This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

Acerca de este libro

Esta es una copia digital de un libro que, durante generaciones, se ha conservado en las estanterías de una biblioteca, hasta que Google ha decidido escanearlo como parte de un proyecto que pretende que sea posible descubrir en línea libros de todo el mundo.

Ha sobrevivido tantos años como para que los derechos de autor hayan expirado y el libro pase a ser de dominio público. El que un libro sea de dominio público significa que nunca ha estado protegido por derechos de autor, o bien que el período legal de estos derechos ya ha expirado. Es posible que una misma obra sea de dominio público en unos países y, sin embargo, no lo sea en otros. Los libros de dominio público son nuestras puertas hacia el pasado, suponen un patrimonio histórico, cultural y de conocimientos que, a menudo, resulta difícil de descubrir.

Todas las anotaciones, marcas y otras señales en los márgenes que estén presentes en el volumen original aparecerán también en este archivo como testimonio del largo viaje que el libro ha recorrido desde el editor hasta la biblioteca y, finalmente, hasta usted.

Normas de uso

Google se enorgullece de poder colaborar con distintas bibliotecas para digitalizar los materiales de dominio público a fin de hacerlos accesibles a todo el mundo. Los libros de dominio público son patrimonio de todos, nosotros somos sus humildes guardianes. No obstante, se trata de un trabajo caro. Por este motivo, y para poder ofrecer este recurso, hemos tomado medidas para evitar que se produzca un abuso por parte de terceros con fines comerciales, y hemos incluido restricciones técnicas sobre las solicitudes automatizadas.

Asimismo, le pedimos que:

+ *Haga un uso exclusivamente no comercial de estos archivos* Hemos diseñado la Búsqueda de libros de Google para el uso de particulares; como tal, le pedimos que utilice estos archivos con fines personales, y no comerciales.

+ *No envíe solicitudes automatizadas* Por favor, no envíe solicitudes automatizadas de ningún tipo al sistema de Google. Si está llevando a cabo una investigación sobre traducción automática, reconocimiento óptico de caracteres u otros campos para los que resulte útil disfrutar de acceso a una gran cantidad de texto, por favor, envíenos un mensaje. Fomentamos el uso de materiales de dominio público con estos propósitos y seguro que podremos ayudarle.

+ *Conserve la atribución* La filigrana de Google que verá en todos los archivos es fundamental para informar a los usuarios sobre este proyecto y ayudarles a encontrar materiales adicionales en la Búsqueda de libros de Google. Por favor, no la elimine.

+ *Manténgase siempre dentro de la legalidad* Sea cual sea el uso que haga de estos materiales, recuerde que es responsable de asegurarse de que todo lo que hace es legal. No dé por sentado que, por el hecho de que una obra se considere de dominio público para los usuarios de los Estados Unidos, lo será también para los usuarios de otros países. La legislación sobre derechos de autor varía de un país a otro, y no podemos facilitar información sobre si está permitido un uso específico de algún libro. Por favor, no suponga que la aparición de un libro en nuestro programa significa que se puede utilizar de igual manera en todo el mundo. La responsabilidad ante la infracción de los derechos de autor puede ser muy grave.

Acerca de la Búsqueda de libros de Google

El objetivo de Google consiste en organizar información procedente de todo el mundo y hacerla accesible y útil de forma universal. El programa de Búsqueda de libros de Google ayuda a los lectores a descubrir los libros de todo el mundo a la vez que ayuda a autores y editores a llegar a nuevas audiencias. Podrá realizar búsquedas en el texto completo de este libro en la web, en la página `http://books.google.com`

B 1,087,455

PROPERTY OF
University of
Michigan
Libraries
1817
ARTES SCIENTIA VERITAS

COLECCION

DE

DOCUMENTOS INÉDITOS DEL ARCHIVO GENERAL

DE LA

CORONA DE ARAGON,

PUBLICADA DE REAL ÓRDEN

POR

SU ARCHIVERO,

D. Manuel de Bofarull y de Sartorio.

Tomo XXIV.

BARCELONA:
EN LA IMPRENTA DEL ARCHIVO.
1865.

COLECCION

DE

DOCUMENTOS INÉDITOS DEL ARCHIVO GENERAL

DE LA

CORONA DE ARAGON,

PUBLICADA DE REAL ÓRDEN

POR

SU ARCHIVERO

D. Manuel de Bofarull y de Sartorio.

TOMO XXIV.

LEVANTAMIENTO

Y

GUERRA DE CATALUÑA

en tiempo de don Juan II.

DOCUMENTOS RELATIVOS Á AQUELLOS SUCESOS,

PUBLICADOS DE REAL ÓRDEN

POR

D. MANUEL DE BOFARULL Y DE SARTORIO,

Archivero de la Corona de Aragon.

Tomo XI.

BARCELONA.

EN LA IMPRENTA DEL ARCHIVO.

1863.

DP
124
C69
v. 24-25

Dunning
Siglo Pedro
S 19.54
86628

AÑO 1464.

31 DE ENERO.

Deliberacion.

Oyda la creença explicada al present consell per mossen abbat de Montserrat en nom e per part del Christianissimo Rey de França lo dit consell elegi los dit reverent abbat de Montserrat noble don Francesch de Pinos e Francesch del Bosch sindich de Leyda los quals refiren a la Magestat del Senyor Rey les dites coses explicades e totes circunstancies per manera la sua Altesa reste be informada e proveescha al necessari.

Aprobacion posterior de la ciudad.

Dimecres lo primer de febrer any demunt fou loada

approvada e consentida la preinserta deliberacio per lo consell de Barchinona ab eleccio de les persones seguents ço es mossen Miquel dez Pla Gabriel Ortigues mercader Barthomeu Fangar notari e Barthomeu Artigue laurador.

5 DE FEBRERO.

Deliberaciones.

Per tots concordablament fou feta deliberacio e conclusio que los senyors deputats puixen els sie licit de les armes artellaries e altres municions que tenen del General prestar a la Majastat del Senyor Rey aquelles que volran declarat empero a major cautela que no puixen comprar res de nou per prestar.

Item fou feta deliberacio e conclusio que los dits deputats per paguar los deutes que deu lo General axi als embaxadors tramesos en França e an Castella com a altres qualsevol persones puixen manlevar a censal sobre lo dit General ab les obligacions acustumades fins a integra pagua del que es degut o assegurar als dits embaxadors e altres persones les quantitats quels son degudes a for de censal sobre lo dit General les quals vendes de censals e apoques puixen fer los dits deputats en nom dells e del dit consell com a representants lo dit Principat ab les obligacions seguretats

promissions clausules e cauteles acustumades e necessaries ab plenissima potestat.

Item que sien tramesos a mossen Pere de Belloch o a mossen Pere Johan Serra en Castello Dempuries dos quintars de la polvora que te lo General e mig quintar a la ciutat de Manresa e mig al castell de Hostalrich e una rova al castell de Vidreres.

Item que lo terç de la calavera novament presa pertanyent al General ço es en lo buch de aquella e ferrera sie donat a mossen Jacme Fivaller e an Berenguer Merti exceptat les mercaderies e rescats de homens si ni haura.

Aprobacion posterior de la ciudad.

A VIII del dit mes de fabrer los honorables consellers e consell de XXXII e XVI loaren e consentiren a les dites delliberacions.

Quant al apuntament fet per los dits advocats sobre los bens dels acuydats lo dit consell dellibera que los advocats altre vegade se congreguen e que purament vegen de justicia a quis pertany la agraduacio dels bens de mossen Johan de Palou e que ho refiren al present consell.

Dictámen acerca de las deliberaciones que preceden, dado por los abogados del Concejo y de la Diputacion.

Los advocats de la ciutat e de la Diputacio vistes les deliberacions per los molt reverent nobles e magnifichs deputats e consell lur intrevenint hi la ciutat de Barchinona sobre los bens dels acuydats fetes son de intencio que la graduacio e distribucio dels bens de mossen Johan de Palou se pertany als dits deputats.

7 DE FEBRERO.

Deliberacion.

Fou deliberat e conclos que les persones derrerament eletes en fet den Rafel Julia axi com havien lo poder ab referir sie sens referir e encare de nou donaren poder a les dites persones que ensemps ab los senyors deputats vegen e apunten ço que demane lo dit Rafel Julia per lo viatge que ha fet ab les dues galees portant la Magestat del Senyor Rey e se informen de les coses e façen conclusio que deu haber per lo dit viatge tot sens referir. E per que lo artiacha Çariera ere hu de aquelles dites persones eletes e de present es fora la ciutat de Barchinona elegiren en loctinent seu lo honorable mossen Johan Comes canonge.

Aprobacion posterior de la ciudad.

A VIII del dit mes de fabrer los honorables consellers e consell de XXXII e XVI loaren approvaren e consentiren a la dita delliberacio.

8 DE FEBRERO.

Reunidos en la casa de la Diputacion los señores Diputados y las personas elegidas por parte de esta y de la ciudad, les fué entregado, por el honorable En Rafael Juliá, el siguiente escrito.

I.

Deman jo Raphel Julia al Principat de Cathalunya per part del qual mossen Pere de Belloch mossen Authoni Lonch En Pere Julia stant lavors consellers En Barthomeu Costa e Nanthoni Lombart notari de la casa me prometeren hem donaren paraula degues ab les mies dues gualeres e berganti anar en Portugal per portar la Magestat del Senyor Rey ab les quals galeres munta En Franci Ramis per ambaxador al dit Senyor Rey. E volgueren los sobre dits que per la dita anada jo prestas sagrament e homenatge al dit Principat de

Cathalunya de star a ordinacio per la dita materia del dit Franci Ràmis lo qual sagrament jo liberament presti al dit Principat aço perquen stigues ab lanimo per reposat. E parti de la plage de Barchinona a XXX del mes de octubre e son arribats an Barchinona ab lo dit Senyor Rey a XXI del mes de janer que son dos mesos XXIII jorns çensa que apres les dites galeres son stades vengudes son stades continuament e stan a tota ordinacio del Principat. E la una de les quals galeres es apres de la dita venguda anada de ordinacio del dit Principat per lavar e aportar labat de Montserrat. E munten los dits tres mesos a raho de CCCC lliures per galera axi com primer jo comptava que son. . . . . II M CCCC lliures.

II.

Item demana lo dit Raphel Julia que ha hagut lexar en Santa Maria del Porto en Castella D quintars de pa e les coses seguents. Aço per tant com lo dit Senyor havent deliberat de present muntar e partir fonch deliberat lexar quant ere en terre per fer nostre bon viatge que valia los dits D quintars. . . CCCLXXV lliures.

III.

Item mes que per la dita causa de la dita prompte anada lexi en terre en Santa Maria del Porto En Jutglar per comprar algunes coses necessaries per galera CL dobles e C crusados que valen. . . CCXXV lliures.

IIII.

Item una anchora.

Item un tonell doli.

Item IIIIe tonells de vi.

Item IIII botes de vinagre.

Item IIII dozenes de lances de peres.

Item dos caps plans.

Item dues gumenes.

Item XX quintars de seu.

Valen les dites coses . . . . . CCL lliures.

V.

Item demana lo dit Raphel Julia al dit Principat que vulla haver sguart als grans perills que lo dit Raphel Julia ha passats en lo dit viatge cuydantse perdre en la costa de Castella donant a trevers ab la una galera de la qual perde lo palament los placia vuyllen fer aquella gracia e smena que condigna al servey fet los aparegua.

VI.

Item demana que ha perdut en lo dit viatge hun berguanti ab XVII homens qui nagaren lo que conexeran.

VII.

Item demana lo dit Raphel Julia li fonch promes degues nos dar XXX companyons mes avant daquella que ordinariament aportava lo sou dels quals me fonch ja paguat per dos mesos ab la macio restant esser satisfet per XXIII jorns que a raho de IIII florins lo mes son . . . . . XXXXVIIII lliures.

VIII.

Item per la macio dels dits XXX companyons a raho de X diners lo jorn son. . . . . XXX lliures.

Deliberacion, insiguiendo el órden de los capítulos que contiene el precedente escrito de Rafael Juliá.

La qual escritura o demanda diligentment legida regoneguda e apuntada e encare oyt lo dit Rafel Julia en tot ço e quant ha volgut dir per fundar sa intencio en les coses predites per ell demanades. E informats voridicament del fet com passa quant lo dit Rafel ab les dites dues galees fou expedit fer lo dit viatge jatsie sou algu no li fos ofert per les dites dues galees sino que ab voluntat sua fondat orde per les XXIIII en la expedicio de aquelles per a dos mesos empero considerat lo bon recapte per ell dat e lo gran fruyt seguit que infinidament ere desijat com ab les dites dues galees sie vengut de la ciutat de Cepta aci en Barchinona lo Serenissimo e excellentissimo senyor lo Senyor Rey En Pere benaventuradament regnant. Por ço tots los dits deputats e persones eletes concordablement faheren conclusio quant al primer capitol que al dit Raphel Julia de peccunies del General deu esser paguat sou per les dites dues galees a raho de CCCC lliures quascuna e per quascun mes de tant temps com ha stat en lo dit viatge comptant del dia que parti de la plaja de la present ciutat per fer aquell fins en lo dia que es junt ab lo dit Serenissimo Senyor Rey ab aço empero que del dit sou sie defalcat o rebatut tot ço e quant fou despes en la expedicio de les dites galees

per los dits dos mesos axi en panatica com en diners o altres coses. Exceptat ço que li fou dat per los homens de cap que de mes de lacustamat havie portar ab quascuna de les dites galees per fer lo dit viatge. E aximateix excetades aquelles XXXX o L lliures que foren dades al dit Julia per confits sera gingebre vert polvora de duch e altres menuderies que sen porta per servey del dit Senyor Rey.

En les coses contengudes al segon e terç capitols posaren scilenci com aquelles que no procehien de justicia segons a tots fou vist.

Quant al fet de la anchora tonell doli IIII tonells de vi IIII botes de vinagre IIII dotzenes de lances de peres dos caps plans dues gumenes e XX quintars de seu dixeren concordablament ques deu sobreseure quant a aço fins tant lo dit Jutglar sie tornat e llavors aquell oyt sera pensat que es fahedor.

Al V capitol dixeren que lur potestat no se sten a remunerar e per conseguent noy podien provehir.

Al VI capitol dixeren que no fou concordat anas berganti al dit viatge e si anat ni ha ere armat de la gent de les galees per les quals se pague lo sou e per ço no li taxaren res per lo dit berganti.

Quant al VIIe e VIIIe capitols deliberaren que sien pagades al dit Julia les dues quantitats en aquells scrites prenents suma de LXXVIIII lliures X sous per sou e messio dels dits homens de cap per XXIII jorns que han servit mes dels dos mesos per los quals ja foren paguats com les dites galees foren expedites.

Aprobacion posterior de la ciudad.

A X de febrer del any Mil CCCCLXIIII los honorables consellers e consell de XXXII e XVI loaren e approvaren les dites coses delliberades per les persones a qui aquelles eren remeses ey consentiren.

19 DE MARZO.

Deliberaciones.

Per tots los demunt dits concordablement fou feta deliberacio e conclusio que sien prestades al Serenissimo Senyor Rey En Pere huy benaventuradament regnant dues de les galees que lo General ha e te à la Taraçana a tres anys del die present a anant comptadors ab la ferrera tanta com se trobara en poder del dit General. E que sie prestada sens calament ne fermançes sino a sola confessio e promissio de esser restituides passat lo dit temps per lo dit Senyor Rey. Ab aço empero que los deputats no puixen comprar res qui fallegue a la dita ferrera e o als buchs exarcia e altres forniments de les dites galees.

Item que la Magestat del Senyor Rey sie suplicada

que dels diners a sa Altesa liurats o liuradors per los deputats e concell qui en los dies passats foren destinats per al socors de la vila de Cervera façe contents Menaut de Beamunt Johan Darmendaris e altres qui demanen pagua per haver trabellat e vaguat en socorrer la dita vila de Cervera com sie vist esser molt rahonable ells sien contentats e satisfets dels dits diners a aço assignats dels quals la majôr part reste encara alvirar al dit Senyor Rey.

Item que los deputats presents e sdevenidors hajen facultat e potestat de ordonar e fer publicar qualsevol prohibicions e crides que vistes lus seran a utilitat del dret novament imposat sobre la sal axi en no permetre que la sal venedora en nom del General no sie revenuda per revenedors com en totes altres coses als dits deputats ben vistes a tota lur voluntat per utilitat del dit dret e per squivar fraus.

Item que mossen Bernat Tor mossen Johan Colom e Francesch del Bosch vegen lo carrech dat en los dies passats al honorable En Johan Benet Çapila ciuteda e En Nicholau Bernat de veure letres e posar bollatins. E apunten si deuen esser paguats o remunerats e ho refiren al present consell.

Item que los prop dits tres ogen lo honorable mossen Jacme Segur canonge de Tortosa del que demane per lo reschat que ha hagut paguar als enemichs quil prengueren anant en Leyda trames per los deputats e consell per negocis del Principat e encara per les grans despeses que diu haver fetes e treballs e perills de mort passats per la raho dessus dita e vegen si deu

haver pagua e remuneracio e del que apuntaran façen relacio al present consell.

Item que les prop dites tres persones vegen una suplicacio lo dia present dada per mossen Jacme Carbo caveller e les coses en aquella contengudes e se informen de aquelles e les apunten e lur apuntament refiren al present consell.

Aprobacion posterior de la ciudad.

A XXIII de març del dit any Mil CCCC sexanta quatre los honorables consellers e consell de XXXII loaren approvaren e consentiren a les dites deliberacions exceptat lo que concerneix la imposicio del dret de la sal sobre lo qual los dits consellers hagen informacio dels senyors de deputats sobre certs contraris occorrents al dit consell. E elegi sobre los caps en los quals ha remissio de persones los seguents ciuteda Luis Ros mercader Nicholau Julia artiste Pere Prats specier Bernat Beatriu cotoner.

4 DE ABRIL.

Deliberaciones.

Fou feta deliberacio e conclusio que los CCVIII sachs de forment en los dies passats trobats en poder de Jacobo Vernigalli mercader e presos a mans del General per ço com se dehie esser den Luis Santangell de Valencia sien restituits o la valor de aquell dit forment paguada a Miquel Calvet mercader de Montpeller del qual juxta certa informacio e attes per ell portats es stat vist lo dit forment esser per los advocats de la casa de la Deputacio e de la casa de la present ciutat de Barchinona als quals ere stat remes.

Item que los honorables mossen Johan Comes canonge mossen Johan Colom caveller e Galceran Carbo ciuteda de Barchinona informen lo Senyor Rey dels paguaments fets al senyor don Johan de Beamunt e donen raho a la sua Altesa de les coses fins aci per lo present consell deliberades en respecte del dit don Johan e de les gents darmes que ab ell vingueren al present Principat. E facen les rahons e excepcions quels occorreran per scusar la pagua demanada per lo dit don Johan axi de tres milia florins que diu haver paguats en Castella per traure la dita gent darmes com de certs pehons que diu esser ab ell venguts com entra en lo dit Principat ab la dita gent darmes. E si apuntament algu per lo dit Senyor Rey e per ells sera fet de les dites coses aquell refiren al present consell.

Item que les dites tres persones apunten lo quels parra se dege fer sobre les demandes fetes per mossen labat de Montserrat micer Pere Severtes e mossen Mi-

quel Cardona qui son stats embaxadors del Principat de esser lus paguat ço que dien haver despes en certs lahuts e o altres fustes quils han portats de Copliure a la present ciutat de Barchinona. E mes apunten ço que demane lo dit micer Severtes per molts processos que per comissio del present consell diu haver regoneguts e relats. E ço que demane Johan de Vertegui per treballs per ell segons aferme sostenguts per lo dit Principat. E tot lo que circa les coses dessus dites apuntaran refiren al present consell.

Item que los senyors deputats ensemps ab los honorables consellers de Barchinona informen la Magestat del Senyor Rey del stament dels bens dels acuydats e daquelles que revera son en mans e poder del General. E encare de moltes provisions ofertes e promeses per los deputats e consell e mossen Pere de Belloch en nom e per part lur e ab comissio e expressa potestat dels deputats e consell fetes a universitats e singulars persones de alguns dels dits bens. E mes informen la sua Altesa dels altres bens inmobles e mobles rendes e altres coses qui eren dels dits acuydats e no son en mans e poder dels dits deputats. E confiren ab aquella del que sera vist se dege fer dels dits bens de acuydats per servey de la sua Excellencia e benavenir del Principat. E lo apuntament si algu sen fa refiren al present consell.

Item attes que mossen Bernat Gralla deputat com fou elegit en loch de mossen Bernat Castello olim deputat ere a la ciutat de Leyda e la hora que li fou notificada la sua eleccio per sos condeputats ell accepta

es mete en altra stat que de primer tenie per raho del ofici de deputat e asseja diverses vegades venir en Barchinona per servir lo dit ofici mas covenc li tornar sen en la dita ciutat de Leyda per no esser pres dels enemichs del dit Principat e considerat que per ell no ha stat de venir mas per la no seguretat dels camins. E attes que encontinent que ell hague acceptat lo dit ofici tots los actes de la deputacio en los quals han esser nomenats los deputats son stats fets ab nominacio sua com a deputat. Per ço fou deliberat e conclos que per sos condeputats de peccunies del General sie paguat lo dit mossen Gralla del dia ença que accepta lo dit ofici de deputat axi com si presencialment hagues servit lo dit ofici.

Item attes que la Magestat del Senyor Rey benaventuradament regnant es presencialment en lo Principat e los castells de Hostalrich e do Montsoriu son forces tals que dignament deuen star en mans e poder de Sa Altesa fou deliberat e conclos que los dits castells sien liurats al dit Senyor Rey e daciavant stiguen a despeses de la sua cort e no del dit General.

Aprobacion posterior de la ciudad.

A V del dit mes de abril los honorables consellers e consell de XXXII loaren approvaren e consentiren a les dites deliberacions exceptat que no puxen tractar res que concernesque Juan de Vertegui com lo dit con-

sell hi hage dissentit attes li es stat ja posat per lo dit consell scilenci.

En lo fet de la delliberacio del dit mossen labbat de Muntserrat e altres excep lo del dit Johan de Vertegui lo dit consell elegi les persones seguents.

Ciuteda.

Jacme Genis de Valsecha.

Mercader.

Pere Grau.

Astiste.

Manuel Agusti barber.

Manestral.

Bernat Coll Rabassa sastre.

En lo fet concernent lo senyor don Johan de Beamunt lo dit consell elegi les IIII persones ja en dies passats sobre aço eletes.

15 DE MAYO.

Deliberaciones.

Fou feta deliberacio e conclusio que totes les heretats e bens dels acuydats sis vol sien dins de Barchinona e sos termens sis vol en qualsevulle parts del Principat e tant aquells de que es stada presa possessio per lo General quant los altres on se vulle sien o stiguen sien transferides e transferits e o transportades

e transpostats en lo Senyor Rey e a qui volra ab tota eficacia e ara de present lo consell ne fa translacio e transpostacio a la sua Altesa ab cessio de tots drets e accions e totes clausules necessaries. Sens empero eviccio dels bens del General axi que de aquelles e aquells puixe fer lo dit Senyor Rey ses voluntats. Salvat empero dret a qualsevol persones pertanyent sobre los dits bens e heretats tant per via de censals vincles dots com altres credits als quals per la dita transpostacio no sie fet algun prejudici.

E la dita transpostacio e translacio fan los dits deputats e consell ab aquests pactes e condicions ço es que bens axi mobles com inmobles dels dits açuydats e altres enemjchs qui ja son stats exequtats per los deputats e consell e per persones havents ne dells potestat e encara per qualsevol ciutats viles e lochs del dit Principat o regidors de aquelles obedients al dit Senyor Rey sien haguts per talment alienats que lo General ne les dites universitats a restitucio de aquells ne dels preus o peccunies daquen procehits o procehides en tot o en part tengut no sie en alguna manera. E no resmenys que totes provisions concessions gracies e altres actes fins aci particularment fetes e fets per los dits deputats e consell e per mossen Pere de Belloch havent ne potestat dels dits deputats e consell ab intervencio de mossen Pere Johan Serra embaxador de la ciutat de Barchinona sien e stiguen en la força e valor e aquelles e aquells no sie derogat e prejudicat en alguna manera.

Item que tots censals morts carregats sobre lo dit

General qui sien stats de acuydats del dit Principat sien e romanguen al dit General integrament axi en preus com en pensions aço majorment considerat que ja son haguts per luits e quitats e no serie possible poder reviure ço que una vegada es mort.

Item que los censals dots e altres credits e drets qui son sobre les dites heretats e bens hajen esser paguats e o satisfets de les dites heretats e bens qui son transerides e transferits al dit Senyor Rey en axi que regrers algu per qual via nos puixe haver contre lo dit General ne contre les dites ciutats viles e lochs per raho de les coses ja exequtades ans hajen esser paguats en tota manera dels dits bens restants e no del dit General ne de les dites ciutats viles e lochs e o universitats e singulars de aquelles.

Item fou deliberat e conclos que le senyor bisbe de Vich abbat de Montserrat y mossen Johan Comes canonge comte de Pallars mossen Johan Colom caveller e Franci de Santmenat donzell Francesch del Bosch sindich de Leyda micer Pere Severtes sindich de Tortosa e Galceran Carbo ciuteda de Barchinona vegen les coses demanades per lo senyor don Johan de Beamunt apunten aquelles e tot lo quels parra se dege fer e ho refiren al present consell.

Item fou deliberat e conclos que los senyors deputats ab intervencio de mossen Bernat Tor canonge mossen Johan Colom caveller e Francesch del Bosch sindich de Leyda vegen apunten proveesquen e a deguda exequcio deduesqnen les coses contengudes en les suplicacions en scrits als dits diputats e consell da-

des per les persones seguents ço es per En Panch Spich alamany Francesch Salelles patro de nau Thomas Carreres correu mestre Marti Pere Gabriel Cerda Nicholau Cambi Guillem Gresells Johan Dolivella e Branda Amat. E aximateix vegen apunten proveesquen e a deguda exequcio deduesquen les coses de que de paraula han suplicat e supliquen los reverent abbat de Montserrat comte de Pallars Manuel Fonolleda micer Pere Severtes mossen Miquel Cardona mossen Jacme Segur canonge de Tortosa Nanthoni Lombard scriva major Johan Çapila micer Damia de Montserrat mossen Jacme Carbo caveller Anthoni Mayans ferrer Franci de Vallsecca Johan Dargençola Luis dez Cortal Valenti Gibert e Guillem Renart parayre. E facen los dits deputats ensemps ab les persones dessus dites justicia als dits suplicants sens referir.

Item fou deliberat e conclos que no obstant lo que devall sera dit en lo passat sie stat remes a certes persones per part dels deputats e consell e a altres per part de la ciutat de Barchinona attes que no hi han dada conclusio. Los senyors deputats vegen la ordinecio novament feta de la capitania feta al senyor comte de Pallars e habiliten aquella si mester sera e la facen expedir e liurar en forma publica acustumada al dit senyor comte manant ho an Anthoni Lombard scriva major del General attes que la dita capitania se feu en temps de mossen Barthomeu Sellent quondam predecessor seu en lo dit ofici e nos trobe ordonada ne tocada. E que hi donen conclusio sens referir.

Aprobacion posterior de la ciudad.

Dimecres a XVI del dit mes de maig los honorables consellers e consell ordinari de XXXII de la ciutat de Barchinona havents per bones les dites delliberacions loaren approvaren e consentiren en aquelles ab eleccio de IIII persones ultra aquelles IIII qui ja en dies passats foren eletes sobre lo fet del senyor don Johan de Beamunt com de les supplicacions dessus mencionades en la forma per los dits deputats e consell delliberada e son los seguents.

Ciutedans.
Mossen Pere Cestrada.
Romeu Lull.
Artistes.
Gabriel Devesa. } notaris.
Jacme Mas. }
Mercaders.
Gabriel Ortigues.
Jacme Cesavaces.
Manestrals.
Pere Figueres sabater.
Sabria Viadell rajoler.

22 DE MAYO.

Deliberaciones.

Vist lo memorial en via de demanda dat de part del senyor don Johan de Beamunt lo qual es de la seria seguent.

A V de septembre parti don Johan de Beamunt de Alfaro e vingue en Aranda ab CCIX ginets pagats en aquell dia hun mes. Entra en Cathalunya ab tota la gent darmes lo jorn de Sant Miquel.

Son los pahons que lo dit don Johan demana li sien pagats per XXX dies CCXVIII pahons que volen MCCC florins.

E vista la necessitat en que aquella hora lo Principat stava vistes les instruccions e comissio ben bestant feta per los reverends deputats e lur consell als dits don Johan de Beamunt mossen Copons e Johan de Vertegui lo dit don Johan no podent traure la gent sens que nol pagas lo sou de hun mes ab ques poguessen adressar en tot lur mester e regoneguda la comissio que a major quantitat manlavar bastava manleva tres milia florins dor per los quals obliga tots sos bens. E per no haver complit los dits reverents deputats e lur consell lo cambi en Civilla segons li digueren com fonch vengut lo dit don Johan ha paguat de intereç

per dos anys MDC florins dor los quals ab los tres milia principals demana lo dit don Johan li sien paguats que seria per tot IIII MDC florins dor.

E mes demana li sia paguat lo sou de la sua gent de tot lo temps que han servit fins lo jorn de la benaventurada venguda del Senyor Rey levat empero e pres en compte qualsevol quantitat o sou que donada e rebuda hajen en qualsevol ciutat vila e loch del dit Principat.

E mes encara exceptat que de la jornada que parti Mandoça fins a la sobredita venguda del Senyor Rey no foren sino CXXXX cavalls poch mes o menys los quals la Magestat del Senyor Rey e molts altres veren be en Agolada es mostra per nomina de la prefata Magestat al donar los del sou.

E vistes les deliberacions fins aci fetes per la present consell ab intervencio de la ciutat de Barchinona vists encara e recensits los comptes axi de les CC pagues com altres tenguts ab lo dit don Johan e les instruccions actes e letres per aquesta raho fetes. E vista una suplicacio per ell dada al Senyor Rey demanant esser paguat e la resposta a aquella feta per part dels dits deputats e consell. Oyt noresmenys una e moltes vegades lo dit don Johan e les persones per ell a aço eletes. E encara oydes les persones per los dits deputats e consell a aço assignades ab intervencio de la ciutat de Barchinona les quals totes les dites coses han digestament vistes e ruminades. E considerades moltes coses dignes de gran consideracio son de vot e perer que lexada tota discucio de justicia de peccunies del General sien dats de gracia al dit senyor don Johan de

Beamunt dos milia florins dor valents vint e sis milia sous Barchinonesos en diners e robes segons en la manera que haver se poran a raho de censal. Ab aço empero que lo dit don Johan en nom seu propri e com a procurador dels nobles Menaut de Beamunt fill seu e de Bertran Darmendaris haje e sie tengut fer e fermar ab tota eficacia apocha de la dita quantitat com la rebra e bona e amplissima fi e difinicio al dits deputats e consell e al dit General no solament dels dits dos milia florins ans encara de totes quantitats de peccunia e altres coses que ell e los dits Menaut e Bertran e altres qualsevol persones qui ab ells son entrats en lo dit Principat e han servit aquell axi a cavall com a peu fins en lo dia present volguessen e o poguessen demanar en qualsevol manera als dits deputats e consell o al dit General imposant se a ell e als altres dessus dits scilenci de poder mes demanar en juy ne fora juy.

Item remeteren les suplicacions dades en scrits per los honorables En Jacme Pellisser Franci Johan fuster e Johan Cutxi als senyors deputats e a les persones a les quals derrerument han remeses certes altres suplicacions en scrits e de paraula fetes e aço sens referir.

Aprobacion posterior de la ciudad.

Dimarts a XXVIIII de maig del any Mil CCCCLXIIII los honorables consellers e consell de XXXII loaren

approvaren e consentiren la remissio concernent la supplicacio del dit honorable En Jacme Pellicer segons dit es dessus.

Quant a la deliberacio feta en favor del dit noble don Johan de Beamunt lo dit consell dissenti.

16 DE JUNIO.

Deliberacion.

Per quant en lo present consell fou feta a XXII de maig prop passat deliberacio que fossen dats al senyor don Johan de Beamunt dos milia florins dor per les causes e rahons e ab les condicions en la dita deliberacio contengudes. E la dita deliberacio no ere stada passada per la ciutat de Barchinona per sola causa com ere dit que los senyors deputats e consell no havien oydes les persones per la ciutat a aço eletes. Lo dia present les dites persones eletes per la dita ciutat han difusament recitades les causes lurs coratges movents circa lo dit fet fahents plena relacio de aquelles. Les quals attentament oydes e lurs rahons enteses e motius be percebuts finalment los dits deputats e consell tots concordes exceptat hun sol digueren esser de vot parer que la dita deliberacio ja feta stigue en sa força e valor ab les condicions empero e qua-

litats en aquella contengudes no obstants qualsevol rahons en contrari fetes.

Aprobacion posterior de la ciudad.

Dimarts a XVIIII de juny del any Mil CCCCLXIIII por lo consell ordinari de XXXII fou dissentit a la sobra dita deliberacio.

23 DE JULIO.

Deliberaciones.

Fou feta delliberacio e conclusio que per sostenim ent de mil rocins ço es CCCC homens de armes e DC ginets e cert nombre de gent a peu aquell que les persones devall scrites arbitraran sie imposada e ordonada exaccio e subvencio general e universal en la qual contribuesquen eclesiastichs militars e reyals. La qual exaccio o subvencio e lo modo com se fara e encara tota ordinacio exequcio e total disposicio de les dites coses e deppendents e emergents delles remeteren als reverent egregi e magnifiques persones seguents ço es al senyor bisbe de Vich abbat de Montserrat lo senyor comte de Pallars Artal de Claramunt donzell mossen

Francesch Lobet ciuteda de Barchinona e Miquel Boteller sindich de Tortosa ab intervencio dels deputats qui ara son e per avant seran.

Item que la Magestat del Senyor Rey sie suplicada per part dels deputats e consell que façe publicar edicte durador daci a la festa de Nadal prop vinent en forma que no sie prejudicial als poblats en lo Principat ne a les libertats e leys de aquell.

Item que de les galees qui son en la Drassana sien prestades dues a la Magestat del Senyor Rey a tres anys ab la ferrera que tenen ab aço empero que si res hi fall no puixe esser comprat per los deputats ne altres ministres del General de peccunies de aquell. E que lo dit Senyor Rey façe obligacio de restituir aquelles en la forma qne es stat fet de les dues galees ja en los dies passats a la sua Excelencia prestades per los deputats e consell.

Item remeteren a les persones a les quals en los dies passats foren remeses algunes suplicacions en scrits e de paraula totes les suplicacions dades del dia de la dita remissio fins al dia present per qualsevol persones en axi que les dites persones apunten les coses suplicades singularment e particular e los apuntaments refiren al present consell.

Al márgen del último capítulo que precede se encuentran apuntadas las siguientes palabras.

No la paça la ciutat.

Aprobacion posterior de la ciudad.

Dimarts a XXIIII del dit mes de juliol per lo consell de Barchinona foren loades aprobades e consentides les dessus dites deliberacions. E sobre la primera foren eletes les persones seguents mossen Galceran Carbo mossen Ramon Ros ciutedans mercaders Valenti Gibert Gabriel Miro artistes Johan Brujo notari Pere Matheu specier manestrals Gabriel Vilar teller Stheve Tholosa ferrer. E a XXVI del dit mes fou loada e aprovada la addicio scrita en la primera deliberacio dels mil rocins.

2 DE AGOSTO.

Deliberacion.

Recensides les dues deliberacions ja fetes per lo present consell la huna a XXII de maig e altra a XVI de juny prop passats sobre los dos milia florins dor donadors a don Johan de Beamunt. E considerat lo

gran servey que ell e gents sues han fet e fan al Senyor Rey e specialment ara capitanajant la vila de Vilafrancha de Penedes ab no pochs perills treballs e despeses en molt honor de la sua Magestat e beavenir del dit Principat. Per ço los dits deputats e consell concordablement stants e perseverants en les dites dues conclusions altra vegada deliberaren que los dits dos milia florins sien dats al dit don Johan en les forma e manera e ab les qualitats condicions e modo en les dites dues deliberacions contengudes les quals volen aci haver per repetides.

Aprobacion posterior de la ciudad.

Dissabte a IIII de agost del any Mil CCCCLXIIII los honorables consellers e consell ordinari de XXXII loharen approvaren e consentiren a la dita deliberacio.

Alterando aquí el órden cronológico que se observa en las sesiones, se encuentra apuntada una del 26 de julio, cuyo contenido se reduce á indicar que, reunidos los Diputados con el Concejo de la ciudad, para tratar del asunto de los mil rocines, nombraron una comision para que se enterara del número de hogares que eran fieles al señor Rey, de lo que hiciese aquella luego relacion al Consejo.

3 DE AGOSTO.

Reunidos los señores Diputados con las personas que ellos habian elegido y las que lo fueron por la ciudad, redactaron la siguiente nota ó apuntamiento.

Fou fet apuntament que la subvencio sie ad beneplacitum duradora tant e no mesavant quant los deputats e consell com a representants lo Principat sens participi o intervencio e consentiment de la ciutat de Barchinona volran els plaura o tant e no mes avant quant la dita ciutat ço es lo consell de cent jurats a soles volra els plaura. En axi que tota vegada que los dits deputats e consell a soles o lo consell sol dels dits cent jurats volran e deliberaran la dita subvencio dege cessar que encontinent cesse e cessar haje en tota manera en guisa a fi que daquiavant no sie exhigida en la dita ciutat ne en lo dit Principat ne en qualsevulle parts de aquell.

7 DE AGOSTO.

Deliberacion tomada por acuerdo de los Diputados y de la Municipalidad.

Los senyors deputats del General e les sis persones eletes per lo consell de la Deputacio en lo fet de la subvencio o exaccio fahedora per sosteniment de Mil CCCC rocins e alguns pehons per causa de la guerra e los senyors consellers e VIII persones a aço eletes per lo consell de la ciutat de Barchinona per lo poder a ells donat per los dits consellers faheren conclusio e deliberacio que en quascuna ciutat o vila qui es cap de vegueria del dit Principat sien portades les peccunies procehidores de la dita subvencio particularment dels lochs e parts de la dita vegueria e que la persona o persones qui a rebre aquelles seran deputades en les dites ciutats e o viles caps de vegueries sien portades o segurament trameses les dites e totes altres peccunies que per la dita raho a lurs mans pervindran en la present ciutat de Barchinona e posades realment e dites e scrites en la taula de aquella als dits senyors deputats no puixen nels sie licit levar o fer levar de la dita taula o a altres fer dir e scriure les dites quantitats en tot o en part sino ab albara signat de lurs mans e segellat ab lurs segells com es acustumat fer en la casa de la Deputacio. En la fi o peu del qual albara sie scrit de una den Anthoni Lombard scriva major del dit General que en tal deliurament de peccunia o peccunies descrites en lo dit albara han consentit les dites sis persones o la major part delles. E semblantment en Johan Guiabret scriva del consell de la dita ciutat scrive en lo peu del dit albera que los

senyors consellers e les VIII persones eletes per la dita ciutat o la major part delles han consentit en lo dit deliurament de peccunies. E altrament les dites peccunies de la dita taula no puixen esser levades o a altres dites e scrites.

14 DE AGOSTO.

Deliberaciones tomadas por la Diputaeion y la ciudad.

Los senyors deputats e les sis persones eletes per lo consell de la Deputacio e los senyors consellers e VIII persones eletes per la casa de la ciutat en lo fet de la subvencio o exaccio general per sosteniment dels CCCC homens darmes ab CCCC pages e DC ginets e homens de peu han feta delliberacio e conclusio que mossen Ramon Ros Valenti Gibert Johan Brujo e Steve Tholosa per part de la ciutat ab intervencio de mossen Barthomeu Figueres canonge e mossen Johan Roig prevere per lo braç ecclesiastich e de mossen Barthomeu Sant Just caveller e Franci de Santmenat donzell per lo braç militar meten en pratica lo compartiment de la dita subvencio en la millor manera e pus facil que poran e sabran a fi la cosa vingue a deguda conclusio ab aço empero que totes les sis persones del consell de la Deputacio e les VIII del consell de la ciutat hi puixen entrevenir si presents si trobaran.

Item apuntaren e feren conclusio que quascun dia de mati e depres dinar los reverent abbat de Montserrat Artal de Claramunt donzell Ramon Ros ciuteda e Johan Brujo notari sien a la casa de la Deputacio per dar raho a les gents que vindran per causa de la dita subvencio e informar aquelles ensemps ab los senyors deputats o algu dells e hun conseller de Barchinona aquell que haver se pora.

17 DE AGOSTO.

Deliberacion tomada por los Diputados y la ciudad.

A XVII del dit mes los dits senyors deputats e consellers e persones eletes taxaren de salari a les persones qui hiran per lo Principat a conduhir e dar expedicio a la dita subvencio hun flori dor per quascu e per quascun dia.

24 DE OCTUBRE.

Deliberaciones tomadas por la Diputacion y la ciudad.

Mes avant dimecres a XXIIII del mes doctubre any

dessus dit los dits deputats e sis persones per lo dit consell en aquestes coses eletes o la major part de aquelles e los dits consellers de Barchinona e les VIII persones en aquestes coses per lo consell de la dita ciutat eletes o la major part de aquelles tots ensemps ajustats considerants e reduhints a memoria que per haver aquell nombre de cavalls e encara de homens a peu que es stat per los dits deputats e lur consell ab intervencio e consentiment de la dita ciutat deliberat esser necessari haver per foragitar los enemichs e restituir aquest Principat en pau ells dits deputats consellers e persones per cascun dels dits consells segons dit es eletes en los dies passats han deliberat e conclos e encara per les auctoritat e potestat dessus expressades imposat e ordonat que mera liberalitat sia feta una voluntaria peccuniarie exaccio no solament en la present ciutat de Barchinona mes encara en totes aquelles provincies e parts de Cathalunya que son e seran en obediencia del Senyor Rey En Pere. En aquella han tatxada assignant a la dita ciutat de Barchinona la quantitat per ella o los seus singulars cascun mes pagadora e per semblant a quascuna de les provincies o parts de Cathalunya al dit Senyor obedients hagut sguart en dita taxacio al nombre dels fochs per los quals cascuna de aquelles es stimada de comptada ço es a raho de XIII solidos Barchinonesos per foch per lo qual sguart es stada taxada la dita ciutat de Barchinona per V Mil DCCCCLII fochs los quals e no mes en aquella lavors habitaven a quantitat de . . . . . III MDCCCLXVIII lliures XVI sous.

E la ciutat de Tortosa ab los lochs circumvehints per II MCCL fochs en que tots ensemps son stimats jatsia ni stiguen mes en nombre a la quantitat de . . . . . Mil CCCCLXII lliuras X sous.

E les provincies de Vich Osona e Bages per II Mil CLXXXXII fochs en que son extimats jatsia ni haja mes en nombre. . I MCCCCXXIIII lliures XVI sous.

E les provincies o parts de Lobreguat e Penedes e los lochs en aquelles compreses segons ja son designats per II MDCXIII fochs en que son stimats jatsia ni haja mes en nombre. I MDCLXXXXVIII lliures VIIII s.

E les parts de Valles Maresma e Vescontat de Cabrera ab los lochs en aquells cempresos ja designats per II MDXII fochs en que son extimats jatsia ni haja mes en nombre . . I MDCXXXIII lliures XVI sous.

E la provincia de Empurda jusa e sobira ab lochs en aquell compresos per IIII MD fochs en que foren stimats si be ni ha mes en nombre. II MDCCCCXXV lliures segons aquestes coses en les deliberacions dessus continuades son pus largament expressades.

Considerants encara los dits deputats consellers e persones per cascun dels dits consells eletes que segons experiencia ha mostrat la dita tatxa practicant se a la dita raho de XIII solidos per foch seria e es intollerabla als poblats en dit Principat maxime attesa la gran turbacio que per causa de la guerra huy es en tots los negocis. Per tant dit die fou per ells dits deputats com consellers e persones eletes o major part de aquelles deliberat e conclos e encara per les auctoritat e potestat dessus dites mudat e corregit que la dita exac-

cio no sia feta ne pagada a dit for de XIII sous per foch mes a raho de X sous que sera cosa tollerabla e bastara assats en haver dit nombre de cavalls e homens a peu per lo qual sguard Barchinona per los dits V MDCCCCLII fochs pagara e exhigira dels seus singulars contribuhint en aço ecclesiastich e militar e reyals. . . . . II MDCCCCLXXVI lliures X sous.

Tortosa ab los lochs circumvehints per los dits II MCCL fochs . . . . . I MCXXV lliures.

Vich Osona y Bages per los dits II MCLXXXXII fochs en que son estimats . . I MLXXXXVI lliures.

Lobreguat e Penedes per II MDCXIII fochs en que son estimats. . . . . I MCCLVI lliures.

Valles Maresma e Vescomtat per II MDXII fochs en que son estimats . . . . . I MCCLVI lliures.

Empurda jussa e sobira per IIII MD fochs en que son estimats . . . . . II MCCL lliures.

E per quant ells dits deputats conselles e persones eletes en lo temps que assignaren dites sumes de quantitats per caseuna de dites parts e provincies pagadores hagueren e ara en fer dites coses han sguard al nombre dels fochs quels es stat notificat. E poria esser que en les notificacions fossen stats decebuts ço es que en alguna de dites parts stiguessen o poguessen esser stimats mes o menys fochs que no son los dessus mencionats mes poria esser que alterant se la opinio de algunes ciutats viles e lochs lo nombre dels dits fochs seria augmentat o diminuit o per altres rahons seria vist la tatxa dessus dita dever se alterar en mes o menys. Per tant los dits deputats consellers e

persones eletes stants e continuants en les reservacions ja dessus fetes volen es reserven que tota vagada quels sera vist per alguna de les dites causas o altres qualsevol majors o menor de aquelles ells pusqnen augmentar o diminuir dita tatxa per sguart de diminucio o augment dels dits fochs o per altres sguarts a tot lur beneplacit e alterar mudar corregir tolra e smenar dites coses e cascuna de aquelles car final voluntat e conclusio lur es e en altra forma no entenen fer ni haurie per fetes dites coses sino que la dita exaccio e totes les coses dependents e emergents de aquella attes que es stada pensada feta e ordonada de propri motiu e mera liberalitat dels poblats en aquest Principat sens que en res per alguna forma noy eren niy son tenguts o obligats stigua a total disposicio dels dits deputats e consell lo dit Principat representants ab intervencio e consentiment de la ciutat de Barchinona segon ja en lo principi de totes aquestes coses es aprovat deliberat e conclos statuit e ordonat.

E mes es conclos e ordonat per los dessus dits segons en lacte del primer imposit de dita exaccio ja fou conclos ordonat per tolre tot dupte que algun dels singulars de les ciutats viles castells e lochs dels quals sera feta dita exaccio no sia ne pusque esser exequtat ne forsat pagar sino aquella porcio o quantitat a la qual sera stat tatxat ensemps ab les despeses que per culpa del no pagant se serien fetes.

19 DE OCTUBRE.

Deliberaciones.

Per tots concordablement fou feta deliberacio e conclusio que attes lo senyor bisbe de Vich abbat de Montserrat Nartal de Claramunt mossen Francesch Lobet e Miquel Boteller sindich de Tortosa qui ensemps ab altres son stats elegits en lo fet de la exaccio fahedora per sosteniment de la gent a cavall e a peu contenguda en la deliberacio feta per lo present consell a XXIII de juliol prop passat son de present talment impedits axi per malaltia com als que no poden dar orde expedicio e exequcio en les coses quels son stades comeses en e ab la dita deliberacio. En loch lur e durant la absencia o impediment dells sien e stiguen ço es en loch del dit bisbe micer Pere Lacera canonge de Tortosa en loch del dit abbat lo reverent abbat de Amer en loch del dit Claramunt lo honorable En Franci de Santmenat donzell en loch del dit mossen Lobet lo honorable Nanthoni Pujada en loch del dit Miquel Boteller lo honorable mossen Miquel Cardona los quals dessus nomenats ensemps ab los elets per la ciutat de Barchinona hajen tal e tant poder com es stat dat als dits impedits ab la deliberacio dessus dita.

Item per quant la Magestat del Senyor Rey demane

esser li deliurats aquells dos mil florins dor qui en los dies passats foren deliberats dar a don Johan de Beamunt per les causes contengudes en tres deliberacions la derrera de les quals fou a dos de agost prop passat attes que lo dit don Johan ha comesa gran perdicio al dit Senyor Rey del qual ere capita general voltant se ab lo enemich de la sua Altesa e liurant a aquell la vila de Vilafrancha de Penedes ab totes les artellaries e municions qui dins aquella eren per la qual raho la Excelencia del dit Senyor Rey preten la sua cort o verius los seus cofrens succehir en tots los bens e drets qui eren del dit don Johan e o pertanguessen a aquell fou feta deliberacio e conclusio que los honorables frare Luis Ponç mossen Arnau de Vilademany e mossen Miquel Cardona comuniquen de les dites coses ab lo dit Senyor Rey e o ab les persones que la sua Altesa volra e haguda consideracio de la bombarda grossa e altres artellaries e municions del dit General prestades al dit Senyor Rey e qui se son perdudes en la dita vila de Vilafrancha de les quals e de altres coses pretenen molts del present consell deure esser feta deguda compensacio sie on lo dit Senyor Rey succeescha en los dits II M florins apunten lo quels parra e fer se deura de les dites coses e ho referen al present consell.

Aprobacion posterior de la ciudad.

A XXIIII del dit mes de octubre los honorables consellers e consell de XXXII loaren approvaren e consentiren a les dites delliberacions e elegiren en lo segon fet dels dos milia florins los seguents.

Ciuteda.
Bernat Çapila.
Mercader.
Bernat Oliver.
Artiste.
Pere Terafa notari.
Manestral.
Anthoni Mayans ferrer.

25 DE OCTUBRE.

Se ocupó la sesion de este dia con la eleccion de varias personas para un asunto que no se indica, pero que es de suponer sea el mismo de que se trata en la sesion próxima.

26 DE OCTUBRE.

Acta y deliberacion.

Los senyors deputats del General e les sis persones eletes per lo consell de la Deputacio en lo fet de la subvencio o exaccio ordonada per sosteniment de gent a cavall e a peu per causa de la guerra e los senyors consellers e VIII persones a aço eletes per lo consell de la ciutat de Barchinona. Considerants que poch valrie haver ordonada la dita exaccio o subvencio la qual fan de mera liberalitat e no que hi fossen tenguts si la exequcio de aquella ere impedita o perturbada. Per ço desijants lo servey e exaltacio de la corona reyal e lo benavenir e repos del Principat han feta e ab tenor de la present scriptura fan deliberacio e conclusio fermes stables e incomutables de les coses totes e sengles ques segueixen. Es assaber que si per la Magestat del Senyor Rey son canceller vicecanceller o regent cancellaria governador general veguers batles sotzbatles e o altres oficials axi ordinaris com de guerra per lur propri motiu o a instancia de algunes universitats e o singulars persones de qualsevol condicio sien ere fet o procurat algun empatx o torb en la dita exaccio o subvencio de les quantitats que se hauran paguar per los particulars tant eclesiastichs militars com altres del braç reyal o de alguna o algunes delles axi per via de evocacio en la Audiencia encara que fos per pupillitat viduhitat o paupertat o per qualsevol altre causa com per via de guiatges sobreschiments o inibicions generals e o particulars ja fets e fetes o fahedors e fahedores o per altres qualsevol rahons o causes qui dir

nomenar o cogitar se puixen o volien stendre les mans e de fet stenien en les peccunies procehidores de la dita exaccio o subvencio e o coses deppendents e emergents delles o a aquelles se volien inmistir e de fet se inmistien en qualsevol manera. O si lo dit Senyor Rey o canciller vicecanciller e o altres oficials dessus dits favorien o recusaven exequtar les persones de qualsevol condicio e nacio sien taxades e taxadores paguar per causa dels bens que ja posseexen o per avant possehiran de acuydats e de altres enemichs e rebelles. Mesavant si lo dit Senyor Rey suplicat o los dits oficials requests no faran la exèqucio de totes les ditrs persones axi ecclesiastiques e militars com reyals en e per les quantitats que son e seran taxades les vegades que suplicat o requests ne seran. Item si lo dit Senyor Rey durant la dita exaccio o subvencio convocara o convocar fara les gents del dit Principat per virtut del usatge Princeps namque o sacramentals o hosts generals de universitats. Item si lo dit Senyor Rey e o oficials sens instancia dels dits deputats e sis persones e consellers e vuyt persones com dit es a aço eletes e altres força elegidores o de la major part delles volien o temtaven exequtar de les dites persones qui seran taxades o taxadores paguar a la dita exaccio o subvencio algunes penes en que fossen encorregudes per la causa dessus dita. E finalment si lo dit Senyor Rey e o dits oficials seus durant la dita exaccio o subvencio volran sens paguar sou compellir algu o alguns daquells singulars qui la dita exaccio o subvencio paguaran anar ab lo dit Senyor Rey o en cavalcades o qual-

sevol fets darmes fora la ciutat vila o loch don sera o seran e sos termens referendo singula singulis. En quascun dels casos dessus dits segons demunt son specificadament designats si e on se seguesquen e en cas de contrafaccio no eren tornats a loch e al primer stament la dita exaccio o subvencio haje cessar e sie haguda per no feta. E ara per lavors los dits deputats e consellers e persones eletes per lo poder a ells dat per los consells de la deputacio e de la ciutat aquella dita exaccio o subvencio irriten cassen revoquen e anullen e per no fetes haver volen axi com si james fossen stades ordonades fetes e en pratica meses o deduhides. En axi que dalli avant no sie exhigida en la dita ciutat de Barchinona ne en lo dit Principat ne en qualsevol parts de aquell.

30 DE NOVIEMBRE. (OCTUBRE?)

Deliberacion tomada por los Diputados y la ciudad.

Los senyors deputats e les sis persones eletes et cetera. E los senyors consellers e vuyt persones et cetera. No obstant la conclusio e deliberacio fetes per los deputats e consell com a representants lo Principat de Cathalunya ab intervencio e consentiment de la ciutat de Barchinona a XXII de juliol prop passat clarament demostre en que ha servir la exaccio o subvencio deli-

berada fer segons en dita deliberacio es contengut. Encara a major e sobre habundant cautela per remoure totes dubitacions e squivar tots contraris qui a aço poguessen esser fets fan conclusio e deliberacio que per via alguna directa o indirecta les quantitats de peccunia procehidores de la dita exaccio o subvencio no puixen esser convertides en tot o en part en altres usos o necessitats sino en les coses contengudes en la deliberacio dessus dita e que sie servada axi en posar com en levar les dites peccunies en e de la taula de la ciutat la pratica per los dits deputats consellers e persones ordonada ab lur deliberacio feta a VII de agost prop passat. Ordonants los dits deputats e consellers e persones eletes per la potestat a ells dada que la dita exaccio o subvencio començ a correr lo primer dia de noembre prop vinent e axi sie mes en pratica en la present ciutat de Barchinona e sie scrit als regidors de les altres universitats del dit Principat que semblantment sie alli fet. Ab aço empero que los ecclesiastichs e militars e los reyals paguen aquella dita exaccio o subvencio.

1.º DE NOVIEMBRE.

Deliberaciones tomadas por la Diputacion y la ciudad.

Los senyors deputats e sis persones et cetera e los

senyors consellers e VIII persones et cetera feren conclusio e deliberacio que los senyors Comte de Pallars mossen Jacme Ros Galceran Carbo e Valenti Gibert de present manleven de singulars persones fins en tres milia lliures Barchinoneses per convertir aquelles en sou de gent a cavall e a peu dels M CCCC homens a cavall deliberats sostenir per la guerra e que aquelles sien scrites en la taula de la ciutat als dits deputats don nos puixen levar sino en la manera ja deliberada. E per que la quantitat manlevadora sie restituida als qui aquella prestaran juraren solemnament los dits deputats e consellers e persones eletes a nostre Senyor Deu e als sants quatre Evangelis que les quantitats de peccunia qui de la exaccio o subvencio deliberada de huy avant se exhigiran axi en la present ciutat com fora en qualsevol parts del Principat nos desexiran ne en altres usos o necessitats quantsevulle urgents convertiran sino en restitucio tant com mester sie de la dita quantitat manlevada.

E de present elegiren en acordar e paguar la gent a cavall e a peu los honorables En Johan dez Papiol donzell oydor de comptes del dit General mossen Ramon Ros ciuteda e Gabriel Vilar teyer los quals tres ne encare qualsevol ministre e scrivans de la casa de la Deputacio e o altres qualsevulle qui a aço treballaran o vaccaran en qualsevol manera dels treballs que sostindran ne scriptures que faran no puixen haver salari o pagua alguna ara ne per avant. E juraren aqui mateix los dits tres elegits que be e leyalment se hauran en lo dit acordar e paguar tota frau cessant.

Item tota la dita gent acordadora axi a cavall com a peu haje servir e anar la on sera deliberat en virtud de sacrament e homenage e quels començ comptar lo sou la jornada que faran la mostra.

Item que si sera trobat algu o alguns dels quis acordaran axi a cavall com a peu que fraudulentment prenguen sou dues vegades aquell o aquells perden de continent los cavalls e les armes referendo singula singulis atquisidores per la terça part a la bossa comuna de la dita exaccio o subvencio sens que alguna gracia no puixe esser feta laltra terça part als dits tres acordadors e la restant terça part al Senyor Rey o al oficial quin fara la exequcio.

7 DE NOVIEMBRE.

Deliberaciones tomadas por la Diputacion y la ciudad.

Los senyors deputats e les sis persones eletes et cetera e los senyors consellers e VIII persones et cetera concordablament feren deliberacio e conclusio que dels diners de la exaccio o subvencio sien dites e scrites en la taula de la ciutat dos milia lliures Barchinoneses an Barthomeu Ferrer regent los comptes de la casa de la Deputacio per convertir aquelles en paguar sou als mil e CCCC rocins e als pehons deliberats sostenir per causa de la guerra concorrent. E que en fer dir les di-

tes dos milia lliures en una e moltes vegades al dit Barthomeu Ferrer sie servada la forma deliberada a set de agost prop passat.

Item deliberaren los dits deputats e consellers e sis e vuyt persones o la mayor part delles que les persones eletes a acordar la dita gent e paguar aquella donen lo sou en moneda sens pes. E que lo sou sie ço es XXIIII florins corrents per home darmes ab son page per quascun mes pus aport cavall encubertat e XXII florins no portant cubertes. E XII florins per caveller de la gineta. E als pahons sens cuyrassa quatre florins e ab cuyrassa cinch florins per quascun mes.

En apres dissabte a deu del dit mes los dits senyors deputats e sis persones e consellers e VIII persones se tornaren congregar en la casa de la Deputacio per ço com la Magestat del Senyor Rey pretenie e volie que lo sou demont dit se devie dar al seu palau Reyal. E oyts los honorables micer Johan Andreu e micer Damia de Montserrat per sa Excelencia per aquesta raho tramesos tots concordablament dixeren star e perseverar en la deliberacio dessus dita ço es que los acordaments fahedors e son donador se facen es do en la dita casa acustumada del General qui es a mar.

11 DE NOVIEMBRE.

Deliberacion.

Per quant lo dia present per part de la Magestat del Senyor Rey es stat dit e proposat per los magnifichs mossen Rodrigo Vidal prothonotari micer Johan Andreu advocat fiscal e micer Damia de Montserrat doctors en leys al present consell que lo dit Senyor Rey no es content que lo sou donador a la gent a cavall e a peu soldejadora dels diners de la nova exaccio o subvencio sie dat a la casa del General segons es stat deliberat per los deputats e consellers e per les persones a aço eletes per los consells de la Deputacio e de la ciutat ans vol per servey e reputacio de la sua Reyal corona e a be avenir de la cosa publica lo dit sou sie dat a la casa del Racional del seu Reyal palau. Per ço los dits deputats e consell partis del dit consell los dits prothonotari micer Johan Andreu e micer Damia de Montserrat volgueren haver relacio dels dits deputats e persones eletes de les coses com passaven e de les rahons e motius quils havien induits en fer dita deliberacio la qual relacio amplament oyda e informats encara de la pratica observada en consemblants soldejaments e dar de sou axi a gent darmes per terra com per mar les quals a la casa del General se paguaven. Tots los dits deputats e consell concordablament feren delliberacio e conclusio que sie feta embaxada al dit Senyor Rey de sis persones les quals ensemps ab les elegidores per lo consell de la dita ciutat de Barchinona si elegir ne volra expliquen a la sua Excelencia ab les humilitat e subjeccio ques pertany

totes les dites rahons e motius e encara la dita pratica observada e que servar se la dita deliberacio es fer lo seu servey e benefici de la cosa publica. E notifiquen a la sua Altesa lo perill en que aquesta fahena sta car si lo consell de la Deputacio e o de la ciutat no fahien conclusio segons la voluntat del dit Senyor Rey en tal cas la cosa restarie embassada e nos porie seguir la exequcio de paguar la dita gent en gran desservey seu e dan de la cosa publica. E a la fi suplicants devotament la sua Excelencia que la dita deliberacio feta per los dits deputats e consellers e persones eletes haje per accepta. Aplicants ab rahonaments aquelles bones e persuasives paraules motius e suplicacions qne als embaxadors parra los quals son aquests ço es.

Lo reverend senyor bisbe de Vich.
Micer Johan Çaplana.
Lo senyor comte de Pallars.
Mossen Arnau de Vilademany.
Mossen Jacme Ros conceller en cap de Barchinona.
E mossen Francesch del Bosch sindich de Leyda.

Aprobacion posterior de la ciudad.

A XII del dit mes de noembre los honorables consellers e consell de XXXII loaren approvaren e consentiren a la dita delliberacio e elegiren per fer exequtar lo contengut en aquella los seguents ciutadans Jaume Çapila Johan Ros mercaders Luis Gilabert Ber-

nat Oliver artistes Riudor notari Barthomeu Masot specier manestral Anthoni Mayans ferrer Anthoni Avinyo assahonador.

15 DE NOVIEMBRE.

Deliberacion.

Per ço com es pretes que en consell de la deputacio concorren huy en dia persones les quals a parer de molts no hi deurien entrevenir. Per ço concordablament fou feta delliberacio e conclusio que lo dit concell sie habilitat per tot lo corrent mes de noembre. E que les persones de quascun stament del dit consell se ajusten e habiliten aquell dit stament o les persones de aquell segons lus sera vist esser degut e necessari.

Al pié de esta deliberacion se encuentran las siguientes notas.

En la dita empero deliberacio no foren presents los dits reverent senyor bisbe de Vich ne mossen Guerau de Cervello los quals apres feta la dita deliberacio vingueren.

Item votaren tots los demunt nomenats sobre lo que es stat proposat ço es sis darie lo sou a la casa del General per los homens a cavall e a peu deliberats sostenir dels diners de la nova exaccio o subvencio o al palau del Senyor Rey segons per la sua Altesa es pretes deures fer foren trenta e dues veus concordes que la Magestat del dit dit Senyor Rey sie continuament suplicada per les persones ja a aço deputades li sie plasent que lo sou demont dit sie dat a la casa del General segons es stat deliberat e ordonat per los deputats e sis persones e consellers e VIII persones a aço eletes en la qual deliberacio dixeren star e perseverar. E per tant com los dits XXXII vots foren concordes fou feta la present conclusio e deliberacio.

Aprobacion posterior de la ciudad.

A XVII del dit mes de noembre los honorables consellers e consell de XXXII loaren approvaren e consentiren a les dites delliberacions acceptat en lo darrer qui parla del loch de la dita pagua en la qual per certs sguarts no volgue fer alguna delliberacio. Es empero veritat que lo consell de cent jurats apres a XVIIII del dit celebrat loa approva e consenti a totes deliberacions e apuntaments fets per sguard de la dita exaccio o subvencio.

16 DE NOVIEMBRE.

Delliberacion.

Per tots los demunt dits concordablement fou feta delliberacio e conclusio que los honorables frare Luis Ponç monjo administrador del monastir de Natzaret mossen Vilademany e Francesch del Bosch per part del present consell e com a embaxadors de aquell supliquen una e moltes vegades la Magestat del Senyor Rey per la liberacio de la persona del reverent abbat de Montserrat lo qual molt ha sta pres e es hu del consell de la Deputacio.

Aprobacion posterior de la ciudad.

A XVII del dit mes de noembre los honorables consellers e consell de XXXII loaren approvaren e consentiren a la dita delliberacio per exequcio de la qual elegiren los seguents.

Ciuteda.
Jacme Genis de Vallsecha.
Mercader.
Narcis Jorda.

Artiste.
Raphael Riudor notari.
Manestral.
Pere Pinyana pellicer.

19 DE NOVIEMBRE.

Deliberacion.

Legit en lo present consell lo pensament devall scrit fet per los senyors deputats e sis persones eletes e votat per tots los demont dits de aquest consell sobre aquell tots concordablament sta be e fundat en molta raho e que tal sie exequtat al mes prest que fer se puixe. Los senyors deputats e les sis persones per lo present consell eletes en lo fet de la exaccio o subvencio ordonada per sosteniment dels mil e CCCC rocins e alguns pehons per causa de la guerra concorrent considerants que la casa del General que es devant la Lotga de la present ciutat en la qual casa es stat deliberat dar lo sou a la dita gent es en tal loch construida que no te plaça covinent pera be veure los cavalls e cavellers correr e si han la disposicio deguda pera passar a pendre lo dit sou e majorment que devant la dita casa convenen infinides gents axi per lo tresteig de la Lotga com de la peschateria com del porxo del forment e de la Duana com encara per la gran negociacio

que en aquelles encontrades continuament se fa per la qual raho la disposicio dels dits cavalls e cavallers comodament en lo dit loch veure nos porie e força portaria algun nocument a les persones tantes qui com dit es devant la dita casa convenen e noresmenys darie gran torb als spatxaments dels drets del General qui en la dita casa se cullen axi de la bolla de plom e segell de cera com de les entrades e exides per tots los dits sguarts son recayguts.

Item attes que lo honorable micer Johan Vello oydor de comptes del General com fou elegit ere en la ciutat de Tortosa e la hora que li fou notificada la sua eleccio ell accepta es mete en orde com a oydor e encontinent se empara dels fets del General e drets de Generalitats en aquella ciutat qui anaven a perdicio e mijançant son bon treball e scalfament aquells prengueren redreç a honor e util del dit General. E tan prest com sabe la dita eleccio fore vengut servir lo dit ofici de oydor sino per los grans perills de mar e de terra que son stats e son encara per la guerra concorrent attesa la potencia dels enemichs qui la terra e la mar tenen occupada per la qual raho no fou possible ell venir fins en los dies prop passats que es arribat ab la armada de naus e galees del Senyor Rey qui en la dita ciutat de Tortosa eren anades. E attes que encontinent que lo dit misser Johan Vello hague acceptada la dita eleccio en los actes de la deputacio ell es stat nomenat oydor de comptes. Per ço tots los dits deputats e consell concordes deliberaren e concloguerem que lo dit misser Johan Vello sie paguat de son salari de

oydor del dia ença que accepta lo dit ofici axi com si presencialment hagues servit aquell ab aço empero que dels quatre mesos per capitol de cort dats als oydors de poder fer absencia a lur ofici se hajen a defalcar tots los dies de que sera paguat comptant del dia que laccepta lo dit ofici fins en lo dia que jura en axi que tots los dies haje servir lo dit ofici en la present ciutat o la on sera lo consistori de la Deputacio.

Aprobacion posterior de la ciudad.

Divendres a XXIII del dit mes de noembre los honorables consellers e consell de XXXII dissentiren a la delliberacio dessus dita sobre lo oydor de comptes. Lo dit empero apuntament fou pessat per lo consell de cent jurats e per aquell loat e aprovat.

21 DE NOVIEMBRE.

Deliberaciones.

Per tots los demont dits fou feta deliberacio e conclusio que la Majestat del Senyor Rey sie suplicada una e moltes vegades per part del present consell li placie provehir a la restauracio de la vila de

Cervera e del comdat de Pallars los quals stan en total perdicio per oppressio dels enemichs.

Item que los reverent abbat de Sant Cugat mossen Francesch Çasala caveller e mossen Miquel Cardona ciuteda de Barchinona ensemps ab los senyors deputats façen cara e instancia ab lo Senyor Rey e en altres parts on mester sie per observancia de la sentencia arbítral dada per raho del forment den Luis de Santangell de Valencia la qual en favor del General es stada dada eontra Glaudi Galiani mercader de Avinyo qui pretenie lo dit forment esser seu de la qual sentencia arbitral lo dit Glaudi Galiani ha hagut recors en la Audiencia del Senyor Rey e façen totes coses a aço necessaries sens referir.

Item per quant le magnifich mestre racional de la cort del Senyor Rey demane e exhegeix compte a ell esser dat per les persones qui en lo passat han hagut carrech per los deputats e consell de exequtar los bens dels acuydats de tot lo que per aquells es stat administrat e exequtat fou feta deliberacio e conclusio que les dites tres persones elegides vegen totes coses veedores e parlen ab lo dit mestre racional e ab totes altres persones que mester sie. E apunten lo quells semblara se dege fer e ho refiren al present consell.

Item que les dites tres persones elegides ensemps ab los dits senyors deputats facen totes suplicacions instancies e provisions quels semblara se degen e puixen fer per observança de usatges de Barchinona constitucions privilegis comuns e libertats del Principat. Ab aço empero que si coses algunes de importancia oc-

corrien aquelles referen al present consell.

E fetes les conclusions e deliberacions demont dites totes les persones eclesiastiques se apartaren e isqueren de la casa del consell e les restants layques totes conformes faheren conclusio e deliberacio que per part del present consell sie feta pertinent instancia ensemps ab la ciutat de Barchinona axi devant lo Senyor Rey e son vicecanciller com devant altres oficials è persones contre En Galceran Toralles axaloner qui pochs dies ha passats es stat pres a instancia de la dita ciutat e contre tots altres secassos seus. Per ço que sien castigats segons lurs demerits creents les dites persones laiques aço succehir en lahor de Nostre Senyor Deu servici de la Magestat del Senyor Rey utilitat repos e beavenir de la cosa publica. E que los senyors deputats façen fer la dita instancia al procurador de la casa de la Deputacio e altres persones del present consell segons vist lurs sera.

Aprobacion posterior de la ciudad.

Divendres a XXIII del dit mes de noembre los honorables consellers e consell de XXXII loaren approvaren e consentiren a les dites delliberacions elegint en los fets hon ha eleccio de persones los seguents ciuteda Berenguer Seyol mercader Berenguer Aguilar artiste Valenti Gueralda barber manestral Pere Mascurd marcer.

28 DE NOVIEMBRE.

Deliberacion.

Los senyors deputats e sis persones e los senyors consellers e huyt persones eletes en lo fet dels mil e CCCC rocins e alguns pahons sostenidors per la guerra concordablament fan deliberacio e conclusio que los trenta set homens darmes ab lurs pages e CLXXXVI homens darmes ab lurs qui feren mostra en la present ciutat de Barchinona a dos del corrent mes de noembre sien paguats del sou començant lo dit segon dia de noembre donant lus la quantitat deliberada dar per lo dit sou singula singulis referendo e lo dit sou sie paguat a la dita gent qui ha feta mostra. No obstant apres fos stat deliberat que lo sou començas a correr lo jorn que la gent qui pendrie lo dit sou farie la mostra.

3 DE DICIEMBRE.

Deliberaciones.

Proposat en lo present consell que algunes singulars persones obedients a la Magestat del Senyor Rey se dispondrien en fer tres o quatre naus sils era feta alguna subvencio peccuniaria de peccunies del General o de altres fou feta conclusio e deliberacio per tots concordablament que los reverent e honorables mossen lo abbat de Sant Cugat de Valles mossen Antich Ferrer e mossen Jacme Ros comuniquen de aço ab los honorables consols de mar e ab totes altres persones que ben vist lus sie e pratiquen ab les persones que han voluntat de fer les dites naus e tant sobre la fabrica de aquelles e del loch on se feran quant de la subvencio peccuniaria quels semblara se dege fer quant encara de ques paguara e de altres coses quels occorreran circa aço necessaries façen apuntament e aquell refiren com abans poran al present consell.

Item fou feta deliberacio e conclusio que dels dos milia florins en los dies passats deliberats dar a don Johan de Beamunt los bens e drets del qual se ha confischats lo Senyor Rey sie deduida la valor de la bombarda qui era del General appellada Santa Anthonia e de les altres municions del dit General quis son perdudes en Vilafranca de Penedes per causa de la perdicio feta per lo dit don Johan e noresmenys ne sien deduides totes altres quantitats que revera ne mostrara lo dit don Johan degues al dit General e la resta quantesvulle sie fins a compliment dels dits dos mi-

lia florins sie liurada al dit Senyor Rey o a qui la sua Altesa volra.

Item que los senyors deputats elegesquen tres persones del present consell qui vegen e regoneguen tres suplicacions lo dia de huy dades al dit consell huna per lo honorable mossen Francesch Torres caveller altra per En Thomas Gayus de la vila de Castello Dempuries e altra de la dona Na Elionor qui primerament fou muller den Nicolau Olomar quondam calderer e se informen de les coses en aquelles contengudes pensen que es fahedor e lur pensament refiren al present consell a les quals coses los dits senyors deputats elegiren los honorables micer Pere Lacera canonge mossen Johan Colom caveller e mossen Francesch dal Bosch ciuteda de Leyda.

Aprobacion posterior del consejo ordinario.

Divendres a VII deembre del any MCCCC sexanta quatra lo consell ordinari loa e aprova les dites delliberacions e a aquelles consenti. Elegint lo dit consell sobre lo fet de les naus les persones seguents ciuteda Johan Ros mercader Bernat Oliver artiste Anthoni Palomeros notari menestral Anthoni Mayans ferrer.

E en lo fet de les tres suplicacions ofertes elegi les persones dejus scrites ço es Bernat Çapila Luis Gilabert consol de la mar Pere Tarāfa notari e Anthoni Avinyo assahonador.

18 DE DICIEMBRE.

Deliberacion tomada por los Diputados y concelleres.

Los senyors deputats e sis persones e los senyors consellers e VIII persones eletes en lo fet de la exaccio e subvencio dels mil CCCC rocins e alguns pehons considerants que portar segons es stat deliberat les peccunies procehidores de la dita exaccio fora la ciutat de aquella porte grans dificultats qui porien redundar en gran torb del servey del Senyor Rey e dan de la cosa publica. Per ço dispensants a la dita delliberacio quant a aço feta aquella habiliten de present en aquesta forma ço es que en les parts de Empurda de Sant Feliu de Guixols avall les dites peccunies procehidores sien portades a la vila de Castello Dempuries e de Sant Feliu de Guixols ença fins a Blanes e Hostalrich a la dita vila de Sant Feliu. E los de Osona a la ciutat de Vich e los de Ulldecona terra Dorta e altres parts vehinés de Tortosa a la dita ciutat de Tortosa. E que los deputats locals constituits en les dites ciutats e viles ensemps ab los consellers o jurats o regidors de aquelles reben les dites quantitats e de aquelles paguen alli mateix los cavalls qui seran deputats en custodia de aquelles parts. E de la resta de les dites peccunies sie fet ço que parra als dits deputats e consellers e sis

e vuyt persones e a la major part dells. En les altres coses en la dita deliberacio expresses aquella dita deliberacio stant en sa força e valor.

19 DE DICIEMBRE.

Deliberacion tomada por los Diputados y Concelleres.

Los senyors deputats e consellers e sis e huyt persones et cetera considerants que les IIII M lliures manlevades per les causes contengudes en lur deliberacio feta lo primer dia de noembre prop passat no basten al que es necessari segons disposicio de aquella. Per ço feren conclusio e deliberacio que les persones en dita deliberacio nomenades manleven de singulars persones fins en mil lliures ultra les dites tres milia lliures per convertir aquelles en les coses contengudes en dita deliberacio e que sien scrites en la taula de la ciutat als dits senyors deputats don nos puixen levar sino en la manera ja deliberada. E per que les dites mil lliures sien restituides als qui les prestaran juraren solemnament los dits deputats e consellers e sis e VIII persones a Nostre Senyor Deu e als seus sancts quatre Evangelis que les quantitats de peccunia qui de la exaccio o subvencio deliberada son ja exhigides e per avant se exhigiran axi dins com fora Barchinona nos desexiran ne en altres usos o necessitats quant se vu-

lle urgents convertiran sino en restitucio tant com mester sie de les dites mil lliures. Aço empero declarat qui primerament se hajen restituir e paguar les dites III mil lliures ja manlevades e apres les dites mil lliures manlevadores.

29 DE DICIEMBRE.

Deliberacion tomada por los Diputados y Concelleres.

Los senyors deputats e sis persones e los senyors consellers e huyt persones eletes en lo fet de la exaccio o subvencio et cetera deliberaren e conclogueren concordablement que de les peccunies qui son manlevades de certes persones ab promesa quils es stada feta que aquelles los seran restituhides dels diners de la exaccio quis fa sien donades en via de socorriment cent lliures Barchinonesas a March de Montfort gentil home burgunyo lo qual novament es vengut en aquestes parts ab companyia de XXX homens abtes en lo mester de la guerra. E aço per contemplacio de la Magestat del Senyor Rey e per lo servey que los dits burgunyons feran a la sua Excellencia.

AÑO DE 1465.

3 DE ENERO.

Deliberacion tomada por los Diputados y Concelleres.

Los senyors deputats e consellers e sis e huyt persones eletes en lo fet de la exaccio et cetera concordablement fan deliberacio e conclusio que de les IIII M lliures manlevades sien dades per les persones qui han acustumat de paguar lo sou trescents florins de moneda corrent a Bertran Darmendariz per socorriment de sou de ell e de la gent de sa companyia o capitania del temps que han servit com sie molt necessari per servey de la Magestat del Senyor Rey e beavenir del Principat senyaladament per socorrer de vitualles de present la vila de Cervera qui sta en necessitat. E com lo dit Bertran e sa gent sien a la vila dels Prats del Rey deliberaren que los dits CCC florins sien liurats a mossen Rodrigo Vidal prothonotari de Sa Altesa qui va a la Magestat del Senyor Rey ab obligacio per ell fahedora que per tot lo corrent mes de janer trametra als dits deputats apoca de rebut del dit Bertran de la dita quantitat dirigida als dits senyors deputats o restituira los dits CCC florins.

5 DE ENERO.

Deliberacion tomada por los Diputados y Concelleres.

Los senyors deputats e consellers e sis e huyt persones eletes en lo fet de la exaccio et cetera fan deliberacio e conclusio que sie de present dat sou a cinquanta homens de peu qui han anat ab mossen Arnau de Vilademany a la vila de Cervera per capitanejar aquella e que lo dit sou sie dat pera dos mesos paguador en aquesta forma ço es la hun mes en la present ciutat e laltra mes en la ciutat de Manresa dels diners de la exaccio contingent paguar aquella ciutat e que los dits L homens hajen de sou ço es los qui portaran cuyrassa cinch florins e los qui sens cuyrassa hiran quatre florins. E que sie scrit de present als consellers de la dita ciutat de Manresa que preparen decontinent la quantitat de la dita mesada ab comissio que si aquella o part della lus covenie manlevar de particulars persones puixen restituir aquella dels diners de la dita exaccio.

9 DE ENERO.

Deliberacion tomada por los Diputados y Concelleres.

Los senyors deputats e consellers e sis e huyt persones eletes en lo fet de la exaccio fan deliberacio e conclusio que per paguar sou de hun mes sdevenidor a Luis Castany e als de sa companyia e a altres als quals ha esser dat sou sie a aquells assignada la quantitat que hauran haver del dit sou paguador a la vila de Agolada e o en altres viles e parts del Principat dels diners de la dita exaccio o subvencio contingent paguar aquelles viles e parts de les mesades de noembre deembre prop passades e axi sie scrit als consellers de les dites viles per forma que la dita quantitat en tota manera sie alli paguada.

10 DE ENERO.

Deliberacion.

Oyda per los deputats e consell relacio del fet de les naus de les persones qui navien carrech per deliberacio del present consell. E considerat que lo dit fet de les naus es de molta necessitat e cuyta. Per ço tots concordablement feren deliberacio e conclusio que les dites persones ja a aço eletes ensemps ab los senyors deputats e consellers e sis e huyt persones elegides en lo fet de la exaccio per sostèniment dels M CCCC ro-

cins e alguns pehons per causa de la guerra strenguen lo fet de les dites naus e encara pensen sis deu adobar o no la galeassa qui ere den Johan Bertran de Mallorcha e que sen deu fer e encara comprar si mester sera nau o naus ja fetes. E pensen com e de ques paguara la quantitat de peccunia que haura servir per la fabrica o compra de les dites naus e adob de galeassa. E si drets alguns parra a ells se degen per aço imposar o altres exaccions de peccunia fer per la dita raho aquells e aquelles ordonen imposen e exhigir facen e totes altres coses circa les demont dites e deppendents e emergents delles dellìberen ordonen e exequten e capitols si mester sera ab qualsevol persones per la raho demont dita facen e fermen ab totes promissions obligacions renunciacions clausules e cauteles necessaries largament tot sens referir.

Aprobacion posterior de la ciudad.

Dissapte a XII de janer del dit any Mil CCCC sexanta cinch los honorables consellers e consell de cent jurats de Barchinona consentiren a la preinserta deliberacio.

11 DE ENERO.

Deliberacion tomada por los Diputados y Concelleres.

Los senyors deputats e consellers e sis e huyt persones o la major part eleles cletes en lo fet de la exaccio per sosteniment dels M CCCC rocins e alguns pehons per causa de la guerra concorrent de paraula suplicaren instaren e requeriren lo molt noble e magnifich mossen Guerau Alamany de Cervello governador general de Cathalunya qui per aquesta raho ere present en la casa de la Deputacio que ab remeys deguts e pertinents compellis e manas exequtar promptament e totes dilacions e excepcions cessants totes les gents de Valles de Maresma del vezcomdat de Cabrera e de Lobregat per les quantitats que quascun dells toque a ells contingents paguar per la exaccio dessus dita deguda de les mesades de noembre e deembre prop passades e devedora daciavant a raho de X sous per quascun foch e per quascun mes attes que los dits homens no han paguat fins aci ans se meten entorn. E attes que per causa de no paguar se la dita exaccio subsegueix gran desservey a la Magestat del Senyor Rey e dan a la cosa publica del Principat. E lo dit molt noble governador de consell del honorable micer Damia de Montserrat assessor seu aqui present de paraula respos esser prest e apparellat fer tot lo possible a les dites coses segons de dret sera e exhegeix aquesta materia. Les quals coses demont dites tant lo dit molt noble governador quant los dits deputats consellers e sis e huyt persones manaren esser continuades per mi An-

thoni Lombard notari e scriva major de la casa de la Deputacio.

14 DE ENERO.

Deliberacion tomada por los Diputados y Concelleres.

Los senyors deputats e consellers e sis e huyt personés eletes en lo fet de la exaccio per sostenimment de M CCCC rocins e alguns pehons per causa de la guerra avisats per letres del molt egregi comte de Pallars e del magnifich prothonotari del Senyor Rey que la sua Altesa volrie si als dits deputats e consellers e sis e huyt persones plahie que los trescents florins en los dies no ha molt passats a pregaries del dit Senyor Rey acomenats al dit prothonotari per esser liurats a Bertran Darmendaris e a la sua gent per sou fossen ara convertits e dats a les gents darmes que la sua Senyoria volra per anar socorrer la vila de Cervera. E considerants la molta necessitat en que la dita vila es posada per ço faheren conclusio e deliberacio que sie respost a les letres dels dits egregi comte e magnifich prothonotari. E que sie trames al dit Senyor Rey lo discret En Gabriel Angles notari ab memorial del que ha fer sobre aquest fet.

Sigue á continuacion el memorial ó apuntaciones á que antes se hace referencia; advirtiéndose aquí que las cartas ó contestaciones se hallarán en su lugar correspondiente.

Memorial que los senyors deputats e consell representants lo Principat de Cathalunya fan al discret an Gabriel Angles notari qui per altres fets va de present la via de Martorell on es lo Senyor Rey.

En los dies passats a pregaries del Senyor Rey los dits deputats e consell liuraren CCC florins a mossen Rodrigo Vidal prothonotari per quels donas a Bertran de Armendaris en socorriment de sou de ell e de la gent de sa companyia qui havien anar al socors de la vila de Cervera. Ara los dits deputats e consell per cert avis que han del egregi comte de Pallars e del dit prothonotari han deliberat que si la Magestat del Senyor Rey ho volra sien dats los dits CCC florins a aquelles gents darmes que la sua Altesa ordonara pus empero servesquen per lo dit socorriment de la vila de Cervera.

Per ço es necessari lo dit Gabriel Angles liure les letres que sen porte als dits egregi comte e prothonotari e informat de ells apres parle ab lo dit Senyor Rey e si la sua voluntat sera tal com dessus es dit en lo dit cas lo dit Angles de part dels dits deputats e consell dira al dit mossen lo prothonotari deliure los

dits CCC florins a les persones que lo dit Senyor Rey volra en pagua prorata del sou les quals empero vagen al dit socors de Cervera e no altrament. A aço entes que lo dit prothonotari cobre apocha o apoques de aquells a qui dara los dits CCC florins e aquella o aquelles trameta als dits senyors deputats per tot lo corrent mes de janer segons ha promes per lo dit Armendariz.

En les dites coses lo dit Gabriel Angles dara los bo e prest recapte que dell es confiat. Dat en Barchinona a XIIII de janer lany de la Nativitat de Nostre Senyor Mil CCCC sexanta cinch.

17 DE ENERO.

Deliberacion tomada por los Diputados y Concelleres.

Los senyors deputats e consellers e sis e VIII persones ensemps ab les persones ja eletes en lo fet de les naus per la potestat per los consells de la deputacio e de la ciutat a elles dites persones dat sobre lo fet de les dites naus haguts sobre aço molts colloquis fan delliberacio e conclusio que tant per la fabrica de les dites naus quant per conduir o haver aquelles segons apres sera deliberat sie fet peu de set milia lliures Barchinoneses en les quals contribuescha lo Generrl en tres milia lliures exhigores per augment e imposit

fahedor de sis diners per lliura al dret de la cera del General e de la resta sobre los drets de les entrades e exides. E la dita deliberacio fan ab e sotz tal condicio e manera ço es que encontinent exhigides les dites tres milia lliures cesse e cessar hage lo dit augment o imposit e ara per lavors pus hagudes sien les dites III M lliures abolexen e anullen lo dit augment o imposit ab tota eficacia.

19 DE ENERO.

Deliberacion tomada por los Diputados y Concelleres.

Los senyors deputats e consellers e sis e huyt persones eletes en lo fet de la exaccio et cetera fan deliberacio e conclusio que aquelles cent trenta set lliures deu sous Barchinonesos que eren deliberades dar per sou de hun mes a L homens qui havien anar ab mossen Arnau de Vilademany a la vila de Cervera sien convertides si plaura al Senyor Rey en socorriment de la gent a cavall qui hira ab lo carruatge de les vitualles a la dita vila de Cervera. E que semblantment sie al dit Senyor Rey plaura sien consignats a la dita gent fins en CCCL florins corrents o mes si mes sen poran haver dels diners de la exaccio o subvencio contingents paguar la ciutat de Manresa e la vila de Sant Pedor per les mesades de noembre e deembre prop passades.

22 DE ENERO.

Deliberaciones tomadas por los Diputados y Concelleres.

Los senyors deputats e consellers e sis e huyt persones eletes en lo fet de la subvencio et cetera. Certificants veridicament de la necessitat que ha la vila de Cervera de vitualles e que los enemichs se sforcen e se ajusten per empatxar lo carruatge preparat anar a la dita vila. E mes que lo dit carruatge no es possible poder anar sino acompanyat de CCC homens a cavall almenys e de molts pehons attesa la potencia dels enemichs. E mes informats que la dita gent qui ha ja complit lo temps del sou quils ere stat dat per servey del Senyor Rey e benavenir de la terra sera contenta anar al dit socors sils es occorregut de present de alguna quantitat e ques contentaran de sinch o sis florins per home de cavall. Per ço tots concordablament fan deliberacio e conclusio que lo dit ocorriment de sou sie dat decontinent e que la dita vila sie socorreguda de les dites vitualles en tota manera. E per fer lo dit occorriment sien hagudes e de fet se hajen fins en mil e cent lliures Barchinonesas havedores en aquesta manera ço es que alguns particulars persones qui han prestat a la subvencio e han a cobrar dels diners de aquella sien pregades ques contenten de sperar a re-

cobrar lurs quantitats fins per tot lo mes de març prop vinent e que aquelles servesquen de present al dit occorriment de sou per ço que la dita vila de Cervera sie en tot cas socorreguda de les vitualles ja preparades.

Deliberaren aximateix que los dits diners sien portats a la ciutat de Manresa e alli sie dat lo dit occorriment de sou en manera que frau no si puixe cometre e ques face ab tal apuntament que si los diners se donen lo dit socors se seguescha en tota manera.

E per exequtar lo port de la dita moneda e paguament de sou elegiren lo honorable mossen Bernat Miquel donzell lo qual ensemps ab En Barthomen Ferrer regent los comptes de la Deputacio e hun scrivent qui ab ell hiran donen recapte a tot lo necessari circa les dites coses.

Item per tots concordablament elegiren per anar a la Magestat del Senyor Rey qui es al castell de Guerida los reverent e molt magnifich mossen Francesch Colom canonge e arthiaca de Valles deputat e mossen Felip de Ferrera conseller en cap de la present ciutat de Barchinona tant per visitar la sua Altesa quant per explicar a aquella ab les pus humils e accomodes paraules que sabran les coses contengudes en hun memorial fet en via de cord de la seria seguent.

Siguen aquí las instrucciones ó memorial á que se hace referencia en la deliberacion que precede.

Memorial en via de record als reverent e molt magnifich mossen Francesch Colom canonge e ardiacha de Valles deputat e mossen Philip de Ferrera conseller en cap de Barchinona.

Primo feta humil e subjecta reverencia e besada la ma al Senyor Rey liuraran a la sua Magestat la letra de creença que sen porten de part dels deputats e consell e premeses degudes recomendacions diran lo quels semblara en via de visitacio.

Apres narraran a la sua clemencia les congoxes que son sentides per lo fet de Cervera e lo apuntament que es stat fet per haver diners e trametrels a Manresa per fer socorriment de sou a la gent qui deu anar ab les vitualles a la dita vila de Cervera.

Item explicaran la molta e extrema congoxa en que sos fidelissimos vassalls son constituits per veure lur Rey e Senyor star en loch no covinent a sa Reyal persona car facilment los inimichs porien obrar algun acte no redundant en honor de sa Reyal corona no es vist esser loch dispost per la salut de la sua persona. Suplicants humilment e devota aquella que per dar color al socorriment de Cervera e per altres bons respectes vulle a present transportar la sua Reyal persona en altre part et cetera.

Item demanaran al dit Senyor Rey les coses ques son apuntades e quis menejen per la provisio de star forts en la mar. E signantment per haver vitualles en aquell.

Item notificaran a la sua clemencia los fets de les galees qui no dupten ofendre vassalls del duch Reyner don porien resultar novells inimichs a sa Magestat e moltes coses contraries al seu estat e al be de la terra suplicants la Magestat sua placia provehit hic et cetera.

Item denunciaran a sa Altesa lo fet del tall qui es negat e o dilatat paguar en les parts foranes e fer ne apuntament ab la Magestat e encare obtenir provisions opportunes et cetera.

Item com per experiencia sia vist que alguns en pendra lo sou cometen fraus prenent aquell dues vegades ab hun mateix roci e encara sou de home darmes e esser genetari et alias que sie fet apuntament ab lo Senyor Rey que a aço sie provehit asseyalant ab foch los rocins en la mostra o alias en manera tals fraus cometre nos puixen.

Las altres coses circa los demont dites son remeses a la bona saviesa dels dits mossenyors de embaxadors de la prudencia dels quals es plenament confiat. Scrita en Barchinona a XXII de janer lany de la Nativitat de Nostre Senyor Mil CCCCLXV.

30 DE ENERO.

Deliberacion tomada por los Diputados y Concelleres.

Los senyors deputats e consellers e sis e huyt persones eletes en lo fet de la exaccio et cetera. Oyts los reverent e magnifich mossen Francesch Colom deputat e mossen Philip de Ferrera conseller embaxadors tramesos a la Magestat del Senyor Rey en lo que la sua Altesa los ha dit sobre la distribucio dels diners tramesos a la ciutat de Manresa per socorriment de soufahedor a la gent darmes qui ha anar ab les vitualles a la vila de Cervera e vista la resposta a la clemencia sua sobre aço feta e la replica de la sua Altesa lo dia present cobrada fan deliberacio e conclusio que los dits diners sien distribuits per mossen Bernat Miquel e Barthomeu Ferrer a aço destinats en les gents darmes e en lo loch e temps que lo dit Senyor Rey volra e ordonara. E que axi sie scrit a la sua celsitud e als dits Bernat Miquel e Barthomeu Ferrer.

4 DE FEBRERO.

Deliberacion tomada por los Diputados y Concelleres.

Los senyors deputats e consellers e sis e huyt persones eletes en lo fet de la subvencio et cetera e les altres persones havents carrech del fet de les naus o la major part delles per dar orde que prestament se ha-

jen les tres milia lliures Barchinoneses contingents paguar e contribuir la part del General en aquelles VII M lliures que son stades deliberades haver e distribuir per fabrica o conduccio de naus fahents aquestes coses ab e de licencia del Serenissimo Senyor lo Senyor Rey segons conste per letra patent de la Magestat emanada data en la vila de Appiera lo primer dia del corrent mes de febrer fan la augmentacio de drets sobre les generalitats del segell de cera e de entrades e exides del dit General segons se segueix.

Primerament que sie exhigit de tots draps e axi de lana com de ceda e de les joyes quis tallaran e vendran sis diners per lliura dels diners ultre lo dret acustumat.

Item que per tota pescha salada contenguda en la tarifa qui entrara dins lo Principat se pach per entrada sis diners per lliura de diners compres en aquells lo dret ja acustumat.

Item qui si la dita pescha exira del dit Principat sie paguat per exida quatre diners per lliura compres lo dret ja acustumat..

Item que per tot cuyram bovi axi contengut en tarifa com no contengut en aquella ne pach per entrada sis diners per lliura compres lo dret acustumat.

Item que per lo dit cuyram si exira del Principat se pach per exida per lliura de diners compres lo dret acustumat quatre diners.

Item que de tots draps de lana de qualsevol sort sien axi de la terra com strangers sien paguats com entraran en lo Principat per dret de entrada quatre diners

per lliura e si exiran de aquell altres quatre diners per dret de exida compresos en aquells los drets ja acustumats.

Item que de tota telaria canamaçaria canquillaria e species sien paguats com entraran en lo dit Principat per dret de entrada quatre diners per lliura e si exiran de aquell quatre diners per lliura compresos en aquells los drets ja acustumats.

Item que per tota moneda e billo e per tot or e argent en maça qui ja han acustumat paguar exiran del dit Principat se pach per dret de exida sis diners compres en aquells lo dret ja acustumat.

Item que de totes joyes dor e dargent e altres qualsevol vexells e o pesses de fayço e encara de totes e qualsevulle natures o condicions de armes e de tots utensilis qui exiran del dit Principat sien paguats vuyt diners per lliura de la vera valor. E per dret de exida si exiran del dit Principat quatre diners per lliura compresos en aquells los drets ja acustumats.

Item que per tot vi axi blanch com vermell qui sera tret del dit Principat sien paguats per dret de exida dotze diners per lliura compres en aquells lo dret ja acustumat.

E volen e ordonen que la dita augmentacio de drets sie paguada be e leyalment sotz les penes peecuniaries e de confischacio e altres en semblants coses apposades juxta los capitols e ordinacions de la casa de la Deputacio.

De les quals penes la conaxensa de comissio e potestat de relexar o exequtar en tot o en part

aquelles es remesa als senyors deputats.

17 DE FEBRERO.

Deliberaciones tomadas por los Diputados y Concelleres.

Los senyors deputats e consellers e sis e huyt persones eletes en lo fet de la subvencio et cetera considerants la molta necessitat de vitualles en que sta la vila de Cervera la qual per lo Senyor Rey no pot esser socorreguda segons son scriure sino li son trameses peccunies convertidores en socorriment de la gent darmes. E cogitants que a present altres vies no occorren per les quals puixen haver les dites peccunies sino en la manera devall scrita. Per ço per los respectes dessus dits fan deliberacio e conclusio que per ells sien preses e acceptades de la present ciutat a prestech DCCVIIII lliures Barchinoneses.

E del honorable En Valenti Gibert mercader qui segons diu les te per resta del batiment de or e argent per ell en los dies passats administrats per esser amonedat a ops e per necessitat de la guerra del compte de la dita ciutat devallant dels carregaments de censals venuts sobre los XII diners per lliura agregats al dret de la cera del General CCCLXXXXI lliura de la dita moneda e que sien decontinent trameses les dites quantitats a la ciutat de Manresa als honorables En Bernat

Miquel e Barthomeu Ferrer per convertir aquelles ensemps ab la quantitat de peccunia que ja tenen en socorriment de la gent darmes que ha anar al socors de la vila de Cervera.

Prometents e jurants los dits deputats e consellers e sis e huyt persones que les dites quantitats de peccunia restituiran a la dita ciutat e al dit Valenti Gibert en la taula de la dita ciutat referendo singula singulis dels diners de la dita subvencio encontinent apres que les quantitats ja per aquesta raho manlevades sien restituides e abans que sien paguades les peccunies ab albarans assegurades a diverses persones.

30 DE ABRIL. (1)

Deliberacion.

Per tots concordablement fou feta deliberacio e conclusio que attes la ciutat de Leyda sta en gran perpleix

(1) Desde este dia al 12 de julio siguiente, nótase el anacronismo ó irregularidad de corresponder todas las fechas al año 1464, de manera que solo la última con que concluye este registro es la que sigue por su órden regular, por ser del año 1465, que ya se habia empezado. Véase la advertencia que precede á la coleccion de cartas que sigue despues de este registro.

e perill a causa dels enemichs qui aquella tenen molt oppresa e si prestament no hi ere provehit porie perillar en gran desservey de la Magestat del Senyor Rey e molt instat per lo reverent bisbe de Vich abbat de Amer comte de Pallars Franci de Santmenat Francesch del Bosch e micer Pere Severtes en nom e per part dels dits deputats e consell vulle per merce sua provehir decontinent en socorrér la dita ciutat totes altres coses lexades com sie gran perill en la trigua.

3 DE MAYO.

Deliberacion.

Per los dessus dits deputats e consell fonch feta deliberacio e conclusio que attesa la grandissima necessitat en la qual es constituhida la ciutat de Leyda la qual es la segona ciutat del Principat e lo que es stát dit e ofert per la Magestat del Senyor Rey de esser promptes en socorrer aquella pus empero hage facultat de poder fer paguament a la gent darmes de cavall e encara de peu sien eletes tres persones del present consell les quals per part de aquell vagen als honorables consellers e consell de la present ciutat de Barchinona narrant los la necessitat dessus dita e la voluntat e altres coses que lo dit Senyor Rey ha dites e significades per causa de les dites coses e quels placia elegir

nombre de persones les quals ensemps ab les deiuscrites per lo present consell eletes proveesquen en les dites coses axi en haver peccunies fins a compliment de les LX M lliures en dies passats per los dits deputats e consell al dit Senyor Rey ofertes com en fer provisions de vitualles e altres coses necessaries ab plenissima facultat e potestat sens referir. E encare que de les dites coses hagen facultat de comunicar e fer apuntaments ab la Magestat del dit Senyor Rey. E procehint en nominacio de les dites persones foren eletes les seguents ço es los reverents e honorables mossen abbat de Montserrat Artal de Claramunt e Francesch del Bosch sindich de Leyda.

Aprobacion posterior de la ciudad.

A quatra del dit mes de maig los honorables consellers e consell ordinari de XXXII loaren approvaren e consentiren a la dita delliberacio ab eleccio de les persones seguents per part de la ciutat ço es ciuteda mossen Faancesch Lobet mercader Gabriel Atigues artiste Jaume Mas notari manestral Bernat Coll Sabassa sastre.

Se encuentra aquí una nota, por la que se espresa que las deliberacienes tomadas desde la siguiente fecha en adelante lo fueron por cierto número de personas , facultadas

á este objeto por la Diputacion y el Concejo, y unidas á los Diputados, segun se podrá ver al principio de cada sesion.

28 DE MAYO.

Lista de los facultados para deliberar.

Mossen Bernat Tor canonge. Mossen Johan Colom caveller. Francesch del Bosch ciuteda de Leyda.	per lo General.
Pere Cestrada ciuteda.	
Gabriel Ortigues mercader. Jacme Mas notari. Gabriel Devesa notari. Sabria Vilella rajoler.	per la ciutat.

Deliberaciones.

Per tots concordes fon feta conclusio en lo fet den Mayans demenat ço es que com en los dies passats sien stades fetes certes bombardes per delliberacio del consell e que de continent aquelles per ell fossen liurades al General per bones com se pertany e que lo preu de aquelles li fos assegurat a censal es dit per lo dit Ma-

yans que dites bombardes son stades liurades entorn VII mesos ha e que lo contracte no li es stat format e per conseguent la pensio no li ha corregut demana que lo dit contracte li sie fermat e que la pensio comens a correr en aquella jornada que per ell foren liurades dites bombardes. Es stat deliberat e conclos per tots que si axi passe com damunt es dit en la delliberacio qui de aço fou feta en dies passats que tal pacte en dita deliberacio expressat li sie servat. E si axi no passe com dit es es deliberat lo dit contracte li sie fermat e comens a correr lo dia que lo dit contracte li sera fermat.

E mes per tots concordablement fou conclos en lo fet den Mayans demenat ço es que axi com en la deliberacio del consell en dies passats feta es contengut que lo dit Mayans hagues per lliura de pedra VI florins que aquells sis florins per lliura de pedra sien dor comptant per cascun flori XIII solidos.

En lo fet de micer Pere Severtes es stat deliberat e conclos per tots concordablement que per totes e qualsevulle coses demenades per lo dit micer Pere Severtes si e segons en la suplicacio o memorial per ell donat es contengut. Attes que en los dies passats per sos treballs li foren liurats e paguats cinquanta florins dor sien paguats al dit micer Severtes per totes les dites coses altres cinquante florins dor los quals sien deduhits del que per ell se mostra deure al General dels bens per ell comprats dels acuydats e que la resta aquella que sera sie per los dits deputats defalcada e vers ell retenguda del salari qui li es degut de la em-

baxada. E si lo dit micer Severtes de tal pagua nos tindra per content es deliberat que la dita conclusio sie haguda per nulla.

4 DE JUNIO.

Lista de los facultados para deliberar.

Mossen Bernat Tor canonge. Mossen Johan Colom caveller. Francesch del Bosch.	per lo General.
Pere Cestrada major ciuteda. Gabriel Ortigues mercader. Romeu Lull ciuteda. Jacme Mas notari. Gabriel Devesa notari. Sabria Vilella rajoler.	per la ciutat.

Deliberaciones.

En lo fet de mossen abbat de Monserrat demenat de peraula ço es que ara pochs dies ha venint de les parts de França com embaxador del Principat trobant se en la vila de Roses ha haguts a loguar tres lahuts per venir en les parts deça los quals li han costat XVIII scuts .

dor ço es sis scuts per lahut que aquells li sien paguats. Es stat dellibert e conclos per tots concordablement que attes lo dit mossen abbat prenia son bon salari de embaxador del dit Principat que de les dites coses demanades no li sie res donat.

En lo fet de mossen Jacme Segur canonge de Tortosa es stat deliberat e conclos per tots li sien paguats cent florins corrents en via de salari per tot lo temps que ha stat en la embaxada que en los dies passats de ordinacio dels dits deputats e consell ha feta a la ciutat de Leyda. E jatsie per la dita embaxada fer li fos oferta e liurada certa quantitat de peccunia per salari empero attes que a causa de la dita embaxada ell fou pres per los enemichs o rescatat e pessats perills de mort e attesa la sua condicio es stat vist la dita quantitat a compliment del rahonable salari a ell degut e pertanyent per la dita embaxada. E ab altra carta lo dit mossen Jacme Segur hage e sie tengut fer e fermar fi e definicio de totes quantitats de peccunia que pogues demenar axi per lo salari de la dita embaxada com per reschat de sa persona com per despeses fetes com per diners hun breviari e robes que li foren preses com per altres qualsevol rahons o causes qui dir o cogitar se puixen larguament.

6 DE JUNIO.

Lista de los facultados para deliberar.

Mossen Bernat Tor canonge. Mossen Johan Colom caveller.	per lo General.
Romeu Lull ciuteda. Gabriel Ortigues mercader. Jacme Mas notari. Gabriel Devesa notari.	per la ciutat.

Deliberacion.

En lo fet del Gabriel Cerda de Terragona del qual ha suplicat attes que bonament ell dit Cerda no pot mostrar clarament les despeses qui per ell son stades fetes en los dies passats en la gent que mena a Cambrils per custodia de aquella vila e haguda informacio de aquelles persones quil desempetxaren es stat delliberat que li sie paguat per tot lo que per ell es stat despes e bestret de se bossa a la dita gent vint e set lliures deu sous imposant li scilenci en laltre cap per ell demenat del sou de hun o dos rocins.

7 DE JUNIO.

Lista de los facultados para deliberar.

Mossen Bernat Tor canonge. Mossen Johan Colom caveller,	per lo General.
Roueu Lull ciuteda. Gabriel Ortigues mercader. Jacme Cesavasses mercader. Jacme Mas notari. Gabriel Devesa notari. Sabria Vilella.	per la ciutat.

Deliberacion.

En lo fet den Guillem Griselles sabater vista la suplicacio per ell donada e legida aquella e vist hun proces e actes qui en los dies passats per lo batle de Barchinona foren fets apres la detencio feta de manament dels deputats e consell de certs cuyrams borsaguints e sclobs los quals lo dit Griselles en los dies passats havia venuts a hun frances per preu de CC lliures e sie stat vist per los dits proces o actes la dita venda no haver hagut loch ni esser passada en esser juxta lo contractat entre lo dit Guillem Griselles e Frances e los dits cuyrams borsaguins e sclops sien stats e huy stan detenguts en la casa de la Lotge de la present ciutat es stat deliberat per tots concordablament que lo dit Guillem Griselles haja accio de les dites CC lliures sobre los dits cuyrams los quals sien venuts o stimats

per persones a aço expertes e si mes muntara de les lites CC lliures que aquella quantitat que muntara ronangue devers lo General. Entes empero e declarat que lo dit Guillem Griselles pach los drets si per ell leguts seran al dit General e mes pach jutge notari e altres ministres e altres qualsevol persones qui en aço trebellat hauran.

20 DE JUNIO.

Lista de las personas facultadas para deliberar.

Mossen Bernat Tor canonge. Mossen Johan Colom caveller. Francesch del Bosch.	per lo General.
Romeu Lull ciuteda. Jacme Cesavasses. Jacme Mas notari. Sabria Vilella.	per la ciutat.

Deliberaciones.

En lo fet den Manuel Fonolleda lo qual en dies passats fonch tremes per lo Principat en les parts de Sicilia e al qual are stigues poch ara molt li fonch pro-

mes paguar salari de IIII mesos ço es ans de se partida los tres mesos e apres se venguda laltre mes e realment sie stat paguat de tot son salari e vist lo memorial per lo dit Manuel Fonolleda donat en lo qual dona en compte certa quantitat la qual diu ha paguada per desliurar la sua persona de preso e moltes altres despeses diu ha fetes es stat vist e deliberat pur tots concordablament que attes lo dit Manuel Fonolleda es stat trames sie segons damunt es contengut la justicia no acompanyar los que lo dit Manuel Fonolleda haje res haver del dit Principat per les dites coses per ell demanades. Remetent lo a major delliberacio del consell major attes que lo poder los es stat donat es molt limitat.

En lo fet den Salelles es stat delliberat que attes lo poder que los damunt nomenats han es molt limitat es stat remes a major deliberacio fahedora per lo consell major.

22 DE JUNIO.

Lista de las personas facultadas para deliberar.

Mossen Bernat Tor canonge.
Mossen Johan Colom caveller. } per lo General.

Gabriel Ortigues mercader.
Jacme Cesavaces mercader.
Romeu Lull ciuteda.
Jacme Mas notari.
Sabria Vilella.
} per la ciutat.

Deliberacion.

En lo fet de mossen Jacme Carbo del qual ha suplicat vista la suplicacio es stat dellĩberat e conclos per tots concordablament que de peccunies del General e de la ciutat ço es mig per mig lo primer mes lo qual se mostra ha vaguat en mar com a capita de les naus li sien paguats quaranta florins corrents qui es semblant sou o salari se trobe en dies passats fonch donat per mes per los consellers de la ciutat En Berenguer Sayol com a capita de certes fustes qui en dies passats per la ciutat foren armades. E mes que dels tres mesos se mostra ha feta la servitut en la vila de Sant Feliu de Guixols com a capita de aquella es stat dellibera que li sie paguat hun flori dor per jorn de peccunies del General deduhit empero tot lo ques mostrara ell haver rebut per mans de mossen Pere de Belloch olim deputat o per altres qualsevulle persones.

No se llevó á efecto esta deliberacion, pues se acordó suspenderla con fecha del veinte y siete siguiente, segun

es de ver por una nota que se encuentra al pie de la misma.

12 DE JULIO.

Lista de las personas facultadas para deliberar.

Mossen Bernat Tor canonge. Mossen Johan Colom caveller. Francesch del Bosch.	per lo General.
Bomeu Lull ciuteda. Gabriel Ortigues mercader. Jacme Mas notari. Sabria Vilella rajoler. Pere Figueres sabater.	per la ciutat.

Deliberaciones.

En lo fet den Thomas Carreres correu vista la suplicacio per ell presentada continent en efecta com en los dies passats continuant se la cort general de Cathalunya en lo capitol de la Seu de la present ciutat lo dit Thomas Carreres ab letres de deputats qui llavors eren fou trames en Napols als embaxadors qui llavors alli eren stats tramesos per la dita cort. E tornant sen

lo dit Thomas de Napols fou pres per florentins e turmentat en la qual preso suporta grandissims treballs e arribat en la present ciutat demanada la pagua per ell del dit viatge hunca li sie stada pagua ans continuamen haja demanada suplica e demana aquella li sia paguada. Vists e hoyts los testimonis per ell donats los quals son ministres de la casa de la Deputacio los quals han dit e testificat de paraula que continuadament han vist venir lo dit Thomas en la casa de la Deputacio denant lós deputats passats demanant los li paguassen lo que li ere degut per dit viatge e encare hagudes altres informacions fahents per lo dit Thomas. E attes que no ses pogut trobar en dies passats lo dit Thomas que havia per viatge ni menys ses pogut saber bonament lo dit Thomas si prorata alguna ha rebuda per lo dit viatge. Per tots los demunt dits concordablament a bon arbitre han delliberat e conclos que axi per lo dit viatge com per qualsevulle dans rebuts per lo dit Thomas Carreres com per qualsevulle altres coses qui per raho del dit viatge per el poguessen esser demanades li sien paguats quaranta florins valents vint e dues lliures Barchinoneses. En aço no obstant que per los honorables deputats passats e consell fos lo dit Thomas remes a les primeres corts attes que corts a present nos speren tenir.

En lo fet den Luis dez Cortal demanat de paraula ço es que entorn dos anys ha per les nou persones eletes per lo consell li fou donat carrech de paguar e spatxar los correus e tenir compte de aquelles e jatsie ell dit Luis dez Cortal com a forçat e a pregaries de les dites

nou personas ell prengues lo dit carrech e attes li prometeren que de aço sie paguat e satisfet. Es stada feta delliberacio e conclusio que attes lo dit Luis dez Cortal ha tengut lo damunt dit carrech e sostenguts molts e grandissims treballs hoc encare e bestreta alguna quantitat la qual huy per lo General li es deguda haguda veridica informacio de algunes persones de la dita novena que per tots e qualsevulla treballs ha sostenguts per lo dit fet fins la present jornada li sien paguades cinquante lliures Barchinoneses.

AÑO 1465. (?)

2 DE MARZO.

Lista de las personas facultadas para deliberar.

Mossen Johan Tor canonge.
Mossen Johan Colom cavaller. } per la Diputacio.
Francesch del Bosch.
Bernat Johan Çapila.
Luis Gilaber mercator. } per la ciutat.
Et Petrus Tarafa.

Deliberaciones.

En lo fet den Francesch Salelles del qual de paraula ha suplicat ço es que com en lo mes de octubre del any sexanta tres ell fos conduhit ab la sua nau per lo Principat de Cathalunya e ciutat de Barchinona per a dos mesos a raho de CCL lliures lo mes del qual temps li serie degut lo sou de XXIII jorns. Es stat deliberat per tots concordablement que lo sou dels dits XXIII jorns a ell degut li sie paguat ço es a la dita raho de CCL lo mes la meytat de peccunies del General e laltre meytat de peccunies de la ciutat de Barchinona segons lo compte ne sera fet a la dita raho de CCL lliures lo mes imposant li empero scilenci perpetual. En laltre fet del qual ha suplicat ço es de la perdua de la sua nau e de la detencio feta de aquella per qualsevulla temps en la vila de Sant Felin e en altres parts de dos mesos avant ans ques perdes. E de les dites coses totes e sengles e deppendents e emergents de aquelles haje e sie tengut fer absolucio difinicio e remissio als deputats e consell e ciutat de Barchinona que daquiavant no faça accio alguna questio peticio ne demanda de les dites coses suplicades la qual sie ordenada larguament e bestant ab totes clausules necessaries e opportunes.

En lo fet den Anthoni Mayans ferrer del qual ha suplicat demanant li sie paguat lo interes de una de les dues bombardes que ha fetes per lo General e aquella liurada an Pere Steve draçaner a sis de octubre del any LXIII e lo preu de aquella havia pendre a censal sobre

lo dit General e per ocupacions de feynes no haje p
gut obtenir lo dit smerç se fes comptant del dit sis
dia de octubre a avant e li sie degut lo interes fins
present jornada demanant aquell li sie paguat. Es st
deliberat per tots e ab voluntat del dit Anthoni Maya
que per lo dit interes li sien paguades al dit Maya
vint lliures Barchinonesas.

Aprobacion posterior de la ciudad.

Divendres a VIII del dit mes de març los honorabl
consellers e consell de XXXII de la ciutat de Barch
nona loaren approvaren e consentiren a les dites deli
beracions.

COLECCION

DE CARTAS ESCRITAS POR LA DIPUTACION DE CATALUÑA, CORRESPONDIENTES AL AÑO DE 1463.

ADVERTENCIA.

Hasta la última fecha citada, ocho de marzo de mil cuatrocientos sesenta y cinco, en que se aprueba la deliberacion tomada en dos del propio mes, ninguna interrupcion ha habido respecto al órden cronológico de los actos, sesiones, deliberaciones, correspondencias y demás, aun cuando, ya desde algun tiempo, ha de haberse observado la decadencia del cuerpo que representaba en cierto modo el espíritu del pais, y la transformacion consiguiente que aquel, por la misma causa, hubo de sufrir. Asi en un principio se ve obrar á la Diputacion con toda su fuerza e influencia; mas adelante, cuando los apuros crecen y aparecen defecciones inesperadas, aquel cuerpo se da la mano, como igualándose mútuamente sus poderes, con el concejo

de la ciudad de Barcelona, en terminos, que al pie de cada deliberacion va la aprobacion ó desaprobacion de la ciudad, notándose ya en este caso gran simplificacion en lo concerniente á la parte que podria llamarse ceremonial del cuerpo; y por último, se llega ya al estremo de precindirse enteramente de los individuos que componian los diferentes brazos, cuya asistencia en las sesiones del consejo general era indispensable para votar y deliberar, y se faculta á un determinado número de personas que, representando á la Diputacion y á la ciudad, deliberen de comun acuerdo con los pocos ó muchos diputados ú oidores que se hayan mantenido en su cargo hasta la fecha á que antes se ha hecho referencia, siendo de esta clase la última sesion y deliberacion con que da fin el registro que concluye en la página precedente, y con la circunstancia, además, de llevar al pié una aprobacion de la ciudad, cuando las que la preceden de su clase no la llevan, y de no advertirse al márgen, segun era costumbre, que las tres personas facultadas para deliberar con las que representan á la Diputacion pertenezcan al Cuerpo municipal.

Otras variaciones pueden haberse observado en el decurso de estos importantes hechos, sobre todo en los que empiezan en el tomo anterior, á saber, la desaparicion de la correspondencia oficial, desde el agosto del año mil cuatrocientos sesenta y dos en adelante, de modo que desde esta fecha quedan consignadas solamente en los registros las deliberaciones y se precinde enteramente de toda carta; y luego, la reduccion

del número de sesiones, en términos que, pasado el mes de enero de mil cuatrocientos sesenta y cinco, que contiene un número regular, se reducen las demas á una docena para llegar al julio del mismo año, ó acaso al marzo del siguiente, pues hay que advertir, que se encuentra este mes con posterioridad al julio de mil cuatrocientos sesenta y cinco, aunque estas equivocaciones, frecuentes en las últimas páginas, son fáciles de adivinar en los demas casos y quizá se deban en gran parte al copista.

Inducen estas observaciones á pensar si podian haber influido en el ánimo de las personas que dirigian los negocios públicos, en la marcha de estos y por consiguiente en el órden y sistema de administrarlos y regirlos, ya que en todo se observa una transformacion decadente, los fatales sucesos que tuvieron lugar durante el año mil cuatrocientos sesenta y cuatro, á saber, el hambre y miseria que se esperimentaron en varios puntos del Principado, la inevitable entrega de Lérida al rey don Juan, la concordia entre este y don Juan de Beaumont, la batalla de Calaf, donde el condestable de Portugal, el mismo que habian aclamado por rey los catalanes, quedó vencido y derrotado, mientras que hubieron de pasar al cautiverio la mayor parte de caudillos que representaban y defendian los principios proclamados por la Diputacion; ó por otra parte, si, para adoptar otro sistema menos complicado en la formacion de los registros, se prefirió, desde la fecha ya citada anteriormente, separar toda la correspondencia de las actas y con ella arreglar otra co-

leccion especial de cartas, instrucciones etc. Por lo primero, no seria de estrañar que los papeles concernientes á una causa vencida quedaran acaso en cierto desórden, y hubiera poco interés en coordinarlos ó salvarlos: asi se encuentra el único registro de cartas á que se alude presentando la fecha del primer documento que encierra, posterior de un año á la que lleva la última carta transcrita en el tomo precedente, y así se observa en la última página de aquel empezada una carta que no concluyó, de manera que por ello no puede deducirse si faltan solamente fólios al registro ó si se estraviaron el volúmen de cartas pertenecientes al tiempo intermedio que se indica y los que tal vez seguian al único salvado; y de lo segundo, ninguna duda puede quedar ya al lector, cuando el tomo que se conserva ofrece una serie no interrumpida de cartas, que guarda riguroso órden cronológico, con la particularidad de ser estas solamente las emitidas por la Diputacion, y no á la vez las emitidas y recibidas, como se habia practicado en los registros anteriores, cuando se copiaban al pie de las deliberaciones, lo que cuando menos revela un nuevo plan ó sistema.

Este interesante volúmen de correspondencia es el que ofrecemos, pues, á los lectores, con la idea de proporcionar todos los datos que puedan contribuir á poner en claro la turbulenta época en que reinó don Juan II, y de aglomerar materiales, aun cuando fueren inconnexos entre sí, para formar un conjunto diplomático sobre la misma época, con ayuda del cual, (conforme iremos acreditando en lo sucesivo,) pueda

despues el historiador trazar con toda impareialidad y fácilmente el cuadro de los sucesos, y presentar á los que en ellos intervinieron con los grados de mérito ó culpa que desapasionadamente se les deban atribuir. Sin apartarnos, por consiguiente, del sistema odoptado en todos los tomos ya publicados, y trasladando el volúmen con la exactitud que corresponde, esto es, sencillo como puede serlo un copiador de cartas, sin que le preceda advertencia, portada ó prefacio alguno, daremos principio por la primera carta que encierra, cuyo contenido es como sigue.

Al molt alt e excellent senyor lo Rey de Portugal et cetera.

Illustrissimo e Serenissimo Senyor. Rebuda ab degut honor la letra de vostra excellencia scrita en Lisboa a VI de juliol prop passat e oyda la creença en virtut de aquella explicada pér Alonso Periz apres la demostracio de bona voluntat e amicicia que vostra Altesa e los Illustrissimos Reys predecessors de aquella haveu e han hagudes als serenissimos Reys Darago de loabla memoria e a aquest Principat de Cathalunya e ciptat de Barchinona havem compres vostra senyoria haver enuig de les diferencies suscitades entre lo Rey don Johan e lo dit Principat per les quals remediar e pau e concordia procurar de bona voluntat se ofer intercessora mediadora e tractadora a efecte de esser restituhit lo dit Principat al dit Rey don Johan ab integracio de leys e libertats e seguretat de persones e bens e

a la fi conclocnt que si fer no ho volem vostra celsitut enten valer al dit Rey don Johan avoncle seu contra los dits Principat e ciutat. Venints al fet de la resposta Senyor molt alt nosaltres som be certs de la amicicia e bona voluntat dessus dita e semblantment aquests Principat e ciutat tota via son stats afectats al servey de vostra Excellencia a la qual fem gracies infinides de la tramesa del dit embaxador e molt mes de la predita oferta la qual si en temps opportu venguda fos haguerem tant accepta quant de Rey o altre senyor del mon com aquell per lo qual desijam fer totes coses possibles lo dit empero Rey don Johan contra leys divines e humanes ha talment tractat lo dit Principat que fahent si matex e sa posteritat indignes de la senyoria ha covengut per restauracio de la cosa publica haver aquells per enemichs. E per que algun tant la Magestat vostra haje noticia de les coses jatsie aquelles amplament al dit embaxador sien stades narrades encara certificam vostra gran senyoria que feta per lo dit Rey don Johan contra tota umanitat e pietat capcio de la persona del Illustrissimo don Carles de gloriosa recordacio fill seu e cosingerma de vostra Altesa lo qual de obediencia honesta vida e conservacio ab compliment de moltes virtuts ere singularment dotat amich de Nostre Senyor Deu fahents testimoni los grans e maravellosos miracles que continuament se manifesten per merits del dit glorios don Carles lo dit Principat per satisfer a la fidelitat a que ere obligat la qual altrament salvar no podie com apres los dies del dit Rey don Johan la successio pertangues al dit don Carles fill pri-

mogenit seu ab molta pertinencia per mija de solemnes embaxadors prostrats ab scampament de moltes lagremes suplica e primerament de gracia e clemencia e apres de justicia insisti molt umilment per la sua liberacio fahents per aço molts actes deguts e permesos segons leys libertats e practiques del dit Principat los quals apres per lo dit Rey don Johan foren loats e approvats e ratificats ab composicio de certa capitulacio per ell e per lo dit Principat fermada solemnament jurada tirant a efecte daquiavant no poder recaure algun inconvenient entre lo dit Rey don Johan e dit don Carles fill seu ne lo dit Principat e singulars daquells. Seguida empero la mort del dit don Carles encontinent los dits cathalans usants de lur innata e intacta fidelitat ab gran amor e devocio demanaren e reberen en primogenit don Ferrando fill del dit Rey don Johan e per la sua edat admeteren en tudriu la Reyna dona Johana muller sua tot aço empero no obstant lo dit Rey don Johan retenint vers si odi contra los cathalans per destruir aquells e lurs leys e libertats hasta aliança ab lo Christianissimo Rey de França e per major eficacia de portar a fi son proposit liura e mes presonera en poder de sos enemichs la virtuosissima princesa filla sua e dona o enpenyora al dit Illustrissimo Rey de França los comdats de Rossello e de Cerdanya qui son membres units e indissolublament agregats al dit Principat segons per lo dit Rey don Johan e sos predecessors en lo introhit de lur regiment ere stat solemnament jurat. Ignorant e no cogitant lo dit Principat tals incidies alienacions e mals tractes com

aquells qui de la promesa fe jurament e paraula reyal confiaven los dits Rey don Johan dona Johana don Ferrando fidelissimament solien no resmenys tracta ab intervencio de la dita Reyna dona Johana;tudriu certa cedicio e o conjuracio en aquesta ciutat de Barchinona per matar nosaltres e los consellers a qui lo carrech de la cosa publica es comanat e altres gents daquella e procurar cautalosament comocio dels homens vulgarment dits de remença prenents color de no esser tenguts no voler paguar a lurs senyors los drets e servituts que habien acostumat als quals homens asigna per capita hun pages qui ab bandera reyal oficials e gran exercit e ma armada insolta lo dit Principat per les quals causes precedints diverses embaxades a la dita Reyna axi en la present ciutat de Barchinona com en la ciutat de Gerona on apres ana suplicants fes cessar los dits actes comocions tant tameraris e de irreparable perill fou per la dita Reyna apres molts tractats respost que hi havie fet e faye lo possible axi ab provisions e manaments en scrits com altrament pero que los dits homens aquells e aquelles no volien obtemperar la qual resposta encontinent per nosaltres e los dits concellers no volents tals carrechs a la corona Reyal fossen fets per los dits homens en no optemperar los manaments reginals e per conservacio del patrimoni Reyal e cedar tals comocions e perills fou delliberat fer exercit de gent a cavall e a peu per asistir als oficials de la dita Reyna en fer optemperar sos manaments e castigar los culpables e axi fou fet e notificat a la dita Reyna del qual exercit fou capita lo

comte de Pallars lo qual anant per la dita raho a la dita ciutat de Gerona per oferir se a la dita Reyna hague en contra dels dits homens de remença per celada que ells molts en nombre e hun cavaller de casa de la dita Reyna ab certa gent a cavall li havien mesa en lo cami e per gracia divina aquells rompe e desbarata e com fou prop la dita çiutat volent fora aquella atendar lo dit exercit per que no fos feta novitat alguna la dita Reyna qui ja tenia sos conceptes e tractes fets mana tancar les portes e feu acometre lo dit comte e la sua gent de ballestes e altres municions donant occasio de venir a les armes e los matexos dies lo dit Rey don Johan continuant la ruptura de la dita capitulacio per executar lo seu sinistre proposit e no volent se recordar dels grans serveys ampliacio exaltacio que lo dit Principat per sa amor e fidelitat havie fets al dit Rey e als gloriosos Reys passats entra lo dit Principat ab molta gent darmes cremant viles e lochs matant rescatant e robant homens dones e infants e apres pochs dies entraren les gents darmes de França en nombre de passats XIIII M. Pensar pot vostra Magestat aquestes coses eren de luny pastades e concertades per esser tot succehit en uns matexos dies car altrament fer no ere possible ab les quals gents franceses la dita Reyna e don Ferrando se mesclaren e lo dit don Ferrando armat e com a cap del exercit entrevenie e present ere en les execusions crueltats e inhumanitats ques fahien. En apres lo dit Rey don Johan ab son poder se ajunta ab la dita Reyna don Ferrando e francesos ab tots ensems tingueren siti

per hun mes sobre aquesta ciutat per terra e per mar e discorregueren moltes parts del dit Principat cremants e destrouints prenents matants e rescatants viles castells lochs homens dones infants e esglesies ab gran inhumanitat e crueltat. Per les quals causes dessus dites e altres moltes lo dit Principat havent per indignes los dits Rey Reyna don Ferrando e posteritat lur de la Senyoria proclama en e per senyor lo Serenissimo e potentissimo senyor Rey de Castella a la corona del qual pertanyie. En axi que ni un sol moment sens Rey e Senyor star no fou nostre proposit. Si lo dit Illustrissimo Rey de Castella volia lexar e o de la sua corona segragar lo dit Principat segons pot esser cregut tota via aquest Principat recorrera a Senyor pertinentment e deguda com loablament a acostumat car huncha fou ne sera sens senyor unit e ans sotz domini de Rey governat e regit vol esser. Adonchs vostra gran senyoria en ses eponderades les coses dessus dites les quals en fet e scriptura e la mes part son notories a Deu e al mon compendra nosaltres e lo dit Principat no haver fet alre que lo degut e que odiava la voluntat cupiditat de regiment bens oficis ne altres utilitats nons ha induhits mas sola necessitat de restauracio de la cosa publica a la qual apres Deu inmediatament e primer en orde stam obligats testificant ho la sacra scriptura ne duptam prosseguints tanta justicia a la qual com dessus es dit nos obligua la fidelitat e encare deute de caritat en respecte de la liberacio del dit don Carles cosingerma de vostra Magestat lo qual per levar li la succecio ere detengut. Vostra merce haura per loa-

bles les coses per nosaltres fetes e no solament cessara fer guerra com a Rey virtuos e de molta prudencia dotat ans encara procurara tota indemnitat al dit Principat lo qual sempre sera dispost fer tots serveys possibles a vostra excellent senyoria la qual Nostre Senyor Deu mantingue e prosper longament segons desige. Scrita en Barchinona a XXVII de septembre del any MCCCCLXIII. —De vostra excellencia devots servidors qui en gracia de aquella se recomanen los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya.

Domini Deputati et consilium mandaverunt mihi Anthonio Lombard.

Als molt honorables e savis senyors los pahers de Cervera.

Molt honorables e savis senyors. Per vostres letres e daltres havem continuat avis aqueixa vila e altres universitats de la provincia Burgell star en pensament de sercar remedi e partit de salvacio de aquella no empero ab lo Rey don Johan e posteritat sua significants a aço esser induhits per les congoxes de la guerra que trobam plaer com sie cosa que toque a tots e per tots dege esser be pesada digesta e speculada. Certificants vos nosaltres en lo matex treball per los tots continuament vaccam segons ja vos havem scrit. E per ço hauriem pler per alguna fiabla persona nos certificasseu de vostres pensaments car tals poran esser que seran acceptes a nosaltres e tots farem una via com es

de raho e saludabla per la salut comuna car contrigir pot vosaltres esser divinament suspicats. Pregam vos adonchs axi ho façau com mes pres poreu de fer altra delliberacio car poria portar gran contrari del socos delliberat fer e anar en aqueixes parts en lo qual continuament se fa lo degut. Ja vos havem scrit e encare de present scrivim al egregi comte de Pallars capita ell vos ne informara car per tantes letres de aço e de consolacio axi de noves com altres coses vos havem avisats e ja es ignorat qual modo de parlar vos contentarie e per ço rement o als fets par a nosaltres esser laudable. E sie la Santa Trinitat proteccio de tots. Data en Barchinona a XXVII de septembre del any MCCCC LXIII. — P. de Belloch. — Los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya.

Domini diputati et consilium mandaverunt mihi Anthonio Lombard.

Al molt egregi e strenuu baro lo senyor comte de Pallars capita general del Principat de Cathalunya.

Molt egregi e strenuu baro. Rebudes havem dos vostres letres huna de XXII altre de XXIII del present per les quals e altres ja precedents e per la creença explicada per lo honorable En Francesch Bertran donzell restam plenament avisats de les congoxes de aquexa terra e de la necessitat que es expedir lo socors. Nosaltres com scrit vos havem continuament hi fem lo possible e derrerament havem delliberat haver CC rocins de francesos entre los quals haje LXXX homens

darmes los altres sien pillarts sens archers. Creem seran molt prests conduhits e vindran de part deça. Aquesta es la mes presta provisio car de la terra tant nombre haver nos porie. Siau adonchs confortat que tot strem se fa e fara fins haje compliment. Havem plaer del avis dels cent rocins utils e bons que dien se trobaran en aquexes parts e de continent sera posat en consell e de la deliberacio sereu avisat. Venints al fet daquexa vila e de Leyda e altres universitats daquexes parts nosaltres com scrit vos havem derreramen volriem sentir lur pensament car tal porie esser que sera accepte a nosaltres e tots farem una via com es de raho e saludabla per los tots. Certificants vostra gran noblesa nosaltres star en semblant treball sobre la matexa materia e porie esser Nostre Senyor Deu ha divinament inspirats a ells. Si donchs sabut ho havieu placieus avisar nos ne car semblantment los ne scrivim ab lo correu portador de aquesta. E sie la Santa Trinitat proteccio de tots. Data en Barchinona a XXVII de septembre del any MCCCCLXIII. — Los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya.

Domini deputati et consilium mandaverunt mihi Anthonio Lombard.

Los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya als molt nobles e magnifichs baro En Bernat Gilabert de Cruylles capita per lo dit Principat en les parts Dempurda e Gilabert de Cruy-

lles capita de la vila de Castello Dempuries e als honorables procurador general e altres oficials del comdat Dempuries e qualsevol altres persones als quals les presents seran presendades es pertanguen les coses devall scrites e a cascun dells saluts.

A nostra oyda es pervengut que alguns moguts mes de cupiditat que de bon zel haurien tentat o tentarien substraure lo ofici de veguaria del dit comdat de mans e poder del honorable En Johan Lombard qui aquell regeix. E per quant de ell e de son regiment se han tals reports que degudament merite esser conservat en lo dit ofici sis vol per lo titol que de present lo posseex sis vol per altra. Per ço ab tenor de aquesta significants vos vostra voluntat los pregadors de vosaltres pregam e als altres a qui pertany dehim e manam quant a nosaltres sguarde que mantenint lo dit En Johan Lombard en lo dit ofici no permetau en aquell novitat li sie feta directament o indirecta sens expres avis nostre. Si empero causes algunes justes vos occorreran per les quals mudar deguessem de intencio certificau nos ne e sera hi provehit degudament. Guardau no fesseu o permetesseu lo contrari car fahent ho hajau acert ne hauriem lo sentiment ques merex. Data en Barchinona a XXVIIII de septembre del any de Nostre Senyor MCCCCLXIII. — M. de Mousuar dega de Leyda.

Domini deputati et concilium mandaverunt mihi Anthonio Lombard.

Molt honorable mossen. Arribat lo vostre home e portador de aquesta encontinent havem mesa en consell la fahena del castella de Bellaguarda e es stat delliberat e per aquesta ciutat en tota manera lo castell vos sie retut segons li scrivim e ab la oferta contenguda en la letra copia de la qual sera dins aquesta per vostre avis la qual oferta li deu be bastar car per nosaltres hi seria provehit degudament. Pregam vos per ço eus encarregam doneu recapte a les coses segons de vos plenament se confie. E sie la Santa Trinitat proteccio vostra. Data en Barchinona a XXX de septembre del any MCCCCLXIII. — M. de Monsuar dega de Leyda. — Los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya a vostra honor prests.

Domini deputati e consilium mandaverunt mihi Anthonio Lombard.

Al molt honorable senyer En Bernat Guillem dez Guell capita e castella del castell de Bellaguarda.

Molt honorable senyer. Segons som avisats vos posau alguna dificultat en retre aquex castell de Bellaguarda per tan com ereu asalariat e vivieu de aquell en lo servey del qual haveu despes gran part del temps de vostra vida e encare pensant nous sie levat per esser acomanat a altre. A les quals coses havem digestament pensat e nostra deliberacio ab intervencio

daquesta ciutat es en tota manera lo dit castell sie liurat a la persona contenguda en les provisions del S. don Johan de Beamunt loctinent e de nosaltres emanades fahents vos cert nos fa per procurar vos carrech algu. Coferints vos que en lo demanat per vos per raho de la dita castellania vos sera feta recompensa segons se pertany venint aci a nosaltres. Pregam vos adonchs nous atureu per res en rètre lo dit castell com dit es. E sie Nostre Senyor Deu ab tots. Data en Barchinona a XXX de septembre del any MCCCCLXIII. — M. de Monsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt noble e magnifich baro En Bernat Gilabert de Cruylles capita per lo Principat de Cathalunya en les parts de Empurda.

Molt noble e magnifich baro. La present es per avisar vos que jatsie en los dies passats hajau scrit als consols de la vila de Torroella de Montgri restituissen als consols e prohomens del castell Dempuries la bombarda quels han prestada. Allo empero segons som informats no han curat fer allegants la han pagada a nosaltres o esser passada en nostre compte ço que cesse esser ver. Per a suplicacio dels dits consols e prohomens vos pregam e encarregam doneu orde de continent la dita bombarda sie restituhida cessants totes dilacions. No resmenys volem eus pregam restituhir o paguar an Guaspar Nadal del dit castell Dempuries un

roci per lo honorable En Huguet de Foxa segons afermen li ha pres e ab lo qual sotz vostra capitania serveix la guerra e no permeteu lo contrari com la raho no ho vulle. E sie la Santa Trinitat proteccio de tots. Data en Barchinona lo primer doctubre del any Mil CCCCLXIII. — P. de Belloch — Los deputats et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los procuradors de la ciutat de Tortosa.

Molt honorables e savis senyors. Rebuda vostra letra responsiva al fet de la absensia que lo noble Manaut de Beamunt ab la sua gent eré pensat deure fer per alguns dies daqueixa ciutat e vists los motius en aquella contenguts certament veem esser saludabla cosa la aturada aqui del dit Menaut e per lo senyor don Johan de Beamunt loctinent li scriu que restant ell trameta de continent a la vila de Alcover cinquanta dels cavallers de sa companyia per gran servey del S. Rey restaurracio daqueixa vila benefici daquella ciutat e encare de tot lo Principat com en la conservacio de aquella no vage poch moltes coses considerades. Adonchs per los respectes dessus dits vos pregam e encarregam quant mes podem no solament permetau ans encare doneu tota direccio possible la dita gent vage al mes prest que fer se puixe a la dita vila segons per lo dit S. don Johan es ordonat. E sie la Santa Trinitat proteccio vostra. Data en Barchinona al primer doctubre

del any MCCCCLXIII. — M. de Monsuar. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen Jofre Çariera procurador de la bisbalia de Gerona.

Molt honorable mossen. Lo honorable Nartal de Claramunt trames per nosaltres comunicara ab vos de certa pagua faedora dels diners de la bisbalia. Dehim e manam vos que donant li fe e creença doneu tal recapte a les fahenes que hajen bon compliment. E sia la Santa Trinitat proteccio de tots. Data en Barchinona lo primer de octubre del any MCCCCLXIII. — M. de Monsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen Garcia Romero capitá de la vila de Alcover.

Molt honorable mossen. Vostra letra de XXVI de septembre havem rebuda a la qual responem que al socors necessari per aquexa vila lo senyor don Johan de Beamunt loctinent e nosaltres havem provehit en manera que prest lo haureu. Es necessari que com hi sia meneu mans segons merex. E si chas ere que los enemichs portaven los presoners devant la vila per fer ne palissada o demostracio de voler aquells matar ja se pot be provehir segons vos sabeu que los parents nols

vegen o axi mateix dels presoners que vosaltres teniu fer lo semblant e axi la vila sera preservada de inconvenient. Fins aci vos e los altres haveu fet lo degut de que sou molt comendats e creem axi ho fareu per anant car la vila no es en present de desemperar ne lo animo nos deu spantar pus lo comte de Prades e la sua gent es fora daquexa terra e encare que hi fos nom par hi haje perill. Al fet dels XXV pehons que teniu e de la oferta queus feu lo jurat no sabem res be som de parer que si axi es deveu haver alguna rahonable satisfaccio hagut sguard als guanys que han fet car si han guanyat raho es ques contenten de menys. E si aqui no ha diners per paguar lo queus sera degut e hi ha oli o altres bens dels enemichs los jurats vos deuen fer paguament de aquells al for que val e vos ne deveu esser content. E aquesta seria nostra voluntat per lo respecte de tots. Pregam vos per ço que obrant virtuosament com haveu acustumat vullau tenir la dita vila en bona guarda e convenir vos ab los jurats e pobles amigablament com se pertany mostrant aquesta als dits jurats per que sien certificats de tot. E per quant lo loch de Puig pelat es de home de nostre consell vos pregam e encarregam hajau aquell e los homens e bens lurs per rechomenats no permetent res indegut lus sie fet. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a III doctubre del any MCCCCLXIII. — P. de Belloch. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als reverents honorables e savis senyors los abbat convent e prohomens de Sant Johan Çes Abbadeses.

Reverent honorables e savis senyors. Rebuda vostra letra avisatoria del chas seguit als capita e homens daqueixa vila de Sant Johan e de Ripoll dolents nos molt de ell encontinent havem comunicat ab lo S. don Johan de Beamunt loctinent tant del que demanau esser provehits de capita quant de socors. E veritat es que lo parlar del senyor loctinent e nostre fora stat nos haguesseu avisats qual capita vos acontentara per esser ne complaguts pus empero fet no es cove haver ne vostre sentiment e sera fet. Recordeus dies ha esser vos presentat En Vergos donzell si aquell volieu en Vich es conferiu ne ab ell car home de be valent e a la terra molt afectat es e ell sol bastaria en capitanejar la dita vila e Ripoll sius ne concordaveu e a menys despesa se sostendria tot vos sie avis. Lo socors e strenyiment de Campredon que demanau com ja scrit vos havem son ja preparats car lo veguer de Barchinona e En Ramon de Planella ab lo sagramental com sabeu son en Vich. E lo baro de Cruylles es muntat la via de Besalu e som certs han ja barrejat hun loch de la muntanya poblat de secassos den Verntallat. Serie mester e creem ja hi provehiu avisasseu e solicitasseu per homens e ab letres cascun dels dessus dits e encara los capita e consellers de Vich que la empresa deça o della se contentas e executas en manera nos pogues errar car en axo sta lo benefici vostre e de Ripoll. Siau

hi adoncbs vigils e curosos pus la materia es preparada e anaveu en la custodia de la vila. Con los enemichs portassen los presoners ab demostracio de volerlos matar denant vosaltres nous espante axo neus face fer res indegut recordant vos dels de Puigcerda qui jatsie passats sil presoners los fossen portats denant ells ab abominacio de voler executar si nols volien donar la vila empero respongueren que mes amaven que aquells morissen e encara ells que si en mans dels enemichs vinguessen ne tal malesa fesen é axi aquells sen tornaren e apres Nostre Senyor Deu hi ha donada via e forma los dits presoners son exits sens perill de persones. Semblantment han fet los de Cervera e de algunes viles de Urgell en los dies que lo Rey don Johan hi ere present e per ço imitar aquells car en les fortunes se comproven los bons e virtuosos homens. Certificants vos nosaltres e aquesta ciutat huncha fallirem a res que master hajau axi de vitualles com altres coses per la conservacio vostra e de la vila com ne siau be merexedors. E sie la Santa Trinitat proteccio de tots. Data en Barchinona a III de octubre del any MCCCCLXIII. — P. de Belloch. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Fué remitida otra carta igual á la que precede, bajo la siguiente direccion.

Als molt honorables e savis senyors los veguer- e procurador del reverent abbat de Ripoll.

A la molt honorable dona la senyora del castell Dargençola.

Molt honorable senyora. Per quant segons som avisats lo noble mossen Baltesar de Queralt se es composat a tresents florins per rescat de sa persona e pagar aquells se vol ajudar de certs blats e o bens que te en aquex castell. Per ço vos pregam li doneu tota endreça a vos possible per manera dels dits bens e blats ell se puixe ajudar segons vos es scrit per lo senyor don Johan de Beàmunt loctinent. E sie la Santa Trinitat proteccio de tots. Data en Barchinona a IIII de octubre del any MCCCCLXIII. — M. de Monsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable senyer En Garau de Barbara capita de Penedes.

Molt honorable senyer. Vista vostra letra ab la qual vos congoxau de la provisio feta per lo S. don Johan loctinent en favor den Spilles cominant que lexareu lo carrech que teniu e vindreu aci. E per quant vostra primera força portarie algun inconvenient en aqueixa terra. Per ço vos pregam per tal occasio no lexasseu aquexa terra si ja 'no ho fahieu per socorrer Alcover

com scrit vos havem car nosaltres farem aci lo possible ab lo dit S. loctinent que vostres fets sien per rechomenats en la raho e justicia com ne siau be merexent. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a IIII doctubre del any M CCCC LXIII. — P. de Belloch. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen lo veguer de Barchinona.

Molt honorable mossen. Rebuda havem vostra letra de III del corrent per la qual som avisats del vostre stament e de la gent del sagramental. Venints a la resposta a nosaltres no es pler algu vos star aqui ab enug per la pratica de la dita gent. Veritat es no ignorau governar e contribuhir ab tanta gent no sens tals fruyts se pot fer e pus vos hi sou tant acustumat per les fahenes passades en queus sou trobat ab ells vos deu esser convertit en natura. Cove comportar e axi vos pregam e encarregam per lo servey del Senyor Rey honor del Principat e benefici daquexa terra no partiau per venir aci car nosaltres e aquesta ciutat suplicats de aço per part dels pagesos havem deliverat En Barthomeu Costa notari e scriva del dit sagramental vaje e ja es partit per los lochs qui han ofert donarvos en companyia CC homens be armats e a punt a lur mesio e despesa per fer expedir e a vos anar aquells. La gent que aqui teniu pora repartir per fer veremes e semen-

ter e vos ab los dits CC pehons qui seran homens de fet e be a punt ab la gent daqueixa terra fareu lo que desijau e aquesta es la millor mes util e pus expedita provisio que havem pogut fer. Feu donchs virtuosament lo que a fer se ha car com sabeu lo mon no pot axi molt star e qui be haura obrat sera hagut en record. Una cosa empero nous volem callar per ço com nes stat fet gran clamor ço es que alguns ministres vostres son causa de esser axi la gent del sagramental diminuhida e mal contenta per tant com per esquisides vies axi de bollat e de licencia de poder sen anar com de altres han tretes he trahen daquelles moltes pecunies ço que es cosa de mal eximpli e intollerable. Vullau hi donchs provehir car ultra que es cosa indeguda e portada ab gran molestia ne resulta infamia a vos lo que molt nos desplau. Avisant vos per vostre pler que de continent haureu pedres de bombarda mes polvora passadors alquitra car ja es tot deliberant e passat solament reste lo sindich daqueixa ciutat de Vich ho trameta fins aci no ha pogut per les grans pluges. E sie la Santa Trinitat proteccio de tots. Data en Barchinona a IIII de octubre del any MCCCCLXIII. — M. de Monsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt egregi e strenuu baro lo senyor comte de Pallars capita general del Principat de Cathaluuya.

Molt egregi e strenuu baro. Una querellosa suplicacio

es stada a nosaltres presentada per En Gili Juglar mercader de la present ciutat continent que en Pere Juglar pare seu abitador de aqueixa vila de Cervera per esser la sua casa devant lo call dubtant algun barreg nos seguis a aquell axi com dies ha fou barrejat e per la prompitat de lloch la dita sua casa no incorregues perill trague de aquella certes robes e aquelles porta a casa de mossen Francesch Ermangol prevere e que vostra gran noblesa haurie aquells fetes ocupar sotz titol de esser de enemichs del Principat no podent les cobrar lo dit Pere jatsie les haje moltes vegades demanades. E no resmenys serien stades preses les muller e una filla donzella del dit Pere per sola cauza com son parents de alguns enemichs del Principat qui habiten en la vila de Tarregua. Suplicant lo dit Gili que com los dits pare e mare e germana seus no hajen comesa causa alguna meritoria de occupacio de bens e menys de vexacio de persones fos a ells provehit de remedi opportu de justicia. E jatsie la provisio sirca aço faedora hare sguard ab senyor don Johan loctinent empero per respecte del honor vostre e per altres consideracions havem delliberat fer la present pregants e encarregants vostra gran noblesa si axi es com se aferme vullau fer restituhir les dites robes e delliurar les persones dels dits Pere Juglar muller e filla seus de les presons e cessar de tota vexacio lur e del dit prevere. Si empero les coses no passen axi lestament com es dit vos agrahirem les dites robes sien meses en poder de alguna fiabla persona de la vila e les persones aleujades de presons rahonablament per

forma los querelants hajen alguna causa de contentar aquestes coses empero entenem dir tota via sens perjudi del bon stament de aquexa vila com la utilitat publica a la privada sie preferidora. E tingueus la Santa Trinitat en sa custodia. Data en Barchinona a V doctubre del any MCCCCLXIII. — M. de Monsuar dega. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Instruccions per los molt reverent egregi nobles e magnifichs senyors los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya fetes ab intervencio de la ciutat de Barchinona al honorable mossen Johan Colom cavaller lo qual es delliberat anar en les parts de Empurda ensems ab lo honorable mossen Francesch Ramis ciuteda elegit per la dita ciutat per les coses devall scrites les quals lo dit mossen Johan fara menajara tractara e expedira ensems ab lo dit mossen Ramis e no sens ell.

Primerament lo dit mossen Johan Colom ira al noble baro de Cruylles capita hon que sie liurant li la letra de creença que sen porta e ensemps ab lo dit mossen Ramis tractara menejara e concordara ab lo dit baro les coses que se han a fer per strenyer la ciutat de Gerona e per anar a la muntanya vers los enemichs secassos den Verntallat encarregant lo que les coses son per ell menejades molt lentament e tarda de que moltes gents daquelles parts e altres murmuren e li impingexen carrech. E per ço cove ho expedescha al-

trament e ab major diligencia que no ha fins aci a fi les coses no vagen per dilacions ne ab complasencies car per molts es fet notable que lo dit baro volrie la guerra duras tots temps. Es donchs necessari les coses prenguen milloramen per manera los pagesos circumvehins de Gerona e altres de la bona part resten en repos e vinguen mes voluntaris en pagar e que lo dit baro com hira a la dita muntanya lexen companyia mossen Johan Çariera cavaller qui ja te cert nombre de gent a cavall part dels rocins qui huy son ab lo dit baro com sie molt necessari per tal que la dita ciutat stigue jutjada com se pertany fahent lo dit mossen Johan Colom ensemps ab lo dit mossen Ramis sobre les dites coses tot lo que pora e vist li sera a fi les coses sien compostes degudament e promtament exequtades a honor del dit Principat e asegurat a benavenir de aquella provincia per forma lo dit mossen Johan Çariera e dits pagesos qui paguen lo sosteniment de la gent darmes resten contents ab los quals pagesos o ab les persones a aço per ells eletes comunicara si mester sera e dara orde paguen e facen tot ço que es contengut en los capitols sobre aço fets qui son en poder del dit noble baro e dels quals per ell sera dada copia al dit mossen Johan si la volra per son avis e en fer les dites coses lo dit mossen Colom sera breu tant com possible sie per tant com la sua anada en Castello e molt necessaria e de cuyta.

En apres lo dit mossen Johan Colom ira a la vila de Castello Dempuries e liurara als consols de aquella la letra de creença que sen porte e dira als honorables

En Nicolau Andreu loctinent de capita e a mossen Francesch Scot e Andreu Tressa a dos dels dits consols que los dits deputats e consell han rebuda lur letra e oyda la creença explicada per En Bernat Rocha o que resten molt contents dels avisos els comenden molt de lur bona voluntat e diligencia que han en la conservacio de la dita vila. E per ço los dits deputats e consell e consellers e consell de Barchinona volents e desitjants fer les coses degudament e segura trametem a ells dits mossen Johan Colom e mossen Ramis per comunicar ab los dits loctinent de capita e consols de les coses necessaries per bon stament daquella com sie vist alguns dels capitols derrerament fets per causa de la entrada del dit baro no poder star per esser de directo contra les deliberacions del Principat e desijants a la justa querela de aquell. E per ço han mester millorament axi en los oficials com de don Enrich e fara apuntament de les dites coses ab los dits consols e com sien apuntades dara orde comunicant ne primerament per millor conduccio de aquelles ab los dits loctinent de capita e dos consols dessus nomenats per part ds la dila vila sien trameses algunes persones tant per les dites coses apuntades quant encara per refermacio de privilegis e tractament fahedor com restara daqui avant lo dit comdat per utilitat sua e dels poblats en ell car cove de aço se face deliberacio en la qual los dits deputats e consell consellers e consell volen la dita vila capie e sente desijants tractar aquells com a germans.

Informar se ha axi matex cautament lo dit mossen

Johan Colom si en la dita vila ha persones qui mogudes de cupiditat afecten e treballen haver dels oficis del comdat e fassen memorial qui son aquelles e a quin fi tiren.

Item se informara ab los dits loctinent de capita e dos consols si ha res sentit del fet de micer Sala que scrivie en Pere Selles ab la letra de la qual lo dit mossen Colom sen porte copia la qual letra lo dit mossen Colom havia a sa ma e portara en sa propia forma per tant com per alguns es dits no esser procehida del dit misser Sala ans esser ficta o falsa e del que sentiran faran memorial.

Axi matex se informara ab los dessus dits consols e loctinent de capita quals homens ha a la dita vila de contraria opinio a la terra e qui perceveren en lur mal obrar e fasen memorial de tot.

Item se informara si les monjes qui son en la dita vila es dirie no stan be en aquella algun porien portar alguna incomoditat e si trobara lur stada portara algun incònvenient dara orde ensemps ab los dits loctinent de capita e consols aquelles sien expellides de la dita vila si empero no es vist axi deures fer façe memorial lo dit mossen Colom de elles qui son com stan quina voluntat tenen e ab quines gents comuniquen a fi los deputats e consell puguen delliberar lo que sia faedor.

E si desordens alguns per les gents del dit baro de Cruylles capita seran stats fets a la dita vila cautament facen memorial stesament.

E com los dits deputats e consell tinguen molt a cor

la conservacio e repos de la dita vila e devant ells sien impingits molts carrechs e culpes al honorable En Amigo donzell olim capita de aquella lo qual ab sa lletra diu se vol molt scusar e venir en Barchinona per donar raho de si matex. Lo dit mossen Johan Colom ensemps ab lo dit mossen Franci Ramis parlara ab ells la hora quels semblara e de part dels dits deputats e consell li dira ques dispongue venir a ells per esser oyt e per benavenir seu car ells lo volen tractar degudament e axi dara orde lo dit Aranyo e encare lo dit Pere Sellers vinguen ab ells ho sens ells en tota manera si empero ells se metien entorn prengua consell lo dit mossen Colom dels dits loctinent de capita e consols e ab intelligencia de aquells conduescha la lur venguda com millor pora ab aço empero que venint lo dit Aranyo no sie feta novitat alguna als oficis que huy regeix ço es que algu o alguns nos inmistesquen en aquells ho algu dells.

En totes les coses dessus dites lo dit mossen Johan Colom se haura ab diligencia usant de prudencia o providencia segons los negocis e la concurrencia del temps requeren e desempaixara com abans pora per retornar promtement. Data en Barchinona a V de octubre del any MCCCCLXIII. — M. de Monsuar dega de Leyda.

Als molt honorables e savis senyors En Nicolau Andreu loctinent de capita misser Francesch Scot e Andreu Entressera consols de la vila de Castello Dempuries.

Molt honorables e savis senyors. Rebuda havem vostra letra per la qual e per la creença explicada per En Bernat Rocha restam avisats de les coses aqui concorrents de que havem gran pler eus ne comendam molt per star axi svetllats e cautelosos en la conservacio e custodia de aqueixa vila. Veritat es que ans de la venguda del dit Rocha nosaltres e los honorables consellers e consell daquesta insigna ciutat haviem elegides dites persones anar aqui per veure tractar e sentir les coses necessaries al bon stament de la dita vila e aquelles a causa de vostre scriure havem mes precipitadament expedites e prestament seran ab vosaltres. Per lo dit Bernat Rocha vos sera dit e faran lo quels es stat dat en instruccions axi en les coses demanades com altres. En lo interim empero vos pregam e encarregam siau attents en tenir sment en tot lo que dapnatge portar pogues. E sie la Santa Trinitat proteccio de tots. Data en Barchinona de octubre del any MCCCCLXIII —M. de Monsuar. —Los deputats del General et cetera Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los consellers de la ciutat de Vich.

Molt honorables e savis senyors. Lo honorable deputat local va plenament informat sobre lo fet novament imposat a la sal e canamaçaria juxta certs capitols dels quals sen porta copia e los quals son stats aci publicats e ja se exegex e de aço te carrech comunicar ab vosaltres. Pregam vos per ço que donant li creença

vullau aquells endreçar en fer publicar los dits capitols en la exequcio dels dits drets com sie molt necessari per subvenir a la necessitat del dit Principat. E sie Nostre Senyor Deu ab tots. Data en Barchinona a VII de octubre del any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputats et cetera.

Als molt honorables e savis senyors mossen Miquel Cardona e frare Luis Ponç embaxadors per lo Principat de Cathalunya tramesos al Senyor Rey en Castella.

Molt honorables senyors. Rebuda havem vostra letra feta part en Cartar e part en Calaforra per la qual stesament restam avisats de totes les coses fins a la jornada. Havem molta contentacio de la copia dada a la Magestat del S. Rey de les instruccions e del bon recapte que vos frare Luis Ponç haveu dat al queus ere comes. De vosaltres alre nos sperave. E axi matex dels tres caps dels quals de paraula haveu suplicada la sua Excelencia. Nostra desig fora si a Deu fos stat plasent lo dit S. Rey hagues feta la resposta pero pus es diferida per Asona cove en tota manera aquella haver e ab tot cregam a la hora de ara sera feta he vosaltres sereu expedits. Encara vos pregam e encarregam si axi no ere doneu orde se haje decontinent certificants nos de aquella per correu volant. E si clara e ab efecte sera haurem ho a molta gracia qual se vulle empero sie la dita resposta vingue lo hu de vosaltres e laltre reste fins haje altre avis de nosaltres si empero a vo-

altres ere vist deure abdosos romandre rematem ho a la bona delliberacio vostra. Una cosa empero nous oblit ço es que expedits ho no tremateu per via segura de continent En Franci Fuster qui ab vosaltres es com lo hajam molt necessari. A vos mossen Miquel Cardona no freture salconduyt de França car per vos e altres se ha ja provehit a la seguretat. Placieus saludar nos molt lo noble don Johan de Cardona lo qual com a bon cathala fa lo que virtuosament ha acostumat. Dell alre nos pot sperar. E per lo semblant aquest Principat de bona voluntat enten fer per ell tot lo possible. En lo fet de la galea nos pot entrar fins sie de vosaltres cobrada resposta de les negociacions que teniu entre mans e aço per bona causa e semblantment nos saludareu molt don Jayme Darago e son fill Ferrando de Bolea e tots altres queus sera vist. Per laltre correu ab lo qual vos trametem la present duplicada haureu credit per esser socorreguts aqui de diners. E sie la Santa Trinitat proteccio de tots. Data en Barchinona a VII de octubre del any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen an Artal de Claramunt.

Molt honorable mossen. Vostra letra feta a IIII del corrent he rebuda ab intercluisa de altre del honorable En Johan Bernat de Marimon havem rebuda. Veem la congoxa vostra e sua per no haver compliment lo per que son anat. Veritat es que per lo prihor de Pa-

niçars e per lo jove de Castelbo que vingue ab letres vostres spatxam tot lo negoci si arribats no son aqui no es maravella per les grans pluges qui continuen pero pus ab salvament vagen la tarda fa comportar encare per lo present home vos tornam duplicar les letres a fi per una via ho per altra siau avisat de tot. Scriviune al dit Marimon e altres de Perpinya queus semblara per ço que no cayguen en altres conceptes car sertament tot va al pla mas si la indisposicio del temps procura dilecions cove haver paciencia. Pregam vos ab tot cregam ne siau be pregat les coses sien be expedites e pus hajen perfeccio veniu vos ne. Les noves queus ha scrit lo dit Marimon se dien en Perpenya no passen axi veritat es en los dies passats se es dit los dos Reys nostre e don Johan esser de acort pero nova certa alguna no sen ha sabuda ans per una letra vuy rebuda del comte de Pallars som avisats de ruptura e que Johan Ferrandez Galindo corre fins a les portes de Ceragossa e ha preses moltes forces en Arago e axi les dites noves no concorden. Del que sera la veritat fara testimoni ques vulla per fama se publich. E sie Nostre Senyor Deu ab tots. Data en Barchinona a VII de octubre del any Mil CCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt noble e magnifich baro En Bernat Gilabert de Cruylles capita per lo Principat de Cathalunya en les parts de Empurda.

Molt noble e magnifich baro. Deliberat es stat tremetre a vos lo honorable mossen Johan Colom cavaller per part nostra e lo honorable mossen Johan Bellafilla ciuteda per part de aquesta ciutat per comunicar ab vos de algunes coses al dit mossen Johan en instruccions dades. Pregam e encarregam vos que adhibint li fe e creença doneu orde aquelles se conponguen e prest per bon stament daqueixa terra segons la necessitat requer de vos plenament se confie. E sie la Santa Trinitat proteccio a tots e direccio dels negocis que proseguim. Data en Barchinona a VIII de octubre del any MCCCCLXIII. —Los deputats e consell del General et cetera.

Igual á la que precede, y con la direccion respectiva, fué escrita otra carta á los c nsules de la villa de Castellon de Ampuries.

Als molt honorables senyors los jurats de Vilarodona.

Molt honorables senyors. Per condecendre a vostra suplicacio volem ens plau puxau pendre e haver qualsevol bens fruyts robes e altres coses qui sien de enemichs acuydats del Principat de qualsevol grau stament o condicio sien queus sera possible e aquells vendre e distribuir pus empero lo procehit serveschа e sie per vosaltres convertit en compra de una sarabatana e de passadors a ops daqueixa vila com aquella e aquells hajen molt necessari per causa de la guerra que de pre-

sent es en lo dit Principat e signantment en les parts del camp de Terragona. E sia la Santa Trinitat proteccio de tots. Data en Barchinona a VIII doctubre del any Mil CCCCLXIII. — Los deputats e consell del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya al molt egregi don Hugo Roger comte de Pallars capita general e honorables tots altres particulars capitans consols jurats e prohomens de qualsevol universitats del dit Principat e a quascun dells salut.

En Johan de Xiverxa navarro va de present ab sabuda nostra en algunes parts del dit Principat. Per ço los pregadors de vosaltres pregam e als altres a quis pertany dehim e manam que al dit Johan de Xiverxa o en la sua anada sis vol vage a cavall sis vol a peu e ab armes e sens armes no façau impediment o torb algu ans lexeu aquell anar liberament totes rahons e empaig cessants. Data en Barchinona a VIII doctubre lany de la Nativitat de Nostre Senyor MCCCCLXIII.

Al molt noble mossen Ramon de Vilanova assert capita de Terragona.

Molt noble mossen. Dues congoxoses letres havem rebudes del honorable En Johan de Vilanova donzell per les quals som avisats lo rey don Johan manaria

aquell exequtar instants algunes persones poch zelants lo seu honor de la qual cosa tenim molt enuig com sie expresament contra la concordia e capitols fets e pactats per lo concambi dels presoners entre los quals es nomenat e compres lo dit Johan de Vilanova. E per quant aquest Principat en lo que ell fer sesguardava ha dat compliment par digna e necessaria cosa la dita concordia al dit Johan de Vilanova deure sofregar e del contrari redundaria no pocha violacio de la fe e promesa reyal gran carrech a vos e altres que participi hagut hi haurien e seria dar cami daci avant ne attendre à tals excambis. Per avisar vos adonchs de les dites coses e per descarrech nostre e del dit Principat fem la present a fi tot vos sie notori e creents hi provehireu com la raho justa e bona equitat vos obliguen. Data en Barchinona a VIIII de octubre del any MCCCCLXIII.— M. de Monsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los procuradors de la ciutat de Tortosa.

Molt honorables e savis senyors. Si En Andreu Dueca ciuteda daqueixa ciutat vos semblara dispost e fael per capitanajar lo castell Demposta lo qual per diversos singulars de la dita ciutat es stat fins aci custodit vos agrahirem lo introduiscau en capita del dit castell. Tota via empero remettents ho a vosaltres qui les coses dequi veeu al huyl e sabeu com hi fa provehir.

E sie la Santa Trinitat proteccio de tots. Data en Barchinona a X doctubre del any Mil CCCCLXIII. — *M.* de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt egregi e strenuu baro don Hugo Roger comte de Pallars capita general del exercit de Cathalunya.

Molt egregi e strenuu baro. Rebudes vostres letres avisatories de la ruptura del S. Rey de Castella ab lo Rey don Johan e corregudes que fa Johan Ferrandez Galindo e proditoria perdicio de la vila de Anglesola totes les quals noves son reformades per letres ir rebudes dels honorables pahers de Leyda e vista la necessitat de aqueixa provincia per los dits e altres bons respectes encontinent havem deliberat scriure als dits pahers de Leyda e de Cervera segons veureu en la copia qui sera dins aquesta. Certificants vostra gran noblesa segons ab dita copia veureu havem elegit home lo qual ten prest pertira ab diners e altres provisions per esser dat sou aqui als cent rocins de que scrit vos havem e aço hajau per cert. Es donchs necessari com ja scrit vos havem no lexeu la vila e que comuniqueu ab los honorables payers del contengut en la dita copia confortant e animant los segons loablament haveu acustumat revocant los pobles de la titubacio en que dien stan. Tota via comendant vos dels avisos e del treball que metten en la conservacio de la dita vila e

de tota aqueixa comarcha als pobles de la qual vos placia scriure de les dites coses per lur pler e consolacio. La letra que demanau peral castell de Ponts per entrar aqui volreu serie contra la que te lo capita la qual vol haje recapte vostra gran noblesa o aquell que lo Principat scriura e per ço scrivim al capita hi aculla mossen Francesch de Ganer del qual creem havem contentacio. E sie Nostre Senyor Deu proteccio vostra e direccio de les negociacions que proseguim. Data en Barchinona a X de octubre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Monsuar. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cteera.

Al molt honorable mossen e car amich Bertran Darmendaris capita et ectera.

Molt honorable mossen e car amich. Pregam vos com mes afectuosament podem que si lo honorable mossen Bernat Gralla condeputat nostre deliberara venir aci segons li scrivim vullau dar orde alguns de vostres cavallers lo acompanyen fins en alguna part segura car certament molt assenyalat pler nos ne fareu. E sie la Santa Trinitat proteccio vostra. Data en Barchinona a X doctubre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Monsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt noble e magnifich baro En Bernat Gilabert de Cruylles capita en les parts de Empurda.

Molt noble e magnifich baro. Nous poriem dir ab quanta molestia prenem vos a força ne altrament haver preses sinquanta lliures dels diners del General qui eren en poder del cullidor de la vila de Besalu com sie cosa la qual nuqua Rey algu tempta per esser peccunies a les quals altre que deputats sols no han superioritat alguna. E qualsevol necessitat que vos tinguesseu nous devia impellir fer tal errada la qual per via alguna tollerar nos pot ans sino per diferir a vostra noblesa covenia fer hi altra provesio. Pregam vos adonchs per reintegrar lo dit General e nostres preheminencies de continent restituhiscau les dites L lliures al dit cullidor e que al mon no fossen totes dilacions e rahons cessants car no fahent ho axi covendria fer provisions qui en plaer vostre no vindrien ne façau consequencia dels castellans qui feren lo mateix desorde car fou tollerat per ells no saber les leys e practiques de la terra. Altra vegada vos pregam nons metau en necessitat de provehir e procehir contra vos per les dites coses. E sie la Santa Trinitat proteccio de tots. Dada en Barchinona a XI doctubre MCCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los pahers e consell de la ciutat de Leyda.

Molt honorables e savis senyors. Vostra letra de V del corrent havem reebuda la qual legida pler e despler ensemps sentit havem. Pler quant toque lo avis de la ruptura del Senyor Rey de Castella ab lo Rey don Johan e corregudes que fa Johan Ferrandis Galindo e altres avisos e gran enuig de la proditoria perdicio de la vila de Anglesola la qual maximament per respecte de les vitualles e bestreta per vosaltres feta en comprar aquelles es de dolre. Som certs la penitencia dels qui liurada la han es stada al continent al dos car los pactes que fets havien nols han servats los enemichs certament. Aquest exemple e molts altres deurien reformar los de bona part en no creure seduccions ne promattences e sperar premi honor e gloria de lur be obrar. Venints a satisfer a les coses altres senyors molt honorables los animos nostros e vostres tiren a aquella fi per la qual curacio eterna e presta ha esser als tots procurada. E per quant en sercar e investigar aquella entenen de present ab gran diligencia e volriem com es be degut satisfessen en los fets qui a letra no es vist deure esser acomenats per la gran pondorositat e arduhitat de aquells. Per ço vindria a nosaltres en gran pler e semble molt necessari donasseu orde algunes persona o persones fossen per vosaltres lo que cumple a be de aqueixa ciutat e del dit Principat car ab lo adjutori divinal entenem

tot be e honor per als tots succehira. Certificants vos que no obmattents una cosa per les altres havem elegit home qui tantost partira e hira a Cervera ab diners e altres provisions per esser dat sou a cent rocins conduhidors sots capitania del egregi comte de Pallars per defensio e conservacio de aqueixa provincia e continuament entenem per altres vies al que es master per relevar aquella de congoxa. Quant es al fet de vitualles com per altres scrit vos havem aquesta ciutat sera presta subvenir vos ne habundantment. E sie la Santa Trinitat proteccio de tots. Data en Barchinona a X doctubre del any MCCCCLXIII. — M. de Monsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los pahers e consell de la vila de Cervera.

Molt honorables e savis senyors. Letres del egregi comte de Pallars capita e del honorable En Jacme Tallada havem reebudes les quals legides pler e despler emsemps sentit havem pler quant toque lo avis de la ruptura del S. Rey de Castella ab lo Rey don Johan e corregudes que fa Johan Ferrandis Galindo e altres avisos e gran enuig de la proditoria perdicio et cetera ut in proxime preterita de Leyda mutatis mutandis. Data en Barchinona a X doctubre del any MCCCCLXIII. — M. de Monsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable senyer En Jacme Tallada en la vila de Cervera.

Molt honorable senyer. Dues vostres letres havem rebudes per les quals e altres del egregi comte de Pallars capita restam plenement certificats de la necessitat daqueixa terra. Agrahim vos los avisos eus comendam del treball e virtuos obrar los quals molt vos encarregam tota via continueu com loablament haveu acustumat. E nous desconforteu vos ne los altres dels infortunits car lo temps se acoste qui ab la ajuda de Deu promet molt prest gloria premi e honor als tots. Per la letra que fem als honorables pahers sereu avisat de coses que seran consolacio a vos e als altres. E sie la Santa Trinitat en vostra proteccio. Data en Barchinona a X doctubre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable e savi mossen Franci de Ganer capita de la vila de Cervera.

Molt honorable mossen. Reebuda havem vostra letra feta a IIII del corrent. Som restats molt contents de la cavalcada que feta haveu e dels V cavallers presos. Certament de vos alre nos spere sino tot bon fruyt e creem nostre Senyor Deu la bona intencio dirigeix vostres actes e dirigira per avant a tots benefici e honor

del Principat lo qual no sen oblidara ans vos haura record en loch e temps oportuns. Nosaltres scrivim al capita de la vila e castell de Ponts queus necesiten al castell segons veureu en la letra translat de la qual es interclus en la present. Es necessari attesa la temporada e la potencia dels enemichs manareu los fets saviament remattent ho a vostra bona discrecio. Moltes congoxoses letres havem rebudes del egregi comte de Pallars capita general e dels pahers daqueixa vila de Cervera significants aquella e les encontrades star molt desconfortades e en gran congoxa per no poder venemar sembrar e cullir los safrans. Veritat es que molta rao han de star enujosos per segons lus scrivim decontinent hira home ja elegit ab diners e altres provisions per esser dat sou a cent rocins los quals poran molt fer si saviament son manejats com creem seran. E Deu volent no leguiara sentireu la perfeta curacio dels tots a que ab gran diligencia se treballa per la qual spere succehir honor gloria e premi als qui virtuosament hauran perseverat de la proditoria perdicio de Anglesola e de Çavella. Havem enuig majorment per los blats qui dins eren. Mas com venim a pensar que los enemichs nols serven res quels prometten ans los leven quant han venim a dir que be ho merexen car succeheix los en punicio del peccat per voler oblidar si matexos e la terra e creure als enemichs de aquella. O be deuria esser eximpli a les altres viles castells e lochs de la bona part e porien levar compte que mes valrie ells despenessen ço del lur per discurs de temps que los enemichs levar los la vida honor e bens en un

moment. Pregam vos conforteu tots aqueixos pobles com loablament haveu acustumat e signantment la dita vila de Cervera de la qual sou capita narrant lus les coses dessus dites e altres queus sera vist per lur consolacio. E del que sentireu avisau nos ab vostres letres. Data en Barchinona a X de octubre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar et cetera. — Los deputats del General et cetera.

Al honrat En Johan Altes capita de la vila e castell de Ponts.

Honrat senyer. Ja havem vista la correguda feta per lo honorable mossen Franci de Ganer en aqueixes parts e capcio de sinch cavallers dels enemichs en molt honor del Principat e util daqueixa terra E per quant ell enten continuar ses empreses e fer lo degut en benefici de totes aqueixes encontrades e per la multitud de enemichs sie necessari ell fer les coses al mes segur ques puixe. Per ço havem deliberat fervos la present dehints e manants vos que totes e tantes vagades com lo dit honorable mossen Franci de Ganer e la sua gent pus empero ell hi sie present volran entrar en lo dit castell permetau hi entren e dins aquell stiguen faent ne pau e guerra segons es contengut en la provisio queus fem de la capitania sotz data de XVI de juny prop passat la qual açi volem haver per inserta per major eficacia de esser complit nostre manament. Data en Barchinona a XI de octubre del any MCCCC

LXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. —Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable senyer e bon amich Narbotino de Bartholomeo e companyia en Avinyo.

Molt honorable senyer e bon amich. Nosaltres scrivim al Illustrissimo Senyor Rey Renat certificants la sua Altesa que lo comerci e confederacio concordades entre los cathalans e prohensals e altres vassaylls e subdits es stat ratificat e publicat en les parts daçi segons era pactat. E per quant en la concordia es feta mencio que les dites coses han esser manifestades per la una part a laltra ab letres dirigides al vostre banch per ço vos avisam de aquelles pregants vos afectuosament vullau dar orda la dita letra sie tramesa al dit Serenissimo Rey. E si la sua senyoria haura scrit o sçriura a nosaltres remeteu nos les letres com abans poreu e sereus molt grahit. Data en Barchinona a XI doctobre del any MCCCCLXIII. — P. de Belloch. —. Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen Johan Nicholau canonge Durgell e als capita e batle del castell de Montferrer.

Molt honorablem ossen. Per mossen Johan Soler som certificats de la bona cara e consell per vosaltres prestats circa la tuicio e guarda dels castells de Montfer-

rer e altres del capitol de que molt vos comendam eus pregam que continuants vostre be obrar façau ço que loablement haveu acustumat. Pregants vos tant com podem de continent doneu orde que de les rendes e emoluments del dit castell pertanyents a senyor paguen e façau pagar los IIII homens deputats en custodia de aquell per lo dit mossen Johan Soler en manera sien contents. E aço no haja falla com sie necessari per la salut de aqueixa terra. Data en Barchinona a XI de octubre del any MCCCCLXIII. — P. de Belloch. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los consols de la vila de Solsona.

Molt honorables e savis senyors. Considerats los motius contenguts en vostra letra e volents quant en nosaltres sie condecendre a vostres desigs. Som contents si vist vos sera util puixau nagociar e comerciar ab les gents del vezcomdat de Castelbo. Stau empero sempre attents e no fieu de tot hom car la temporada nou requer e lo exemple de altres universitats qui son stades decebudes vos deuen retre be cautelosos. Data en Barchinona a XI de octubre del any Mil CCCCLXIII. — F. de Belloch. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt alt e virtuosissimo Senyor lo Rey de Si cilia.

Serenissimo e virtuosissimo Senyor. En los die passats nos fou tramesa una carta o instrument conti nent comerci e confederacio tractats e concordats pe los embaxadors de vostra altesa de una part e los em baxadors nostres e de aquesta ciutat de Barchinona d la part altra dels prohensals e altres vassalls e sub dits de vostra senyoria ab los poblats en aquest Prin cipat e dita ciutat de Barchinona. Lo qual comerci pe pacte havia esser publicat en aquestes parts per tot l mes de setembre prop passat e notificat per la un part al altre per tot lo corrent mes doctubre. E pe quant Illustrissimo Senyor lo dit comerci es stat ac ceptat e ratificat per nosaltres e aquesta ciutat e pu blicat dins lo dit temps. Per ço ne avisam vostra ex cellencia ab tenor de la present a la qual referim gra cies de la bona tractacio que fa als poblats en lo d Principat lo qual tota via se dispondra fer tots servey possibles a vostra gran senyoria la qual Nostre Senyo Deu mantingue e prosper segons desije. Scrite e Barchinona a XI de octubre del any MCCCCLXIII. - De vostra Illustrissima senyoria devots servidors qu en gracia de aquella se recomanen los deputats del G neral e consell representants lo Principat de Cathaluny

Al molt honorable mossen En Johan Degollas capi de Vilarodona.

Molt honorable mossen. Rebuda vostra letre havei

comunicat ab lo senyor don Johan loctinent e es stat apuntat que En Tamerit lo qual teniu pres vingue aci ab sacrament e homenatge e ab certa pena donant fermances per aquella. Per ço vos ne avisam ab voluntat del dit don Johan a fi lo dit home sie trames e ques present a nosaltres. Data en Barchinona a XI de octubre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al honrat senyer En Johan Loreta de la vila de Hostalrich.

Honrat senyer. Per quant vos haveu scrit a mi Pere de Belloch del que devall sera dit e som certs haveu bona intencio en la endressa dels negocis del Principat segons per experiencia haveu demostrat. Per ço havem acordat fer la present. Pregants e encarregants vos tant afectuosament com podem doneu orde con abans poreu lo castell de Hostalrich vingue en ma vostra per lo dit Principat com sie molt necessari. Certificants vos que a present no porieu fer major servey al dit Principat lo qual sen recordera be. Adonchs prestau hi la diligencia ques pertany e feu ho cautelosament per manera la cosa haja bon recapte com de vos plenament se confie. E certificau nos ne decontinent que a ma vostra sie. Data en Barchinona a XII de octubre del any MCCCCLXIII. — Pere de Belloch. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molts honorables e savis senyors los jurats de la vila de Sent Feliu de Guixols.

Molt honorables e savis senyors. Per quant lo sementer per gracia divina se apparella en aquexes parts molt bell a causa de la gran saho qui es en la terra es summa necessitat dar via y cami aquell poder se fer sens perill e obviar als enemichs que sembrar no puixen per manera la força de Gerona se haja la qual som certs sta be streta. E jassia cregam vosaltres precogitau be totes aquestes coses e altres les quals venen en gran util de aqueixa patria encara vos reduhim a memoria e pregam quant mes podem siau diligents en exhigir lo tall e continuar aquell mes avant per causa del dit sementer e de la dita força car si la gent darmes no era sostenguda podeu pensar quant dan e destruccio de persones e bens provindrien a tota aqueixa terra. Continuau adonchs lo dit tayll e enteneu en vostra salut com loablament haveu acustumat. Certificants vos que Deu volent ans de molts dies oireu dir coses quius vendran en tanta consolacio e alegria que mes dir nos pot. Les quals a present nous podem manifestar per bona causa. E sia la Santa Trinitat proteccio de tots. Datà en Barchinona a XIII de octubre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Iguales á la carta que precede fueron enviadas otras,

con la direccion respectiva, á Palamós, á los jurados y sindicos de Blanes, á la villa de la Bisbal, á la de Figueres y á San Lorenzo de la Muga.

Al molt noble e magnifich baro En Bernat Gilabert de Cruylles capita en les parts de Enpurda.

Molt noble e magnifich baro. Rebudes havem dues letres vostres per los honorables En Guillem de Montpalau Roger de Malla e Miquel de Canet les quals legides e oida la creença per ells explicada veem la gent darmes de vostre exercit congoxarse per no esser paguada die adiat demanant nosaltres suplicam en la bestreta pera dos mesos. A queus responem la dita gent al parer nostre no haver molta raho car sabut es que en part del mon no son pagats hora per hora. E pus saben lo sou don ha exir e nols pot fellir deurien prestar alguna paciencia en lo comport majorment que ab les corregudes que fetes haveu e podeu fer quascun die moltes utilitats se poden procurar. Si cogitaven qual sou es dat als enemichs que continuament stan a les armes e no cancen ni desistexen serie fre a lur apetit. Totes aquestes coses los poden esser per vos dites per suaduhir los a be obrar com loablament han acustumat. Certificants vos que ab la ajuda de Deu ans de molts dies sentiran coses de tanta consolacio e alegria que mes dir nos pot per la qual raho volrien encara molt mes haver fet. Nosaltres scrivim a les VI universitats qui han carrech del tall que paguen lo degut e continuen mes avant la solucio per raho del sementer

e per haver Gerona e altres forces creem ho faran. Portensen les letres los dits Montpalau Malla e Canet qui de tot vos poran amplament informar. Pregam vos adonchs hajau per recomenades les fahenes que teniu entre maus e enteneu hi ab diligencia en spacial en vituallar Besalu a la conservacio de la qual va molt com sabeu e en recobrar les forces per fer mentidors alguns emulos qui seminen vos no voleu strenyer los fets per ço que la guerra sie de durada. Hajau ho per entes. Sobre lo fet dels diners que presos haveu del cullidor del General en la vila de Besalu vos havem scrit. Referim nos a la letra. E sia la Santa Trinitat proteccio de tots. Data en Barchinona a XIII de octubre del any MCCCCLXIII — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e animosos cavallers gentils homens e altres gents darmes de la companyia del noble baro de Cruylles capita en les parts de Empurda.

Molt honorables senyors. Oida vostra letra e la creença explicada per los honorables En Guillem de Montpalau Miquel de Canet e Roger de Malla restam avisats de la necessitat del vostre sosteniment e de la gran bondat virtut e afeccio que havem en la perseverança dels fets que teniu entre mans de les quals coses havem gran pler e consolacio no ignorants que si les altres gents darmes del Principat haguessen tengut semblant parer e voluntat altres coses foren fetes en comendacio lur. Donchs pus axi virtuosament haveu

obrat molt nos dolria fallisseu ara que per gracia divina les negociacions del Principat stan en manera que no passaran molts dies sentireu coses de tanta consolacio e alegria que volrieu haver mes fet. Les quals a present manifestar no serie expedient per bon respecte. Recordau vos sou vertaders cathalans e del be avenir sperau gran part per vostrè bon merexer e que en tals fets la perseverança es precipua virtut de la qual no volriem fosseu frustrats per lo be queus volem. Siau virtuosos e be sforçats e manau mans ab vostre capita car ab les corregudes ja fetes e que podeu fer haveu molta manera de sosteniment. E nosaltres havem provehit en manera les universitats pagaran lo tayll degut e continuaran exhigir aquell per mes temps com la necessitat requer e axi haureu manera de be viure e fer lo honor del Principat e vostre. E jasie per vostre scriure e per altres vies seriem certs del vostre bon comport que haveu fet e feu en la paga de que certament sou comendadors empéro no ignoreu molts de vosaltres que en totes altres parts les gents darmes cove façen semblants comports e majors los dits Montpilau Malla e Calvet vos poran les dites e altres moltes coses mes amplament referir. Pregam e encarregam vos hajau per enteses les coses demunt dites e dar de vusaltres qual exempli se pertany e con be haveu acustumat. E sie la Santa Trinitat proteccio de tots e direccio dels negocis que prosseguim. Data en Barchinona a XIII de octubre del any mil CCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable e savis senyors En Ramon de Puigcerver donzell capita e jurats de la vila de Besalu.

Molt honorable e savis senyors. Vist lo contengut en vostres letres e oits los honorables En Guillem de Montpalau En Malla e En Canet restam plenament avisats del stament de aqueixa vila la qual veem se es liguda axi virtuosament que sens ficcio porta corona. E per ço havem provehit en manera la gent darmes sera pagada del degut e la subvencio sera continuada per mes temps segons per los dessus dits poreu esser informats. Siau adonchs virtuosos e be sforçats com loablament haveu acustumat. E guardau be aqueixa vila e no siau voluntaris exir a tot simbell e empresa dels enemichs car grans dans sen ha seguits a moltes universitats faent vos certs no passaran molts dies sentireu coses de gran consolacio e alegria per les quals volrieu haver mes fet en defensio de la patria e vostra e de les libertats. E nos oblit dar orde sobre tot la vila sia avituallada axi com ne scrivim al noble baro capita car pus sie provehida no dubtam res del vostre be obrar serie de mes comendar vos car les virtuoses vos comenden ne cregau permatessem altre capita anar aqui car la honor que vos En Ramon de Puigcerver per vostre bon merexer vos haveu procurat se ha retificar ab la perseverança. Pregam vos adonchs en les coses dessus dites presteu la diligencia acustumada. E nous spante res car nosaltres ab gran vigilancia entenem en la salut eterna e serieu molt alegres del que dir vos porriem mas per bona causa no es expedient

ara manifestar tals coses. Sobre tot reculliu les vitualles e nous hi adurmau. E sie la Santa Trinitat proteccio vostra. Data en Barchinona a XIII deoctubre del any MCCCCLXIII. — — M. de Monsuar dega de Leyda.— Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorables e savis senyors los veguer jutge procurador del reverent abbat del monastir e consellers de la vila de Ripoll e a quascun dells.

Molt honorables e savis senyors. Rebudes vostres letres significatives de la necessitat de aqueixa vila encontinent havem acordat los XXV homens que demanau vos sien tramesos. E per que mes promptament aquells haver puixau scrivim per lo portador de aquesta als honorables consellers e capita de Vich a an Roger de Rosanes donzell qui son en Vich queus trametten los dits XXV homens decontinent ab oferta quels fem que per vosaltres lus sera feta la despesa e ultra aquella los dareu a raho de dos florins e mig dor per mes. Avisam vos ne a fi quey doneu recapte en tota manera no plangau la despesa car mes val vosaltres vos serviau dels bens del monastir e de les imposicions e dels emoluments de la vegaria e vostres que si los enemichs vos prenien les persones e bens e destrouien quant haveu. Avisants vos que axi ho fan les viles de Alcover e altres del Principat. Aço per res no haja falla. Car fem vos certs no passaran molts dies oireu dir coses queus vindran en molta contentacio e

alegria. Per los quals direu queus dol com mes no haveu fet per la defencio publica. Los dits XXV homens hiran ab un capita e tots staran sots obediencia de vos mossen lo veguer. E axi siau virtuosos e be sforçats con loablament haveu acustumat car Nostre Senyor Deu e la bona justicia faran succehir les faenes prosperament. E sie Nostre Senyor Deu ab tots. Data en Barchinona a XIII de octubre del any Mil CCCCLXIII. — P. de Belloch. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt egregi e strenuu baró don Hugo Roger conte de Pallars e capita general del exercit del Principat de Cathalunya.

Molt egregi e strenuu baro. No ignore vostra gran noblesa ab quanta penuria e necessitat se troben les nobles dona Elfa muller e filles del noble don Hugo de Cardona mort en servey del Principat les quals axi virtuosament e pacient porten los infortuits cassos que es cosa de gran comendacio per la qual raho volent e desijant la dita noble poderse subvenir de les coses devall scrites vos pregam e encarregam doneu orde una sua donzella ab certes joyes e bens seus quis trobe en la vila de Verdu sie de alli treta e portada en aqueixa vila e encara mes ensa si possible sera a fi se puixe ajudar e socorrer daço del seu. Cosa sera la qual molt vos agrahirem. E sie la Santa Trinitat proteccio de tots. Data en Barchinona a XIII de octubre del any Mil

CCCCLXIII. — P. de Belloch. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables senyers los jurats e prohomens de la vila de Barbara.

Molt honorables senyers. Recitada a nosaltres la necessitat de aqueixa vila per Narnau Valls de la vila de Çareyal restam avisats de les congoxes que los enemichs donen e de la ferma perseverança e virtuosa intencio que haveu en defensio de la patria e vostra per la justa querela del Principat de que molt vos comendam com certament ne siau be merexadors. Siau adonchs be sforçats e virtuosos com loablament haveu acustumat car fem vos certs no passaran molts dies sentireu coses de les quals havem gran consolacio e alegria mas a present per bon respecte nos deneu notificar. E quant a aço no volem mes dir. Mas per complaure a vostres peticions som contents ens plau prengau e o pendre façau a mans vostres aquells dels bens e rendes dels acuydats enemichs del dit Principat qui son en aqueixa vila e son terme e aquells exequteu e distribuhiau o exequtar e distribuhir façau a vostra voluntat pus empero lo procehit convertiau en comprar arabatanes passadors ballestes de passa e e altres muicions a obs de la dita vila e per fortificar aquella. Teint de les rebudes e dates compte per quen puxau ar bona raho. Daqui avant stau en bona sperança e nfiau en Nostre Senyor Deu e en la bona justicia

car totes coses succehiran prosperament. E sie Nostre Senyor Deu proteccio vostra. Data en Barchinona a XIII doctubre del any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los consellers e capita de la ciutat de Vich e Roger de Rosanes donzell e a quascun dells.

Molt honorables e savis senyors. Letres congoxoses havem rebudes del vaguer procurador del abbat e consellers de la vila de Ripoll demanants XXV homens per sosteniment daquella vila. E per quant aquella vila ha fet molt lo degut vers lo Principat e en lo monastir ha molta valua e per lo respecte de la propinquitat de aquexa ciutat e altres molts respectes si altra era so que Deu no vulle portara grans contraris a tota aqueixa terra. Per ço havem aci ajuntat ab home qui pen ells ne havia carrech. En tota manera vosaltres doneu orde los dits XXV homens ab algun bon home caporal qui a ells presidescha vagen decontinent a la dita vila estiguen en custodia sua sots capitania del honorable vaguer de aquella car alli los sera feta la despesa e haura quascu a raho de dos florins e mig des per mes axi com fan altres universitats del Principat qui tenen pahons asoldejats. Nosaltres haguerem daci tramesos los dits XXV homens pero es stat vist per guanyar temps es molt millor vagen daqui. Pregam vos per ço eus encarregam per tant benefici e per squi-

var los irreparables damnatges qui del contrari provenir porien doneu expedicio a les dites coses no deferint ho una hora si possible sera. Certificants vos no passaran molts dies vosaltres e la dita vila de Ripoll e tots altres de bona part sentireu coses de tanta consolacio e alegria queus vendran a doler com mes no haveu fet per la terra. E sia la Santa Trinitat proteccio de tots. Data en Barchinona a XIII de octubre del any MCCCCLXIII. — P. de Belloch. — Los deputats e consell del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables senyors los jurats de la vila de Çareyal.

Molt honorables senyers. Vostra letra de dos del corrent mes havem rebuda per la qual e per la creença explicada per Narnau Valls restam avisats de les congoxes que los enemichs vos donen e de la ferma perseverança e virtuosa intencio que haveu en defensio de la patria e vostra per la justa querela del Principat de que molt vos comendam com certament ne siau be merexadors e sou dignes de portar corona. Siau adonchs be sforçats e virtuosos com loablament haveu acustumat. Car fem vos certs no passaran molts dies sentireu coses de les quals haureu gran consolacio e alegria. Mas a present per bon respecte nos deuen manifestar. E quant a aço no volem mes dir. Mes per complaure a vostres peticions som contents ens plau prengau e o pendre façau a mans vostres aquells

dels bens e rendes dels acuydats enemichs del dit Principat qui son en aqueixa vila e son terme e aquells exequteu e destribuhiau o exequtar e distribuhir façau a vostra voluntat pus empero lo procehit convertiau en compra de sarabatanes passadors ballestes dè passa e altres municions a ops de la dita vila e per fortificar aquella. Tenint de les rebudes e dates compte per ques puixau dar bona raho. Daqui avant stau en bona sperança e confiau eu Nostre Sènyor Deu e en la bona jnsticia car totes coses succehiran prosperament. E sie Nostre Senyor Deu proteccio vostra. Data en Barchinona a XIII de octubre del any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen Johan Colom cavaller embaxador dei Principat de Cathalunya.

Molt honorable mossen. Per la indisposicio del honorable En Francesch Ramis ha covengut a la ciutat elegir lo honorable misser Johan de Bellafia portador de aquesta. E per ço es nostra intencio e voluntat e axi en lo contengut en les instruccions com en les letres de creença e totes altres coses en los lochs grau e punt que hagueren lo dits Ramis si present fos. E per que apres vostra partida es stat deliberat haver en tota manera tantes quantitats de peccunia com haver se poran fins en DC lliures e no mes avant per dar sou a la gent darmes Dempurda per via de prestich o bestreta de aquelles per socors daqueix bisbat de Gerona queus

sera vist e haver se poran havem dada a vos e al dit mossen Johan comissio e potestat de haver aquelles segons veureu en la provisio patent queus tramettem. Axi mateix scrivim a les sis universitats contengudes en les letres que seran ab aquesta les quals han carrech de plegar lo tayll ordonat a sosteniment de la dita gent darmes que aquell en tota manera cullen e continuen per mes temps per los sgarts contenguts en dites letres copia de les quals semblantment vos tramettem per vostre avis. Es donchs molt necessari e axi vos ne pregam e encarregam com mes podem aneu a les dites viles e liureu les letres als regidors de aquelles e ab ells e altres qui bons hi seran doneu orde axi en la exaccio del dit tayll com en haver les dites quantitats en via de bastreta de les persones qui comunament stan amonestades a les quals fareu assignacio e consignacio de les peccunies procehidores del dit tayll e de bens rendes e drets dels acuydats si ni ha segons es contengut en la dita comissio. Hajau vos hi ab diligencia segons lo negoci e la necessitat requeren significants vos e lo dit misser Johan a les dites universitats e altres gents ab que comunicareu que no passaran molts dies oiran dir e sentran coses de les quals hauran tanta consolacio e alegria quels dolra com no han mes fet per la terra. No matau empero en oblit de scriure al baro de Cruylles capita del carrech que teniu de traure peccunies e de la disposicio que trobareu de haver aquelles per manera que ell e la gent darmes stiguen en bona sperança de esser prest soccorreguts com hi vage molt. Axi mateix vos record

squinsar les dues letres de creença que teniu una peral dit baro e altre per los consols de Castello car ates hi era nomenat lo dit Franci Ramis ha covengut aquelles refer per esser hi anomenat lo dit misser Bellafia lo qual les vos aporte. E sia la Santa Trinitat proteccio de tots. Data en Barchinona a XIIII de octubre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Monsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya.

Considerants que per benavenir e utilitat de les viles castells e lochs del bisbat de Gerona es molta necessitat la gent darmes sots capitania del noble baro de Cruylles sie socorreguda e o pagada a cert temps. E que quant lo tall fet per les dites viles castells e lochs per sosteniment de la dita gent darmes no es axi facil de exhigir com master serie a les quals coses cove sie trobada via e manera per forma tanta utilitat no es. Per ço deliberacio precedent ab intervencio è consentiment de la ciutat de Barchinona ab tenor de la present donam e atorgam plena facultat e potestat a vosaltres honorables mossen Johan Colom cavaller e misser Johan de Bellafia en leys doctor domiciliats en la dita ciutat que per nosaltres e en nom nostre puixats sercar conduhir e haver de aquelles persona o persones ecclesiastiques o seculars de les dites viles

castells e lochs e o altres que vist vos sera quantitats de peccunies en via de prestech o bastreta fins en quantitat de DC lliures Barchinoneses per convertir aquelles en paga fahedora a la dita gent darmes assignant e consignant a les dites persones per tanta quantitat com prestaran o bestrauran altra tanta quantitat del dit tally procehidora de aquelles viles castells lochs o parts que volreu e concordar poreu e o dels bens rendes e fruyts dels enemichs acuydats del dit Principat qui son en les parts dessus dites ab algun reonable guany o interes si master sera. E per major seguretat de les dites persones puixats permetre a aquells que si del dit tayll o dels dits bens rendes e fruyts assignats pagades no seran nosaltres de peccunies del dit General los restituhirem aquelles dins dos mesos apres la dita bastreta o prestech continuament seguidors sens alguna dilacio e exequcio obligants per aço los bens e drets del dit General. Les dites empero quantitats de prestech o bastreta puixats recbre e fermar apoques e en lo dit pagament convertir e metre en compte recobrant suficients cauteles de la dita gent darmes. E per rao de les dites coses fer e fermar totes e qualsevol cartes e instruments de assignacions e consignacions e de promissions e obligacions ab aquells pactes paccions stipulacions obligacio dels bens del dit General e altres clausules e cauteles necessaries. Comattent vos sobre les dites coses plenament les veus nostres. En testimoni de la qual cosa les presents a vos manam esser fetes ab lo segell major de nostre ofici de deputacio en lo dors segellades. Provehints que en lacte de la paga

per vosaltres a la dita gent darmes faedora prengau la nomina e mostra de aquelles distinctament e tingats compte e rao de les rabudes e dates a fi ne puixau dar bona raho. Data en Barchinona a XII de octubre lany de la Nativitat de Nostre Senyor MCCCCLXIII.— M. de Monsuar dega de Leyda.

Domini diputati et cetera.

Al molt honorable mossen En Bernat de Guimera donzell vaguer de Barchinona.

Molt honorable mossen. Reebuda vostra letra sobre lo contengut en aquella havem comunicat ab lo senyor don Johan de Beaumunt loctinent e ab los honorables consellers de aquesta ciutat ells vos scriuen siau president de tot lo exercit com es de rao e que resteu aqui en tota manera e tal es la intencio dels tots car los CCC homens be armats que lo sagramental ha oferts hi seran molt prest. Entretant seriem de parer ab les gents que son aqui visitasseu la vila de Sant Johan de la qual havem ayres qui nons plauen e reformasseu aquella lexant hi algun bon capita per manera no perillas e semblantment la vila de Ripoll si mester era car si altre era delles no sens gran carrech vostre e dels altres homens de cap seguirie e molt desservey del Senyor Rey e dan de tota aquesta terra. E axi mateix fesseu fer corregudes a les gents que teniu per animar los e per exercir a fi no stiguen adormides. Tota via empero fahent les coses ab seny. Mas lo fet de Sent Johan no reste per cosa alguna

com sie perill en la triga. Car no es vist haver hi perill per anar e tornar. Donau en tot lo bon recapte que dè vos se confia e segons loablament haveu acustumat. E per res com dit es no vinguesseu car ultra lo carrech queus serie ne hauriem gran entranyor. E sie la Santa Trinitat proteccio de tots. Data en Barchinona a XIIII de octubre dèl any MCCCCLXIII. — P. de Belloch. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los pahers de la vila de Cervera.

Molt honorables e savis senyors. En Johan Mates portador de aquesta es per nosaltres trames aqui per dar orde al pagament faedor per hu o dos mesos segons la quantitat bastara als cent rocins de que havem scrit al egregi comte de Pallas capita. E per quant la major part dels diners he exir dels inquisidors e exequdors dels bens dels acuydats e dels enemichs ordonats en aquexa vila en poder dels quals segons per vostre sindich e per altres havem avis habiten de X e XII milia sous. Per ço vos pregam e encarregam que si master sera siau propricis al dit Mates tant en consell com altres coses per forma se hajen promptament los dits diners e cent rocins. A fi lo dit egregi comte haja forma de fer lo honor del Principat e calor a vosaltres e altres de aqueixa terra en poder treballar segurament per la vida. E per aquesta no mes sino que si coses algunes sentiu de Castella e de Johan Ferran-

dez Galindo de aquelles nos vullau certificar. Data en Barchinona a XV de octubre del any Mil CCCC sexanta tres. — M. de Montsuar. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt egregi e strenuu baro lo senyor Nugo Roger comte de Pallars capita general del exercit de Cathalunya.

Molt egregi e strenuu baro. En Johan Mates portador de aquesta es aqui trames per nosaltres per dar orde e exequcio en lo pagament faedor als cent rocins com derrerament vos havem scrit portasen part dels diners e la resta ha exir daço que tenen los exequdors dels bens dels acuydats en aqueixa vila la qual reste segons que per En Garau Tallada e altres som avisats e de X en XII milia sous. Lo dit Johan Mates sera ab vos. Placieus les coses haver per recomenades e dar orde promptament los dits diners e los rocins se hajen per manera vostra gran noblesa stigue acompanyada de compatent nombre e puixau fer lo honor del Principat e vostre e la gent daqueixa vila e terra per lo vostre color sie confortada e puixe treballar per la vida segons desije. Si algunes noves sentiu de Castella e de Johan Ferrandez Galindo placieus nos ne aviseu. E sie la Santa Trinitat proteccio de tots. Data en Barchinona a XV de octubre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar. — Los deputats del General et cetera.

Lo monestir de Poblet done orde que certa gent a

cavall es tramesa a Verdu per poder fer venemes. Pregam vos com hi sien hi dispongau alguna de la gent vostra per fer les coses mes al segur.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables senyers los jurats e prohomens de la vila de Verdu.

Molt honorables senyers. Vostra letra havem reebuda per la qual som avisats de les deshonestats que los amichs fan a les dones e altres improperis demanant sie provehit a la defensio vostra e de aqueixa terra promptament. A la qual vos responem que lo die present es pertit home per nosaltres trames a la vila de Cervera per dar sou a cent rocins qui stiguen sotz lo egregi comte de Pallars capita general per proteccio de tota aqueixa patria. Avisam vos ne per vostra consolacio. Pregants vos siau be sforçats con loablament haveu acustumat. E faents vos certs no passaran molts dies sentireu coses de gran consolacio. Les quals a present no es expedient manifestar per bona causa. E sia la Santa Trinitat proteccio vostra. Data en Barchinona a XV de octubre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Memorial per los senyors deputats e consell representants lo Principat de Cathunya fet al honorable En

Johan Mates qui per manament e ordinacio lur de present ha anar a la vila de Cervera.

Primerament liurara la letra que sen porte al egregi comte de Pallars capita general al qual dira la causa de sa tramesa e mostrar li ha la comissio que sen porte e consellar se ha ab ell com se regira en haver los diners e bens de poder dels inquisidors per manera la cosa per que es trames haja bon recapte e prest.

En apres liurara altre letra que sen porte als dits inquisidors e exequdors dels bens de acuydats e enemichs de la patria en poder dels quals há e deu haver deu o XII milia sous de resta segons los dits deputats e consell son informats axi per lo sindich de Cervera com per altres vies e en la millor manera que sabra dara orda en haver los dits diners amigablament e graciosa si fer se pora sino ab compulsa e aquells ensemps ab . . . . . lliures que li dara en la dita vila en . . . . . convertira en pagament de cent rocins per un mes o dos qui han esser conduhits per lo dit egregi comte. Lo pagament empero fara lo dit Johan Mates de sa propia ma donant a quascu particularment lo sou e prenent nomina e mostra de aquells axi com fer se deu. E si possible es dar orda tots comencen comptar lo dit sou a un die car lo contrari es desorde e segueixensen molts inconvenients.

Dara axi mateix altra letra als pahers de Cervera e si master los haura a les coses dessus dites emprar se ha dells en consell e altres coses encarregants los vullen dar direccio e aquelles car totes se fan per salut

de la vila e de aquella terra Durgell e per que les gents segurament puixen treballar per la vida.

Fera e expedira lo dit Johan Mates totes les dites coses ab la major deligencia que pora per manera hajen bon recapte e sen puixe prest tornar. E dementre aturara en la dita vila certificara los dits deputats de noves si ni occorreran axi de Castella e de Johan Ferrandez Galindo e Darago com altres que li semblara. Data en Barchinona a XV de octubre lany de la Nativitat de Nostre Senyor MCCCCLXIII. — M. de Montsuar.

Los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya.

Confiants de la probitat e suficiencia de vos honrat En Johan Mates mercader ciuteda de Barchinona ab tenor de la present vos donam e atorgam plena potestat e facultat de demanar exhigir rebre e haver dels honorables inquisidors e o exequdors dels bens dels acuydats e enemichs de la cosa publica del Principat de Cathalunya en la vila de Cervera totes quantitats de peccunies per ells exhigides e reebudes e o procehides dels dits bens e de aquells fer apoques alberans e altres cauteles oir aquells de compte e rao e los comptes si vist vos sera loar e aprovar o si vist vos sera aquells impugnar e les restes demanar reebre e exequtar per mija de oficials o en altra manera. Hoc e si vist vos sera la resta dels dits bens ab o sens los dits inquisidors e o exequdors a mans vostres pendre

e aquells en encant publich vendre e alienar. E de les peccuniès a mans vostres provenidores de les coses totes e sengles dessus dites e de altres que apart en nom nostre rebreu en la dita vila façau pagament de un mes o dos si a tant bastaran pera cent homens a cavall condubidors sotz lo egregi comte de Pallars capita general qui de present es dins la dita vila de Cervera prenent de aquells nomina e mostra fahent memorial dels homens cavalls e die quels sera fet lo pagament e començara correr lo sou e de totes altres coses necessaries e tenint compte de rebudes e dates per quen puxau dar bona raho. Car nosaltres sobre les dites coses ab sos dependents e emergents vos comenam les veus nostres. Pregants ab aquesta mateixa e requerints per lo benefici publich lo dit egregi comte capita veguer e altres oficials de la dita vila de Cervera que a vos dit Johan Mathes doneu tots consell favor e ajuda a ells possibles circa les coses dessus dites. En testimoni de les quals manam esser feta e a vos liurada la present ab lo segell major del ofici de Deputacio en lo dors segellada. Data en Barchinona a XV de octubre lany de la Nativitat de Nostre Senyor Mil CCCCLXIII. — M. de Monsuar. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables senyers los inquisidors e exequdors dels bens dels enemichs e acuydats en la vila de Cervera.

Molt honorables senyers. Nosaltres trametem aqui En Johan Mates portador daquesta per dar orde en lo pagament faedor per hu o dos mesos a cent rocins qui han star en companyia del egregi comte de Pallars capita per custodia util e benefici de aqueixa vila e terra. E per quant per lo honorable En Guerau Tellada sindich e per altres vies som certificats en poder vostre habiten de X en XII milia sous procehits dels dits bens es stat pensat apuntat e deliberat aquells vinguen en mans del dit Mathes per esser convertits ensemps ab altra quantitat en lo dit pagament. E encara si alguns bens resten exequtar aquells ab vosaltres si entravenir hi volreu o per si prenguen a mans sues vene e aliene al encant per haver peccunies a aço necessaries e oir vos de compte juxta les comissio e instruccions que sen porte. Avisants vos adonchs de les dites coses vos pregam e encarregam com mes podem decontinent totes dilacions repulses doneu orde e obra ab acabament les dites coses se seguesquen ab efecte consellant e ajudant a la endreça de aquelles segons de vosaltres plenament se confie squivants totes rahons e excepcions qui dilacio alguna causar poguessen. Car tot se fa per lo util e be de aqueixa vila e per que les gents hagen manera de treballar en lur vida. Per aquesta no mes sino que les dites coses hajen per be recomanades. E per res no hi haja falla. E sie la Santa Trinitat proteccio de tots. Data en Barchinona a XV de octubre del any MCCCCLXIII. — M. de Monsuar. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt noble e magnificb baro En Bernat Gilabert de Cruylles capita per lo Principat de Cathalunya en les parts de Empurda.

Molt noble e magnifich baro. La causa de la present es per avisar vos com havem rebuda letra del egregi comte de Pallars capita qni es en Cervera per la qual som avisats que mossen Marti Garau de Cruylles ab alguns homens donor en nombre de cent rocins arriba a XV del corrent mes en Tarraga e que deuen anar socorrer Gerona. E jatsia de lur venguda no afretur haver gran panser attes vosaltres sou molt major nombre axi a cavall com a peu. Empero per bona garraria cove fer metra en les forçes totes vitualles axi de blats vins com de altres coses e dar orde les palles qui recullir nos poran sien cremades decontinent e les forces meses en orda de capitans fiables per ço que si los dits enemichs venien ab major potencia que la vostra almenys no tropien que viure ne hajen facultat de pendre força alguna ne alegrar se de res e que hajen viure dells mateixos per ço que en breu temps hajen gastats aquells pochs bens e vitualles que tenen. Arbitrants nosaltres aquesta esser la major travesia e guerra quels podeu fer al segur. Avisants vos adonchs de les dites coses vos pregam e encarregam com mes stretament podem que sens scandel ne tomult mas ab bona cautela provehiau a totes les dites coses ab gran diligencia e prest per manera los pobles de aqueixa terra qui virtuosament se han sien preser-

vats de inconvenient e aço no metau en dilacio fahent ho saviament com dit es per que les gents no prenguen spant. Huy es arribat home propi del Senyor Rey de Castella ab letres del dit senyor e de nostres embaxadors e altres per les quals som avisats de la roptura sua e del Rey don Johan e com tramet gent darmes en Arago e Valencia per fer la guerra e que dins breus dies ell en persona o son germa linfant seran en lo Principat per defensio de aquell. Nosaltres empero no curants mesavant de paraules entenem continuament en la curacio eterna e no volem un sol punt sobreseure en lo que es necessari per salut de tots. Speram en Nostre Senyor Deu no passaran molts dies sentireu coses de tanta consolacio e alegria que vos e altres devots a la conservacio de la cosa publica del Principat vos dolreu com no haveu mes fet circa aquella. Sobre tot nit e die totes dilacions foragitades feu metra vitualles a Besalu car ja veeu quant va en tenir aquella plaça la qual pus sie provehida no tem res. Axi mateix si los enemichs per sort passaven nous oblit trametra capita a Castello e provehir a la vila de la Bisbal per star tot al segur com se pertany. Hajau ho per entes. — P. de Belloch. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Otra carta igual á la que precede (omitiendo solo el párrafo que empieza con estas palabras: Sobre tot nit e die,) y con la direccion correspondiente, fué enviada

al muy honorable mossen Juan Çariera, caballero, capitan et cetera.

Al molt honorable mossen Johan Miquel cavaller capita de la vila de la Bisbal.

Molt honorable mossen. Vista auctenticament la resposta feta per En Berenguer Barrot calla del castell de aqueixa vila a la presentacio de una letra de mossen Jofre Çariera procurador de la bisbalia per certa quantitat de peccunia que havem deliberat dar al honorable En Francesch Çenespleda capita del castell Dangles la qual resposta conte ell no haver possibilitat obstant cert manament per vos a ell fet sotz pena de mil florins havem presa tanta de admiracio del dit manament per esser vos persona savia e freturar de tal potestat que quasi som constituits en incredulitat de aquell. Com se vulla empero sie nosaltres havem deliberat fer la present. Pregants dehints e manants vos que si axi es decontinent aquella rebuda tolgau e anulleu lo dit manament e cesseu de qualsevol empaix e torb qui obviar pogues tant a les coses dessus dites quant a altres nostres deliberacions car pensar podeu no serie portat ab passiencia e dolriens molt haver revocar de nostros animos aquella bona opinio en que sempre vos havem tengut. Lo honorable Nartal de Claramunt donzell hu de nostre consell de aço e altres coses comunicara ab vos. Feu per manera ne haje bona contentacio com loablament haveu acustumat e havem plena confiança. E sia la Santa Trinitat protec-

cio vostra. Data en Barchinona a XXIII de octubre del any MCCCCLXIII. — M. de Monsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyers los jurats de la vila de la Bisbal.

Molt honorables e savis senyers. Vista auctenticament et cetera. (Igual á la carta que precede hasta las palabras : la qual resposta.) La qual resposta conte ell no haver possibilitat fer ço que li era scrit obstant cert manament a instancia vostra a ell fet per mossen Joban Miquel capita de aqueixa vila. Havem presa tanta de admiracio de la dita instancia que quasi som constituhits en incredulitat de aquella. Com se vulla empero sie nosaltres havem deliberat fer la present pregants dehints e manants vos que si axi es decontinent aquesta reebuda cesseu de qualsevol instancia empaix o torp qui obviar poguessen tant a les coses dessus dites quant a altres nostres deliberacions car pensar podeu no serie portat ab paciencia. Si empero dels forments e altres blats de les rendes haureu master per provisio de la vila som contents ens plau de aquells prengau al for rehonable pagant aquell al dit mossen Jofre per suplir tant al pagament dessus dit faedor al dit Çanespleda quant encara a altres coses de que te carrech. Lo honorable Nartal de Claramunt donzell hu de nostre consell comunicara ab vosaltres de aço e altres coses. Feu per manera ne haja bona contentacio

com loablament haveu acustumat e havem plena confiança. E sie la Santa Trinitat en vostra proteccio. Data en Barchinona a XXIII de octubre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Mousuar dega. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen Nartal de Claramunt donzell.

Molt honorable mossen. Per una vostra letra e altra del honorable mossen Jofra Çariera huy rebuda restam avisats del bon recapte que ha hagut lo fet per que ereu trames e de la causa queus dete en aqueixes parts de la qual portada per En Johan Alicren creem ja avisats. Axi mateix nos certificau del fet de la Bisbal e de mossen Johan Miquel e En Francesch Ça Nespleda. Certament havem molt enuig de la praticha. E per ço scrivim al dit mossen Johan e als jurats de la vila segons veureu en la copia qui sera dins aquesta per vostre avis. Pregam vos quels liureu les letres e parleu ab ells separadament axi del dit fet com de totes les coses queus sera vist per confortar los significant los que no passaran molts dies sentiran coses de gran consolacio e alegria les quals a present nos poden manifestar e induhint los a be perseverar com de ells se confie. E si sentieu ques fes mencio de rocins dels enemichs qui deuen anar a socorrer Gerona vos avisam per quen puixau dar vertadera raho que es ver mossen Marti Garau de Cruylles ab alguns ho-

mens donor en nombre de LX rocins de Arago es vengut a Tarraga e huy havem sabut es arribat a Calaf on ja era Ferrando Delicado e han feta mostra entre tots de LXXX e cent rocins e alguns alacayos donen lenga passaran en Osona e apres tiraran a Gerona pero no creem que lo dit Ferrando ne la sua gent hi vage com sien de la companyia del comte de Prades. Si hiran o no la cosa ho dira. Veritat es nosaltres ne havem avisats los baro de Cruylles e mossen Johan Çariera. Creem faran lo degut en obviar lur entrada. Som certs per moltes vies que pus no venen sino per metre vitualles a la força qui es molt streta. E per ço es master los bons recullen lurs viures per forçes e les palles se cremen a fi no servesquen als enemichs e axi la vagada sera en destruccio lur ajudau hi en ço que pugau e veniu vos ne com abans poreu. Si empero sentireu los fets del dit mossen Johan Miquel esser tals que meresquen millorament segons alguns han volgut dit som de parer e intencio vos ne informeu veridicament a fi que per vos ne siam certificats per poder provehir al necessari. Mostrau la present al dit mossen Jofre Çariera car per altres occupacions no li podem scriure. Comendam lo molt de la sua bona voluntat e del recapte que ha dat a les coses de que li havem scrit. Sobre tot lo pregam lo fet al dit Nespleda haja bon recapte e prest car la sua absencia del castell poria portar gran contrari. E sie la Santa Trinitat proteccio de tots. Data en Barchinona a XXIII de octubre del any MCCCCLXIII. — M. de Monsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable senyer En Garau de Berbera donzell capita et cetera.

Molt honorable senyer. Vostra letra havem rebuda avisatoria del cas fet per los enemichs en lo castell de Foix. Decontinent havem aplegat consell en lo qual es stat deliberat los cent rocins sien decontinent expedits e per esser promptament fet havem acordat bestraure per un mes pus los diners dels pagesos no son encara presos. No res menys es stat dat orde per que al fer de la present es gran hora de nit e persones son destinades qui dema per lo mati entendran ensemps ab lo senyor loctinent en fer exir la mes gent que poran e axi confortau aqueixa vila e les forçes circumvehines e tramatteu los socors si master sera en guisa que nos perden. Lo queus han dit del comte de Prades ésser a Çalacuna no passe axi car a Cardona es ab X o XV rocins. Mas Ferrando Delicado era als Prats al circa L rocins porie esser que fos anat a Çallacuna. Gran meravella es de ten poch nombre de genets spant en aqueixa terra majorment com veen e saben que los C rocins se preparen. Provehir al necessari car com dit es tantost haureu la gent. Data en Barchinona a XXIII de octubre del any Mil CCCCLXIII. — P. de Belloch — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los consols e prohomens de Solsona.

Molt honorables e savis senyors. Entes havem vosaltres com a virtuosos cathalans haver contradit a la entrada que lo comte de Prades e altres enemichs del Principat volien fer pochs dies ha passats en aqueixa vila de que havem gran pler eus ne comendam granment com ne siau merexadors. Certament de vosaltres alre no speravem e tal fiança fermament tenim. Pregam vos adonchs eus encarregam que continuants vostre be obrar siau attents en la custodia de la vila e no fieu de paraules promeses ne encautacions dels dits enemichs. Certificants vos per vostre pler e consolacio que no passaran molts dies sentireu coses de tanta consolacio e alegria que mes dir nos pot les quals a present per bona causa no es necessari manifestar. Volem queus record queus parria daguesseu pensar en algun bon capita per star les gents mes ordonades e comendades. Pero tot ho remettem a la bona deliberacio vostra. E per vostre pler e contentacio vos avisam que en aquesta ciutat ha molts blats e vitualles de les quals con master sie haureu tantes con volreu. Car los honorables consellers hi han provehit no solament per la dita ciutat ans encara per les ciutats viles e lochs seguints les deliberacions nostres. E sie la Santa Trinitat proteccio de tots. Data en Barchinona a XXII de octubre del any M CCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera. — Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los capita e consellers de Manresa.

Molt honorables e savis senyors. Los homens de la vila de Sent Pedor son aci venguts narrants haver algun redubte dels enemichs de la companyia del comte de Prades qui stan en aqueys veynats e demanats algunes coses necessaries per conservacio de la vila la precipua de les quals es haver provisio de farina. E com aquella no puixen haver sino per mija dels molins daqueixa ciutat per ço havem deliberat fer la present pregants e encarregants vos con mes afectuosament podem doneu orda la dita vila puixe fer decontinent les farines en los dits molins e consellar e ajudar aquella de les coses a vosaltres possibles posant apunt qualsevol males contentacions passades car en tal temps de guerra tots vos deveu amar com à germans e per res no haja falla car nos deu ignorar aqueixa ciutat rebria la major contrari que haver pogues si altre era de la dita vila ço que Deus no vulla. Adonchs ajudau vos tots e donau bon exembre de vosaltres com loablament haveu acustumat. E sie la Santa Trinitat proteccio de tots. Data en Barchinona a XXII de octubre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt noble e expectable baro lo senyor comte de

Candala loctinent per lo christianissimo Rey de França en Rossello.

Molt egregi e expectable baro. Lo honorable frare Franci dez Torrent cavaller preceptor de la preceptoria de Baioles jassia aquella loctinent hagues possehida apres fou expellit daquella ab provisions apostoliques per lo honorable frare Galceran Torroella e restituhit lo dit frare Torrent en su possessio ja abans que lo comdat de Rossello fos en mans e poder del christianissimo Rey de França. Per lo dit frare Torroella durant la guerra ne fonch altra vegada expellit ara empero publicada la confederacio e comerci lo dit frare Torrent anant a la dita preceptoria per recobrar aquella ha trobat per mort del dit frare Torroella aquella esser presa a mans del dit christianissimo Rey per vostra senyoria suplicant volguessem fer letra de recomendacio. Considerada adonchs la sua bona justicia de la qual vostra expectabilitat es zeladora per ço afectuosament vos pregam aquella li placia integrar lo dit frare Torrent en la possessio de la dita preceptoria de Baioles e haver aquell en sa justicia per recomenat. E ab tot sie cosa pertinent e deguda encara vos ho haurem a gran complacencia. Apparellats sempre tals e majors coses fer per vostra senyoria juxta lo possible. Data en Barchinona a XXII de octubre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Monsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al reverent e molt honorables e savis senyors los embaxadors de França.

Reverent e molt honorables e savis senyors. Lo honorable frare Franci dez Torrent et cetera. (Sigue igual á la anterior hasta las palabras: aquella esser presa a mans del dit christianissimo Rey.) . . . . per lo capdal del Buig loctinent per sa Magestat per la qual rao lo dit frare Torrent ha deliberat volguessem fer li letres de recomendacio. On nosaltres considerada la sua bona justicia e volents aquell degudament favorir vos pregam afectuosament que al dit frare Torrent e a altri qui per ell hira siau propicis en suplicar la excellencia del dit serenissimo Rey en favor sua per forma sie restituhit en la dita sua preceptoria. E tingueus nostre Senyor Deus en sa proteccio. Data en Barchinona a XXII de octubre del any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al honrat senyer En Johan Andreu capita del castell de Hostalrich.

Honrat senyer. Aqui va lo honorable mossen Galceran Çariera artiacha de Gerona per comunicar ab vos de les faenes del castell es plenament informat de nostra intencio e voluntat. Per ço vos pregam e encarregam com mes podem que donant li fe e creença matau en obra lo que de part nostra vos dira totes rahons

e dilacions cessants. Faents vos cert restareu content de nosaltres e noy poseu dubte. Data en Barchinona a XXII de octubre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt egregi e strenuu baro don Hugo Roger comte de Pallars capita general del exercit del Principat de Cathaluuya.

Molt egregi e strenuu baro. Lo castell de Conchabella situat en Urgell es del monestir de Sent Geronim de la Murta e compren lo major patrimoni de aquell entant que si a causa de la guerra venia a destruccio ço que Deus no vulla seria total desolacio del dit monestir e desercio del culto divinal qui en aquell religiosament e devotissima se fa. Adonchs a supplicacio del honorable prior e religiosos frares del dit monestir pregam vostra gran noblesa lo dit castell e los poblats en ell hajau per recomenats. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XXI de octobre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables mossen Bernat de Guimera vaguer de Barchinona e Johan de Torrelles veguer de Vich.

Molt honorable mossen. Nosaltres per certs bons respectes havem acordat que los bens dels acuydats e enemichs de la cosa publica venguen en mans e poder den Pere Guillen Fares mercader e Gabriel Grau notari ciutadans de Vich per ells venadors exequtadors e exeugadors e lo procehit convertidor ab voluntat dels honorables consellers en pagament de la gent a cavall qui es o sera destinada e soldejada per custodia de la dita ciutat de Vich e terra de Osona e altres necessitats de la guerra. Per ço avisants vos de les dites coses vos pregam e encarregam com mes podem que a aquelles no façau contrari o impediment a algu ans li doneu tota direccio possible. E sie la Santa Trinitat proteccio de tots. Data en Barchinona a XXI de octubre del any Mil CCCCLXIII. — P. de Belloch. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al pie de la carta que precede, y á manera de postdata, se encuentran además las siguientes líneas.

Vostra letra havem rebuda. Veem continuau la voluntat de tornar vos ne aci de que tenim molta admiracio car lo senyor don Johan loctinent e los honorables consellers e nosaltres vos havem scrit de nostra voluntat e intencio les quals son en manera alguna no vingau a present e en aquelles stam e perseveram. Sieus avis e atteneu al honor vostre.

Als molt honorables e savis senyors los payhers de la ciutat de Leyda.

Molt honorables e savis senyors. A vostra dublicada letra de dos kalendaris ço es de V e de XV del corrent mes havem poch ha respost. Pero les hores que lo correu spatxas no era possible nostra resposta esser plegada. Apres empero creem la haureu rebuda per la qual e altres precedents és satisfet a tot lo necessari. Aquesta solament sera per avisar vos que hir fem eleccio de III persones qui han carrech de comunicar e strenyer ab lo senyor don Johan loctinent al qual e als honorables consellers de aquesta ciutat dita letra es stada comunicada lo que es faedor per metre vitualles en aqueixa ciutat e a la vila de Cervera certificants vostres savieses hunca sen levera la ma fins sie apuntat e mes en orde de exequcio. Stimats que pus aço sie provehit de la reste no fretura passar bascha majorment que no perdem hora en entendre e vaccar circa lo que ha portar curacio e terma per als tots. Volguerem haguesseu tremes aci algu o alguns com scrit vos havem per saber e axi com es degut los negocis e encara sentir de vosaltres lo parer e intencio a que declinau. Si fet no es placieus pensar hi car lo mon no pot axi molt star. Recordans vos ab tot cregam sie de mes en lo comdat de Pallars ha prou blats. Dels que aquesta ciutat vos consentira porieu haver per via de Tortosa muntant aquells riu amunt tro a Flix e dalli carrejar lo en aqueixa ciutat a jornades in-

cogitades e ab deguda companyia axi com sabreu be compendre. Sius par axis puixe fer tramatteu hic que indubitadament ne haureu quants volreu car com per altres vos es stat scrit e de paraula dit e ofert a vos misser Luis Cirera. Nosaltres e aquesta ciutat en vitualles e altres coses possibles vos fallirem axi poch con sins ereu germans. De la gent darmes qui es en Rossello no havem pogut encara haver no per que no hi hajam gran voluntat mas sens licencia del christianissimo Rey de França exequtar no ho volen decontinent segons vos han scrit hi han trames home propri. Speram ne de dio en die bona resposta. Del que sera vos avisarem de continent. Sforçau vos adonchs e siau virtuosos com loablament haveu acustumat. E confiau en Nostre Senyor Deu que los negocis prometten prospera successio. E tingueus la Santa Trinitat en sa custodia. Data en Barchinona a XXI de octubre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt egregi e strenuu baro lo senyor don Hugo Roger comte de Pallars capita general del exercit del Principat de Cathalunya.

Molt egregi e strenuu baro. Nous poria dengu inculpar de esser solicit en scriure e avisar de les coses necessaries a aqueixes parts com sie fet lo degut e ço que requer lo ofici queus es acomenat. Adonchs a vostra letra de XVIII del corrent continuativa de les neces-

sitats de aqueixa terra responents certificam vostra gran noblesa que hir fem eleccio de III persones qui han carrech de comunicar e strenyer ab lo senyor don Johan al qual e als honorables consellers de aquesta ciutat dita letra es stada comunicada lo que es faedor per metre vitualles en aqueixa vila e a la ciutat de Leyda e uncha sen levera la ma fins sie apuntat e mes en orde de exequcio. Stimants que pus sie a aço provehit de la resta no fretura passar gran bascha e pus aqui havem trames en Johan Mates per dar sou als cent rocins vostra gran noblesa pora algunament campajar e scalfar tot lo pahis. Del que los enemichs dien publicament tenir aqui tracte segons vostre scriure e que ab lo mal temps es perill de alguna nit no scalar no deu esser feta mencio car si veritat era no ho publicarien. Vostra noblesa empero deu provehir en esser hi tengut be sment del aplech que dien se fa per anar en Empurda. Donam alguna credulitat e per ço havem avisat quant hi ha e tenim ferma creença ab la ajuda de Deu si hi van conexeran les coses no seran axi facils com pense. De la gent darmes qui es en Rossello no havem pogut enca a haver no per que no hi hajam gran voluntat mas sens licencia del Christianissimo Rey de França exequtar no ho volen. Decontinent segons nos ha scrit hi han trames home propi. Speram ne de die en die bona resposta. De que sera vos avisarem decontinent. E sie la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XXI de octubre del any MCCCCLXIII — M. de Monsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt noble e magnifich baro En Bernat Gilabert de Cruylles capita per lo Principat de Cathalunya en les parts de Empurda.

Molt noble e magnifich baro. Per altre vos havem avisat dels enemichs quis diu deuen anar socorrer Gerona e de les provisions queus occorrien necessaries creem la haureu rebuda car per En Boto home del exercit vos fou tramesa. Veritat es la primera nova fou eren cent rocins pero apres per home vengut ab ells fins a Tarrega e per letres preses qui venien de Ceragossa som certs no son entrats en Tarraga sino LX de cavall be creem seran major nombre si passar han deliberat e tal compte sen deu fer per bona guerraria. Es donchs necessari e axins ne scriu lo senyor don Johan loctinent que vos e mossen Johan Çariera al qual rescrivim decontinent totes coses lexades vos ajunteu estigau ensemps ab tota la gent en un loch e façau los preparatoris necessaris a obviar lur entrada en Gerona trencant lo pont si master sera e faent trencades fosses e altres municions per forme coneguen los enemichs e encara amichs e tots altres miradors la bona discrecio animositat e providencia vostra no matent en oblit fer recullir les vitualles e bens en part segures e cremar palles e altres coses de les quals los enemichs alagar se poguessen com ja scrit vos havem. Pregam vos adonchs e encarregam com mes stretament podem les dites coses sien meses en exequcio vista la present

totes dilacions cessants. E sie la Santa Trinitat proteccio vostra. Data en Barchinona a XXI de octubre del any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Record vos la bombarda e altres artellaries sien meses en part segura.

Igual á la carta que precede, fué enviado otra, con la direccion respectiva, y omitiendo solo la postdata de aquella, al muy honorable mosen Juan Çariera, caballero capitan et cetera.

Al molt honorable mossen Joham Colom cavaller embaxador del Principat de Cathalunya e en absencia sua al noble capita de la vila de Castello Dempuries o a son lochtinent.

Molt honorable mossen. Tant per la nova ques ha de mossen Marti Garau de Cruylles qui ab LXX o LXXX rocins Dàrago tirant la via de Cardona deu anar segons se diu a Gerona quant per altres bons respeetes es stat pensat e acordat per conservacio e benavenir de la vila de Castello que encontinent rebuda aquesta doneu orde En Aranyo olim capita En Johan Oliver En Pere Celleres notari En Pere Parrot Nanthoni Miquel e En Pages blanquer tots de la dita vila vinguen decontinent aci a nosaltres com los hajam necessari donant lus spay de un sol die e menajantho ab disimu-

lacio e bona praticha segons vos sera vist e si dimes aquell pertits no seran feu sien expellits de la dita vila tots amor prechs e comport cessants no permatemt daquiavant hi entren sens licencia nostra de la qual haja a constar per letra de nosaltres emanada. Pregam vos adonchs encarregam e manam stretament les dites coses sien a afecte deduhides totes dilacions cessants. Tot aço empero volem façau ab intervencio sabuda e participi del honorable mossen Johan de Bellafia embaxador de aquesta ciutat. E recordant vos expedir les coses per que son trameses. E sie la Santa Trinitat proteccio de tots. Data en Barchinona a XXI dia octubre del any MCCCCLXIII. — M. de Monsuar degà de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen En Johan de Goyar capita de Vilarodona.

Molt honorable mossen. Vostres letres havem rebudes a les quals responem quant al fet de les rendes del bisbe queus son confiscades vos pregam que pagant e sperant exhegiau aquelles car la gent sta destrouida e ha master algun conport. Quant al fet dels homens qui han comesa trahicio e altres crims volem eus encarregam aquells e tots altres qui res façen contra la terra prengau e tingau be gardats faent los lo proces e tramattent nos aquell per ço que vist e regonegut vos puixam rescriure del que sera faedor. E siau diligent en la custodia de la vila e castell tenint

sment a males gents e no fiant de tot hom car lo fet de la guerra ho requer. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XX de octubre del any MCCCCLXIII. —P. d Belloch. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable senyer En Luis dez Far.

Molt honorable senyer. Jatsie lo honorable En Pere Miquel de Paguera de aço vos haja scrit encara vos pregam e encarregam com mes podem decontinent de nit o de dia aneu al castell de Balsereny e stigau en custodia de aquell. Car sentiments nos son dats que no sta prou be e los enemichs vetlen sobre ell. E si vos hi sou tenim ne molta seguretat. Per res no haja falla com sie perill en la triga. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XX de octubre del any Mil CCCCLXIII. — P. de Belloch. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cteera.

Als molt honorables e savis senyors los consellers de la ciutat de Vich.

Molt honorables e savis senyors. Volents juxta nostra possibilitat condescendre a vostres peticions circa les coses devall scrites les quals a raho e iquitat son al parer nostre conformes attesa la temporada havem acordat que les rendes fruyts credits e altres bens axi mo-

bles com inmobles quis troben e trobaran en aqueixa ciutat e terra de Osona dels acuydats e enemichs de la cosa publica daquest Principat vinguen en mans e poder den Guillem Fares mercader e Gabriel Grau notari ciutadans de la dita ciutat de Vich en axi que ells sien receptors venedors e exequtors e exaugadors de aquell e reben los preus o peccunies quis procehiran e lo procehit convertesquen ab voluntat vostra en paguament de la gent a cavall qui es o sera destinada e soldejada per custodia de les dites ciutat de Vich e terra Dosona e altres necessitats de la guerra ab aço empero que de les rebudes e dates hajen a tenir verader compte perquen puixen dar bona raho com demanats ne seran. Avisants vos adonchs de les dites coses vos pregam hi encarregam doneu orde los dessus dits accepten lo carrech de aquelles e façau quant en vosaltres sie totes les dites rendes fruyts credits e altres bens vinguen en lur ma per esser refet lo que dit es. E sie la Santa Trinitat proteccio vostra. Data en Barchinona a XX de octubre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Monsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los procuradors de Tortosa.

Molt honorables e savis senyors. Creem sabut haureu com per subvenir a les necessitats de la guerra e conservar lo credit del General nosaltres com a repre-

sentants lo Principat ab intervencio e consentiment daquesta ciutat de Barchinona havem fet imposit de dret sobre la sal teles e canamaçaria segons es contengut en los capitols daquen fets los quals son tramesos als honorables deputat local e receptor de aqueixa ciutat per esser hi publicats e los dits drets exhigits com son aci e altres parts del dit Principat han manament de nosaltres deputats de comunicar ne ab vostres savieses per ço que sie expedit mes comodament e perfeta lo negoci. Avisants vos adonchs de les dites coses vos pregam quant mes afectuosament podem per los respectes dessus dits e per que la exequcio dels dits drets se face egualment vos placia donar tota endreça als dits deputats local e receptor axi en la publicacio dels dits imposits e exequcio de drets com en totes altres coses a aço necessaries per manera hagen degut compliment. E per aquesta no havem mes a dir salvo que per Johan Vasques havem rebudes letres del Senyor Rey de Castella e dels ambaxadors e altres per les quals havem moltes bones paraules pero tant ha duren e los fets dormen qne ja no hi es adhibida credulitat. Nosaltres empero aquesta ciutat continuament entenem ab gran vigilancia en les coses qui han portar curacio eterna e per gracia divina ab gran informitat per los tots se menegen. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XX de octubre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al reverent mossen lo abbat del monestir de Frontfreda del orde del Cistell.

Reverent mossen. No es per vos ignorat quanta sóma es feta del monestir de Poblet en aquest Principat e quant los honorables religiosos prihor vicari e monjos de aquell han fet e fan lo degut com a virtuosos seguint tota via la justa querela del dit Principat per los quals respectes e per esser lo dit vicari hu de nostre consell dignament venim desijosos e voluntaris en ferse procurar per nostre poder totes coses que a benefici conservacio e indemnitat del dit monestir succeesquen com donchs los dits prihor vicari e monjos afermen haver molt necessari per salut del dit monestir lur certa provisio de la qual a V. R. trametem copia. Per ço vos pregam com mes afectuosament podem aquella lus vullau consentir atorgar e prest desempatxar e ultra que fareu lo degut en respecte de la conservacio del monestir encara per nosaltres vos sera molt agrahit. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XVIII de octubre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Monsuar dega Leyda. —Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los batle e jurats de Sant Feliu de Guixols.

Molt honorables e savis senyors. La nau den Olivar

va aqui per arborar e per quant ha star en servey del Principat e serie mester ja fos expedita per ço fem la present pregants e encarregants vos com mes podem vullau fer mudar la nau castellana al calasans e comunicar al dit Oliver totes entenes tellam e exarcia que haje mester per lo arborar donant li tota endreça a vosaltres possible per manera sie prest desempatxat com sie molt necessari per util e be de la terra. E sie la Santa Trinitat proteccio de tots. Data en Barchinona a XVIIII de octubre del any MCCCCLXIII. — M. de Monsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Reverendo in Christo patri Domo Majori magne domus Cartusiensis.

Reverende in Christo pater. Integerrime domine gravis jamdiu ut verissime informatur controversia vertebatur inter egregium comitem de Pratis et honorabilem religiosum dominum Michaelem de Ruesda domus Scale Dei Cartusiensis ordinis Terraconensis diocesis vero suscepta occasione belli quam in hiis Cathalonie regionibus viget dictus comes procuravit et fecit expelli ipsum priorem a prioratu et domo prefatis simul cum domino Petro Guasch conrerio ut facilius jura jurisdiccionem et redditus hujusmodi sibi usurpare possit neminis contradicente. Nam remotis istis duobus dominis priore et conrerio nullus monachorum est in dicta domo qui sciat nec ausus sit illius

pertinencias defendere et procurare unde spectatur subvercio illius domus in brevi nisi R. vestra provideat quod prenominati prihor et conrerius in suis permaneant oficiis super hiis complusi monachi ipsius domus scripsisse dicitur et misisse nuncium ad R. vestram quod revocet predictos et alios illorum loco ponat quam per violenciam fieri obtinet dictus comes que cum ita sunt placeat circunspeccioni vestre hec omnia considerare pro benificio et utilitate prefate domus et eodem domus priorem et conventum taliter habere comendatos pro suis virtutibus ut etiam si suis oficiis absolvi petant nullatenus admitere velit R. vestra sed pocius eos confirmare dignetur si cupit eam domum restaurare ab minenti ruyna in qua posita est. Et conservet altissimus Reverenciam vestram ad vota. Scriptum Barchinone quinto dessimo die octobris anni millessimi quadringentessimi sexagessimi tercii.—M. de Montsuar decanus Ilerdensis. — Deputati Generalis et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt reverents honorables e molt savis senyors los embaxadors de França.

Reverents molt honorables e molt savis senyors. En los dies passats per lo honorable En Johan de Marimon vos scrivim assats larch e apres per correu havem duplicada la letra ab addicio de moltes altres coses e per ço nous sie meravella si per lo honrat fill de vos mossen Johan de Copons portador de aquesta nous

scrivim larguament car seria reiterar lo duplicat solament vos avisam que per les grans occupacions que continuament tenim nous havem pogut trametre credit mas Deu volent molt prest hi endrem e haureu bon recapte. Feu adonchs vostre hofici com loablament haveu acustumat scriviu nos de tot lo succes dels negocis que teniu entre mans rechomanants nos sempre en gracia del Christianissimo Rey de França. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Dada en Barchinona a XVIII de octubre del any MCCCCLXIII. — P. de Belloch. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen En Artal de Claramunt.

Molt honorable mossen. Ah tot cregam a les hores de ara devem haver compliment les coses per que sou anat encara per certs bons respectes vos fem la present correu cuytat pregants e encarregants vos com mes podem que si fet no es decontinent hi doneu recapte ab tot efecte. E nous torben qualsevol provisions o letres qui en contrari fossen fetes per qualsevol persones com sie molt necessari. Data en Barchinona a XVIII de octubre del any Mil CCCCLXIII. — P. de Belloch. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt noble e magnifich baro En Bernat Gilabert

de Cruylles capita per lo Principat de Cathalunya en les parts de Empurda.

Molt noble e magnifich baro. En Pere Bosch veler ciutada de aquesta ciutat temps ha ature en la vila de Castello Dempuries per replegar certs deutes que te en aquella e en lo comdat. E per quant te desig retornar aci vos pregam si en res per expedissio sua vos haura mester hajau aquell per recomenat. E sie Nostre Senyor Deu ab tots. Data en Barchinona a XVII de octubre del any MCCCCLXIII. — P. de Belloch. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al honorable lo batle de la vila de Cardedeu e de Vilamajor.

Batle. Pregam vos e per interes del General requerim que la crida de nostra ordinacio per vos feta de esser respost a nosaltres de les sena delma mesuratges e altres drets que mossen Andreu de Peguera havie acustumat rebre en los lochs de Cardedeu e de Vilamajor juxta una letra a vos dirigida sotz calendari de XII del passat mes de septembre façau publicament sie anullada ab veu de crida manant que de les dites coses responguen a la honorable viuda de Corbera la qual en certs noms ha prestada caucio ab fermances de respondre a nosaltres del que rebia tota hora e quant per nosaltres sie declarat les dites coses pertanyer al dit mossen Andreu de Paguera. E certificaunos ab vostra letra quant munten o valen les dites coses a fi que en

loch e temps opportuns puixam recobrar ço que al General pertanyera. Data en Barchinona a XVII de octubre del any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt egregi e strenuu baro lo senyor comte de Pallars capita general del Principat de Cathalunya.

Molt egregi e strennu baro. La causa de la present es per avisar vos com havem informacio e creem esser vertadera com dos castellans de vostra companyia lo hu dels quals es nomenat Detapies laltre ignoram ab lur companyia entren e ixen al castell de Segur lo qual volen furtar e levar se ab aquell per lo Rey don Johan. Per ço vos fem lo present correu per que hi provehiau com se mereix e sius parra deure aquells remetre a nosaltres ab alguna art o cautela sie a vos remes pregants e encarregants vos en les dites e totes altres coses useu de aquella prudencia que haveu be acustumat. E sie Nostre Senyor Deu ab tots. Data en Barchinona a XXIIII de octubre del any MCCCCLXIII. — P. Belloch. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los procuradors de la ciutat de Tortosa.

Molt honorables e savis senyors. Per lo bon report que havem den Pere Sageda ciuteda daqueixa ciutat

recauriem en perer si a vosaltres era vist ell fos capita del castell Dorta per ques diu esser fiabla persona disposta remogut En Periz de la capitania sens nota de infamia. Suplicats adonchs de aço vos pregam que si axi sera e vosaltres confiareu de la fidelitat e disposicio del dit Sageda façau ell sie capita ab los salari drets emoluments e proheminencies acustumades tota via empero remetent ho ha vosaltres que deveu haver dell plena noticia. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XXIIII de octubre del any MCCCCLXIII. — P. de Belloch. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt onble e magnifich baro En Bernat Gilabert de Cruylles capita per lo Principat de Cathalunya eu les parts de Empurda.

Molt noble e magnifich baro. Per altres vos havem scrit. La present es per solicitar vos si fet no es que en tota manera vos e mossen Johan Çariera ab tota la gent vos ajunteu eus acosteu a Gerona decontinent e façau los preparatoris deguts e pertinents a obviar la entrada dels enemichs qui van socorrer Gerona los quals segons los avisos son del XXV en cent rocins entre bons e avols e alguna gent a peu e deuen esser ja en la via. E no metau en oblit en tot chas fer recullir les vitualles en les forces e les altres cremar car aquesta es una de las majors guerres quels pot esser feta e si per cas los dits enemichs entraven mirau que han mester viles de

Castello e de la Bisbal com ja scrit vos havem. Altra vegada vos encarregam com mes podem vista la present si fet no es vos ajusteu ab lo dit mossen Çariera eus acosteu a Gerona e façau ço que la fahena requer a honor del Principat e vostre car molt hi va. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XXV de octubre del any MCCCCLXIII. — P. de Belloch — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Otra carta, igual á la que precede, fué enviada, con la direccion respectiva, al honorable mosen Juan Çariera caballero capitan.

Los deputats del General del Principat de Cathalunya residents en Barchinona tenints e pocehints per certs titols les viles e baronies de Sant Vicens dels Orts e de Molins de Reig als amats los batles jurats e prohomens e singulars persones de les dites viles e baronies e a quascun dells salut.

Per gran necessitat e benavenir daqueixa terra es necessari anar gent a peu a la vila de Vilafrancha de Penades per la qual raho lo honorable batle de aquesta ciutat va de present per fer expedicio de les gents del sacramental. E com en la utilitat tots hajan participi es raho en los treballs metau part. Per ço vos pregam dehim e manam que vosaltres de continent trametau lo nombre de la gent ordonat que lo dit batle sen porta.

E aço no deferiau per causa o raho alguna car nosaltres ab aquesta matexa volem e declaram a sobre habundant cautela no sie fet perjudici tacitament o expressa a vostres privelegis e libertats ans aquells e aquelles romanguen en sa força e valor. Data en Barchinona a XXV de octubre del any Mil CCCCLXIII.—— P. de Belloch.

Bajo forma casi igual á la precedente, se escribió tambien al honorable Bartolomé Terra, *cap de guayta* de esta ciudad, previniéndole siguiese el somaten ó sagramenta que partia de la misma.

— Los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya.

Confiants de la bondat suficiencia e leyaltat de vos honorable En Roger de Clariana donzell ab tenor de la present fahents aquestes coses ab assentiment e voluntat de la egregia dona Elionor de Pallars senyora del castell devall scrit consentim e ordenam vos dit honorable En Roger de Clariana en capita del castell del Callar situat prop de la ciutat de Terragona per causa de la guerra que de present es en lo dit Principat axi que vos tant quant a nosaltres plaura siau capita del dit castell e aquell governeu e defenseu e guardeu feelment e be segons se pertany e useu axi en los homens vassalls del dit castell com altres de totes aquelles potestat auctoritat e preheminencies que semblants capi-

tans han acustumat e poden e deuen. E ab aquesta mateixa vos taxam de salari o stipendi qui ja comensa a correr a XV de septembre prop passat a raho de cent florins dor per any valents LXV ..... barchinonesos los quals vos asignam e consignam per vos havedores e exhigidores de aquella major quantitat de pecunia que En Jordi Johan Ycart donzell enemich del dit Principat rebre ha acustumat annualment sobre les rendes drets emoluments del dit castell del Callar en axi que de les rendes drets emoluments e fruyts deguts e devedors e cullits e cullidors del dit castell vos puixau paguar a raho de cent florins dor per tant temps com sereu capita de aquell. E de aço que rebreu puixau fer apoques albarans e altres cauteles tenint de les rebudes e dates bon compte per quen puixau dar qual raho se pertany tota vegada quen sereu demanat o request. Dehints e manants quant a nosaltres se sguarda als dits vassalls e altres qualsevol persones a quis pertangue que durant nostre beneplacit hajen o tinguen vos dit honorable En Roger de Clariana per capita dessus dit e a vos obeesquen com es acostumat a semblants capitans. En testimoni de les quals coses manam la present esser a vos feta e liurada ab lo segell major del ofici de deputacio en lo dos sagellada. Data en Barchinona a XXV de octubre del any Mil CCCCLXIII. — P. de Belloch.

Als molt honorable mossen lo capita de Vilaredona.

Molt honorable mossen. Aci es stat En Tamarit de Vilardida lo qual ses presentat a nosaltres e aquell oyt e haguda informacio del noble mossen Guerau de Cervello e de altres persones qui dell e de sos fets han plena noticia havem per clar ell esser persona afectada al servey de la terra. Per ço havents lo per quiti del que ere enculpat per la letra ques diu havie portada en aqueixa vila de la qual nos havent tramesa copia vos pregam e encarregam cancelleu a ell e a ses fermances la obligacio prestada e daciavant lo tracteu be com a bon gentil home que es. Data en Barchinona a XXV de octubre del any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los consellers de la vila de Bergua.

Molt honorables e savis senyors. Vista vostra derrera letra e oyt En Francesch Sorribes restam avisats de la venguda del comte de Prades ab certa gent a la vila de Cardona e del dupte que haveu no congoxe aqueixa terra axi com vos ha scrit sino feu lo que ell vol demanant consell e ajuda. Venints a la resposta vosaltres podeu pensar que si ell havia potencia nous dirie cortesies ans farie lo que te en voluntat mas asage si trobaria disposicio per executar son mal proposit. E haveu fet be de no respondre a ses encantacions com a savis e vèrtaders cathalans que sou e axi poch deveu pensar les sues cominacions car tal poder com es lo

seu ne set vegades mes no bastan res fer a aqueixa vila e si los petits e indefesos lochs seran recullits ab los bens e vitualles en parts segures que no freturara haver redubte dells car la terra es magra e no hi poran aturar. Pregam vos adonchs que si fet no es façau fer la recullita e si palles e viures restaven de fora façau aquelles cremar ans que no servesquen als enemichs com aquesta sie una de les majors guerres quels podeu fer. Daqui avant no haveu mes a fer sino esser virtuosos e be sforçat com loablament haveu acustumat e attendre en la custodia de la vila e altres forçes e no esser voluntaris exir a simbells ne empreses lurs e per aquestes vies sereu preservats de incomvenients. Preneu eximpli de les viles e universitats qui virtuosament han acustumat obrar e obren e derrerament de la vila de Solçona la qual no ha volgut creure a les fictes amonestacions del dit comte avisants vos per vostra consolacio que nosaltres continuament entenem en lo que ha portar curacio eterna per los tots. E confiam en Deu no passaran molts dies que sentireu coses de molta alegria les quals a present per bona causa nos deuen manifestar. Axi mateix havem provehit en haver una flota de gent darmes per tenir lo pahis al segur la qual sera tost presta e servira pera tots. Lo dit Francesch Sorribes vos porte mig quintar de polvora e hun caxo de passadors. Nous maravelleu si es pocha cosa car lo General non te ans la havem haguda comprar. E per la present no mes sino queus tingue la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XXV de octubre del any MCCCCLXIII. —

M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya tenints e possehints les rendes emoluments e fruyts de la abbadia del monestir de Sant Salvador de Breda per adjudicacio feta al dit General dels bens del reverent frare Pere abbat del dit monestir inimicx acuydat del dit Principat volents e per nostre poder desijants la conservacio del dit monestir e que lo servey divinal a aquell se façe. Per ço ab tenor de la present donam otorgam potestat e facultat a vosaltres honorable frare Johan Saula prior del dit monestir e an Johan Moner capita del castell de Montsoriu ço es que abdosos ensemp en nom nostre quant a nosaltres se sguarde puixats demenar compte e raho al religios frare March Blanch enfermer del dit monestir e a qualsevol procuradors batles e altres qualsevol persones de les rendes drets emoluments sdeveniments fruyts e altres bens per ells tenguts rebuts regits e administrats de la dita abbadia en qualsevol manera. E lo dit compte si vist vos sera inpugnar e fer verificar e o sius semblara aquell loar aprovar e confirmar e les restes si algunes demanar rebre e haver e a error de compte renunciar e fins e definicions specials e generals daquen fer e fermar segons es acustumat e nosaltres poriem si personalment hi erem. E a vos dit honorable prior in solum puixats demanar e

exhigir cullir rebre e haver o fer cullir totes e sengles rendes emoluments sdeveniments e altres qualsevol drets a la mença abbacial del dit monestir pertanyents e deguts e devedors per qualsevol persones e per qualsequire causes e rahons e del que rebieu fer apoques e fins albarans e o altres cauteles e si vist vos sera aquelles dites rendes e drets arrendar a cert temps a les persones e per los preus vos sera ben vist. E les cartes e contractes dels arrendaments fer e fermar ab tota eficacia car sobre les dites coses e dependents e emergents delles referendo singula singulis vos comettem ab la present les veus nostres encarregants en Nostre Senyor Deu vos dit honorable prior que sirça lo servey divinal per los frares e preveres del dit monestir fahedor vullats entendre e attendre per ço que aquell se face en manera alguna no sie fiandat com vullam a aquell sie provehit denant totes coses degudament provehints empero que vos dit honorable prior hajats e siats tenguts tenir compte de les rebudes que fareu e encare de les dates que necessariament vos covindran fer per los carrechs de la dita abadia per ço quen puixau dar bona raho com demanat o request ne sereu. En testimoni de les quals coses manam la present esser feta ab lo segell major del ofici de Deputacio en lo dos segellada. Data en Barchinona a XXV de octobre del any MCCCCLXIII. — P. de Belloch.

Reverendissimo et Illustri ac spectabilibus et mag-

nificis viris domino duci et consilio ancianorum magnifice comunitatis Janue.

Reverendissime et Illustris spectabile et magnifici domini amici nostri carissimi. Reduit ad nos spectatus orator noster Jacobus Pellicer ex cujus relatibus ac literis vestris recognovimus R. duci et magnificis D. V. bono sanoque ad pacem esse animo quod nobis cum eodem animo sumas ad gaudium cedit ex quo et de tam communi nostrum tranquillitate legi Regiam Magestatem Castelle nostris nuncio et literis quam primum duximus consulendam sperantes eo ipsa Magestas fore proposito ac voluntate quod non pacem solum set et mutuam amiciciam ac sempiternum fedus inter nos statuet in terra easdem Reverendissimam et magnificas D. vestras quo ad possimus precamur uti eisdem persistentibus annis salvusconductus et fides qui vicisim inter nos sunt ille se tranquille quod observentur id idem nos omni studio omnique cura facere pollicemur qui sumus ad vestri beneplacita quoque parati. Datum Barchinone XXV die octobris anno M. CCCCLXIII. — Deputati Generalis et cetera.

Domini deputati et cetera.

Reverendissimo in Christo patri et illustri domino duci magnifice comunitatis Janue.

Reverendissime in Christo pater ac Illustris domine amice noster carissime. Grata sunt que de pace inter exelsum commune Janue et nos spectatus orator noster Jacobus Pellicer nobis retulit sed et gratissimum

cum et R. D. V. literis et oratoris relatu perspeximus E. R. D. V. eo erga nos animo esse et fore ut non pacem tantum sed amiciciam ac fedus perpetuo in eundum mutuo speremus quam obrem D. V. R. vehementer rogamus uti eadem persistente fide dumque consuluerimus Regiam Magestatem Castelle mutuus inter nos salvus conductus vestri cura inviolatus existat preterea Phylippum de Nigro virum honoratum januensem quem E. D. V. literis ac ipsius oratoris nostri precibus preferri officio consulatus Cathalanorum in Janua intelleximus intuitu contemplacioneque R. D. V. consulem efectum et insuper et suis suorumque exhigentibus meritis pacis conservatorem in Janua D. V. institutum aspiciet eumque ac omnes nostrorum res E. D. V. favorabiliter tractare velit id idem nobis erit per jocundum dominationique V. E. ad complecenciam ascribemus singularem parati ad ea que honori D. V. R. cedant. Datum Barchinone XXV die octobris anno MCCCCLXIII. — Deputati Generalis et cetera.

Domini deputati et cetera.

Illustri et Inclito Principi domino duci Mediolani.

Illustris Magnanime et potens dux et domine amice noster carissime. Ea que in laudem et quidem non immerito Illustri D. V. spectatus orator noster Jacobus Pellicer nobis protulit queque in hujusce Principatus favorem premaxime que sirca pacem cum januensibus necessario parata est libenter audivimus gaudemusque cum nostrum non nostra opera sed exiquata vestra vir-

tute haud immemor fuit ob id et si jam antea V. ipsius D. illustri devoti eramus sic tamen nuncius devotissimi efecti sumus ut de ita nobis ac de amissimis vestris quicquid libeat oficio et fide stature possit cadere Illustri D. V. quod possumus rogamus ut fides data ac salvus conductus quem intercessione D. V. inter nos et januenses ipse orator assecutus est sua opera et suasu ab januensibus ipsi cum id idem nos acturi simus undique observentur nech non et Phylippum de Nigro januensem virum honoratum cui oficium consulatus catalanorum in Janua D. V. Illustri precibus ac intuitu et amore comendavimus in super et pacis conservatorem apud januenses tanquam benemeritum institutum ut oficia ipsa et nostrorum negocia faciliter agat illustri D. V. favoribus tueatur. Et ad D. V. Illustrem singula beneplacita parati nos observet. Datum ut supra. — Deputati Generalis et cetera.

Domini deputati et cetera.

Magnificis viris amicis carissimis Johanni et Ambrosio Burgaro januensibus capitaneo et patrono navis Burgare.

Magnifici viri amici nostri carissimi. Ex iis spectatus orator noster Jacobus Pellicer nos allocutus vestri parte est intelleximus vos amicimos nostros ac cum vestra navi nostris stipediis esse velle hucque si opus est accedere que res nobis grata letaque fuit eo maxime quia jam antea eodem vos fuisse animo cognovimus ex quo vobis gratubamur imo tante erga nos ostense be-

nivolentie gratias quam plures habemus si quando tamen navis vestre nobis accorrerit necessitas ad vos tanquam devotissimos nostros Januam usque nostris litteris et seu nuncio recurremus ad honores vestros semper parati. Datum ut supra. — Manuel de Monsuar decanus Illerdensis. — Deputati Generalis et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als honorables senyers lo batle e judge de la vila de Bestalrich.

Molt honorables senyers. Entes havem que cert porter serie anat en aqueixa vila per instar vosaltres exequtiseu En Pere Ciurada e sos fermances en certa gran quantitat per messions o averies de certa pretesa remissio de penes. E com nosaltres en los dies passats nos siam opposats en defensio del dit Ciurana e per mija nostre sie tot remediat ab lo Sr. Don Johan loctinent tenim alguna admiracio de tals enantaments. Per ço avisants vos de les dites coses vos pregam e encarregam sebresigau en la dita exequcio fins hajau letra nostra car nosaltres comunicarem ab lo dit loctinent e apuntarem ab ell lo que sera fahedor. Data en Barchinona a XXVI de octubre del any MCCCCLXIII. — M. de Monsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt noble e spectable baro lo senyor comte

de Candala loctinent del Rey dé França en Rossello.

Molt noble e spectable baro. En los dies passats scrivim al honorable En Johan Bernat de Marimon pregant lo volgues conduir CC homens a cavall dels que son en Rossello o Cerdanya per cervey daquest Principat delliberants mes emprarnos de les gents del Christianissimo Rey de França que de altres. Apres havem hagut resposta del dit Marimon per la qual som avisats que de aço ha comunicat ab vostra gran noblesa la qual ses mostrada molt voluntaria en complaure nosaltres si tal facultat tingues del dit Christianissimo Rey al qual decontinent ha trames home propi per obtenir licencia de les quals coses havem hagut gran plaer e de vostra gran afeccio e voluntat vers aquest Principat vos fem moltes gracies. Confiants donchs de la virtuosissima voluntat e paraula del dit Christianissimo Rey la excellencia del qual moltes ofertes nos ha fetes e de vostra bona voluntat havents sperança que de la sua Magestat haureu bona resposta. Per ço tremetem lo exibidor de aquesta a vostre gran noblesa pregants aquella com mes afectuosament podem li placie dirigir aquell per forma aquest Principat puixe haver decontinent los dits CC homens a cavall ab deguda pagua. Cosa sera molt accepta a nosaltres la qual grantment vos agrahirem fahents vos certs en son cas semblants e majors coses fariem per servey del dit Crhistianissimo Rey e per lo pler vostre. Tingueus la la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XXVII de octubre del any Mil CCCCLXIII. — M. de

Montsuar et cetera. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt noble e magnifich baro En Bernat Gilabert de Cruylles capita per lo Principat de Cathalunya a les parts de Empurda.

Molt noble e magnifich baro. Entes havem que ab provisio vostra e del honorable mossen Johan Çariera es dat comport que alguns dels pagesos circunvehins a la ciutat de Gerona poden sembrar les terres e pocessions que han dins los limits de la mija legua quels es prohibida a altres empero es vedat e prohibit jatsie tinguen bona e censera afeccio a la terra ignorants la causa per que per la qual raho fahents gran exclamacio han suplicat a aço volguessem degudament provehir a fi nols sie procurada total destruccio. On nosaltres considerada lur bona intencio e attes que vos e lo dit mossen Çariera sou moguts creem per bones e degudes causes en consentir la provisio dessus dita la qual loam. Per ço vos pregam e encarregam que a tots los dits pagesos serveu egualtat a fi lus sie licit sembrar car Deu volent a la terra e no als enemichs servira la cullita provehint vos empero e lo dit mossen Çariera que los dits pagesos non meten vitualles ne entren dins la dita ciutat de Gerona. E per que alguns de vostra companyia se dirie fan vexacions als dits pagesos els prenen vitualles e altres coses sens pagua imposant los noms de mascharats volem tals coses

façau cesar per manera no hajen a venir querellosa-ment devant nosaltres car covindrie ferhi provisio deguda. Per moltes vos havem scrit vos ajuntasseu ab lo dit mossen Johan Çariera per obviar la entrada als enemichs qui volen socorrer la dita ciutat de Gerona creem ho haureu fet hon no totes coses lexades volem axi ho façau provehint a tot lo necessari ab gran diligencia e animositat car molt honor o carrech ne pot succehir. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XXVII de octubre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Se advierte al pié, que en la misma iba incluso un papelito con las siguientes palabras.

Mossen Johan Çariera qui capitaneja la Selva prenga la present per sua.

Instruccions per los reverent egregi nobles e magnifichs senyors deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya ab intervencio e consentiment de la ciutat de Barchinona al honorable mossen Johan Torres canonge de les coses que a fer segons devall era dit.

Per quant de alguns temps ença los mercaders cata-

lans e signantment de la ciutat de Barchinona no son tractats com solien en les terres del Illustrissimo duch de Burgunya ans lus son stades fetes vexacions axi en bens com en persones de que han fetes e fan grans exclamacions. E no obstant hi sien stades trameses algunes embaxades per remediar les dites coses pero no es vist esser hi stat plenament provehit. Per ço desijants los dits deputats e consell per lur poder procurar tota bona tractacio a fi la negociacio e comerci se facen liberament han delliberat trametre lo dit embaxador lo qual ira com abans pora en Flandes o alla on lo Illustrissimo duch e Illustrissima duquesa se trobara e informar se ha ab los mercaders cathalans qui lla seran de les coses de que tenen querimonia axi passades com presents e be instruhits dells liurara la letra de creença que sen porte primerament a la dita duquesa per tant com sempre ha mostrada afeccio als mercaders cathalans e ha favorits e endreçats aquells e lurs cases e comunicara ab la sua senyoria de les coses e suplicara aquella del que li semblara fer se dege per bona conduccio dels negocis e stara a consell seu sobre lo modo que haura tenir ab lo dit Illustrissimo duch a fi tota benivolencia sie captada per manera les coses vinguen al bon fi que es desijat.

E aconsellat de la dita senyora duquesa com dit es ira ab dit senyor duch e liurar li ha la letra de creença que sen porte e aquell persuadira instara e suplicara com millor pora li placie manar e provehir los dits mercaders cathalans sien rechomenats e be tractats per tota la sua senyoria oferint li que los dits deputats e

consell de bona voluntat faran lo semblant dels seus vassalls e subdits e encare se dispondran a tots serveys a la sua senyoria plasents e a ells possibles.

E si lo dit ambaxador conexera façe fer liurara semblantment a mossen de Xarloys fill dels dits S. duch e duquessa la letra de creença que li porte e agraciar se ha com millor pora de la sua senyoria per forma sie induhida a benificar los fets per que es trames.

E si de lur senyoria ha bona resposta com es cregut attesa la gran virtut que en ells es lo dit ambaxador ne certificara decontinent los dits deputats e consell e encara los dits mercaders per correus volants o altres persones fiables a fi que tots hajen participi del pler e dat bon compliment sen vindra prestament.

Si empero algunes dificultats hi occorreran per les quals sie vist al dit ambaxador deure consultar semblantment ne scriura per correu volant. E si conexera que millorament algu nos dege conduir vinguessen decontinent.

Les altres coses sien remeses a la bona discrecio del dit ambaxador. Data en Barchinona a XXVII de octubre del any MCCCCLXIII.

Al Illustrissimo e molt virtuos senyor lo duch de Burgunya.

Illustrissimo e molt virtuos senyor. Per alguns negocis de molta importancia trametem a vostra S. mossen Johan Torres canonge exhibidor de aquesta. Suplicam adonchs vostra Illustrissima Senyoria li placie benig-

ment aquell oyr e adhibir li fe e creença com si nosaltres presencialment ho dehiem a vostra virtuosissima Senyoria la qual Nostre Senyor mantingue e prospere longament segons desige. Scrita en Barchinona a III de noembre del any MCCCCLXIII.

Al servey de vostra Illustrissima S. promptes los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya.

Otras dos cartas iguales á la que precede, con la direccion respectiva, fueron escritas para la señora duquesa de Borgoña y para su hijo Xarloys.

En nom de Deu sie e de la gloriosa Verge Nostra dona Santa Maria e del benaventurat cavaller mossen Sant Jordi e de madona Santa Eulalia cors sant de Barchinona e de tots los sants e santes del Peradis.

Instruccions per los molt reverent egregi nobles e magnifichs senyors deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya fetes entrevenint consentint hi la ciutat de Barchinona al honorable mossen Francesch Ramis ciutada qui ab les dues gualeas patronejades per lo honorable En Rafel Julia de lur ordinacio va vers lo regna de Portugal per les coses devall scrites.

Fara donchs lo dit mossen Francesch Ramis tota sa diligencia les dites dues gualeas se transfiren en lo dit regne com abans poran squivant totes terres e parts

de les quals algun impediment haver pogues e stant tota via molt recelos en no exir presencialment en part alguna fins a tant sie al loçh hon haura necessariament explicar la creença que sen porte e demostrant en totes coses esser gualeas de cossaris e provehints nos puixe haver lengua dell ne dels negocis per que es trames.

E com lo dit sera en lo regna de Portugal fara exir en aquella part que li semblara algun home de recapte e discret lo qual en cauta manera se informara on se trobe lo Illustrissimo don Pedro de Araguo al qual si vist li sera trametre la dita o altre persona feel ab letra o altre senyal denunciant li en gran secret la sua venguda e suplicant lo vulle dispondre si matex en poder oyr comodament e a ple lo dit mossen Ramis.

Pervengut lo dit mossen Francesch Ramis lla hon sera lo dit Illustrissimo Don Pedro Daraguon ab aquella millor gravitat e gest de homenia que pora e sabra dira a la sua senyoria com los deputats e consell e representants lo Principat de Cathalunya se rechomanen en gracia sua e liurar li ha la letra de creença que sen porte intitulada al Illustrissimo e virtuos senyor Don Pedro de Araguo en virtut de la qual apres que sia legida suplicara la sua senyoria li vulla donar audiencia e a soles e axi apartats lo dit mossen Francesch Ramis splicara afectualment unes tals o semblants paraules. — Illustrissimo e virtuos senyor. No deu ser ignorat per vostra senyoria que temps ha lo dit Principat de Cathalunya es viduat de Rey e senyor. E per quant los cathalans uncha han haguda intencio ne vo-

lamtat sens rey e senyor viure com sempre han acustumat e molts princeps e senyors hajen acostament a la successio entre los quals es vostra Illustrissima Senyoria. Per ço los dits deputats e consell me han trames a aquella per saber on a nostre Senyor Deu fos plasent ells recayguessen en voluntat e delliberacio de haver vostra Illustrissima Senyoria per Rey e Senyor si acceptaria la senyoria e si seria en disposicio decontinent anar en Cathalunya. —E si lo dit virtuosissimo S. decontinent ho apres passat algun intermedi de temps respondra esser content e de fet dira ell acceptar e voler anar la hora lo dit mossen Francesch Ramis suplicara aquell li placie manar fer venir devant les gents de la sua senyoria de la sua cort o altres que alli seran si a la sua Senyoria plaura e o volra lo dit mossen Ramis en presencia de tots retirat ab pertinent composicio de persona atras per spay de VIII o X passes en la millor manera que pora tornantse acostar al dit senyor ans que del tot sie ab ell fara reverencia ginoll ficat no pero a terra e apres acostar se ha mes aginollat a terra besarli ha la ma com ere acustumat als predecessors e gloriosos Reys de loabla memoria dient unes tals o semblants paraules. — Molt alt e molt excellent Senyor. Los deputats e consell representants lo vostre Principat de Cathalunya se rechomanen en gracia e merce de vostra alta Senyoria han me liurada aquesta letra. — E besada primer metra li en la ma aquella intitulada Al molt alt e molt excellent senyor lo senyor En Pere per la gracia de Deu Rey Daraguo et cetera comte de Barchinona et cetera.

E legida la dita letra lo dit mossen Francesch Ramis demanara alli dit senyor si sera plasent a la sua celsitut que explique les coses que ha dir en presencia o a part de les dites gents e seguint la voluntat del dit Senyor Rey lo dit mossen Francesch Ramis de part dels dits deputats e consell explicara a la sua excellencia que com los cathalans lo demanen el amen per senyor e stiguen ab grandissimo desig veure la sua reyal persona la qual divinament inspirats sempre han tengut e tenen en les visceres com aquella qui vertaderament devalle de la massa dels Reys Daraguo e a la qual pertany la Senyoria li placie decontinent se reculle en les dites gualeas per venir en lo dit seu Principat e dominar aquell e pendre e haver la universal senyoria qui li sta aparellada suplicant e ab paraules pertinents e accomodes requerint ne virilment la Sua Magestat. Certificant lo dit mossen Francesch Ramis la clemencia sua que per los dits deputats e consell e altres cathalans es axi ferventment e de amor natural volguda demanada e desijada fins als petits infants que es cosa incredible. E per ço placie a la sua clemencie se reculle decontinent tant per seguretat de la sua reyal persona e visitacio de sos fidelissimos vassalls e institucio e ordinacio de la sua reyal casa quant per subvenir a les necessitats occorrents al dit seu Principat qui sta vexat a causa de la guerra narrant lo dit mossen Francesch Ramis al dit Senyor Rey aquelles de les particularitats de la guerra e del stament del Principat e altres coses que li semblara e persuadint e solicitant tota via ab pertinents humiltat e pa-

rales la sua altesa opportunament e si master sera importuna de recullir se a venir de part deça al mes prest que puixe com en la trigua porien succehir grans contraris e inconvenients. E on la sua Altesa metes en novès lo dit mossen Francesch Ramis de la proclamacio del serenissimo Rey de Castella dira e respondra que com la sua Altesa sera presencialment en lo dit Principat li sera dada tal raho de totes les coses que la sua Magestat ne sera contenta com a virtuosissima que es.

E si possible sera lo dit mossen Francesch Ramis fara e procurara per son poder lo dit Senyor Rey vingue acompanyat axi de gents com de fustes al mes que pora com en la custodia de sa reyal persona vage tant com per los tots es pensat e on axi facilment fustes nos puguessen haver vingue en nom de Deu ab les dites dues gualees precipitant la venguda com mes pora.

E jure lo dit ambaxador a Nostre Senyor Deu e als sants quatre Evangelis qui directament o indirecta publicament ho amagada per si ne per altres no procurara alguns oficis beneficis o altres utilitats gracies del dit Senyor Rey a obs de ell dit ambaxador ne de altres qualsevol persones ne entendra en altres coses sino en les dessus dites. Data en Barchinona a XXVII de octubre del any de la Nativitat de Nostre Senyor Deu MCCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda.

Domini deputati et cetera.

Al Illustrissimo e virtuos senyor don Pedro Darago.

Illustrissimo e virtuos senyor. Per alguns negocis de gran importancia trematem a vostra senyoria mossen Francesch Ramis ciutada daquesta ciutat de Barchinona exhibidor de aquesta ab dues gualees armades va plenament informat e instruhit de nosaltres. Placie a la senyoria vostra vulle aquell benignament oyr e adhibir li fe e creença com si nosaltres presencialment ho dehiem a vostra Illustrissima Senyoria la qual nostre Senyor Deu mantingue e prospere votivament segons desige. Scrita en Barchinona a XXVII de octubre del any MCCCCLXIII. — Devots servidors de vostra Illustrissima S. los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya e consell e consellers de la ciutat de Barchinona.

Fonch segellada ab los segells del General e de la ciutat de Barchinona.

Domini deputati et cetera.

Alt molt alt e molt excellent senyor lo senyor En Pere per la gracia de Deu rey Darago et cetera comte de Barchinona et cetera.

Molt alt e molt excellent senyor.

La divinal clemencia obrant los seus meravellosos investigables e incomprehensibles actes ha dada disposicio e justa causa als cathalans a qui la defensio e direccio de la cosa publica es acomanada per esser viduat lo Principat de Cathalunya de rey e senyor de proseguir justicia obrint los ulls e illuminant los enteniments de aquells e movent e incitant los a demanar

per senyor vostra reyal persona fahent vertaderament conexer à ella pertanyer la senyoria e causant en lurs animos credulitat ferma que axi com per mija del benaventurat apostol mossen Sant Pere edifica la militant sglesia axi per lo benaventurat vostre adveniment reformara lo universal domini e renaxer e unificar fara los regnicoles e vassalls mortificats. Com axi sie de lonch predicat no solament per los literats e mediocres ans encara per lo vulgar fins als petits infants. Adonchs senyors molt alt los cathalans divinament inspirats e moguts per la innata e incorrupta fidelitat seguints la voluntat divina ab tenor de la present denunciants les dites coses a vostra gran senyoria demanen e clamen à aquella en e per senyor ab integritat de leys e libertats com aquell al qual justicia acompanye devant tots altres per esser la propia carn devallant de la recta linea del excellent rey Namfos lo benigne axi en les croniques intitulat. Suplicants e requernits nosaltres deputats e consell representants lo dit Principat e consellers e consell de la ciutat de Barchinona humilment e devota una dos e tres vegades la gran senyoria vostra ab aquests scrits e encara a boca per nostre embaxador mossen Francesch Ramis lo qual apart porte letra de creença sie de merce sua en lo nom de Deu e de nostra dona Santa Maria e del benaventurat cavaller mossen Sant Jordi vulle dispondre decontinent vostra Reyal persona a recullir se ab les dues gualees armades que per aquesta sola raho trematem e venir al vostre Principat dominar aquell e pendre e haver la universal senyoria com sie infinidament de amor natural

volguda e desijada. Reculles donchs prestament e tota trigua postposada e vingue visitar los seus fidelissimos e instituhir e ordonar la sua reyal casa e defendre lo propi patrimoni e subvenir al dit Principat qui per guerra sta molt vexat axi com es degut e pertinent e rey e senyor timorat complit de tantes virtuts homenia prudencia e providencia qual es vostra gran excellent senyoria la qual Nostre Senyor Deu mantingue e prospere votivament segons desige per lonchs temps ab totes felicitat e victoria desijades manant sempre a nosaltres lo que plasent li sie. Scrita en Barchinona a XXVII de octubre del any MCCCCLXIII. — De V. Excellencia humils vassalls e subdits qui en gracia e merce de aquella se comanen los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya e consellers e consell de la ciutat de Barchinona.

Fonch segellada ab los segells del General e de la ciutat de Barchinona.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen Johan Colom embaxador et cetera.

Molt honorable mossen. Vostra letra feta en Monells havem rebuda. Restam contents del que fet haveu e de la perroguacio del sosteniment dels rocins fins a XXVII de noembre. Creem e per altres vies erem certificats que los imposits dels drets venien algun tant coster als tots pero veents ells que aquesta ciutat e la resta del Principat ho fa deuen seguir lo mateix orde.

Es ver que ans no passara lo die XXVII de noembre ells sentiran coses tant en haver provehit en cap qui presencialment stigue entre nosaltres e de provisions per gent darmes e altres que hauran causa de star be contents e alegres e axi plau a nosaltres ho digau en totes parts on sereu e veuran per obra que los dits drets se convertiran en la defensio comuna e encara particular si mester sera daqueixa terra e de les altres. E deveu creure nosaltres vetlam e provehim a tot lo mester mas no es spedient publicar moltes coses qui ja son al teler. Nosaltres scrivim al baro de aquestes coses e pregam e requerim lo decontinent ab la gent vage prop Gerona e se ajuste ab mossen Johan Çariera per obviar la entrada dels enemichs. Avisants vos adonchs de les dites coses vos pregam e encarregam decontinent si fet no es façau venir o expellir de la vila de Castello les persones de queus havem scrit so es lo olim capita En Johan Oliver En Pere Sellers En Pere Parrot Nanthoni Miquel e En Pages e altres si vist sera a vos e al honorable misser Johan de Bellafilla e al capita de la dita vila e instau e requeriu e solicitau de part nostra lo dit baro que se ajunte ab lo dit mossen Çariera totes coses lexades e trenquen lo pont de Gerona fahents trenta als enemichs e totes provisions necessaries. Placieus a tot donar bon recapte segons de vosaltres se confie. E sie la Santa Trinitat proteccio de tots. Data en Barchinona a XVIII de octubre del any MCCCCLXIII. —P. de Beoch. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen Johan Çariera.

Molt honorable mossen. Jatcie per altres hajam scrit al baro de Cruylles que ab la sua gent se ajustas ab vos ço que fins aci no sabem sie fet encara hi tornam fer lo present correu pregant lo e requerint e manant li decontinent ho faça e ab vos ensems sie feta alguna bona delliberacio per obviar la entrada dels enemichs en Gerona trenchant lo pont e fahents altres preparatoris necessaris car per cert havem ell e vos bastau en fer molt lo honor del Principat e vostre e util de aqueixa terra. Molt nos acontentam de les coses per vos preparades en la defencio de la Selva e majorment de la gran afeccio que los pobles vos han per vostre bon merexer. Pregam vos tant com mes podem que continuant vostre be obrar façau per guisa aqueixa terra sie preservada de dans e perills per vostre honor. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XXVIII de octubre del any MCCCCLXIII. — P. de Belloch. — Los deputats del General et cetera.

Al molt noble e magnificb baro En Bernat Gilabert de Cruylles capita per lo Principat de Cathalunya en les parts de Empurda.

Molt noble e magnifich baro. Tanta admiracio tenim de no haver nos respost á tres letres queus havem tremeses per ajuntar vos ab mossen Johan Çariera per

obviar la entrada dels enemichs quis diu deuen anar socorrer la força de Gerona que mes nos pot e si al mancho haguesseu executat nostra delliberacio stiguerem algunament contents mas avisats per letres e altrament sou anat la via de Figueres allo nos ha succehit en enuig ab tot cregam alguna bona causa vos hi ha impellit ja pero pensavem haver provehit ab la primera letra al necessari car ab generalitat ereu encautat de les viles de Castello e de la Bisbal en cas que los enemichs entrassen lo que es molt e molt dificil si vos e lo dit mossen Johan Çariera ab tota la gent eren instats majorment trenchant lo pont e fahents altres provisions necessaries car certa cosa es que prohibida hur entrada ere salvat. E per que en la trigua concorren molts irreparables perills per ço vos fem lo present correu pregants vos requerints e manants vista la present si fet no es ab tota la gent vos acosteu a Gerona e ensems ab lo dit mossen Çariera façau alguna bona delliberacio qui succeescha en honor vostra e util e repos de aqueixa terra car no duptam entre tots bastau a molt. Certificants vos havem scrit a mossen Johan Colom face decontinent aci venir o expellir de la vila de Castello lo olim capita e En Johan Oliver Pere Sellers En Pere Parrot Anthoni Miquel e Johan Pages. Creem hi haura donat recapte e si nou ha feu ho vos fer tota dilacio cessant car provehit aço la resta no ha perill. Tot vos sie avis. Lo dit mossen Colom vos ha scrit que les universitats han delliberat continuar lo sosteniment dels rocins fins a XXVII de noembre de que havem gran plaer fahents vos certs que

ans no seran al terme ells sentiran coses axi de cap com altres les quals lus vindran en gran contentacio e no menys a vos e a tots los cavallers e gentils homens e altres de vostra companyia. Tot ho hajau per entes e no dilateu hun sol punt la venguda prop Gerona concertant loch cert on sie lo dit mossen Çariera. La Santa Trinitat vos tingue en sa proteccio. Data en Barchinona a XXVIII de octubre del any MCCCCLXIII. — P. de Belloch. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen lo capita de Vilaredona.

Molt honorable mossen. Per dar raho del fet den Bernat Puig e Gim Vives los quals teniu presos e per poder nosaltres remediar la altercacio e diferencia que es entre vos e los jurats daqueixa vila havem necessaria vostra presencia. Per ço vos pregam e encarregam vista la present vingau aci a nosaltres lexant en loch vostre e durant vostra absencia los jurats ab les municions e artellaries per ço que si los enemichs hi venien hajen manera de defençio e ofendre aquells e aço no haja falla e guardau no fer novitat alguna per causa de la dita diferencia als dits jurats ne a algu de la vila car vos oyt se provehira a totes coses. Axi mateix volem decontinent façau tanchar lo portal a pedra e calç del castell alt qui ix fora lo mur lo qual ja stava tanchat com sie necessari majorment durant vostra absencia. Totes les dites coses volem sien per vos executades tota dilacio cessant. E tingueus la Santa Trinitat en sa

proteccio. Data en Barchinona a XXVIIII de octubre del any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini diputati et cetera.

Als honorable los batle e jutge de la vila de Hostalrich.

Honrats senyors. Vostra letra havem rebuda responsiva a la queus havem tramesa per lo fet den Çiurana la qual resposta no satisfa prou a nostra voluntat. E si pensaveu que sens alguna causa nous havem scrit sobre siguesseu en la exequcio del dit Ciurana mes clament haguereu scrit. Adonchs aquesta vos fem per encautar vos no façau lo contrari del que scrit vos havem car bens teniu de que paguar e creem en son cas no serie mes en oblit. Data en Barchinona a XXVIIII de octubre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt noble e magnifich baro En Bernat Gilabert de Cruylles capita per lo Principat de Cathalunya en les parts de Empurda.

Molt noble e magnifich baro En Bernat Gilabert. Pus a Deu es stat plasent que En Guillem Covas trompeta ha finits sos dies en servey de vostre exercit a suplicacio de la muller de aquell vos pregam e dehim quant mes stretament podem que vista la present fa-

çau liurar sens tot empatx an Johan Prexana negre trompeta qui ab vos ature les robes diners trompeta e bens qui eren del dit Guillem per ço qne servesquen a ella e sos infants qui passen gran fretura. Aço per res no haja falla. E tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a XXVIIII de octubre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Monsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt noble e magnifich baro En Bernat Gilabert de Cruylles capita per lo Principat de Cathalunya en les parts de Empurda.

Molt noble e magnifich baro. Per lo derrer correu la nit prop passada spatxat vos havem scrit vos ajuntasseu ab mossen Johan Çariera prop Gerona per obviar la entrada dels enemichs. E ab tot cregam axi ho haureu fet empero sobrevenguts lo dia present los honorables En Canet e Mercer ab letres vostra e de la vila de Castello e aquells oyts stam ab gran prolex per quant los enemichs sentim passen e vos aturau en la dita vila ab la gent la qual per no esser paguada se scuse de fer lo honor del Principat e lur lo que per los miradors no es axi compres ans publicament dien que per redubte dels enemichs se es lunyat lo exercit. O cosa de gran carrech. O cosa de gran vergonya. O cosa de tant dolre que lo honor per vos e vostra valent gent guanyat fins aci se vage perdre en gloria dels enemichs. O com no recordau que sou cathalans.

Nous scuse pagua car alli hon stau despese feu nous scuse esser poch nombre car molt major es que los enemichs qui son passats per Osona circa cent de cavall e cent de peu. Per conclusio aquest correu es solament per tornar vos instar e manar axi com en la present instam e manam per Deu e de gentilesa a vos e als cavallers e gentils homens de vostra companyia requerim de continent aneu a loch cert hon sie lo dit mossen Johan Çariera e façau lo que scrit vos havem e de vos e ells plenament se confie. Certificants vos los dits Canet e Mercer aportaran provisions per rebre lo dret de la sal e canamassaria com sie imposat per esser dat a vosaltres e altres necessitats. Per ells vos scriurem mes amplament. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XXVIIII de octubre del any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya al egregi don Huguo Roger comte de Pallars capita general e a qualsevol altres capitans e conestables e gents del exercit e a tots e sengles regidors de qualsevol ciutats viles lochs e universitats del dit Principat saluts.

Com En Guillem Pages mercader de la present ciutat vulle fer portar en aquesta ciutat draps cuyram lanes e altres mercaderies que te en la vila de Verdu per ço als quis pertany pregam e als altres dehim e

manam que En Johan Catha de la Pobla de Claramunt qui ab sos animals deu portar les dites coses per lo dit Guillem Pages pus vinguen en la present ciutat encare que passen per les terres dels enemichs hajau per rechomenat e no li façau torb o molestia alguna ans lexeu aquells passar e venir liberament sens algun lagui. Data en Barchinona a XXVIII de octubre del any MCCCCLXIII. — P. d Belloch.

Al molt honorable mossen Johan Çariera capita et cetera.

Molt honorable mossen. Per dos correus volants are derrerament havem scrit al baro de Cruylles se ajuntas ab vos prop Gerona per obviar la entrada dels enemichs. E per que encara no havem cobrada resposta ne sabem si ho fara e som certs los enemichs son passats en Bas cent quaranta a cavall en que ha passades XXXX o L mules e alguna gent a peu per ço vos fem la present pregants hi encarregants vos que si al rebre de aquesta lo dit baro no sera junt ab vos metau vostra persona e companyia e les gents dequeixa terra en parts establides segures a fi no puixen esser dampnejats car apres Nostre Senyor Deu dara via e manera per fer lo honor del dit Principat. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XXXI de octubre del any MCCCCLXIII. — Manuel de Monsuar. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables senyers los jurats e prohomens de Verdu.

Molt honorables senyers. Entre tantes congoxes letres en los dies passats de vosaltres e algunes universitats daqueixa provincia procehides una vostra de molta contentacio havem rebuda feta a XXVIIII del corrent mes com aquella siam plenament avisats de la gran perseverança e virtuosa afeccio circa lo benefici de la terra no duptants los enemichs ne havent sguard a les inumanitats e vilanies que fan a vostres dones e infants lo que sertament no es de bona guerra ans Nostre Senyor Deu los ne donara condigna punicio e no tardara. Vertaderament se pot dir vosaltres portar corona per esser tant vehins e circuhits dels enemichs e tenir axi la cara ferma aquells per la qual raho volents condescendre a vostres prechs volem ens plau tan com a nosaltres se guarde que tots los bens e deutes deguts axi per la universitat com per singulars persones de aqueixa vila a singulars christians e jueus de la vila de Tarregua e altres qualsevol enemichs del dit Principat sien retenguts en satisfaccio dels dans donats a la universitat e als singulars de aquella. En axi que lo singular e venerable bosser del monestir de Poblet o altre en nom del dit monestir aqui president fa apprehensio dels dits bens e deutes e de aquells ell e vosaltres reintegreu la dita universitat e singulars degudament segons sera vist a ell e a vosaltres tant com es. La franquesa que demanau de imposicions pas-

satges et cetera e encare de poder erberar dins los termens de Tarregua no es en nostra facultat tals coses atorguar mas ab la ajuda de Deu no passara molt temps hich haura senyor e cap que presencialment sera en la terra del qual se hauran haver moltes gracies e nosaltres tota via nos recordarem daqueixa universitat e farem lo possible haje part de aquelles com ne sie be meraxedora. E siau confortats que ans de molts dies oyreu coses de gran consolacio per vosaltres e per tota aqueixa terra. Al fet del socos fins aci no havem cobrada resposta del capita e loctinent de Rossello per los CC rocins que havem delliberat haver de alli. Speram de hora en hora decontinent sie haguda se spatxaran sens tota falla entre tant siau virtuosos e be sforçats com loablament haveu acustumat. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XXXI de octubre del any Mil CCCC sexanta tres. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt noble e magnifich baro En Bernat Gilabert de Cruylles capita per Principat de Cathalunya en les parts de Empurda.

Molt noble e magnifich baro. La causa de la present es per avisar vos com lo S. don Johan de Beamunt loctinent partex decontinent ab gran poder per anar en les parts de aqueixa terra on mester sie dehim e encarregam vos per ço decontinent ab la mes gent que poreu axi a cavall com a peu vingau alla on es mos-

sen Johan Çariera o a Hostalrich e noy haje falla fahent per manera la gent a peu aport vitualla en los sarrons per dos o tres jorns. E donau orde hi sian ans que lo dit S. don Johan. Data en Barchinona lo primer dia de noembre del any MCCCCLXIII. —Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen Roger de Rosanes donzell.

Molt honorable mossen. Lo senyor don Johan loctinent partex decontinent per anar la via de Empurda ix ab lo major poder que es pogut per ço es stat deliberat de continent ab la mes cuyta que puixau ajusteu la gent a la vila de Granullers per que siau prest com lo dit don Johan sera a Montmelo. Aço no haje falla e donau orde la gent aport en los sarrons vitualla per dos o tres jorns. Tingueus la Santa Trinitat en sa protecció. Data en Barchinona lo primer de noembre del any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt noble mossen Johan Çariera.

Molt honorable mossen. Haguda la nova del castell de Hostalrich de continent lo S. don Johan loctinent ha delliberat partir ab lo mes poder ques pora de gent a cavall e a peu per anar aqueixa via. Per ço vos ne fem lo present correu pregant vos stigau preparat e

si vist vos sera tremateu part de la gent a Hostalrich car tant prest lo dit don Johan hi sera. Per altra correu scrivim al baro de Cruylles capita avisant lo de les dites coses creem tantost sera aqui. Tot vos sie avis. Si entre tant podeu provehir en res axi de pendre persones per recuperacio del dit castell com altres coses tot vos sia remes. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona lo primer dia de noembre del any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al honrat senyer En Johan Moner capita del castel de Montsoriu.

Honrat senyer. Vostres letres havem rebudes stants en delliberacio sobre la provisio fahedora es sobrevenguda la nova de Hostalrich per la qual raho decontinent lo S. don Johan de Beamunt loctinent e un conseller de aquesta ciutat partexen ab sforç de gent a cavall é a peu per anar aqueixa via. Sieus avis e stau be sforçat e atent com loablament haveu acustumat car de aquesta volta totes les coses succehiran be ab la ajuda de Deu. Data en Barchinona lo primer de noembre del any MCCCCLXIII. — P. de Belloch. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable e savi mossen Miquel Dezpla.

Molt honorable e savi mossen. Per quant lo S. don Johan de Beamunt loctinent ab un conseller daquesta ciutat parteix decontinent per anar la via de Hostalrich ab molt sforç axi de gent a cavall com a peu vos pregam vista la present trametau o lexeu al portador de aquesta lo vostre cavall o roci totes dilacions excepcions cessants e noy haje falla ne ho dilateu una sola hora. Data en Barchinona al primer de noembre del any Mil CCCCLXIII. — Degua. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Igual á la que antecede, se escribieron otras cartas, con la direccion respectiva, á Jaime March, caballero, y á Juan de Corbera, dean.

Al molt honrat e discret mossen Luch Ferrer prevere rector e capita del castell de Jorba.

Molt honrat e discret mossen. En los dies passats havem rebudes algunes letres vostres avisatories tant del fet dels homens de aqueix castell gitats de pau e treua als quals donam horde en haver la provisio que demanaveu quant de les corregudes dels enemichs quant de les seguides e grans dans que vos ab vostra valent gent lus fahieu quant encara de la gran perseverança e afeccio que haveu vers la terra significant que si algun sforç anave en aqueixes parts de gent a cavall sertament fereu moltes mes coses a les quals le-

tres responguem dues veguades per via de Agualada creem rebudas les haureu. Aquesta es solament per vostra consolacio e daqueixa bona gent. Certificants vos e ells que no passaran lonchs dies sentireu coses qui molt vos alegraran tant de haver cap qui presencialment stigue en la terra quant de altres coses les quals a present no es mester sien publicades car portarien contrari al be dels tots mas com hora sie hajau a cert nous oblidara fer vos ne avis com ne siau be merexedor. Entre tant vos pregam siau attent e svetllat en la custodia daquex castell e no fieu de tot hom specialment de gent strangera car ja veeu com ne ha pres del castell de Segur. Tot vos sie avis. Regiu vos saviament e siau be sforçat com loablament haveu acustumat car Nostre Senyor Deu es e sera en nostra ajuda. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a dos de noembre del any Mil CCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

A la molt egregia e molt savia la senyora comtessa de Modicha.

Molt egregia e molt savia senyora. Creem ja haureu sabut la novitat del castell de Hostalrich de la qual preven gran admiracio majorment que persona alguna acostada a vostra casa haje participi en les coses. Pregam vos adonchs com mes afectuosament podem com aquella qui virtuosament vos sou mostrada en lo benavenir daquest Principat vullau decontinent treba-

llar e dar orde en lo repos axi de la vila de Blanes com de les altres terres per manera sie fet lo degut segons de vostra gran noblesa plenament se confie rescrivint nos per lo portador de vostra bona resposta. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a dos de noembre del any Mil CCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los pahers de la ciutat de Leyda.

Molt honorables e savis senyors. Per moltes letres vos havem scrit e dies ha resposta no havem cobrada de que tenim gran admiracio. Aquesta es per avisarvos com ans de lonchs dies sentireu coses qui molt alegraran vosaltres e tota aqueixa terra tant de haver cap qui presencialment stigue en la terra quant de altres coses les quals a letra no deuen esser comanades per la no séguretat dels camins. E per ço en los dies passats vos excitam trametssseu aci persona o persones per haver noticia dels fets e sentir de vosaltres lo que parie necessari car ab tot hich tingau mossen Francesch del Bosch per sindich encare fora lo pler nostre persona propia hich hagues per esser be participants en totes nostres negociacions e consolacions per vostre be obrar e daqueixa ciutat ne siau be merexedors. Adonchs siau be sforçats e alegrau vos car certament molta causa tenim los tots per gracia divina la qual uncha fallex als qne en ell confien e bona

justicia e querela proseguexen com fa aquest Principat del qual aqueixa ciutat es singular membre. Per letra rebuda daquexes parts havem avis que alguns homens daqueixa ciutat han intelligencia ab los enemichs e que X o XII en nombre son stats a Bellpuix a parlar ab lo quis diu governador ab don Anthon de Cardona de la qual cosa havem gran admiracio avisants vos ne perque hi metau les mans e provehieu al necessari segons vos semblara. Nosaltres havem delliberat haver CCC rocins dels qui son en Rossello per anar ensemps ab altres aqueixa via e lo loctinent del Christianissimo Rey de França havent hi molta voluntat ha trames hun seu araut al dit Illustrissimo Rey per ferho ab sa licencia. Lo dia present hi havem tremes home propi per conduhir aquells. Tot vos sie avis. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a dos de noembre del any MCCCCLXIII. — Degua. — Los deputats del General et cetera.

Se escribió otra carta igual á la que precede, con la direccion respectiva, á los paeres de Cervera.

Als molt honrats e savis senyors los consellers de la vila de Agualada.

Molt honrats e savis senyors. La causa de la present es per retreus cautelosos vullau star attents e be svetllats en la custodia de aqueixa vila e no fiar plenament de tot hom car ja veheu com na apres al castell de Se

gur no ho diem per que tots los strangers hajen esser de hun compas mas solament per avis. Per altra vos havem scrit e encara ab la present repetim no passaran lonchs dies sentireu coses qui molt vos alegraran tant de haver cap qui presencialment stigue en la terra quant de altres coses les quals per bona causa nos deuen publicar e axi stau ne be sforçats com hora sera ne sereu plenament certificats. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a II de noembre del any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt egregi e strenuu baro lo senyor comte de Pallars capita general del exercit del Principat de Cathaluiya.

Molt egregi e strenuu baro. Per vostra letra derrerament reebuda e a boca per En Bertran e Johan Mathes som plenament certificats de les coses aqui e en Leyda occorrents per la qual raho scrivim als honrats pahers de Leyda e daquexa vila de Cervera del quens ha paregut necessari e ab veritat. Mas per que vostra gran noblesa no fos admirada havem delliberat fer la present certificants vos per lo dit Bertran vos scriurem larguament de totes coses. En lo interim com ja scrit vos havem per via alguna no partisseu de la dita vila car nosaltres provehim en lo que necessari es per seguretat sua e sera aqui molt prest. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a II

de noembre del any Mil CCCCLXIII. — Degua. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als honorables senyers los batle e jurats de Palamos.

Honrats senyers. Per quant la nau den Melchior Mathes adobe a la vila de Sant Feliu de Guixols e es necessari sie prest desempatxada per gran servey del dit Principat. Per ço vos pregam e encarregam vullau consentir als qui fan lo dit adob tanta pegua com es mester al for degut e rahonable. E aço per res no haja falla ne ho dilateu en manera alguna. Data en Barchinona a 11 de noembre del any MCCCCLXIII. — Degua. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable e molt savi mossen Bernat Castello burges de la vila de Perpenya.

Molt honorable e molt savi mossen. Nosaltres trematem en aqueixa vila lo honorable En Nicolau Bernat exhibidor de aquesta per conduhir CCC homens a cavall a ops e per servey del Principat. Pregam vos com mes afectuosament podem vullau aquell haver per recomenat e endreçar lo en les dites coses segons de vos plenament confiam. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a 11 de noembre

del any Mil CCCCLXIII. — Degua. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al honrat senyer o capita de Montsuriu.

Honrat senyer. Jatsie lo dia present vos hajam respost a vostra primera letra encare responents a les dues altres que apres havem rebudes vos dehim que lo dia present es pertit lo S. don Johan loctinent e hun deputat e hun conseller ab gran gent a cavall e a peu per fer la via de Hostalrich com sien lla trameteu hi e provehiran a tot lo necessari stau be sforçat e guardàu be lo castell com loablament haveu acustumat. Data en Barchinona a II de noembre del any Mil CCCCLXIII. — Degua. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt noble e molt magnifich baro lo senyor vezcomte de Rocaberti.

Molt noble e magnifich baro. Sabut havem que la vostra vila de Perallada no ha paguat lo tall ordonat per sosteniment de la gent darmes e que no haveu permes la crida sie publicada en vostra terra del novell imposit dels drets sobre la sal e canamaçaria de que havem gran admiracio per quant es donar mal exemplí als vehins. E com aço sie cosa la qual tolerar nos pot per ço vos pregam quant mes podem decontinent façau paguar lo dit tall e permetau la dita crida

sie feta en lo dret exigit car servira en sosteniment de la gent darmes e altres necessitats del Principat. Certificants vos que lo dia present es partit lo senyor don Johan de Beamunt loctinent hun deputat e hun conseller ab molta gent a cavall e a peu per anar a Hostalrich e apres en aqueixes parts de Empurda. Sieus avis e stau preparat al necessari segons loablament haveu acustumat. Record vos sou hu dels principals de nostre consell e quina obligacio teniu en dar orde en les coses dessus dites. E tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a II de noembre del any MCCCCLXIII — Degua. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen En Artal de Claramunt donzell.

Molt honorable mossen. Rebuda havem vostra largua letra feta a XXVII del pasat e per resposta als dos caps assencials de aquella ço es den Naspleda e del castell de la Bisbal vos avisam lo senyor don don Johan de Beamunt loctinent e hun deputat e hun conseller daquesta ciutat son vuy partits e ab gran gent a cavall e ha peu van la via de Hostalrich per causa de la novitat que lo capita del castell ha feta e no solament daran recapte al dit castell ans encara visitaran aqueixa terra e faran molt de be. Per ço recahem en parer façau cara a la Bisbal e a aqueixa terra per forma sie preservada de perill car los dessus dits prove-

hiran al necessari. Donau empero tot orde En Nesplede haje los diners per qualsevulle via car pus lo dit deputat sie aqui dels drets de la bolla o altres hi suplira. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a II de noembre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los veguer de Barchinona e consellers de la ciutat de Vich.

Molt honorables e savis senyors. Per la novitat ques diu ha feta lo castella del castell de Hostalrich lo senyor don Johan de Beamunt loctinent e hun deputat e hun conseller daquesta ciutat san partit lo dia present ab molta gent a cavall e a peu per fer aquella via. Creem sera stada disposicio a mes be. Per ço vos ne sertificam ab la present per vostre pler e consolacio pregants e encarregants vos siau attents en la custodia daqucixa terra e stau preparats a fi si res vos ere scrit per los dessus dits puixau allo exequtar. Stau be sforçats e consolats car Nostre Senyor Deu es e sera ab nosaltres ab adjutori del qual sentireu ans de lonchs dies que axi en haver cap com en altres coses necessaries per lo repos del Principat se ha provehit ab gran unitat e compliment. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a II de noembre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Ley-

da. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Otra carta, igual á la que precede, con la direccion respectiva, fué escrita al capitan y concelleres de la ciudad de Manresa.

Al molt honorable mossen Johan Colom embaxador del Principat de Cathalunya.

Molt honorable mossen. Vostra largua letra feta a XXVIIII del passat havem rebuda a la qual responem quant als homens altres qui al parer vostre e dels honorables consols de la vila de Castello porien nouro als fets som contents ells e tots altres ecclesiastichs e seculars inimicants la vila e a aquella scandols e inconvenients procurants ne sien foragitats de continent totes passionades voluntats e desordonades cupiditats remogudes e foragitats tots conports e amor. Aquestes paraules empero no comprengau hajen respecte a vos ne a micer Johan de Bellafilla car persones sou arreglades. E per ço si fet no es al rebre de aquesta donau hi recapte per conservacio e benavenir de la vila. Quant al fet de les DC lliures necessaries al socorriment de la gent darmes per via alguna nos porie comportar per obligacio particular de les generalitats car serie lo major abatiment que al mon fos e per gracia de Deu lo General no es en punt de solament somiar tal trespas be serem empero contents ens plau e ab te-

nordeaquesta vos ne donam facultat de obligar als prestadors lo procehit e qui procehira en aqueixes parts Dempurda dels drets novament imposats sobre la sal e canamaçaria com nostra intencio sie stada aquells sien convertits en sosteniment de la gent darmes e en altres necessitats occorrents al Principat ne los honorables consols e consell daqueixa vila qui es notable membre del Principat ne altres deurien tals coses demanar com vage mes sens alguna comparacio en conservar lo credit del dit General que en la seguretat dels prestadors qui poden esser be certs nosaltres no permetriem algun dan ne haguessen. Lo pler queus han fet los dits consols de les C lliures lus agrahim molt mas les condicions nons plaen ne serien honestes ans expressament usuaries e de mal eximpli. Pensar empero podeu nosaltres haurem sempre sguard a lurs bones operacions e subvencions si algunes ne fan e als dans que la vila haura sostenguts e no volrem se hajen mal contentar de nosaltres rahonablament mas la expressio de tals condicions no passariem. Si les dites C lliures recuperar volran ans de vostra partida lo que no creem ja tenen penyora entre mans de la summa major que deuen als enemichs qui son en Gerona la qual pertany al dit General e aquella se poden aturar fins les dites cent lliures hajen del tall e dels drets dessus dits de la sal e canamaçaria recobrades. Dels bens dels acuydats de que es demanada comissio per esser exequtats cove saber primerament de qui son e en que stan e quants e hon son feume memorial de tot per manera ho vejam e sera hi provehit degudament.

Del fet de Peralada qui no vol paguar lo tall segons dehiu scrivim al noble vezcomte carregant li un poch la ma per esser de nostre consell tant per lo dit fet quant per lo quens ha scrit En Johan Dolivella creem hi fara dar recapte. Del desig que dieu se ha en aqueixes parts de haver cap vos certificam tots concorren en una voluntat e havem a dir es obra divina. Ja hi es provehit e Deu volent ne haurem prest qui stara presencialment en la terra mas per bona causa les particularitats son ommeses publicar a present e axi ne podeu confortar los dits honorables consols e totes altres persones ab paraules generals. Al desempetxament den Pere Fresquet farem lo possible ab tot sie dificil per quant lo dia present hic es partit lo senyor don Johan loctinent ab lo mes sforç que ses pogut de gent a cavall e a peu tirant ab un deputat e un conseller la via de Hostalrich. Per certa novitat que lo capita de aquell ha feta pregam e encarregam vos condujau los fets per que sou stat trames specialment de la dita vila de Castello a fi totalment stigue a disposicio del Principat com hi vage molt per lo benefici de aquella e repatriau com abans poreu. Data en Barchinona a II de noembre del any MCCCCLXIII. — M. de Monsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al honorable senyer En Ramon Merles batle de la vila de Sent Vicenç dels Orts.

Honorable senyer. Per quant sobre la baronia de Sent Vicenç dels Orts se mostre esser creedor lo honorable En Dalmau dez Palau donzell fill emancipat e heretat del honorable En Garau dez Palau donzell per dos censals dels quals aferme e ab mija de jurament ha adverat esser li degudes algunes pensions de les quals demana esser pagat. Per ço vos dehim e manam que dels emoluments e sdeveniments provehidors de la dita batlia reservats primerament vostres drets respongueu al dit Dalmau dez Palau fins sie pagat en les dites pensions degudes com ell haja prestada deguda caucio en poder nostre. Del pagament empero que fareu cobrau apoques per quen puixau dar bona rabo. Data en Barchinona a XXVIIII de octubre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen Johan Colom embaxador del Principat de Cathalunya.

Molt honorable mossen. Entes havem que lo noble baro de Cruylles capita haurie presos a mans sues certs bens mobles que lo reverent abbat de Roses tenie en la vila de Castello Dempuries sens causa alguna saltem justa fahent de aço gran exclamacio e suplicant fos provehit a recuperacio de aquells. Per ço vos pregam com mes podem vullau dar orde los dits bens sien restituhits al dit reverent abbat o si rahons seran assignades en contrari feu sien mesos en part segura per

ço que no facen mala via. Certificants nos de la veritat a fi hi puixe esser feta provisio deguda. E sie Nostre Senyor Deu ab tots. Data en Barchinona a III de nohembre del any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als amats los jurats e prohomens del castell de Colonge.

Prohomens. Nosaltres havem spatxat lo capita daqueix castell portador daquesta. E per que a causa del borboll qui de present es en aqueixes parts cove aqueix castell sie be guardat. Per ço vos dehim e manam tan stretament com podem que axi en ministrar la gent fael per les guaytes com en totes altres coses qui hajen respecte a la tuhicio e conservacio del dit castell doneu al dit capita tots consell favor e ajuda possibles segons de vosaltres plenament confiam. Data en Barchinona a III de nohembre del any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt illustre senyor lo comte Darmanyach.

Molt illustre senyor. Per Johan Martorell portador de aquesta som avisats del bon stament de vostra senyoria e de la gran afeccio que ha vers aquests Principat e ciutat de Barchinona. Tant per respecte del illustrissimo de loable recordacio don Karles primogenit

cosingerma vostra quant per la bona tractacio queus es stada feta en les parts daça. E que vostra senyoria ha molt enuig dels dans donats al dit Principat per la dita guerra. Oferint valença en persona e bens tota hora que vullam e dient nos moltes particularitats de part de vostra senyoria demostratives de gran animo com a virtuos cavaller que sou de les quals coses havem hagut grandissima contentacio eus ne referim gracies moltes. E jassie de vostra senyoria tal confiança sempre hajam tenguda empero per haver nos aquelles axi amplament trameses a dir molt ne restam obligats. Oferints nos per lo semblant promptes a tots serveys possibles totes vegades que necessari sie. Adonchs molt Illustre Senyor a nosaltres serie gran contentacio si per vostra letra erem certificats qual potencia de V. Senyoria haver poriem per manera que en son cas fossem certs del nombre e del temps dins lo qual serie la gent presta per ço que poguessem preparar totes coses necessaries recordants a vostra senyoria la dita guerra esser pervenguda per causa del dit glorios don Karles lo qual per les sues grans virtuts e per nostra innata e intacta fidelitat infinidament amavem e voliem. E per que V. Senyoria conega la perseverança de amor que teniem a ell e a les sues coses fem certa aquella que si fot remediat a la dita guerra per nostre poder entenguerem e treballarem en liberacio de la Illustrissima e virtuosissima princesa de Navarra germana sua de la qual stam molt afectats e devots. Placia adonchs a V. Senyoria del dessus dit nos vulle certificar. E si per aquella fer porem algunes coses se-

rem prests a tot lo possible. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Scrita en Barchinona a IIII de nohembre del any Mil CCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors convent clero de la sglesia e consols e prohomens de la vila de Solsona.

Molt honorables e savis senyors. Ab nostra letra de XXII del passat la qual havem reebuda scrivim comendant vos de la gran virtut e bondat vostra en no haver permes que lo comte de Prades sie entrat en la vila e de la ferma perseverança que haveu en lo benavenir del Principat certament mostrau sou virtuosos cathalans e aquells dels quals tenim tal confiança. Apres rebuda vostra derrera letra e oida la creença explicada per mossen Francesch Garro canonge Johan Soler consol e Pere Solso havem compres demanau consell sobre dites coses la primera per la obediencia e fidelitat queus es demanada tornar al Rey don Johan laltre con vos regireu per esser circuhits de inimichs e no prou opulents de vitualles. De quascu dels dits caps havem plenament informats los dessus dits e encara per alguna sumaria satisfaccio vos dehim quant al primer que vosaltres ab asentiment e expressa voluntat del comte vos aderis a nostres deliberacions e faes les crides e altres actes en cas permes juxta la capitulacio per lo dit Rey don Johan firmada e solem-

nament jurada la qual infringir manifestament no dubta entrant ma armada dins lo dit Principat e faent les crueltats que sabeu. E sis vol oir que li era forçat per anar socorrer la reyna dona Johanna e lo fill don Ferrando qui eren a Gerona tal raho no satisfa car certa cosa es que ans lo Principat no fos en armes a les quals per justissimes causes e en gracia honor e servey de la corona Reyal fou forçat venir ja lo dit rey don Johan havia emprat lo Christianissimo Rey de França contra lo dit Principat e pactat ab ell per la dita raho metra li entre mans presonera la virtuosissima princesa de Navarra filla sua e donar e enpenyorar li los comdats de Rossello e de Cerdanya les quals coses en obra son stades deduhides com sabeu. Quant al altre cap de la congoxa dels enemichs e vitualles som certs aqueixa vila esser fortissima e no passar tanta penuria de vitualles que bona temporada no puixe mirar lo temps car com devall sera dit ans de molt haureu rao de star alegres. Nons podem empero callar reteuvos cautelosos en no fiar de tothom specialment de gent strangera car per corrupcio peccuniaria fan moltes viltals. Axi mateix si entre vosaltres ha alguns que be no vagen procehiu hi no façau lo metie piados qui fa la nafra en fistolar lunyau los de poder mal fer car pensar podeu ells speren saho e ab una quen avinguen es fet. Sab Deu no volriem cayguesseu en algun desastre e per lo be queus volem. Tot vos sie avis. E per vostra consolacio vos certificam lonchs dies sentreu coses qui molt alagraran a vosaltres e a tota aqueixa terra tant de haver cap qui presencialment stigue en la pa-

tria quant de altres coses les quals per bona causa a present no es master sien manifestades mas com hora sie vos ne avisarem. Recordants vos tota via la que per moltes vos havem scrit ço es que una tal universitat be meraxeria haver home qui aquella capitanejas durant la guerra car les gents ordenades e comendades fan lo degut pero tot ho remattem a la bona deliberacio vostra. Nous maravelleu de la tarda dels dessus dits car per occupacions nols havem pogut axi promptament desempatxar. E tingueus Nostre Senyor Deu en sa protecció. Data en Barchinona a II de nohembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Monsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen En P. Luis de Vilafrancha capita de Manresa.

Molt honorable mossen. Rebuda vostra letra vos comendam dels avisos tota via continuau aquells queus semblaran necessari. Avisants vos per vostra consolacio que lo castell de Hostalrich es en nostra ma a Deu gracias e en molta tristicia e confusio dels enemichs. No resmenys lo noble don Ivany de Castro Johan de Vallgornera Pere de Arnius Johan de Caramany mossen Phelip de Rexach e molts altres cavallers e gentils homens poblats en Empurda se son ara novament adherits al Principat e a aquesta ciutat ab expressos capitols amichs dels amichs e enemichs dels enemichs es molt bona nova. Mostrau la present als honorables

consellers daqueixa ciutat e avisau ne totes les viles e lochs circumvehins. E tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a VI de nohembre del any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya als molt nobles magnifichs e honorables qualsevol capitans e gents del exercit e tots e sengles regidors de qualsevol ciutats viles e lochs e universitats del dit Principat salut.

Com lo honorable En Johan Martorell ab nostra sabuda e voluntat vage vers lo regne de França. Per ço als a quis pertany pregam e als altres dehim e manam lo dit Johan Martorell hajau per recomenat anant e venint e li doneu tota andressa possible. Data en Barchinona a IIII de nohembre del any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al Reverendissimo e molt egregi lo senyor don Johan de Beamunt loctinent et cetera.

Reverendissimo e molt egregi senyor. Avisats som que los enemichs haurien presa la casa de Cubelles e corren aquella terra. E jatsie hajam provehit per nostre poder les gents del sagramental vagen aquella via mpero per que se ha gran confiança en les vostres

provisions. Per ço instats per les gents daquella provincia ne fem lo present avis a vostra Senyoria de la qual la Santa Trinitat sie proteccio e guarda ordonant de nosaltres lo que plasent li sie. Scrita en Barchinona a V de nohembre del any MCCCCLXIII. — Al servey de vostra Reverencia e egregia Senyoria promptes los deputats del General et cetera.

Al molt noble e magnifich baro En Bernat Gilabert de Cruylles capita per lo Principat de Cathalunya eu les parts de Empurda.

Molt noble e magnifich baro. Derrerament vos havem scrit anasseu a la vila de Hostalrich on lo senyor don Johan loctinent se sperave creem ho haureu fet. La present es per avisar vos que si partit no ereu decontinent aquesta rebuda hi aneu tota dilacio cessant e stigau en totes coses a comendament del dit senyor don Johan e del magnifich mossen Pere de Belloch deputat qui ab ell es. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a VII de nohembre del any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al Reverendissimo e molt egregi senyor don Johan de Beamunt loctinent et cetera.

Reverendissimo e molt egregi senyor. Reebuda havem vostra letra avisatoria de la recuperacio del castell

de Hostalrich de la qual havem pres grandissima consolacio. De la anada de vostra senyoria certament speravem aquest e altres fruyts saludables. Suplicam vos adonchs reverent senyor que proseguint la prospera fortuna e la bona ventura vostra vullau provehir a les altres necessitats de aqueixa provincia de la Selva e Dempurda car no solament servira a reposar aquelles e en reformar e scalfar los animos dels bons cathalans ans encara en aterrir los enemichs. Nosaltres havem deliberat mossen P. de Belloch deputat stigue continuament en companyia de V. Senyoria scrivint li de moltes coses de les quals comunicara ab aquella. No resmenys al noble baro de Cruylles que si partit no es decontinent partescha e vingue a la Senyoria vostra a comendament de la qual e del dit deputat stigue en totes coses. E tingue nostre Senyor Deus en sa protecció vostra Senyoria e dirigescha la prosequcio dels negocis segons per aquella e nosaltres es desijat. Scrit en Barchinona a VII de noembre del any MCCCCLXIII. — Al servey de V. R. e E. S. promptes los deputats del General et cetera.

Al molt honorable e molt savi mossen Pere de Belloch deputat del General de Cathalunya.

Molt honorable e molt savi mossen. Vostra letra havem rebuda per la qual restam avisats del bon recapte que es stat dat a la recuperacio del castell e torra de Hostalrich. A Deu ne fem gracies sens lo qual alguna bona operacio nos pot fer. Venints a la resposta siau

avisat que con lo castell fonch liurat an Johan Andreu ere fornit de les serabatanes ballestes passadors polvora farina bascuyt e altres artellaries e municions que son del General contengudes en lo peu o fi de la present e fou ne rebut inventari per lo genre del notari daqueixa vila. Es master de tot se haja integra rao per que lo dit General no reste interessat. Quant al fet de la vostra anada o tornada som recayguts en deliberacio en manera alguna no lexeu lo senyor don Johan loctinent ans ab ell aneu continuament car sperança tenim en nostre Senyor Deu la anada portera gran reformacio e repos en aqueixes provincies e destruccio als enemichs com la anada del dit Senyor loctinent no deu solament haver servit per lo fet de Hostalrich ans encara porterie molt major inconvenient que si exit no fos daquesta ciutat. Pregants e encarregants vos tota via soliciteu la sua Senyoria en provehir a les necessitats que occorreran en aqueixes parts e de Empurda com sie molt necessari attesa la venguda dels enemichs. E record vos avisar lo capita del castell de Montsoriu de les coses queus sera vist per manera stigue reposat. E si lo dit Senyor loctinent e vos e mossen lo conseller scriuen a les viles de Castello Dempuries Peretallada La Bisbal Torroella de Montgri Palamos Figueres Sent Pheliu de Guixols Besalu e altres de aqueixes parts par a nosaltres portaria gran util e confort als tots. Certificants vos nostra voluntat e deliberacio esser que les peccunies procehides e procehidores en lo bisbat de Gerona dels drets de la sal e canamasseria novament imposats servesquen per lo present en sus-

tentacio de la gent darmes e en altres necessitats del dit Principat e axi per vos los pot esser scrit e presencialment dit e significat e encara mes en obra e exequcio. Ab aço empero que sien liurades en nom del dit General a alguna persona per la dita gent darmes e no per assignacio quen sie feta a ells ne a les universitats car porie noure al sdevenidor. Donau hi lo recapte que de vos speram car molt reposara los animos dels pobles qui los dits drets pagaran. Havem axi mateix deliberat e dit lo castell de Hostalrich sia acomenat a mossen Francesch Torres seguints la deliberacio en dies passats feta e scriviu al baro de Cruylles decontinent vingue al senyor don Johan e que stigue a comendament seu e vostra. En totes coses sieus avis. E perque la gent de Manorcha demana esser licenciada vos pregam nos aviseu quals dells vos par degen esser retenguts per ço que no puixen noure en aquella ylla. E tingueus Nostre Senyor Deus en sa proteccio. Data en Barchinona a VII de nohembre del any Mil CCCC sexanta tres. Comunicau de les dites coses ab lo senyor don Johan. — Los vostres condeputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Les monicions e artellaries qui eren en lo castell de Hostalrich com En Garau Tallada lo liura En Johan Andreu son aquestes quis seguexen.

Primo CXXVI sachs de bescuyt quascu dè pes de II quintars e . ..

Item VI sachs de farina de II quarteres e mige quade sach.

Item un. . . . . ple de bescuyt en lo qual havie V o VI quintars de bescuyt.

Les artelleries son aquestes.

Primo III serabatanes quascuna ab tres mascles.

Item III aroves de polvora.

Item CC pedres de les serabatanes.

Item un caxo de passadors de martinet tot ple.

Item mig caxo de passadors de ballesta de prova.

Item dues ballestes de martinet ab sos martinets.

Item II ballestes de fust sens martinets.

Item X libants nous e VI talles les III de dues poliges e tres de una polige.

Item III cavechs e III pales e III magays de ferre e tres dalls.

Item una dotzena de cabassos.

Item dues moles de moli.

Item una serra un martell e una axa.

Als molt honorables e savis senyors los pahers de la ciutat de Leyda.

Molt honorables e savis senyors. Creem alguna fama haura resonat en aquexes parts que lo castell de Hos-

talrich era perdut. Es ver certa novitat era stada feta per lo capita de aquell mas a Deu gracies lo senyor don Johan loctinent e hun deputat e un conseller de aquesta ciutat ab gran sforç de gent a cavall e a peu encontinent sabuda la nova partiren de la present ciutat per la qual rao mijançant la gracia divina la qual miraculosament sa en les negociacions que tenim entre mans disabte prop passat fonch feta recuperacio del dit castell en molt honor e gloria del dit Principat. Avisam vos ne per vostre pler e consolacio. No resmenys los noble don Ivany de Castre mossen Periç de Biure mossen Phelip de Rexach Pere de Darnius Joahn de Vallgornera Johan de Caramany e altres molts cavallers e gentils homens de Empurda se son adherits al dit Principat e a la ciutat de Barchinona fets e fermats capitols amichs dels amichs e enemichs dels enemichs e axi a Deu gracies les faenes continuen pendre cami de gloriosa successio. Placieus certificar ne les universitats circumvehines. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a VII de noembre del any Mil CCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Se escribieron otras varias cartas, iguales á la que precede, con la direccion respectiva, á las municipalidades de Cervera, Tortosa, Igualada, Vich, Berga, Villafranca del Panadés, Alcover, Vilarodona, Piera, Ripoll, San Juan de las Abadesas, Arbós, Verdú y Seo de Urgell.

y además al Prior y convento del monasterio de Poblet.

Al reverendissimo e molt egregi senyor don Johan de Beamunt loctinent et cetera.

Reverendissimo e molt egregi senyor. Letres havem rebudes per home propi dels jurats e prohomens de la vila de Huylldecona entre les quals va una dirigida a vostra Senyoria la qual per esser absent havem legida. Remattem vos aquella ensemps ab una que lo mestre de Muntesa lus ha feta. Suplicam vos Senyor attesa la necessitat hi vullau prestament spatxar lo portadòr e scriure al noble Manaut vostre fill e als procuradors de Tortosa trametten gent a la dita vila per esser coadjutors als poblats en ella a fi sie de perill preservada con hi vage molt. E mes scriure als dits jurats e prohomens confortant los e donant los entendre no passen axi les coses quels aferme lo dit mestre de Muntesa e altres coses segons sera vist a vostra Senyoria. E placieus remetra a nosaltres les letres a fi puixam semblantment scriure e siam conformes a vostres deliberacions e provisions. E conserve Nostre Senyor Deu vostra Senyoria segons desije. Srita en Barchinona a VII de nohembre del any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

A la molt egregia e magnifica senyora la comtessa de Modicha.

Molt egregia e magnifica senyora. Tanta contentacio tenim de vostres loables actes obrats en recuperacio del castell de Hostalrich que mes dir nos pot. E jatsia de vostra gran noblesa alre no sperassem com vertadera cathalana encara vos ne comendam molt e molt fahents certa aquella tals virtuoses operacions seran meses en record. Adonchs senyora molt egregia pregam vos con mes podem que continuant lo començat doneu orde los vassaylls del vezcondat stiguen ordenats e promptes al que necessari sera per defensio lur e del dit Principat e per ofensio dels dits enemichs. Certificants vos per vostre pler e consolacio que los nobles don Ivany de So e de Castra mossen Periç de Biure mossen Phelip de Rexach mossen Bernat de Çamaso cavallers Pere de Darnius Johan de Vallgornera Navinyo Johan de Caramany Macia de Rexach e molts altres cavallers e gentils homens Dempurda se son aderits al Principat e a la present ciutat de Barchinona e han fermat capitols amichs de amichs e enemichs dels enemichs. Feu compte Senyora que la potencia divina la qual visiblament te les mans en les negociacions del dit Principat fa continuar la prosequcio de aquelles per forma los senyals prometten prospera e gloriosa successio en la qual sera participant vostra gran noblesa de la qual la Santa Trinitat sie continua proteccio. Data en Barchinona a VII de nohembre del any Mil CCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable e molt savi mossen Pere de Belloch deputat et cetera.

Molt honorable e molt savi mossen. Per quant la nau qui era del comte de Cosentayna sta no utilment al port de Sent Pheliu e juxta lo apuntament fet ab lo senyor don Johan loctinent aquella deu esser aci transferida ab les robes e bens a fi que lo procehidor sie convertit en necessitats de la guerra. E sie vist molt necessari dar orde e prest al sosteniment de la gent darmes qui es ab lo dit senyor loctinent e encara al socorriment de la vila de Cervera qui sta en molta necessitat e en altres coses. Per ço fem la present pregants vos com mes afectuosament podem ensemps ab mossen Steve Mir conseller al qual sos honorables conconsellers ne scriuen insten e soliciten lo dit senyor don Johan mane decontinent la dita nau ab totes les robes e bens aci venir per manera se puixe procehir a les necessitats dessus dites e per res no haja falla ne sia dilatat car seria gran dan e contrari als negocis. La Santa Trinitat sie proteccio vostra. Data en Barchinona a VII de nohembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable e molt savi mossen P. de Belloch deputat et cetera.

Molt honorable e molt savi mossen. Per tant com havem entes que lo senyor don Johan loctinent ha deliberàt tornarsen de present en aquesta ciutat la qual cosa si axi era portaria total destruccio de les provincies Dempurda e de la Selva quils speren con los juheus al Messies. Tramettem a la sua senyoria lo honorable Nartal de Claramunt donzell ab letra nostra suplicant lo vulla aquelles visitar e scalfar ans de sa tornada. Pregam e encarregam vos en tota manera trabelleu lo dit senyor ab la gent visite e scalfe les dites terres altrament tot ho veem cami de perdicio. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a VIII de nohembre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al Reverendissimo e molt egregi senyor don Johan de Beamunt loctinent et cetera.

Reverendissimo e molt egregi senyor. Aci se dirie que vostra Senyoria ha deliberat retornar de present en aquesta ciutat per la qual raho tenim grandissimes congoxes de moltes gents de la provincia Dempurda e de la Selva. Stimants e havents per cert aquella esser del tot perduda si per vos senyor no es visitada e scalfada. Adonchs per aquesta sola rao tramettem lo honorable Nartal de Claramunt donzell suplicants aquella que donant li fe e creença circa aquest fet haja compassio de la gent e attene a aquella terra fidelissi-

ma al Senyor Rey e devotissima al benefici del Principat. E tingue la Santa Trinitat en proteccio V. Senyoria la qual ordone de nosaltres lo que present li sie. Sorita en Barchinona a VIII de noembre del any Mil CCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als honorables los jurats e prohomens de la vila de Vilarodona e als que tenen lo castell per lo honorable En Sent Johan de Goyaz e a quascun dells.

Honorables senyers. Nosaltres volents provehir a la custodia de aqueixa vila a suplicacio vostra havem dat horde que lo honorable En Guillem Tina ciutada de aquesta ciutat va aqui per capitanajar la vila e lo castell. E per que lo Senyor don Johan loctinent es fora la present ciutat no sen porte provisio sua mas decontinent farem li sie tramesa. Per ço volem eus pregam e encarregam admettau lo dit Guillem Tina per capita husant de les preheminencies e potestat que semblants capitans han acustumat. E per res no haja falla. Data en Barchinona a VIII de nohembre del any MCCCC LXIII. — M. de Monsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt egregi e strenuu baro lo senyor comte d Pallars capita general del exercit del Principat de Ca

thalunya e als honorables pahers de la vila de Cervera e a quascun dells.

Molt egregi e strennu baro e honorables senyors. Gran clamor es fet per Nanthoni Sola apothecari de aqueixa vila afermant la dona Na Caterina muller sua esser stada presa en aqueixa vila e detenguda en custodia de guardes sens causa alguna saltem justa. Suplicant que com ell gran temps ha ature en la present ciutat de Barchinona e la dita muller sua no haje comes crim algu o delicte volguessem provehir vexacio ne destruccio a sos bens no sie fete. E ab tot cregam la dita capcio e custodia no sien sens causa empero en sie tal que tanta pena e dan la dita dona no merescha vos pregam e encarregam vullau aquella fer liberar e de tants damnatges preservar car ultra lo bendir dels miradors nostre Senyor Deu dirigira los negocis daqueixa vila. Tota via empero entanents hi dir que lo ben avenir de aquella sie preferit a totes particulars persones. E sie la Santa Trinitat proteccio de tots. Data en Barchinona a VIII de nohembre del any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen En Garau de Berbara.

Molt honorable mossen. Vostra letra havem rebuda per la qual som avisats de la empresa que feta haveu sobre lo loch de Sentcanti e distribucio de la presa entre aquells qui beus han servit e apres de les scaramusses que haveu haudes ab los enemichs con son

venguts circha aqueixa vila de Vilafrancha. De les quals coses prenem gran pler com aquell qui virtuosament continuau vostres bones operacions. Responents vos al que dieu aqueixa terra sia socorreguda de gent a cavall e a peu vos dehim que lo senyor don Johan loctinent es exit ab un deputat e un conseller ab gran sforç a cavall e a peu tirant la via de Hostalrich per ço com lo capita havia feta certa gran novitat. Retornats que sien se entendra al que necessari sie en aqueixes parts e altres. Mas per vostra consolacio vos certificam que lo castell es recuperat e a ma de la terra en gran honor e gloria del Principat e confusio dels enemichs. No resmenys los noble don Yvany de So e de Castra mossen Periç de Biure mossen Bernat de Çamaso mossen Phelip de Rexach Johan de Vallgornera Pere de Darnius Jacme Alamany Navinyo Johan de Caramany e molts daltres cavallers e gentils homens Dempurda se son conformats ab les deliberacions del Principat e de la present ciutat de Barchinona fermats capitols amichs de amichs e enemichs dels enemichs. E axi per gracia divina les coses caminen be e a la fi sera prospera en molt honor e gloria dels bons e vertaders cathalans. Ans de molts dies sentireu fets qui molt vos vos alegraran tant de haver cap qui presencialment stigue en la terra com de altres coses. Venints al fet de la provisio que dien es exida per los dos homens que teniu presos de continent havem provehit que lo vicicanciller scriuvos sol conegau dels dits homens e al batle que no sen entremeta. Ab aquesta seran les letres feu hi lo degut e hajau a cert uncha comportarem carrech vos sie fet com

non siau merexedor ans tota via vos tindrem en special recomendacio e de aço podeu star be confiant. Siau adonchs virtuos e be sforçat e siau attent a la custodia de la vila no creent a tot simbell ne empreses dels enemichs car experiencia mostre que fins aci a força darmes no han res fet sino ab mals tractes e fictes promattences e trahicions manifestes no covinents a bons guerrers e gardau no fieu de tot hom specialment de strangers. Hajau huyll per tot car be creem los enemichs vetlen sobre vostra persona. Sabut havem que alguns dels genetaris quius son stats tramesos entre los quals son Miquel Gual e Cabanyes no son armats e altre te lo roci nafrat e per conseguent no poden servir e altres qui a obediencia vostra no volen star. Per ço volem decontinent a ells e a tots altres qui per defalta de armes e de rocins o per inobediencia no fan o faran lo degut los prengau dites armes e rocins e donau los comiat tots amor e comport cessants. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a VIII de nohembre del any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als reverent e molt honorables e savis senyors los missatgers del Principat de Cathalunya tramesos en França.

Reverent e molt honorables e savis senyors. Per altres vos havem scrit en los dies passats molt stesament de tot lo que occorrie. Aquesta es solament per avisar

vos que nosaltres e los honorables consellers de aquesta ciutat entenen en lo vostre repatriar e ab la ajuda de Deu molt prest ne sera feta conclusio de la qual sereu avisats. Entre tant feu vostre ofici e donau orde en les coses de que teniu carrech segons leablament haveu acustumat. Tota via entanents per vostre poder en agraciar vos be del christianissimo Rey de França a fi la sua Altesa sie inclinada beneficiar aquest Principat segons de aquella tenim ferma sperança. Si en aqueixes parts havia resonat nova alguna de perdicio del castell de Hostalrich es ver lo capita Johan Andreu hi havia mes mossen Ponç de Cabrera e feta certa gran novitat la qual a nostra oida pervenguda encontinent lo senyor don Johan e hun deputat e un conseller ab gran sforç de gent a cavall e a peu tiraren aquella via e per gracia divina la qual visiblament te les mans en nostres negociacions. Dissabte prop passat lo castell fonch recuperat esta en mans nostres molt seguramen en gran honor del Principat e confusio dels enemichs. Letra havem reebuda del Senyor Rey de Castella per la qual e per Johan Vasques qui aquella ha aportada som avisats que frare Luis Ponç ere desempatxat per venir e semblantment ve lo noble don Johan de Cardona. Arribats que sien encontinent vos certificarem del que sera. Lo Rey don Johan es en Navarra no te gent car la que ab ell ere es venguda de part daça. Los castellans lo corren sovint. Strella no es dada. La Reyna dona Joana sta mes presa que james. Havem nova es stada mudada en lo castell de Corella. Per aquesta no havem mes a dir. La Trinitat Santa

vos tingue en sa proteccio. Data en Barchinona a X de nohembre del any MCCCCLXIII. — M. de Monsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera. Domini deputati et cetera.

Continúa, al pie de la carta que precede, el siguiente párrafo.

Feta la present es stat pensat que per part nostra supliquen lo dit Christianissimo Rey valle dar licencia e scriure decontinent a sou loctinent e capitans de Rossello e Cerdanya que ab sou lexen venir aquella gent darmes que volrem per servey del Principat com sie vist abans deures emprar de la sua Senyoria que de altre Senyor e en aço doneu recapte e prest com sie necessari.

Al molt honorable senyer En Johan Terrades procurador de la baronia de Llagostera.

Molt honorable senyer. Vostra letra havem reebuda. Dolem nos molt del cas seguit a mossen Johan Çariera e a la gent que ab ell era e encara de vostra indisposicio pero no si pot mes fer aço son fruyts e guerra e nos deuen spentar los pobles de tals coses majorment attesa la molta rao que vosaltres per esser pocha gent haveu dada. Car segons som imformats be coste als enemichs la presa dels rocins dels quals no fem tan-

ta stima com ferem de la gent. Nosaltres empero decontinent havem provehit e provehim al socors faedor a tota aqueixa provincia e Deu volent ho veureu per obra. Entratant siau be sforçat e virtuos en defendre aqueix castell e en tenir en degut orde la gent com be haveu acustumat e feu metre totes les rendes e vitualles dins aquell en manera stiguen ab segur. Volents e donants vos facultat que de les dites rendes si vist vos sera puixau acordar V o VI homens fiables qui continuament stiguen en ell per vos e a comendament vostre a fi tot lo carrech no venga a vos sol. E si per vostra indisposicio en les dites coses entendre no podieu elegiu decontinent un bon capita home de fet e fiable qui en loch vostre servescha e stigue en custodia del dit castell a fi que de aquell puixau dar bona rao. En totes les dites coses vos pregam e encarregam doneu bon recapte segons havem plena confiança. E mostrau la present als prohomens del dit castell dient los per lur confort e consolacio que no dubten de res car indubitadament les coses succehiran prosperament e per obra ho veureu e no llaguiara e que facen com a virtuosos cathalans segons lloablament han acustumat car de lur be obrar serem recordants e tenim ferma creença que ans de molt veuran coses per les quals nos penediran ans se dolran com no han mes fet defensio lur e de la terra. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XI de nohembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen lo prior del monestir de sent Salvador Dabreda.

Molt honorable mossen. Desijants la conservacio de aqueix monestir de Sent Salvador de Breda e de les sues coses e que lo culto divinal no cesse en manera alguna havem acordat per no venir en mans dels enemichs qui ofici de lladres mes que de bons guerrers usen al mes prest que fer se puixe vos e los monjos e preveres ab totes les coses axi sacres com profanes e vitualles vos reculliau al castell de Montsoriu on stareu segurament e fareu lofici devotament e sens temença alguna. Avisants vos adonchs de nostra dita voluntat vos pregam e encarregam com mes podem decontinent doneu orde les dites coses sien a exequcio dedahides totes rahons e excepcions cessants. E si per alguns ere pretes lo contrari procchiu anant e no stigau per res con aquesta sia la salut de tots. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XI de nohembre del any MCCCCLXIII. — P. de Belloch. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen En Bernat dez Balbs donzell major de dies.

Molt honorable mossen. Per molts respectes tots tirants a bon fi util e conservacio de aqueixa terra e benavenir del Principat es stat pensat la vila e castell de

Blanes dever star a present sotz nom e govern nostre en nom del dit Principat. E per que de vos sa plena confiança es acordat siau capita per nosaltres e a nostre beneplacit dels dits castell e vila ab les preheminencies potestat e prerogatives acustumades a semblants capitans en axi que lo dit castell tingau be custodit ab nombre de IIII o VI homens fiables per vos elegidors los quals vos puixau satisfer degudament de les rendes dels dits castell e vila e encara fahent hi fer alguna contribucio als districtuals del dit castell per tant com la salvacio e custodia de aquell porte utilitat als tots. No mattent pero en oblit que prengau sacrament e homenatge en nom nostre dels dits homens e de totes altres qui al dit castell acullireu per forma que a obediencia vostra stiguen faent a aquell metre e recullir les vitualles dels homens per ço que als amichs e no als enemichs servesquen. Avisants vos adonchs de les dites coses vos pregam e encarregam vullau pendre carrech de la dita capitania e en la custodia dels dits castell e vila vullau dar lo bon recapte que de vos confiam. Car la senyora Comtessa ne sera contenta e hi prestara son asentiment matent ho en exequcio promptament com sie perill en la triga. Vos empero prestareu sacrament e homenatge en poder del . . . . . portador de aquesta aquells reebent en nom nostre de tenir a present los dits castell e vila per nosaltres e en nom del dit Principat e de restituhir aquell a qui volrem tota hora que per part nostra ne sereu request. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XI de nohembre del

any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Fueron enviadas otras cartas iguales á la que precede, bajo las siguientes direcciones.

Al honrat senyer En Bernat dez Balbs donzell menor de dies per la capitania del castell de Vidreres ab nombre de IIII en VI homens.

Al honrat senyer En Pere de Belloch per la capitania del castell de Palafolls ab nombre de XX homens.

Al honrat En Pere Vallmanya del castell de Sent Pol per la capitania del dit castell ab nombre de IIII en VI homens.

Adviértese que en la última, se añadió el siguiente párrafo, despues del que concluye con estas palabras: als enemichs servesquen.

E no resmenys volem provehiau algun home fiable com a capita ab III altres afeats stiguen en nom nostre en custodia de la torra de Caldes de Starach provehint aquella decontinent de vitualles de les rendes a fi perillar no puixe vos empero e lo dit capita de la torra prestareu sagrament e homenatge et cetera.

A la molt egregia e molt magnifica senyora la comtessa de Modica.

Molt egregia e molt magnifica senyora. Oit havem lo honorable mossen Bernat dez Sitjar per part de vostra gran noblesa e moltes coses considerades es stat pensat per certs bons respectes tots tirants a bon fi e no algunament en derogacio del honor vostre que la vila e castell de Blanes castell de Palafolls castell de Sent Pol e castell de Vidreres vinguen e stiguen en mans de la terra sots capitania dels homens queus dira lo dit mossen Sitjar portador daquesta ab la qual ne havem comunicat e los quals capitans e encara los homens qui en custodia dels dits castells seran deputats hajen esser pagats de les rendes fahent hi empero fer alguna contribucio als districtuals dels dits castells car entre tots no sera res e es de rao que pus ne sentiran util semblantment porten algun tant de carrech. E jassia molt egregia senyora nosaltres hajam elegits los dits capitans homens de be feels e afectats a la terra encara havem volgut investigar esser a vos acceptes com es be de rao atteses vostres virtuoses operacions. Avisants vos adonchs de les dites coses pregam con mes afectuosament podem vostra gran noblesa placia a aquella encontinent fer a vos venir los dits capitans als quals scrivim ab nostres letres que sen porte lo dit mossen Sitjar e fer per manera ells prenguen lo carrech de quels scrivim e proveesquen promptament quaseu al que li es comes per forme los dits castells

hajen la seguretat ques pertany en tal temps de guerra e manar als vassalls stiguen a obediencia dels dits capitans e presten a aquells sagrament e homenatge en nom nostre per lo dit Principat a fi sien mes indubits fer lo degut e vostra gran noblesa sie pus descarregada. Aço par a nosaltres cosa molt necessaria e digna de presta exequcio com en la dilacio se poguessen causar molts inconvenients. Placieus adonchs fer ho expedir prestament e darhi lo recapte que es confiat de vostra gran noblesa de la qual la Santa Trinitat sie proteccio e guarda. Si en aqueixa vila de Blanes ha algunes persones sospitoses placieus fer pendre aquelles e expellir de la vila a fi los bons dels mals infeccio pendre no puixen. Data en Barchinona a XI de nohembre del any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyers los jurats e prohomens de la vila de Ulldecona.

Molt honorables e savis senyers. Vostra letra havem reebuda ensemps ab copia de una que lo mestra de Muntesa vos ha feta e aquelles enteses e encara vist lo portador restam informats de les fabenes de aqueixes parts e per que demanau consell e ajuda vos certificam per vostre pler e consolacio que no passaran molts dies sentireu coses de gran consolacio e alegria axi de haver cap qui presencialment sera entre nosaltres com de moltes provisions que fetes havem de les

quals molt prest speram fruyts de repos per als tots e aquelles de bona voluntat vos notificarem mas ne a Tortosa ne a altres universitats del dit Principat no son manifestes per bones causes mas com hora sera creem nons oblidarem certificar vos ne com ne siau be merexadors faentvos certs com aquelles sabreu vos seran en molta contentacio e nous dolra sino com mes no haureu fet per la defencio comuna. Stau donchs be sforçats e nous spenteu de qualsevol demostracions queus sien fetes per lo dit mestra de Muntosa car nosaltres ne aquesta ciutat uncha vos fallirem de vitualles ne altres coses a la conservacio vostre e de aqueixa vila necessaries. E pus fins aci com a virtuosos cathalans vos sou haguts no falliau a vosaltres matexes ara que som en los termens de bona conclusio dels fets en los quals desijam siau participans per vostre bon merexer. Ne confieu en les promeses o ofertes del dit mestra car son deceptories e fraudolents freturants de vertader fundament car tal potencia no te ne spere tenir que baste acostar se a la muralla daqueixa vila majorment en temps de yvern e si ho fa speram ab la ajuda de Deu sera provehit a lur dan com fou als qui combatien lo loch de la Cinia car lo senyor don Johan loctinent scriu a son fill Manaut capita de Tortosa que en cars de necessitat socorrega aqueixa vila e faça lo degut no dubtant qualsevol perill e a Johan de Leyt que ab gran cura e diligencia entena en la salut daqueixa vila. De les dues galees e nau del comte de Cosentayna que lo dit mestra diu esser a Paniscola per venir contra nosaltres no passa axi com la dita nau en

dies passats que feya gran temporal venint de Sardenya arribas a Sant Feliu de Guixols on perduda fou presa e huy es en nostra ma e la una de les dites galeres dona a travers al cap de Leocata e una galera en les mars de Palamos que sino un sol home no campa tots los altres negaren. Ab aço podeu conexer si son veres les altres coses de queus comine. Lo seu ofici es usar de illusions e encantacions e podeu pensar que si potencia tenia de poder vos damnejar nous mercadejaria mas no veent hi manera assaja lo de que sempra usar ha acustumat. E metreus al devant que XV o XX homens daqueixa ciutat per passio propia han procurat lo rey don Johan esser dat per enemich tal cosa cesse esser vera car les negociacions del Principat a vosaltres e a tot lo mon son notories e aquelles en plen consell son manejades en lo qual dels principals homens de quascun stament e los sindichs de Leyda Tortosa Vich Manresa Cervera Vilafrancha de Penedes e altres del dit Principat entravenen mas lo dit mestra e altres mals consellers ab lurs sabidaries han portades les coses en lo punt que stan de les quals Senyor Deu los ha ja dat alguna paga e confiam per avant ne hauran molt mes e no laguiara convidarvos que siau primers a la obediencia del rey don Johan per guanyar premi e dir que Tortosa Leyda e altres stan per conduhir se son coses de riure e les cominacions de trencar ayguas olivers e altres mostren la bona voluntat queus ha. Creeu que si en mans sues venieu ço que Deu no vulla de vostres honor e bens serieu continuament despossahits e no fieu en sos dits e menys en promeses

car a molts exemplers ell e altres enemichs han dats per los quals tota fiança en ells es mort. Vosaltres per gracia divina teniu bona populosa e fort vila castell de gran tuhicio prop de grossa ciutát e de la mar don podeu haver promptes subvencions en cas de necessitat e daci haureu vitualles e socors tota hora que mester sie. Nous spante lo nombre dels rocins que diu te lo dit mestre car nols haveu exir en camp solament guardar la murada deu esser vostra cura e diligencia a present ne pareu orella a les sues encantacions e deceptives persuacions car molts inconvenients ne porien exir e si sembrar no pot la gent com solia cove prestar pasciencia per haver premi e gloria del be obrar. Record vos sou cathalans e dels bons donau bon eximpli de vosaltres com loablament haveu acustumat e siau certs que en tot lo que succehira a benefici e honor del Principat vos farem participants com es be raho. Lo portador de aquesta havem retardat per ço com la hora que arriba lo senyor don Johan loctinent era anat ab un deputat e un conseller ab gran sforç de gent a cavall e de peu al castell de Hostalrich lo qual stava en perdicio per causa del capita. Mas per gracia divina de continent fou recuperat en molt honor del Principat e gran confusio dels enemichs. E sie la Santa Trinitat proteccio vostra. Data en Barchinona a XII de nohembre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt noble e magnificb baro En Bernat Gilabert

de Cruylles capita per lo Principat de Cathalunya en les parts de Empurda.

Molt noble e magnifich baro. Sabuda la derrota seguida a la companyia de mossen Johan Çariera havem pres molt enuig de aquella pero pus la gent es campada e ha be costat als enemichs es algun conort. Considerants adonchs la congoxa qui devench en aqueixes parts en respecte dels poblats havem deliberat nosaltres e aquesta ciutat trametra hi persones prehemi-nents per confortar e metra en orde aquelles ab diners per referir lo exercit de gent a cavall. Molt prest pertiran e feran aqueixa via. Es necessari prepareu la mes gent a cavall que poreu per manera que al necessari sie presta. Entretant empero vos pregam encarregam e dehim en tota manera provehiau lo castell de Huyllstret stigue be segur per la terra mattent hi capita e gent si vist vos sera per que perillar no puixe car algun dubte se cause en la qui huy lo tenen. Aço per res no haja falla ne hi procureu dilacio alguna provehiu axi mateix que tot hom reculle les vitualles e bens per forçes segons per altres vos havem scrit e sien acomenades a persones fiables per quen donen bona rao e aquelles tinguen fins altrament sie provehit. En aço deu esser a present vostra cura e solicitut car en resta del socors nosaltres hi entenem e non lavarem la ma fins haja bona conclusio. Siau donchs virtuosos e be sforçat e provehiu a tot lo queus parra esser necessari con loablament haveu acustumat. E sie la Santa Trinitat proteccio vostra. Data en Barchinona a XII de noembre del any MCCCCLXIII. — M. de Monsuar

dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honrats e savis senyers los jurats e prohomens de la vila de Sent Pheliu de Guixols.

Molt honrats e savis senyers. Ab nosaltres son stats vostres missatgers ensemps ab altres de la vila de Torroella de Montgri los quals nos han amplament certificats del stament daqueixa provincia axi per causa de la guerra e dels drets novament imposats sobra la sal e canamasseria com encara del tayll fet en sostenimment de la gent darmes e de la gran e virtuosa perseverança en que stau circa la defensio comuna e significants nos vosaltres stau en algun redubte per fames ques seminen que aci se altercaria de tornar lo Rey don Johan. De totes les quals coses havem pres gran pler eus comendam molt de vostra bona perseverança e jassia alre no treguessem empero encara prenem delectacio en oir vostre bon proposit. Venints a la resposta la veritat es com ja scrit vos havem que no passaran molts dies sentireu coses de molta contentacio e alegria tant de haver cap qui presencialment ab la ajuda de Deu molt prest sera entre nosaltres com altres ja en exequcio deduhides de haver gent darmes per defensio dels enemichs e ofensio daquells e del dit rey don Johan ne de sa posteritat mencio alguna no es feta ans nosaltres e lo consell de aquesta ciutat anam unidament e sens discrepancia alguna tots tirants a un

senyal e daço volem siau certs. Quant al fet dels dits drets nostra mencio es stada e es sien convertits en sosteniment de gent darmes deputades per custodia de les provincies on se culliran e en altres necessitats de la guerra e axi sera fet Deu volent. E tant per haver la dita gent darmes quant per metre en degut orde totes les coses seran trameses persones preheminents decontinent. Pregam vos per ço eus encarregam com mes podem siau virtuosos e be sforçats e no hajau tamença car fort vila ben poblada e a la marina teniu a la qual serie prest lo socors de açi com master fos. Encautants vos no siau voluntaris exir a empreses dels enemichs car no haveu a fer sino defendre la vila. Retents vos cautelosos de la custodia del monestir com hajam entes havem no hi es dada prou deligencia. Vullau hi attendre e matheu hi de continent persones fiables car les stucies dels enemichs son moltes a les quals cove provehir. Tot vos sie avis. Lo spatxament del adob de les naus hajau per recomenat car mester seria ja fossen a punt per benefici dels tots. E tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a XII de nohembre del any Mil. CCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda.

Donau orde tothom se reculle ab los viures tots amor e comport cessants. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Igual á la carta que precede, se escribió otra á los jurados y prohombres de la villa de Torroella de Montgrí.

Als molt honorables e savis senyors los jurats e prohomens de la vila de Palamos.

Molt honrats e savis senyors. Per los missatgers de Sent Feliu de Guixols de Torroella de Montgri e de Palamors som amplament certificats del stament de aqueixa terra et cetera. (Sigue igual á la anterior, hasta el párrafo que empieza con estas palabras: Car no haveu als a fer et cetera.) Car no haveu als a fer sino defendre la vila. E sie Nostre Senyor et cetera. (Igual tambien en esta parte á la que precede)

Por el mismo estilo, y con la direccion respectiva, se escribieron tambien varias cartas á las municipalidades de la Bisbal, Figueres, Corçá, Peralada y Palafurgell, llevando todas la firma de Montsuar.

Al molt honorable mossen En Garau de Barbera capita et cetera.

Molt honorable mossen. Vostra congoxosa letra de X del corrent mes havem rebuda a la qual responem que pus sabeu la gent a peu de Llobregat esser presta e los homens darmes esser conduhits e star per partir nous

deurien axi abandonar en paraules ço que de fet no farien confiant en vostra bondat e bon animo. Perseverau adonchs en la bona custodia de aqueixa vila e terra car indubitadament dema o al mes larch dimecres prop vinent la gent a cavall partira e ensemps ab los prohomens qui ja son a Sent Boy faran la vostra via. Ja haguera partida una gran part dels cavallers mas lo capita la vol tota per no dar acasio de anar sen algu e per fer un gran afronte de bella entrada com dien que dels pagesos vos fugen per por responem que hi deuen pendre pler car un dolent ne faria cent. E sia la Santa Trinitat proteccio vostra. Data en Barchinona a XIIII de noembre del any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als honorables los capita e prohomens de la força de Madramanya.

Prohomens. Vostra letra havem rebuda per la qual e per lo portador som avisats de les congoxes que haveu per dubte dels enemichs scrivint en manera molt desconfortada axi com si una gran potencia vos era al demunt de que stam meravellats car los bons cathalans nos acustumen despantar sino per gran causa e encara per alguna raho hi hagues deurieu vos recordar de un vulgar qui en Empurda se acustume dir ço es abans me haurieu mort que spordit. Vosaltres no ignorau que CL o CC rocins que tenen los enemichs no basten a pendre una casa plana si los defenadors han animo

de gosar los mirar. E si per cremar vos les cases e fer vos altres dans voleu oblidar lo honor e nom del bon cathala e venir en mans de vostres enemichs e star a merce de aquells semble a nosaltres que solament loir es cosa de gran vergonya. E nous deuria aterrir lo cas seguit a la companyia de mossen Johan Çariera car usança es de guerra e pus han fet be lo degut è salvades les persones e arnesos e costa be als enemichs es molt conort haver perduts rocins dels quals ab diners pot hom facilment cobrar. Siau adonchs virtuosos e be sforçats e no hajau tamença que los rocins munten per les muralles. Reculliu les vitualles en la força e les que no poreu cremau e axi gordau aquella e no cureu de pus. E gardau vos exir a empresa dels enamichs no fieu en les promeses e encantacions. Perseverau en vostre bon proposit car ans de molts dies haureu cap e altres coses en molt honor e gloria dels bons cathalans e en aço no dubteu si voleu esser participants en aquelles. Certificants vos que aci son stats misatgers de Sent Feliu de Guixols Tarroella de Montgri e Palamors als quals havem revalats alguns secrets tant de la provisio ques fa per socors de aqueixa terra com de altres coses siau ab ells e mostrau los la present car ells vos informaran largament. Ab tant no diem mes sino que stigau alegres e ab bon animo car fem vos cérts que nous dolra sino com no haureu mes fet per defensio de la terra. Data en Barchinona a XIII de nohembre del any Mil CCCCLXIII.

Decontinent partiran un deputat e un conceller qui van en aqueixes parts los quals faran tot lo que sera

necessari per als tots. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Se escribieron otras cartas, iguales á la que precede, (variando solo la primera línea en estos términos: Per moltes vies som avisats de les congoxes et cetera,) con las siguientes direcciones.

Als honrats los capitans e prohomens del consell de Sent Sadorni.

Als honrats los batle e prohomens de la vila de Hostalrich.

Als molt honrats los vaguer jutge consellers de la vila e procurador del reverent abbat del monestir de Ripoll.

Als molt honorables e honests religiosos los covent del monestir de Sent Benet de Bages.

Molt honorables e honests religiosos. Pus a Nostre Senyor es stat plasent apellar al seu regne lo reverent frare Luis Manuel abbat de aqueix monestir hu de nostre consell de la absencia del qual molt nos dolem. E creem entendreu en eleccio de novell abbat lo qual volriam fos tal com aqueix monestir e vosaltres merexeu majorment attesa la temporada. Per ço vos pregam hajau en memoria e per recomenat en la eleccio

faedora lo molt honorable frare Barthomeu Vicenç prior del monestir de Santa Maria Dezcoll del qual tenim fiança haureu gran contentacio e lo dit monestir ne sera molt be provehit. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XIIII de nohembre del any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen Johan Colom cavaller embaxador del Principat de Cathalunya.

Molt honorable mossen. Algunes vostres letres havem en los dies passats reebudes e la derrera per frare Luis Ponç per les quals e per altra dels consols som avisats del stament de aqueixa provincia e de la necessitat que ha esser hi feta provisio oportuna. Venints a la resposta e per squivar prolixitat vos certificam que mossen Pere de Belloch deputat e mossen Pere Johan Serra conseller elegits per anar en aqueixa provincia partiran decontinent e visitaran aqueixa vila portaran diners e altres apuntaments per donar orda a la defensio repos e tranquillitat de aqueixa terra la qual per nosaltres e aquesta ciutat no poch es amada. Entre tant vos e lo honorable misser Johan de Bellafia feu vostre ofici e confortau les gents con loablament haveu acustumat comunicant ne ab los dits consols als quals largament scrivim. Avisants los que los tots havem causa de molt e molt star alegres segons sabeu per los dits deputat e conseller. E sie la Santa

Trinitat proteccio vostra. Data en Barchinona a V de nohembre del any Mil CCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los consols de la vila de Castello Dempuries.

Molt honorables e savis senyors. Rebuda vostra letra de VIIII del corrent mes som avisats de la congoxa que es en aqueixa provincia a causa dels enemichs donant hi occasio la perdicio dels rocins qui eren ab mossen Johan Çariera e jassia la perdua sie de dolre empero pus les persones e arnesos son salvats e ha costat als enemichs es algun conort. No es empero sens gran meravella que CL o CC rocins ab que ells se troben meten spant lla on lo poder dels francesos e altres enemichs qui passats XIIII M eren e cruelment debellaven no feren impressio alguna car los empurdanesos hulgarment dir acustumen ans nos haurien morts que spordits e ara del contrari no han erubescencia. Si nostres letres e provisions fossen exequtades molt util ne fore resultat car passat ha un mes scrivim recullissen lurs bens e vitualles per les forces a les quals los rocins no acustumen muntar. Si fet no es per vostra porcio donau orde se faça. Dels circumvehins de aqueixa vila daquiavant vos certificam nosaltres e lo consell e consellers e consell de aquesta ciutat per mostrar lo molt amor que tenim. Havem elegits un deputat e un conseller per anar en aqueixes parts partiran molt

prest ab diners e altres apuntaments en reformacio total de aqueixa provincia. Entretant siau virtuosos e be sforçats com loablament haveu acustumat e stau alegres car molta e molta causa ne tenim tots la qual per los dessus dits deputat e conseller vos sera comunicada. Noresmenys per que los miradors coneguen la gran virtut vostra e de aqueixa vila volrem scrivisseu decontinent a les universitats circumvehines confortants e animants aquelles a la perseverança acustumada. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Perchinona a XV de noembre del any MCCCCLXIII.—Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honrats e savis senyers los jurats de la vila de Sent Feliu de Guixols.

Molt honrats e savis senyers. Ab tot per vostres missatgers en scrits e de paraula vos hajam imformats largament de tots los apuntameuts aci fets per les coses faedores en socors e defensio daqueixa provincia encara per sgard de vostra letra lo die present rebuda avisatoria de la perdicio de la mes part de la Selva vos fem la present certificants vos que los honorables mossen P. de Belloch deputat e mossen Pere Johan Serra. conseller destinats anar en aqueixes parts partiran molt prest e seran ab vosaltres dels quals havem plena confiança teniu lo animo axi virtuos e sforçat que no dubtau la minima potencia dels enemichs. Doncs siau virtuosos e be sforçats com loablament haveu

acustumat e stau alegres car molta e molta causa ne tenim tots la qual per los dits deputat e conseller vos sera comunicada. No resmenys per que los miradors coneguen la gran virtut vostra e de aqueixa vila volriem decontinent scrivisseu a les universitats circumvehines confortants e animants aquelles a la perseverança acustumada. No metau pero en oblit provehir a la custodia del monestir tota dilacio cessant car ja veeu quant hi va. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XV de nohembre del any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honrats e savis senyers los jurats e prohomens de la vila de Alcover.

Molt honrats e savis senyers. Tantes son vostres virtuoses operacions e actes en defensio de la patria que elles a tot lo mon notories vos comenden granment don se pot dir portau corona per esser tant vehins e circuhits dels enemichs als quals teniu la cara ferma com a sforçats e bons cathalans per la qual raho volents condecendre a vostres prechs havem deliberat ens plau tant com a nosaltres se sgarde que totes quantitats de peccunia per la universitat o singulars persones de aqueixa vila de Alcover degudes a singulars christians o juyeus enemichs del Principat sien remeses e absoltes axi que a solucio de aquelles no sien tenguts en alguna manera e aço en satisfaccio e alguna smena dels dans fins aci donats a la dita universitat e

singulars persones. Usau donchs virtuosament com fins aci be haveu acustumat e stau alegres car molta rao ne tenim los tots e ans de molts dies ho veureu e sabreu. Data en Barchinona a XV de nohembre del any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honrat mossen Johan de Dous prevere.

Molt honrat mossen. Vistes dues letres per vos fetes a mossen lo artiacha Çariera e a mossen Pere Julia narrants la disposicio de aqueix castell de Lloret quius es stat acomenat vos agrahim molt la bona voluntat que haveu en los fets de la terra e en la custodia del dit castell. E per ço es stat apuntat vos siau capità de aquell el tingau per nosaltres en nom del Principat a nostre beneplacit. Provent vos de vitualles armes e altres municions e encara de gent si vist vos sera necessari a tuhicio de aquell. Pagantho de les rendes degudes e deuadores. Pregam vos per ço que acceptast lo dit carrech vullau dar qual recapte de vos es confiat en la custodia del dit castell. E stau be sforçat e alegra car per gracia divina molta rao ne tenim tots e ans de molts dies ho sabreu e veureu. Tingueus la SantaTrinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XV de nohembre del any MCCCCLXIII.—P. de Belloch. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Reverendissimo in Christo patri e domino domino S. sancti Eustachi diacono cardinali Senensi vulgariter dicto.

Reverendissime in Christo pater et domine. Nobis plurimum honorande sanctitati domini nostri literis quarum copia adest presentibus interclusa R. P. V. intueri poterit quanta nobis est cura quantaque istius diocesis animabus fidelium salus ac hinc nostre rey publice hac precipue guerrarum tempestate quies uti Reverendus ac devotissimus noster Vicensis episcopus ad hac Barchinonensem dignitatem promotus sit. Ea de re R. P. V. vehementi obsecracione rogamus uti E.D.V. geminatis precibus sic summi pontificicis aures nostris suplicacionibus inclinate sint quodque petimus non equidem inmerito ope opera ac E. V. D. favoribus assequamus ad votum. Ex quo nos magno afecti gaudio gracias inmensas habebimus E. V. R. P. quam Deus feliciter tueatur. Ex Barchinone XII novembris MCCCCLXIII. — V. R. P. obsequiis prompti qui eidem se comendant deputati Generalis et consilium representantes Principatum Cathalonie.

Iguales cartas á la que precede se escribieron tambien con las siguientes direcciones.

Reverendissimo in Christo Patri et prestantissimo

domino domino B. episcopo cardinali Tusculano Niceno vulgariter dicto nobis observantissimo.

Reverendissimo in Christo Patri et prestantissimo domino domino B. tituli sancte Sabine presbitero cardinali nobis observantissimo.

Reverendissimo in Christo Patri et prestantissimo domino domino A. tituli Sancte Prexedis presbitero cardinali Avinonensi nobis observantissimo.

Reverendissimo in Christo patri et prestantissimo domino domino Johanni tituli sancte Price sancte Romane Ecclesie presbitero cardinali Zamorensi nobis observantissimo.

Reverendissimo in Christo patri et prestantissimo domino domino Jacobo tituli Sancti Crisogoni presbitero cardinali Papiensi vulgariter dicto.

Reverendissimo in Christo patri et prestantissimo domino domino L. tituli sanctorum IIII coronatorum presbitero cardinali Ilerdensi nobis observantissimo.

Reverendissimo patri et prestantissimo domino domino R. sancti Nicholay in carcere Tulliano diacono cardinali Valentino S. R. E. vicecancellario electissimo.

Reverendissimo in Christo patri et prestantissimo domino domino Johani episcopo Portirensi Sancte Romane ecclesie Sancti Angeli vulgariter dicto nobis observantissimo.

Reverendissimo in Christo patri et preclarissimo domino domino Johani Sancte Romane ecclesie presbitero cardinali tituli sancte Marie Transtiberim Sancti Sixti vulgariter dicto.

Reverendissimo in Christo patri et preclarissimo domino domino B. Sancte Romane ecclesie presbitero cardinali tituli sancti Marchi.

Sacro Reverendissimorum dominorum Sedis apostolice cardinalium cetui.

Reverendissimi in Christo patres et domini nobis honorandissimi. Sanctissimo domino nostro summo pontifici in favorem Reverendi Vicecancellarii episcopi literas dedimus quarum exemplum presentibus intercludi jussimus uti qualis sit nostra intencio circa promocionem ipsius ad episcopatum Barchinone P. V. R. intueri possint pro ea E. R. P. V. quo ad possumus summe precamur ut ita rogatus ac preces ad eandem sanctitatem intuitu nostra circa ipsam promocionem dare conemini quod que juste ymo sancte ac religiose penit E. D. V. R. oficio fide ac cura assequi valeamus. Hoc enim nobis cedet ad gaudium dominacionibusque V. R. ad graciam singularissimam ascribemus ad beneplacita V. R. queque paratissimi. Datum Barchinona duodecima novembris MCCCCLXIII.

Sanctissime ac beatissime pater et domine.

Post humilimam filiorum comendacionem ac pedum oscula beatorum Reverendus Barchinone episcopus hesterna die e vita dissessit ipsius mortem et si vir probus et magne virtutis ac sciencie fuit dolemus. Gaudemus tamen dum Reverendum Vicensem episco-

pum nostre hujus et rei publice casi caput superstitem conspicimus probum quidem et literatissimum ceterisque virtutibus precellentem cujus clarissime sue mentis integritatem predicare non opus est cum V. E. S. cum jam diu experimentis notum ac devotissimum cognovisse crediderimus. Quippe nos preferre oportet quis nam sit erga animarum fidelium pastoralem custodiam oves sibi suoque ovili etiam extra comisse id cessent quin cum ad celum extollere laudibus haud pretermittunt. Insuper Barchinonensis plebs dum ad hunc episcopatum provecturum eum intendunt suplices manus precibus extollunt voces ad Deum fiat fiat. Quisque in primis sit erga rem publicam hujus Principatus precipue ecclesiasticarum libertatum defensionem expensis laboribus ac sine vite periculis non parcendo etiam plurimum fidedignorum relatibus id plus quam dicti eandem S. V. compariisse propendimus quod presentibus obticemus. Sed quantum sit necesse uti hec civitas Barchinona que ceteris Ispanie mater in cunctis presertim Dei cultu videtur florere bonum ecclesie ipsi cultui ac pontificali administracioni sanctum nostreque rei publice ac fere tempestate intentissimum habeat antistitem V. E. S. id consendum ducat. Nos etenim summo opere cum cupiamus pro divino cultu proque istius rei publice instauratione ipsum Vicensem Episcopum quem benemeritum ac dignissimum reputamus pontificatui huic preferri maxime cum E. V. S. canonice flagitatum eum inspexerit S. V. quanto possimus studio majori humilitate suplicamus atque ita magis ex animo suplicare non possi-

mus uti pretacta mota repectibus intuitu ac contemplacione nostrum dictum Reverendum Vicencem episcopum ad hunc Barchinonensem episcopatum aliumque nomine assumere erigere provehere dignetur quoniam non id nobis solum sed Dei possimus cultui ac hujusce rei publice tranquillo statui ascubemus fore impensum vestre siquidem Sanctitati ad graciam habebimus specialissimam quam Altissimus regimine ecclesie sue sancte conservet per tempora feliciora. Ex Barchinona XII novembris MCCCCLXIII.

Al honrat senyer En Guillem Tina capita de Vilarodona.

Honrat senyer. Vostra letra he rebuda e aquella legida decontinent es stat dat orde Johan de Sent Johan scriu als alacayos lexats al castell queus liuren aquell creem ho faran. Fet que sie mateu lo en orde e enteneu ab gran diligencia en la custodia de la vila e castell per quen puixau dar bona rao. E si al dit Sant Johan sera res degut per alguns singulars trabellat sie pagat e semblantment ell pac si res hi deu perque tots resten contents car rao es digau als prohomens que stiguen alegres car molta rao ne tenim los tots e ans de molts dies ho sabran e veuran. Data en Barchinona a XV de nohembre del any MCCCCLXIII. — M. de Monsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Als reverent abbat prohomens e consell de la vila de Sent Johan Cesabadesses.

Reverent e molt honorables e savis senyors. Una larga letra havem reebuda de vosaltres prohomens e consell per la qual stam avisats de la penuria de vitualles e de la novitat feta per Merigo de Miglos a vostros homens e de les corregudes que los enemichs de Camprodon vos fan e de les fames que seminen en aqueixes parts e de la bona e ferma perseverança que haveu en les negociacions del dit Principat. Dels quals avisos som restats molt contents e de vostre virtuos proposit molt vos comendam com certament ne siau meraxedors. Venints a la resposta quant al mes treball e congoxa haureu mantenguda la bona e vera justicia del dit Principat tant de major premi e gloria sereu meraxedors e hajau a cert no sera mes en oblit ne cureu del que dien los de Camprodon ço es que con hic haura Rey se deran e seran perdonats. Ells deuen sentir alguna cosa com axo dien. Sera lo que a Deu plaura. Mas vosaltres no ignorau que on sien perdonats tots o part in domo patris mei manciones multe sunt. Per altres vos havem scrit que ans de molts dies sentireu e veureu coses qui molt e molt alegraran vosaltres e tots los bons cathalans entant queus dolra con mes no haureu fet per la defensio comuna e los enemichs ne seran contristats e aterrits. Nous spantea adonchs la minima potencia dels enemichs ne los rocins car no munten per muralles. Fort vila teniu e de

bona gent poblada e segons som avisats compatentment a Deu gracies de vitualles provehida e àxi facil es ab ajuda divina la custodia. Lo cas seguit a la companyia de mossen Johan Çariera nous do molestía car usança es de guerra e pus les gents e arnesos son salvats e ha be costat als contraris es algun conort la perdua dels rocins car ab diners sen troben. Certificants vos que per provehir a totes les coses necessaries en Empurda tant per conservacio de aquell com expolsio dels enemichs van un deputat e un conseller ab diners e amplissima potestat a tot lo necessari. Speram ne fruyts saludables no solament per aquella provincia ans encara per aqueixes muntanyes. Deurien empero considerar que les necessitats son moltes e tantes parts se ha atendre que no es possible totes coses anar al pler dels demanants car si a la sola vila de Campredon e aqueixes muntanyes o altre part se hagues provehir facil fora la curacio e aquestes coses e necessitats vosaltres no ignorau. Venints al consell demanat que fereu millor nol vos podem dar que a nosaltres mateys e a aquesta ciutat la qual si tota via mirau e per mara teniu ella nous desemparara e podeu levar juy que lo qui senyorajara aquella sera senyor de la resta. Les noves certes son moltes les quals a present per bona causa manifestar no es expedient mas volem siau certs tenim los tots molta e molta causa de esser alegres e contentissimos e en aço no dubteu per la qual rao molta gloria es apparellada als vertaders cathalans los quals per la defensio de la patria pugnar no han dubtat. Com hora sia ne sereu certificats com seran les al-

tres universitats. Daqui avant abrigau vos de la virtut de perseverança e siau be sforçats com loablament haveu acustumat. Quia non coronabitur nisi qui legittime certaverit. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XVI de nohembre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al honrat senyer lo capita de la vila de Sent Pedor.

Honrat senyer. Jatsia tota via nostra intencio sie stada que en les coses principals de la capitania stiguessen a consell dels consellers de aqueixa vila encaraus fem la present. Pregants e encarregants vos que si fet no es almenys daci avant los façau com axi siau stat elegit en virtut de la letra nostra per los dits consellers e prohomens segons som informats. E per que havem entes teniu presos alguns homes de la vila de Solsona qui aci eren venguts per missatgers volem nos scrigau de la causa per que los teniu presos e del queus ne par a fi queus puixam rescriure nostra intencio. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XVII de noembre del any MCCCCLXIII. — P. de Belloch. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al honrat lo batle del terme de Palau Tordera.

Honrat senyer. Pregam e encarregam vos deconti-

nent liureu an Johan Moner capita per nosaltres del castell de Montsoriu les deu quarteres de forment que haveu acustumat pagar quascun any e aço en paga prorata del salari de la dita capitania. Data en Barchinona a XVII de nohembre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als honrats los batle e prohomens de la Vall de Gualba.

Honrats senyers. Pregam e encarregam vos decontinent liureu En Johan Moner capita per nosaltres del castell de Montsoriu les XXV quarteres dordi que haveu acustumat pagar quascun any al dit castell les quals segons som informats son degudes de dos anys e aço sie en paga prorata del salari de la dita capitania. Data en Barchinona a XVII de noembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar degua de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini diputati et cetera.

Los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya als honrats los procurador jutge batles e sotzbatles del vezcomdat de Cabrera als quals les coses devall scrites pertanguen e a lurs loctinent e a quascun dells salut.

Ab tenor de la present vos pregam e per lo benefici

publich requerim que tots deutes penes e altres coses devallants de la guerra per qualsevol persones degudes e deuadores e o pertanyents al capita del castell de Montsoriu façau pagar e satisfer quant a quascuns se sguarda an Johan Moner capita per nosaltres de aquell tota hora que per ell daço instats o requests seran repulses totes dilacions e excepcions. Donant en aço tal orde e recapte que lo dit capita no haja occasio de querelar se. Data en Barchinona a XVII de nohembre lany de la Nativitat de Nostre Senyor Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda.

Domini deputati et cetera.

Al honrat senyer lo batle del terme de Arbucies.

Honrat senyer. Pregam e encarregam vos que totes ráhons e excepcions cessants façau fer les guaytes acustumades al castell de Montsoriu segons es acustumat en temps de guerra o façau los homens se concorden ab lo capita de aquell e en aço ne matau torb algu com axi vullam se faca e sie degut e saludable per salut daqueixa terra. Data en Barchinona a XVII de noembre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt noble e magnifich baro En Bernat Gilabert de Cruylles capita per lo Principat de Cathalunya en les parts de Empurda.

Molt noble e magnifich baro. Lo magnifich mossen Pere de Belloch deputat ensemps ab mossen Johan Serra conseller de aquesta insigna ciutat son tramesos a aqueixes parts per reposar e metra en orde aquelles e encara refer lo exercit e provehir a tot lo necessari ab amplissima potestat. Pregam e encarregam vos que donant los fe e creença en totes coses façau e metau en execucio lo que per ells vos sera dit axi com si per nosaltres presencialment ere fet e ordonat. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XVII de nohembre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

A la molt egregia e magnifica senyora la comtessa de Modica.

Molt egregia e magnifica senyora. Vostra letra havem rebuda ab la qual nos certificau que los honorables En Bernat de Balbs e son fill no han volgut pendre carrech de les capitanies de que scrit los haviem. Oferint vostra gran noblesa que tota via star a ordinacio del Principat en totes coses e pregants nos aquella hajam per recomenada. A les quals coses senyora molt egregia responem regraciant vos les dites ofertes de les quals sempre stam confiants com a virtuosa cathalana zeladora del be publich que totes vegades per nostre poder farem lo que sie honor e util vostre. E per-quant senyora molt egregia per lo util de aqueix

vezcomdat e benavenir del Principat es necessari les coses sien meses promptament en degut orde segons es stat aci apuntat e per lo magnifich mossen Pere de Belloch deputat lo qual ensemps ab mossen Pere Johan Serra conseller daquesta insigna ciutat per aquestes coses e altres es trames vos sera referit. Pregam vostra gran noblesa que adhibint li plena fe e creença decontinent do orde les coses que per part nostra vos dira sien meses en exequcio totes dilacions cessants. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XVII de nohembre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

A la molt egregia e magnifica senyora la comtessa de Modicha.

Molt egregia e magnifica senyora. Per benefici de aqueixa terra e repos del Principat pregam e encarregam vostra gran noblesa que vista la present façau publicar ab veu de crida per totes les parts del vezcomdat que sots pena de la vida alguns dels poblats en aquell no gosen o presumesquen receptar mossen Ponç e En Climent de Cabrera en lurs cases ne aquell acompanyar en alguna part de nit ne de dia palassament o amagada ans si aquells o algu dells veuran hajen metre so é aquells inseguir ab armes fins sien haguts morts o presos e mesos en poder del capita del castell de Hostalrich o del castell de Montsoriu segons

lo territori en seran presos. E no resmenys hajen seguir los dits capitans tota hora que requers ne seran e exir al·so de campanes o de corn o de bocha qui sera mes per ordinacio dels dits capitants en favor e ajuda de aquells e o del dit Principat. Aço vos placia senyora molt egregia fer expedir e fer servar ab eficacia. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XVII de noembre del any MCCCCLXIII. — P. de Belloch. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen Jofre Çariera.

Molt honorable mossen. Jassia les altres precedents letres sobre aço emanades sien suficients encara a major cautela vos dehim e manam que de les rendes de la bisbalia pagueu al fill de mossen Franci Miquel cavaller la pensio que acustume rebre per un benefici sobre la mensa episcopal de Gerona. Tenint compte del que pagareu e fermant ne suficient apocha o cautela. Data en Barchinona a XVIII de nohembre del any Mil MCCCCLXIII. — P. de Belloch. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya.

Considerant que de present occorren en les parts de Empurda moltes necessitats e congoxes a causa de la

guerra a les quals cove e es de molta necessitat provehir ab gran promptitut per esser obviat als perills e remediat a qualsevol inconvenients qui seguir se poguessen. Per ço volents quant en nosaltres es provehir a les dites coses e confiats de la gran bondat suficiencia e probitat de vos molt honrat mossen Pere de Belloch donzell deputat del dit General a la qual per nosaltres ab intervencio de la present ciutat de Barchinona sou stat elegit a les coses devall scrites ensemps ab lo honorable mossen Pere Johan Serra conseller de la dita ciutat elet per los molt honorables consellers e consell de aquella. Ab tenor de la present vos donam e comattem ampla e plena potestat de visitar totes e qualsevol viles castells e lochs constituhits e constituhides en lo bisbat de Gerona e los prelats religiosos e altres ecclesiastiques persones barons nobles cavallers gentils homens consols jurats sindichs prohomens e consells tots o part una vagada e moltes congregar en aquelles part o parts que e segons vist sera a vos e al dit mossen Pere Johan Serra e ab aquells o persones per ells elegidores e encara sens ells tractar apuntar e ordonar totes coses que sien a conservacio tuhicio e defensio lur e de les dites viles castells e lochs e encara ofensio dels enemichs. E sobre les dites coses e dependents e emergents delles qualsevol capitols e ordinacions si master sera entre ells conduhir e aquells e aquelles auctorizar quant en nosaltres sie e loar e aprovar ab tota eficacia. E si a vos e al dit mossen Pere Johan Serra vist sera qualsevol capitans general e particulars del dit bisbat e de qualsequire viles

castells e lochs de aquell remoure e revocar e aquells matexos o altres faels a la patria en nom nostre com a representants lo dit Principat constituhir posar e crear ab les potestat preheminencies e prerogatives acustumades. Prenent e rebent dells sagrament e homenatge segons se pertany. No res menys puixats requerir e pendre dels honorables consols prohomens e singulars persones e encara oficials de la vila de Castello e comdat Dempuries e de altres qualsevol viles castells e lochs del dit bisbat de Gerona que vist sera a vos e al dit mossen Pere Johan Serra sacrament e homenatge de fidelitat per nosaltres e en nom del dit Principat e los dit oficials remoure e revocar e aquells o altres de nou constituhir e crear. Axi mateix puixats conduhir gents darmes a cavall e a peu e aquells stipendiar ordonar imperar e manar e ab aquells e o altres invasir e expugnar qualsevol viles castells e lochs e los poblats en aquells e aquelles compremir e a obediencia del dit Principat reduhir e fer star ab tota eficacia. E los drets novament imposats sobre la sal teles e canamassaria e encara lo tall ja imposat e altres si imposar ne covindra fer cullir exhigir e lavar e aquells fer contribuir les eclesiastiques militars e generoses persones en manera pertinent e deguda e lo procehit e procehidor de aquells convertir en pagament o sosteniment de la dita gent darmes e o altres necessitats de la guerra o altres coses que a vos e al dit mossen Pere Johan Serra sera vist faedor. E qualsevol quantitats de peccunia a les coses dessus dites o a alguna delles ara o per avant necessaries haver e insertar de qualse-

quire persones e prestech o altre contracte e aquelles promettra restituhir o pagar al temps concordador e per aquelles lo dit dret de la sal e canamasseria tot ensemps o particularment e o lo dit tayll ja imposat o altre imposador e encara qualsevol propietats rendes fruyts naus e altres vaxells marittims bens emoluments e sdeveniments de acuydats e enemichs al dit General pertanyents obligar assignar e consignar e aquelles dites propietats rendes naus vexells fruyts e bens fer vendre e o arrendar perpetualment o a temps o exequtar e alienar a les persones e per los preus e quantitats que sera vist a vos e al dit mossen Pere Johan Serra e aquelles dites quantitats en sosteniment de la dita gent darmes e altres necessitats convertir. E de e sobre les coses demunt dites totes e sengles fer e fermar qualsevulla cartes contractes de obligacions e promisions e o altres e encara apoques fins e cessions difinicions letres cauteles e provisions e altres scriptures ab totes e sengles promissions pactes paccions convencions obligacions renunciacions juraments e altres cauteles necessaries oportunes e a vos ben vistes. E finalment tant en e sobre les demunt nomenades coses totes e sengles com altres occorrents e qui occorreran cogitades e encogitades e sis vol interes publich sis vol privat consernents o tocants en qualsevol manera quant encara altres qualsevulle qui dir nomenar e cogitar se puixen en qualsevol manera la defensio conservacio benefici utilitat benavenir e repos de la cosa publica del dit Principat e dels staments ecclesiastich e militar de les dites viles castells e lochs constituhits en lo predit

isbat de Gerona puixats fer totes e sengles ordinaions enantaments manaments contractes actes exequcions e altres qualsevol maneres de provisions que a vos e al dit mossen Pere Johan Serra seran vistes utils expedients necessaries e opportunes car sobre aquelles e dependents e emergents delles vos comattem plenament les veus nostres e amplissima potestat e facultat vos donam e atribuhim ab les presents ab libera e general administracio encara que fossen majors e pus greus e qui de dret o de fet mes special manament requerissen e segons nosaltres deputats e consell com a representants lo dit Principat fer poriem si personalment hi erem. En testimoni de les quals coses manam la present esser fela ab lo segell major de la casa de la Deputacio en lo dors segellada. Data en Barchinona a XVIII de nohembre lany de la Nativitat de Nostre Senyor MCCCCLXIII. — Fra Johan Despilles.

Domini deputati et cetera.

Los deputats del General del Principat de Cathalunya residents en Barchinona tenints e possehints per certs titols algunes viles castells e lochs en lo comdat Dempuries als honorables nostre procurador o regent la procuracio general en les dites viles castells e lochs reguer del dit comdat batles sotzbatles consols jurats prohomens e singulars persones de les dites viles castells e lochs e a quascun dells salut.

Ab tenor de la present vos dehim a manam quant a quascun se sguarde sotz lo deute de fidelitat e obliga-

cio a que sou tenguts a nosaltres en nom del dit General. Que al molt honorable mossen Pere de Belloch donzell condeputat nostre lo qual de present va en aqueixes parts obeiscau en e de totes coses axi civils com criminals donant li tots consell favor e ajuda a vosaltres possibles e obtemperant sos manaments de paraula o en scrits per ell fets axi com farieu a tots nosaltres si personalment hi erem totes rahons exceptions e dilacions cessants. Data en Barchinona a XVIII de nohembre lany de la Nativitat de Nostre Senyor Mil CCCCLXIII.

Als molt honrats senyers los pahers de la vila de Verdu.

Molt honrats senyers. Per vostre pler e consolacio vos certificam que a suplicacio per part vostre en nostre consell feta per cendescendre a aquella com ne siau be merexedors attenent vostre virtuos obrar a XXXI de octubre prop passat faem entre les altres una conclusio e deliberacio de la seria seguent: Item deliberaren e conclogueren et cetera. (Adviértase aquí que se omite la deliberacion por existir en otro paraje, bajo la referida fecha.) Hajau a cert que per nostre poder totes vegades vos procurarem aquells utils e honors que possibles nos sera car certament digna es aqueixa vila de gran comendacio e de esser tenguda be a memoria. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XVII de nohembre del

ny MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los consols e consell de Castello Dempuries.

Molt honorables e savis senyors. Los magnifichs mossen P. de Belloch deputat e mossen Pere Johan Serra conseller de aquesta insigna ciutat van de present en aqueixes parts per metre en orde aquelles e provehir a les necessitats occorrents ab amplissima potestat. Pregam e encarregam vos que adhibint los fe e creença en totes coses mattau en exequcio tot lo que per ells sera ordonat apuntat e deliberat e siau adjutors e endressadors a tot lo necessari e noy haja falla car axi cove fer se per repos de aqueixa terra e salut dels tots. E tingueus nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a XVII de noembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Bajo la misma forma que la carta anterior, y con la direccion respectiva, se escribió tambien á las municipalidades de Torroella de Mongrí, Figueres, Peralada, Besalú, La Bisbal, Corsá, Rupiá, Palafurgell, Palamós, San Feu de Guixols, Blanes y Tosa.

Al molt egregi e strenuu baro lo senyor comte de Pallars capita general del exercit del Principat de Cathalunya.

Molt egregi e strenuu baro. La causa de la present es sol per avisar vos que si may vingues voluntat e animo de custodir aqueixa vila de Cervera per preservar la de perill siau perseverant e no la desempareu per causa alguna fins tant aqui sie certa persona la qual hi sera molt prest e per aquella haureu avis de tot lo faedor e poreu dispondre de la aturada o anada a vostra voluntat. Faents certa vostra gran noblesa que les negociacions del Principat per gracia divina la qual continuament obre los seus acustumats miracles caminen ten be e ten be que a bocha mes nos poria dir a gran honor util e repos e gloria dels bons e vertaders cathalans dels quals vos sou hu dels mes principals. Ab aquesta generalitat cove siau avisat a present per la no seguretat dels camins mas per la dita persona qui decontinent hira ho sabreu tot e vos e los pahers e altres daqueixa vila haureu causa de star molt e molt alegres. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XIIII de nohembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda.

Per vostre pler vos certificam que dissabte prop passat lo capita de Vich ha pres En Vilasatruu capita del Rey don Johan e un altre gran capidoci feu compte hauran bon recapte e de la gent qui era venguda a socorrer Gerona son ja morts passats LX entre cavall

a peu en algunes corregudes que han fetes e dels nostres noy ha morts sino IIII o V a Deu gracies. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Memorial per caps fet al magnifich mossen Pere de Belloch deputat.

Primo en la vila de Blanes liurara les letres a la senyora comtessa e als jurats e confortar los ha et cetera e dar los ha sentiment de la letra del senyor don Pedro et cetera de la qual sen porte copia.

Item dara orde a la dita comtessa que de continent sien mesos fiables capitans als castells de Blanes de Palafolls e altres de que ja li es stat scrit e que los homenatges se prenguen en nom del Principat sens perjudici dels honor e drets de la dita comtessa. E que los dits jurats elegesquen homens qui vagen a Castello la jornada quels sera assignada per lo dit mossen Belloch ab plen poder.

Apres a Sent Feliu a Palamos a Palafrugell a Torroella de Montgri e altres de la costa liurara les letres e confortar los ha et cetera donant los sentiment de la dita letra del Senyor don Pedro. E fer los ha elegir homens qui vagen a Castello a la jornada.

A Castello fara ajustar los staments ecclesiastich militar e les dites e altres universitats de Empurda e tots ensemps faran aqui una deliberacio presta per provehir a les necessitats alli occorrents.

Item provehir de nou de capitans general e particu-

lars en totes parts on sie necessari e pendre de aquells sacrament e homenatge per lo Principat e metre en orde de defensio totes les viles castells e lochs e asenyaladament provehir que la vila de Besalu sie provehide de vitualles con nestigue freturosa.

Item pendre los homenatges de nou de la vila de Castello e del comdat e de totes altres viles e lochs quels sera vist e dar orde que los oficials de dit comdat sien per ell creats en nom del Principat totes dilacions cessants.

Item que sie publicat per enemich en la dita vila de Castello e en lo comdat don Enrich quis diu comte Dempuries.

Item dara be entenent la causa per que es stat imposat lo dret de la sal e canamassaria e fara en tota manera sie cullit et cetera.

Les dites empero e totes altres coses son remeses a la gran prudencia discrecio e diligencia del dit mossen Pere de Belloch e mossen Pere Johan Serra.

Expedita Barchinone XVIIII novembris anno Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda.

Memorial per via de record que los molt honorables e de gran providencia senyors los deputats del General del Principat de Cathalunya residents en Barchinona fan al molt honorable mossen P. de Belloch condeputat lur qui de present va vers les parts de Empurda.

Ço es que si lo dret de la sal e canamasseria novament imposat se publique en la vila de Castello Dem

puries sie posat en cullidor e guarda de aquell en la dita vila e sa parroquia lo honrat En Johan Lombard mercader ab lo salari que apres sera deliberat.

Item en la vila e perroquia de Roses sie posat en cullidor dels dits drets Nandreu Borrell de la dita vila ab lo salari que apres sera deliberat.

Item que dels diners del General o altres faça liurar al dit Johan Lombard noranta florins dor que en dies passats presta al honorable Nartal de Claramunt donzell per lo fet de la Bellaguarda e que sien restituhits en or.

Expedita Barchinone XVIII novembris anno Millesimo CCCCLXIII. — Manuel de Monsuar dega de Leyda.

Als molt honorable mossen e molt savi frare Bernat Roger Çariera comenador de Grenyena.

Molt honorable mossen e molt savi. Rebuda vostra letra de XVI del corrent mes havem hagut gran pler de aquella per saber noves de vos lo qual com a vertader e virtuos cathala stau be en nostra memoria. Venints a la resposta nosaltres no ignoram qual recapte haveu dat en custodir lo castell de Montornes e quant es necessari star en bona ma per lo util de aqueixes encontrades. E per ço tota via vos pregam e encarregam que perseverant en vostre virtuos proposit siau vigil e attent en la custodia de aquell car prest e molt prest oireu e veureu coses de molta consolacio de les quals per gracia divina stam tant e tant alegres que

mes dir nos pot. E fem vos cert que sabudes aquelles vos dolra com mes no haureu fet per la defensio comuna jassie per vostra porcio hi hajau rebut lo vostre deute. E per aquesta no res sino que lo capita de Vich pres dissabte prop passat En Vilasatruu donzell capita per lo rey don Johan de les muntanyes qui fahie les feynes de que era dada fama an Verntallat e un altre gran capidoçi ab ell. Feu compte hauran hon recapte. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XXI de nohembre del any MCCCCLXIII. — M. de Monsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al honrat senyer lo capita de la vila de Berga.

Honrat senyer. Segons som imformats lo portador de la present appellat Nicholau Tuber calsater fou pres en los dies passats per los enemichs del Principat e stant ab un castella qui aquell per mosso tenia es vengut fins a Geronella e daqui li es fugit desijant tornar en aquesta ciutat portant sen una mula flaçades un llansol e una caxa de mescla qui era del dit castella les quals coses per vos li serien stades occupades sens causa alguna saltem justa. Suplicant volguessem dar orde ell recobras les dites coses. Per ço fem la present pregants e encarregants vos si axi passa com es narrat vullau restituhir les dites coses al dit Nicholau tota dilacio cessant. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XVIIII de nohembre del

any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen Johan Colom embaxador del Principat de Cathalunya.

Molt honorable mossen. Gran admiracio tenim no hajau hagut letres nostres car a quascuna de les vostres havem respost. La present es per satisfer a una per lo portador de aquesta portada feta a XVI del corrent e a totes les precedents. Certificants vos que lo magnifich mossen Pere de Belloch deputat ensemps ab mossen Pere Johan Serra conseller elegits per anar en aqueixes parts partiran Deu volent dema fahents aqueixa via ells porten diners e amplissima potestat per provehir a tot lo necessari. Digau ho als honorables consols daqueixa vila per lur consolacio als quals jau haviem scrit per via de Palamos. E tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a XVIIII de nohembre del any Mil CCCCLXIII. — Manuel de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya als molt honorable mossen Jo-

han Miquel capita e jurats de la vila de la Bisbal saluts.

Nosaltres per benavenir e repos daqueixa vila havem dat special carrech an Berenguer Barrot menor de dies specier de la dita vila de la custodia del castell de aquella de la qual lo dejus scrit pare seu e ell segons som informats tenien carrech. En axi que lo dit pare seu o ell segons devall sera dit ab aquell nombre de gent acordada que vist los sera a carrech de les rendes e emoluments quis cullen en la dita vila e termens de aquella tingues lo castell be gardat de nit e de die per nosaltres en nom del dit Principat e a beneplacit nostre. Avisants vos adonchs de les dites coses vos pregam dehim e manam que al dit Berenguer Barrot no façau torb o impediment algu en les dites coses manats no resmenys ab aquesta matexa an Berenguer Barrot major de dies pare seu que de les rendes ja exides e qui per avant exiran pach lo sosteniment de la dita gent. E si lo dit Berenguer Major volra esser principal o capita de la custodia del dit castell som contents confiants de la sua fidelitat e probomenia. Prestats empero primerament sacrament e homenatge de tenir aquell per lo dit Principat e en lo dit cas lo dit fill sie loctinent seu. On empero lo dit pare per senectut o altrament sera impedit volem lo dit fill seu sie capita del dit castell per nosaltres als quals ha prestat sagrament e homenatge de be e leyalment haverse en la custodia de aquell e de tenir lo per lo dit Principat e de restituhir aquell a nosaltres en nom de aquell tota hora que request ne sera. Siau adonchs los tots de vosaltres als quals la present es dirigida

contents de nostra voluntat e no hi contrafaçau ans vos conformeu a aquella com de vertaders e feels cathalans qui al dit Principat sou obligats de fidelitat se spere e es plenament confiat. Data en Barchinona a XVIIII de nohembre lany de la Nativitat Nostre Senyor Mil CCCCLXIII. — P. de Belloch.

Als molt honorables e savis senyors los veguer capita e consellers de la ciutat de Vich.

Molt honorables e savis senyors. Gran es lo pler que pres havem en la capcio den Vilasetruu e de son companyo. E jatsie cregam aço sie de mes encara vos pregam e encarregam com podem que si fet no es vista la present los strengau en la pus fort manera que fer se puixa a fi sien sebudes totes les fahenes que sapieu del Principat e daqueixa provincia de Osona e de Empurda e sebut que sie tot e en scrits com se mereix redigir som de perer lo dit Vilasetruu sie scortarat e laltre exequtat en la manera queus parra dins aqueixa ciutat. Volriem empero ans de llur exequcio se cobrassen les forçes que lo dit Vilasetruu tenie. Si fer e gruyar se pora sieus avis. E tingue la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XXI de nohembre del any MCCCCLXIII. — P. de Belloch.— Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los pahers de la ciutat de Leyda.

Molt honorables e savis senyors. Disabte prop passat rebem vostra letra avisatoria de la capcio del correu qui nostra derrera letra vos portava e deprecatoria vos tornassem avisar de les coses les quals stimau esser de importancia. Aquesta adonchs satisfara al necessari certificant vos nosaltres per gracia divina star contentissims e molt alegres de les negociacions que tenim entre mans les quals a boca volguerem sentisseu car per bona causa no son comonicables a letra. Gran pler haguerem hagut sr En Barthomeu Daiza per nosaltres deliberat açi tremetre fos plegat car tot lo fet a ell fora revelat si ell o altres trametieu. Segons scrivim tot ho sabreu havents firmissima credulitat vosaltres e altres bons cathalans de aqueixes encontradas ne serieu molt e molt alegres. Confiam adonchs en Nostre Senyor Deu e en la gran justicia e bona querela que prosseguim. E siau virtuosos e be sforçats com loablement haveu acustumat car ell es e sera de nostra part e molt prest ho veurem tots per obra. Dies ha vos fem a saber que per letra rebuda daqueixes parterem avisats alguns homens daqueixa ciutat haver intelligencia ab los inimichs e que deu o dotze eren stats a Bellpuig e havien perlat ab lo quis diu Governador e ab don Anton de Cardona de la qual cosa haven gran admiracio. Avisam vos ne per que hi metau le mans e provehiau al necessari segons vos semblar

les avant vos certificam que a tracte e malicia dels nimichs lo capita qui per lo senyor don Johan era stat posat en custodia del castell de Hostalrich havie feta una gran novitat per la qual si temps hi hagues bastat lo dit castell venia a perdicio mes encontinent sabuda la nova lo dit don Johan e un deputat e un conseller daquesta insigna ciutat tiraren aquella via ab molt sforç de gent a cavall e de peu e ab molt haver del Principat cobraren aquell e vuy en die sta molt be custodit per nosaltres en gran confusio dels inimichs los quals alre que prodicions mals tractes e robaries no exerciteu e per vostra consolacio volem siau certs que los noble don Yvany de So e de Castre germa del vezcomte Devol mossen Phelip de Rexach mossen Pons de Viure mossen Bernat Carneso caveller Johan de Vallguarnera Pere de Darnius Johan de Caramany e altres cavallers e gentils homens poblats en Empurda se son conformats novament en nostres deliberacions e a la empresa del dit Principat fermats e jurats capitols amichs dels amichs e enemichs dels enemichs e axi per gracia divina les fahenes caminen be. Lo die present son pertits mossen Pere de Belloch deputat per nosaltres elegit e mossen Pere Johan Serra conseller elet per aquesta ciutat van la via de Empurda per reformar e metre en degut orde aquella provincia la qual a causa dels inimichs qui son en Gerona stave molt congoxada. Speram ne fruyts saludables en defensio de aquella e ofensio dels dits inimichs los quals la semana passada en algunes corregudes que an fetes han perduts de LX en LXX homens entre

de cavall e de peu e dels nostres noy ha morts pus de IIII o V a Deu gracies. Dissapte prop passat lo capita de la ciutat de Vich ab XIII rocins e VIIII pehons hague encontra ab alguns inimichs dels quals fou pres lo capita gentil home appellat Vilasetruu e un altre ab llurs rocins son homens de gran valer e specialment lo dit Vilasetruu qui era capita per lo Rey En Johan de una gran part de les muntanyes hon son los pagesos de remença e qui fahia totes les fahenes qui eren atribuides an Verntallat. Feu stima haurem bon recapte. A present nons occorren altres coses sino que hajau bona sperança que molt prest Deu ajudant haurem los fruyts de la alegria e consolacio demunt tocades. E tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a XXI de nohembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt magnifich mossen e molt savi mossen Pere de Belloch deputat del General del Principat de Cathalunya.

Molt magnifich mossen e molt savi. Segons som informats a mossen Johan Torra prevere obtinent lo benifet de Santa Maria en la Seu de Gerona son degudes XXX lliures Barchinoneses qui venen a carrech de les rendes de la mensa Episcopal. Per ço a suplicacio sua vos pregam vullau dar e manar a mossen Jore Çariera procurador de la Bisbalia que de les dites

rendes pach les dites XXX lliures com abans pora. Per letres e homens de Leyda trameses a homens de aci hic ha avis que alla se dehia publicament lo Rey don Johan esser mort pero nosaltres non havem letra. Tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XXII de nohembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Vostres condeputats e consell et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los veguer capita e consellers de la ciutat de Manresa e de Sent P. dor e de Balsereny.

Molt honorables e savis senyors. Gran clamor es fet de la capcio per vosaltres feta de Jachme Ferrer e Ramon Arquells carnicers e del bestiar que per provisio daquesta ciutat amenaven de les parts del comdat de Cardona per la qual raho lo senyor don Johan lochtinent e los honorables consellers de la dita ciutat vos scriuen ab lurs patents letres. E per quant en les dites coses afronten molts privilegis de aquella specialment de vitualles los quals son tenguts tant a cars com la vida e sentim no serie permes fossen derogats en manera alguna. Per ço vos pregam e encarregam com mes podem que sens dilacio deliurets los dessus dits e llurs robes e bens e teles ne al dit bestiar no doneu torb o impediment algu a fi puixan venir liberament en aquesta dita ciutat. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XXII de noembre del

any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda.— Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable misser Gregori Molgosa un dels assessors e advocats de la casa de la Deputacio.

Misser Gregori molt honorable. Informats som que En Jachme Bertran mercader de aquesta ciutat los bens del qual per esser inimich acuydat son adjudicats al General temps ha feu venda de dos sclaus negres al reverent abbat de aqueix monastir de Montserrat per preu de CC florins dades fermances per aquells ço es per los C florins En Jachme Montfahi de Monistrol e per los altres C En Thomas Tries de Collbato. E com lo temps a ells prefigit sie molt ha passat per tant vos pregam e encarregam pus vos trobau en aqueixes parts e per stelviar als dessus dits les despeses de porter façau paguar los dits CC florins encontinent. En altra manere covindria a nosaltres fer hi provisio deguda attes que per los qui eren exegudors dels bens dels acuydats hi es stat gran temps ha trames e no han dat recapte. Tingueus Nostre Senyor en sa proteccio. Data en Barchinona a XXII de poembre del any Mil quatre cents LXIII. — M. de Montsuar degua de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt magnifich mossen e molt savi mossen Pere de Belloch deputat del General del Principat de Cathalunya.

Molt magnifich mossen e molt savi. Rebuda havem vostra letra de avis de les sis fustes ques son aqueixes mars mostrades da que havem pres gran pler. Semblantment son stades aci vistes e tiren de larch la volta de Valencia son tres galees de florentins segons han dada lengua a un lehut qui es anat. Les provisions per a ponent tenim a memoria e ja pensam que es de fer. Prègam vos com sereu a sent Feliu façau expedir los adobs de les naus e que lo monastir stigue al segur. Si alre havieu aqui rebut de les dites fustes avisaunos ne: E sie la Santa Trinitat en vostra proteccio. Data en Barchinona a XXIII de noembre del any MCCCC LXIII. — M. de Montsuar degua de Leyda. — Vostres condeputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt magnifich mossen e molt savi mossen P. de Belloch deputat del General de Cathalunya.

Molt magnifich mossen e molt savi. Sebut havem que lo baro de Cruylles capita ha presos e ab si portats molts bens que lo reverent abbat de Roses tenia en la vila de Castello Dempuries sotz nom e color que eren del reverent abat de Sent Pere de Gallicant nebot del dit abbat lo qual lo dit baro aferme star a la

força de Gerona. E que jatsie ab nostra letra hajam scrit los dits bens fossen restituhits empero aquells que lo dit baro te no ha poguts recobrar en gran dan e interes del dit reverent abbat de Roses per part del qual som instats e suplicats volguessem a aço provehir. Attes adonchs queus trobau en aqueixes parts vos pregam que sius constara los dits bens esser del dit reverent abbat de Roses aquells li façau restituhir en tota manera. E tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a XXIII de noembre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar degua de Leyda. — Vostres condeputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los consellers de la vila de Bergua.

Molt honorables e savis senyors. Per vostra letra e per lo portador som fets certs del trespas fet per los de Begua oblidats de lur be e honor tolerants esser mesos cullidors als drets del General per lo quis diu vezcomte ab provisio del Rey don Johan. Certament nos dolem de llur falta e perdicio car hauran esser tractats altrament que no eren fins aci pus de llur mara que es la terra e aquesta ciutat segreguar se volen sens la qual viura no poden e pus de la gloriosa fi de les fahenes que tenim entre mans mostreu no voler haver participi car com ja scrit vos havem prest e molt prest speram fruicio de les coses apuntades e delibe-

rades axi de haver cap com altres qui bona causa a present manifestar nos poden mas no leguiara les sebreu e veureu Deu volent. Vosaltres tota via feu lo degut com loablament haveu acustumat car per nosaltres sereu tenguts en memoria en totes coses que haver e util de aqueixa universitat succehir puixen e ja es començat car hagut lo dit vostre avis nosaltres deputats per decorar aquella qui nes be merexedora e condescendre a vostres prechs havem deliberat en ella haja taula e cullidor del dret de les entrades e exides axi com era en Puigcerda e ja havem provehit de cullidor e guarda En Francesch Pujol e ho notificam ab nostra letra al deputat local los quals deputat e cullidor comunicaran ab vosaltres sobre lo novell dret per nosaltres imposat a cert temps de la sal e teles e camamaçaria a efecte de paguar e sostenir gent a cavall o a peu deputadora en custodia de les terres e provincies hon se cullira e en altres necessitats de la guerra e axi sera fet lo que es stat vist esser expedient per evitar talls e altres moltes incomoditats. Placieus la cosa se conduescha per ques puxa exequtar com ja se exhegescha lo dit dret en aquesta ciutat e Manresa Vich Empurda e altres parts de Cathalunya e cove la exaccio sie egual. Les armes e passadors que demanau non tenim ans les hauriem comprar. Fluxau vos a present ab les coses queus havem trameses per En Francesch Sorribes e cogitar que a moltes parts havem suplir. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XXIII de noembre del any Mil CCCC LXIII. — Manuel de Montsuar degua de Leyda. —

Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Capitania de mossen Pere Çariera cavaller.

Los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya confiants de la probitat suficiencia e legalitat de vos molt honorable mossen Pere Çariera cavaller en lo bisbat de Gerona domiciliat ab tenor de la present a beneplacit nostre vos constituhim cream e deputam en capita de la vila de Hostalrich axi que vos dit mossen Pere Çariera durant lo dit beneplacit siau capita de la dita vila e aquella defensets governets e guardets fielment be per nosaltres e en nom del dit Principat segons se pertany e usets en respecte dels actes de guerra axi en los homens de aquella com altres de totes aquelles potestat auctoritat preheminencies que semblants capitans han acustumat e poden e deuen Car nosaltres ab tenor de la present circa lo ofici de la dita capitania vos cometem plenament les veus nostres e dehim e manam quant a nosaltres se sguarde als poblats en la dita vila e altres a qui pertanguen que prestats per vos sacrament e homenage en poder del capita del castell de la dita vila al qual ne havem dada comissio aquells rebent per nosaltres e en nom nostre de haver vos be e leyalment en la custodia e bon govern de la dita vila e de aquella restituhir a nosaltres o a qui volran tota hora que request ne serem de la qual prestacio de sacrament e homenage sie testificada e a nosaltres tremesa carta

publica hagen e tinguen vos dit honorable mossen Pere Çariera per capita dessus dit e a vos obeesquen com es acustumat a semblants capitans durant nostre beneplacit dessus dit. En testimoni de la qual cosa manam la present esser feta e a vos liurada ab lo segell major del ofici de Deputacio en lo dors segellada. Data en Barchinona a XXII de noembre del any Mil CCCC LXIII. — M. de Montsuar degua de Leyda.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable e discret mossen Johan Çavila pabordra de la Almoyna de Gerona e capita del castell de Brunyola e als prohomens de aquell.

Molt honorable e discret mossen. Oyts los missatgers açi venguts portadors de aquesta som stats avisats de vostre bon proposit e ferma perseverança en la prossequcio de la justa querela del Principat daque molt vos comendam com aquells qui com a vertaders cathalans feu ço que loablament haveu acustumat. Venints a la resposta nosaltres volem eus pregam e encarregam com mes podem tingau aqueix castell de Bruyola per lo Principat e aquell defensau virilment en manera quen puixau dar bona raho. E stau alegres car Nostre Senyor Deu es e sera ab nosaltres e ans de molts dies sebreu e veureu coses axi de haver cap om altres qui molt e molt vos acontentaran e siau erts que nous dolra sino com mes no haureu fet per l defensio comuna. E per vostra consolacio vos certicam que nosaltres e aquesta ciutat havem tramesos

un deputat e un conseller en les parts de Empurda per fer exercit de gent a cavall e provehir a totes les necessitats daqueix bisbat. Si donchs algunes coses vos occorreran haver dir o demanar recorrereu a nosaltres o a ells car nous fallira res del possible. E recort vos teniu castell molt fort e bona gent en tant que ab la ajuda de Deu no haveu dubte de res encara que una potencia de Rey fos al demunt. Per via de Leyda havem nova que lo Rey don Johan seria mort en Navarra tost se sabra en cert e del que sera vos certificarem. Tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XXIIII de noembre del any MCCCC LXIII. — M. de Montsuar degua de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los procuradors de la ciutat de Tortosa.

Molt honorables e savis senyors. Per comunicar vos axi com es raho alguns secrets de gran importancia los quals per bones causes no es vist deure esser revelats a present sino a vosaltres e als honorables pahers de Leyda e de Cervera trametem lo honorable En Francesch Amich sindich de aqueixa universitat qui en presencia del honorable mossen Jachme Segur canonge de aqueixa sglesia vos notificara aquelles ab miga de jurament com axi hi siam nosaltres e ells strets per ells sereu avisats de moltes miraculoses particularitats les quals visiblement havem a creure divinament pro-

cehexen. Placieus que adhibint fe e crehença al dit Francesch Amich en lo queus dira dels dits secrets vullau com loablament haveu acustumat entendre e attendre a la custodia daqueixa ciutat e stau alegres car ab la ajuda de Deu molt prest los tots haurem possessio e fruicio dels dits secrets pregants e encarregants vos que al dit mossen Jachme Segur per nosaltres per aquesta raho tremes als dits pahers de Leyda vullau dar tota direccio possible per manera que prest alli transferir se puixa. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XXIIII de nohembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar degua de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los pahers de la ciutat de Leyda.

Molt honorables e savis senyors. Per lo portador de la present rebem ir vostra letra a la qual vos respohem quant al fet de les vitualles et cetera nosaltres recaem en parer que tota la gent darmes se ajunta per dar orde al transit de aquelles e axi stam deliberats que lo honorable mossen Pere Johan Ferrer capita qui ab C rocins e molta gent a peu es en Vilafrancha de Penedes vage on es Armendaris e trabellam que lo senyor don Johan façe ab ells aplegar la gent de Manaut fill seu tota o part e en conduhir aço de present es tota nostra diligencia la qual crehem ab la ajuda de Deu vindra en bon conclusio car huy havem hagut le-

tra del dit mossen Pere Johan Ferrer per la qual som avisats ell e lo dit Armendaris stan en cert apuntament. Siau certs tota via si tendra la ma fins haje compliment car tanta voluntat hi teniu com vosaltres als quals trametem homens propris per dos vies partiran dema per comonicar vos nostres consolacions en les quals volem siau perticipants per vostre bon merexer e daqueixa ciutat la qual apres aquesta es en nostres animos imprimida de amor e afeccio cordials. De la nova del Rey don Johan desijam esser certs. Prègam vos cobrats los correus que dehiu haver hi tramesos nos ne certifiqueu. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XXV de noembre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los pahers de la ciutat de Leyda.

Molt honorables e savis senyors. Per comunicarvos axi com es de raho alguns secrets de gran importancia los quals per bones causes no es vist deure esser revelats a present sino a vosaltres e als honorables procuradors de Tortosa e pahers de Cervera trametem lo honorable mossen Jachme Segur canonge de Tortosa un de nostre consell lo qual vos notificara aquells a miga de jurament com axi hi siam nosaltres e ells stretz. Per ell sereu avisats de moltes miraculoses particularitats les quals visiblament havem a creure divinament

ocehexen. Placieus que adhibint fe e creença en lo
eus dira dels dits secrets vullau com loablament
veu acustumat entendre e attendre a la custodia da-
neixa cintat. Stau alegres car ab la ajuda de Deu
olt prest los tots haurem possessio e fruycio dels dits
ecrets. Hajau per recomenat lo dit mossen Jachme car
ertament es home de be e tal que mereix honor li sie
feta. E tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio.
Data en Barchinona a XXIIII de noembre del any Mil
CCCCLXIII. — M. de Montsuar degua de Leyda. —
Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt reverent honorables e savis senyors los ambaxadors del Principat de Cathalunya tramesos al cristianissimo Rey de França.

Reverent e molt honorables e savis senyors. Tant per suplir a vostres desigs quant per obviar despeses e per altres bons respectes es stat deliberat vosaltres mossen labbat e micer Pere Severtes esser licenciats axi com ab la present vos licenciam per repetriar e que vos mossen Johan de Copons resteu ambaxador sol per lo Principat e semblant deliberacio ha feta aquesta ciutat que reste mossen Matheu de Soler licenciant los altres. Es adonchs stat vist necessari la atutada de vos dit mossen Johan de Copons car la successio dels negocis que teniu entre mans poria tals coses roduhir que de aci vos hi tremetriem. Avisants vos donchs de les dites coses singula singulis referendo

pregam e encarregam vosaltres dits mossen abbat e misser Pere Severtes que lexades instruccions si compliment no han e altres coses queus seran vistes al dit mossen Copons retornen com abans poreu menant ab vosaltres En Nicholau Sola scriva de vostra embaxada lo qual en tot cars havem mester. E vos mossen Johan de Copons que conformant vos ab aquest Principat les coses ab aquella diligencia e bona voluntat que sempre haveu acustumat scrivint nos sovint de les coses que occorreran. Per les altres precedents letres vos havem amplament certificats de tot lo que mester es. A present no hic ha res de importancia sino que en Leyda se diria lo Rey don Johan esser mort en Olit segons per letra dels honorables pahers som certificats mas no ho sebien en cert. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XXV de noembre del any Mil quatrecents LXIII. — M. de Montsuar degua de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al honorable mossen Jachme Salvat canonge capitol del castell de Muntferrer.

Honorable mossen. Gran pler havem pres en la provisio que de vos es stada feta en capita del castell de Montferrer. Per tant com tenim ferma crehença de aquell dareu bona raho attesa vostra bondat e virtut de la qual molt confiam. Pregam vos per ço siau virtuos com a bon cathala e atteneu en la custodia del

dit castell e la conservacio del qual va molt com sebeu. E perque haureu supportar algunes despeses axi per lo respecte vostre com daltres e no seria raho de vostres bens paguasseu. Per ço haguda daço la voluntat e expres assentiment dels concanonges vostres qui açi se troben som contents ens plau prengau de les rendes e fruyts del dit castell per suplir a les dites despeses e altres qui hagen respecte de la conservacio del dit castell car en temps de vostre raciocini aquelles vos farem admetre en compte. E tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a XXV de noembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen En Roger de Rosanes donzell tenint en comanda lo castell de Hostalrich.

Honorable mossen. Aqui va mossen Franci Torres cavaller capita daqueix castell per nosaltres elegit per haver possessio de aquell e star en custodia sua. Pregam dehim e manam vos que lo dit castell ab mija de notari liureu al dit capita per nosaltres e en nom del dit Principat ab tots artellaries armes vitualles e altres municions fahent de aquelles inventari del qual nos aportereu copia per que sapiam totes les coses. Certificantsvos ell sen porte diners per paguar a vos e als macips que teniu ço que degut sie. En aço no metau dilacio alguna com axi vullam se façe deliberadament

e consulte. Data en Barchinona a XXIII de nohembre del any MCCCCLXIII. — Fra Johan Déspilles. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e discrets los preveres de la comonitat e oficialitat de la vila de Bergua.

Molt honorables e discrets senyors. Sebut havem vosaltres esser tenguts e obligats paguar an Guillem Boldu de la vila de Cardona CCXVI lliures Barchinoneses qui venen paguadores a la festa de Nadal prop vinent. E com lo dit Boldu per esser habitant de la dita vila sie enemich del Principat per ço ab tenor de la present vos denunciam pregam e per lo interes publich requerim la dita quantitat no pagueu al dit Boldu ne a altre per ell ans aquella liureu a nosaltres en nom del General car rebuda que la hajam vos ferem desobligat e indempnes servar de qualsevol obligacio a que siau tenguts. Guardau no façau lo contrari si dues veguades pagar no desijau ultra altres provisions que per nostre poder hi feriem. Data en Barchinona a XXV de noembre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar degua de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los pahers de la vila de Cervera.

Molt honorables e savis senyors. Per comonicar vos axi com es de raho alguns secrets de gran importancia los quals per bones causas no es vist deure esser revelats a present sino a vosaltres e als honorables pahers de Leyda e procuradors de Tortosa tremetem En Johan Mathes portador de aquesta lo qual vos notificara aquells ab mija de jurament com axi hi siam nosaltres e ells obligats. Per ell sereu avisats de moltes miraculoses perticularitats les quals visiblement havem a creure divinament procehexen. Placieus que adhibint fe creença en lo queus dira dels dits secrets vullau com loablement haveu acustumat entendre e attendre a la custodia daquexa vila e stau alegres que ab la ajuda de Deu molt prest los tots haurem possessio e fruycio dels dits secrets. Lo dit Johan Mathes es home secret afeat e molt devot al benavenir de la patria e per ço li havem dat aquest carrech lo qual per la no seguretat dels camins tot home no comprenguera. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XXIIII de noembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar degua de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt magnifich mossen e molt savi mossen P. de Belloch deputat del General de Cathalunya.

Molt magnifich mossen e molt savi. Ja sebeu la questio que es entre Nanthoni Closells de una part e lo batle del castell de Calonge de la part altra. Ara lo

dit Closells segons som informats ha querelat per pau e per treua lo dit batle lo qual es açi comperagut. E per que la sua absencia poria portar algun nocument al dit castell es stat vist deure sen tornar. Per ço vos pregam com mes podem jatsie cregam ne sou be pregat les parts dessus dites e lurs diferencies metau en repos en manera daci avant no puixen questionar e que lo castell sie be custodit. En aço nos fareu assenyalat pler. Tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XXV de noembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. —Vostres condeputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya als honorables tots e sengles pahers consellers jurats e prohomens de les viles de Cervera Golada Verdu Piera e altres del dit Principat e a cascun dells salut.

Nosaltres trametem de present En Johan Mathes portador de aquesta per certs afers tocants granment interes e beavenir del dit Principat. Per ço vos pregam e encarregam quant mes podem que al dit Johan Mathes doneu tots consell favor e ajuda a vosaltres possibles e no li sie procurat torb algu car porterie gran inconvenient la sua tarda. Data en Barchinona a XXVI de noembre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar degua de Leyda.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorables e savis senyors los consellers de la ciutat de Vich.

Molt honorables e savis senyors. Per complaureus e dar camí al que segons vostre scriure desijau fer per be avenir de aqueixa ciutat havem liurat al vostre sindich un carreto de bombarda ab ses aperobats lo qual havem hagut de aquesta ciutat ab promissio de restituhir com lo General non tingues. Pregam e encarregam vos ab tot cregam sie demes que la bombarda e dit carreto e altres coses meteu en tal disposicio e orde que contrari seguir nos puixa car ultra la perdua e dan ço es que Deus no vulle recaura en gran carrech del Principat. Vosaltres en aço e en totes altres coses attendreu e mirareu per tot com loablament haveu acustumat. Scrit vos havem de nostra intencio sobre lo fet den Vilacetruu e de Colomer que teniu presos encara vos ho reduhim a memoriá. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XXVII de noembre del any MCCCCLXIII. — Bernat Johan de Casaldaguila. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorables e savis senyors los sotsveguer capita e consellers de la vila de Bergua.

Molt honorables e savis senyors. Per un jove de aqui vengut som fets certs haurieu presos dos homens de Olot lo un appellat Anthoni Pineda e laltre ignoram los

quals specialment lo dit Anthoni Pineda son molt criminosos e contrariants a les negociacions del Principat e capitans de tota aquella terra de la qual cosa havem hagut tan gran pler que major dir nos poria per quant son dels mes principals enamichs. Pregam vos adonchs encarregam e encara per lo benefici publich e interes de la corona reyal vos requerim los dits homens no deliureu per via alguna ans aquells be guardats ameneu aci a nosaltres tota dilacio cessant. E per res noy hage falla Car speram en Deu que per mija de la llur capcio e den Vilacetruu qui es stat pres a Vich les fahenes del Principat seran endraçades e de la deliurança seguirien grans contraris. Hajau ho tot per be entes car a present cosa de mes plaer e benefici fer no podieu e certament havem a creure Nostre Senyor Deu contiuuament obre los seus miracles. E per quant lo dit portador se es ofert molt liberalment portar vos aquesta vos pregam sobresigau en la sua questio o altercacio fins los dits homens sien aci venguts e per los quils amenaran vos scriurem de nostre interes de lo qual pensam sereu contents. Certificants vos de hora en hora speram veure les coses de que scrit vos havem e ab la ajuda de Deu molt prest ne sereu tots alegres. Tiugueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XXVIIII de noembre del any Mil CCCCLXIII. — Fra Johan Despilles. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt reverent pare en Christ lo senyor bisbe e honorables senyors los capitol de la Seu de Tortosa.

Molt reverent pare en Christ e honorables senyors. Ab tot cregam sie démes encara pregam quant mes podem V. Reverent P. e honorables savieses que en algunes coses daque sereu instats per lo deputat local o son loctinent per beavenir de aquest Principat nos vullau complaura e ab tot pensem hi teniu axi bona voluntat com nosaltres encara ho haurem a gran complasencia. E tingueus la Santa Trinitat en sa protecció. Data en Barchinona a XXVIII de noembre del any MCCCCLXIII. — M. de Monsuar degua de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al honrat senyer diputat local.

Honrat senyer. Entes havem serien impetrades provisions de nostre Sanct Pare en favor de mossen Bonanat Ferrer canonge de la Seu de Tortosa lo qual es reputat per no amich de aquest Principat. E com per beavenir de la patria sie vist aço se dege desviar. Per ço vos pregam e encarregam com mes podem que en nom e per part nostre vista la present vingueu ab los senyor bisbe e capitol de la dita Seu liurant los la letra que sera ab aquesta e notificant a aquells com mes graciosament poreu les dites coses e instant los de paraula o si vist vos sera en scrits que si tals pro-

visions o lur noticia venen aquelles no obtemperen sens sabuda nostre qui ne scriurem al dit Sant Pare per obtenir revocacio de aquelles. E rescriureu nos de llur resposta. Data en Barchinona a XXVIII de noembre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar degua de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable e molt savi cavaller mossen Johan de Ledarnosa capita de Maho.

Molt honorable e molt savi mossen. Deliberat havem vos siau capita daqueix castell e vile de Maho e de les sues pertinencies per nosaltres e en nom de aquest Principat de Cathalunya tant com a nosaltres plaura. En axi que durant lo dit beneplacit meu en nom del dit Principat de aquelles potestat prehemi-nencies e prerogatives que semblants capitans han acustumat e poden e deuen. Pregam vos adonchs encarregam e manam que acceptant lo dit carrech attenau en la custodia dels dits castell e vila ab gran diligencia segons de vos plenament se confie e façau que totes les coses davall scrites hagen degut efecte ço es que no permetau traura directament o indirecta palesament ne amegada robes vitualles lanes catius axi de amichs com de inimichs sens licencia e voluntat nostra sino an Guillem Dez Parets daqueixa illa patro de berganti per lo qual vos tremetem aquesta a qui lexareu traure aquest viage de les lanes e robes a nosaltres o al General pertanyents fins en valua de LXXI lliure

X sous fahent ne vos memorial daço que li sera liurat e avisant nos ne ab vostra letra perque frau no si puia fer. E per bons respectes tots a efecte de util e benavenir de la illa volem que sens prejudici dels privilegis e libertats e encara de la sentencia que tenen ans aquells stants en se força e voler per aquest any lo regiment de la terra recaygue en les persones que e segons en la fi de la present es contengut car vist es axi deures fer per salut daqueixa terra. Volem axi mateix que dels dits bens pertanyents al General pagueu En Pere Mora notxer e Barthomeu Robres proher per resta de sou ço es al dit Mora VII florins dos solidos dos diners e al dit Robres XI florins sinch solidos VIII diners. Hajau vos en les dites coses ab aquella bona afeccio diligencia e probitat que loablament haveu acustumat. E per vostra consolacio vos certificam no passaran lonchs dies sentireu e veureu coses de tanta alegria que mes dir nos pot axi de haver cap qui presencialment sera entre nosaltres com altres coses en beavenir e molta gloria dels cathalans. Semblantment de aço scrivim als honorables subdits de aqueixa vila ab los quals volem vos hajau ab bona tractacio e amicicia. E tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a XXVIII de noembre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar degua de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Los deputats del General e consell representants lo

Principat de Cathalunya al molt honorable mossen Pere Johan Ferrer capita e a tots cavallers gentils homens e gents a peu del seu exercit e altres qualsevol de la afeccio del dit Principat salut.

Martin de Mularç portador de aquesta de vostra voluntat va en aqueixes parts. Per ço los pregadors de vosaltres pregam e als altres a qui pertany dehim e manam que al dit Martin no façau torb o impediment algu encara que venguen de alguna terra detenguda per enamichs del dit Principat ans lexeu aquell passar liberament. Data en Barchinona a XXVIIII de noembre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar degua de Leyda.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable e savis senyors los consellers de la vila de Bergua.

Molt honorables e savis senyors. Entes havem vosaltres haver demanat per capita lo honrat En Miquel Davinyo donzell lo qual va de present aqui ab provisio del senyor don Johan loctinent. Havem gran pler si axi es de vostra deliberacio car semble a nosaltres sera gran util daqueixa vila per ço com les gents seran ordonades altrament que sens cap stavem. Per ço si axi sera que a vosaltres se accepte vos pregam e encarregam vullau ab ell ensemps dispondre de totes les coses necessaries a la custodia de la dita vila per manera ne puixau dar bona raho com loablament haveu acustumat. E tingueus la Santa Trinitat en sa protec-

cio. Data en Barchinona a XXVIIII de noembre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar degua de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los capita e consellers de la vila de Bergua.

Molt honorables e savis senyers. Gran clamor es fet per En Rossinyol treginer del castell de Casserres afermant que per demanar ell lo port de certes çarabatanes e coses portades daquesta ciutat en aqueixa vila no solament no es stat integrament paguat del salari convengut ans encara es stat condempnat a certa quantitat e feta alguna novitat per sola causa com vos sera stat referit que lo dit Rossinyol hauria dit a nosaltres que les cerabatanes queus consentien servirien contra la terra com aqueixa vila stigues ja declarada o per declararse contra la terra en favor del rey don Johan de les quals coses havem admiracio car uncha foren a nosaltres dites ne cosa alguna al dit Pere Rossinyol havem hoyda dir en desfavor de la dita vila. Per ço notificants vos les dites coses vos pregam li façau fer la contenta e casseu e anulleu tots procehiments e anantaments que contra ell sien stats fets per la raho dessus dita. E tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a XXVIIII de noembre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als honrats e bons amichs los sindichs e prohomens de la vila de Maho.

Honrats senyers. Nosaltres scrivim al honorable mossen Johan de Ladernosa cavaller avisant lo quel havem creat capita daqueix castell e vila e de les sues pertinencies per nosaltres en nom de aquest Principat tant com a nosaltres plaura ab aquelles potestat prehe-minencies e prerogatives que semblants capitans han acustumat e poden e deuen e manantli face algunes coses en dita letra contengudes e que ab vosaltres hage bona tractacio e amicicia com ne siau be merexedors per vostre virtuos obrar. Per ço notificants vos ho pregam encarregam e manam a vosaltres e a tots los poblats en aqueixa vila e terra qne conformants vos ab nostra voluntat e deliberacio hajau lo dit mossen Johan per capita e li obeiscau e no permetau per via directa o indirecta que vitualles per bescuyt ne en altra manera sien tretes per no evacuar les coses qui als tots donen vida. Certificants vos per vostra consolacio no passaran lonchs dies sentireu e veureu coses de tanta alegria que mes dir nos pot axi de haver cap qui presencialment sera entre nosaltres com altres coses en beavenir e molta gloria dels bons cathalans e de aquells qui la justa querela del dit Principat hauran seguida les quals per bona causa a present no seria expedient manifestar mas com hora sera aquelles vos revalerem. Tiugueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a XXVIII de noembre del any Mil CCCC

LXIII. — M. de Montsuar degua de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los veguer capita e consellers de la ciutat de Vich e a cascun dells.

Molt honorables e savis senyors. Per altra vos havem scrit sobre lo fet den Vilasetru e den Colomer que teniu presos. De la resposta no havem cobrada stam ne admirats majorment que som avisats vosaltres o alguns donau en parer de aquell retenir per sperar concambi. Es cosa que solament la oppinio de la gent qui en aço recau fa gran dan a la cosa publica com sie cert lo dit Vilasetru esser tal que exequtat los enemichs daqueixes muntanyes resten acabats e campant pendran tanta audacia que porie portar gran contrari e destruccio a aqueixa ciutat e terra. Per ço vos pregam e encarregam com mes podem que postposats tots altres pensaments los dessus dits sien decontinent exequtats. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XXVIIII de noembre del any MCCCCLXIII. — Bernat Johan de Casaldaguila. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya tenints e possehints per certs titols entre les altres coses la vila de Hostalrich

ab sos termens als amats En Pere Negrell batle de la dita vila e a son assessor e a totes altres persones a les quals les presents pervendran e les coses devall scrites se pertanguen salut.

Recogitants en qual manera e per quines causes la dita vila fou a mans nostres en nom del dit Principat presa en lany prop passat Mil CCCCLXII e per oficials per nosaltres en nom de aquell creats regida e governada en civil e en criminal e com apres fou liurada al senyor don Johan de Beamunt loctinent general del dit Principat. E ara pochs dies ha passats es stada restituida per bones e degudes causes en nostres mans e poder en nom del dit Principat. E recensides moltes letres e provisions axi closes com patents de nosaltres en lo pessat emanades per causa de la senyoria e exercici de jurediccio de la dita vila de les quals havien resultat certes dubitatoris e dificultats per quant la molt egregia comtessa de Modica pretenie algunes de les coses en elles contengudes redundar en gran dan e prejudici seus per la qual raho oydes les dites rahons fon feta per bons respectes provisio quasi del efecte davall scrit la qual es vista esser interrumpida per causa del liurament fet de la dita vila al dit senyor loctinent. E per ço cove que sie revalidada e o de nou feta e consentida per contemplacio de la dita molt egregia comtéssa la qual per son virtuos obrar es digna e merexedora de tots honors e util que comodament procurar li puixen. Per tant vistes per nosaltre totes les coses dessus dites del tenor de la presen volem e provehim que tant quant la dita vila en po

der del dit General stara la jurediccio civil e criminal en quant ha sguart als actes causes e negocis dels poblats fora la dita vila de Hostalrich e termens de aquella sie regida e exercida dins la dita vila per lo jutge o assessor del procurador del vezcomdat com la dita vila sie cap de aquell e en ella continuament aturen los jutge e scriva necessaris al dit exercici de jurediccio aço empero declarat que si alguna exequcio de mort mutilacio de membres o altre acte personal se hauran fer per lo dit jutge o assessor tal exequcio hage esser feta fora la dita vila e termens de Hostelrich e no dins aquella en alguna manera. E que en lós dits juhis o algu o alguns dells no sie present lo procurador del dit vezcomdat ans si dins la dita vila venie sie hagut per privada persona e no per oficial. Vos empero dit batle e vostre jutge per nosaltres e en nom nostre usareu de tota jurediccio axi civil com criminal mer e mixte imperi en los poblats dins la dita vila e termens de aquella delinquiran e dels emoluments qui procehiran e a mans de vos dit batle pervindran de o per composicions retengut vostre dret segons es acustumat respondreu a la dita egregia comtessa o a qui volra per sustentacio de se casa les quals composicions fereu e fer hajau ab asistencia e en presencia del dit jutge o assessor o del scriva del dit vezcomdat per vostre descarrech e per que tota suspicio sie remoguda. Notificants adonchs les coses totes e sengles dessus dites ab tenor de la present vos dehim e manam expressament e de certa ciencia que la present nostra provisio e voluntat tingats e servets e tenir e servar

façats quant a cascuns se sguarda e no hi contravingats e contravenir façats com axi vullam se faça deliberadament e consulta. Data en Barchinona a XXVIIII de nohembre lany de la Nativitat de Nostre Senyor Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda.

Domini deputati et cetera.

Al honrat lo batle de la vila de Hostalrich.

Honrat senyer. Per altres precedents letres vos havem encautat sobreseguesseu en la exequcio dels bens den Ciurana. Aquesta es per dir e manar vos que contra ell e o fermançes sues e llurs bens no façau la dita exequcio en manera alguna fins tant ne hajau letra nostra. Guardau no fer lo contrari. Altrament siau cert no falliria provisio deguda e prompta. Data en Barchinona lo primer die de deembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. —Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya tenints e possehints per certs titols la vila de Hostalrich ab sos termens al molt honorable mossen Pere Çariera cavaller capita per nosaltres de la dita vila salut.

Ab tenor de la present vos dehim cometem e manam que per nosaltres e en nom nostre com a representants lo dit Principat puixats pendre rebre e de fet

engats e rebats los sacrament et homenatges fideli-
t e tot altre vincle e obligacio de la universitat e
ngulars habitadors en la dita vila e sos termens e
quells a aço si mester sera compellir en totes ma-
ieres e ab efecte los batle jutge missatgers e altres
jualsevol oficials aqui posats revocar e distituhir e
aquells o altres de nou en nom nostre constituhir e
crear e sacrament e homenatge de aquells exhigir en
virtut dels quals se obliguen a nosaltres de be e le-
yalment haver se en los oficis e regiment de aquells.
E a la dita universitat e singulars de aquella tots pri-
vilegis libertats inmunitats e franqueses que hagen ju-
rat e prometre nosaltres aquells e aquelles retenir e
servar. E totes altres coses puixats fer circa les demunt
dites que nosaltres poriem si personalment hi erem
car sobre aquelles ab sos dependents e emergents vos
cometem ab la present les veus nostres plenariement.
En testimoni de les quals coses manam la present es-
ser feta ab lo segell major de la casa de la Diputacio
en lo dors segellada. Data en Barchinona a II de deem-
bre lany de la Nativitat de Nostre Senyor Mil CCCC se-
xanta tres. — M. de Montsuar degua de Leyda.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los sotsveguer
capita e consellers de la vila de Bergua.

Molt honorables e savis senyors. Per altres vos ha-
rem scrit sobre lo fet de Pineda e den Deu que tenia
resos los quals son persones tan criminoses e contra-

riants als negocis del Principat que mes dir nos pot. E per ço es nostre desig vinguen açi en tota manera cessants totes dilacions com sie perill e gran dan en la trigue. Adonchs per aquesta sola raho tremetem En Johan Salverdenya e Roger Molera a la ciutat de Manresa los quals ab gent amenaran al segur los dits homens. Pregam vos per ço e encarregam quant mes podem que los dits Pineda e Deu decontinent sien portats al segur a la dita ciutat de Manresa e liurats a dits Johan Salverdenya e Roger Molero qui contentaran rahonablement lo treball de aquells quis amenaran e per res noy hage falla si desijau conformar vos a nostres deliberacions fahent vos certs que si lo contrari fahieu ço que no es presumidor res no porie esser qui en ten gran dan e torb dels negocis del Principat succehir pogues. E sie la Santa Trinitat proteccio vostra. Data en Barchinona a II de deembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar degua de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al reverent mossen labbat de Sent Johan Çes Abbadesses.

Reverent mossen. Per quant segons sabeu lo reverent abbat de Muntserrat es absent del Principat e lo reverent abbat de Sent Benet de Bages es passat desta vida nosaltres qui tenim entre mans de present les conclusions de la negociacio daquest Principat desijam molt aquelles a vos comonicar per vostre pler

e consolacio. Per ço vindra a nosaltres en gran pler si dispondre vos volreu aci venir com aquell qui per vostra bona sciencia e sapiencia e per altres bons respectes stau be entre nosaltres. Adonchs afectuosament vos pregam dispongau de vostra venguda per haver participi en nostres contentacions e per esser cohavidant e consellant al necessari fahents vos cert que mijençant Nostre Senyor Deu sereu tant content de aquelles que mes dir nos porie. E sia la Santa Trinitat proteccio vostra. Data en Barchinona a dos de deembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorable mossen En . . . . . de Vergos donzell capita de la vila de Sent Johan Çes Abbedesses.

Honorable mossen. Creem ja haureu sebut com los sotsveguer e consellers de Bergua tenen presos En Pineda de Olot e un seu compenyo qui ensemps ab altres venien del Rey don Johan e segons una letra que portaven de un home de Seragoça dressada an Johan Planes daqueixa vila ells farien algun maneig per haver aquella a mans dels enemichs. Empero les coses al perer nostre no liguen veritat es que en tal temps de guerra deu hom star adargat e recelos a fi inconvenient seguir nos puixe. Per ço vos ne fem lo present avis pregants e encarregants vos quant mes afectuosament podem investigueu de les coses saviament

e cauta e provehiau com se mereix tots amor e comport cessants. E recort vos que ans de lonchs dies haurem cap en gran consolacio e alegria dels bons cathalans e sera a vos molt honor haver conservada aqueixa vila per aquell qui haura sguard als qui be hauran servit e pur nosaltres tota via li porem fer de vos bon testimoni. Siau donchs virtuos e be sforçat e donau orde aqueixa vila qui fins açi be ha perseverat no perde lo nom e gloria qui li sta apparellada. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a dos de deembre del any MCCCCLXIII. — M. de Monsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los consellers de la ciutat de Vich.

Molt honorables e savis senyors. Vista vostra letra de XXVIIII del passat mes e la interclusa a vosaltres tramesa per los sotsveguer e consellers de Bergua vos agrahim molt los avisos e quant a la capcio den Pineda e de son companyo ja ne erem certs e hi haverem scrit en manera alguna no sien deliurats ans aci portats si fer se pora. Venints al fet de Sont Johan Cesbadesses nostra crehença es dever esser faules lo que scrivie lome de Çaregossa car dehim tal acte algun sentiment se haurie majorment que ab intervencio dels vescomtes se degues fer e ab serimonia de remissio e altres coses qui al parer nostre no liguen

:ro es summa saviesa star adarguat e provehit a tot. per ço jatsie opinem vosaltres hi haureu suplit en-ıra scrivim al capita En Vergos acusant lo del fet e ncautant aquell sente ço que pora e proveescha al ıecessari tots amor e comport cessants car lo palpar ıa fets grans dans. Trametemli la letra per via segura ı fi que avisat puixe dar a les coses bon recapte com dell plenament se confie. Vosaltres empero qui sou mes vehins deveu sovint de letres e altres coses con-fortar los dits capita e vila e les viles de Ripoll Ber-gue e altres per manera senten lo color ques deu da-queixa ciutat significants les nostres consolacions e alegries de les quals jatsie molt generalment lus ha-jam scrit empero vosaltres ne devem haver major no-ticia. Lo bombarder deu esser ja aqui ab lo carreto que demanaveu e axi emprau lo temps tota via empero fa-ents les coses saviament com be haven acustumat. Per altres vos havem scrit exequtasseu En Vilasetruu ı son companyo. Crehem sera fet en no expedir ho que ıo hi va poch per salut daqueixa terra. Si alguns obs-acles vos son presentats e volreu vinguen açi gran ıler ne haurem per lavar vos de treballs. Certificants ıos per vostre pler que la nova consellaria asi feta es ıolt singular e tal que tota la ciutat sta contentissima. ; tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Tarchinona a dos de deembre del any MCCCCLXIII. - M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del eneral et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als honrat los batle jurats e prohomens de la vila de Hostalrich.

Prohomens. Nosaltres per certs bons respectes tirants a benavenir del Principat e util daqueixa vila havem deliberat de nou pendre los sacraments e homenages de la universitat e singulars daqueixa vila e sos termens. E per que no hi podem personalment entrevenir havem dada potestat al honorable mossen Per Çariera cavaller capita de la dita vila de pendre e rebre per nosaltres e en nom nostre com a representant lo dit Principat los dits sacraments e homenatges e altres coses contengudes en la comissio que feta hi havem lo die present expedita. Avisants vos adonchs de les dites coses vos pregam dehim e manam que confirmants vos ab dita nostra deliberacio metau decontinent en obre la prestacio dels dits sacraments e homenatges. Car per ell vos seran jurats tots privilegis libertats inmunitats e franqueses que hajau. E aço no diferiau per causa o raho alguna com axi vullam e faça deliberadament e consulta. Data en Barchinona dos de deembre del any MCCCCLXIII. — M. de Mosuar degua de Leyda. — Los deputats del General cetera.

Domini deputati et cetera.

Als honrats los prohomens de la batlia de Caldes Mala vella.

Prohomens. Gran admiracio havem del contengut en vostra letra per lo portador de aquesta rebuda per quant vehem sou ja adherits ab los enemichs e demanar vosaltres guiatge de poder venir en aquesta ciutat e fer hich vostres negocis en gran atreviment com sie cert que los enemichs e qui a ells adherexen no poden esser tractats com amichs. Vosaltres sens força alguna haveu desliurat de la senyoria nostra quius era tan dolça com vehieu e pus en altra parer haveu dat hajau a cert lo Principat ne haura sentiment E no façau compta negociar en aquesta ciutat ans vos fem certs que si hic venieu sereu tractats com se mereix. Aquesta es nostra resposta la qual volem tingau be en vostres coratgés empremptada per ço que sintau vostres actes son be entesos. Data en Barchinona a III de deembre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar degua de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini diputati et cetera.

Al molt honorable e discret mossen Johan de Douç prevere capita de Loret.

Molt honorable e discret mossen. Vostra letra havem rebuda a la qual responem pregants e manants vos que en tota manera de continent vista aquesta façau recullir tota la sal daqueix terme de que scrit vos havem dins lo castell e altra part segura e encara totes vitualles en manera los enamichs no sen puixen alegrar e aço façau totes rahons e delliberacions cessants atteneu empero que de aquella liureu als daqui

sera la que mester haurem per llurs necessitats. De aço los prohomens deuen esser pregats per llur util. De bombarda a present no podem haver car non tenim. Totes les que hic eren son repertides. Daqui avant siau virtuos e be sforçat com loablement haveu acustumat. E sie Nostre Senyor Deu ab tots. Data en Barchinona a III de dehembre del any Mil CCCCLXIII. —M. de Montsuar dagua de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als honrats e savis senyers los capita jurats e prohomens de la vila de Çareal.

Honrats e savis senyers. Segons som informats los homens del loch de Rochafort dies ha meteren lurs robes vitualles e bens en aqueixa vila. Per tant que advenints los enemichs al poder dels quals tenir se no era possible fossen segurs e nos perdessen es se seguit que los enemichs hi son venguts e han aquell haut per la qual raho vosaltres exequtau o voleu exequtar los dits bens robes e vitualles e encara correr lo dit loch no obstant siau be certs de la bona voluntat e afeccio que han ab beavanir de la terra e no seguexen los enemichs ans han trets del dit loch los alacayos qui hi staven e aqueixa vila dampnagaven. Attesa adonchs les dites coses de les quals pensam haver prou cert avis vos pregam e encarregam com mes podem que les dites robes vitualles e bens nols exequteu per via alguna ne dampnifiqueu lo dit loch de Rochafort

se permetau per gents de la dita vila sie corregut car pus axi bona afeccio e voluntat tenen e dan algun no fan a vosaltres semble esser rahonable hajau bona tractacio. E tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a sinch de deembre del any Mil quatrecents sexanta tres. — M. de Montsuar degua de Leyda. — Los deputats del General e consell et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als honorables e savis senyors los capita pahers e prohomens dels castells e vila de Pons.

Honorables e savis senyers. Axi per vostra letra com per lo portador som avisats del stament de aqueixa terra e de les congoxes que haveu per causa de la guerra a queus responem que fins açi vosaltres haveu fet be lo degut com a bons e virtuosos cathalans e creem fareu per avant com aquells qui de la gloria dels fets del Principat es raho hajau participi car be pensam haureu sentit les provisions que son stades fetes axi en haver cap com altres coses per miga de les quals se ha haver lo complit repos en gran confusio dels enamichs e en molt honor e benefici daquells qui be hauran perseverat y pugnat per defensio de la patria. Axi com vosaltres haveu hajau bon sforç e nous amayeu ara que som en la conclusio de les fahenes. Non façau com fan algunes universitats daqueixa terra qui volen tirar a dos senyals lo que bonament nos pot fer. La corona que fins aci haveu guanyada no la vullau

perdre car molt vos dolria e ans de molts dies ne veureu clara experiencia dels enamichs qui eren en aqueixes parts. A present nous cal haver temença car los uns van la via de Terregona per dubte del nostre poder qui es en Penedes los altres se spergexen de les parts don eren. Tenim perer senten alguna cosa qui nols agrada. Ques vulle empero sie nosaltres empero fem gent a cavall per tremetre a Cervera e per scalfar e subvenir tota aqueixa terra e may sen levara ma fins la cosa haja compliment. Ab tant no havem mes a dir sino que stigau alegres car molta causa ne tenim los tots e com la sebreu vos dolra com mes no haureu fet per la defensio comuna. Tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a tres de deembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los consellers de la ciutat de Manresa.

Molt honorables e savis senyors. Sabut havem vosaltres haver deliberat que lo dret novament imposat sobre la sal e canamaçaria no sie mes avant cullit en aqueixa ciutat. E qui pus fort es no voleu servar lo guiatge aqui publicat per als treginers e altres qui la dita sal porten de les quals coses havem no pocha admiracio car no ignorau a nosaltres pertanyer la remocio de tals drets e no a altres e si algunes dificultat vos hi occorrien ans que los dits drets hi fossen impo

sats e principiats cullir aquelles nos deguereu haver comonicades. Ne es suficient raho dir que a Cervera Leyda e Vich nos paguen com vos sie cert que en Leyda ne en Cervera noy entra sal a causa de la guerra e en Vich se fa lo degut en esser hi cullit e crehem se fara e molt millor se fora conduit servant se nostres deliberacions de les quals haviem scrit als deputat local e cullidor en aqueixa ciutat car provehit era la sal qui pessara per aqui e per Sent Peredor e per Sellent paguas ans de anar mes avant lo que servant se redunda en gran util daqueixa ciutat. E com per letra vos hajam certificats e a bocha dit açi a vostres sindichs que lo procehit dels dits drets es deliberat convertirse en sosteniment de gent darmes deputadora en les parts on aquells se culliran. En altres necessitats de la guerra recau en major marevella vostra dita asserta deliberacio majorment que en aquesta ciutat e per les altres parts de Cathalunya es cullit. No podents adonchs tals coses ab disimulacio pessar com sien de gran novitat no solament per lo interes del General ans encara per lo mal eximpli que de aqueixa ciutat los miradors pendrien havem deliberat tremetre aqui lo honorable micer Gregori Molgosa exhibidor de aquesta plenament informat pregants e encarregants vos que donant li fe e crehença sobre les dites coses vullau talment provehir a aquelles que no siam forçats pensar en altres remeys axi com de vosaltres plenament confiam. Fins açi en los majors e mes arduos negocis havem conegut en vosaltres en aqueixa ciutat gran afeccio en lo beavenir daquest Prin-

cipat e ferme perseverança en la prosequcio dels n gocis. E per ço crehem en totes les circunstancies l reu ço que loablement haveu acustumat. E tingue nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchin a sinch de deembre del any MCCCCLXIII. — M. Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del Ge ral et cetera.

Domini deputati et cetera.

Los deputats del General e consell representants Principat de Cathalunya als honrats tots e sengles p curadors batles sotzbatles capitans particulars sindi jurats prohomens e singulars persones dels cast lochs e perroquies de Valles e del Meresme salut.

Nosaltres per beavenir vostre e guardar vos de d e inconvenients havem acordat que vista la present culliau en les forçes o parts mes segures totes vit lles robes e bens. E per ço va lo portador de aque pregants dehints manants vos decontinent façau la recullita totes dilacions cessants. Car per res no riem haguesseu algun dan com aquells que molt am per esser vertaders cathalans los quals haveu virt sament obrat en lo beavenir de la terra. Data en B chinona a VII de deembre lany de la Nativitat de N tre Senyor Mil CCCCLXIII. — Bernat Johan de Ca daguila.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los consellers de la ciutat de Vich.

Honrats senyers. Pus ab treball e perill de persones los sis homens a peu en los dies prop pessats prengueren En Vilasetruu enamich capital de la cosa publica lo qual es detengut pres en aqueixa ciutat digna cosa ha paragut a nosaltres sien premiats per ço que ells e altres daqui avant hagen mes voluntat en fer lo degut. E per ço es stat deliberat ab intervencio daquesta ciutat los sien dats per la dita raho sexanta florins corrents ço es deu a quascu dels bens dels acuydats qui son en aqueixa ciutat de Vich e vegueria de Osona. Pregam vos per ço e encara dehim e manam que servant nostra dita deliberacio façau la contenta dels dits bens als dessus dits com axi vullam se faça deliberadament e consulta. Data en Barchinona a sinch de noembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt magnifich mossen molt savi mossen P. de Belloch deputat del General de Cathalunya.

Molt magnifich mossen e molt savi. Ja sabeu la questio que es entre los homens de Palamos ab los del castell de Vilaroma sobre lo enderroch fet de aquell lo qual es stat fet contra constitucions e leys del Prin-

cipat segons es stat vist e quant a aço se fa aci lo degut per reperar lo greuge es ver segons som informats que per causa de la recullita se diu lo noble baro de Cruylles ha feta certa composicio dels homens del dit castell e de Vall lobrega e encara los son stades preses robes bestiar e altres coses e fetes penyores de totes les quals coses demanen restitucio. E com sie necessari provehirhi degudament jatsie prima fas semble ells haver molta raho. Per ço havem deliberat fer la present pregants e encarregants vos com mes podem que ensemps ab mossen Pere Johan Serra vullau provehir a les dites coses e a totes altres diferencies que hagen per raho de la dita recullita en manera davant nosaltres no hagen mes avant haver recors fahent restituhir als homens sens exaccio de salaris e messions les composicions robes bestiar e altres coses que per la dita raho seguides sien totes o part segons vos semblara remediant ho a contentacio de tots si possible sera. Ab aço empero que los dits homens hagen e sien tenguts recullir se a la dita vila de Palamos e star en custodia de aquella tota hora que requests ne seran durant la guerra sens empero prejudici de les inmunitats que haver pretenen. De part de ça no havem altra nova sino que mossen Romero ab los de Alcover han presa la vila de Cambrils e aquella tenen fort per la terra. Tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a V de dehembre del any Mil CCCC LXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Vostres condeputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los capita e consellers de la ciutat de Vich.

Molt honorables e savis senyors. Per quant En Lorenç Graell de la vila de Sent Johan Ces Abbadesses lo qual en los dies passats per gent den Altarriba fou pres e huy en dia sta detengut en poder dels enamichs es home de be e molt afectat al benavenir de la terra dignament som induhits aquell ajudar de nostre poder. E com segons havem sentit algun meneig sie fet de traure aquell a cambi per la muller e fills den Pujol de Sent Ipolit qui en poder vostre stan. Per ço vos pregam quant mes podem que circa la liberacio de dit Lorenç Graell vullau adhibir tots remeys possibles sis vol per via del dit excambi sis vol en altra manera a vosaltres ben vista e a ell comodiosa. E ultra que fareu obra de caritat encara per nosaltres vos sera molt agrahit. E tingueus Nostre Senyor Deu en sa protecció. Data en Barchinona a VI de deembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. —Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya als honorables los procuradors batles sotzbatles capitans jurats sindichs prohomens e singulars persones dels castells lochs e perroquies de la Germendat novament feta de Lobregat e altres salut.

Nosaltres per beavenir vostre e per lunyar vos de tots inconvenients qui facilment seguir porien haveu acordat en tota manera que vista la present reculliau en les forçes on vos semblara star segur totes vitualles robes e bens vostres. Per ço trametem lo portador de aquesta dehints e manants vos decontinent façau les dites coses totes dilacions cessants car per res no volriem algun dan vos seguis com aquells que amam molt per vostre virtuos obrar e com a vertaders cathalans qui sou. Data en Barchinona a VII de deembre lany de la Nativitat de Nostre Senyor MCCCCLXIII. — Bernat Johan de Casaldaguila.

Domini deputati et cetera.

Se encuentran, en este punto, unidos al registro, dos ducumentos autógrafos, cuyo cáracter, tocante al escrito, es muy diferente del que se nota en las páginas de aquel, y que, por su contenido y por carecer de fecha, dan lugar á creer ó que no ocupan el lugar que les corresponde, segun el órden cronológico que se sigue, ó que, por efecto de casualidad ú olvido, se dejaron aquellos papeles, que antes estarian sueltos, entre las minutas ó copias de lo que despues habia de reunirse en un volúmen. Sin embargo, no hemos querido prescindir de transcribirlos, por la relacion que tienen con los sucesos sobre que vierte la parte de la Colecion que ahora estamos publicando, y son del tenor siguiente.

Ara ojats. Queus notifica e mana lo molt reverend e molt egregi senyor don Joan de Beamont loctinent general en lo Principat de Cathalunya per lo serenissimo senyor lo rey de Castella et cetera que tota persona de qualsevol condicio sia tant forastera com de la ciutat qui tinga cavall o cavalls o rocins de qualsevulla statura petita migençera o gran sien denuncie aquell o aquells vuy per tot lo jorn als honorables mossen Joan Comes canonge mossen Antich Ferrer cavaller e an Romeu Lull ciuteda de Barchinona qui han special carrech de axo per la terra. E aço facen sots pena de perdre lo dit cavall o cavalls o rocins sens alguna gracia que non hauran. — Fray Johan de B.
R. Vitalis.

Ara ojats. Queus notifica e mane lo molt reverent e molt egregi senyor don Johan de Beamont loctinent general et cetera que tot hom qui tinga cavall e cavalls sia decontinent ab ses armes e cavall o cavalls a la plaça de Sancta Anna e de alli no se pertesquen sense licencia del dit loctinent. E aço facen sots pena de perdre los dits cavall o cavalls e les armes sens gracia alguna que non hauran. — Fray Johan de B.
R. Vitalis.

Als molt honorables e savis senyers los veguer e jutgue de la vila de Ripoll.

Molt honorables e savis senyors. Vuy havem rebuda vostra letra de dos del corrent per la qual som avisats de les coses en aqueixes parts occorrents e del ajust dels enemichs fet per anar a la vila de Sent Johan o aqui e de moltes altres coses a les quals responem. Quant al fet de la confederacio e comerci dels francesos ab nosaltres no es ver que spire a Nadal ans sta ferm tant com al Christianissimo rey de França e a nosaltres plaura e un mes apres la reddicio la qual se ha a fer en certa forma segura e podeu pensar que si tal cosa fos vos ne haguerem avisats. E axi no cregau totes fames e illusions quels enamichs seminen los quals de alre no tenen studi ne a força darmes han pres fins aci una sola casa ans son be carafaxats en tots los lochs hon se acosten. Dels XXV acordats que dien son diminuits volem que lo dit nombre sie conservat. E per que conegau desijam lo be daqueixa vila som contents ens plau prengau dels diners de la bolla les XXX lliures daquens haveu scrit per sostenir los dits acordats ensemps ab altres peccunies de aqui per lo mes temps que poreu e per avant ferem lo possible. Hajau donchs bon cor e bon sforç vosaltres e tots los de la vila e forniu vos de vitualles e nous smeyeu ara que de die en die speram la salut desijada de la qual ab paraules cubertes cove a present scriure per benefici dels fets. Semblantment scrivim al honorable En Johan Ramon de Vergos capita daqueixa vila e de Sent Johan. No dubteu ell vos leix car nosaltres li trametem recapte del que demana. E sie la Santa Trinitat proteccio vostra. Data en Barchinona a VII de deembre

el any Mil CCCCLXIII. — M. de Monsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable e molt savi cavaller mossen Jachme March senyor del castell de Araprunya.

Molt honorable mossen. La causa de la present es que som certificats los enamichs qui eren al camp de Tarregona circa CC a cavall e alguns pahons se volrien stendre de part deça lo que creem dubtaran pero per dir no me pensava vos fem la present pregants e encarregants vos ab tot cregam sie de mes façau recullir les gents vitualles e robes en la força stigau attent en la custodia daqueix castell e encara preparar ab les mes gents que poreu per que al necessari siau prest al mester. E tingueus la Santa Trinitat en sa protecció. Data en Barchinona a VII de deembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Otras cartas, iguales á la que precede, con la direccion respectiva, fueron escritas á Juan de Corbera, doncel, señor del castillo de Corbera, á N. de Clariana, doncel, señor del castillo viejo de Cervelló, y á Francisco Bertran, doncel, señor del castillo de Gelida.

Al molt honorable mossen En Bernat de Gassius donzell.

Honorable mossen. Pregam e encarregam vos decontinent vista aquesta vingau açi a nosaltres car mester vos havem per certs afers concernents beavenir del Principat e noy hage falla. Tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a VII de deembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar degà de Leyda. — Los deputats del General cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable senyer En Vicens Albanell capità del castell de Vidreres.

Honorable senyer. Rebuda vostra letra havem hagut no poch pler com haveu be smerçada la polvora que mossen lo deputat vos havia consentida. E per ço que tota vegada puixau fer lo degut en defensio daqueix castell som contents que de les rendes e drets de aquell ab alguna subvencio dels pagesos compreu mig quintar de polvora un caxo o dos de passadors car nosaltres vos farem pendre en compte lo cost e en aço no poseu dubte. Siau donchs virtuos e be sforçat e donau bon recapte a fahenes com de vos es be confiat. E saludau nos los prohomens als quals dieu de part nostra que Deu migençant molt prest haurem lo que desijam e sera gran gloria a tots los bons cathalans. Tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en

Barchinona a VII de deembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors mossen Johan Miquel capita e jurats de la vila de la Bisbal.

Molt honorables e savis senyors. A nostra hoyda es pervengut haurieu pres e detendrieu en preso En Berenguer Barrot menor de dies daqueixa vila per esser entrat en lo castell del qual En Berenguer Barrot pare seu es castla e als quals pare e fill no era prohibida la entrada per esser persones fiables e molt afectades e factura de vos mossen Johan Miquel per les quals rahons nosaltres ab provisio a vosaltres dirigida data . . . . . del prop passat mes de noembre haviem dat carrech del dit castell als dits pare fill segons es contengut en la dita provisio a la qual nos referim. Creents nosaltres fora cosa molt accepta a vosaltres e specialment a vos dit mossen Johan Miquel per lo gran vincle de amicicia que ab vos han segons erem plenament informats ans de consentir la dita provisio. Stam adonchs molt admirats de la dita capcio si per les causes dessus dites o algunes delles es stada feta. E major maravella havem com nons haveu certificats de les coses les quals si be acceptes nons fossen haguerem arreglades a tot pler vostre e al beavenir de la dita vila. E devieu molt attendre a nostra provisio la qual oppinam haureu vista e observants aquella los dits pare e fill

no podien errar si empero en lo modo del procehir lo dit Berenguer menor havia en res fallit stam ne ab anuig car certament tal perer no tenia ne res indegut fer volia com de aci parti. E perque alguna evidencia ne hajau som certs ell a se requesta covida e oferi a nostre scriva major ab lo qual te amicicia de salarli un bell porch per lo qual li foren dats cinch florins corrents. Certificants vos adonchs de les dites coses vos pregam dehim e encarregam quant mes stretament podem que lo dit Berenguer Barrot si per les causes dessus dites sta pres encontinent deliureu de la preso liberament e remeteu nos aquell ensemps ab la informacio si alguna ne haveu presa per que puixam en ell provehir degudament. E aço no diferiau per causa o raho alguna car tota tarda en algun carrech nostre redundaria per la emanacio de la dita provisio la qual en vostres coratges gran impressio deu fer com aquells qui tota via a nostres deliberacions son stats conformes e virtuosament haveu obrat en la defensio comuna daque speram los tots gloria e fruycio molt delectables. Tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a VII de novembre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los paheres de la ciutat de Leyda.

Molt honorables e savis senyors. La causa de la pr

sent es per avisar vos que los comte de Prades mossen Requesens ab les gents darmes qui eren en aqueixes parts son ara de part daça en Penedes. E per ço es nostre perer e axi crehem ho meteu en obre que reculliau vitualles ara mentre haveu manera. E provehiu vos com mes abundantment poreu car dat orde a aço de la resta no cal haver penser. Gran pler havem hagut com los dits inimichs se son lunyats de aqui car ab tot poran fer algun dan perticular empero molt major es lo util quin resulta aqueixa universitat. Tot lo que Nostre Senyor Deu fa es per lo millor. Sieus avis nosaltres fem gent de cavall per tremetre en aqueixes parts e molt prest sera desempetxada. Entretant empero no durmau ans nit e die trebellau en provehir vos ab gran diligencia e compliment. Per En Johan Mates lo qual vos havem tremes haureu sabudes nostres consolacions e los secrets qui a letra no eran comonicables stau alegres e ben aconsolats car ab lo adjutori divinal molt prest speram veure les coses desigades. E tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a VII de deembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Otra carta igual á la que precede fué dirigida á la municipalidad de Cervera.

Al molt honorable e savi cavaller mossèn Pe
riera capità de la vila de Hostalrich.

Molt honorable e savi mossen. Gran clamo
per part den Narcis Steve e Johan Mallo daque
ra afermants vos haver aquells composats à XX
rins sens causa alguna saltem justa no volents
var cert guiatge de vitualles a ells fet per los n
norables consellers de aquesta insigna ciutat
fiança del qual eren aci venguts ab vitualles.
les dites coses si axi passen sien de molt exim
tollerables per ço volem eus dehim e manam
present restituhiau als dessus dits la quanti
mencionada els conselleu qualsevol seguretat
leuta que dells hajau presa. E cesseu daçi avan
semblants coses fer altrament covindria a nosa
hi provisio deguda. E los dits consellers ne
gran sentiment per causa del dit privilegi. T
Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Ba
na a VII de deembre del any MCCCCLXIII. –
Muntsuar dega de Leyda. — Los deputats del
et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los
consellers de la ciutat de Vich.

Molt honorables e savis senyors. De vost
per lo portador de aquesta rebuda stam conten

car veem les voluntats nostra e vostra esser conformes en lo fet del Vilasetruu. Daqui avant no havem mes a dir sino la exequcio. Certificants vos per vostre pler e consolacio havem provehit a les viles de Sent Johan e de Ripoll juxta llur voluntat e axi ells staran alegres per la qual e ahon ab la ajuda de Deu speram dells tot be com loablament han acustumat. E tingueus la Sancta Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a VII de deembre del any MCCCCLXIII. — M. de Monsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera. Domini deputati et cetera.

Al molt honorable e savis senyors los consellers de la ciutat de Vich.

Molt honorable e savis senyors. Pus ab treball e perill de persones los sis homens a peu en los dies prop passats prengueren En Vilasetruu enamich capital de la cosa publica lo qual es detengut pres en aqueixa ciutat digna cosa ha peragut a nosaltres sien premiats. Per ço que ells e altres daquiavant hagen mes voluntat en fer lo degut. E per ço es stat deliberat ab intervencio de aquesta ciutat los sien dats per la dita raho sexanta florins corrents ço es deu a quascu dels bens dels acuydats qui son en aqueixa ciutat e Vich e vagueria de Osona. Pregam vos per ço e encarregants que servant nostra deliberacio façau la contenta dels dits bens als desus dits com axi vullam se faça deliberadament e consulta. Data en Barchinona a sinch de deembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Muntsuar

dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen En Pere Johan Ferrer capita et cetera.

Molt honorable mossen. Tres vostres letres dues de quatre e una de sinch del corrent mes huy rebudes e legides nos han dat gran pler per esser avisats que no haveu seguit lo simbell fet de la amboscha dels enamichs e com haveu cobrat En Guerau de Barbera ab los qui ab ell eren. E jatsie cregam de aço vos sou cautelos tant per vostre bon saber quant per la experiencia de semblants feynes que haveu menejades encara vos pregam encarregam e dehim quant mes stretament podem no vullau venir a front ab los dits enamichs ne esser voluntari en veureus ab ells per molta occasio queus ne donen si donchs lo joch no era vist guanyant sens dubte de altre inconvenient car no ignorau quals decepcions produccions e mals tractes pratiquen als quals cove obviar per bona guerraria e aquesta es la major trevesia quels pot esser feta com sie cert fam los trau dalli on staven. Ells son venguts la via de Lobregat segons ab vostra letra de sis nos avisas e circa XXXX de cavall arribaren lendema a Sent Boy per lo mati don la gent no apercebuda stigue ab alguna congoxa pero apres scalfada per mossen Torrelles qui alli se trobava feren lo degut en manera los enamichs no la avingueren com pensaven ans hi lexa-

ren persones e rocins portaren sen alguns homens e cert bestiar e meteren foch a dos o tres cases fora la vila. Ara stau preparats en modo que si hi tornen seran altrament festejats. Daqui avant no havem mes a dir sino que lo dessus es tocat. del fet de Menaut e Armendaris stam en pensament mes volem siau cert los enamichs per esser se aqui aplegats stimam han fet gran be a Leyda e Cervera qui creem seran provehides en absencia llur de vitualles. E tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a VIIII de deembre del any Mil quatrecents sexanta tres. — M. de Muntsuar degua de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los prohomens e consell de la vila de Sent Johan Çes Abbadesses.

Molt honorables e savis senyors. A vostra largua letra de XXVIIII del mes pessat ir rebuda ensemps ab altra del vostre capita En Johan Ramon de Vergos responem que comendar vos de vostre virtuos obrar e de la ferma perseverança serie de mes com los actes loables vos comenden. Venints al punt nosaltres havem provehit al sosteniment de la gent acordada en custodia de la vila de Ripoll a tot pler dels veguer e judge qui scrit nos ne havien. E semblantment scrivim al dit vostre capita sostingue en aqueixa vila cinquanta acordats e que dels diners de la bolla se ajude de docents florins per al present. Avisam vos ne per vostre

pler e consolacio e perque façau la dita quantitat ensemps ab la acustumada subvencio daqueixa vila sie convertida en lo sosteniment de la dita gent per lo mes temps que poreu. E stau alegres que de die en die speram complida gloria de les negociacions en la qual sereu perticipants per vostre virtuos obrar. Del fet de batre moneda semble a nosaltres deveu sperar un poch perque hajau la licencia dalli hon se pertany. E sie la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a VII de deembre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar degua de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al honorable mossen En Johan Ramon de Vergos capita de la vila de Sent Johan Çes Abbadesses.

Honorable mossen. Ir rebem vostra letra del primer de aquest mes a la qual responem al necessari. E primerament vos avisam havem dat orde al sosteniment dels XXV homens deputats en custodia de la vila de Ripoll dels quals los vaguer e jutge nos havien scrit ministrant los peccunia en la forma que han demanat. Quant al fet daqueixa vila havem deliberat que per sustenir cinquanta homens acordats per lo mes temps que poreu vos serviau a present dels diners de la bolla fins en CC florins per complaure a vos e aqueixa vila quin sou merexedors. E perque per los tots de aqui sie coneguda la gran afeccio e amor quels tenim pregam vos per ço que ab los dits diners e ab la subven-

cio daquella vila tingau la dita gent e mes sius semblara per lo mes temps que possible sie. E donau orde en la provisio de vitualles car hauda aquella de la resta no havem dubte confiants en Nostre Senyor Deu e en la vostra bona disposicio e encara en la ferma perseverança que les gents de la dita vila com a virtuosos cathalans han hauda e han tota via. Quant al fet del abbat considerat vostros avisos e altres e les letres que fetes ha al quis diu vezcomte Dilla nostra deliberacio es doneu orde si se acostara en aqueixes parts sie per vos pres en la millor e pus cauta manera que fer se puixe remetent lo açi per via segura. Nosaltres vos haviem sentit per via de Berga creem haureu rebuda la letra on no pus sou avisat la cosa no pot perilla provehint hi vos segons havem plena confiança. Semblantment scrivim al dit abbat induhint lo ab motius molt bons a venir a nosaltres. De tot vos avisam a fi no stigau per res de fer lo que demunt es dit. E tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a VII de deembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya als molt nobles magnifichs e honorables tots e sengles capitans sotz capitans de gent darmes a cavall e a peu del exercit jurats consols e prohomens de les universitats del dit Principat

a la comuna defensio de la cosa publica de aquell e a nostres deliberacions conformes salut.

Per donar tota direccio a nosaltres possible isque de preso lo honorable En Luys Benet de Foxa e de Boxadors donzell qui en los dies passats fou pres per los enamichs e de present sta detengut en la vila de Tarregona. Nosaltres havem dispensat e permes axi com ab tenor de aquesta dispensam e permetem que En Johan Coll de la vila de Corça o Miquel Brugada e Anthoni Marti del loch de Foxa qui per liberar lo dessus dit de la preso traballen puxen tots e lo hu dells anar per la dita raho una vegada ten solamenta la ciutat de Gerona per obtenir letres o altres coses conferents la dita liberacio e a la dita vila de Tarregua una e tantes vegades com necessari sie fins lo dit honorable En Luis Benet sie liberat e aço sens incorriments de alguna pena. Adonchs ab tenor de la present los pregadors de vosaltres pregam e als altres qui pertany dehim e manam que observants aquesta nostra dispensacio e permissio no façau torbs o impediment algu als dessus dits ans lexeu aquells liberament treballar en les coses dessus dites segons demunt es declarat. Data en Barchinona a VIIII de deembre lany de la Nativitat de Nostre Senyor Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar degua de Leyda.

Domini deputati et cetera.

Al honorable En Johan Roig batle de la pebordr de Loret.

Honrat senyer. Entes havem algunes persones volen e se sforcen demanar e haver de les rendes de la pabordria quis cullen en aqueix castell e sos termens e qui son en poder vostre. E perque ignoràm qual provisio circa aço es stada feta per mossen P. de Belloch deputat qui per part daquest Principat es aqui stat. Per ço volem eus dehim e manam que de les dites rendes o procehit de aquelles nous desischau en tot o en part sino a les persones e en la manera que ha ordonat o dira eus scriura lo dit mossen Pere de Belloch. Data Barchinona a VIIII de deembre del any MCCCC sexanta tres. — M. de Montsuar degua de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt magnifich mossen e molt savi mossen Pere de Belloch deputat del General del Principat de Cathalunya.

Molt magnifich mossen e molt savi. Rebudes havem vostres letres fetes en Palamos e a Castello Dempuries per les quals encara per mossen Johan Colom restam avisats dels negocis fins a la hora dels quals comendar a vos e a mossen Pere Johan Serra es de mes car les obres vos comenden. Tota via vos recomenam aquells per ço que hi doneu los bo complit e prest recapte que es confiat car ferma sperança havem la vostra anada haura servit no solament en restaurar una gran part de la provincia de Empurda ans encara en forticar e scalfar tota aquella e en fer recullir los bens e vitua-

lles en les parts segures per que als emichs e no als enemichs servesquen com aquesta sie a present una de les travessies que en dan dels enemichs puixen esser fetes ans encara en haver integrament lo domini e homenatges del comdat e en fer praticar los drets novament imposats e en provehir de vitualles la vila de Besalu e finalment en tot lo necessari per la conservacio util e benavenir daqueixa terra. Pregam vos per ço quant mes podem pus gran e complida potestat teniu vullau a tot provehir e dar recapte segons vos e lo dit mossen Pere Johan Serra cenexereu fer se dege e vullau considerar que portau veus de aquest concell e de la present ciutat per la qual raho deveu dar orde que amor e temor proceesquen lla on mester sera per reputacio del Principat e de la dita ciutat e millor conduccio dels fets tot vos sie avis. De les noves qui de part daça occorren vos ha ja scrit nostre scriva major per un home de Vilaroma solament hic ha crescut que lo comte de Prades larchabisbe lo baro de la Lacuna e mossen Requesens dez Soler ab totes llurs gents darmes son venguts en Penedes e mossen Pere Johan Ferrer ab la gent sta ferm a Vilafrancha e ha fetes e fa entrades e corregudes honorables e no podents se honrar dell a VII del corrent mes son venguts de nit al Coll de Begues e restant aqui la flota devallaren XXXX o L a cavall al loch de Sent Boy la qual cosa per esser incogitada dona alguna congoxa als pagéso pero mossen Ramon de Torrelles fill de mossen Johan quondam qui alli se trobava refronta e anima la gen en manera que los enamichs no feren lo que pensave

ans sen anaren a pas cuytat e empero cremaren dues o tres cases e prengueren tres o quatre pagesos fora lo loch e los nostres prengueren dells un genet e un page ab un troter e nafraren alguns dels dits enamichs. Apres lo dit loctinent e altres de Lobregat se son mesos en orde per manera non haurien ara tan bon mercat. Lo aplech dels dits enamichs creem haura portats gran util a Leyda e Cervera car per lur absencia se poran provehir de vitualles. De ponent no havem noves speram les ab desig. Nostre Senyor Deu les nos port bones e prest. E per aquesta no mes sino que hajam vostres frequentades letres. Tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a VIIII de deembre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar degua de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen Pere Çariera capita de la vila de Hostalrich.

Molt honorable mossen. Rebuda vostra letra e altra dels batle e jurats de aqueixa vila de Hostalrich e hoyt Nanthoni Corba per ells tremes havem aquell expedit segons vos dira de part nostra. Pregam vos que donantli crehença façau prestament los sagraments e homenatges se reeben juxta la potestat que tremesa vos havem. E sia la Santa Trinitat proteccio vostra. Data en Barchinona a VIIII de deembre del any MCCCCLXIII.

— M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als honrats los batle e jurats de la vila de Hostalrich.

Honrats senyers. Rebuda vostra letra e altra de mossen Pere de Çariera e hoyt Nanthoni Corba havem a aquell comonicada nostra intencio sobre la prestacio dels sacrament e homenages ell vos ho referira. Pregam e encarregam vos que donantli fe e crehença vullau expedir les coses e confiau que nosaltres guardam per tot e servam lo honor nostre e del Principat e vostre e en aço no poseu dubte. Tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a VIIII de deembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Muntsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Sanctissimo ac beatissimo in Christo patri et domino domino nostro Pape.

Sanctissime ac beatissime pater.

Post humilimam et filialem comendacionem ac pedum oscula beatorum significavimus binis jam litteris Sanctitati Vestre quantum expediat pro ecclesie Barchinone comoditate proque felici statu nostre rei publice ut ad ipsius ecclesie pontificalem dignitatem que pastore caret assumatur R. P. Comas Episcopus Vi-

censis hunc non nulla denigrat infamie nota nulla suspicionis causa obfuscat quinimo sue nos virtutes insignes compellunt ut comuni animum voto tam cleri quam populi eum expetimus in nostrum pastorem probavimus ejus animi constanciam et integerrimam fidem hac fluctuante tempestate. Nam quitquid laboris quitquid periculi excogitari potest sustinere non cessat pro ecclesie et libertate tutanda unde pretermissis aliis quos sic non probatos comperibus hunc solum cupimus habere pastorem dicte ecclesie in qua pro eminencia urbis gubernaculum tocius rei publice Cathalonie magna in parte versatur ab quod pro reicienda omni materia suspicionis que in alios multos obici posset in eo viro Vicensi Episcopo pro obtentu hujus dignitatis animi nostri conquiescunt. Que res etiam induxit spectabiles viros canonicos ejusdem ecclesie ut de futuro episcopo capitulantes prenominatum episcopum Cosmam postularunt. Et ubi tanta cleri et populi animorum conveniencia est nulli dubium quin Spiritu sancto cooperante fiat suadere iterum atque iterum majori qua possumus afectione et humilitate supplicamus Sanctitati Vestre ut suam erga nos clemenciam et benignitatem ostendens facilem et propiciam se exhibere dignetur in confirmatione postulacionis hujus episcopi et in translacione de illo fienda ab ecclesia Vicensi ad hanc Barchinonensem dignitatem pontificalem. Quod pro summa et in extimabili ipsius ecclesie et nostre rei publice beneficiencia ingenti cum gaudio et desiderio expectamus obtinere a beatitudine V. cui longiorem et feli.

cem etatem Deus ipse concedat. Ex Barchinona septimo decembris millessimo CCCCLXIII. — M. de Montsuar degua de Leyda. — E. V. Sanctitatis. — Perhumiles et devoti oratores et filii deputati Generalis et consilium representantes Principatum Cathalonie.

Domini deputati et cetera.

Sacro Revendisimorum dominorum Sancte Romane ecclesie cardenalium collegio.

Reverendisimi in Christo patres et prestantissimi domini nobis particulariter observandi post humilem et debitam comendacionem. Non satis literis aut verbis exprimi potest quantopere indigemus pro utilitate Barchinonensis ecclesie prelato viduate et item pro pace et salute nostra et tocius nostre rei publice quod dicte ecclesie presit Reverendus P. Cosmas episcopus Vicensis hac de re nuper bina vice scripsimus Sanctissimo domino N. Pape et V. D. Reverendissimis. Super venit postea quod canonici ipsius ecclesie considerantes premissa et de probatissima virtute et integritate persone securi eundem Cosmam in suma et dicte ecclesie episcopum postulavit. Est res quodam modo mirabilis ut una omnium voce et spiritu conformi hic prelatus exposcitur nec queritur in eo redditum locupletacio sed augmentacio laborum nam Vicensis ecclesia non minor quin pocius pinguior in redditibus habetur quam ecclesia Barchinonensis unde iterato scribimus Sanctitati D. N. secundum formulam presentibus implicitam. Ea propter vehementius quo possumus

oramus et item obsecramus Reverendissimas D. V. ut pensata qualitate tempestatis nostre in qua suspicio omnis tanquam pestis est fugienda postquam adeo fit quod oculos nostros tam cleri quam populi unanimes convertimus in hunc habendum prelatum Barchinonensem favere et opitulari nobis dignemini apud eandem Sanctitatem quod ipsius postalacionis confirmacione et de eodem postulato translacione ab ecclesia Vicensi ad hanc sedem Barchinonensem misericorditer concedere velit intercedentibus humanitatibus vestris quibus hoc tanti estimabimus pro beneficio ecclesie et rei publice nostre ut nihil beneficencius evenire nobis possit. Altissimus E. P. V. Reverendissimas diutissime felices conservare dignetur. Ex Barchinona VII decembris MCCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — E. V. R. P. — Mandatis et ordinacionibus paratissimi deputati Generalis et consilium representantes Principatum Cathalonie.

Domini deputati et cetera.

Ad unum quemque cardinalem.

Reverendissime in Christo Pater et colendissime domine. Post debitam comendationem inter has sementes tempestates quas patimur pro rei publice libertate defendenda magnopere relevati speramus in promocione Reverendi P. Cosme Vicencis episcopi ad dignitatem pontificalem Barchinonensis ecclesie pastoris solacio destitute qua de re dupplicatas literas super dedimus Sanctissimo D. N. Pape et sacro collegio ac V.

Reverendissimo Paternitati succedente postmodum postulacione capituli in presulem dicte ecclesie de eodem episcopo facta iterato nunc scribimus Sanctitati D. N. in modum exemplaris presentibus implicati hinc est quod V. Reverendissima D. ex animo obsecramus ut favorabilis et propicia nobis assistere dignetur apud eandem Sanctitatem quo postulacio ipsa et de eodem postulato translacio necessario fienda ab ecclesia Vicensi ad hanc Barchinonensem sedem omnino concedatur. Que res adeo ecclesie et rei publice nostre pacem et beneficium attribuemus E. V. Reverendissimis P. Quam spem Deus ad vota secundet. Ex Barchinona septimo decembris millessimo CCCCLXIII. — M. de Muntsuar dega de Leyda. — E. V. Reverendissime D. obsequiis deditissimi deputati Generalis et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al Illustrissimo e virtuosissimo senyor lo senyor don Ferrando rey de la gran Sicilia.

Illustrissimo e virtuosissimo senyor. Entes havem vostra Magestat força per algunes no veres informacions hauria pres mossen Pere Salvador Valls criat servidor e secretari de aquell Illustrissimo de eterna recordacio rey don Alfons pare vostre. E jatsie senyor molt excellent nosaltres cregam havent sguart a la molta prudencia e virtut de vostra molt alta senyoria la dita preso esser stada feta no sens algunes rahons apparents pero considerat lo dit mossen Valls esser fac-

tura de aquell dit gloriosissimo Rey e mes oficial e servidor de vostra Magestat e pér que encara ha fets molts serveys a aquest Principat dignes de record ultra que crehem proseguir redraçament e direccio de vostra factura supplicam la vostra Magestat tant afectuosament quant podem que per amor e contemplacio nostra li plácia desliurar de qualsevol preso lo dit mossen Valls e restituhir aquell en sa pristina libertat havent per remesa la culpa si alguna apparegues esser encorregut. E si lo dit mossen Valls havia en deliberacio de repatriar placia a la excellencia vostra allo li sie permes a tota voluntat sua notificant senyor a la vostra molt gran excellencia que aquest Principat lo tal deliurament e venguda del dit mossen Valls a gracia molt accepta a aquella. La qual Nostre Senyor Deu vulla prosperar ab victoria de sos enemichs en stament de gloria e longuissima vida. Scrita en Barchinona a VIIII de deembre del any Mil CCCCLXIII. — De vostra Illustrissima Excellencia devots servidors qui en gracia de aquella se recomanen los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

A la Serenissima e Illustrissima senyora la Reyna de la gran Sicilia.

Illustrissima e virtuosissima Senyora. Entes havem la Magestat del Senyor Rey don Ferrando força per algunes no veres informacions hauria pres mossen Pere Salvador Valls criat servidor e secretari de aquell

Illustrissimo de eterna recordacio Rey don Alfonso pa. ra del dit Illustrissimo Rey. E jatsie Illustrissima Senyora nosaltres cregam havent sguart a la molta prudencia e virtut del dit Serenissimo Senyor Rey la dita preso esser stada feta no sens algunes rahons apparents pero considerat lo dit mossen Valls esser factura del dit gloriosissimo Rey don Alfonso e mes oficial e servidor del dit S. Rey marit de vostra excellencia e per que encara ha fets molts serveys a aquest Principat dignes de record ultra que crehem proseguir ro draçament e direccio de vostra factura. Supplicam vostra alta Senyoria tant afectuosament com podem que per amor e contemplacio nostra vullau intercedir ab lo dit mossen Valls e restituhir aquell en sa pristina libertat ab restitucio de bens. Cosa sera senyora molt excellent la qual haurem a molta gracia a vostra Magestat la qual Nostre Senyor Deu vulla prosperar longament segons desige. Scrite en Barchinona a VIIII de deembre del any MCCCCLXIII. — De Vostra Illustrissima Excèllencia devots servidors qui en gracia de aquella se comanen los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables los jurats e prohomens de la vila de Cambrils.

Molt honorables senyers. Nosaltres trametem aqui la galiota ab armes e altres coses per vosaltres demanades e havem provehit que lo honorable mossen Garcia

Romero e Gabriel Cerda sien capitans ab aço empero que los fets de la guerra hagen fer ab intervencio e conseil vostre. Per ço avisantvos de les dites coses vos pregam e encarregam quant mes podem siau virtuosos e be sforçats en la custodia de la dita vila e mostrau que sou vertaders cathalans com fins aci haveu loablement. E tremeteu nos ab la dita galiota los olis e altres bens dels enamichs car ja speram los cent homens que demanau en manera seran prests la hora que la dita galiota sera açi arribada. Per ço es mester la desempetxeu prest e haureu tot lo que es mester. E no hajau bascha dels enamichs car sobre lo ivern no poden tenir sti. Tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a deu de deembre del any Mil CCCCLXIII. — Bernat Johan de Casaldaguila. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen Garcia Romero.

Molt honorable mossen. Vostra letra havem rebuda per la qual som avisats de la virtuosa empresa que feta haveu ab los de Alcover en pendre aqueixa vila de Cambrils de la qual cosa molt vos comendam com aquell que haveu fet com a bon cavaller. Nosaltres trametem aqui ab la galiota moltes de les armes e coses que demanau per defensio de la dita vila e provehim que vos ensemps ab lo honorable En Gabriel Cerda siau capitans de aquella ab les preeminencies acustumades fahent les coses de la guerra ab inter-

vencio de la dita vila. Pregam vos per ço quant mes podem vullau esser vigil e attent en la custodia de la dita vila e fer ço que de bon cavaller se pertany. E donau orde los olis e altres bens dels enemichs vinguen ab la galiota car encontinent vos trametrem los cent homens que demanau los quals seran prests encontinent que la dita galiota sie tornada. E per aquesta no mes sino que siau be sforçat e animos com loablament haveu acustumat. E placieus star prest e preperat car certa empresa tenim en aqueixes parts de la qual volrem vos hajau lo honor car be ho merexeu. Si en aqueixa vila ha gent suspitosa provehiu en pendre los e traurels de la vila. Data en Barchinona a X de deembre del any Mil CCCCLXIII. — Bernat Johan de Casaldaguila. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt magnifich mossen e molt savi mossen Pere de Belloch deputat del General del Principat de Cathalunya.

Molt magnifich mossen e molt savi. Jatsie ab altre letra daço vos hajam scrit encara ab aquesta vos pregam façau fer la contenta al reverent abbat de Roses de la anual pensio que rebre ha acustumat sobre les salines de la vila de Castello Dempuries. Car entes havem lo qui aquelles te recusa paguar scusant se per lo plet qni es entre mossen Johan de Salt e los creedors den Senesterra. Placieus fer lo dit reverent abbat en se justicia sie expedit. E tingueus Nostre Senyor

Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a XII de deembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Muntsuar dega de Leyda. — Vostres condeputats del General et cetera.

Al molt honorable mossen En Pere Johan Ferrer capita et cetera.

Molt honorable mossen. Vista vostra letra e les del archabisbe e altres que preses son stades per vostres gents restam avisats de les coses en aqueixes parts occorrents. E per ço comendants vos dels avisos e encara de la scaramuça que haveu hauda ab los enamichs e de star cautelosos en no facilment creure lurs males arts e deceptives guerreries stam aconsolats car fahent ho axi tota via ab la ajuda de Deu les coses succehiran en honor del Principat e vostra util e repos daqueixes encontrades e en conservacio de la gent de vostra companya a la qual sabem e cogitam no va poch. E per ço fem trebellar diligentment la Germandat pach e nosaltres per nostre poder hi ferem lo degut axi en subvenir hi com en totes altres coses vos empero no ignorau a quantes se ha a suplir e com la bossa comuna no es axi grassa com solia don cove prestar algun comport si dia adiat la peccunia no es presta car exhigir aquella menudament de les gents a vegades porta alguna dilacio. Considerau que teniu entre mans e qual honor e util vos stan preparats trobant vos aquell qui se spera senyor ab tal companya com teniu lo que molt tardar no es possible Nostre Senyor Deu ajudant.

A les viles de Alcover e Cambrils vos placia ab lettres e altrament provehir per llur confort car molta credulitat vos sera dada a ma del exercit que teniu e de la propinquitat del loch. Nosaltres trametem a la dita vila de Cambrils gent armes vitualles e altres coses pero attes lo viatge de la mar es incert trobarem pler daqui enfora los ne avisau decontinent a fi no se sperden e no hage falla. Tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a XII de deembre del any MCCCCLXIII. — M. de Muntsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt magnifich mossen e molt savi mossen P. de Belloch deputat del General de Cathalunya.

Molt magnifich mossen e molt savi. Entes havem lo baro de Cruylles capita pren les rendes del castell de Brunyola pertanyents a la Almoyna e som informats lo dit castell star en perdicio a causa com lo paborde o aquell qui te nos poch ajudar de les dites rendes la qual cosa portaria gran inconvenient si provehit no hi ere. Per ço vos pregam e encarregam com mes podem vullau provehir lo dit baro ne altri per ell no empetre les dites rendes ans aquelles rebe lo paborde o capita per convertir les en la custodia del dit castell e aço no hage falla com sie perill en la triga. E tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a XII de deembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de

Muntsuar degua de Leyda. — Vostres condeputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen Jachme Carbo cavaller capita de la vila de Sant Feliu de Guixols.

Molt honorable mossen. Ir rebem vostra letra de X del corrent mes e ja en los dies passats ne haurem rebudes altres per les quals del stament de la torra e del punt en que son les naus stam avisats lo que molt vos agrahim e de vostra bona diligencia e afeccio que haveu al beavenir del Principat granment vos comendam. Si fins ara resposta nous havem feta non siau admirat car attes no hi havie cuyta non havem hagut gran penser majorment que occupats en altres majors necessitats lo temps discorre. Pregam vos adonchs e encarregam quant mes podem en lo desempatxament de les dites naus vullau entendre com loablament haveu acustumat car molta voluntat teniu fossen açi per anar la via de ponent e ja trebellam per llur presta expedicio. Feu donchs sien prestes les dues a fi hora per hora queus scriurem partesquen. Certificants vos qun en vostra capitania e encara en no evacuar aqueixa vila de gents provehirem com millor se fara. Gran pler havem del avis de la discrasia de mossen Cruylles ab En Verntallat. Hajau a cert que vengut lo que ab tant desig es sperat crexeran los desbarats e questions en los enamichs en tal modo que a ells sera valida tristicia e dolor e als bons cathalans molta glo-

ria e honor. Si avin antesa havieu scriure alguna letera als jurats de la Bisbal com per vos mateix confortants los de la sperança en que tots stam e induhints los a be obrar molt nos plauria e si resposta vos fr hien siam ne avisats e aço per bona causa. E per aquesta no mes. Tingueus Nostre Senyor Deu en sa protecció. Data en Barchinona a XII de deembre del any MCCCCLXIII. — M. de Muntsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt mognifich mossen e molt savi mossen Pere de Belloch deputat del General de Cathalunya.

Molt magnifich mossen e molt savi.. Abans de ir vos scrivim larch per En Boto responent a vostres letres apres ne havem rebuda una de VIIII del corrent en lo contengut de la qual havem pres grans pler axi per la bona deliberacio feta per los consols e consell de la vila de Castello de la qual som contents com del ajust fet e fahedor de les universitats daqueix Empurda. Speram en Nostre Senyor vos e mossen Pere Johan Serra fareu en tot bones e saludables conclusions deliberacions e provisions e la justicia tant segons vostre scriure profanada redrassereu ab egualtat del major al menor. Alguna admiracio teniem esser fet punt en vostra potestat com sie ampla e grandissima a totes coses. Ara empero restam aconsolats pus ha paregut haver suficiencia. Placieus dar presta conclusio als fets de la dita vila e del comdat en manera lo total domini

pas en lo Principat e consentiu los les coses que a vos e al dit mossen Pere Johan Serra seran vistes utils e expedients al dit Principat e a la dita vila e comdat e apres en hores e temps opportuns entenem de fer publicar e exhigir lo novell imposit de drets oferints a les universitats que lo procehit de aquell sera a present convertit en sosteniment de la gent darmes que concordereu e altres necessitats de la guerra e metent ho de fet en obre per major lur contentacio e que coneguen les peraules e los fets esser concordes. E plau nos per expedicio de la dita gent darmes façau subvencio de les peccunies e robes que teniu a vostra voluntat. De la novitat feta per lo loctinent del Christianissimo Rey de França en Rossello nos dolem molt car si homens de Tortosa han res fet indegut no hi culpen los altres singulars. Nosaltres empero provehim ab los procuradors de Tortosa que lo leny persones e robes de vassalls del dit Illustrissimo Rey sien restituhides e circa aço farem tot lo possible. Del correu que diu es stat pres no sabem res be pot esser los enamichs ho hagen fet qui tenen aquelles parts circuhides. E axi podeu de tot aço scriure al dit loctinent per que mal informat no procehis a altres actes. Ço queus ha dit lo home de Olot es falç car ir rebem letres dels ambaxadors los quals son molt contents del dit Serenissimo Rey de França e continuament los fa grans ofertes a les quals crehem no contravindra com a virtuosissimo que es. De mossen Miquel Cardona havem rebudes letres concernents lo acustumat de bones paraules e avisants nos que los Reys no son de acort ans

se diu alla publicament guerra entre ells no poden se scusar creurem lo que veurem e ques vulla sie noy donam molt. Ja sebeu per que. E per quant totes les negociacions daqueixes parts vos son comeses vos pregam no permetau que al abbat de Sent Feliu de Guixols o procuradors seus sien fetes sobres per los capita e jurats de la dita vila. Ab aço empero que en los custodia del monastir no sie en res fluxat car molt hi va. Semblantment vos avisam que açi es stat dat sou per un mes an Cruylles de Vich per vint rocins o segons som certificats no son plegats aqui sino VIIII o deu. Sapiau ne la veritat e provehieu hi com se mereix car molt ho tenim a cor si axi es. Axi mateix havem entes que lo qui huy te les salines de Castello recuse paguar al reverent abbat de Roses certa annual pensio assignacio que rebre ha acustumat sobre aquelles scusant se per lo plet que es entre mossen Johan de Salt e altres creedors den Senesterra la qual cosa es de merevellar car lo dit reverent abbat no ha perticipi algu en lo dit plet ne de la sua pensio o assignacio no es questio alguna. Placieus li façau fer la contenta. Si En Gaço porter es indispost e volreu aquell licenciar per venir sen remetem ho a la bona deliberacio vostra dels XXXX rocins que haveu trets e dels sexanta que speraveu e de la discrasia que es entre los de la força de Gerona e del sentiment quens donau per certs meneigs que feu havem gran pler. Certament creem farem molts actes comendables. Nous oblit per res lo fet de Besalu car molt hi va susara. Nos ha dit lo frare de Poblet que en lo combat que lo com-

te de Prades dona al castell del Vellosell del qual nostre scriva major vos havia scrit hi moriren don Anthoni de Cardona lo fill de mossen Ivorra lo fill de mossen Eymerich lo fill de mossen Çaportella e Rodrigo de Bovadilla e molts daltres. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XII de desembre del any Mil quatrecents LXIII. — M. de Muntsuar dega de Leyda. — Vostres condeputats del General e consell et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los consellers de la vila de Bergua.

Molt honorables e savis senyors. Per vostra letra de dos del corrent mes e per lo portador som avisats de les causes o rahons quius detenen en no exequtar com scrit vos havem les persones den Pineda de Olot e den Trever de Banyoles qui per lo sotz veguer foren presos e del moviment que dien ne han fet los quis diuen comte de Cardona e son net e vezcomte Dilla e de Evol e de la pretensio que feu de esser compresos en la paraula de XV dies entre vosaltres e ells concordada e apres de la necessitat que dien ha aqueixa vila de socors. A les quals coses responem e primerament al assert interes del dit sotzveguer ell ha fet lo degut e ço que tota via dell se spera e pot pensar que major interes es lo universal de la patria qui ha esser custodita per lo suceessor que speram lo qual sera per nosaltres informat dels qui be e virtuosament hauran obrat

e deu se creure ne hauran lo premi degut. Quant al fet de la paraula stam merevellats que solament tal raho oyr vullau ne de aquella a nosaltres scriure per dir que lo comte de Prades es capita general et cetera. Aquesta raho no milite car solament ha respecte a les gents del seu exercit o força del comdat e no a altres e podeu ne haver evidencia car no es dubte los altres enemichs qui no van ab lo dit comte vos podien damnajar e vosaltres a ells sens incorriment de mala fe e e tots jorns se praticha indiferentment quant mes pendre los dits dos malfactors qui no seguien lo exercit del dit comte e venien del enemich capital del Princidat e portaven coses contra aquell de gran per e on fossen compresos en la dita paraula ço que no creu no es dubte que portar en scrits o de peraula tals coses dampnoses a la cosa publica peraula alguna ne guiatge nols pot ne deu sufragar ans com a violadors de aquells poden e deuen esser castigats e solament metre aço en disputa es de gran merevella. Pregam vos per ço ens encarregam quant mes stretament podem si a nostres deliberacions voleu esser conformes que los dessus dits sien exequtats promptament postposades totes utilitats e rahons colorades e plau nos aqueixa vila ne hage lo honor com ne sie merexedora on empero alguna dificultat vos hi occorregues ço que no creheni hajam los aci e veureu qual recapte hi sera dat. He tregau eximpli lo fet dels missatgers de Perpenya car amichs e no enamichs eren del Principat e axi es mostrat per experiencia com en la entrada dels francesos mossen Johan Grimau com a virtuos mori per defensio de la vi-

ia. Mirau adonchs per tot e preferiu la utilitat publica a la privada. Nosaltres havem dat compliment al dit portador de les coses que demanau per defensio daqueixa vila e uncha fallirem a res que possible sie. Tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a XII de deembre del any Mil quatrecents sexanta tres. — M. de Muntsuar dega de Leyda. Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al discret mossen Anthoni Guerau prevere procurador del Spital de Cervello.

Mossen Anthoni. Entes havem a vostres mans esser vengudes certes letres qui ab una bargoleta de un En Gamis son stades trobades en aqueixes parts. E com aquelles hajam molt necessari per ço trametem lo honorable En Pere Julia portador de aquesta. Pregants e dehints vos quant mes stretament podem que donant li fe e creença vista la present vingau a nosaltres ab les dites letres e si a altres les havieu linrades hajau les en tot cars e veniu ab elles. Aço no hage falla neus metau en dilacio una sola hora altrament hajau a cert nosaltres ne hauriem gran sentiment. Data en Barchinona a XIIII de deembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Muntsuar degua de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen En Pere Johan Ferrer capita et cetera.

Molt honorable mossen. La causa de la present es per pregar e dir vos com mes stretament podem si a vostres mans seran pervengudes certes letres perdudes per Gamis e arribades en poder del procurador del Spital de Cervello aquelles en sa propria figura vos trametau decontinent per lo honorable En Pere Julia portador de aquesta al qual circa aço dareu fe e creença. E per res noy hage falla car molt e molt hi va ne sol ho dilateu una hora. Tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a XIIII de deembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorables e savis senyors los procuradors de la ciutat de Tortosa.

Molt honorables e savis senyors. De la nova que la vila de Corbera es stada per los enemichs correguda segons vostra letra havem gran anuig e despler sebut empero apres que algu no hi ha mort algu dels nostres recau en algun conort e que la resta de terra Dorta stigue en certa treva o segur plau a nosaltres pus empero aquella se tingue lo que fins aci poch es praticat per los dits enamichs placieus ab tot cregam sie de mes retre cautelosos los capitans e regidors daquelles universitats que no sien de tot hom e stiguen cautelosos en totes llurs negociacions e semblantment als de

Ulldecona de la Cinia e altres circumvehines ques guarden car no han fer a present sino conservar se per al novell successor que speram lo qual ab la ajuda de Deu no pot leguiar. Merevellats som com no haveu publicat lo novell imposit de dret sobre la sal e canamaçaria car com scrit vos havem açi se cull e per altres parts del Principat e no deuria esser aqui diferit per dar bon exemple als altres attes majorment que lo procehit per a present volem se convertesque en sostenim ent de la gent darmes deputada o deputadora per custodia daqueixes parts on se cullira lo dit dret. Hajau ho a memoria e feu hage compliment per lo benefici dels tots. Mes avant creem ja sebeu la capcio feta en los dies passats en les mars daquesta ciutat per los bergantins daqueixa ciutat de una caravela o leny qui exie de Copliure en la qual havia persones robes e bens de Perpenya e altres vassalls del Christianissimo Rey de França per la qual raho lo loctinent seu en Rossello ha presos cathalans qui alli eren e robes e bens hoc e segons som informats ha fetes e fa cominacions assats braves. E per quant la temporada no comporta venir a tals concertacions majorment ab vehi tant potent es summa necessitat cedar tals coses fins a Deu placia hic sie lo que desijam. Pregam vos per ço e encarregam com mes podem doneu orde decontinent rebuda aquesta la dita caravela o leny persones e bens e robes qui dins aquell eren vinguen en vostres mans per manera no facen mala via e si cosa alguna ne sera stada alienada aquella se recobre vista la present car jassie justicia e bona equitat ho exhi-

gesquen tant per la confederacio e comerci que havem ab los vassalls del dit Illustrissimo Rey quant per lo vehinatge encara la utilitat publica constreny nosaltres e vosaltres propulsar tots inconvenients qui seguir hi poguessen. E si la dita fusta ab totes ses coses remetre a nosaltres poreu gran sera lo pler quen haurem. On empero alguna dificultat hi occorregue certificau nos ab vostra letra promptament de tot lo que fet haureu per ço que al dit loctinent puixam de ver scriure a fi sie remèdiat a les congoxes qui sdevanir porien. E tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a XII de deembre del any Mil quatrecents LXIII. — M. de Muntsuar dega de Leyda. —Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen En Johan de Corbera donzell senyor del castell de Corbera.

Molt honorable mossen. Nosaltres trametem lo honorable En Pere Julia portador de aquesta per certs afers del Principat. Pregam vos que per pessar seguament fins al Spital de Cervello li doneu tota endreça a vos possible. E sie Jhesus ab tots. Data en Barchinona a XIIII de deembre del any Mil CCCCLXIII.— M. de Montsuar degua de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya al molt honorable mossen Galceran Çaplana cavaller capita de la vila de Barbera salut.

Gran clamor es fet de vos per los homens de la vila de Apiera per quant afermen vos haver imposada pena de cors e de haver que dins certs dies haguessen a vos denunciar e paguar tots deutes e bens que sebessen e tinguessen de enemichs de la terra e per que no han complit vostre manament haveu e deteniu presos los batle e jurats de la vila de Apiera volent aquells punir e exequtar per la qual raho han demanat e suplicat esser lus adhibit condescent remey. E com les dites coses si axi passen sien odioses e de mal eximpli car tal potestat a vos dit capita no es atribuida com los dits bens e deutes de enemichs hajen sguart al dit General. Per ço ab tenor de la present vos pregam e dehim tant stretament com podem que vista la present los dits batle e jurats deliureu de la preso e aquells ne bens llurs no exequteu vexeu e molesteu per la dita raho. En altra manera covindrie a nosaltres fer hi provisio deguda. Data en Barchinona a XV de deembre lany de la Nativitat de Nostre Senyor MCCCCLXIII. — M. de Muntsuar dega de Leyda.

Domini deputati et cetera.

Al molt magnifich mossen e molt savi mossen Dal-

mau de Palagrina senyor Daymet capita de la vila de Copliure.

Molt magnifich mossen e molt savi. Vostra letra feta a XXIII del mes passat havem rebuda sobre la recuperacio demanada del bestiar que dien homens daqueixa vila de Copliure tenien en lo munt de Sent Pere de Rodes levat per gent del baro de Cruylles a la qual responem que axi com per vos es scrit ans que lo seti del Christianissimo Rey de França vingues sobre la dita vila se feren moltes corregudes daça e dalla e per gents darmes de França e altres del comdat de Rossello foren presos molts bestiars e bens dels vassalls del comdat Dempuries e altres quin restaren quasi destrouits de que han fetes moltes quereles açi les quals no son stades exaudites per no venir en diferencies ab vos e altres oficials del dit Illustrissimo Rey. E per tant covindrie haver se raho de tot ço que les coses egualment passen e en aço serem prests entendre tota vegada que vostra magnificencia volra car som certs molt major sens comperacio es lo dan rebut de part daça que no munte lo bestiar de Copliure e encare que no ho fos per tota via per fer lo degut serem daquest parer. Si empero des que la dita vila es venguda en mans del dit Illustrissimo Rey abans o apres del comerci e confederacio les gents del exercit del Principat o vassalls del dit comdat Dempuries o altres qui sien sots nostra potestat han presa cosa alguna de homens de la dita vila siam ne per vos certificats car indubitadament hi farem lo degut en manera conexera vostra magnificencie que tals desordens nons han pla-

gut ne plaen. E per la present no mes sino que si algunes coses porem fer a vos plasents e a nosaltres possibles de bona voluntat aquelles ho farem. E tingueus Nostre Senyor en sa proteccio. Data en Barchinona a XV de deembre del any Mil CCCCLXIII. — — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya als honorables los batles dels lochs o perroquies de Sant Celoni Vilamajor e Palau Tordera e a quascun dells salut.

Lonrat En Johan Moner capita del castell de Muntsoriu exhibidor de aquella va de present vers lo dit castell. E perque la temporada requer vage acompanyat per ço vos pregam e encarregam com mes podem que al dit Johan Moner doneu fiable companya si la volra per anar al dit castell segurament e noy hage falla. Data en Barchinona a XV de deembre lany de la Nativitat de Nostre Senyor Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda.

Domini deputati et cetera.

Als honrats los jurats prohomens e consell de la vila de Hostalrich.

Prohomens. Rebuda vostra letra e oyda la creença explicada per Nanthoni Negrell hu dels jurats sobre lo

fet de la prestacio dels sacraments e homenages havem a aquell dita nostra intencio e voluntat la qual es per via alguna nous atureu en prestar aquells en la manera que ja vos havem scrit e confiau com ja vos havem trames a dir per Nanthoni Corba que nosaltres guardam lo honor del Principat nostre e vostre e sobre nosaltres podem star be ségurs del que fereu. Lo dit jurat vos ho dira mes amplament. Del fet de la artellaria del General scrivim al batle crehem hi dara recapte. Certificau nos decontinent quant volreu trametam lo scriva e nous hage falla. E tingueus Nostre Senyor en sa proteccio. Data en Barchinona a XVI de deembre del any MCCCCLXIII. — M. de Muntsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt noble e spectable baro lo senyor comte de Candala loctinent del Christianissimo Rey de França en Rossello.

Molt noble e spectable baro. Per altra vos havem scrit sobre la defencio feta de persona e bens de cathalans en les viles de Perpenya e de Copliure per occasio segons se diu de un leny en lo qual havie persones e bens de vassalls e subdits del christianissimo Rey de França qui seria stat pres per homens de la ciutat de Tortosa fahents mencio a vostra gran noblesa que la dita defensio es contra forma e expresse mencio de la provisio del comerci e confederacio atorgada per lo dit Illustrissimo Rey e pregants aquella volgues

tolra e levar la dita defensio de persones e bens segons en la dita letra a la qual nos referim les dites coses e altres son mes amplament contengudes. Apres havem entes que per la dita raho serien detengudes en la dita vila de Copliure algunes fustes ab llur carrech qui venien en les parts deça de la qual cosa havem molt enuig per esser contra forma del dit comerci la qual sta en se força e valor sino en los contrafahents. Per ço altra vegada pregam e encarregam vostra gran noblesa li placia fer deliurar les dites fustes ab llurs carrechs e totes persones e bens daquest Principat que per la dita raho sien detenguts en les dites viles e eo altres parts de vostra loctmencia car com scrit vos havem nosaltres fem e farem lo degut en fer restituir lo leny persones e bens qui sien de vassalls e subdits del dit Christianissimo Rey. Tota via confiam vostra dita gran noblesa provehira talment en les dites coses que no covindra de aquelles scriure al dit Serenissimo Rey del qual sempre speram tota bona tractacio com a virtuosissimo que es. E sie la Santa Trinitat proteccio de vostra gran noblesa per la qual nosaltres e aquest Principat serem prests fer totes coses possibles. Data en Barchinona a XVII de deembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Muntsuar dega de Leyda. —Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los consols de la vila de Castello Dempuries.

Molt honorables e savis senyors. Vostra letra havem rebuda deprecatoria licenciassem alguns homens daqueixa qui son açi per esser en llurs cases de festes e semblant ne havem haguda de mossen Pere de Belloch e de mossen Pere Johan Serra. La veritat es que per molts bons e saludables respectes a present llur anada aqui no seria fructuosa. Pregam vos nous sie anuig car de majors coses vos volriem complaura e com hora sera ho conexereu per obra. Tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XVI de deembre del any MCCCCLXIII. — M. de Munsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al honrat lo batle de la vila de Hostelrich.

Honorable senyer. Entes havem vos teniu les artellaries del General qui son en aqueixa vila en loch occupat de sal e altres coses qui son dampnoses a aquelles e encara en forma que en cars de necessitat no stan en manera de poder sen servir promptament de que stam merevellats car attesa la temporada no deuen axi star vos hi deurieu prestar altra diligencia. Per ço volem eus dehim quant mes stretament podem decontinent les dites artellaries metau en bon loch e aquelles tingau en degut orde apartant les de tota comonicacio de sal e altres brutures qui dan los poguessen fer e als ops stiguen prestes al que mester sera. Data en Barchinona a XVI de deembre del any Mil quatre-

cents sexanta tres. — M. de Muntsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los consellers de la ciutat de Manresa.

Molt honorables e savis senyors. Vist haveu ab quanta humanitat e bona tractacio havem menejat axi ab letres com per miga del honorable micer Gregori Molgosa volguessem tollerar la exaccio del dret novament imposat sobre la sal e canamaçaria. E segons veem vosaltres no volents haver deguda consideracio ans prenents fundament mes de voluntat que de raho repugnau e no permeteu aquella se faça en aqueixa ciutat innuints que los pobles sen scandalitzen e dien coses de gran congoxa e que si Leyda Tortosa e Vich e Cervera paguen lavors pagaran altrament no de totes les quals coses prenen tanta admiracio que mes dir nos pot e a penes poden entrar a qual fi tire tal proposit car com scrit vos havem en aquesta ciutat qui es cap e torra mestra del Principat e en Valles Penedes Lobregat Empurda e altres parts del Principat sé pagua e en Vich hagueren paguat sino per vosaltres e ab tot axo creem paguaran car en bons termens sta la cosa de Leyda e Cervera som certs nosaltres esser contents del dit dret. Ans encara comportar talls e totes altres exaccions ans que venir en mans dels enemichs. E en Tortosa tenen la mateixa voluntat major-

ment pus es feta deliberacio que lo procehit servescha en susteniment de gent darmes deputadora en custodia de les parts on se cullira e en altres necessitats de la guerra. Qual donchs bona raho pot esser assignada que un tal dret general aqui nos pach per salut e salvacio daqueixa terra. Qual raho se pot dar que pus aquesta ciutat pagua e lo procehit se converteix en les necessitats comunes a tot lo Principat que aqueixa no pach per servir a custodir si mateixa. Aquesta ciutat es la mara e si la filla aquella seguir no volra a coses tant degudes e necessaries per fillastre cove sie reputada. Nous enganen illusions qui força per lo spirit malligne vos son presentades. Nous enganen colorades rahons qui per seminadors de mala sement per ventura son fabricades. Pensau qual es aquesta ciutat pensau quant de la sua let ha despesa e despen per susteniment de la patria. Peusau que per sublevar los tots de captivitat e pensau quanta provisio de vitualles ha feta e fa no solament per si mas per les altres e finalment pensau que sens aqueixa pot viure e no per contrari. Totes les dites coses a vostre oida presentam per nostre descarrech car sentim la present ciutat perdre gran molestia la recusacio de no paguar se lo dit dret en aqueixa lo que tolerar nos poria per via alguna. E per ço a sobre abundant cautela havem comunicat ab En Gabriel Ferrer sindich vostre lo qual de la intencio nostra e de la dita present ciutat vos certificara e scrivim a micer Gregori Molgosa de nostra intencio e voluntat. Pregam e encarregam vos que adhibint li fe e crehença circa aquest fet recogitants totes les

coses demunt dites vullau en millor comutar la asserta deliberacio e feta de no paguar lo dit dret e conformar vos a nostres deliberacions com fins aci loablement haveu acustumat. On empero lo contrari fesseu ço que no crehem restarem scusats e descarregats si alre sen segueix. E tingueus Nostre Senyor Deu en sa protecció. Data en Barchinona a XVI de deembre del any Mil Quatrecents sexanta tres. — M. de Montsuar daga de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen Jachme Carbo cavaller capita de la vila de Sent Feliu de Guixols.

Molt honorable mossen. Entes havem per certes informacions quens son fetes voleu traure daqueixa vila de Sent Feliu hun mestre de scolans appellat Feliu Otger qui en los dies passats ha magistrat un fill de mossen Marti Guerau de Cruylles. E com de aço sie feta gran querela per lo dit mestre pretenent esser li feta gran vexacio com ell aferme no haver fetes coses algunes en derogacio de la terra. Per tant vos pregam e encarregam si axi es com per ell es afermat permetau ell ature en la dita vila com havie acustumat sens fer li novitat alguna. Si empero causes rahonables e veres hi haura en contrari feu ne lo queus sera vist car no es intencio nostra la cosa publica dege perillar per la sua aturada. E tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a XVI de deembre.

— M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt magnifich mossen molt savi mossen P. de Belloch deputat del General de Cathalunya.

Molt magnifich e molt savi mossen. Nosaltres scrivim dues letres al loctinent del Christianissimo Rey de França en Rossello sobre la detencio de persones e bens de cathalans per occasio del leny qui en los dies passats fou pres per homens de la ciutat de Tortosa copia de les quals vos trametem ab la present per que siau vos e mossen Pere Johan Serra de tot avisats. Pregam e encarregam vos de continent per home propri e de recapte les tremetau ab dues al dit loctinent. E feu lo dit home cobre resposta la qual per vos nos sie encontinent remesa cosa es en que va molt e axi placieus dar hi prest recapte e tremetre persona qui sapia perlar car juxta forma de la provisio del comerci de la qual aximateix per vostre avis vos trametem copia. Tals novitats no poden e deuen esser fetes car solament son exceptats del dit comerci los contrafahents e no altres e creem lo dit Illustrissimo Rey de França com ho sebra no hi trobara pler. Vos e lo dit mossen Pere Johan Serra pus ara sereu plenament informats poreu si vist vos sera conferir de letres e altres coses ab lo dit loctinent. E axi hajau be per be recomenat tot. Per lo home del dit mossen Pere Johan Serra vos havem scrit largament de tot l

que occorria. Lo die present havem rebudes dues vostres letras. Stam admirats non hajau rebudes de nostres car trameses vos ne havem. Venints a la resposta de les dites dues ja es satisfet a la una per lo que es dit demunt. Quant al fet dels quatre homens daqueixa vila qui son aci dels quals nos haveu scrit a pregaries dels consols e altres daqueixa vila fossen licenciats per esser aqui de festes a present no es vist esser expedient per moltes rahons les quals per bona causa no curam exprimir no vingue en anuig a nosaltres ni als dits consols. Com hora sera de aço e majors coses de bona voluntat los complaureu. Volem empero eus pregam que sius poria deure expellir de la dita vila altres gents ho façau com vist vos sera tots amor e comport cessants. Amplissima potestat teniu usant en tot lo queus semblara per benefici dels fets. E expediu los fets daqueixa vila e comdat per que hagen lo compliment degut e en les altres coses de la provincia Dempurda donau los bo e prest recapte que de vos e del dit mossen Pere Johan Serra es confiat. Data en Barchinona a XVI de deembre del any Mil CCCC sexanta tres. — M. de Muntsuar degua de Leyda. — Vostres condeputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen En Pere Johan Ferrer capita et cetera.

Molt honorable mossen. Lo egregi comte de Pallars capita general ha anar vers les parts de Cervera ab

nombre de gent a cavall que li fem. E perque lo honorable mossen Jachme Fiveller cavaller vol anar en sa companya lo qual te aqui un roçi e sens aquell no poria anar. Per ço vos pregam doneu orde lo dit roci li sie restituhit com abans poreu. E noy hage falla car no havent aqueix lo dit mossen Jachme anar no porie. Tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a XVII de deembre del any Mil CCCC LXIII. — M. de Muntsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al honrat senyer deputat local. (Acaso de Tortosa.)

Honorable senyer. Dehim e manam vos no exequteu lo arrendador de la bolla de aqui ne fermançes sues per lo que deu car nosaltres som açi segurs e ja tenim entre mans la peccunia deguda e no seria rabo paguas dues vegades. Volem empero de altres peccunies axi del General com de bens de acuydats paguen lo sosteniment del castell Damposta. E daciavant lo castell Dorda sie sostengut de les rendes de senyor axi com lo castell de Ulldecona. Ab aço empero que lo render de aquelles pach primerament pensions de censals e altres carrechs ordinaris si ni ha e la resta tant com mester sie convertescha en lo susteniment del dit castell Dorta. Car aço es lo degut e axi ho fem praticar en totes les parts deça per ço que lo General sie preservat de tantes despeses a les quals suplir no porie s deu tants mes que no fa valie. E los senyors dels cas-

tells e encara los creedors censalistes ne son contents per tant com conservades les proprietats son salvades les rendes e censals de totes aquestes coses scrivim als honorables procuradors pregants e encarregants los dòneu orde aquelles sien a exequcio deduhides siau ne ab ells e conduhiu les coses juxta nostra voluntat dessus scrita e contra aquelles no façau en manera alguna. E solicitau los del fet de la sal e canamaçaria en manera hage recapte. Data en Barchinona a XVII de dehembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Muntsuardega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen En Pere Johan Ferrer capita et cetera.

Molt honorable mossen. No es per vos ignorat quant va a la conservacio de la vila de Cambrils axi per lo bon exemple de les altres universitats e dels miradors com per reputacio del Principat hoc encara per no metre en perill les viles de Alcover Vilarodona e altres daqueixes parts quin pendrien gran spant. E per ço jatsie segons vos havem scrit per mar hi hajam tramesa gent armes e vitualles. Empero dubtants puixen entrar en la dita vila som recayguts en deliberacio que hu dels majors remeys que la dita vila hage son o dar alguna congoxa a la vila del Arbos sens empero posar siti o tremetre lo honorable En Guerau de Berbara o altre home de recapte ab XXV o XXX rocins a la dita

vila de Alcover e aço per divertir la materia del siti qui es sobre la dita vila de Cambrils. Aço empero e tot altre remey millor qui vist vos sera remetem a vostra bona discrecio qui teniu les coses entre mans e veeu aquelles a ull solament vos pregam e encarregam quant mes podem de continent penseu e delibereu lo que es fahedor car molt perill es en la trigua. E si posible es scriviu als jurats e capita de la dita vila de Cambrils confortant aquells e matent los en bona sperança per manera que avisats façen ab millor animo ço que deuen en defensio de la dita vila. Entes havem que Armendaris serie a Poblet o a Çareyal ab cent rocins o mes si ab ell havieu intelligencia serie al parer nostre bo. Sieus avis. E tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a XIIII de deembre del any Mil Quatrecents sexanta tres. — M. de Muntsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al honorable micer Gregori Molgosa un dels assessors e advocats de la casa de la Deputacio del General de Cathalunya.

Honorable mossen. Vistes les letres a nosaltres deputats per vos trameses del que fet haveu en aqueixa ciutat circa lo fet del dret novament imposat e de llur deliberacio nosaltres e los honorables consellers daquesta ciutat havem comonicat ab En Gabriel Ferrer sindich desenganant lo plenament e encara scrivim als

consellers segons veureu en la copia que sera dins aquesta per vostre avis. Pregam e dehim vos que liurada aquella e feta explica de la crèhença strengau los dits consellers e vejau llur deliberacio e haguda resposta veniu vos ne decontinent ab o sens recapte. Feu paguar lo correu portador de les peccunies procehides en aqueixa ciutat del dit dret. Data en Barchinona a XVI de deembre del any Mil quatrecents sexanta tres. —M. de Muntsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors lo capita e consellers de la vila de Bergua.

Molt honorables e savis senyers. Entes havem en aquests dies no ha molt passats vosaltres e les gents del castell de Balcereny esser entrats al monestir de Serrateix e de aquell haver preses e tretes moltes robes de sglesia forments animals e altres coses sens causa alguna saltem justa. E com sie dubtat aquelles o part delles no fassen mala via per ço a maxima instancia a nosaltres daço feta vos pregam e encarregam com podem decontinent vullau dar orde les dites robes animals e altres coses vinguen e stiguen en part segura e vos distribuesquen per via alguna e si res sen havia partit allo sie restituhit a fi que hoydes les parts puixe esser ministrada justicia del forment empero e altres vitualles liurareu o liurar fareu als monges del dit monastir alguna cosa rahonable a fi puixen

alli aturar e lo culto divinal celebrar com és acustumat. E tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a XXIIII de deembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Muntsuar degua de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Otra carta igual á la que antecede, con la direccion respectiva, fué enviada al capitan, jurados y prohombres del castillo de Balsereny.

Al molt honorable mossen En Pere Johan Ferrer capita et cetera.

Molt honorable mossen. Rebuda vostra letra sobre lo fet del capita dels XVI ginets som entrats en pensament del material e considerades moltes coses es stat vist a present no deures fer novitat ans li deu esser feta bona e graciosa companyia e persuadint lo no vage ne trameta perlar ab los enemichs car per cert haveni que stant lo Principat com vuy en dia sta e movent tal fet portaria contrari per ço com tots sos semblants dels quals hom se serveix sen irien en força e a la terra major inconvenient ne resultaria vos empero teniu sment a llur obra. E si per avant sebreu fassen cos merexedora e procchiment les hores poreu provehi segons vos semblara. Data en Barchinona a XVII d deembre del any Mil Quatrecents sexanta tres. — M

de Muntsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los procuradors de la ciutat de Tortosa.

Molt honorables e savis senyors. No ignoren vostres savieses quant va en la conservacio del credit del General car major inconvenient seguir nos poria que alienar aquell. E per ço en los dies passats es stada feta deliberacio que totes les peccunies de les bolles e entrades e exides vagen en un compte per paguar les pensions dels censals e altres carrechs ordinaris e axi a Deu gracies les coses stan en orde tal que scandol seguir nos pot. E com lo arrendador daqueixa bolla dege grans quantitats de les quals lo deputat local segons som avisats a instancia vostra per lo fet de Emposta e de Orta se sforça exequtar aquell e nosaltres siam açi segurs de aquelles e ja les tingam entre mans per ço scrivim e manam al dit deputat local cesse de la dita exequcio e que pach de altres peccunies axi del General com de acuydats lo sosteniment del castell Demposta. E daçi avant lo castell Dorta sie sostengut de les rendes del senyor axi com lo castell de Ulldecona. Ab aço empero que lo render de aquelles pach primerament pensions de censals e altres carrechs ordinaris si ni ha e la resta tant com mester sie convertescha en lo sosteniment del dit castell Dorta e aço par cosa deguda e rahonabla e la qual fem praticar en to-

tes les parts deça car lo General si volie deu tants mes del que fa no basteria a tals sosteniments de castells e los senyors de aquells e encara los creedors ne son contents per tant com conservades les proprietats son salvades les rendes e censals. Avisants vos adonchs de les dites coses vos pregam e encarregam quant mes podem que conformants vos ab nostre parer e voluntat doneu orde les dites coses sien axi com demunt es dit en exequcio deduides. Per altra vos havem scrit sobre lo fet del leny que los dos bergantins de aqui han pres en lo qual eren persones e bens de vassalls del Christianissimo Rey de França. Placieus aquells e aquelles hajau a vostra ma decontinent si ja fet no es en manera no façen mala via e sien restituides als de qui seran aço es de gran necessitat car lo loctinent en Rossello ha presos e pren per la dita raho quants cathalans pot e llurs bens e fa de grans cominacions. Tot vos sie avis. Del fet del imposit de la sal e canamaçaria nous havem respost. Feu se expedescha car lo quiu procehira en sustenimen de la gent darmes aqui deputada o deputadora se convertira com ja scrit vos havem. E tingueus Nostre Senyor Deu en sa protecció. Data en Barchinona a XVII de deembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Muntsuar dega de Leyda.— Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables mossen Garcia Romero capita e jurats de la vila de Cambrils.

Molt honorables e savis senyors. Si be per mar havem tremes armes vitualles e altres monicions a la vila encara lo die present havem deliberat trametre hi socors de gent a peu en lo desempatxament de la qual ab gran diligencia se enten e molt prest seran expedits. Avisam vos ne per vostre pler e consolacio. Siau adonchs virtuosos e be sforçats e no dubteu que deres no haureu falença per nostre poder. Nosaltres trebellam que la gent de Menaud de Beamunt e de Armendaris e de Pere Johan Ferrer se ajuncta per dar sobre lo camp dels enemichs. Sieus avis e stau ab bon cor. Lo senyor don Johan de Beamunt nos ha mostrada una letra de vos mossen Romero ab quel avisau dels dos combats que larchabisbe vos ha dats e com los haveu carafaxats e morts e nafrada molta gent. Gran pler ne havem hagut. Com aqui sera lo nostre socors poreu fer altres coses. Nostre Senyor Deu vos tingua en sa proteccio. Data en Barchinona a XVII de deembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya als molt honorables e savis En Roger de Rosanes capita en Valles e altres qualsevol capitans axi de gents a cavall com a peu e a tots ; sengles jurats e regidors de viles castells e lochs del lit Principat salut.

Nanthoni Puig de Arbucies e Pere Mathamala van de

voluntat nostra vers les parts de la Selva e de Bas e altres de les muntanyes per ço los pregadors de vosaltres pregam e als altres a qui pertany dehim e manam que als dessus dits anant stant e tornant e menants ab si hun o dos altres homens encare que aquells que amenaran sien anats ab los enamichs del Principat no façau torb algu ne dan o molestia ans lexeu aquells anar star e tornar liberament sens contradicio alguna. E per res no contrafaçau com axi vullam que façe deliberadament e consulta. Data en Barchinona a XVIIII de deembre lany de la Nativitat de Nostre Senyor Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar degua de Leyda.

Domini deputati et cetera.

Als honorables mossen lo veguer e batle de la ciutat de Mandresa.

Honorables mossenyors. Certificats som vosaltres a instancia den Berenguer de Peguera donzell volem exequtar En Bernat Prats e Jachme Prats daqueixa ciutat e llurs bens per cert censal a que son obligats a mossen Andreu de Peguera enemich acuydat del Principat e per tal publicat e sos bens adjudicats al General de la qual cosa som admirats car per altre semblant cars de un censal que los de Monistrol fahien al dit mossen Andreu vos havem scrit en lo pessat que de tals coses nous entremetesseu com en les coses e bens del General altri que nosaltres deputats no puixe stendre les mans. Aquesta adonchs vos fem pregants e dehints vos que contra los dits Bernat e Jachme e bens llurs per

la dita raho no façau novitat alguna ans si en res haveu procehit contrari allo torneu al primer stament decontinent. E si lo dit Berenguer de Peguera o altres persones pretenen haver accio peticio o demanda en los bens qui eren del dit mossen Andreu remeteu los a nosaltres qui hi ministrerem compliment de justicia. Guardau no fer lo contrari car per lo interes del General covindrie fer hi provisio deguda. Data en Barchinona a XX de deembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al senyer Nanthoni Rourich algutzir de la germendat de Penedes e Lobregat.

Nanthoni Rourich. Entes havem vos haver pres un sclau negre appellat Johan un perell de bous una mula un caputxo un gonell un sach un dall una sanalla plena de blat un coltell e un sach petit de canyem les quals coses son de la dona Na Francescha·muller den Steve Urgell quondam qui e segons aferme haveu les preses per cert tall o dret a que preteneu esser tenguda la torra blancha situada en la perroquia de Splugues qui era del dit Urgell. E com la dita dona o Francesch Muntpalho gendre seu hage prestada caucio en poder nostre per la raho dessus dita per ço volem decontinent deliureu totes les dites coses totes rahons e dilacions cessants car nosaltres vos farem fer la raho de tot lo degut. Data en Barchinona a XX de deem-

bre del any Mil Quatrecents sexanta tres. — M. de Muntsuar degua de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini diputati et cetera.

Al honorable senyer En Pons dez Papiol donzell procurador del abbadiat de Muntserrat.

Honorable senyer. Gran clamor es fet per En Johan de la Pent bo Romeu Mora e altres daquesta ciutat de vos qui segons afermen los haveu levada una carregua de cuyram que ab treball e perill de llur persona han pres entre la pobla de Claramunt e lo castell de Thomas den Borras de Muntbuy qui aquell portava al dit castell per servir als enemichs confessant lo dit Borras als dessus dits que altres coses havia portades al dit castell e a la vila de Sancta Coloma de Queralt e covidant aquells que si guanyar volien ell sebra coses de homens de la terra les quals facilment porien haver. E com ells per llur ben obrar no degen haver tal premi com per vos es attentat per ço ans de fer hi altra provisio havem deliberat fer la present pregants e encarregants vos si axi es vista la present deliureu als dessus dits lo dit cuyram e totes altres coses quels hajau detengudes o remetau aquells a nosaltres informants nos de vostra peticio si alguna ne haveu per que a cascu puixe esser dat ço seu sera. E en aço no hage falla. Data en Barchinona a XXI de deembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Muntsuar dega de Ley-

da. — Los deputats del General et cetera.
Domini deputati et cetera.

Los deputats del General e consell representants lo Principat Cathalunya als molt honorables e savis senyors tots e sengles capitans de gent darmes axi a cavall com a peu oficials consellers pahers jurats consols prohomens e regidors de qualsevol ciutats viles castells e lochs del dit Principat salut.

Com a suplicacio dels honorables consellers de aquesta insigna ciutat e nostra lo senyor don Johan de Beamunt loctinent hage atorgada an Johan Citrar carnicer de aquesta ciutat licencia facultat de poder comprar bestiar gros e menut de qualsevol persones e parts del present Principat encara que sien inimichs e aquells apres menar e conduhir en la present ciutat segons en les letres del dit senyor loctinent aquelles coses e altres p us largament son contengudes. Per ço quant mes podem vos pregam e encarregam que havents per recomenats los dits Johan Citrar e altres en les dites letres mencionats e tenints e servants la dita licencia.donets a aquell tota endreça favor e ajuda que mester hagen per la dita raho en tal forma que liberament e sens empaix algu puixen conduhir e manar lo dit bestiar en aquesta dita ciutat. Cosa sera la qual ultra que fareu lo degut vos agrahirem molt. Data en Barchinona a XX de deembre lany de la Nativitat de Nostre Senyor MCCCCLXIII. — M. de Muntsuar dega de Leyda.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable lo senyer En Bernat Dargençola donzell e als batle e jurats del castell Dargençola.

Molt honorables senyer e vosaltres prohomens. Pregam vos com mes afectuosament podem vullau fer restituir als homens de la Rabaça de Palamos de Sent Guiu de Muntmaneu quis tenen per la terra los forment e farina que en los dies no ha molt pessats los son stats presos del moli de Palamos per homens de aqueix castell Dargençola e provehiu daciavant tals cases no sien fetes pus tots havem bona intencio ens servau en la terra e amau vos com a germans. Aço vos haurem a grat per lo benefici de tots. E sie Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a XX de deembre del any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt noble e spectable baró lo senyor comte de Candala loctinent per lo Christianissimo Rey de França en Rossello.

Molt noble e spectable baro. Lo honorable micer Pere Bou doctor en cascun dret e cavaller exhibidor de aquesta va de present en aqueixa vila de Perpenya per aclerir algunes questions e plets en vostra loctinencia de les quals aferme haver obtengudes moltes sentencies reyals. E per quant es home de be per ço pregam afectuosament vostra gran noblesa que lo dit micer

Bou vulla haver per recomenat manant expedir aquell en sa justicia totes dilacions cessants. Aço vos hauran a molta complacencia e semblants e majors coses fariem per vostra noblesa la qual Nostre Senyor tingua en sa proteccio. Scrita en Barchinona a XVII de noembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Muntsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorable En Pere Johan Ferrer donzell capita et cetera.

Molt honorable mossen. Vostra letra havem rebuda. Restam molt contents de vostra juncta en Vilafrancha ab la gent nosaltres darem orde los honorbles consellers liuren lo forment que demanau car raho es. Aquest correu fem per sola causa per retreus cautelos per un home qui en aqueixes parts es stat pres. Havem avis los enemichs esser en Larbos CXX rocins CCCC alacayos e CL altres pehons sperants vostra exida e stants alli en aguayt. Sieus avis pus sou avisat de aço e de la exida del comte de Prades e de mossen Requesens. Pregam vos mireu per tot e teniu bones e fiables scoltes. Savi sou e en tals fets experimentat e axi donau orde lo queus es comes sie be governat. E tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a XXIII de noembre del any MCCCCLXIII. — M. de Muntsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los capita e consellers de la vila de Bergua.

Molt honorables e savis senyors. Gran admiracio tenim com feu axi anar e venir despenent ço den seu an Pere Rossinyol treginer del castell de Casserres en favor del qual vos havem scrit per dues vegades e la ultima letra es de XXVIIII de noembre prop pessat la qual a vosaltres consellers e an Ramon Bretons olim capita es stada ab mija de notori presentada e ab tot la resposta feta per vosaltres dits consellers a la presentacio de aquella sie stada qual per vosaltres se speravа empero lo dit Pere no ha obtengnt lo demanat en gran son dan e prejudici suplicant e instant volguessem sobre aço adhibir li condescent remey. On nosaltres volents nos haver ab humanitat e desijants semblants vexacions sien toltes altra vegada vos pregam e encarregam quant mes podem que haguda açi per repetida la dita ultima letre façau fer la contenta al dit Rossinyol e casseu e anulleu tots procehiments e anantaments que contra ell sien stats fets per la causa en dita letra contenguda. E si lo dit olim capita ne te res doneu orde ab compulses o altrament allo restituescha al dit Pere Rossinyol totes rahons e dilacions cessants. E sera dar bon exempli de vosaltres com loablament haveu acustumat. Altrament sil covindra açi per la dita raho mes avant venir sera necessari en los culpables fer provisio deguda. E sie la Santa Trinitat proteccio vostra. Data en Barchinona a XX de deembre del any

ICCCCLXIII. — M. de Muntsuar dega de Leyda. — ,os deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt noble e spectable baro lo senyor comte de Candala loctinent per lo christianissimo Rey de França en Rossello.

Molt noble e spectable baro. Ab gran displicencia havem entes la detencio de persones e bens de Cathalans en aquests dies prop pessats feta segons nos es referit en la vila de Perpenya e de Copliure a causa de un leny qui pertint de la prop dita. . . . . .

IN DEL TOMO VIGÉSIMO CUARTO DE LA COLECCION, UNDÉCIMO DEL LEVANTAMIENTO Y GUERRA DE CATALUÑA EN TIEMPO DE DON JUAN SEGUNDO.

ADVERTENCIA.

Concluido el original de este volúmen de cartas, sin aber podido llenar el número de páginas que suele omprender cada uno de los tomos de la Coleccion, damos fin al presente, con la seguridad de compensar en l proximo, que es el registro especial del diputado aportella, formado en Tarragona y otros puntos que

eran fieles al Rey, la parte que en este se diere á menos, por lo que toca á su extension, evitando así que se encuentre repartida en dos tomos diferentes la materia que, por su carácter, es preferible esté reunida en uno solo, tanto mas cuanto lo que pudiera comprenderse en las páginas que ahora omitimos seria insignificante comparado con lo demás que quedaria por publicar.

COLECCION

DE

DOCUMENTOS INÉDITOS DEL ARCHIVO GENERAL

DE LA

CORONA DE ARAGON,

PUBLICADA DE REAL ÓRDEN

POR

SU ARCHIVERO,

D. Manuel de Bofarull y de Sartorio.

Tomo XXV.

BARCELONA:
EN LA IMPRENTA DEL ARCHIVO.
1864.

COLECCION

DE

DOCUMENTOS INÉDITOS DEL ARCHIVO GENERAL

DE LA

CORONA DE ARAGON,

PUBLICADA DE REAL ÓRDEN

POR

SU ARCHIVERO,

D. Manuel de Bofarull y de Sartorio.

TOMO XXV.

LEVANTAMIENTO

Y

GUERRA DE CATALUÑA

en tiempo de don Juan II.

DOCUMENTOS RELATIVOS Á AQUELLOS SUCESOS,

PUBLICADOS DE REAL ÓRDEN

POR

D. MANUEL DE BOFARULL Y DE SARTORIO,

Archivero de la Corona de Aragon.

Tomo XII.

BARCELONA.

EN LA IMPRENTA DEL ARCHIVO.

—

1863.

P
4
59
25

Con la idea de suministrar al lector todos los datos que puedan ayudarle á tener un cabal conocimiento de los asuntos á que hace referencia la Coleccion de documentos, (segun manifestámos en el prólogo de la misma, y especialmente, por lo que toca á las Turbaciones de Cataluña, en la advertencia *al lector* que precede á esta parte,) damos á continuacion el registro perteneciente al diputado Çaportella, único que, apartándose de sus compañeros, pretendió representar por sí solo la Generalidad ó Diputacion de Cataluña en los puntos donde se conservaba la obediencia al rey Don Juan.

En el mismo preliminar á que acabamos de aludir se encuentra consignado este hecho, al hacer referencia de todo lo que se proyectaba publicar para enriquecer con toda clase de documentos este azaroso período de discordias civiles, acerca de las cuales mucho se ha escrito y mucho se ha errado, especialmente por aquellos escritores inmediatos al tiempo en que la dinastia del rey Fernando I.º estaba en todo su apogeo, los cuales ó perpetuaron sin malicia y sin criterio histórico retrospectivo las falsedades de los que tenian interés y deber en celebrar los hechos de los vencedores, ó temieron que el apartarse de la rutina y desentrañar la verdad era destruir lo que por la

fuerza de los años se daba como cierto y admitido. Con el objeto, pues, de ayudar á la aclaracion de la verdad, vamos cumpliendo lo prometido, y tocándole ahora el turno, despues de publicados todos los registros de la Diputacion y el de cartas que precede, al indicado registro particular de Çaportella, lo darémos á luz, insiguiendo el mismo sistema, para su publicacion, que hemos empleado en todos los demás tomos que el lector tiene ya conocidos, no sin que hagamos algunas prudentes observaciones para guia del que pretenda estudiar y comparar los diferentes documentos con que aquella se va enriqueciendo.

Va encabezado el registro del Çaportella con una larga relacion de los trabajos pasados al tener que residir como diputado en Barcelona, donde dice que *unos pocos ciudadanos* de la misma, unidos tambien con unos pocos del Principado, sustentaban la inicua rebelion, y añadiendo, sin duda para disculpar su inconsecuencia, que si bien habia firmado papeles que servian para fomentar aquella, habia sido solo obligado á la fuerza, con gran peligro de muerte, llegando á asegurar que en las mismas sesiones, cuando él era de voto contrario, le llenaban de insultos y hasta le amenazaban con arrojarlo por la ventana. Estas son las razones en que se apoya para justificar su fuga, y hasta acaso para que se admita como regular y posible la representacion de los estamentos de Cataluña en su persona, aun cuando dice obrar «en nombre de los presentes y ausentes fieles al Rey», y cite algun personage conocido y de gran influencia y representacion. Mas como del exámen comparativo de este volúmen con los anteriores resulten desvanecidas algunas de las aserciones del prófugo, creemos deber nuestro consignarlas, para que así con mas seguridad é interés pueda el lector estudiar los suce-

ses por los documentos, y deducir, por consiguiente, la pura verdad histórica.

Resulta, pues, de nuestro estudio comparativo, que la fidelidad del Çaportella al rey Don Juan no se dió á conocer tan pronto como debia, puesto que siguió aquel ejerciendo su cargo de diputado desde el principio del trienio y sin tener medio ó resolucion para huir hasta el siete de enero de 1463, esto es, mas de un año después de la muerte del Príncipe de Viana; que, á ser víctima de los insultos y violencias que cuenta, ni él hubiera seguido tanto tiempo, sin gran fingimiento, representando uno de los principales cargos en una corporacion que tenia buen cuidado de señalar por sospechosos á los que le parecia, confiscándoles los bienes cuando era menester, ni, de seguro, hubieran permitido los mismos insultadores que siguiera en el banco de la Generalidad hasta la hora perentoria de su fuga, un diputado que, segun él mismo revela despues en su registro, era el principal enemigo de la rebelion: que los que representaban el Principado en Barcelona no fueron *tan pocos* como se supone, ni aun durante ciertos períodos de mayores complicaciones y apuros, encontrándose entre ellos personas tan distinguidas como el vizconde de Rocaberti, don Francisco de Pinós, Gerardo Alemany de Cervelló, el conde de Pallars, el obispo de Vich, el abad de Montserrat, el dean de Lérida y otros muchos, cuyos nombres puede haber notado el lector en los anteriores documentos; que cuatro meses antes de desaparecer el diputado existen cartas suyas en las que no solo manifiesta estar identificado con las ideas de los rebeldes de Cataluña, sino tambien gozarse en la esperanza de la venida del rey de Castilla, cuya llegada á Soria participa á varias municipalidades (sesion del 31 de agos-

to de 1862); y que el único acto por el que tal vez podria empezarse á sospechar de su modo de sentir político es el que se nota en 11 de octubre del mismo año, cuando, al designarse á algunas personas como sospechosas, se abstuvo libremente Çaportella de manifestar su opinion en lo tocante á las personas eclesiásticas.

Hacemos estas observaciones para que el lector, recordando estos antecedentes al leer el registro que ha de justificar la transformacion del antiguo diputado rebelde, pueda admirar con mayor interés la desconocida causa de aquella, ó sospecharla quizá, al ver que la descision del prófugo no tuvo lugar hasta muy poco después de haberse acordado aclamar por rey á Enrique de Castilla, pudiendo así el que compara atribuir con mayor justicia á cada acto el valor que se merezca.

El volúmen, pues, que vamos á publicar á continuacion comprende varias resoluciones y cartas escritas á veces en nombre de la Diputacion, que, segun es de ver, la venia á constituir el mismo consejo del Rey, ó con la sancion del arzobispo de Tarragona, y abraza desde 23 de enero de 1463 á 15 de octubre de 1472, de manera que viene á completar en gran parte el azaroso período de las turbaciones, objeto de esta publicacion desde algun tiempo, y en pro del cual irémos dando á luz todos cuantos materiales nos suministren el Archivo general de la Corona y el especial de la antigua Diputacion ó Generalidad de Cataluña. Conviene advertir, sin embargo, que en el primer documento que se encuentra de octubre, el año es 64, y no 63, de manera, que ó hay aquí un vacio de un año, ó todos los documentos anteriores á aquel mes llevan equivocadamente el año anterior, con lo que resultaria ser la fuga del diputado mas posterior aun de lo que decimos.

REGISTRO ESPECIAL DE CARTAS FIRMADAS POR EL DIPUTADO BERNARDO ÇAPORTELLA, en Tarragona y otros puntos fieles ó sujetos al rey Don Juan II, á cuyo servicio estuvo aquel desde 7 de enero de 1463 (?), separándose, en esta fecha, de sus compañeros de Diputacion y escapándose de la ciudad de Barcelona.

Alternan con los documentos de este registro varios retos de sumo interés, que no deben confundirse con los e mera fórmula ó que sirven para dar cuenta del despaho y curso de los negocios. Para estos, que generalmente stán redactados en latin, se empleará el mismo sistema eguido en los tomos anteriores cuando se trata de actas, otaciones, sustituciones & y respecto de los primeros, ue son esencialmente históricos, y por su carácter, pueen ser considerados como verdaderos documentos, tanpor lo que toca al lenguage, como á los sucesos de e tratan, se copiarán y publicarán integramente, precedoles tan solo, cuando sea oportuno, y como guia del tor, unas breves y sencillas advertencies á fin de que note la diferencia entre ellos y las cartas, que son el eto principal y casi general de este registro, el cual, llevar en su portada mas cabecera que estas palabras: egistre de mossen Çaportella,, y la referencia al este donde se guardaba en algun antiguo Archivo, que no

COLECCION

DE

DOCUMENTOS INÉDITOS DEL ARCHIVO GENERAL

DE LA

CORONA DE ARAGON,

PUBLICADA DE REAL ÓRDEN

POR

SU ARCHIVERO,

D. Manuel de Bofarull y de Sartorio.

TOMO XXV.

LEVANTAMIENTO

Y

GUERRA DE CATALUÑA

en tiempo de don Juan II.

DOCUMENTOS RELATIVOS Á AQUELLOS SUCESOS,

PUBLICADOS DE REAL ÓRDEN

POR

D. MANUEL DE BOFARULL Y DE SARTORIO,

Archivero de la Corona de Aragon.

Tomo XII.

BARCELONA.

EN LA IMPRENTA DEL ARCHIVO.

—

1863.

prop seguent détras lo qual fonch feta armada ab la galea grossa den Joan Bertran e altres fustes per poder pendre lo dit Bernat ço que a Deu no es stat plàsent. E jatsia que totes les dites coses sien assats manifestes e notories à vosaltres molt reverendissim senyor magnifichs pàtriarcha e archabisbe de la dita ciutat de Terragona oficial canonges e altres ecclesiastichs per lo braç eclesiastich nobles cavallers e generosos per lo braç militar consols e ciutadans per lo stament reyal aci per lo present acte congregats encara lo dit Bernat Çaportella diputat per perpetual memoria de les sobredites coses vos notifica ab los presents scrits en nom no solament dels qui aci son presents mas encara per tots los absents faels e obedients a la Magestat del dit senyor Rey poblats en lo dit Principat havent axi com tota hora ha hagut en son coratge tots los dits damnatissims actes signatures e qualsevulla altres procehiments damunt e altres fets e perpetrats contra les dites Magestats e en derogacio detractacio de les preheminencies e corona reyal è total perdicio del dit Principat infriccions de usatges constitucions generals prachmatiques sanccions privilegis e libertats de la terra per revocats a sobrehabundant cautela com de dret e de fet notoriament son tots nulles cassos irrits e freturejants de tota eficacia e valor e per tals los ha haguts tenguts e reputats. Dissentint en tots quants actes se son fets e daquiavant se faran del dia de la sua partida en avant en nom de sos condiputats aeus e hoidors de comptes son axi matex oppressos e timorats tenguts en custodia e per força e manaçats de

mort la qual los es stada sta e sera preparada si no fan tot ço e quant los dits scellerats rebelles volran ab tota promptitut de exequcio e altres impressions a aquells fetes. Requirint a vos en notari que de la present cedula publicada davant tantes reverencia paternitat nobleses magnificencies e circunspeccions de persones auctentiques ne levets carta e cartes publiques.

La dita cedula fonch donada e presentada per lo dit magnifich mossen Bernat Çaportella en presencia del reverendissimo pare en Christ lo senyor En Pere per la gracia divinal patriarcha de Alexandria archabisbe de Terragona. . . . .

Se encuentra aquí mas de la mitad de la página en blanco, lo que no se observa en todo el registro, y por ello es de creer que es incompleto el pie del anterior relato ó cédula. En la primera página del fólio siguiente, despues de otro espacio, que puede considerarse como continuacion de la media página no escrita que le precede, empieza otro relato cuyo contenido es del tenor siguiente.

E apres lo dit magnifich mossen Bernat Çaportella deputat scrivi a la Magestat del dit senyor Rey significant li sa venguda e exida de la dita ciutat de Barchinona e que era vist als del consell del dit S. R. resident en la dita ciutat de Terragona tota la potestat del ofici de deputacio esser e residir en lo dit mossen

Çaportella qui era en libertat com los altres seus com-deputats e los hoidor de comptes del dit General fossen detenguts oppressos en la ciutat de Barchinona inobedient e rebelle al dit senyor Rey e que la Magestat del dit senyor Rey delliberas si li fora axi plasent. Mes notificant al dit senyor Rey com al dit mossen Çaportella e als del dit consell del senyor Rey era vist que de part del dit mossen Çaportella se fahes letra al Rey de Castella certificant lo de la veritat ço es com ne qual principi aquesta rebellio havia haguts e de totes coses en aquella fetes e subseguides e si fora plasent al dit senyor Rey axi se fahes. De que lo dit mossen Çaportella cobra letra responsiva del dit senyor Rey de tal tenor.

Al magnifich amat e feel nostre mossen Bernat Çaportella deputat del General de Cathalunya.

Lo Rey.

Mossen Çaportella. Vostra letra de XI del present havem reduda e aquella lesta nous poriem dir quant nos es stada grata e accepta vostra exida de Barchinona e de la junta en la ciutat de Terragona ab son salvament vostre de la galera den Thora e de totes aquells qui son exits en vostra companyia. E jatsia sempre vos hajam tengut alli hon staveu per fidelissimo afectat e accepte servidor no res menys nos ha molt plagut per vostres letres haver entes vostra bona voluntat e afeccio vers nostre stat e servey. La qual molt vos agrahim e sieu cert en totes coses honor e augmentacio de

vostre stat concernents vos haurem en tal forma per recomanat que vostres serveys no restaran irremunerats. Per letres de mossen Rebolledo e den Thomas Pujades som stats certificats de tots los avisos que de vos han haguts dels quels havem hagut molt plaer e sobre tat havem resposts als dits mossen Rebolledo e Pujades segons per aquells vos sera comunicat. Nos som del parer que los de nostre consell resident en la dita ciutat son stats ço es que vos useu del ofici de deputat e façau scriure les letres axi per al Rey de Castella com per a les universitats rebelles segons vos parra faedor. Vostra vinguda per poder comunicar ab vos si la disposicio del cami ho hagues comportat nos serie stada molt accepta empero pus axi es per evitar los perills de vostra persona aturau vos aqui e enteneu ensemps ab les altres de nostre consell en les coses que conexereu esser nostre servey segons de vos indubitadament confiam. Avisant nos continuament de tot lo que pòreu sentir. Quant a la gent de cavall quens scriviu provehirem decontinent per forma que sera satisfet a vostre record. Dada en Atzuara a XXIII de janer MCCCCLXIII. — Rex Johannes.

Arinyo secretarius.

MES DE FEBRERO.

En apres lo dit magnifich mossen Bernat Çaportella diputat vista e attesa la diferencia e guerra moguda e suscitada entre lo dit serenissimo nostre Senyor lo Rey de una part e lo Rey de Castella de la part

altra per causa de la dita rebellio per la ciutat de Barchinona e altres a ella adherents feta qui sotstreta la deguda fidelitat al dit senyor Rey han proclamat en Rey e senyor lo dit Rey de Castella en que han entrevengut e entrevenen letres e actes signats per lo dit mossen Çaportella e altres actes en nom dell e dels dits seus condeputats per força de la dita oppressio e violencia fetes en la dita ciutat de Barchinona. Per occasio de la qual cosa son stades trameses e son de present gent darmes del dit Rey de Castella en lo Principat de Cathalunya e encara en los regnes de Araguo e de Valencia per pendre e occupar aquells e per guerrifar e damnejar les terres e persones qui volen star e perseverar en la deguda fidelitat al senyor Rey a les quals coses lo dit Rey de Castella serie vengut per falses informacions a sa excellencia donades per part dels dits deputats e de la dita ciutat de Barchinona e seria vengut a creure los actes aquells haver alguna subsistencia o valor. Per tant lo dit magnifich mossen Çaportella per servici del dit senyor Rey e enseguint sa voluntat juxta la letra de la Magestat desus inserta e per descarrech seu e honor e benefici de tots los obedients a la Magestat del dit senyor Rey e per lo repos e benavenir que de aço poria provenir e provendra Deu volent en lo present Principat ab e de consell del dit reverendissimo senyor Patriarcha e archabisbe de Terragona e del noble e magnifichs mossen Rodrigo de Rebolledo cavaller capita per lo dit senyor Rey en la present ciutat e camp de Terragona mossen Bernat Calba mossen Guillem

Berenguer de Masdovelles mossen Berenguer de Montpalau cavallers En Thomas Pujada regent la tresoreria del dit senyor Rey Nandreu Bisbal donzell micer Pere Boquet e micer P. Montmany tots del consell del dit senyor Rey resident en la present ciutat de Terragona dellibera esser scrit al dit Rey de Castella significantli la veritat de les dites coses com passaven e qual principi e progres tenien. E axi fonch feta letra al dit Rey de Castella de tal tenor.

Molt alt e molt excelleni Rey e poderos senyor.

Si en la narracio de les coses se testifiquave la simpla veritat res no serie mes saludable en la conversacio humanal. Mas com aquella celada se donen sinistres informacions es obrir cami a molts inconvenients. De la tempestuosa e turbulenta turbacio seguida en aquest Principat de Cathalunya se creu relacio esser feta a vostra reyal celsitut mas per appasionades persones qui no solament han cuberta mas del tot impugnada la veritat es vist per aço digna cosa certificar de aquella la vostra Excellencia Reyal. Era en lo dit Principat com universalment se sabia stament pacifich de justicia de fidelitat e obediencia e de totes altres gracies e bens opulent. Lo qual lo sperit maligne de pau e repos envejos desigant subvertir ha volgut posar desig e cubdicia en los animos de algunes persones de viure no solament absolutes e sens domini mas de senyorejar lo dit Principat e de proseguir algunes altres per lurs provades passions. E ab tal proposit e intencio les dites malicioses persones per conduhir aço a la

desigada fi han sembrades fames falsisimes contra la Magestat del Illustrissimo nostre Rey e Senyor dihent aquella haver en proposit destruhir no solament la ciutat de Barchinona mas encara tot lo dit Principat difamant la Excellencia sua de crueltat e altres perverses condicions e a confirmacio de aquestes malicioses fames e de la tanta iniquitat han tenguda prathica de fer se algunes coses mijançant lo cors del Illustrissimo don Carles de bona memoria primogenit del dit S. R. Les quals son stades dades entendre esser miraculoses e per tals divulgar e publicar les han fetes per algunes religioses e ecclesiastiques persones corrompudes per peccunies e per dons. Don ses seguit que lo poble de la ciutat de Barchinona e altres pobles de Cathalunya decebuts per les dites predicacions han dada fe no solament als dits miracles mas a les dites difamacions. Donant credit als qui eren e son stats de aço auctors. Los quals se jactaven voler amar e defendre la cosa publica e per aquella treballar entant que enganats los pobles per la major part e cayguts en aquest error han cregut mes avant lo quels es stat donat entendre per aquest seductors. Ço es que era pertinent e necessari la dita reyal Magestat esser exellada e desterrada e no deure ni poder intrar en lo dit Principat. E com a molts de la dita ciutat de Barchinona e altres del dit Principat apparagues cosa dura e correspondent a infidelitat e redundant a gran dan del publich que lo dit Illustrissimo Senyor Rey no pogues en son Principat intrar e aquell regir e que persones privades volguessen la senyoria e regiment occupar. Entant que

ests faels e devots a la dita Majestat Reyal dellibe-
ien la venguda sua demoras. Los altres han a aço
tradit o per malicia del temps han prevalegut a fer
encia e sobergueria als qui no son stats de aquest
r. En tant que per la potencia dels perversos oc-
ants auctoritat e senyoria per propia temeritat son
es donades a molts e diversos dels altres senten-
de cruels morts e aquelles deduides a exequucio.
ontra altres fets bandejaments exilis e diverses
equucions. Les quals o semblants no foren james
s en lo dit Principat. E no solament aço es stat
ptat e fet en persones privades mas encara en per-
ı de un conseller de la ciutat de Barchinona al
l per voler mantenir deguda fidelitat e ço que era
usticia e raho es stada donada mort. Molts e diver.
oficials reyals per la matexa raho son stats presos
n detenguts en greus presons. E no resmenys a mi
nat Çaportella hu dels diputats del dit Principat e
ıltres condeputats meus es stada feta gran violencia
pressio detenint nos en la dita ciutat com a pre-
rs e fahent nos menaces de la mort si nons adhe-
ı a llur voluntat. Per la qual mort evitar nos ha
ngut adherir a la dita maliciosa part e fer e signar
etres e provisions que la dita maliciosa part ha vol-
E ultra aço son stades per aquella fetes coses al-
indignes de recitar fins a traure la bandera de la
ıt de Barchinona e del Principat ab ma armada e
rosa contra la Illustrissima senyora Reyna e Illus-
imo senyor Primogenit don Ferrando stants en la
ıt de Gerona per aquells apresonar. Los quals es-

sent en una força de la dita ciutat han a aquella sitiada e combatuda molt durament fahents aquesta manifesta rebellio contra la dita senyora Reyna e contra lo dit senyor Primogenit lo qual ladonchs novament havien jurat. E los quals indubitadament hagueren presos rompuda o intrada la dita força o dins aquella per fam o per armes los hagueren morts sino per la ajuda de Deu e del Illustrissimo Rey de França. Les gents del qual per aço trameses aqui plegaren e fahent levar lo siti desliuraren la dita senyora Renya e senyor Primogenit bellicosament. E com abans que desliurats fossen sentint la Majestat del dit senyor Rey la pressura en la qual los dits Illustrissims muller e fills seus staven volgues a aquells e encara als seus faels e devots als quals tanta persequucio ere dada socorrer e per aço vingues en lo dit Principat prestament li fonch trames al encontre lo exercit del dit Principat fornit de gran nombre de gent darmes de cavall e de peu. Los quals vingueren a batalla campal contra lur Rey e senyor de la qual lo dit senyor Rey fonch glorios vencedor fahent gran strall de la gent del dit exercit segons per altres moltes jornades es stat fet de la gent 'matexa rebelle volent morir en sa rebellio. Donada per Deu quiscuna vegada victoria al dit Senyor Rey. E finalment com aquests rebelles altra cosa no hagen poguda fer constituits en punt de desesperacio per la rebellio e peccats per ells comesos son recorreguts a la excellencia vostra proclamant lo en Rey e senyor e donant li aquella malvada fe que han rompuda a lur natural e ver Rey. Don han ubert cami de guerra entre dos

tant excellentissims Reys de deute de sanch tan acostats e donada occasio a molts inconvenients e mals quals son per aquesta raho seguits. Que aquesta rebellio e acte detestable haja los principis e progressos dessus dits apar per proces e per confessio propia den Joan Agullo paher e conseller primer de la ciutat de Leyda lo que es stat hu dels principals comovedors de aquesta malvestat. E capitanejant certa gent darmes que exia al encontre al dit senyor Rey fonch ab tota la dita gent pres e ell dit Joan per manament del dit senyor Rey a mort condemnat. En la ora de la qual confessa publicament les dites e altres malvestats de les quals se rete molt culpable a la Majestat del dit senyor Rey demanant a aquella perdo en la anima pus lo cos rebia lo suplici degut. Aquesta es dels dits afers Senyor molt alt e molt excellent la pura veritat. La qual yo dit Bernat Çaportella pusch testificar e testifique per les presents essent en libertat en la ciutat de Terragona hon so pervengut fugint cautelosament e secreta ab una galera per mar de la dita ciutat de Barchinona en la qual com dit es so stat ab los altres meus condeputats detengut oppres menaçat e forçat en fer lo que ses volgut. No vulla donchs attendre la Excellencia vostra a les letres per mi ne per algu dels altres meus companyons signades e a vostra dita Excellencia dirigides en proclamacio de senyoria o coses a aço concernents. A les quals altres he dissentit decontinent so stat en ma libertat e dissentire tots temps. Ne vulla creure los dits actes haver alguna subsistencia fermetat o durada fets per la violencia e oppressio

dessus dites e per largues efusions de pecunies dels bens del General e del publich de aquest Principat per fer precipitar los pobles e ab altres iniques machinacions. E per quant la major e mes sana part de Cathalunya signantment dels prelats barons militars e persones generoses son stats e son tota hora de contrari vot e parer ço es de la verdadera obediencia e fidelitat de lur ver e natural Rey e senyor entenent per la dita fidelitat exposar lurs vides e morir tota hora que necessari sera. E gran part dels pobles rebelles es stada reduida es redueix quiscun dia atorgant la error e regonexent lur verdader senyor e Rey. E alre de aço en breu no sespera sino que tots los dits pobles en los quals maximament lo dit error es caygut regonexent aquell per pagar degudament los quils han seduits e enganats si levaran contra ells e a peces los tallaran. La present vera informacio per vostra alta senyoria compresa pora entendre la gran malicia dels actors seus e de qual pena son dignes ells e los qui la volen en res colorar e qui sots tals colors son attesos a vostra reyal celsitut volen aquella fer implicar en cosa tant detestable e tant impertinent a vostra excellencia reyal. La qual abominara segons se spera lo dit detestable acte e tots los seus actors e desistira de lur patrocini e ajuda e de tota empresa feta per aço. Imitant lo dit Illustrissimo Rey de França qui com en tal fluctuacio del dit Principat pogues fer e prestar molta turbulencia no solament ha recusat e repudiat ço que la tortura o malicia del temps ingeria abans en vindicta dels scelerats e rebelles e per tornar los sots lo

degut jou de obediencia a lur ver rey e senyor ha feta e fa com a Reyal persona es pertinent admirable subvencio e ajuda mantenint la justicia del dit serenissimo senyor Rey e reverind la sua reverend camererie e antiga edat no altrament que un obedient del qual meritament se pot axi exclamar. O verga de flors ornada procehint de la gloriosa rail e casa christianissima dels candidissims lilis insignida e decorada molt dignament qui pora la tua justicia constancia magnanimitat ab les altres virtuts moltes comendar ab dignes lahors en tu es verificat lo eloqui Davitich *Quia dilexisti justiciam et odisti iniquitatem propterea unxit te Deus Deus tuus oleo exultacionis et justicie pre particibus tuis et cetera.* Ha unt a tu lo Altisme per la tua justicia e preclares virtuts de oli de exultatio e de gracia fahent te dels teus christianisims pares digne successor. Confirmant la tua reyal cadira de stabilitat de pau e de opulent repos en tant que la tua admirable potencia no solament es a tenir tranquilles los seus lalissims termens mas per subvenir a qualsevol altre en la justicia e bon dret. Tu christianissim Rey est verdader spill e norma a qui vulla dignament imitar condicions reyals. De la excellencia vostra excellentissim Rey de Castella al qual lo parlar retorna aço matex e spera per esser aquella de virtuts ornada e fulcida de gran poder. E que no sera oblidant ne ingrata del memorable acte fet por lo Illustrissimo senyor Rey don Fernando de memoria inmortal pare del dit nostre serenissimo senyor Rey envers lo Illustrissimo Rey don Joan pare de vostra altesa. Lo qual com fos en molt

tendra edat e constituit sots tutela del dit Illustrissimo don Ferrando la donchs infant de Castella sens haver reyal dignitat e fos en aquella lo dit don Ferrando proclamat per les gents de Castella no volch aço soltar abans los dona e posa lo dit don Joan per lur Rey e senyor. E primer de tot li otorga ço que era de sa justicia e bon dret. Don lo dit Illustrissimo don Joan pare vostre ha regnat e lo regne transferit en la Excellencia vostra per deguda successio. La qual no fora devenguda si lo dit Illustrissimo don Fernando hagues volgut axi com podia lo dit regne occupar. Pot esser aquesta santa virtut é benificencia entre reyals personnes posada en oblivio. Certes abans de aquella se creu e sespera tota gratitut ab retribucio de obres e que migançant la divina gracia sera entre los tres tant potentissimo Rey no alre que concordia e unitat de volers a repos de lurs catholichs pobles e a exterminí dels infels e a lahor e servey del rey Altisme de tots universal creador e senyor qui deu esser reduptat e temut no volent sino equitat e justicia e qui leva lo sperit de vida als princeps e altres tota hora que li plau. Al qual en per tots temps sie laor e gloria e li placia en tota prosperitat conservar longament vostra molt alta e molt excellent senyoria la qual mane a mi ço que de sa merce sia. Feta en Terragona a III dies del mes de febrer any de la Nativitat de Nostre Senyor Mil CCCCLXIII. — De la Excelencia vostra. — Humil e devot servidor Bernat Çaportella deputat del General de Cathalunya.

Al pie de la carta se encuentra el sobrescrito de la misma en estos términos.

Al molt alt e molt excellent rey e poderos senyor lo Rey de Castella.

Adviértese en seguida, que la precedente carta fué cerrada y sellada con el sello de la Diputacion de Cataluña por el mismo Çaportella, y expedida por el notario Pedro Perelló, como escribano tomado por aquel para todos los actos de diputacion que debia ejercer, viéndose á continuacion la siguiente firma, segun estilo de escribano de mandamientos.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

E no resmenys lo dit deputat considerant e attenent que succehira a servici del dit senyor Rey a confirmacio de les bones voluntats e devocions envers la Majestat del dit senyor Rey de tots los poblats en la ciutat de Çeragoça e encara del regne de Arago esser los scrit del dit negoci e de aquell esser los dada verdadera informacio. Com per letres dels dits deputats e lur consell e encara de la ciutat de Barcelona los sien

stades donades moltes sinistres informacions en contrari. Per tant de consell e approbacio del dit reverendissimo Senyor Patriarcha e archabisbe de Terragona e dels dits noble e magnifichs mossen Rodrigo de Rebolledo mossen Bernat Calba e altres de consell del dit senyor Rey resident en la dita ciutat de Terragona dessus dit dellibera esser scrit als jurats de la dita ciutat de Çeragoça e encara als deputats del dit regne de Arago sots tal forma.

Molt honorables e savis senyors. Si les vostres savieses ab diligent consideracio volen attendre les coses en aquest Principat fetes de les quals es tanta turbacio provenguda poran manifestament compendre la malicia e intencio reprovada dels seus actors e quant es stat error molt gran a ells inseguir e quanta cecitat seria voler daquiavant en aquella perseverar. Essent en lo dit Principat stament pacifich e de tots bens opulent algunes privades persones mogudes per lurs propries passions han volgut aquell subvertir y sembrant fames falsissimes contra la Majestat Reyal e vessant escampant les peccunies e tresor del General e ab altres malicies e iniquitats han adherits los pobles a lur malicios voler fahent los precipitar e caure en grandissimes errors entre los quals es no pocha esser feta inobediencia e rebellio a la dita reyal Magestat e haver proclamat altre Rey e senyor don es venguda la guerra qual al dos sostenim. Qui pot comptar lo gran nombre de les persones mortes en aquesta furor. Qui

les depradacions e incendis e altres varies calamitats. Qui los grans damnatges pot suficientment extimar. Feta es mig deserta la nostra Cathalunya que populosa esser solia. Feta es buyda e vacua dels bens e riqueses que solia habundar e la que solia esser cap de provincies es feta sola e constituida en molta calamitat. Aquest es lo be publich lo qual los tals seductors se jactaven voler cerquar e procurar. Aquestes les libertats les quals dehien mantenir. Quals violencies oppresions e forces sien stades e fetes per los dits seductors acompanyats e ajudats de la malicia del temps a fer adherir tots los que han volgut a lur malicia e voler assats es notori e cert fins a la oppressio feta a mi Bernat Çaportella deputat del General del dit Principat e als altres condeputats meus e hoidors de comptes del dit General essent detenguts en la ciutat de Barchinona com a presoners e de tota libertat destituhits abans cominats de greus menaces fins a la mort natural. Per terror de la qual ha convengut adherirse a lurs vots e fer e signar totes provisions e letres que a ells ha plagut. Mas per quant no vol Deu que les coses que dell no procehexen hagen larga duracio ha ubert a mi cami per lo qual so exit de la dita oppressio fuigint molt cautelosament de la dita ciutat de Barchinona e venint en aquesta ciutat de Terragona en la qual so en libertat e per so he dissentit e dissent a tots los actes fets per mi e per los dits meus condeputats o hoidors e que per aquells daquiavant se faran durant la dita oppressio. E per quant en aquella ells no poden del dit lur ofici usar es stat vist la potestat tota del dit ofici

residir en mi qui son en libertat. Per tant Deu vole usare en aquesta ciutat del dit ofici fahent e representant tot lo consistori de la Diputacio e expedint tots actes al dit consistori pertinents a honor e servey de la Magestat de nostre natural e ver Rey e senyor e conservacio e reparacio de la cosa publica e de les sues libertats e de tots privilegis constitucions costums e usatges del dit Principat. La magestat del dit senyor Rey es de aquesta intencio e voler segons per sa letra me ha significat e manat. Volent que lo General e drets seus sien conservats e per mi mantenguts e defesos com ere abans de aquesta turbacio. Les quals coses totes he volgudes significar a vostres honorables savieses per les presents. Pregant e exortant aquelles a la vera fidelitat e obediencia de la dita nostra reyal Magestat e de expellir e lunyar tota altra cecitat e error de la qual adversant nostre senyor Deu alre sperar nos poria que total extermini e destruccio. Clement e piadosa es la dita reyal Magestat e prompta a venia e misericordia a tots los qui a ella volran venir. Sera satisfer al manament divinal qui vol obediencia als qui posa en los regnes e terres en loch seu e satisfer a la fidelitat dels cathalans als quals de aquella ja mes se hoi dir scalabantassen los peus e sera restituhida en lo dit Principat pau e repos. Lo qual nos trameta lo poder divinal qui vostres sabieses de lum de claror inspire a tot lo seu servici. Rescrivint a mi vostres dites savieses lo quels placia. Dada en Terragona a III de febrer del any Mil CCCCLXIII. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat del General de Cathalunya a vostra honor prest.

Als molt honorables e savis senyors los jurats de la ciutat de Çeragoça.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Molt reverends noble e magnifichs senyors.

Per quant les vulgars fames qui dels grans afers insurten acostumen moltes vegades alterar la veritat de aquelles e atribuir la justicia e injusticia altrament que nos deu es cosa pertinent e honesta als qui la veritat saben testificar e expandir aquella per squivar tot error. Aquest motiu es en causa de esser tramesa a vostres reverencia noblesa e magnificencies la present per la qual vera informacio hagen de la turbulent tempestat seguida en aquest Principat e quals son stats los principis e qual tot lo proces. Era en lo dit Principat com universalment se sabia stament pacifich et cetera. (Adviértese aquí que debe continuar igual á la carta que precede hasta el párrafo que sigue.) Son recorreguts al Illustrissimo rey de Castella proclamant lo en rey e senyor e donantli aquella fe malvada que han rompoda a lur natural e ver rey. (Nuevamente se advierte que debe continuar hasta el siguiente párrafo.) Tal es dels dits afers molt reverend e magnifichs senyors la pura veritat et cetera. (Irá continuando este párrafo hasta el que se encuentra á continuacion.) No vullen donchs attendre les reverencia nobleses e magnificencies vostres a algunes letres e provisions per mi

o algu dels dits meus condeputats signades en proclamacio del dit Rey de Castella e altres aço concernents e a les quals e altres actes he dissentit decontinent so stat en libertat e disentire tots temps. Ne vullen creure los dits actes haver alguna subsistencia fermetat o durada fets per les dites violencia e oppressio e per largues et cetera. (Como en la anterior hasta el siguiente párrafo.) Aquesta vera informacio per vostres reverencia noblesa e magnificencies haguda poran aquelles compendre la malicia dels actors seus e de qual pena son dignes per haver sembrada tant gran iniquitat e donada occasio a tanta turbacio scandils inconvenients e mals. Als quals Nostre Senyor Deu vulla donar remedi illuminant de vera claror los enteniments de aquells qui en tant error son cayguts per retraurels de aquella e fer los venir a la deguda part e donant lo repos que a una tanta turbacio es obs. Crehent adonchs yo dit Bernat Çaportella deputat vostres reverencia nobleses e magnificencies com a fidelissimes a la dita Magestat del dit nostre Illustrissimo Rey e Senyor pendre a contentacio e plaer haver dels dits afers qui tant la sua justicia e bon dret confirme verdadera informacio e per quant com ya dessus se conte es cosa honesta e deguda la veritat manifestar he volguda fer la present a vostres dites reverencia noblesa e magnificencies. Les quals lo poder divinal tinga en sa bona guarda e aquelles rescriguen a mi tot ço quels placia. Fet en Tarragona a III dies del mes de febrer any M CCCCLXIII. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat del General de Cathalunya a vostra honor prest.

Als molt reverend noble e magnifichs senyors los deputats del regne de Arago.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

E fetes e expedites les dites letres lo dit mossen Bernat Çaportella de consell dels dessus dits remete aquelles a la Magestat del dit senyor Rey la donchs resident en la ciutat de Çeragoça al qual segui que plagues a sa Excellencia veure e fer veure e regonexer aquelles copla de les quals li tramete apart per la dita visio e inspeccio. E si la sua dita Excellencia havia per bones les dites letres e redundants a servici seu que provehis e manas aquella del Rey de Castella esser li tramesa. Les altres esser donades als dits jurats de Çaragoça e diputats del regne de Arago. E no res menys scrivi al dit Senyor Rey sobre e de algunes altres coses de les quals cobra letra responsiva de la Magestat sua de tal tenor.

Al magnifich e amat conseller nostre mossen Bernat Çaportella diputat del General de Cathalunya.

Lo Rey.

Diputat. Vostra letra de tres del present havem rebut a la qual vos responem que Nos som molt contents fer la provisio per als diputats locals que per vos nos es demanada. Empero no podent la spatxar axi

prest scrivim al Governador de Cathalunya al patriarcha e mossen Rebolledo que facen exequutar vostres manaments. Es empero nostra intencio que per vos sien creats novament per diputats locals en les terres a Nos obedients aquells que Nos havem ordenat a la colleccio de les Generalitats. Los quals responguen a vos de ço que rebran e vos apres del que rebreu dins la receptoria den Thomas Pujades que respongau a ell. Del que rebreu dins la receptoria den Gaspar Vidal lo qual sta en Tarregua que respongau al dit Gaspar e del que rebreu en Balaguer e les terres a aquell circumvehines respongau a micer Frsncesch Ponç a fi que per aquells puxa esser convertit en lo pagament de la gent darmes peons e altres despeses necessaries al sosteniment de les ciutats viles e lochs de nostra obediencia. La patent dirigida als dits diputats locals en la forma que per vos nos es demanada vos trametem per lo present correu. Les letres quens haveu trameses per al Rey de Castella diputats de aquest regne e jurats de aquesta ciutat e les copies de aquelles havem rehebudes de les quals havem hagut molt plaer e crehem faran bon fruyt. Les que venien al dits diputats e jurats havem manades decontinent donar. Lo parer vostre e dels altres de nostre consell rescriure en semblant forma als diputats del regne e als jurats de la ciutat de Valencia loam. Pregam vos axi ho exequuteu. Quant al fet de les treues entre Nos e lo Rey de Castella fetes e de les noves aci occorrents scrivim largament al noble mossen Rodrigo de Rebolledo per lo qual vos seran comunicades. Quant al ofici de procurador reyal de

aquexa ciutat e del camp. Ya per altra vos havem scrit e encara ab la present vos ho diem que a Nos ha desplagut no poder satisfer a vostra supplicacio per haver promes primer lo dit ofici a mossen Berenguer Joan de Requesens. Empero siau cert que en molt majors coses vos ne farem smena. De Çeragoça a XV de febrer MCCCCLXIII. — Rex Johannes.

Arinyo secretarius.

E rebuda la dita reyal letra per lo dit mossen Bernat Çaportella volent ell enseguir e complir la voluntat ordinacio e manament del dit senyor Rey mana esser scrit als dits deputats del Regne e jurats de la ciutat de Valencia e encara als jurats de la ciutat de Mallorcha sots tal o semblant forma qual fonch e es stat scrit als dits deputats del Regne de Arago e jurats de la ciutat de Çeragoça e axi realment foren fetes e desempatxades les dites letres per mi dit Pere Perello.

El mismo secretario Perelló advierte a continuacion haberse escrito otra carta, igual á la que menciona, á los jurados de la villa de Iviza ; haciendo notar al mismo tiempo la omision en este punto de otra dirigida al Rey de Portugal , la que se encuentra en otro lugar del registro, por lo que hemos creido oportuno colocarla á continuacion.

MES DE MARZO.

Molt alt e molt excellent Princep e virtuos Rey. Si la sentencia dels antichs philosofos havie que aquell sol fos elet a la dignitat reyal qui excellia los altres en splendor de entenimment quant mes la tal dignitat es apperada a la Excellencia vostra per la vera prosapia de aquella e per la tanta sua illustracio. Expandida e divulgada fonch per lo univers la gloriosa fama del rey Salamo per regir lo seu regne ab saviesa molt gran e qui en la puericia sua en la qual pres lo ceptre reyal hagues fet entre les dues alterquants fembres lo admirable judici per lo qual de la cosa tant occulta se manifesta la veritat. E fonch tanta la celebritat del nom seu que pervingue a les extremitats del mon don li venien trahuts e precioses ofertes que lo seu reyal stat magnificaven admirablement. E si les coses en vostra reyal persona concorrents son diligentment pensades que alre direm que haver en aquest nostre temps un altre Salamo qui circa la edat matexa haje començat regnar e son regne governat ab justicia e prudencia singular. Qui traspassant lo freu de Gades stena la sua potencia entre los africans e per zel de la fe catholica contra aquells de la dita fe enemichs tingua admirables municions a terror lur e a presidi de la nostra Europa. Qui faça investigar les mars oceanes a totes altres gents spantoses e incognites e les gents barbares vagues e incultes en aquelles atrobades sotsmeta a fi per aquelles domar e instruir en la conversacio humanal. De que ultra lo domini de les precioses

cases a vostra reyal corona acquisides es a aquella pertinent e deguda gloria e inmenses laors. A tal donchs e tant virtuos rey es digna cosa significat esser lo que molt tocha tota reyal dignitat per interposar en la causa comuna la sua auctoritat e decret. Feta es en lo Principat de Cathalunya per alguns dels vassalls iniqua conspiracio contra la reyal Magestat e la insigna provincia olim mundissima es per aquells contaminada e infecta de gran error. Obra es stada de algunes malicioses persones les quals temptades per lo maligne sperit e inseguint algunes lurs passions han volgut subvertir lo bo e tranquille stat del dit Principat e les quals per conduir a aço los pobles han sembrades fames falsissimes contra la dita reyal Magestat dihent aquella haver proposit mal tractar e destruyr lo dit Principat difamant la de crueltat e de altres perverses condicions e donant studi en fer se coses algunes per miga del cos del Illustrissimo don Carles de bona memoria primogenit del dit senyor Rey han volgut dir e sforçar aquelles esser miraculoses en approvacio e confirmacio del que prosseguien e fahent les per tals publicar per algunes ecclesiastiques persones per peccunies corrompudes han facilment tirats los pobles a lur opinio e voler. Als quals pobles donant entendre que convenia per lur salvetat tenir exellada o desterrada la dita Majestat reyal del dit Principat. Com moltes e diverses persones vehessen aço esser indigna cosa e a infidelitat redundant es daquen exida scisma e gran divisio entre los poblats en lo dit Principat. En la qual los rebelles e adversants a la dita reyal Ma-

gestat acompanyats de la malicia del temps han apoderat e prevalgut e apres moltes cruels persequucions fetes e dades als faels e devots a la dita Reyal Magestat han mesa la terra en armes e fet gran exercit de gent de cavall e de peu e aquell partit en dues parts. La una encontra la Illustrissima Senyora Reyna e Illustrissimo senyor don Ferrando primogenit novament jurat qui eren en Gerona ciutat del dit Principat laltra encontra la dita reyal Majestat per obstar li la sua venguda. Son stats sitiats la dita senyora Reyna e senyor Primogenit en un castell o força de la dita ciutat e dins aquella ab bombardes e altres artelleries durament combatuts per apresonar aquells. Los quals indubitadament foren stats presos o dins la dita força per armes o per fam morts sino per la ajuda de Deu e del Illustrissimo Rey de França lo qual vehent tanta iniquitat sentintse de aquella com a reyal persona tramete de ses gents qui romperen lo dit siti e la dita senyora Reyna e senyor Primogenit deliuraren bellicosament. Laltra part del dit exercit encontra lo dit Senyor Rey tramesa vingue a batalla campal ab la sua Reyal Majestat en la qual lo dit senyor Rey fonch glorios vencedor fet un gran strall de la gent del dit exercit e semblant strall es stat fet per altres jornades en les quals es stat conflicte entre les gents del dit senyor Rey e les gents rebelles del dit Principat en que Nostre Senyor Deu manifestant assats la justicia del dit Senyor Rey mante e ajuda aquell maravellosament. Aço empero no contrastant indurats los rebelles com lo animo de Pharaono han disistit ne desisten de lur malicia

e iniquitat abans sobre tot mes durament augmentant en aquella com persones per la gravosa de lur pecat de tot remey e venia desconfiants e en punt de desesperacio constituides han proclamet strany Rey e continuades violencies e oppressions a tots los fàels e devots a la vera reyal magestat. E no solament aprovades persones mas als deputats del General del dit Principat lo ofici dels quals es molt preheminent e lur consistori quasi numen e divinal refugi e conservacio de la corona Rèyal e de les libertats del Principat desses dit es stada feta gran oppressio. En virtut de la qual e per evitar la mort la qual stretament los es stada cominada los ha covengut adherir a la maliciosa part e fer e signar letres e provisions que aquella ha volgut. Com alre nols sie possible fer obstant la dita oppressio en la qual son detenguts en la ciutat de Barcelona hon aquestes coses se tracten principalment. De la qual oppressio los dits deputats si possible los ere voluntariament exirien e a tals actes contradirien. Com he fet e fàç yo Bernat Çaportella hu dels deputats dessus dits per lo braç o stament militar qui migançant lo divinal adjutori me so de la dita oppressio desliurat fugint cautelosament e secreta ab una galea per mar de la dita ciutat de Barcelona e restituint me en libertat he fet e fàç lo que so tengut envers mon rey é senyor e lo que sens falla los altres meus condeputats per lur bona fidelitat farien si podien haver libertat. Que dire molt alt e molt excellent rey e virtuos senyor de aquests afers dels quals lo enarrar serie longa pagina e aquells recitar ni expandir sino en quant la necessi-

tat importa es cosa molesta a tot fael eathala. Lo dit Illustrissimo rey de França e per dignes virtuts en les quals als seus gloriosos antecessors resembla meritament Christianissimo appellat no content de la gloriosa obra per sa excellencia feta en subvencio e desliurament de la Illustrissima senyora Reyna e Illustrissimo senyor Primogenit e no molt aço per la inmensa magnanimitat sua stimant si la causa tant justa del dit S. Rey en tot no ajuda e continua fins a la desigada fi ha presa aquella no altrament que propia e ab qual potencia de gent darmes ab quals treballs o despeses e ab qual diligencia e cura aquella prosseguescha es notori a tot lo mon. De que li es atribuida honor e gloria inmortal. En la qual haver participi es degut a la Excellencia de vos virtuosissimo Rey per ferhi per obra lo ques diu haver hi ya ofert e segons de aquella se spera fermament. En aço lalta dignitat e lo interes a tota tal dignitat fet per lo crim de Magestat lesa les multiplicades virtuts de la celsitut vostra e altres dignes sguarts hi conviden aquella e necessiten no fallir. E lo Illustre Rey de Castella al qual los rebelles son recorreguts si dignament li plaura attendre detestara los dits rebelles e no volra denigrar la excellencia sua en lo peccat de aquells ne donar eximpli ne via als subdits seus de attemptar rebellions les quals meritament se procuraria donada per la sentencia per la veritat qui no pot mentir dihent *Eadem mensura qua mensi fuerunt remercietur et vobis.* No es pertinent al seu Reyal coratge inclinat esser a cubdicia de acquirir e dilatar sos dominis en perjudici daltri e ab la sedi-

cio e scisma qui es en Cathalunya havent principi de les appassionades persones qui han seduhits los pobles e precipitats en aquest error del qual son inmunes la major part dels prelats barons militars e altres persones generoses. E res alre de aço no pot provenir que scandils e inconvenients. Ignorar no deu lo Illustre Rey que no es alguna potencia a la qual sie deguda gloria e honor ne que importe alguna part de felicitat sino aquella la qual ab honestat e justicia es adquisida. E contra aquell que vol sforçar altrament es la elegant exclamacio del gran Seneca quant diu *O miserabilem illum qui cedibus et rapinis potencia crevit et cetera.* Si donchs molt alt e molt excellent Rey e virtuos senyor es axi que tota iniquitat e injusticia sia a Deu e als homens odiosa e la deguda obediencia que Nostre Senyor Deu se ha reservada e aquella manada esser atribuida als princeps e reys qui son en la terra no per altri que per Deu deputats e loctinents de aquell es axi maliciosament sotstreta a la Magestat del dit nostre Rey e senyor mantenir e ajudar aquesta sua causa que es alre que obsequi divinal e ofici de home virtuos e maximament del constituit en la reyal dignitat illustrada e ornada de santa prudencia e altres virtuts de les quals splendex la privilegiada persona vostra a la qual per deute de honor es feta la present ab tota humil e devota reverencia per mi dit Bernat Çaportella diputat. Suplicant lo poder divinal conserve en tota felicitat longament la dita Excellencia vostra qui mane a mi tot ço que de sa merce sia. Feta en la ciutat de Terragona a VII dies de març any de la Na-

tivitat de Nostre Senyor MCCCCLXIII. — De la Excellencia vostra. — Hnmil e devot servidor Bernat Çaportella deputat del General de Cathalunya.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

1.º DE ABRIL.

Para conservacion de los derechos de la Generalidad, proveyó el diputado Çaportella que en este dia fuese publicado en Tarragona, por los lugares de costumbre, el siguiente pregon.

Ara hojats queus fa a saber la Senyoria per instancia e requesta feta per lo magnifich mossen Bernat Çaportella cavaller diputat del General de Cathalunya a tota persona stranya o privada de qualsevol ley o condicio sia qui haja meses en la present ciutat des que es reduida a la obediencia del senyor Rey algunes mercaderies robes o coses tretes de la ciutat de Barchinona o de altres ciutats viles o lochs qui no sien de la dita obediencia o aquelles metra de aci avant que les que son stades meses hagen a denunciar e manifestar al collidor dels drets de les Generalitats en la ciutat present. E aço daci a dissapte primer vinent per tot dia. E les que de aci avant metran hagen per semblant a manifestar axi com les metran. E per quiscunes pagar al dit collidor los drets de generalitats de

intrada e altres acustumats pagar sots pena de perdre les tals mercaderies robes o coses. E encara de pagar los bans e penes que imposats son. E guart si qui ha guardar si ha. Les altres ordinacions daquen fetes stants en sa força e valor.

20 DE ABRIL.

En este dia, requeridos á instancia de Çaportella el baile y colector de la villa de Reus, prestaron juramento y homenage, en poder del diputado local de la ciudad y campo de Tarragona, Pedro Alambau, de cumplir y ejecutar los requirimientos de aquel, quien destituyó al antiguo colector de la referida ciudad.

22 DE ABRIL.

Daqui avant lo jorn XXII del mes de abril del dit any MCCCCLXIII a quatre ores apres mig jorn del dit dia o aquen entorn lo dit magnifich mossen Bernat Çaportella deputat del General de Cathalunya personalment constituit en la sglesia de la Seu de la dita ciutat de Terragona en presencia dels nobles e magnifichs mossen Rodrigo de Rebolledo cavaller conseller e camerlench del dit senyor Rey e per Sa Magestat capita General en la present ciutat e camp de Terrago-

na mossen Peregri Mir ardiacha de Vilasecha vicari en lo spiritual e mossen Anthoni sacrista en la Seu de Terragoua e oficial del Reverendissim Patriarcha e archabisbe de la dita Seu del noble mossen Guillem Arnau de Cervello mossen Bernat Calba mossen Berenguer de Montpalau cavallers den Johan Albanell den Pere Arlambau consols de la dita ciutat de Terragona e de altres molts aqui stats en moltitut copiosa e present mi dit Pere Perello notari e los honorables micer Pere Boquet e micer P. Momany per testimonis en aço presents dona exhigi e presenta lo dit mossen Çaportella e per mi dit notari requeri en presencia de les dites notables e auctentiques persones esser lesta una cedula de paper scrita de tal tenor.

Com per la inobediencia e notoria rebellio feta e comesa en la ciutat de Barcelona per molts e diversos de aquella en nombre copios afermants representar la dita ciutat e semblantment en algunes altres ciutats viles e lochs del Principat de Cathalunya contra la Majestat del Illustrissimo nostre Rey e Senyor ço que ab molta dolor se conmemora. Los deputats e hoydors de comptes del General del dit Principat acostumats residir en la dita ciutat de Barcelona no hagen haguda facultat de usar liberament de lur ofici abans son stats detenguts violentment en la dita ciutat e en aquella han sostenguda gran oppressio per la qual los ha covengut adherir a moltes coses impertinents e no degudes quals per los rebelles eren sforçades fins tant

que per la gracia divinal es stat permes e atorgat a mi Bernat Çaportella hu dels dits deputats quem so exhimit e desliurat de la dita oppressio fugint cautament e secreta de la dita ciutat de Barcelona ab una galera per mar e transferint me a la present ciutat de Terragona terra de obediencia e fidelitat del dit serenissimo nostre Rey e senyor. En la qual de continent fuy prevengut dissenti e expresament contradigui a tots actes per mi e per los dits meus condeputats e hoidors de comptes fets e que daquiavant se farien deniants a la vera obediencia e fidelitat del dit Serenissimo senyor Rey e altres actes en dan e destruccio de la cosa publica del dit Principat a qualsevol altres quis sien fets os farien durant la inobediencia e rebellio dessus dites segons dels dits dissentiment e contradiccio per mi dit Bernat Çaportella fets apar per acte publich rebut e testificat en presencia de persones de gravitat e en nombre copios per lo honorable En Gaspar Maymo notari e loctinent de prothontari del dit senyor Rey cert dia del mes de janer prop passat. E com de aquell temps ença que yo dit Bernat Çaportella hisqui de la dita ciutat de Barcelona haja sperats los altres meus condeputats e hoidors de comptes si pogueren exir de la dita ciutat e oppressio que sostenen en aquella de la qual fins aci no son exits crech yo no havent ne facultat o si la han e no la volen pendre ço que no crech serien participants en la inobediencia e rebellio publicament tractades e fetes en la dita ciutat encontre la Majestat del dit senyor Rey. Les quals inobediencia e rebellio no cessen abans tots dies augmenten en ma-

nifestes errors. E axi per qualsevol via de les dessus dites los dits deputats e hoidors de comptes detenguts en la dita ciutat violentment e romanints e stants per lur grat no son idoneus ne han aptitut al regiment de llurs oficis abans la potestat tota dels dits oficis seria e es en mi dit Bernat Çaportella unich deputat essent en libertat e en sa obediencia e fidelitat del dit senyor Rey. E com covinga al bon stament de la cosa publica del dit Principat lo dit ofici de deputacio continuar se com dabans ço que a mi dit Bernat Çaportella sguarda e pertany per les causes e rahons dessus dites. Per tant Deu volent entench proceir e procehire a tots e sengles actes al dit ofici de diputacio pertanyents. La qual cosa deduhints de present en alguna prathica remesa laltra als cassos segons se ingeriran pronunciu e declar que tots e sengles diputats locals e altres oficials e ministres de la dita Diputacio en qualsevol ciutats viles lochs o passos del dit Principat constituits no essents de vera obediencia del dit Senyor Rey son indignes e inabils als dits oficis e tots aquells ab la present dels dits oficis remog e prive e declare esser remoguts e privats. A provisio dels quals dits oficis en altres persones obedients e faels al dit senyor Rey en apres Deu volent procehire axi com me sera vist fahedor. Les quals coses vull e man per vos notari esser continuades e de aquelles esser acte publich en memoria sempiterna.

Sigue el mandato de Çaportella á su secretario Perelló,

para poner en pública forma la antecedente cédula, y la remocion, en virtud de la misma, del cargo de racional de la Diputacion, al que antes lo ejercia, nombrando en su lugar á Juan Berenguer Thorá, de Barcelona.

6 DE MAYO.

Proveyó en este dia Bernardo Çaportella el cargo de colector de los derechos de la Generalidad y de entradas y salidas de Tarragona, en Pedro Arlambau, quien prestó juramento y homenage en poder de aquel, con obligacion de su persona y bienes.

El mismo diputado mandó expedir la siguiente carta.

Nos En Bernat Çaportella diputat unich del General del Principat de Cathalunya essents los altres qui eren en lo dit ofici companyons nostres inabils a aquell per la detestable inobediencia e rebellio feta a la Magestat del Senyor Rey per la ciutat de Barchinona en la qual los dits nostres companyons son violentment detenguts o si facultat han de aquella exir e no la meten en obra son participants en la rebellio dessus dita. E axi fets inabils residex en nos dit Bernat Çaportella la potestat tota del dit ofici. Confiant de la probitat e industria de vos En Pere Arlambau de la ciutat de Terragona obediant e fael al dit Senyor Rey ab tenor de la present comanam a vos la collecta dels drets de genera-

litats de intrades e exides en la dita ciutat e pas de Terragona e la taula dels dits drets en la dita ciutat e aço per lo temps qui ha discorrer del trienni present. En axi que vos dit En Pere Arlambau per tot lo dit temps tingau e regiscau la dita taula e la collecta dels dits drets be diligentment e fael a tot util del General juxta los capitols e ordinacions de aquell. E dels dits drets a nos o a qui sera per nos ordenat respongau. Donant de aquells bon compte e complida raho axi e segons es per vos en poder nostre assegurat e promes. E nos ab la present requirim tots oficials de la dita ciutat de Terragona sots virtut de sagrament e homenatge per ells prestats eo que prestar son tenguts de obtemperar nostres requestes e a totes persones altres dehim e manam que a vos dit En Pere Arlambau hagen e tinguen per collector dels dits drets en la dita ciutat e pas per tot lo dit temps. E los dits oficials a vos en la collecta dels dits drets assisten de consell e ajuda e les persones a quis pertangue a vos dels dits drets responguen e satisfacen e respondre e satisfer facen sots les penes en los capitols de aquells apposades. Per la qual collecta constituhim a vos lo salari acustumat donar per aquella. En testimoni de les quals coses havem manat la present esser feta. Dada en la ciutat de Terragona hon residim per la rebellio dessus dita a VI dies del mes de maig any de la Nativitat de Nostre Senyor Mil CCCC sexanta tres. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

26 DE JULIO.

En este dia recibió Çaportella la carta del Rey don Juan, que sigue á continuacion.

Don Joan per la gracia de Deu Rey de Arago de Navarra de Sicilia de Valencia de Mallorques de Cerdenya e de Corcega comte de Barcelona duch de Athenes e de Neopatria e encara comte de Rossello e de Cerdanya als noble magnifichs amats e faels nostres lo portant veus de Gobernador en lo Principat de Cathalunya e tots e sengles oficials altres en lo dit Principat jurisdictio exercints e a lur loctinents e a qualsevol capitans de gent darmes de cavall e de peu stants per Nos en lo dit Principat e no resmenys a qualsevol deputats locals constituits en les ciutats viles e lochs a Nos obedients en lo dit Principat e que Deu volent a nostra obediencia se reduiran e a totes e sengles altres persones a les quals les presents pervendran e que lo negoci dejus scrit sguarde saluts.

Com per la inobediencia e notoria rebellio a Nos fetes per la ciutat de Barchinona e algunes altres ciutats viles e lochs del dit Principat los deputats del General del dit Principat acostumats residir en la dita ciutat hagen sostengut en aquella violencia o oppresio per la qual no han haguda facultat de usar liberament

del dit ofici. La qual oppressio ha durat fins tant que lo magnifich fael e amat nostre mossen Bernat Çaportella hu dels dits deputats ço es per lo braç militar se es exhimit de la dita oppressio fugint cautelosament e secreta ab una galera per mar de la dita ciutan de Barchinona transferint se en la ciutat de Terragona fael e obedient a nostra Magestat. Romanints los altres condeputats seus e los hoydors de comptes del dit General en la dita ciutat de Barchinona en la qual si violentment son detenguts stan en la dita oppressio. E si es a ells libertat de exir de aquella e aço no meten en obra son participants en la inobediencia e rebellio dessus dites per les quals rahons son inabils al exercici e facultat e potestat de aquell recau en lo dit mossen Bernat Çaportella unicament e sola e axi per nos es stat decernit e declarat exhigints merits de raho dret e justicia. Adonchs significants vos les dites coses ab les presents vos dehim e manam que permetau liberament usar lo dit mossen Bernat Çaportella del dit ofici de la Deputacio de aqueix Principat e de totes e sengles preheminencies facultats e potestats degudes e pertinents al dit ofici axi e segons los tres deputats del dit General abans de la dita rebellio per les constitucions usatges e libertats del dit Principat capitols e actes de cort exercir e regir acostumaven podien e devien. Per observança de les quals constitucions usatges e libertats capitols e actes de cort se deja e puxa a ell haver recors. E vosaltres dits oficials e altres persones siau tenguts a ell obtemperar e ses requestes exequir axi e segons per serie e tenor de

aquelles e de aquells dispost proveit e ordenat se atro be. En perturbacio de les quals coses vosaltres dits capitans nous puxau ni degau entremetre. E com donchs sie nostra ferma intencio conservar lo General e lo degut stament de aquell sots lo exercici e administracio del dit mossen Bernat Çaportella unich deputat durant.lo temps del present trienni. Volem per tant e manam la nostra present provisio per vosaltres e quiscuns de vosaltres esser complidament observada si la gracia nostra vos es cara e pena de mil florins dor dels bens de aquell qui contrafara a nostres cofres aplicadors per vosaltres evitar se desiga. Dada en la ciutat de Tudela a XVII del mes de juny del any de la Nativitat de Nostre Senyor Mil CCCCLXIII. — Rex Johannes.

Despues de esta carta, y haciéndose cargo de la intencion y voluntad del Rey, sigue el ofrecimiento de Çaportella de hacer todo cuanto pueda ser en utilidad y provecho del Principado y de sus libertades.

28 DE JULIO.

Recibióse en este dia la siguiente carta del Rey, que Çaportella, en presencia de dos testigos, entregó al capitan general don Rodrigo de Rebolledo, requiriendo al escribano Perelló para que la leyera y publicara, y de todo

lo acontecido levantara el acta correspondiente; advirtiéndose, que la misma carta la enseñó y la mandó leer tambien al veguer real y al del arzobispo, en la calle mayor de Tarragona, donde les encontró casualmente; en vista de lo que se dispusieron estos á prestar homenage al diputado, prometiendo ambos cumplir lo que en dicha carta se prevenia.

Al magnifich e amat conseller nostre mossen Bernat Çaportella deputat de Cathalunya.

Lo Rey.

Mossen Bernat magnifich amat e fael conseller nostre. Rehebuda havem vostra letra de crehença en persona del amat secretari nostre En Pere Perello e havem hoit tot lo que dit secretari de part vostra nos ha explicat. Havem manera spatxar la provisio que demanau sobre lo exercici de vostre ofici de la Deputacio. La qual dies ha ere manada e restava aci per oblit e en la qual es proveit a tot lo que demanau segons per aquella veureu. Es empero la intencio nostra que no contrastant la dita provisio respongau e façau respondre de les peccunies de les generalitats a les persones ya per nos assignades e a les altres que per nos se assignaran en les ciutats e viles de aqueix Principat. Les quals Deu volent se reduiran a la obediencia nostra e aço per convertir les peccunies dessus dites en lo pagament del sou de la gent darmes que per Nos es en aqueix Principat. E axi ho volem e manam ho

façau. Plau nos empero que de les dites peccunies de les generalitats paguets e façats pagar aquell salari que conexereu condescent juxta la concurrencia del temps e aço per lo notari e per un porter qui han servit e serviran a vos en lo dit vostre ofici. E per semblant pagueu e façau pagar totes missions e despeses per vos fetes per raho del dit ofici des que hisques de Barchinona e que fareu de aci avant regint de aquelles compte per mostrarsen deguda raho. En totes les altres coses que lo dit Perello de part vostra nos ha explicades li havem respost segons ell vos pora referir. Dada en Tudela a XVII de juny MCCCCLXIII. — Rex Joannes.

Arinyo secretarius.

30 DE JULIO.

Con esta fecha, confirmó el diputado Çaportella en su cargo al diputado local de Tárrega, remitiéndole el siguiente escirto.

Bernat Çaportella unich deputat del General del Principat de Cathalunya resident en Terragona al honorable mossen Franci de Montros cavaller deputat local en la vila e vegueria de Tarregua saluts e honor.

Com per la inobediencia e notoria rebellio fetes a la Magestat del Senyor Rey per la ciutat de Barchinona e algunes altres ciutats viles e lochs del dit Principat a vos e als altres condeputats nostres acustumats residir

en la dita ciutat de Barcelona sie stada feta violencia e oppressio en la dita ciutat per la qual no es stada facultat de usar liberament del dit ofici. La qual oppressio ha durat fins tant que nos dit Bernat Çaportella nos som exhimits de aquella fugints cautelosament e secreta ab una galea per mar de la dita ciutat de Barcelona e transferints nos en aquesta de Terragona fael e obedient a la dita Magestat reyal. Romanints los altres condeputats nostres e los hoidors de comptes del dit General en la dita ciutat de Barchinona en la qual si violentment son detenguts son en la dita oppressio. E si es a ells libertat de exir de aquella e aço no meten en obra son participants en la inobediencia e rebellio dessus dites. Per les quals rahons son inabils al exercici del dit ofici de Deputacio e tot lo dit exercici e facultat e potestat de aquell recau en nos unicament e sola e axi per la dita Magestat reyal es estat decernit e declarat exhegint ho merits de raho dret e justicia. E mes la dita Magestat reyal ha decernit proveit e manat nos dit Bernat Çaportella poder e deure del dit ofici usar e de tots e sengles preheminencies facultats e potestats degudes e pertinents al dit ofici axi e segons nos e los altres condeputats nostres abans de la dita rebellio per les constitucions usatges e libertats del dit Principat capitols e actes de cort e exercir e regir acostumavem podiem e deviem per observança de les quals se deja e puxa e a nos haver recors e tots oficials e altres persones sien tenguts a nos obtemperar e nostres requestes exequir axi e segons per ser e tenor de aquelles e de aquells dispost proveit e or

denat se atrobe. En perturbacio de les quals coses los capitans de gents darmes de cavall e de peu qui son per la dita Magestat en lo dit Principat nos puxen ni degen entremetre segons totes les dites coses en una patent letra e provisio de la dita reyal Magestat de la sua ma signada e del seu segell en lo dors sagellada dada en Tudela à XVII del mes de juny prop passat. la qual o copia de aquella vos sera exhibida veureu esser mes largament contengut. Com donchs nos dit Bernat Çaportella a qui segons dessus se conte unicament e sola incumbex lo carrech del dit ofici de deputacio vullam en aquell entendre e en totes coses que concernesquen la indemnitat del dit General e conservacio dels drets prebeminencies e libertats de aquell volem per tant e manam a vos dit mossen Franci de Montros deputat local que per vos primerament sie prestat sagrament e homenatge en poder de algun oficial reyal en virtut dels quals prometats haver vos be e leyalment en lo dit vostre ofici e de conservar e defendre los drets del dit General e obtemperar e exequir nostres manaments e totes altres coses be e diligentment fer que al dit vostre ofici se pertanyen. E fet aço requerreu lo portant veus de Governador del Principat de Cathalunya qui residex en aquexa vila e los oficials de la matexa vila e tots altres dins vostra deputacio juresdiccio exercints ecclesiastichs e seglars als quals de la dita provisio reyal la qual o copia de aquella vos trametem fareu hostensio e fe que facen e presten los ecclesiastichs jurament e los seglars jurament e homenatge de obtemperar e exequir vostres requestes tota

consulta consell e dilacio cessants e los capitans de gents darmes que res en perturbacio del dit ofici no facen o attempten sots virtut de la pena en la dita reyal provisio contenguda. E mes provehireu e manareu e per los oficials requerreu esser manat als arrendadors o collectors dels drets de generalitats de aquexa vila e de sa collecta que de aquells a nos o en persona nostra responguen an Gaspar Vidal de aquexa vila de Tarregua e no a alguna altra persona ne en altra manera. Del qual Gaspar Vidal rebreu seguretat de haverse be e leyalment en la dita collecta e de retre a nos compte e raho de aquella. E finalment fareu fer per los lochs acustumats de aquexa vila una crida la qual vos trametem ab la present. Les quàls coses totes continuades per vostre scriva per letra sua testimonial nos fareu certificar de aquelles. Dada en Terragona a XXX de juliol lany MCCCCLXIII. —Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Iguales á la carta que precede, con la direccion respectiva, fueron escritas otras á Raimundo Roger de Toralla, diputado local de Balaguer y á G. Carnicer, que ejercia el mismo cargo en la vegueria de Monblanch.

10 DE AGOSTO.

Cometió, en este dia, Çaportella á Pedro Tegell de Cam-

ɪrils la colecta de los derechos de la Generalidad en su nisma villa, de las entradas y salidas en la playa y del derecho de bolla y del sello de cera, á cuyo efecto le fué expedida la siguiente provision.

Nos En Bernat Çaportella cavaller deputat unich del General del Principat de Cathalunya. Confiant de la fe e probitat de vos En Pere Tegell de la vila de Cambrils ab tenor de la present vos comanam la collecta dels drets de generalitats de intrades e exides en la playa de la mar e pas de la dita vila de Cambrils e aço a beneplacit nostre e de nostres successors en lo dit ofici de deputacio essents de obediencia del senyor Rey. E mes vos acomanam la taula de la collecta dels drets del dit General de la bolla de plom e segell de cera e aço per lo temps qui ha discorrer del present termini remoguts de la collecta dels dits drets axi de entrades e exides com dels altres los collectors e persones qui fins aci los regien. En la collecta e collectes dels quals drets dessus dits vos dit En P. Tegell vos hajats be faelment e leal. Guardant lo profit del dit General e donant de aquells bo leyal e verdader compte e raho a nos o a qui per nos sera manat segons per vos es promes e assegurat en poder nostre. E nos ab la present requirim los oficials de la dita vila de Cambrils sots virtut dels sagrament e homenatge per ells prestat e o que prestar son tenguts de obtemperar e exequir nostres requestes e a les persones altres a les quals se pertangue dehim e manam que a vos dit En

P. Tegell hagen e tinguen per collector dels dits drets en la forma dessus dita e a vos de aquells ço es de les intrades e exides tant com sera lo beneplacit nostre e dels dits nostres successors e de la dita bolla e segell de cera per lo restant temps del present trienni responguen e satisfacen e los segells empremptes e altres coses que son de les dites collectes los dits oficials a vos liuren e liurar façen per aquells quils tenen. En testimoni de les quals coses havem manat la present provisio esser feta. Dada en Terragona a X de agost any MCCCCLXIII. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

29 DE AGOSTO.

Provisiones hechas por Çaportella nombrando á Arnaldo Ponç guarda de mar de Barcelona en lugar de Juan Steper que ejercia este cargo, y á Raimundo Ferrer de Falcet, ayudante del racional de la Diputacion, en lugar de Francisco Ferrer, el primero de los cuales prestó el debido juramento y homenage.

2 DE SETIEMBRE.

Nombramiento de Bernardo Guilera, de Villafranca del Panadés, para el oficio de sobreguarda de los derechos de

las generalidades, en vez de Juan Dolivella, por lo que prestó aquel, en poder de Çaportella, el debido juramento y homenage.

25 DE OCTUBRE.

Mandó Çaportella expedir, en este dia; la siguiente provision.

Bernat Çaportella cavaller unich deputat del General del Principat de Cathalunya resident en la ciutat de Terragona e en qui recau la potestat de tota la Deputacio del dit General per la inobediencia e notoria rebellio per los altres olim condeputats del dit General feta al Illustrissimo senyor Rey al honrat lo batle del loch de Margalef o a son lochtinent saluts.

Com hajam entes que En Ramon Vilar perayre de aquex loch tendria emprempta o bolla falsa ço es a ell no anomanada per lo General ab la qual falsament bollaria o sagellaria draps en rebria lo dret pertanyent al General en gran frau interes e prejudici de aquell. A les quals coses volent degudament proveir. Per tant vos requirim en virtut del sagrament e homenatge per vos prestat e o que fer e prestar sou tengut de obtemperar e exequir totes nostres requestes que vista la present inquirau diligentment de les dites coses e si de aquelles vos constara suficientment hajau a mans vos-

tres la dita emprempta o bolla e del dit En Vilar vos assegureu. Remetent nos la informacio e certifiquant nos de tot quant en aquesta materia haureu a trobar per tant que per nos si puxa fer la provisio deguda a indemnitat del dit General e conservacio de sos drets. E nostra voluntat sia que En Pere Veya del dit loch del qual havem bon testimoni e no altri sie bollador e collidor per lo dit General en lo dit loch e aço per tant temps quant sera de beneplacit nostre. Per tant vos requirim que rebau dell sagrament e homenatge e idonea fermança que be e lealment se haura en la collecta dels drets del dit General e retra de aquells a nos o a qui volrem bon compte e complida raho tenint compte a quiscun vegueriu segons en la comunis patria qual aquex loch es se acostuma fer. E feta la dita seguretat permeteu a ell e no a algun altre usar del ofici de la dita collecta fahent li liurar la emprempta tenalles e altres arreus en poder de quisvulla altri sien fins aci. Car nos li acomanam la dita collecta a beneplacit nostre com dit es. E aço ab lo salari e prerogativa que los prop predecessors seus en aquella han acostumat haver. Dada en Terragona a XXV de octubre del any MCCCCLXIIII. (1) — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

---

(1) Véase lo que se dice en el final de la introduccion.

7 DE NOVIEMBRE.

Mandó expedir, en este dia, el diputado Çaportella las dos siguientes cartas.

Bernat Çaportella unich deputat del General del Principat de Cathalunya resident en Terragona e en qui recau tota la potestat de la Deputacio del dit General per la inobediencia e notoria rebellio per los olim condeputats a la Majestat del Senyor Rey feta al honrat lo batle de la vila de Santa Coloma de Queralt o a son lochtinent saluts.

Com nos hajam deputat e assignat e ab la present deputem e assignem en aquexa vila per cullidor e rebedor del dret pertanyent al dit General en e dels safrans que en aquexa vila se pesaran e vendran En Pere Molgosa de la matexa vila. Remogut En Joan Rosanes e tot altre qui fins aci hagues de les dites coses carrech ab facultat e potestat que al dit P. Molgosa atorgam de revocar e remoure los vehedors e regonexedors dels dits safrans en la dita vila e de altres novament deputar e assignar e de demanar compte e raho al dit En Rosanes olim collidor del que fins aci ha rebut per la dita collecta e de rebre e haver dell lo que sie degut al dit General. Par tant vos requerim sots virtut del sagrament e homenatge per vos prestat

e o que prestar sou tengut de obtemperar e exequir totes nostres requestes rebau del dit En P. Molgosa sagrament e homenatge de haver se be e leyalment en les dites coses e rebau dell caucio ab alguna idonea fermança de retre a nos o a qui volrem en nom del dit General del que exhigira e rebra compte e raho. E prestada la dita seguretat permeteu a ell e no a algun altre usar del dit ofici tant com sia de beneplacit nostre. E destrengau e forceu lo dit En Joan Rosanes de retre e donar al dit En P. Molgosa compte e raho e tot ço que sie tengut al dit General fins aci. Dada en Terragona a VII de noembre any Mil CCCC sexanta quatre. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Honrat senyer. Nos vos havem proveit del ofici de la collecta del dret dels safrans quis pesaran e vendran en aquexa vila ab facultat e potestat de mudar los vehedors e regonexedors de aquells. E mes de haver compte e raho den Joan Rosanes olim colector segons totes les dites coses veureu per provisio dreçada al bat-le la qual ab la present vos trametem. Regiu vos hi en tal manera que de totes les dites coses puxau donar la raho que sespera de vos. Dels vehedors que assignareu rebreu jurament de haver se leyalment e be. Lo dret que ha exhijir per los safrans veureu per los comptes del dit En Joan Rosanes. Pratiquau hi al acustumat. Dada en Terragonaa VII de noembre any MCCCC LXIIII. — Bernat Çaportella.

Al honrat senyer En P. Molgosa en la vila de Santa Coloma de Queralt.

Bernat Çaportella deputats del General de Cathalunya resident en Terragona.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

16 DE NOVIEMBRE.

Advierte aquí el escribano Perelló que, en esta fecha, se concluyó el parlamento que celebraba el Rey en Tarragona con las personas de los tres estamentos, y que de él emanó la siguiente provision firmada por el mismo monarca.

Don Joan per la gracia de Deu Rey de Darago Navarra de Sicilia de Valencia de Mallorques de Cerdenya e de Corcega comte de Barcelona duch de Athenes e de Neopatria e encara comte de Rossello e de Cerdanya als noble e magnifichs los veus portant de General governador capitans veguers sotsveguers algutzirs batles sotsbatles e altres qualsevol oficials nostres en lo Principat de Cathalunya constituits al qual o als quals les presents pervendran e seran presentades e als lochtinents de aquells saluts e dilectio.

Com la principal cura del princep deja esser en la conservacio de son stat benefici e repos de sos regnes e terres e subdits. E per ço la dita cura inseguint la

qual continuament nos insta entengam en les coses majors havents sguart a nostre reyal stat e principal cosa sia e mes necessaria per la conservacio de nostra reyal corona benefici e repos dels dits regnes e subdits nostres entendre sollicitament en la recuperacio e reductio dels rebelles e desobedients a nostra Magestat en lo dit Principat de Cathalunya. Per ço per provehir a les incomoditats e actes necessaris per la dita reductio havem convocat parlament en la present ciutat de Terragona a la major part dels fidelissimos cathalans en lo qual los convocats e entrevenints en lo dit parlament imitants les virtut fidelitat e servicis que sempre lurs predecessors han fets als reys de gloriosa memoria antecessors nostres e a nos. Vista la proposicio per Nos a ells feta nos hagen feta oferta e servey molt liberal de CCC homens de cavall per a temps de un any ço es L homens darmes e CCL ginets. Los quals sien cathalans e capitanejats per cathalans e servesquen a Nos e al manament nostre en lo dit Principat en totes les coses que seran mes necessaries per la recuperacio e reduccio damunt dites. E semblantment Nos usant de aquella clemencia e humanitat que en tals e tant fidelissims vassalls se deu usar e corresponent a lur servici amor e devocio benignament los havem feta daquiavant restitucio de totes les generalitats quis cullen en les terres lo dia present obedients a nostra Excellencia fins a la fi de les terres del vezcomtat Dilla en lla inclusive de e ab aquelles prerogatives e preheminencies que les dites generalitats tenien de primer perque aquelle sconvertesquen en pagament de sou dels dits

CCC homens de cavall. E son stades per nos revoquades cassades e annullades qualsevol gracies e consignacions per nos fetes a qualsevol persones de les peccunies e drets de les dites generalitats o part de aquelles. E no resmenys per quant les dites generalitats no abastarien al sou dels dits CCC homens de cavall es stada donada per nos a les persones del dit parlament licencia e facultat de augmentar e crexer per a temps del dit any los drets de les dites generalitats e de imposar ne novellament en les coses quels fos vist faedor la qual cosa es stada per los del dit parlament feta e realment mesa en obra. E mes los es stat per nos consentit e atorgat que tots los dits drets se cullen es exhigesquen ab e sots aquelles practiques disposicions maneres compulsions e forces que los altres drets de generalitats se acostumaven exhigir e cullir. Segons aquestes coses en los actes del proces del dit parlament largament son contengudes. E per orde e disposicio de les dites coses les generalitats e drets novellament imposats son sots lo ofici jurisdiccio e prehemi-nencia del magnifich e amat conseller nostre mossen Bernat Çaportella en lo qual com a unich deputat del dit Principat lo exercici de les dites coses per bons respectes volem residir e star. Salvo la recepcio de les peccunies la qual per lo dit any es acomanada per les persones del dit parlament al amat e fael nostre En Joan Berenguer Thora. Notificant donchs a vosaltres e a quiscu de vosaltres les dites coses vos dehim e manam que sobre lo exercici de les dites coses e exequucio de aquelles als dits mossen Çaportella e Joan Be-

renguer Thora e als ministres lurs quant al ofici de quiscu dels se pertany prestets tot auxili favor e ajuda a fi que les coses ofertes e per nos atorgades hagen degut compliment e efecte. Al Illustrissimo per ço don Ferrando nostre carissimo Primogenit en lo dit Principat e altres regnes e terres nostres general governador e apres nostres benaventurats dies successor universal dehim sots obteniment de la nostra gracia e benediccio paternal e als dits noble magnifichs amats e feels nostres veus portant de governador e altres oficials damunt dits e totes e sengles persones constituits en lo dit Principat dehim e manam sots incorriment de la nostra indignacio e ira e pena de deu milia florins dels bens dels contrafahents exhigidors e a nostres cofrens aplicadors que la present nostra provisio e totes e sengles coses en aquella contengudes tinguen e observen e contra aquella o aquelles no facen o vinguen per alguna causa o raho. Dada en la ciutat de Terragona a XVIII dies del mes de noembre en lany de la Nativitat de Nostre Senyor MCCCCLXIII. — Rey Johannes.

Vidit G. de Peralta regius thesaurarius.
Vidit Çaplana Conservator Cathalonie.
(In Curie VI.°)

17 DE NOVIEMBRE.

Nombramiento de Juan Terré, para colector de derechos antiguos y de los nuevamente impuestos por el parla-

mento, en el veguerio de Villafranca del Panadés, á cuyo efecto le dirigió Çaportella la siguiente carta.

'Bernat Çaportella cavaller unich deputat del General del Principat de Cathalunya resident en Tarregona e en qui recau tota la potestat de la Deputacio del dit General per la inobediencia e rebellio per los altres olim condeputats nostres feta a la Magestat del senyor Rey.

Confiants de la prohomenia fidelitat e suficiencia de vos En Joan Ferre de la vila de Vilafrancha de Penedes ab tenor de la present vos deputam e assignam en collector e receptor de les peccunies provenidores en la dita vila de Vilafrancha e vegueria de aquella dels drets de generalitat del dit Principat de la bolla de plom e segell de cera e altres axi antichs com novellament imposats en virtut del parlament celebrat novament per la Magestat del dit senyor Rey en la dita ciutat de Tarragona remogut qualsevol altre qui tingues la dite collecta. La qual vos tingau e los dits drets rehebau e bajau e de aquells respongau al general receptor per lo dit parlament assignat durant la sua recepcio e apres a qui per Nos vos sera manat. E mes vos cometem e donam comissio facultat e poder de posar collectors als dits drets per les viles e lochs de la dita vegueria hon convingua juxta los apuntaments e disposicions del dit parlament e enseguint aquells a vos sia vist faedor e de rebre sagrament e homenatges e altra qualsevol seguretat dels dits drets et alias usar de tota prehemi-

nencia en la exactio de aquelles atorgada. E dels dits collectors per vos posats rebre lo que per ells sera collit e haver ne degut compte. En les quals coses totes dessus dites vos hajats en tal manera quen puxau retre bon compte e raho segons per vos es ofert e promes migançant sagrament e homenatge per vos prestat en poder nostre. E Nos ab la present requirim lo vaguer de la dita vila e tots altres oficials axi ecclesiastichs com seculars en la dita vila e vegueria constituits sots virtut del sagrament e homenatge per ells fet e prestat e o que fer e prestar son tenguts de obtemperar e exequir nostres requestes e diem e significam a totes altres persones que a vos dit En Joan Terré hagen e tinguen per collector dels dits drets en la dita vila e vagueria e que los dits vaguer e oficials a vos facen respondre e satisfer de aquells per qualsevol persones et alias vos assisten e donen tot auxili e ajuda en la dita collecta e complesquen vostres requestes sobre aço faedores. Del salari empero de la dita collecta la qual a vos a beneplacit nostre acomanam volem vos hajau a contentar de la tatxacio per Nos faedora. Dada en Terragona a XVII de noembre any MCCCCLXIII. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Consta, al pie de la carta que antecede, el juramento homenage prestados por el mismo Terré, á quien va dirigida aquella, en poder del diputado único.

El mismo dia , á instancia y requirimiento de Çaportella, para ejecutar lo concluido y determinado en el parlamento que se celebró en Tarragona, fué pnblicado , por las calles de esta ciudad, el siguiente pregon.

Ara hojats queus fa asaber e notifica la senyoria de part del molt alt e molt excellent senyor lo senyor Rey a instancia e requesta del magnifich mossen Bernat Çaportella cavaller unich deputat del General del Principat de Cathalunya y la inobediencia e rebellio per los altres olim seus condiputats a la Majestat del dit senyor Rey feta. Que com los del parlament per la dita Majestat novament convocat e celebrat en la ciutat de Terragona per suplir a la oferta per ells feta al dit senyor Rey de CCC homens de cavall per a temps de un any ab licencia del dit senyor Rey hagen augmentats los drets de generalitats ques acostumaven pagar en lo dit Principat e novellament imposats alguns drets en algunes coses. Per tant ab la present se notifiqua a tota persona generalment per ço que quiscu e quiscuna se tingua per dit pagar los dits drets en e juxta la forma e manera seguents e aço per a temps del dit any tant solament.

Primo lo dret de segell de cera de draps de llana e altres per los quals se acostumava pagar II sous per lliura es stat augmentat I sou axi que se haja a pagar per lo dit dret tres sous per lliure. E lo dret de bolla

de plom dels dits draps per lo qual se acostumava pagar IIII sous per peça es augmentát I sou axi que se haja a pagar per lo dit dret V sous. E de scapolons que no abasten a peça se pach afegint al que pagaven segons mes e menys juxta aquesta addicio.

Item han ordenat que lo dret de segell de cera de draps dor e de seda e altres per los quals se acostumava pagar miga bolla sie augmentat I terç axi que lo que pagava XII diners pague XVIII diners e axi segons mes e menys.

Item han ordenat que lo dret de intrades e exides de totes coses de les quals se acostumave pagar en lo dit Principat sie augmentat mig per mig.

Item es stat ordenat e imposat en qualsevol canamaceries teleries e borres ques vendran a tall o en altra qualsevol manera dos sous per lliura de diners. E que tots los dits drets se paguen sots aquelles formes e maneres penes e bans que les dites generalitats se acostumaven exhigir rebre e cullir.

Item es stat ordenat que per tot drap de lli canem e stopa ques faça per cases de qualsevol casolans os texira se pach dos diners per cana. E que lo dit dret se hage a pagar abans que lo drap no hisque de la casa del texidor. E lo dit texidor no sen gose desexir ne aquell tornar o donar al de qui sera sino ab bolleti del collector de aquests drets sots pena de X lliures pertides en la manera que les penes de les altres generalitats se acustumen pertir.

Item es stat ordonat e imposat en la farina de forment net o en que haja mescla ço es que quiscun quin-

tar deu diners e en tota altra farina que no haja mezcla de forment sis diners per quintar e axi segons mes e menys ço es del de la dita farina comptant a la raho dessus dita. E que per les dites farines se pague de totes aquelles ques menjaran del present dia anant per lo dret se començа exhigir encara que fossen moltes de primer. E es ordenat que lo dit dret se pague al collector dels dits drets en quiscuna ciutat vila o loch hon haura tal collector e que los blats no puxen anar a molre sino ab albara o bolleti del dit collector e lo moliner no gose molre altrament sots pena de C sous per quiscu e per quiscuna vegada partits segons dessus. En les viles empero lochs e perroquies hon per lo poch nombre dels habitadors no haura collector lo dit dret se pague al moli hon se molra es culla lo dit dret per lo moliner quin haja a donar raho tots dissaptes al collector de la vila o loch qui li sera mes propinch e de aquell terme o senyoria hon sera lo moli e quiscun moliner qui haura haver aquest carrech hage a prestar sagrament e homenatge de haver se leyalment e be en cullir lo dit dret e donar de aquell bona raho tot frau cessant. E haja lo dit moliner per son treball a raho de dos diners per lliura de diners del que cullira. E es ordenat que per haver raho de les farines ya fetes lo collector de aquests drets puga anar e intrar per les cases e altres lochs hon li sera vist e migançant lo oficial de aquell loch rehebre jurament dels casolans e altres qualsevol persones de qualsevol stat o condicio sien axi ecclesiastiques com seglars de manifestar les dites farines e per aquelles pagar juxta

lo dessus ordenat. E tota persona que en frau hi sera atrobada pague C sous per pena per quiscuna vegada ultra lo dret que nos puxa scusar.

Item es stat ordenat e imposat en lo vi vermell most dos sous per bota maresa axi als casolans com del ques vendra del qual haja a donar raho lo venedor. E per semblant en vinblanch del ques vendra tant solament. Axi que del blanch que veuran los casolans nos pague res. E es ordenat que lo collector o collectors de aquests drets puxa intrar en quiscun celler hon vi haura e veure e regonexer lo vi e scriure aquell e encara tatxar los vexells per haverne deguda raho. E que haja a pagar quiscu per lo vi que haura venut o begut juxta lo que dessus es dit. E la persona que sera atrobada en frau del dit dret pague C sous per pena pertida segons les altres penes de les generalitats e no res menys pague lo dit dret.

Item es stat imposat en quiscun quintar de oli ques vendra en gros o en menut I sou VI diners per quintar. E aço per la primera vegada ques vendra que la segona e terça e altres vegades se pach solament de laugment o crex ço es del anant o ço que sera mes venut que la primera vegada. E es ordenat que quiscuna persona qui vendra lo dit oli en gros o en menut hage aquell a manifestar al collector de aquests drets e pagar juxta lo que dessus es dit. E altrament nol gose vendre sots pena de X lliures partides en la dita manera ultra lo dret que scusar nos puxa.

Los quals dits drets se han a paguar per totes per-

sones axi ecclesiastiques com seglars de qualsevol preheminencia stament o condicio sien.

19 DE NOVIEMBRE.

Nombramiento á Juan Rosanes de diputado local de Santa Coloma de Queralt, con la provision que sigue.

Bernat Çaportella cavaller unich deputat del General del Principat de Cathalunya et cetera (Igual á las demás en el proemio.) Com la vila de Cervera sie inobedient e rebelle a la Magestat del senyor Rey la qual ere cap de vegueria e se ha haver en ella deputat local per la dita vila e tota la vegueria e per ço covingua crear tal deputat per los lochs de la dita vegueria obedients al dit senyor Rey. Per tant confiants de la prohomenia fidelitat e suficiencia de vos En Joan Rosanes major de dies de la vila de Santa Coloma de Queralt ab tenor de la present vos constituhim e deputam en deputat local en la dita vila e totes e sengles viles e lochs obedients a la Magestat del dit senyor Rey en la dita vegueria de Cervera. Axi que vos dit En Joan Rosanes siau deputat local en les dites viles e lochs termens e territoris de aquells e lo dit ofici regiscau e exerciscau. E los drets e preheminencies del dit General guardeu mantengau defenseu e conserveu e totes coses façau que al dit ofici se sguarden

e que los altres deputats locals han acostumat e fer poden car nos vos ne fem e atorgam facultat e potestat plenaries. E nos vos fem e atorgam comissio e poder de metre e posar collectors particulars dels drets de les generalitats vells e novells en los lochs e termens de Tous de Jorba Argençola Queralt Aguilo Bellmunt Talavera Canella Segura Conesa Biure Les Piles e Guialmons de la dita vegueria de Cervera. E rebre dells seguretat de haverse be e leyalment en lurs collectes e de respondre del que rebran an Francesch Lorenç de la vila de Santa Coloma collector e tauler en aquella. En les quals coses totes vos haureu be e diligentment a tota honor e profit del General segons per vos es ofert e promes en virtut del jurament e homenatge que haveu prestats en poder nostre. E nos dehim e requirim tots e sengles oficials axi ecclesiastichs com seglars en les dites viles e lochs constituhits e a lurs lochtinents e a tots capitans de gent darmes e altres persones per lo interes de les dites generalitats dehim e manam que a vos dit En Joan Rosanes hagen e tinguen per deputat local e en aquest dit ofici vos obehesquen e los dits oficials sots virtut del jurament e homenatge per ells fet e prestat e o que fer e prestar sou tenguts vostres requestes complesquen segons la serie e tenor de les constitucions generals de Cathalunya capitols e actes de cort los strenyen. Del salari del dit ofici lo qual a beneplacit nostre vos acomanam stareu a la tatxacio per nos faedora. Dada en Terragona a XVIIII del mes de noembre any MCCCCLXIIII. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Prestados el juramento y homenage por Juan Rosanes, le fué entregada copia del pregon antes inserto, comunicándole al mismo tiempo las siguientes instrucciones.

Memorial del honorable En Joan Rosanes deputat local de Santa Coloma de les coses que ha de fer ara de continent per son ofici.

Primo rehebre jurament de tots oficials ecclesiastichs e dels seglars sagrament e homenatge que obtemperaran e compliran totes requestes a ells per part del deputat faedores et consell consulta e dilacio cessants e fara fer cartes dels dits juraments e trametra aquelles a mossen Çaportella deputat.

Item fara fer decontinent en Santa Coloma la crida dels drets imposats que sen porta e farala continuar e scriure per que apparegua qual dia es stada feta e per semblant la fara publicar en los altres lochs de la vegueria de Cervera.

Item posara collectors en los lochs de la dita vegueria obedients al senyor Rey e rebra dells jurament e homenatge de haver se be e leyalment e de donar compte e raho an F. Lorenç collector e tauler de Santa Coloma e per semblant rehebra sagrament e homenatge del dit En Francesch Lorenz tauler de Santa Coloma juxta forma de la provisio que li porta e de tot scriura mossen Çaportella deputat.

Item rebra semblant seguretat dels moliners en lo que han a fer juxta los capitols.

Item fara fer diligent inquisicio als cullidors de les farines ya fetes per ques pague lo dret per aquelles. E de totes les altres coses ques han de fer per la deguda collecta dels drets.

Fueron expedidas, en el mismo dia, por el mismo diputado, las signientes provisiones.

Bernat Çaportella unich deputat et cetera. Confiants de la prohomenia fidelitat e suficiencia de vos En Francesch Lorenç de la vila de Santa Coloma de Queralt ab tenor de la present vos acomanam la collecta dels drets de les generalitats de la bolla de plom e segell de cera e de altres drets de generalitats vells e novellament imposats en virtut del parlament per lo senyor Rey novellament celebrat en la ciutat de Terragona. La qual collecta e taula de aquella vos hajau e tingau en la dita vila de Santa Coloma de Queralt remogut altre qualsevol qui tingues la dita taula e collecta de aquella. E mes vos acomanam e atorgam facultat e potestat de demanar compte e raho a tots altres collectors de drets de generalitats en la dita vila de Santa Coloma e altres lochs constituits dins la vegueria de Cervera qui fins aci hagen res cullit e rebut per lo dit General e qui daciavant res culliran o rebran per aquell en la dita vila e lochs de la dita vagueria e que

pugan rebre dells lo que al dit General tenguts sien. E vos de totes les pecunies que a mans vostres provendran donareu e siau tengut donar compte e raho al honorable En Joan Berenguer Thora receptor general deputat per lo dit parlament a temps de un any e apres a qualsevol altre que sera deputat a la dita general collecta. Volem empero que vos dit En Francesch Lorenç no useu ne puxau usar de la present nostra comissio fins sia per vos prestat sagrament e homenatge en poder del deputat local en aquexa vila posat de haver vos en aço leyalment e be e de donar compte e raho de la dita vostra collecta. Per la present no entenem derogar a certa comissio per nos feta an Pere Molgosa de la dita vila de Santa Coloma de veure e regonexer en aquella los safrans e rebre lo dret per aquells. Del qual dret empero volem done a vos raho e compte. E ab la present dehim e manam al dit deputat local per nos assignat en la dita vila e requirim tots oficials axi eclesiastichs com seglars als quals se pertangue sots virtut del sagrament e homenatge per ells fet e o que fer son tenguts de obtemperar nostres requestes. E a tots capitans de gents darmes e altres persones dehim e requirim e per lo interes de les dites generalitats manam que a vos en les dites coses queus cometem obtempereu e los dits oficials a vos asisten de consell e auxili en quant necessari vos sia. Dada en Terragona a XVIIII dies de noembre any MCCCCLXIII. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Molt nobles e molt magnifichs mossenyors.

Ya saben les magnificencies vostres los apuntaments fets en lo parlament en aquests dies passats convocat e celebrat per lo senyor Rey en la present ciutat de Terragona. En virtut dels quals son imposats certs drets en algunes coses e aquells e los altres qui eren ya imposats en les generalitats que son augmentats se han cullir per suplir al sou dels CCC homens de cavall per lo dit parlament a temps de un any oferts al dit senyor Rey. Los ministres qui han haver carrech de exhigir los dits drets en aquexa vostra vila e baronia e altres coses fer que concernexen interes del General son assignats e han carrech de exercir lurs oficis. Placiaus donar orde que no sien en res impedits. Abans per vosaltres e vostres oficials los sie donat tot consell favor e ajuda. Persones son qui lo senyor Rey te en molta figura e qui molt comprenen en aquest Principat. Vullau per servici del dit senyor Rey e honor del dit Principat haver vos hi en tal manera que retau vostre deute e doneu bon eximpli als altres. Dada en Tarragona a XVIIII de noembre any MCCCC sexanta quatre. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat del General de Cathalunya a vostra honor prest.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Als molt nobles e molt magnifichs mossenyors mossen Guerau de Queralt e mossen Dalmau de Queralt sen-

's de la vila e baronia de Santa Coloma e a quiscun
ls.

En este mismo dia, prestaron juramento y homenage, en
ler de Pedro Arlambau, diputado local de Tarragona.
individuos, cuya lista sigue a continuacion, nuevamen-
empleados por el diputado Çaportella.

uan Celma, cirujano de Tarragona, que tiene el dere-
de la imposicion del trigo.
Iuan Ponçada, de Tarragona, que tiene el peso de los
;os de la misma ciudad.
aime dez Ferreres, platero, de Tarragona, guarda del
tal Real de la misma ciudad.
aime Gallench y Antonio Fuster, molineros, de Tarra-
a, que prometieron no moler sin que se satisfacieran
competentes derechos por los interesados.
uan Amargós, que tiene el molino de Juan Molgosa,
igual juramento que los otros dos molineros.

20 DE NOVIEMBRE.

lombramiento de colector de Agramunt á Gaspar Mun-
ı, á quien dirigió Çaportella la siguiente provision.

Bernat Çaportella et cetera. Confiants de la fidelitat

al dit senyor Rey probitat e suficiencia de vos En Gaspar Muntada de la vila de Agramunt ab tenor de la present vos deputam e assignam en collidor e rebedor dels drets de generalitats de bolla de plom e segell de cera e altres acostumats e novellament imposats en virtut del parlament novament celebrat per la Majestat del senyor Rey en la present ciutat de Terragona los quals vos cullau e rebau en aquexa vila de Agramunt e la taula dels dits drets e collecta de aquells en la dita vila a vos acomanam a beneplacit nostres. Per la qual collecta pusquau fer e exequir totes les coses que per la exactio dels dits drets axi en virtut dels capitols antichs com novellament concordats per lo dit parlament fer se poden. E mes vos acomanam e donam facultat e potestat de posar e metre collectors dels dits drets en e per tots los lochs de la vegueria de Urgell hon los dits drets cullir e levar se hagen. Ço es aquelles persones que a vos seran vistes idonees e suficients per a tal carrech. Les quals en la exaccio dels dits drets hagen la potestat matexa e sien tengudes dels dits drets que a mans lurs pervendran a vos donar raho e compte. E de aço fer leyalment e be puxau rebre en nom nostre de les dites persones sagrament e homenatge e altra qualsevol seguretat que a vos sia vista. E mes vos atorgam comissio e potestat de rebre seguretat dels oficials ecclesiastichs e seglar de la dita vila de Agramunt e altres lochs de la dita vegueria. Ço es dels ecelesiastichs sagrament e dels seculars sagrament e homenatge de obtemperar e exequir totes nostres requestes o per part nostra a ells faedores tot con-

sell consulta e dilacio cessants. En les quals coses totes dessus dites que a vos acomanam e cometem vos haureu diligentment leyal e be a tota honor e profit del dit General guardant e mantenint aquell e los drets e preheminencies sues. E vos de les peccunies e tot quant a mans vostres pervendra de la dita vostra collecta siau tengut donar compte e complida raho de tres en tres mesos e tota hora que request ne sereu. Ço es al honorable En Joan Berenguer Thora receptor general per lo present any assignat per lo dit parlament e apres lo dit any a qui pertangua. Segons totes les dites coses haveu promeses fer e complir en virtut de jurament e homenatge per vos prestats en poder nostre. Adonchs nos ab la present requirim los dits oficials axi eclesiastichs com seglars de la dita vila e vegueria de Urgell sots virtut de la seguretat per ells feta e o que fer e prestar son tenguts de obtemperar e exequir nostres requestes. E dehim e intimam e per lo interes del General manam a totes persones de qualsevol condicio sien en la dita vila e vegueria constituides que a vos dit En Gaspar Muntada hagen e tinguen per collector e tauler en la dita vila de Agramnnt e que en los afers toquants la dita collecta e altres coses dessus a vos comeses a vos obtemperen e los dits oficials obtemperar facen e encara asistesquen de consell auxili e ajuda en quant necessari sia. Del salari empero de la dita collecta e altres coses dessus contengudes volem vos hajau a contentar de la tatxacio per nos faedora. Dada en Terragona a XX dies de noembre any MCCCCLXIIII. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Prestó el antędicho Gaspar Muntada el juramento y homenage de costumbre, en poder del diputado, y le fué entregada copia del pregon á que se alude, para que mandara cumplirlo, junto con las siguientes instrucciones.

Memorial del honorable En Gaspar Muntada collector de la vila de Agramunt dels drets de les generalitats antichs é novellament imposats del que ha de fer per son ofici.

Primo rebre la seguretat dels oficials juxta forma de la sua provisio.

Item fara publicar la crida en la vila de Agramunt e altres lochs de la vegueria hon li sie vist necessari e fara continuar la jornada que sera en quiscun loch publicada.

Item posara collectors en los lochs de la dita vegueria e rebra dells jurament e homenatge de haver se leyalment e be e per semblant dels moliners. E tot lo dessus fara continuar per que apparegua eu certificara mossen Çaportella diputat.

Item provehira en lo fet dels texidors.

Item fara e fara fer diligent inquisicio de les farines fetes e dels vins e altres coses contengudes en los capitols per ço que los drets haver se puxen.

Les altres coses han esser remeses a discrecio sua segons pora compendre que han exequutar juxta for-

ma de la crida e capitols que sen porta e la informacio que lo dit mossen Çaportella li ha donada.

El mismo dia, mandó expedir el diputado Çaportella las siguientes carta y provision.

Honrat senyer. Ab tot que pensam tal sie vostra in-encio e axi ho hajau compres pero encara vos volem lir com los drets de generalitats vells e novellament imposats en totes les coses segons la crida queus ne havem portada se han a pagar per totes persones axi ecclesiastiques com seglars de qualsevol preheminen-cia stament e condicio sien. E axi ho digau an Fran-cesch Lorent tauler e als altres. De Tarragona a XX le noembre any MCCCCLXIIII. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat.

Al honorable senyer En Joan Rosanes menor de dies leputat local en la vila e vegueria de Santa Coloma de lueralt.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Bernat Çaportella cavaller unich deputat et cetera. onfiants de la fidelitat envers lo dit senyor Rey pro-itat e industria de vos honorable En Joan Fariça ab nor de la present vos comanam e cometem que per os e en nom nostre pugau exhibir e presentar al no-e e magnifich lo portant veus de governador general

del dit Principat e tots e sengles algutzirs vaguers sots-vaguers batles sotsbatles e altres qualsevol oficials axi ecclesiastichs com seculars e axi reyals com altres e encara a qualsevol capitans e gents darmes e persones publiques e privades de qualsevol stat o preheminencia sien dins lo dit Principat de Cathalunya constituides una patent provisio del dit senyor Rey de son segell reyal en lo dors segellada continents certes concessions e gracies en favor del dit General per lo dit senyor Rey a supplicacio dels del parlament per sa excellencia novament convocat e celebrat en la present ciutat de Terragona fetes e atorgades segons en aquella la data de la qual es en la dita ciutat a XVIII del present e juscrit mes de noembre largament es contengut. E requirir los dits portant veus de Governador e altres dessus dits que la dita provisio tinguen e observen e tenir e observar facen sots la pena en aquella contenguda. E los dits portant veus e oficials facen e presten la seguretat que deuen e son tenguts de exequir e complir nostres requestes e per part nostra a ells faedores tot consell consulta e dilacio cessants. E de les dites coses requerir e fer continuar acte publich. Mes vos fem comissio de remoure e privar per nos e en nom nostre qualsevol collector guardes e sobreguardes oficials e ministres del dit General en qualsevol ciutat vila loch o pas del dit Principat de obediencia del dit senyor Rey constituits excepto de la fi de les terres del vezcomte Dilla en lla. E altres collectors oficials e ministre novament fer crear e deputar per defensar e cullir los dits drets de generalitats axi

antichs com imposats novellament en virtut del dit parlament e rebre de aqueils seguretat mijançant sagrament e homenatge e altra que a vos sie vista de haver se be e leyalment en lurs oficis e coses a ells comeses guardant lo profit del General e tot frau squivant e de respondre e donar de tot quant a mans lurs provendra dels dits drets raho e compte. Ço es los plegadors e collectors dels lochs foraneus a aquells de les ciutats viles e lochs hon son les principals taules e aquells de les dites taules principals al honorable En Joan Berenguer Thora collector general de tots los dits drets en e per lo dit any deputat per los del dit parlament e aprés lany a qualsevol general collector a quis pertangue. Los salaris empero dels dits collectors oficials e ministres que per vos se deputaran volem sien remesos a conexença nostra. Encara vos acomanam pugau fer publicar en qualsevol ciutat vila e loch del dit Principat al dit senyor Rey obedient e dins los limits dessus designats enclosa la augmentacio e novella imposicio dels dits drets de generalitats e los capitols fets per lo dit parlament e fer instar e requirir que totes coses se facen e complesquen que son en lo dit parlament acordades. E no resmenys com en dies passats per nos fos feta certa comissio an Gili Splugues de posar vehedors en los safrans e rebedors del dret pertanyent al General per aquells del qual dret responguessen al dit Gili Splugues com a sobre collidor que apres sie detengut de malaltia per la qual no pot entendre en la sua comissio dessus dita o actes de aquella. Per tant sens deregacio de la dita comissio

sino en quant e mentres que lo dit Gili detengut de la dita sua malaltia en los actes de la dita sua comissio entendre no pora. Per quant en la dilacio de la cosa corre perill e dan al dit General acomanam a vos dit En Joan Fariça eus donam potestat de demanar e rebre dels dits vehedors e cullidors dels safrans lo que hauran cullit e rebut per lo dret del General de aquells e de fer e exequir circa lo dit negoci dels safrans ço que al dit En Gili era e es comes e juxta sa comissio fer podia. E generalment sobre les dites coses totes e séngles ab ses incidencies e dependencies acomanam a vos dit En Joan Fariça lo loch e veus nostres sobre les quals vos hajau ab tota cura e diligencia guardant lo profit del dit General e lo damnatge squivant segons per vos es ofert o promes migançant sagrament e homenatge que haveu prestats en poder nostre. E nos ab aquesta requirim los dits portantveus de Governador e altres oficials e lochtinents lurs en virtut de la dita seguretat per ells feta e o que fer son tenguts de obtemperar e exequir nostres requestes. E a totes altres persones de qualsevol stament o preheminencia sien constituides dins lo dit Principat dehim e intimam e per lo interes de les dites generalitats manam que a vos dit En Joan Feriça en e sobre les dites coses obtemperen e los dits oficials assistesquen de consell ausili e ajuda en quant per lo benefici del dit General necessari sia. Data en Terragona a XX del mes de noembre any MCCCCLXIIII. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Prestó el juramento y homenage Juan Fariça, en poder lel diputado, despues de lo que, le fué entregada copia lel pregon que antes se menciona, junto con las siguienes instrucciones.

Memorial del honorable En Joan Fariça de les coses ue ha de fer e expedir en virtut de la comissio a ell eta per lo magnifich mossen Bernat Çaportella diputat del General de Cathalunya.

Primo tirara dret a la ciutat de Leyda e donara al leputat local les provisions que li porta e comunicara b ell de tot ço que ha carrech de fer e expedir en la lita ciutat. E andosos ensemps e encara ab ells En Manuel de Vilaplana qui es cullidor presentaran al Governador e al veguer e altres oficials de la dita ciutat xi ecclesiastichs com seculars la provisio del senyor Rey e requerran los que facen e presten la seguretat costumada de obtemperar e exequir les requestes del it mossen Çaportella deputat o per part sua fahedoes. Tot consell consulta e dilacio cessants. La qual eguretat reba lo deputat local. E de aquella se faça arta e cartes publiques les quals sien trameses a ossen Çaportella deputat.

Item donaran orde que encontinent sie publicada la rida dels drets imposats e ques continue lo dia que era feta e daqui anant sie donat carrech al dit En ilaplana de fer la inquisicio per les farines e vins e

olis. E encara de rebre les seguretats dels texidors e moliners segons lo dit En Vilaplana es ya informat per lo dit mossen Çaportella.

Per semblant donara carrech al dit En Vilaplana de proveir a la collecta de totes les taules e lochs de la dita vegueria axi com de aço li es feto comissio.

En Leyda no ha mes que fer lo dit En Fariça sino dir al diputat local que sobre lo fet de la pelleria faça ço que lo dit En Manuel de Vilaplana li dira.

Partint de Leyda lo dit En Fariça hira a Balaguer e donara la letra al deputat local e ab ell ensemps presentara als oficials de Balaguer la provisio del senyor Rey e fara que los oficials presten la seguretat acostumada en poder del deputat local axi com en Leyda e apres faran fer la crida. E lo dit En Fariça comanara la taula dels drets an Guerau de Cervello e attendra que en la collecta dels dits drets sie be aqui provehit axi com es en les farines e altres coses segons es ya dessus dit per Leyda. E doñara carrech al dit En Guerau de Cervello de fer e posar cullidors e provehir a la collecta dels dits drets per tots los lochs de aquella deputacio ço es lo vezcomdat Dager e terra del marquesat e informara largament de totes coses que occorren en la exactio de aquests drets al dit En Guerau de Cervello.

En apres lo dit En Joan Fariça vindra a Tarregua e presentar se ha al diputat local e andosos faran que los oficials facen e presten la seguretat acostumada. E faran fer la crida e comanara la taula de aquella vila a aquell que mossen Joan Ferrer li dira qui haja car-

de proveir de cullidors per tots los lochs de la ve-
a per ço que lo dit En Fariça no si hagues a tor-
E de tot lo que sa de fer informara lo collector
ual e del de Balaguer e altres que posara rehebra
etat migançant sagrament e homenatge e encara
mances si li sera vist de haver se leyalment e be
fit del General tot frau squivant e que donaran
te e raho de terça en terça e tota hora que re-
s ne sien al honorable En Joan Berenguer Thora
tor dels dits drets per lo present any assignat e
a quis pertangue.

Balaguer e en Tarregua e en altres lochs de Ur-
e de Segarra lo dit En Fariça se entremetra dels
dors e collidors dels safrans qui son stats posats
En Gili Splugues e per la malaltia del dit En Gili
i e regonexera lurs comptes e rebra dells tot lo
cullit hagen.

ara en apres lo dit En Fariça la via del comdat
ardona e dispondra de cullidors en quiscun loch
passara e donara carrech als qui li sera vist de
eir per los lochs foraneus donant informacio a
lles persones a les quals donara aquests carrechs
t lo que hauran a fer per la bona endressa de
st negoci. E apres tirara la via de la Seu de Ur-
e dels lochs principals del bisbat de Urgell e
s del vezcomdat de Castellbo e per tot provehi-
necessari.

ro attendra que en res no derogue al que En
on Draga hage fet ni dispost per lo General en
lles parts com sie persona que en les coses de

les generalitats per donar molta endressa.

E per semblant attendra de no constituir salari a dengun collector sino aquell que a mossen Çaportella deputat o al general collector vist sie.

De Leyda o de Balaguer lo dit En Fariça haura haguda informacio del comte de Foix hon se atroba e fer hi ha decontinent correu ab la letra del Senyor Rey e de mossen Çaportella e cobrada resposta si veu que lo dit comte sie content que los drets se paguen en ses terres e en les que ha conquistades lo dit En Fariça poran donar orde que sia axi dispost. Car lo dit comte ne scriura a sos oficials. E si era lo contrari ço es que al dit comte no vingues be lo dit En Fariça significar ho ha per correu a mossen Çaportella per ço que ell hi provehis en lo que fos necessari.

En quiscuna part hon presentara la letra del senyor Rey fara aquella regestrar decontinent e cobrar la ha en sa forma.

Les altres coses totes han esser remeses a la bona discrecio del dit En Fariça qui ha larga informacio del negoci e per aquella e son bon sentit pora veure lo que sia pertinent e degut de proveir a totes les dites coses. E axi ho deduira en prathica mils que per informacio posar nos poria.

Expidió, en este mismo dia, el diputado las siguientes provisiones.

Bernat Çaportella cavaller unich deputat et cetera. Confiants de la fidelitat envers lo dit senyor Rey prohitat e industria de vos honorable micer Anthoni Riquer juriste de la ciutat de Leyda ab tenor de la present vos assignam en diputat local en la dita ciutat e vegueria de aquell e lo dit ofici de deputacio local a vos acomanam a beneplacit nostre. Axi que durant lo dit beneplacit siau deputat local en la dita ciutat e vegueria los drets e preheminencies del dit General guardant defensant e mantenint e altres coses fahent que al dit ofici se sguarden a les quals vostres predecessors en aquell han acostumat e fer poden. Volem empero que ans que useu del dit ofici façau e presteu sagrament e homenatge en poder del veguer o altre oficial reyal de aquexa ciutat de haver vos leyalment e be en aquell e de guardar defensar e mantenir los drets e preheminencies del dit General e totes altres coses diligentment leyal e be fer que sguarden al dit ofici. E nos ab aquesta requirim tots oficials axi ecclesiastichs com seglars en la dita ciutat e vegueria constituits sots virtut de la seguretat per ells feta e prestada e o que fer e prestar son tenguts de obtemperar nostres requestes e a totes altres persones a les quals se pertangue dehim intimam e per interes del dit General e generalitats sues manam que a vos dit micer Anthoni Riquer hagen e tinguen per deputat local e que a vos obtemperen e los dits oficials obtemperar ncen en lo exercici e totes coses concernents lo dit

ofici. Del salari del qual volem vos hajau a contentar de la tatxacio per nos faedora. Dada en Tarragona a XX de noembre any MCCCCLXIIII. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Mossen molt honorable. Per quant lo senyor Rey en lo parlament aci celebrat ha reformat lo General e atorgades moltes coses en reformacio de aquell. Yo vos he novellament proveit del ofici de la deputacio local en aquexa ciutat e vegueria segons veureu per forma de la provisio que ab la present rebreu. Per que cove façau lo sagrament e homenatge juxta forma de la dita provisio e apres rebreu dels oficials axi ecclesiastichs com seculars la seguretat acostumada de obtemperar e exequir nostres requestes e per part nostra faedores. Cessants tots consell dilacio e consulta. E fareu ne fer cartes per vostre scriva e aquelles e la del vostre jurament me remetreu aci. En apres mossenyer vos notificam com en virtut del dit parlament son eletes tres persones havent carrech de certes coses a fer juxta forma de alguns capitols concordants per lo dit parlament copia dels quals rebreu ab la present. Vos sou una de les dites tres persones e juxta lo contengut en los dits capitols haveu a prestar lo jurament en los dits capitols mencionat. Per que placiaus aquell fer e prestar en poder de algun oficial reyal e de la prestacio de aquell feu fer acte lo qual nos trameteu aci. En apres donareu obra al de que vos es donat carrech. E hau-

reu vos hi en tal manera que la conciencia vostra ne sie descarregada. Postposades totes favors segons de vos se confia. Dada en Terragona a XX de noembre any MCCCCLXIIII — Bernat Çaportella.

Aqui va En Joan Fariça havent carrech e comissio de mi de algunes coses per lo General. Conferiu ab ell e hajau ho tot per recomanat. Sobre los afers de la pelleria fareu axi com vos sera dit per En Manuel dez Vilaplana.

Al molt honorable mossen Anthoni Riquer juriste en la ciutat de Leyda.

Bernat Çaportella deputat del General de Cathalunya resident en Terragona.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Con la carta que precede fueron remitidos á Antonio Riquer los siguientes capítulos, conforme á los cuales habia de recibir juramento de los capitanes de la gente de armas en el acto de pasar revista.

Item delliberaren que les tres persones dejus scrites per semblant nomenades per lo dit senyor Rey a qui es stat remes ço es mestre Joan Vidal sacrista de la Seu de Terragona lo qual stara en la dita ciutat e mossen Joan Ferrer cavaller qui stara en la vila de Tarregua e micer Anthoni Riquer juriste qui stara en Leyda hagen carrech quiscu en son loch hon stara de rebre mostra al temps del pagament ques haura de fer

del sou als dits CCC homens de cavall ço es de aquells que seran en aquella partida disposts e colloquats. E sots virtut del jurament per ella prestador no admetran degu al dit sou qui no sia be encavalcat e armat juxta la designacio de les armes feta en la oferta et alias idoneu a fer lo servici. E si en aço lur juy no abastara ne hauran consell de persones expertes. E en aço se hauran tota favor amor e odi apart posats. E faran nomina de aquells qui passaran e admetran la qual scrita o signada de lurs mans ço es per quiscu en sa porcio remetran al General receptor o collector scrivint li que pach lo sou a tals e per tants quants seran aquells de qui la mostra hauran rebuda la qual mostra se haja a fer de tres en tres mesos e per aquells fer se lo pagament tot frau cessant.

Item delliberaren que les dites tres persones sien tengudes e hagen carrech de veure e regonexer los comptes del dit general collector de tres en tres mesos passada la primera terça del any los quals comptes empero no puxen difinir mas los dits tres sien tenguts en virtut del jurament per ells prestador de be e leyalment veure examinar e regonexer diligentment los dits comptes e sens algun comport manifestar si res de fraudulencia e engan conexeran o hauran trobat en aquells. E lo dit collector los sia tengut exhibir e ensenyar lo dit compte e comptes e libres de aquells. E per donar aquell e haverse leyalment e be en aquesta administracio lo dit General receptor hage a fer e prestar sagrament e homenatge e donar fermances idonees a conexença dels venerable e magnifichs mossen Joan

Ram ardiacha major de Terragona mossen Bernat Calba cavaller e micer Barnaba Azam sindich de Leyda o de lurs substituits e ensemps ab mossen Bernat Çaportella deputat.

Item delliberaren que les dites tres persones per salari lur de les dites coses de les quals hauran carrech hagen ço es quiscuna délles cinquanta florins dor.

Item delliberaren que axi los capitans dels dits CCC homens de cavall com tots los de la companya llur qui seran admesos al dit sou abans que aquell reben ço es al temps de la mostra sien tenguts fer e prestar sagrament e homenatge en poder de qualsevol de les dites tres persones eletes ço es de servir be e leyalment per tot aquell temps per lo qual rebran lo sou. E que los dits capitans e ells staran a tota ordinacio e comandament del dit senyor Rey e en absencia sua de la senyora Reyna e senyor Primogenit e de son lochtinent o capita general en lo dit Principat de Cathalunya. E los cavallers o gent darmes staran ço es quiscuns a obediencia de llur capita.

Item delliberaren que si en alguna part o loch se recusara pagar lo dit dret e haura obs sforc o ma poderosa per fer pagar aquell que los dits capitans e llurs gents e qualsevol dells requestes per lo collector o collectors general o particulars hagen anar e assistir al loch hon sera necessari per fer la ajuda e sforç necessaris per fer pagar lo dit dret.

Les paraules contengudes en la oferta.

Los homens darmes encavalcats en cavalls encubertats e los cavallers armats en blanch o saltim ab cuy-

races cubertes arnes de cama e de cuxa cabacet e bavera o elmet o celada francesa e bavera e lança de ma. E los dits genetaris ab . . . . . armadura de . . . . . e lança.

Fueron expedidas en el mismo dia las siguientes cartas, con inclusion, en cada una de ellas, de los capítulos que preceden.

Mossen Montros. Per quant lo senyor Rey novellament ha reformat lo General e atorgades moltes coses en reformacio de aquell segons veureu per tenor de una patent provisio la qual en Joan Fariça qui va per afers del dit General ab certes comíssions mies vos comunicara es necessari que aquella matexa provisio presenteu als oficials de aquexa vila axi ecclesiastichs com seculars e de quiscuns rebau ço es dels ecclesiastichs jurament e dels seglars sagrament e homenatge de obtemperar e exequir totes requestes a ells per part mia com a deputat faedores tot consell consulta e dilacions cessants. E fareu de aço fer cartes e tremeteu les a mi. E siau ab lo dit En Joan Fariça en totes les coses que ha de fer aqui com es la publicacio de la crida dels drets imposats e altres coses de les quals ha de mi comissio e manament e feu que tots los actes se scriven. Per semblant a mossen Joan Ferrer es denat carrech per los del parlament que ses tengut aci per lo dit senyor Rey de rebre mostra de la gent dar-

nes qui la volra fer aqui juxta forma de uns capitols copia dels quals vos tramet interclusa dins la present veureu per aquells com lo dit mossen Joan es tengut de prestar jurament de fer segons los dits capitols contenen. Rebreu lo dit jurament e feu lo continuar per vostre scriva e certifiquau men per letra vostra e prestat lo dit jurament podeu donar al dit mossen Joan los dits capitols per que sapia que ha de fer per tenor de aquells. Hajau vos en tot a honor e profit del General per manera que hi retau lo deute vostre e scriviu de tot lo que occorregua. De Terragona a XX de noembre any MCCCCLXIIII. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat del General de Cathalunya resident en Terragona.

Al molt honorable mossen Franci de Montros cavaller deputat local en la vila e vegueria de Tarrégua.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Molt honorable mossenyer. Sobre la oferta per los del parlament per la Magestat del senyor Rey convocat e celebrat en la present ciutat de Terragona feta al dit senyor Rey de CCC homens de cavall ço es L homens darmes e si atrobar se poran e CCL ginets e aço per a temps de I any segons en la oferta se conte son eletes tres persones havents carrech de algunes coses contengudes en los capitols copia dels quals es tramesa al deputat local de aquexa vila lo qual aquella vos donara. De les dites tres persones vos sou la una segons veureu per serie de hu dels dits capitols. E

com les coses per vos e los altres dos faedores redunden molt a servici de la Magestat del dit senyor Rey e honor e benefici de aquest Principat e de les generalitats de aquell. Adonchs per quant desigau lo dit servici e la honor e benefici dessus dits vos prech e requir que acceptat per vos aquest carrech presteu en poder del dit deputat local de aquexa vila lo jurament en los dits capitols designat e apres façau e deduhisquau en obra les coses a vos acomanades sobre les quals vullau be attendre per descarrech de vostra conciencia. Axi que a nostre Senyor Deu qui es conexedor de aquella ne puxau donar bona raho. Les armes de les quals los dits homens de cavall axi homens darmes com ginetaris han esser armats e qual ha esser lo modo lur veureu per un memorial continuat al peu dels dits capitols tret de les paraules formals contengudes en la dita oferta e ab tals armes e modo ha esser feta e rebuda la mostra segons en los dits capitols se conte. Fareu continuar per lo scriva del dit deputat loçal lo jurament que per vos sera prestat e per semblant fareu continuar lo jurament en poder vostre prestador per los capitans dels dits homens de cavall e los de la companyia llur de servir be e leyalment e altres coses fer segons en los dits capitols se conte. E de tot fareu que lo dit scriva faça letra o testimonial. Lo qual a mi trames sia. Dada en Terragona a XX de noembre any MCCCCLXIIII. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat del General de Cathalunya prest a vostra honor.

Al honorable mossen Joan Ferre cavaller en la vila de Tarregua.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Siguen otras cartas que fueron expedidas en la misma fecha.

Molt honorables e savis senyors. Vostres savieses crech no ignoren los apuntaments fets e concordats per los dels tres staments convocats a parlament per lo senyor Rey en la present ciutat de Terragona en virtut dels quals es feta certa augmentacio dels drets de generalitats ques acostumaven pagar e fets novells imposits en algunes coses e aço a temps de un any per suplir al sou dels CCC homens de cavall per lo dit parlament al dit any oferts al dit senyor Rey. Per los quals drets acullir se ha entendre ab tota diligencia. E per ço dispondre son tramesos los ministres del dit General aqui e en altres parts. Placiaus senyors ajudar e endreçar los com quiscuns son tenguts en virtut de la dita oferta e no voler ne permetre per algu los dits drets sien perturbats ne difraudats abans en la exaccio de aquells doneu tot consell favor e ajuda com la majestat del Senyor Rey a servici del qual aço sguarda de vosaltres confia. E no resmenys es cosa concernent benefici e seguretat de aquest Principat. Ço que per vosaltres e quiscuns se deu molt attendre. E sie lo Sant Sperit vostra guarda. Scrita en Terrago-

na a XX de noembre any MCCCCLXIIII. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat del General de Cathalunya prest a vostra honor.

Als molt honorables e savis senyors los pahers de la ciutat de Balaguer.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Otras dos cartas iguales á la que precede, y con la direccion respectiva, fueron enviadas á los paeres de Tárrega y de Lérida, con la sola diferencia que la última tenia al principio las siguientes palabras.

Com per relacio o avis de vostres sindichs qui en aço son entrevenguts crech vostres savieses ya saben los apuntamenrs fets e concordats per ells e per los dels staments et cetera (Sigue igual á las anteriores.)

Molt honorable mossenyer. Per lo senyor Rey es stat reformat lo General e atorgades moltes coses circa la dita reformacio e aço a supplicacio dels del parlament per lo dit senyor Rey convocat e celebrat en aquesta ciutat de Terragona qui li han feta oferta de CCC homens de cavall per a temps de 1 any e per lo sou de aquells se son hagudes augmentar les generalitats e drets de aquelles e imposar drets en algunes coses novellament per el temps del dit any. En Joan Fariça es

trames aqui e en altres parts del Principat ab comissiomia de fer publicar e cullir aquests drets e de altres coses. E comunicara ab vos. Ajudau lo e endreçau lo en totes coses axi com sou tenguts per deute de vostre ofici e signantment provehiu que los oficials facen la seguretat acostumada segons per lo dit En Fariça vos sera dit. Dada en Terragona a XX de noembre any MCCCCLXIIII. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat et cetera.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Dirigitur deputato locali Balagarii.

Bernat Çaportella cavaller unich deputat local del General et cetera.

Confiants de la fidelitat e probitat de vosaltres En Gabriel March e En Joan del Mas de la vila de Falcet ab tenor de la present vos deputam e assignam en collectors e rebedors en la dita vila de Falcet dels drets de generalitats de bolla de plom e segell de cera e altres axi vells com novellament imposats en virtut del parlament novament celebrat per la Magestat del senyor Rey en la present ciutat de Terragona. Axi que vosaltres siau collectors dels dits drets e tingau la taula de aquells en la dita vila e per causa de la dita collecta puxau rebre juraments e altres seguretats de qualsevol persones e inquirir e investigar e totes coses fer que los capitols vells e novells dels dits drets disponen. En la qual collecta vos hajats leyalment diligentment e be a tot profit del dit General e de tot

quant cullireu siau tenguts donar compte e raho tota veguada que requests sereu al honorable En Joan Berenguer Thora collector general a temps del dit any per lo dit parlament diputat e apres lany a quis pertangua e que per aço siau tenguts abdosos a quiscu per laltre. E axi es stat ofert e promes per vos dit En Johan del Mas en virtut del sagrament e homenatge per vos prestat en poder nostre. E vos dit En Gabriel March hajau aço matex prometre e prestar ne la matexa seguretat en poder del batle de Falcet abans que useu del dit ofici e que conste per acte publich de aquella. E nos ab la present requirim lo dit batle e a totes altres persones dehim e intimam e per lo interes de les dites generalitats manam que a vosaltres dits Gabriel March e Joan del Mas feta empero e prestada primer per vos la dita seguretat hagen e tinguen per collectors e a vosaltres en les coses concernents la dita collecta optemperen e donen tot consell e ajuda. Del salari de la qual collecta la qual a beneplacit nostre vos acomanam volem vos hajau a contentar de la tatxacio per nos faedora. Dada en Terragona a XX de noembre any Mil CCCCLXIIII. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

A consecuencia de la carta qne precede, el referido Juan del Mas prestó juramento y homenage, con obligacion de su persona y bienes, renuncias y demás formalidades acostumbradas en estos casos.

Bernat Çaportella unich diputat et cetera.

Confiants de la fidelitat e probitat de vos En Dalmau de Tolosa de la vila de Falcet ab tenor de la present vos deputam e assignam en cullidor e rebedor en lo comdat de Prades e baronia Dentença e priorats de Cartoxa e de Cabaters dels drets de generalitats de bolla de plom e segell de cera e altres drets axi antichs com novellament imposats en virtut del parlament en aquests dies convocat e celebrat per lo dit senyor Rey en la present ciutat de Terragona. Axi que vos dit En Dalmau de Tolosa siau cullidor e rebedor dels dits drets en los dits comdat baronia e priorats exceptat en la vila de Falcet en la qual es ya per nos provehit. En totes les altres viles e lochs los dits drets cullau e rebau. Donant vos encara facultat e potestat de posar e metre cullidors particulars en quiscu de aquells axi com a vos sie vist faedor. Dels quals puxau rebre jurament e homenatge de haver se leyalment e be guardant lo profit del General e que donaran a vos raho e compte de tot ço que hauran cullit dels dits drets. E vos semblantment en la dita vostra collecta e sobre collecta vos hajau diligentment e be a tot profit del General e siau tengut donar raho e compte al honorable En Joan Berenguer Thora general receptor en lo present any deputat per lo dit parlament e apres lo dit any a quis pertangue e aço de terça en terça e tota hora queus ne sie feta requesta. E de aço volem presteu sagrament e homenatge en poder del batle de Fal-

cet ans que useu do la dita collecta e de la dita segu-
retat apparegua per acte publich. Del salari de la qual
collecta e sobre collecta la qual a beneplacit nostre vos
acomanam stareu a conexença nostra e per semblant
hi hagen star tots los collectors particulars per vos po-
sadors en aquestes coses. Adonchs requerim los ofi-
cials dels dits lochs e als altres dehim e intimam e per
lo interes del dit General manam que a vos e als qui
per vos seran posats en e circa la exaccio dels dits
drets obtemperen e los dits oficials vos hi presten au-
xili e ajuda. Dada en Terragona a XX de noembre any
MCCCCLXIIII. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

En Dalmau de Tolosa. Per una patent provisio nos-
tra que apart rebreu veureu les coses queus acoma-
nam. Sobre les quals vos pregam e encarregam do-
neu bona diligencia e cura los drets que son imposats
e la forma com se han exhigit. Veureu per tenor de la
crida o capitols dels dits drets que ab la present vos
trametem. Havem encara parlat ab En Joan del Mas
de algunes particularitats que occorren en aquest ne-
goci. Conferiu ne ab ell e provehiu axi com ell vos
dira e segons vos sie vist per benefici del General car
molt ha esser aço remes a la prathica. De vostres tre-
balls siau cert que lo General nols se acostuma tenir
de algu qui be servescha. Data en Terragona a XXI de
noembre any MCCCCLXIIII. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat et cetera.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Al honrat En Dalmau de Tolosa collidor de les generalitats en lo comdat de Prades baronia Dentença e priorats de Cartoxa e de Çabaters.

Inclusa en la precedente iba el pregon á que antes se hace referencia y todo lo demás que fué remitido á otros nuevamente empleados en casos análogos.

22 DE NOVIEMBRE.

En este dia, el honorable Bernabé Azam, que figuraba como síndico de Lérida y diputado en el parlamento celebrado en Tarragona, comisionado para reconocer la idoneidad de las fianzas prestadas por el referido Juan Berenguer Thorá, comisionó en su lugar, al mismo objeto, al honorable Bartolomé Cases, de la ciudad de Tarragona, cumpliendo este acto con todas las formalidades necesarias.

Por mandato del senyor Rey, espidió, en este mismo dia, el diputado Çaportella las siguientes provisiones.

Bernat Çaportella cavaller unich deputat et cetera. Confiants de la fe e probitat de vos honoroble En Francesch Thora de la vila de Monblanch ab tenor de la present vos donam e assignam en deputat local en

la dita vila de Monblanch e vegueria de aquella e lo dit ofici de deputacio local a vos acomanam a beneplacit nostre. Axi que durant lo dit beneplacit siau deputat local en la dita vila e vegueria los drets e preheminencies del dit General guardant defensant e mantenint e altres coses fahent que al dit ofici se sguarden e les quals vostres predecessors en aquell han acostumat e fer poden. Volem empero que ans que useu del dit ofici façau e presteu sagrament e homenatge en poder del vaguer o altre oficial reyal de la dita vila de haver vos leyalment e be en aquell e de guardar defensar e mantenir los drets e preheminencies del dit General e totes altres coses diligentment leyal e be fer que sguarden al dit ofici. E que conste de la dita seguretat que per vos se prestara per acte publich. E mes volem siau tengut en lo dit ofici e actes de aquell star a consell del honorable micer Jacme Nicolau juriste de aquexa vila. Lo qual vos donam per conseller e assessor pus haja prestat semblant sagrament e homenatge de consellarvos leyalment e be en totes coses del dit ofici. E volem e disponem que lo salari del dit ofici sie partit egualment entre vos e lo dit micer Jacme Nicolau per sos treballs de la dita consellería e assessoria e altre salari per aquella del General demanar no puxa. Adonchs ab la present requirim los oficials axi ecclesiastichs com seculars en la dita vila e vegueria constituits sots virtut de la seguretat per ells feta e prestada e o que fer e prestar son tenguts de obtemperar e exequir nostres requestes. E a totes e sengles persones dehim e intimam e per lo interes

del dit General e generalitats sues manam que a vos dit En Francesch Thora hagen e tinguen per deputat local en la dita vila e vegueria e que a vos obtemperen e obtemperar facen en lo exercici e totes coses lo dit ofici concernents. E los oficials sobre dits vos hi asistesquen eus hi presten auxili e ajuda. Dada en Terragona a XX de noembre any MCCCCLXIIII. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Bernat Çaportella cavaller unich deputat et cetera. Confiants de la fe probitat e industria de vos honorable En Gabriel Maloll burges de la vila de Monblanch ab tenor de la present vos deputam e assignam en tauler e collector en la dita vila de Monblanch e vegueria de aquella de tots los drets de generalitats axi de bolla de plom segell de cera intrades e exides com altres antichs e novament imposats en virtut del parlament en aquests dies prop passats per lo dit senvor Rey celebrat en la present ciutat de Terragona. Axi que vos dit En Gabriel Maloll siau collector e rebedor de tots los dits drets e tingau la taula de aquells en la dita vila e façau los desempatxaments per als dits drets necessaris. Donam encara a vos comissio facultat e potestat que ensemps ab lo honorable micer Jacme Nicholau juriste de aquexa vila lo qual en aquesta part com a assessor e lochtinent del deputat local sia vostre companyo e participant de aquest carrech ço es de anar per la dita vegueria e posar e metre collectors

dels dits drets en totes les viles lochs e passos de aquella les persones que a vos e al dit micer Jacme Nicolau seran vistes idonees e suficients per al negoci. De les quals e de totes altres qui en la dita vegueria hauran carrech de res exhigir o rebre dels dits drets puxau rebre seguretat mijançant sagrament e homenatge e altra queus sie vista de haver se leyalment e be guardant lo profit del General e tot frau squivant e de donar compte e raho a vos dit En Gabriel Maloll sobrecollidor llur de tot quant a mans lurs sera pervengut dels dits drets tota hora que requests ne sien. En la dita collecta e sobrecollecta vos dit En Gabriel Maloll e en la disposicio e ordinacio dels colleetors ab lo dit vostre companyo pugau fer tot quant los capitols dels dits drets disponen. En les quals coses vos e lo dit vostre companyo vos hajau leyalment e be a tot profit del General e tot damnatge e frau squivant. E vos dit En Gabriel Maloll de la dita collecta e sobrecollecta siau tengut donar compte e raho de tres en tres mesos e tota hora que request ne sereu al honrat En Joan Berenguer Thora collector general per lo present any per lo dit parlament deputat e apres lany a quis pertangua. E de aço vos hajau fer e prestar seguretat migançant sagrament e homenatge en poder del deputat local e encara lo dit micer Jacme Nicolau la face e preste semblantment per la sua porcio de ço que li acomanam. E aço sia fet abans que vos ne ells usen de les dites coses e que apparegua de la dita seguretat per acte publich. E vos del salari de la dita collecta e sobrecollecta e alre dessus dit e lo dit micer Ni-

colau de sos dits treballs stareu a la tatxacio per Nos faedora. Adonchs requerim ab la present los oficials de la dita vila e vegueria sots virtut de la seguretat per ells feta e o que fer son tenguts de obtemperar e exequir nostres requestes e al deputat local dehim e manam e a totes altres persones intimàm e encara per lo interes del dit General manam que a vos dit En Gabriel Maloll hagen e tinguen per collector e sobrecollector dessus dit e que a vos e al dit micer Jacme Nicolau en ço que ensemps vos es acomanat obtempereu e los dits oficials e deputat vos assistesquen de auxili e ajuda necessaris. Dada en Terragona a XXII de noembre any MCCCC sexanta quatre. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Bernat Çaportella unich deputat et cetera.

Confiants de la fe probitat e industria de vos honrat En Manuel de Vilaplana de la ciutat de Leyda ab tenor de la present vos deputam e assignam en tauler e collidor en la dita ciutat de Leyda e vegueria de aquella de tots los drets de generalitats axi de bolla de plom e segell de cera intrades e exides com altres antichs e imposats novament en virtut del parlament en aquests dies prop passats per lo dit senyor Rey celebrat en la present ciutat de Terragona. Axi que vos dit En Manuel de Vilaplana siau collector e rebedor de tots los dits drets e tingau la taula de aquells en la dita ciutat e façau los desempatxaments per als dits drets necessaris. Donam encara a vos comissio facultat e potestat de

posar e metre collectors dels dits drets en totes les viles lochs e passos de la dita vegueria. Ço es aquelles persones que a vos seran vistes abils idonees e suficients per al dit negoci. E de aquelles e de totes altres qui hauran carrech de res exhigir o rebre dels dits drets pugau rebre seguretat migançant sagrament e homenatge e altra que a vos sia vista de haver se leyalment e be guardant lo profit del General e tot frau squivant e de donar compte e raho a vos dit En Manuel de Vilaplana com a sobrecollector lur de tot quant a mans lurs pervendra dels dits drets tota hora que requests ne sien. E generalment vos dit En Manuel de Vilaplana pusquau fer en la dita collecta e sobrecollecta tot quant los capitols dels dits drets en e circa la exactio de aquells disponen. En les qual coses vos hajau leyalment e be a profit del General e tot frau squivant. E siau tengut de tota la dita collecta e sobrecollecta donar compte e raho de tres en tres mesos e tota hora que request ne sereu al honrat En Joan Berenguer Thora collector general per lo present any per lo dit parlament deputat e apres lany a quis pertangua. Segons les dites coses son ya axi per vos ofertes e promeses migançant sagrament e homenatge per vos prestats en poder nostre. Del salari de la qual collecta e sobrecollecta la qual a beneplacit nostre vos acomanam volem vos hajau a contentar de la tatxacio per nos faedora. Adonchs ab la present requerim los oficials de la dita ciutat de Leyda e vegueria de aquella. E manam al deputat local e encara dehim e intimam e per lo interes de les dites generalitats manam a totes persones

a qnis pertangue que a vos dit En Manuel de Vilaplana e als qui per vos seran posats e assignats en los lochs de la dita vegueria obtemperen e los dits oficials e deputat local vos assisten eus presten auxili e ajuda en quant necessari sia. Dada en Terragona a XXII de debembre any MCCCCLXIIII. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

En consecuencia, el referido Vilaplana prestó juramento y homenage, en poder del diputado, con obligacion de su persona y bienes.

Bernat Çaportella unich deputat et cetera.

Com per nos lo dia present sie deputat e assignat lo honrat En Manuel de Vilaplana de la ciutat de Leyda en tauler collidor e rebedor en la dita ciutat e vegueria de aquella dels drets de generalitats axi de bolla de plom segell de cera entrades e exides e altres qualsevol drets de generalitats axi antichs com imposats novellament en virtut del parlament en aquests dies passats celebrat en la present ciutat de Terragona segons en la provisio per nos a ell feta se conte. E los afers de la dita taula e de la dita collecta sien tals que bonament no puxen esser expedits per una persona. Adonchs volents provehir a la expedicio de aquells e a la bona endressa del dit General e de les persones qui hauran obs la tal expedicio ab tenor de la present donam deputam e assignam a vos honrat En Gabriel

Fraga ciutada de la dita ciutat de Leyda de la fe probitat e industria del qual confiam en assident e ajudant al dit En Manuel de Vilaplana en la dita taula dels dits drets de generalitats en la ciutat dessus dita e en la expedicio dels afers de aquella. Axi que vos dit En Gabriel Fraga siau e stigau a la dita taula ajudant al dit En Vilaplana e bolleu spatxeu e altres coses façau que a la bona expedicio dels negocis de aquella se pertangua. Les peccunies empero de la dita taula e drets de aquella vinguen a mans del dit En Manuel de Vilaplana segons se conte en la provisio que li havem feta. E vos en aço que hajau a fer e expedir vos hajau leyalment fael e be guardant lo profit del General e lo damnatge squivant. E de aço volem façau e presteu seguretat migançant sagrament e homenatge en poder del diputat local de aquexa ciutat. De la qual seguretat apparegua per acte publich e aço ans que useu del dit ofici. E de vostre salari del dit ofici queus acomanam a beneplacit nostre volem stigau a la tatxacio per Nos faedora. Adonchs requirim los oficials de la dita ciutat e dehim e manam al dit En Manuel de Vilaplana tauler e collector e al deputat local de la dita ciutat e encara per interes de les dites generalitats a totes altres persones a quis pertangua que a vos dit En Gabriel Fraga hagen e tinguen en lo loch e carrech queus acomanam e en aquell vos obtemperen e per res no contrafecen. Dada en Terragona a XXII dies de noembre any MCCCCLXIIII. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Bernat Çaportella et cetera.

Confiants de la fe e industria de vosaltres En Joan Berga de Leyda e Joan de Viladecans ciutadans de Barcelona ab tenor de la present vos deputam e assignam en cullidors e guardes en la dita ciutat de Leyda dels drets de generalitats axi de bolla de plom segell de cera intrades e exides com altres qualsevol axi antichs com novellament imposats en virtut del parlament en aquests dies fet e celebrat per lo senyor Rey en la present ciutat de Terragona. Axi que vosaltres siau collidors e guardes dels dits drets e assistats a la taula de aquells e ajudets a lur expedicio segons per lo honrat En Manuel de Vilaplana tauler e collector sera ordenat e dispost. E inquirats e investiguets diligentment de aquells e altres coses façau que los capitols dels dits drets en e circa lur exactio disponen. Les peccunies empero de aquells vinguen decontinent a mans del dit En Manuel de Vilaplana tauler e collector per nos deputat en la dita ciutat e vegueria de aquella e per vosaltres no sien gens retengudes. Siau tenguts en lo dit vostre ofici haver vos diligentment fiel e leyal guardant lo profit del General e lo damnatge e tot frau squivant e de aço volem façau e presteu sagrament e homenatge en poder del deputat local de aquexa ciutat de la prestacio del qual apparegua per acte publich. E aço siau tenguts axi fer abans que en res useu del dit ofici e del salari de aquell lo qual a beneplacit nostre vos acomanam volem hajau a star a

la tatxacio per nos faedora. Adonchs ab la present requirim los oficials de la dita ciutat de Leyda e al deputat local de la dita ciutat e altres persones per interes de les dites generalitats dehim e manam que a vosaltres hagen e tinguen per collidors e guardes del dit General e queus obtemperen en ço que concernescha al dit ofici. Dada en Terragona a XXII de noembre any MCCCCLXIIII. —Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Molt honorable mossenyer. Los del parlament convocat en aquesta ciutat per lo senyor Rey han feta oferta a sa Excellencia de CCC homens de cavall per a temps de un any e per lo sou de aquells han en algunes coses augmentats los drets de les generalitats del Principat e imposats novellament en algunes coses e aço per lo dit any tant solament. E en la oferta feta dels dits CCC homens de cavall es axi deduit per los dits drets se hagen a pagar per totes les terres del dit Principat de obediencia del dit senyor Rey axi de ecclesiastichs com de barons e altres en tant que en aço vendrien les terres del Illustre comte de Foix que ha en aquest Principat axi de son heretatge com les que ha conquistades. Lo senyor Rey li scriu per aço e yo encara per lo carrech que tinch dels afers de les generalitats per mon ofici. Creu se que sa senyoria sera prompta e voluntaria en tot ço que sie servici del dit senyor Rey com es aquesta cosa en la qual va son stat. Car sperança se ha ab Deu que ab aquesta potencia e

ab laltra del dit senyor Rey se cobrara en aquest any tot lo que es inobedient e rebelle. E per quant los del dit parlament han pensat que vostre entrevenimen pora molt fer a conduir ab lo dit senyor comte la dita faena me han donat carrech de scriureus del dit negoci. Pregant vos de part del dit parlament que hi vullau treballar per vostre poder a fi que la cosa haja efecte. Certificant vos queus sera pres per les gents del dit parlament a molta complascencia. E ultra axo vos son oferts per vostres treballs cinquanta florins dor los quals yous fare desliurar tota vegada que la cosa haja lo seu bon efecte. Scrita en Terragona a XXIII de noembre any MCCCCLXIIII. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat del General de Cathalunya resident en Terragona a vostra honor prest.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Al honorable micer P. Miquel procurador del Illustre comte de Foix e de Begorra.

Senyor molt Illustre. Per la Magestat del senyor Rey es sorit a vostra Illustrissima senyoria dels apuntaments fets en lo parlament per sa Altesa convocat e celebrat en la present ciutat de Terragona. En virtut dels quals entre les altres coses ha covengut augmentar e crexer los drets de generalitats ques acostumaven pagar en aquest Principat e encara novellament imposar alguns drets en algunes coses. E aço per suplir al sou de CCC homens de cavall oferts per a temps de un any a sa Altesa e al servici de aquella.

E com sia axi deduit en lacte de la dita oferta que los dits drets se paguen en totes les terres de aquest Principat de obediencia del dit senyor Rey axi de ecclesiastichs com de barons militars e de tot altre stament. Per tant los dit senyor Rey scriu a vostra Senyoria que li placia provehir e manar que los dits drets se paguen en les terres de aquella e en les que ha en lo dit Principat conquistades. E jatsia en les coses concernents honor e benefici del dit senyor Rey no calegua miga de alguna intercessio ab vostra Senyoria. Pero encara per la molta devocio ques ha al servici del dit senyor Rey e desig que aquesta oferta puxa haver compliment la qual en altra manera no hauria efecte es feta per mi e per lo carrech que tinch de mon ofici. La present suplicant vostra dita Illustrissima Senyoria li placia axi proveir ço es que los dits drets realment e ab integritat se paguen en les dites vostres terres e per vostra senyoria conquistades e vinguen en mans dels collector o collectors per lo dit parlament deputats axi com se fara en les altres terres de aquest Principat de la dita obediencia. Scrivint e mannant ho axi vostra Senyoria a sos ministres e oficials de les dites terres. Sera cosa principalment concernent lo servici honor e benefici del dit senyor Rey e ab la qual Deu migançant se guanyara e reduira tot aquest Principat. Pero encara los de aquest dit Principat obedients al dit senyor Rey e yo per ells vos ho haure a merce e a gracia. Placiaus senyor per lo present correu per aquesta raho trames haja vostra resposta aquella que de vostra Senyoria sespera ensemps ab les le-

tres per als dits oficials vostres per aço necessaries. Ab la present es tramesa a vostra Senyoria copia dels capitols dels drets imposats per ço que la dita Senyoria vostra si li sera plasent aquells veja. E sia lo Sant Sperit molt Illustre senyor vostra protectio e guarda. Feta en Terragona a XXII de noembre any MCCCC LXIIII.

Senyor lo qui devotament se recomana en gracia de vostra senyoria Bernat Çaportella deputat del General de Cathalunya.

Al molt Illustre senyor lo comte de Foix e de Begorra.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Honrats senyors. Sobre la diferencia que seria entre vosaltres en la collecta dels drets de generalitats queus he acomanada es ma intencio e voluntat que andosos treballeu en exhigir e cullir los dits drets axi en la taula com en altres coses. La dita taula empero e los libres e peccunies dels dits drets sien e stiguen vers lo dit En Gabriel March e axi vos prech queus ne concordeu e doneu recapte al queus es acomanat. Altrament fariay altra provisio que non haurieu ni la hu ni laltre. Feta en Terragona a XXIII de noembre any MCCCCLXIIII. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat del General de Cathalunya.

Als honrats En Gabriel March e En Joan del Mas cullidors dels drets de generalitats en la vila de Falçet.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Bernat Çaportella et cetera.

Desigants proveir a la indemnitat del dit General e de les generalitats de aquell e que totes fraus sien squivades. Ab tenor de la present fem e cream a vos En Joan de Tagamanent ciuteda de Barcelona fael e obedient al senyor Rey en guarda del dit General e dels drets de generalitats de aquell axi que vos dit En Joan de Tagamanent aneu e pugau anar per totes ciutats viles lochs e passos del dit Principat de Cathalunya de obediencia del senyor Rey e veure investigar e inquirir dels drets de les dites generalitats axi antichs com novellament imposats en virtut del parlament celebrat per lo dit senyor Rey en la present ciutat de Terragona e be sguardar e attendre e instar que los dits drets se paguen ab integritat als cullidors de aquells per totes persones segons los capitols de les dites generalitats disponen e ordonen. E per aço fer totes instancies e actes necessaris. En les qual coses vos hajau diligentment fael e leal a tot profit del dit General segons haveu ofert e promes en virtut del jurament e homenatge que per aço haveu prestats en poder nostre. E sots virtut dels dits sagrament e homenatge no pugau fer exaccio de alguna persona ni pendre subornacio ne alguna composicio fer de algun frau per alguna persona comes e per vos atrobat en les dites generalitats abans siau tengut lo dit frau manifestar a nos o al deputat local o collidor dels dits drets en la ciutat vila o loch hon per vos atrobat sia segons totes

les dites coses migançant la dita seguretat son per vos ofertes. De les quals fraus o penes e bans de aquelles vos hajau la part ques pertany al accusador o denunciador dels fraus dels dits drets segons los capitols de aquells declaren. E de la part de les dites penes e bans vos contenteu sens altre salari per lo dit vostre ofici. Adonchs ab la present requerim tots e sengles oficials axi ecclesiastichs com seculars sots virtut del sagrament e homenatge per ells fet e prestat e o que fer e prestar son tenguts de obtemperar e exequir nostres requestes. E manam a tots e sengles deputats locals e altres persones a les quals se pertangua que a vos dit En Joan de Tagamanent hagen e tinguen per guarda del dit General e a vos en les coses concernents lo exercici del dit ofici obtemperen e los dits oficials asistesquen de ajuda e auxili necessaris. Dada en Terragona a XXVII de noembre any MCCCCLXIIII. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

El referido Juan de Tagamanent prestó, á consecuencia de esta nueva provision, el correspondiente juramento y homenage en poder del diputado, con las formalidades de costumbre.

Igual á la carta que antecede, se expidió, con objeto análogo, otra á Manuel Salvat de Tarragona, sin mas diferencia que la fecha, que era de seis noviembre, y por lo mismo prestó tambien el nuevamente nombrado juramento y homenage de costumbre.

Bernat Çaportella cavaller unich deputat et cetera.

Confiant de la fe e industria de vos En Joan de Cardona notari de la vila de Cardona ab tenor de la present vos deputam e assignam en sobrecollidir en la dita vila de Cardona e altres viles e lochs del comdat de Cardona e vezcomdat de Vilamnr dels drets de generalitats de bolla de plom e segell de cera e altres axi antichs com novellament imposats en virtut del parlament en aquests dies passats celebrat per la Majestat del senyor Rey en la present ciutat de Terregona. Axi que vos dit En Joan de Cardona cullau hajau e rebau de mans dels collectors dels dits drets en la dita vila de Cardona e altres viles e lochs dels dits comdat e vezcomdat deputats les quantitats dels dits drets que seran per ells exhigides e tretes. E vos aquelles desliurareu al honorable En Joan Berenguer Thora collector general per lo present any assignat. E apres lany a quis pertangua. Donant de la dita vostra sobrecollecta al dit general receptor compte e raho plenariament de tres en tres mesos e tota hora que sereu request e havent vos en les dites coses faelment e leal e be tot frau e dolositat cessants segons es stat per vos axi ofert e promes migançant sagrament e homenatge per vos prestats en poder nostre. E per la dita sobrecollecta la qual a nostre beneplacit vos acomanam vos contentareu del salari juxta la tatxacio per nos faedora. Adonchs ab la present requirim los oficials axi ecclesiastichs com seglars de la dita vila e comdat de

Cardona e vezcomdat de Vilamur e dehim e manam als dits particulars collectors e a totes e sengles altres persones a les quals se pertangue que a vos dit En Joan de Cardona hagen e tinguen per sobrecollector dessus dit e los dits collectors a nos responguen e los oficials respondre facen e en lo exercici de la dita collecta vos asistesquen de oportu auxili. Dada de Terragona a XXVII de noembre any MCCCCLXIIII. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Prestó el referido Juan de Cardona, en poder del diputado, el juramento y homenage que se requiere en tales casos, con las formalidades de costumbre.

Bernat Çaportella et cetera.

Confiants de la fe e probitat de vos En Gabriel Claris de la vila de Prades ab tenor de la present vos deputam e assignam en cullidor e rebedor en la dita vila dels drets de generalitats de bolla de plom segell de cera e altres antichs e novellament imposats en virtut del parlament per lo dit senyor Rey convocat e celebrat en la present ciutat de Terragona. Axi que vos dit En Gabriel Claris tingau la taula dels dits drets en la dita vila e cullau e rebau aquells juxta forma dels capitols per aço ordenats e totes coses façau a la dita collecta opportunes e necessaries en la qual vos hajau faclment leyal e be tot frau e dolositat cessant e de la

dita vostra collecta doneu e siau tengut donar compte e raho de tres en tres mesos e tota veguada que request ne sereu ço es an Dalmau de Tolosa sobre collidor en lo comdat de Prades o al honorable En Joan Berenguer Thora receptor o collector general als dits drets per lo present any assignat e apres lany a quis pertangua segons totes les dites coses migançant sagrament e homenatge per vos en poder nostre fet e prestat son oferts. E de la dita collecta la qual a beneplacit nostre vos acomanam vos contentareu del salari juxta la tatxacio per nos faedora. Adonchs requerim los oficials de la dita vila sots virtut de la seguretat per ells prestada o que prestar son tenguts de obtemperar nostres requestes. E a totes altres persones per interes de les dites generalitats dehim e manam a vos dit En Gabriel Claris hagen e tinguen per collector dels dits drets en la dita vila e de aquells a vos responguen e los dits oficials respondreus facen e no contravinguen per alguna causa. Dada en Tarragona a XXVII de noembre any MCCCCLXIIII. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Prestó dicho Gabriel Claris el juramento y homenage, en poder del diputado, con las formalidades de costumbre.

Nos Bernardus Çaportella miles deputatus unicus Generalis Cathalonie Principatus residentes Terrachone totam potestatem oficii deputacionis dicti Genera-

lis habentes propter inobedienciam et detestandam rebellionem per olim condeputatos nostros Majestati Serenissimi domini Regis factam quam ob causam decretum es per dictam regiam magestatem totam dictam potestatem in nos esse et residere et actus quoscumque ad dictum deputacionis oficium pertinentes nos exercere posse atque debere.

Cum inter eos qui in dictam Magestatem regiam dicte rebellionis crimine nephandissimo conspirarunt Michael Vives civis Barchinone qui oficium defensoris jurium generalitatum dicti Cathalonie Principatus obtinebat reus existat ob quod eum et ceteros suos complices dicta Magestas regia damnavit juste quidem eosque omni honore oficio et beneficio decrevit esse indignos. Cui decreto et sentencie regie nos adherentes quo ad nos et dictum oficium nostrum pertinet Michaelem Vives predictum dicto defensoris jurium generalitatum oficio provaverimus et presentis serie de certa sciencia et expresse provamus. Expediatque pro utilitate dicti Generalis et suorum jurium conservacione de oficio ipso persone alteri ad illud idonee providere. Nam ex vaccacione ipsius jura dictarum generalitatum proculdubio paterentur jacturam. Ideoque indemnitate Generalis predicti in hiis premisa et attenta de suficiencia industria et multarum rerum usu atque pericia vestri Bernardi Dala civis Barchinonensis plurium confusi cuiusque fides et devocio erga dictam regiam Magestatem pluribus in rebus sunt comprobate. Nam laribus et rebus vestris omnibus post habitis exposuistis vitam et bona pro fide regia observanda quibus

respectibus estis non in merito favoribus et honoribus prosequendus. Igitur dictum defensoris jurium generalitatum oficium sit ut premittitur vacans. Cum omnibus suis preheminenciis et prerogativis et eius usu et exercicio vobis dicto Bernardo Dala ad nostri et successorum nostrorum in dicto deputacionis oficio beneplacitum concedimus comittimus et etiam comendamus. Ita quod vos dictus Bernardus Dala durante dicto nostro et successorum nostrorum beneplacito sitis defensor jurium generalitatum dicti Cathalonie principatus ipsumque oficium habeatis teneatis reguatis et exerceatis fideliter atque bene dicta jura defendendo procurando conservando et in omnibus manutenendo aliaque universa et singula faciendo et libere exercendo pro et cum dicto oficio que ad ipsius onus et exercicium pertinent et incumbunt. Et habeatis et recipiatis pro dicto oficio quociens illius plenariam adeptus fueritis possessionem ex et de juribus et emolumentis dictarum generalitatum illud annuum salarium quod per dictum Michaelem Vives aliosque predecessores vestros in et pro eo erat haberi et recipi consuetum. Interim vero quod ipsius oficii propter rebellionem dicte civitatis Barchinone aliorumque parcium dicti Cathalonie principatus a obediencia dicti domini Regis deviancium et propter scismam et guerram inde subortam in dicto Cathalonie principatu possessionem integram non obtinueritis et eius usum et exercicium plenarie non poteritis exercere habeatis et recipiatis pro salario dicti vestri oficii viginti quinque libras barchinoneses vobis annis singulis ex et de dictis emolumen-

tis et juribus exolvendas. Itaque prestito jam per vos juramento ad Sancta Dei quatuor Evangelia per vos corporaliter tacta ac homagio manibus et ore comendato quorum virtute promisistis in dicto oficio bene fideliter et legaliter vos habere et alia façere que et prout superius enarrantur. Harum serie dicimus et intimamus quibuscumque oficialibus tam ecclesiasticis quam secularibus quacumquo auctoritate et potestate fungentibus in dicto Cathalonie principatu eosque requirimus sub debito obligacionis qua tenentur nostris obtemperare requisicionibus et illas exequi oficialibus autem et ministris dicti Generalis et aliis quibuscumque personis intra dictum Cathalonie Principatum constitutis dicimus et pro interesse dictarum generalitatum quatenus potestatis est nostre mandamus ut vos dictum Bernardum Dala pro defensore predicto habeant teneant et admittant vobisque in oficio ipso et ejus usu et exercicio pareant et attendant ac preheminenciis et prerogativis pro illo vobis debitis non derogent oficialesque predicti in occurrentibus circa usum et exercicium dicti oficii vobis asistant auxilio et opera oportunis. In quorum fidem et testimonium presentes fieri jussimus manu nostra signatas sigillique dicti Diputacionis oficii pendentis munimine roboratas. Datum Terrachone die XXVII mensis novembris anno a Nativitate Domini MCCCCLXIIII. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Prestó dicho Bernardo Dala, en poder del diputado, el juramento y homenage, con las formalidades de costumbre.

Bernat Çaportella cavaller et cetera.

Confiant de la fe probitat e industria de vos En Luis Garriga de lu ciutat de Terragona ab tenor de la present vos donam e deputam en cullidor e receptor en la dita ciutat dels drets de generalitats de bolla de plom e segell de cera e altres axi antichs com novellament imposats en virtut del parlament en aquests dies prop passats convocat e celebrat per lo dit senyor Rey en la present ciutat de Tarragona. Exceptats empero de la present vostra recepcio e collecta los drets de intrades e exides la collecta dels quals es a altri comesa. Mes a vos encara deputam e assignam en receptor de tots los dits drets e ab aquells ensemps de les dites intrades e exides per totes les viles lochs e passos del camp de Terragona e aço de mans dels collectors particulars posats o ques posaran a rebre e cullir aquells. Vos donchs dit En Luis Garriga tingau la taula en la dita ciutat dels drets que dessus son dits e siau collidor e rebedor de aquells e bolleu e spatxeu de plom e de cera e altres coses façau que a la dita collecta se pertanyen. Siau en apres sobrecollidor de les taules foranes ço es de les viles lochs e passos del dit camp de Terragona e dels cullidors qualsevol drets de genera-

litats en les dites viles lochs e passos de aquelles. E en les dites collecta e sobrecollecta vos hajau be leyalment e fael tot frau e dolositat squivant. E siau tengut de la dita collecta e sobre collecta donar raho e compte de tres en tres mesos a tota hora que request ne sereu al honorable En Joan Berenguer Thora collector e receptor general de tots los dits drets per lo present any assignat e apres a quis pertangue. Segons totes les dites coses en virtut de la seguretat migançant sagrament e homenatge per vos prestada haveu ofertes e promeses. De la qual collecta e sobrecollecta o del salari de aquella o aquelles les quals a beneplacit nostre vos acomanam stareu a la tatxacio per nos faedora. Adonchs requerim los oficials axi ecclesiastichs com seglars de la dita ciutat e camp de Terragona e al deputat local e altres persones per interes de les dites generalitats dehim e manam a vos dit En Luis Garrigua hagen e tinguen per collector e sobrecollector dessus dits e de les dites coses queus acomanem a vos responguen e obtemperen e los dits oficials respondre e obtemperar facen. E a vos en e circa lo exercici de les coses a vos comeses vos asistesquen de auxili necessari. Dada en Terragona a XXVII de noembre any MCCCCLXIIII. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Prestó el referido Luis Garriga el juramento y homenage, con garantia de su persona y bienes y demás formalidades de costumbre, en poder del diputado, el cual man-

dó al nuevo empleado, que de les derechos de su colecta satisfaciese doscientos cincuenta florines de oro, que se habian de repartir entre varias personas que él designaria, en remuneracion de ciertos trabajos ejecutados por los mismos, segun así se habia dispuesto por los individuos que componian el parlamento; á lo que contestó el jurante con las siguientes palabras.

Que tindra caxa de les peccunies de sa recepcio e de aquelles nos plenira sino que aquelles per aquelles liurara al dit general receptor o a les persones qui per ell li sera manat tot frau cessant en dara bon compte e raho et cetera.

Honorables senyors. Vostra letra havem rebuda e quant al primer cap del orde que havem posat en lo collir del dret de les farines ques fa per los pesadors de aquexa vila a beneplacit fins nos ne haguesseu consultat nos es vist que pus la cosa sta be arreglada en aquexa vila dels dos pesadors e libres e que mils no si poria provehir nos plau be que axi stigua· ab aço que lo blat e la farina nos pertesqua del pes fins lo dret sie pagat e que vos collector tots dies si fer se pora sino axi sovin com poreu rebau lo dret que los pesadors haurau cullit e quen façau libre de compte per jornades ques concorde ab los libres dels pesadors. E rebreu dels dits pesadors sagrament e homenatge de haver se leyalment e be e encautar las heu hi donca

bon recapte que sguart se haura a lurs treballs. E per quant als molins vindran blats de altres parts hon no haura pesadors cove los moliners facen la seguretat que dien los capitols e encara preneu jurament de les mullers el de tots altres ministres llurs provehint a tot frau que si pogues fer. Car com dehim molt ha esser remes a la prathicha e feu que dells moliners se haja compte e raho no solament los dissaptes mas encara tots dies si bonament se pora fer. E vos collector preneu ne afany. Car com dit es dessus a tot se haura sguart pus sie vista la diligencia e bona cura. Al altre cap de anar lo notari per la vegueria ab vosaltres nos plau. Pero ques tingue per dit que no pot comptar lo salari de la constitucio ni altre acostumat. Car nou comporta lo temps sino que stara si vol a conexença nostra. En lo que dehiu de la Spluga e altres lochs que no han pes es nostra intencio lo dret se culla per los collectors dels lochs abans de anar al moli segons diu lo capitol. Car ya poran saber quant pesa una mitgera o quartera de blat e axi levar de tot lo que hira a moli lo compte e als moliners no cal acomanar sino allo que de necessitat ha a venir a ells com es los blats dels lochs pochs als quals altrament proveir nos poria. Al que dehiu En Fariça hauria demanat al bollador lo procehit apres la capitulacio es stada aci publicada e fins ell nes stat remogut. Jaquiu ho star per lo present fins vos ne scrivam per altra. Al restant que lo dit En Fariça hauria proveit En Marcal culla aqui los safrans no som de aquex parer que per tant pocha cosa hi calegua fer ministre. Car molt

Bernat Çaportella cavaller unich deputat et cetera.

Confiant de la fe e industria de vos En Joan de Cardona notari de la vila de Cardona ab tenor de la present vos deputam e assignam en sobrecollidir en la dita vila de Cardona e altres viles e lochs del comdat de Cardona e vezcomdat de Vilamnr dels drets de generalitats de bolla de plom e segell de cera e altres axi antichs com novellament imposats en virtut del parlament en aquests dies passats celebrat per la Majestat del senyor Rey en la present ciutat de Terregona. Axi que vos dit En Joan de Cardona cullau hajau e rebau de mans dels collectors dels dits drets en la dita vila de Cardona e altres viles e lochs dels dits comdat e vezcomdat deputats les quantitats dels dits drets que seran per ells exhigides e tretes. E vos aquelles desliurareu al honorable En Joan Berenguer Thora collector general per lo present any assignat. E apres lany a quis pertangua. Donant de la dita vostra sobrecollecta al dit general receptor compte e raho plenariament de tres en tres mesos e tota hora que sereu request e havent vos en les dites coses faelment e leal e be tot frau e dolositat cessants segons es stat per vos axi ofert e promes migançant sagrament e homenatge per vos prestats en poder nostre. E per la dita sobrecollecta la qual a nostre beneplacit vos acomanam vos contentareu del salari juxta la tatxacio per nos faedora. Adonchs ab la present requirim los oficials axi ecclesiastichs com seglars de la dita vila e comdat de

cio sens algun comport. Avisant vos enapres com havem informacio que alguns pellers per difraudar lo dret dels XII diners que es stat augmentat lo segell de cera havien bollada pelleria e scapolons per al temps de aquest any e aço abans que la crida sie stada publicada havent ells sentiment de la dita augmentacio del dret ço que redunda a molt frau de aquell. Per queus dehim e manam façau bollar de cera nòvament tots los pellers axi de scapolons com de pelleria feta e tot ço que los dits pellers haguessen bollat abans de la crida e no sia encara venut e feu los pagar a raho de III sous per liura per lo dret del segell de cera. Ço es comptant sobre los II sous a raho dels quals han ya bollat e pagat e prenent los aquells en compte. Dada en Terragona a XXVIIII de noembre any MCCCC sexanta quatre. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat del General de Cathalunya resident en Terragona.

Als honorables micer Jacme Nicholau lochtinent de diputat local e En Gabriel Maloll collector de les generalitats en la vila e vegueria de Montblanch.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Als collidors de Falcet.

Honrats senyers. Informacio havem que alguns pellers havent sentiment de aquests drets novellament imposats abans de la publicacio de la crida han bollat o segellat de cera pelleria o scapolons a raho dels II sous per lliura ço que ha a servir per aquest any e re-

dunda en gran frau del dret imposat novament. Per queus dehim e manam façau altra vegada sagellar de cera la dita pelleria e scapolons e tot ço que sia per pellers sagellat a raho de II sous e no sie encare venut e feu pagar per allo a raho de III sous per lliura. Prenent los empero en compte los II sous per los quals haurien ya bollat e pagat axi ques compte sobre aquells. E digau aço matex de part nostra an Dalmau de Tolosa sobrecullidor del comdat si aqui sera sino trameteu li la present la qual prengua per sua. Dada en Terragona a XXVIIII de noembre any MCCCCLXIIII. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat del General de Cathalunya resident en Terragona.

Als honrats En Gabriel March e En Joan del Mas collidors de les generalitats en la vila de Falcet.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Percllo.

Al collector de Leyda.

Honrat senyer. Vostra letra havem rebuda. Plau nos la bona diligencia e orde donat en les coses. Continuau daquiavant axi com se confia de vos. E en lo restant que dehiu del fet dels pellers nos scrivim al deputat local molt stretament e cauta per que no aparescha per avis vostre. Donauli la letra e comunicau ne ab ell. Car nos li dehim quen scrivim a ell e a vos. E scriviunos com si haura. De Terragona a XXVIIII de noembre any MCCCCLXIIII. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella et cetera.

Per servar la prathica acostumada cove doneu fermances per vostra collecta en poder del deputat local e feu les continuar per lo scriva qui nos ne certifique. Nos ne scrivim al deputat local quey do orde axis faça. Ab la present rebreu treslat de la letra del deputat local per que vejau la forma com li scrivim sobre lo fet del pellers.

Dirigitur Manueli de Vilaplana collectori Illerde.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Al deputat local de Leyda.

Molt honorable mossenyer. Per proveir al frau que per los pellers se podia fer en bollar de cera scapolons e pelleria abans de la publicacio de la crida de aquests drets novament imposats e aço per a temps de aquest any vos trametem a dir per lo honorable En Manuel de Vilaplana collector que fesseu tornar bollar de cera tota pelleria scapolons e altra roba de pellers que no fos venuda e pagar per aquella a raho de III sous per lliura. Ço es comptant sobre los II sous a raho dels quals haurien ya bollat e pagat e prenent los aquells en compte. Crehem axi sera fet e si fet no era vos dehim e manam ho façau axi complir sens algun comport. Car lo dan serie tan gran que no es cosa que tollerar se puxa. E som certs que molts han tenguda la dita astucia. De aço matex scrivim al dit collector. Dona u orde la cosa se faça axi e noy haja falla al-

guna. Data en Terragona a XXVIIII de noembre any MCCCCLXIIII. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat et cetera.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Apres feta la present havem feta paraula al senyor Rey sobre lo fet de mossen Erill al qual lo dit senyor Rey scriu letra. La qual rebreu ab la present. Donau orde li sia tramesa. E donau orde que En Manuel de Vilaplana done fermances per la collecta que li es comesa. E certifiquau nos ne quant fet sia.

Al molt honorable micer Anthoni Riquer deputat local en la ciutat e vegueria de Leyda.

Per En Franci Prats.

Bernat Çaportella unich deputat et cetera.

Confiant de la fe probitat e industria de vos honorable En Franci Prats de la vila de Vilafrancha de Penedes ab tenor de la present vos donam posam e assignam en deputat local en la dita vila e vegueria de aquella. E lo dit ofici vos acomanam a beneplacit nostre. Axi que vos dit En Franci Prats durant lo dit beneplacit siau deputat local en la dita vila e vegueria los drets del dit General prerogatives e preheminencies de aquell guardant defensant e mantenint e totes coses fahent que al dit ofici se pertanyen e les quals vostres predecessors en aquell han acostumat e fer poden. En lo qual ofici vos hajau faelment leal e be a tota honor e profit del General salva tots temps veritat. E de aço volem façau e presteu sagrament e ho-

menatge en poder del vaguer de aquexa dita vila o lochtinent seu abans que en res useu del dit ofici. E volem de la dita seguretat per vos prestadora apparegua per acte publich. Per lo dit ofici lo qual com dit es vos acomanam nous constituhim altre salari sino aquell que a nos sera vist axi queus hajau a contentar de la tatxacio juxta la occurrencia del temps per nos faedora. Adonchs ab la present requirim lo dit vaguer e tots altres oficials axi ecclesiastichs com seglars en la dita vila e vegueria constituits sots virtut de la seguretat per ells feta e o que fer sou tenguts de obtemperar e exequir nostres requestes. E als collectors dels dits drets de generalitats en la vila e vegueria sobredites e totes altres persones a quis pertangua per interes de les dites generalitats e en quant es de nostra potestat dehim e manam a vos dit En Franci Prats durant lo dit beneplacit hagen e tinguen per deputat local en la dita vila e vegueria e a vos en les coses concernents lo exercici del dit ofici obtemperen e los dits oficials obtemperar facen eus asistesquen de oportu auxili. Dada en Terragona a XXX de noembre any MCCCCLXIIII. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Al deputat local de Sancta Coloma.

Honrat senyer. Com vos sabeu vos havem assignat En P. Molgosa de aquexa vila en cullidor e rebedor del dret pertanyent al General per los safrans que en aquexa dita vila se pesaran e vendran ab potestat de

mudar los vehedors segons li sera vist. E per quant havem dell plenaria confiança que donara bon recapte e compliment al que li havem acomanat. Vos dehim e manam que en res toquant los dits safrans ne los vehedors de aquells nous cureu entremetre. Ne encara si safrans hi hixen falsificats nous cureu de aquells. Jaquint ho al dit P. Molgosa. Car nos havem proveit e ordenat e al dit P. Molgosa manat que ell nos trameta aci los tals safans si alguns ni hixen. En les altres coses de vostre ofici donau recapte e hajau vos en aquell promenivolment e feu per manera que no sinta hom algunes privades passions. Car no es pertinent que algu dega de aquelles usar tenint ofici altrament covendria provehirhi. Dada en Terragona lo primer dia de dehembre any MCCCCLXIIII. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat et cetera.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Al honrat senyer En Joan Rosanes deputat local en la vila de Sancta Coloma e altres lochtinents de la regueria de Cervera.

Al collector en la vila de Sancta Coloma.

Honrat senyer. Informacio havem que alguns pellers havents sentiment que lo dret del segell de cera se devia augmentar han segellat abans de la publicacio de la crida robes moltes per vendre dins aquest any ço que seria en gran frau del dit dret. Per queus dehim e manam façau bollar o sagellar de cera altra vegada tota pelleria scapolons e altres robes de pellers ques tro-

pien en poder lur bollades o sagellades abans de la publicacio de la dita crida e feu los pagar per aquelles a raho de III sous per lliura prenent los empero en compte los II sous a raho dels quals haurien ya pagat axi ques compte sobre aquells en manara que paguen lo dret novellament augmentat tot frau cessant. Dada en Terragona lo primer dia de dehembre any MCCCC LXIIII. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat et cetera.

Dirigitur Francisco Laurencii collectori generalitatum en Sancta Coloma de Queralt.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Als prohomens del comdat de Prades.

Honrats senyors. Sabut havem que vosaltres haurieu feta instancia que los drets de generalitats novellament imposats no sien publicats aqui ni menys exhigits per quant haurieu entes que encara los dits drets nos exhigirien en alguns lochs del camp de Terragona: Veritat es que per quant los qui han carrech de fer publicar aço no poden esser en una matexa jornada per tots los lochs. Cove axi fer que uns lochs comencen primers que altres. Pero tots ne han a passar e de fet passaran una anyada e axi aquesta ciutat ha mes de X jorns que ha començat o de dia en dia comencen los lochs del camp e de les altres parts de aquest Principat e quiscu te son compte de lany. Per ço que qui haura abans començat abans haura acabat e no hajau pensament que algu se puxa exhimir del dit carrech.

Per que disponeu vos a pendre aquell pus la fortuna ho importa que axi ha de passar. E nous ne metesseu en alre. Car nos poria tollerar abans si hauria a fer provisio rigorosa la qual sens falta vos redundaria en molt damnatge. Dada en Terragona lo primer dia de dehembre any MCCCCLXIIII. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat et cetera.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Al noble mossen Franci Derill.

Mossenyer molt noble e molt magnifich. Com crehem sapia la noblesa e magnificencia vostres la Magestat del senyor Rey en lo parlament per sa Excellencia en aquests prop passats dies convocat e celebrat en la present ciutat de Terragona ha restituides e atorgades als del dit parlament en nom del dit Principat les generalitats de totes les terres obedients al dit senyor Rey en lo dit Principat fins als limits de les terres del vezcomte Dilla inclusivament e donada licencia als del dit parlament de augmentar e crexer los drets de les dites generalitats e de imposar novellament drets en aquelles coses que als del dit parlament fora vist. E axi es stat fet per los del dit parlament co es que han augmentat en algunes coses los drets de les generalitats antichs. E imposats novament alguns en altres coses. E aço per suplir al sou de CCC homens de cavall oferts al dit senyor Rey per al temps de un any per lo qual es feta la augmentacio e nova imposicio de drets. E per aquells acullir a convertir en lo dit

pagament del dit sou es donat e deputat cert general collidor e receptor e se han a deputar collidors particulars per quiscuns lochs hon com los dits drets se hagen a cullir en vostres terres del port de Xuert e de Vella e altres vostres axi com en les altres del dit Principat obedients al dit senyor Rey. Per tant per lo carrech que es de nostre ofici en defensar e mantenir los drets de generalitats e signantment aquests tant dedicats al servici del senyor Rey e benefici e honor del Principat vos pregam mossenyer e requirim doneu loch provehisquau e maneu los dits drets de generalitats antichs e novament imposats se paguen es cullen en les dites terres vostres e vinguen a mans del dit General receptor o dels particulars collectors qui seran tramesos per aço. Als quals no sie fet en la exactio dels dits drets algun embarch abans los sie donada tota endressa e auxili opportu els sia respost del cullit del onzen dia del mes de noembre prop passat ença que foren atorgats per lo senyor Rey. Vostra magnificencia pot compendre aquesta cosa quant sguarda servici del senyor Rey e honor e benefici del Principat. Placiaus donchs ferhi per los dits sguarts ço que los altres del dit Principat de quiscun stament obedients al senyor Rey han fet e fan e la sua Magestat e quiscuns del dit Principat confien de vos. Altrament seria grantment destorbar los dits servici e benefici ço que de vos en alguna manera nos creu. Ab tant molt noble e molt magnifich mossenyer tingaus lo Sant Sperit en guarda sua. De Terragona a dos dies de dehembre any MCCCCLXIIII. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat et cetera.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Al molt noble e molt magnifich mossenyor mossen Franci Derill.

3 DE DICIEMBRE.

Honrats senyers. Entes havem que haveu fet un pesador dels blats e farines e a aquell assignat cert salari. Si vosaltres per levar vos de afany voleu que axi vaja la cosa o lo salari del dit pesador se pague del vostre som contents. Hon empero pensasseu ques degues fer a carrech del General anau errats. Car per ço vos havem assignats dos que a tot donassen recapte e si gens hi volen treballar hi abastan mans. Car no es tant gran vostra collecta que hi haga obs major nombre de ministres. Si empero axi haveu deliberat som contents pus siau certs que noy haurà res a carrech del General car no soste la cosa molts salaris ni missions ni despeses. Dada en Terragona a III de dehembre any MCCCCLXIIII. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat del General de Cathalunya resident en Terragona.

Als honrats En Gabriel March e En Joan del Ma collidors de les generalitats en la vila de Falcet.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

An Ponces de Tarregua.

Honrat senyer. Per la magestat del senyor Rey foren restituides e atorgades les generalitats als del parlament per la dita Magestat convocat e celebrat en la present ciutat de Terragona a X del mes de noembre prop passat axi que començaren a correr per lo Principat a XI del dit mes. Adonchs de totes les peccunies de les dites generalitats collides en aquexa vila de la dita jornada de XI ença respondreu al collector qui hi es stat o sera posat en nom e per part nostra en nom del dit Principat e mes li respondreu de totes les peccunies que a vos son stades remeses de drets de generalitats axi de safrans com altres per qualsevol persones fora la collecta de aquexa vila sens que a vos no cal fer diferencia de qual temps son. Car per altri sen donara raho. De les peccunies empero de les dites generalitats cullides en aquexa vila tant solament de la dita jornada de XI del dit mes atras podeu e deveu respondre al dit senyor Rey o a qui sa Magestat ordenara e manara. Dada en Tarragona a III dies de dehembre any MCCCCLXIIII. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat et cetera.

Al honrar senyer En. . . . . Ponces en la vila de Tarregua.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

4 DE DICIEMBRE.

Lo honorable En Joan Berenguer Thora collector e receptor general per lo present any assignat de totes les quantitats de peccunies provenidores dels drets de generalitats de bolla de plom segell de cera intrades e exides e altres axi vells com novament imposats en virtut del parlament en los prop passats dies convocat e celebrat per la Magestat del senyor Rey en la present ciutat de Terragona. Visos e entesos los capitols del dit parlament en tot ço e quant han sguart al dit En Joan Berenguer Thora e a la dita sua collecta e recepcio e administracio supradita juxta forma dels dits capitols los quals en lo present acte volgue esser hagut per continuats e inserts. De bon grat e de certa sciencia feu e presta sagrament a Nostre Senyor Deu e als seus sants quatre evangelis e homenatge de bocha e de mans en poder del magnifich mossen Bernat Çaportella cavaller unich deputat del dit General segons usatges de Barchinona constitucions de Cathalunya e furs de Araguo et cetera en virtut dels quals convengue e promes al dit magnifich deputat e a mi notari rebent e stipulant per les persones dit parlament y totes altres de qui sie o puxa esser interes et cetera que se haura leyalment e be en la recepcio dels dits drets e pagament del sou e sots virtut dels dits sagrament e homenatge promes donar compte e raho de la dita recep-

cio e administracio é altres coses fer que los capitols fets per lo dit parlament en quant a ell se sguarda contenen. Declarant empero e expressament retinent protestant e dient que no sia tengut en alguna manera directament o indirecta tacitament o expressa sino en e per tant quant de les dites peccunies pervendra a mans sues e no en pus ne en alguna altra manera. E per les dites coses juxta la forma dessus dita limitades e declarades volgue esser tengut en persona e en bens la qual persona e bens scientment obliga e volgue esser obligats com per deute fiscal per lo qual semblant obligacio es deguda. E no resmenys per major seguretat dona per fermances les quals ab ell e sens ell sien tenguts a les dites coses les persones devall scrites. Presents testimonis a la obligacio del dit En Joan Berenguer Thora e a la prestacio del sagrament e homenatge per ell fets ço es los honorables mossen Ramon Roger de Thoralla cavaller Manuel Rajadell donzell Gaspar Anglesi mercader de Barcelona e Joan Olives mercader de la vila de Reus e mi P. Perello notari.

El mismo dia, el muy reverendo señor En Bernardo Hugo de Rocaberti, castellano de Amposta, se constituyó en fiador del espresado Juan Berenguer Thorá, prestando para esto el juramento y homenage y cumpliendo las demás formalidades de costumbre.

7 DE DICIEMBRE.

En este dia, el egregio don Juan, conde de Prades, se constituyó tambien en fiador del mismo Thorá, al igual que el castellano de Amposta, habiendo prestado á este objeto el juramento y homenage y cumplido las demás formalidades de costumbre, con obligacion de su persona y bienes. En virtud de dicho juramento, hizo el espresado señor Conde, en el acto de prestarlo, la siguiente declaracion.

Que sta en veritat ell haver feta certa donacio al noble don Joan son fill pero ab e sots tals condicions e retencions que aquelles deduhides poch es lo que compren la donacio dessus dita.

19 DE DICIEMBRE.

En este dia, se constituyeron tambien fiadores con igual objeto que los antes citados, y cumpliendo asimismo con todas las formalidades de costumbre, En Pedro Serra y En Pedro Macip, mercaderes de la ciudad de Tarragona.

continuacion, pero espresando la fecha de diez y sie-
setiembre del mismo año (lo que es posible sea una
ocacion del amanuense, pues parece escrita esta parte
ma tinta diferente de lo que se observa en el resto
página,) se consigna que el patriarca de Alejandria,
ispo de Tarragona, se constituyó tambien en fiador de
á; siguiéndose en la redaccion de esta noticia la mis-
órmula empleada en los anteriores, que llevan igual
o.

5 DE DICIEMBRE.

trocede aquí el órden seguido en los dias del mes, lo
prueba, sin duda, que las fechas mas adelantadas que
den á esta, se consignaron solo para que las noticias
en ellas se mencionan no quedaran apartadas del ac-
e las motiva, segun es de ver en la relacion que se
entra en el dia 4, que es el anterior é inmediato á
En él se transcriben, sin preceder relacion alguna,
guientes cartas.

mrat senyer. Vostra letra havem rebuda e vist lo
ngut vos responem primerament al fet de les pe-
le lli canem o stopa texides abans de la publica-
e la crida. Vos dehim que no son tengudes pagar

lo dret imposat novellament. Al altre cap dels draps ques troben aqui o sesperen venir Daraguo axi blanchs diusa burells mescles e altres vos dehim que quiscuns dels dits draps ultra lo dret de intrada deuen pendre plom e per aquell pagar ço es los qui acostumaven pagar IIII sous de plom que paguen V sous. Los altres draps que pagaven per cana com son cadins strets draps banyolenchs e altres dels quals parlen les capitols antichs pagaran lo dret antich ques ha a comptar per cana e al quart diner del dret feta de aquell summa afegir se ha I diner per lo dret novellament imposat. Si abans de la publicacio de la crida los dits draps tenien ya plom ha a passar axi com son ya bollats. De la pelleria empero de la qual havem informacio que per molts pellers se ha abusat qui havents sentiment de aquest novell dret abans no es stat publicat han bollat molta quantitat per ventura per tot lany en gran frau del dit dret per obviar al dit frau. Vos dehim e manam façau stimar totes les pelleries que no son venudes e eren bollades a raho de II sous per lliura e feu per aquelles paguar a raho de III sous per lliura. Prenent los empero en compte lo que han ya pagat dels II sous e comptant sobre allo. E axi havem proveit en Leyda e en altres parts al deputat local bestraureu vint florins dor e al notari fareu alguna bestreta juxta lo que conexereu haja despes e vos per semblant del que hajau despes e apres delliberarem lo que deura naver quiscu per lo viatge que fet haveu. En lo restant de les peccunies de vostra collecta no deveu toquar ni plenir vos ne en res sino tenir caxa sparça e

ixi vos ho manam en virtut del sagrament e homenatge que fets haveu. A les letres que dehiu es stat proveit e aquelles sen porta lo dit deputat local. Nos scrivim a micer Vedrenya ques haja diligentment en consellar e ajudar vos e que lin sera feta deguda satisfaccio. Del ajudant que demanau som contents e de aquex e de tots altres ques hagen a metre per la vegueria havem donat carrech al dit deputat local e aquell informat de quant nos ha acorregut segons vos dira. Dins la present vos trametem copia dels dos capitols qui parlen dels draps que páguen la bolla de plom a raho de canes. Obs es tingut tots los capitols e de les intrades. E si nou fahien scriviu nos ne e trametrem los vos. Data en Terragona a V de dehembre any MCCCC LXIIII. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat et cetera.

Dirigitur Geraldo de Cervello collectori generalitatum in civitate Balagarii.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Se advierte al pié, que fué enviada con esta carta copia de los capítulos 9.º y 10.º de la bolla.

Molt honorable mossenyer. Aci es stat mossen Thoralla deputat local de aqui e hans dit de vostra probitat. Per quens plau siau conseller e assessor seu en les coses que occorreran per les generalitats a ell e als colectors de aquexa ciutat e collecta. En les quals vos

placia retre vostre deute segons de vos se confia. E de vostres treballs no dupteu que satisfaccio vos ne sera feta Deu volent queus ne poreu contentar. Dada en Terragona a V de dehembre any MCCCCLXIIII.— Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat et cetera.

Al molt honorable micer Bernat Vedrenya assessor del deputat local en la ciutat de Balaguer vezcomdat Dager e terra del Marquesat.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

6 DE DICIEMBRE.

Molt honorables e savis senyors. Vostra letra havem rebuda e sobre les coses de quens haveu scrit haguerem de bona voluntat a vosaltres complagut per amor e complascencia vostra e de aquexa ciutat si aquelles fossen stades en nostra facultat e possibilitat. Pero nou son e axi no si ha pogut donar loch segons tot aço ha vist e sabut lo honrat mossen Ramon Roger de Thoralla lo qual encara havem informat de algunes coses queus dira de part nostra al qual vos placia creure. Scrivint nos francosament del que volreu que sia en nostra facultat e sera fet de bon voler. De Terragona a VI de dehembre any MCCCCLXIIII. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat et cetera a vostra honor prest.

Als molt honorables e savis senyors los pahers de la ciutat de Balaguer.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Per En Luis Anto.

Bernat Çaportella cavaller unich deputat et cetera. Als honrats tots e sengles collector de les generalitats en lo loch e terme de Pradell e altres lochs de la batlia del monestir de Scornalbou saluts.

Com lo moli de Macanes situat en lo terme de aquex loch de Pradell e dins la dita batlia assats prop de la vila de Falcet qui es de senyoria del egregi comte de Prades e la dita vila de Falcet sie la major poblacio propinqua al dit moli e de aquella vinguen los mes blats per molre al dit moli e en la dita vila de Falcet haja pesadors e collidors qui reben lo dret imposat novament en les farines e facen bolleti ab lo qual los blats poden anar e van a molre e axi en aquella vila sie lorde donat en lo capitol de la imposicio del dret qui designa que los blats abans que no vagen a molre a pagar lo dret al collector de aquell en les viles e lochs hon tal collector haura. E per vosaltres sie fet manament an Luis Anto senyor del dit moli de Macanes de donar vos raho e compte de tots los blats que molra axi de aquella vila com altres per quant lo dit moli es dins la jurisdiccio del monestir dessus dit e axi preteneu que tot lo dret de les dites farines deu venir en mans vostres ço que seria perturbar lo dit moli contra forma en lo dit capitol contenguda e en

dan del dit dret e prejudici del dit moliner qui a nos es per aço recorregut. Per tant vos dehim e manam permetau molre lo dit moliner tots los blats que a ell vendran desempatxats ab bolleti de la dita vila de Falcet e de aquells nol forceu donar vos alguna raho o compte com tengut non sia. E en aço no obsta la raho per vosaltres pretesa que per esser lo moli dins vostra jurisdiccio se deuria respondre del dret a vosaltres. Car pus los dits drets tots han a venir a mans de un matex general collector no es algun interes sils trobara en poder vostre o del collector o collectors de la vila de Falcet. En los altres empero blats que vindran al dit moli sens bolleti de pesador o collidor volem guarde lo dit moliner e reheba lo dret e de aquell respongua a vosaltres. Servau ho donchs axi e no fasseu res en contrari altrament a vostres missions e despeses si faria provisio. La qual per utilitat del General e dels dits drets seus e observacio de equitat e justicia vista nos seria. Dada en Terragona a VII de dehembre any MCCCCLXIIII. — Bernat Çaportella. .

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Per micer P. Boquet.

En la misma fecha de la carta que antecede, en presencia de varios testigos, dijo al notario Perelló, las siguientes palabras.

En veritat esta que micer P. Boquet ja en aquells

dies que hisqui de Barchinona fonch pres per mi en advocat e conseller meu en los afers de la Diputacio.

De estas palabras libró en seguida el competente testimonio dicho notario Perelló, con consentimiento del diputado y á instancia del propio Boquet.

10 DE DICIEMBRE.

Honorable senyer. Vostres letres derrerament havem rebudes. Responent vos al contengut e a una altra que primer haviem rebuda vos dehim que vetes de seda flocadures de seda fustanis matalafers ni calces de agulla no paguen dret de segell de cera. Ver es que intrant en lo Principat e exint han a pagar dret de intrada e exida. E los dits fustanis matalafers sis texiran en lo Principat en aquest any per quant tenen canem o stopa deuen pagar II diners per cana juxta lo capitol novament fet. E mes los dits fustanis quis facen os apparellen en lo dit Principat han a pendre plom e pagar per aquell lo dret antich que era e es dos diners per cana de Barchinona e lo novellament imposat que serie als quatre diners de dret feta summa afigirni hu. E si los dits fustanis seran stranys e intraran en lo Principat han a pendre plom en la intrada e deuen pagar per lo dit plom I diner per cana de Barchinona e aço per lo dret antich e per lo novell

pagaran afegint al dret feta summa de aquell sobre quatre diners I diner. Dins la present haureu copia dels dos dels capitols antichs qui parlen del dret de plom dels draps als quals es fet compte de canes. En tota manera deveu haver los capitols de mans de aquex quils te aqui. E si nols vol donar lo feu metre en la preso. Dels olis vos dehim que juxta lo capitol nos deu pagar sino per aquells quis venen. Al restant que dehiu dels draps de li e canem que eren en poder dels texidors vos responem que si los dits draps eren texits abans de la publicacio de la crida no deuen pagar los II diners per cana. E si les peces no eren acabades de texir abans la dita publicacio deuen pagar. Tots altres draps de li canem e stopa qui apres la dita crida seran texits ara sien amples o strets e per qualsevol us han a pagar los dos diners per cana. Empero laltre dret ço es los dos sous per lliura nos deu pagar per los tals draps quis despenen en propri us com es en camises jupons o altres qualsevol coses sino per los ques vendran a tall o en altra manera. Los capitols tindreu. Servau los a la letra. Dels terlicos e canemaces venguts de Araguo o que sesperen venir per saqueries de blats lanes e altres usos vos dehim deuen pagar II sous per lliura sis vendran a tall o en altra manera. Car van en compte de canamaceria e per ço han a pagar juxta lo capitol. E si algu los haura mesos o metra de Arago per propri us no deu pagar sino per intrada si adonchs no es mercader. Lo qual entant com amprara dels dits canemaços o sterlicos per sa mercaderia o negociacio ara los hagues mesos

abans de la crida o apres pus aquest any los exercesqua en sa dita negociacio deu pagar II sous per lliura de la stimacio de aquells axi com si compraven e venien. En lo fet de les farines nos plau la prathica que haveu posada e som be de aquexa intencio que als moliners no sia remes ne acomanat sino aço a que altrament no puxe esser proveit. En lo fet dels capitans qui contrasten pagar lo dret se provehex segons es scrit al deputat local. E per quant se fa molta festa per alguns que los taulers o collídors se aprofitarien de les monedes billonejant es proveit que quiscun tauler haja a tenir caxa o en aquella les peccunies de sa recepcio. De les quals nos puxa en res servir ne plenir sino aquelles per aquelles sia tengut desliurar al general collector e de aço prestar sagrament e homenatge. Cove donchs per vos se faça axi. Car semblantment se fa per los altres e donau compliment a les fermances. Nos ne scrivim al deputat local. En tot donau aquella bona endressa ques confia de vos. Dada en Terragona a X de dehembre any Mil CCCCLXIIII. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella diputat et cetera.

Al honorable En Manuel de Vilaplana collector de les generalitats en la ciutat e vegueria de Leyda.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Molt honorable mossenyer. Rebuda havem vostra letra e vist lo contengut nos plau vostra bona cura e diligencia esser en los afers aquella ques confia de vos.

Al senyor Rey es stada feta paraula sobre lo fet de aquexs senyors de capitans qui dificulten. Sa Magestat los ne scriu. E ab la present rebreu les letres. Creu se ells obtemperaran. E si nou fahien requiriu lo Governador e don Mateu e altres capitans juxta forma del capitol. E apres si encara la cosa no havia efecte scriviu nos ne. Sobre totes les dificultats e duptes qui hixen en la forma del pagar scrivim largament al collector segons per sa letra veureu que ell vos pora comunicar. En lo fet de les fermances del dit collector se don recapte. E per quant en la terra corren moltes monedes en les quals se pot fer avantatge volem que lo collector faça sagrament e homenatge de tenir caxa a les monedes de sa recepcio e de no plenir se en res de aquelles sino que aquelles matexes pagara e desliurara al General collector o a qui ell li manara. Rebien donchs la dita seguretat. Nos lin scrivim que laus prest. De Terragona a X de dehembre any MCCCC LXIIII. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat et cetera.

Al honorable micer Anthoni Riquer deputat local en la ciutat e vegueria de Leyda.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Honrat senyer. Vostra letra de XI del present havem rebuda per la qual apar que no havieu rebudes les letres que derrerament vos havem respost als duptes de que scrit nos haveu. Fareu segons ab aquelles vos dehim. Al restant que ara nos haveu consultat sobre lo

fet del capita de Alcaraç qui axis met entorn lo senyor Rey li ha ya scrit a ell e als altres segons haureu vist e ara de present li torna scriure molt estretament e en tal manera que no es de creure ell se detingua pus e siu fahia cove la instancia se continue al Governador per exir lost e axiu scrivim al deputat local e no dupteu ques pendra ab tal scalfament com es obs. Del compliment que haveu donat a vostres fermances nos plau molt e de vostra bona diligencia e treball que donau en vostra collecta. Continuau en fer lo degut en que siau cert se haura tal sguart que sera a vostres treballs deguda remuneracio. Lo cint de quens scriviu no havem rebut. Lo correu es stat desempatxat un divenres a XIIII de dehembre a X ores ans de mig jorn. De Terragona lo dit dia. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat et cetera.

Dirigitur Manueli de Vilaplana collectori Illerde et cetera.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Molt honorable mossenyer. Rebuda havem vostra letra de XI del present e sobre lo quens scriviu del capita de Alcaraç vos haviem ya trameses letres del senvor Rey per a ell e als altres capitans les quals apar encara no havieu rebudes. Ara ne havem encara feta paraula al dit senyor Rey qui molt stretament ne torna scriure al dit capita e en tal manera que no es de creure ell se detingua pus. E hon ho fes continuau vostra instancia al Governador e a don Mateu e feu aqui

tot lo degut juxta forma dels capitols e scriviu nos de tot lo que si succehira. Del que dehiu de pendreu ab scalfament no dupteu que axis fara. Car vist es esser be necessari que altrament tot seria no res si ara en lo principi si flixava gens. Lo comte de Prades es en aquexes parts no es dupte ell fara pagar per tota sa terra e encara lin scrivim. Trameteu li la letra si necessari sera. De les fermances que lo collector ha donades nos plau e som de aquelles contents. Les cartes de les seguretats dels oficials no cal trametre per lo present. Lo senyor Rey scriu al rector e universitat del Studi e nos per semblant. Ab la present rebreu les letres. De la ora del desempatxament del correu scrivim al collector. De Terragona a XIIII de dehembre any MCCCCLXIIII. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat et cetera.

Al molt honorable micer Anthoni Riquer diputat local en la ciutat e vegueria de Leyda.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Senyor molt egregi. Certificats som que los vostres homens de Arbecha e de Juneda e de les Borges no han vulgut ne volen pagar los drets de generalitats novament imposats. La qual cosa quant redunde en deservici del senyor Rey e perturbacio e dan de aquest Principat Vostra Senyoria no ho ignora. E per quant se creu que vos com hu dels principals del parlament en lo qual aço es acordat ho fara axi passar en les dites e altres ses terres no si fa provisio per lo present

altra que scriure a vostra dita Senyoria a la qual placia ferhi lo que ella matexa sab deu e es tenguda fer per manera que no calegua usar de algun altre remey del qual vos matex haurieu esser exequutor sots virtut de la seguretat que haveu prestada. E tingaus senyor molt egregi lo poder divinal en sa guarda. Scrita en Terragona a XIIII de dehembre any MCCCCLXIIII. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat et cetera a vostra ordinacio prest.

Al molt egregi senyor lo comte de Prades.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Molt honorables e savis senyors. Tanta es la diversitat del temps segons per vostra erudicio e doctrina be sabeu que qui uniformament en diversos temps se volria haver grantment peccaria. Aquesta fonch la sentencia del savi quant dix *tempus belli et tempus pacis*. Adonchs si per causa de la guerra suscitada e moguda en aquest Principat se ha fets imposits de drets novells e no acostumats e aquells en tota condicio de persones no deu esser a algu maravella. Hon com hagam entes que en vostra universitat serien alguns qui la dita imposicio de drets e la supportacio de aquells haurien molesta aquells tals quis que sien volem exortar e pregar vullen attendre a la fidelitat e devocio del senyor Rey per servici del qual es stat fet e al benefici de aquest Principat lo repos e tranquillitat del qual Deu migançant sen speren a conseguir e

per tals consideracions vullen patientment tollerar e subir aquest poch carrech. Ne fie algu qui hon li fos donada tal ignominiosa libertat de exempcio ço que no es se volgues de aquella alegrar per no incorrer en la sentencia per vosaltres vulgada quant dehiu que *turpis est pars que suo non congruit universo.* Sou vosaltres *tanquam linterne accense* de les quals los altres han a pendre lum e sou en vostra professio *tanquam milites qui castra sequuntur ad quos venit gloria non per luxum atque ignaniam sed per tolleranciam laborum et vitam parce ac duriter actam.* Vullau donchs en aquesta necessitat de temps aconseguir en vostra milicia aquesta part de gloria e feu de la necessitat virtut. Car los voluntaris seran loats e los que recusaran destrets e forçats e no es en facultat de poder si fer comport o dispensacio alguna. Tingaus lo Sant Sperit molt honorables e savis senyors en sa bona guarda. Dada en Terragona a XIIII de dehembre any MCCCC LXIIII. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat et cetera a vostra honor prest.

Als molt honorables e savis senyors los rector e universitat del Studi de Leyda.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

17 DE DICIEMBRE.

Honrat senyer. De vos som no poch maravellats per

quant de tants dies ença que vos partis de aci e ab lo carrech queus acomanam nons haveu feta una petita letra ab la qual nos haguesseu certificats si los drets se paguen e cullen en aquexa vila e vegueria pacificament e complida ne si hi es fet obstacle o contradictio per algu ne si hi insurt algun dupte. Nos prima faç crehem que la cosa haja mal recapte quant vehem tanta negligencia vostra e stavem en delliberacio trametre hi alguna persona per veure e regonexer totes les coses e foraus carrech per lo qual havem dellibera scriureus primer. Per tant vos dehim e manam que de totes les dites coses nos certifiqueu decontinent. E mes nos certifiqueu quina summa e quantitat fins aci haveu exhigida. E no siau en aço pus negligent car si ho sou no trigarem pus de trametre per les dites coses persona qui hira a carrech vostre. Dada en Terragona a XVII de dehembre any MCCCCLXIIII. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat et cetera.

Al honrat En Joan Terre diputat local en la vila e vegueria de Vilafrancha de Penades.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Honrat senyer. Nos fins aci en molta culpa den Joan Terre collector qui may nons ha scrit ignoram si los drets se paguen pacíficament en aquexa vila e vegueria axi antichs com novellament imposats e per tota persona generalment ne si hi es fet obstacle o contradiccio per algu ne si hi insurt algun dupte. De tot aço

pertany al ofici vostre entremetreus e avisar nos e apar nos que tots ho tractau negligentment. Per queus dehim e manam hi doneu altra diligencia e recapte e de tot nos scriviu e vullau mostrar que sou persones de afers altrament si hauria a proveir de altres per al mester de la cosa. Dada en Terragona a XVII de dehembre any MCCCCLXIIII. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat et cetera.

Al honrat En Franci Prats deputat local en la vila e vegueria de Vilafrancha de Penedes.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Honrat senyer. Nos havem informacio que los drets de les generalitats novament imposats nos cullen fins aci en Prades e en la Muntanya e que la cosa ha mal recapte en carrech e culpa vostra. Haviem altra fiança de vos que hi donareu altra diligencia axi com abastau fer en les coses en que haveu voluntat e si axi fer nou volieu nou devieu haver emparat car be si trobara qui hi donara recapte. Es necessari milloreu vostre fet. Altrament hi fariem deguda provisio per no menegar ab negligencia cosa de tanta importancia e en la qual redunda tant servici al senyor Rey e benefici al Principat de Cathalunya. Som certs que al senyor comte no sera plasent que la cosa haja sie axi menejada negligentment en sa terra de que altres persones li donaran molt carrech. Com sie hu dels principals a qui pertany arreglar en aço ses coses. Dada en Terragona a XVII de dehembre any MCCCCLXIIII. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat et cetera.

Al honrat En Dalmau de Tolosa sobrecollidor de les generalitats en lo comdat de Prades.

Dominus deputatus mandavit mibi Petro Perello.

18 DE DICIEMBRE.

Honrat senyer. Vostra letra havem rebuda. Responent vos al contengut sobre lo fet dels homens del Marquesat quis meten entorn de pagar vos dehim que la provisio que si deu fer es aquesta que lo deputat local requira los oficials de aqui. Prenguen quants homens hi intraran del Marquesat e altres qui perturben los drets els tinguen presos fins tant que paguen cumplidament. E mes encara lo diputat e vos requirau los capitans de gent darmes qui sien aqui del sou e entre los altres lo comte de Prades si hi sera que ab ma poderosa intren en lo dit Marquesat per fer los pagar car tenguts hi son. E de aço nos scrivim mes lonch al dit diputat. Al fet den Splugues vos dehim que no es veritat lo que ell aferma nos li hagam feta tal assignacio ni alguna ne ha potestat de rebre res dels drets del dia ença ques feu lo novell imposit ne permetau que del dit dia ença li sia de res respost. E es de maravellar que vos ni algu crega a altri en tals coses sino mostren auctenticament lo que dien. Nos scrivim al dit Nesplugues vinga decontinent per donar raho del que fet haja. Trameteu li la letra lla hon sera. Dada en Ter-

ragona a XVIII de dehembre any MCCCCLXIIII.—
Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat et cetera.

Al honrat En Guerau de Cervello collector de les generalitats en la ciutat de Balaguer.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Molt honorable mossenyer. La comissio que demanau de ofici de algutzir per pendre los homens del Marquesat qui no volen pagar los drets no es cosa se deja fer car serie perjudicial al General qui ya te forma com se ha regir. Ço es que los oficials han exequutar les requestes dels deputats generals e locals. Perque requiriu los oficials de aquexa ciutat sots virtut de la seguretat per ells prestada prenguen quants homens del Marquesat intren en aquexa dita ciutat els tinguen presos fins que paguen axi com deuen. Mes crehem sapiau com en virtut de capitol fet en lo parlament tots los capitans e gents darmes del sou requests per lo collector general o particular de aquests drets son tenguts anar ab ma poderosa en los lochs hon los drets pagar se recusen per fer aqui asistencia e tota força e destrengiment a fer pagar los dits drets. Per que si axi perseveraran los del Marquesat feu que per part del dit collector se faça la dita requesta a tots los qui son aqui del sou e encara a aquells de Tarregua o altres e vos ab ells disponeu vos anar lla que aquest es lo cami e axi se ha de fer. Lo senyor Rey ha scrit a mossen Coscho e li torna scriure si en la per-

fidia perseveraran feu que no si flixe. Ab la present haureu copia del capitol del dit parlament. Lo que tots juran en lacte de la mostra. Donau hi recapte. Car molt hi va per no fer portell a dengu qui de aço se scuse. Dada en Terragona a XVIII de dehembre any MCCCCLXIIII. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat et cetera.

Al molt honorable mossen Ramon Roger de Thoralla cavaller deputat local en la ciutat de Balaguer.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Honrat senyer. Per quant es hora que vingau per que sie vist lo que haveu fet en vostra comissio vos dehim vingau decontinent ab tot lo que complescha per donar raho e compte de ço que fet haureu en vostra dita comissio. E en aço no haja falla. Dada en Terragona a XVIII de dehembre any MCCCCLXIIII. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat et cetera.

Al honrat En Gili Desplugues.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

20 DE DICIEMBRE.

Molt honorable senyer. Responent a vostra letra vos dehim que lo capita de Biure deu esser aci e farem que lo senyor Rey li parlara e li scriura de la cosa

per manera que haja recapte axi com es necessari per no flixar en ell ne fer portell a algu altri. Del que dehiu de Conesa es veritat pertany als de Monblanch e per error es stat mes en vostra comissio e memorial. Dels draps de lli canem o stopa vos dehim no deveu pagar los dos diners per cana si ans de la publicacio de la crida eren texits. Pero si no eren acabats de texir e apres la crida les peces son stades acabades deuen pagar los dos diners per cana. Dels II sous per lliura no es dupte deuen pagar sis vendran. Del vi que venen los taverners si han comprat daltri e lo venedor haura pagat vos dehim que los dits taverners no deuen pagar. Del que dehiu de totes teleries e camaceries vos responem se deuen manifestar e bollar e posar guarde axi com se practhicara de primer en totes aquelles coses que pagaven dret de General e noy flixeu. Car sens lo dit manifest e bolla se porien cometre grans fraus. Al restant que ab laltra letra nos haveu consultats de la questio que es entre los perayres de aquexa vila e los bolladors de Monblanch e de Valls nos hi provehim juxta forma de una patent letra que ab la present rebreu. Dada en Terragona a XX de deembre any MCCCCLXIIII. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat et cetera.

Al honrat En Joan Rosanes deputat local en Santa Coloma e altres lochs de la vegueria de Cervera.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Per alguns perayres.

Bernat Çaportella cavaller unich deputat et cetera. A tots e sengles collidors e guardes dels drets de generalitats en lo dit Principat de Cathalunya constituits saluts.

Los capitans dels drets de les dites generalitats en lo temps passat que aquells se acostumaven arrendar per veguerius per squivar los fraus que de un arrendament se podien fer a altre havien dispost de moltes maneres com les dites generalitats se devien pagar en quiscun arrendament les quals primors e dificultats totes cessen en lo temps present en lo qual les generalitats totes venen a vostra bossa e ma e no es algun interes per qual cullidor seran exhigides pus exhigides sien per algu e solament fa a donar via com mes utilment e expedita les utilitats al dit General provenir puxen. Adonchs vos dehim e manam que cessant tota diferencia entre vosaltres de aço siau contents pus los drets de les generalitats axi de bolla de plom segell de cera com altres sien pagats en qualsevol loch del Principat de obediencia del senyor Rey. E pus aço conste a vosaltres cesse tota altra instancia que en altre temps se pogues fer en les coses. Mes avant es vist redundar al benavenir del dit General moltes coses atteses en lo temps present que si de alguna ciutat vila loch o poblacio seran tramesos a altre loch o terme draps o scapolons per apparell de moli a obs de vestir e los quals hauran a tornar als perayres de la ciu-

tat vila o loch don seran exits per rebre complit apparell que no sien forçats ni detenguts per lo dret de segell de cera sino que sien lla tramesos a pagar hon rebran son compliment. E axi vos dehim e manam ho deduhisquau en prathica e no fesseu res en contrari. Altrament fariem reintregar los de qui seria interes a missions e carrech de aquell de vosaltres qui contrafet hauria. Dada en Terragona a XX de dehembre any MCCCCLXIIII. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Honrat senyer. Vostra letra havem rebuda e vist lo contengut en aquella som contents de tot lorde e disposicio que haveu donat a les coses axi de tall que haveu fet als homens de Pontils Sancta Perpetua e la Lacuna en que vehem es la necessitat de fer se en tal manera per quant los molins son en terra de rebelles. Com altres coses de que scrit nos haveu. Del nostre scriure axi congoxosament nous sie maravella. Car algun tant ne haviem raho per no haver de vos fins aci algun avis. Daquiavant continuau de be en millor. Donau recapte al fet de Pontons axi com scriviu e reteu en totes coses lo deute ques confia de vos. Car no contrastant lo congoxat scriure no havem de vos res sinistre pensat. Sien stades speronades al bon cavall per les quals no val menys. Data en Terragona a XXI de dehembre any MCCCCLXIIII. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat et cetera.

Al honrat En Joan Ferre deputat local en la vila e
ɜgueria de Vilafrancha de Penedes.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Per En Gaspar Farnos.

Nos En Bernat Çaportella cavaller unich deputat
ɜt cetera.

Desigants provehir a la indemnitat del dit General
le les generalitats de aquell e que totes fraus sien
quivades ab tenor de la present fem e cream a vos
En Gaspar Farnos fuster de la fidelitat e probitat del
ual plenariament confiam en guarda del dit Gene-
al e dels drets de generalitats de aquells. Axi que
os aneu e pugau anar per totes ciutats viles lochs e
assos del dit Principat de Cathalunya de obediencia
el dit senyor Rey e veure investigar e inquirir dels
rets de les dites generalitats axi antichs com novella-
nent imposats en virtut del parlament convocat e ce-
ebrat per lo dit senyor Rey] en la present ciutat de
Terragona. E be guardar attendre e instar que los dits
rets se paguen ab integritat als cullidors de aquells
er totes persones segons los capitols de les dites ge-
eralitats disponen e ordonen. E per aço pugau fer
otes instancies e actes necessaries. En les quals coses
os hajau diligentment fael e leal a tot profit del dit
eneral segons haveu ofert e promes en virtut del sa-
rament e homenatge que per aço haveu prestats en
oder nostre sots virtut dels quals no pugau res exhi-
r per vos matex directament o indirecta ne pendre

alguna sobornacio ne composicio alguna fer en e de algun frau per alguna persona comes e per vos atrobat en les dites generalitats ne lo dit frau cobrir e celar abans siau tengut aquell manifestar a nos e al deputat local o collidor dels dits drets en la ciutat vila o loch hon per vos sera atrobat segons totes les dites coses son axi migançant la dita seguretat per vos ofertes e promeses. De les quals fraus o penes e bans de aquelles vos hajau la part ques pertany al acusador o denunciador dels dits fraus segons los capitols de les dites generalitats disponen. E altre salari al dit general no demanareu sino aquell que per nos o per lo General receptor vos sera atorgat hagut sguart als treballs e servici vostre. Adonchs ab la present requirim tots e sengles deputats locals e altres persones a les quals se pertangua que a vos dit En Gaspar Farnos hagen e tinguen per guarda del dit General e a vos en les coses concernents lo exercici del dit ofici obtemperen e los dits oficials vos hi presten tot auxili e ajuda necesaris. Dada en Terragona a XXI de dehembre any MCCCCLXIIII — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Prestó dicho Gaspar Farnos el juramento y homenage de costumbre, con todas las formalidades necesarias.

Molt honorable mossenyer. Nos havem proveit En Gaspar Farnos del ofici de guarda del General segons

veureu per la provisio que sen porta. Par nos que sie persona havent disposicio a la cosa. Ha per son ofici la part de les penes e bans dels fraus que atrobara. Ço es aquella part que ha sguart al accusador. No li toqueu o flixeu en aquelles sens beneplacit o voluntat sua. E vullau en totes coses haver per recomanats los drets. Car be sera necessari per suplir als carrechs que cove de aquells pagats sien. Per semblant es necessari no toqueu en res a la part de les penes e bans pertanyent a les altres guardes per los fraus que atrobaran sens voluntat lur per ço que sien mes diligents en lur ofici. Dada en Terragona a XXI de dehembre any MCCCCLXIIII. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat et cetera.

Dirigitur a micer Anthoni Riquer diputat local en la ciutat e vegueria de Leyda.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Honrat senyer. Nos havem proveit En Gaspar Farnos del ofici de guarda del General per lo qual ofici ha la part de les penes pertanyent al accusador per los fraus que atrobara e en la dita part nos deu flixar ne toquar sens voluntat sua. De altre salari stara a conexença nostra o del collector general. A les altres coses de quens scriviu no curam respondre per quant aqui haureu prestament persona quius parlara de nostra part de tot lo que occorre. Dada en Terragona a XXI de dehembre any MCCCCLXIIII. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat et cetera.

Dirigitur Manueli de Vilaplana collectori generalitatum in civitate et vicaria Ilerde et cetera.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Honrat senyer. Entes havem que lo collidor de Vilafrancha vos hauria assignat en cullidor en aquexa vila del dret de la farina e altres drets de generalitats imposats novellament en virtut del parlament celebrat per lo senyor Rey en aquesta ciutat. E per quant En P. Roig era e es collector de la bolla de plom segell de cera e intrades e exides e abasta en aquexa vila una sola persona per tots los drets de generalitats axi vells com novells. Per tant vos dehim e manam vingau aci ab les peccunies e tot ço que haureu exhigit dels dits drets per donar ne raho al general receptor. E daqui avant nous cureu pus de la dita collecta. Car nos havem acomanada aquella per tots los dits drets axi vells com novells al dit En P. Roig. Qui per aço ha ja prestada la seguretat acostumada. Dada en Terragona a XXI de dehembre any MCCCCLXIIII. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat et cetera.

Al honrat Nanthoni Bru batle del loch de la Torra den Barra.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Prestó el mencionado Pedro Roig el juramento y home-

nage de costumbre, en poder del diputado, con todas las formalidades necesarias.

AÑO 1465.

26 DE DICIEMBRE.

Mossen Montros. Ab la present rebreu un plech de letres dreçat al collector de Balaguer es necessari daqui en fora loy trametau decontinent. Feu que la cosa haja recapte e noy haja falla. De Terragona a XXVI de dehembre any MCCCCLXIIII. Trametem vos les letres que demanau per a don Phelip de Castro e per mossen Franci Derill. Lo plet dreçat a Sancta Coloma trameteu lo daqui en fora decontinent. Dada ut supra. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat et cetera.

Al honorable mossen Franci de Montros deputat local en la vila e vegueria de Tarregua.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Honrat senyer. Trametem vos les letres del senyor Rey per al Marquesat e altres quens haveu demanades. Donau orde sien trameses o dades decontinent e noy haja falla. E siau diligent en tot ço que acomanat vos es segons se confia de vos. Dada ut supra.

Dirigitur an Guerau de Cervello collector de Balaguer.

Venerables pares en Crist. Sabut havem que vosaltres e los homens dels vostres lochs recusarieu pagar los drets novellament imposats. De que es de maravellar que en cosa tant concernent lo servici del senyor Rey e benefici de aquest Principat com es aquesta a la qual los dits drets son consignats vos vullau gens detenir. E si voleu pensar que de aço pusquau esser exempts siau certs que no. Car saber podeu com les coses son axi acordades per tots los tres staments de aquest Principat e que han en elles a contribuir axi ecclesiastichs com seglars en la manera que en les altres coses de generalitats se acostuma fer. Per que nous detingau pus en aço. Car pus a Deu plau per tots han a passar aquestes congoxes. Ne pensaseu que si puxa fer algun comport. Ans hi covendria fer altra provisio. La qual conexeriau a vosaltres e als dits vostres homens esser assats damnosa. Dada en Terragona et cetera ut supra.

Bernat Çaportella deputat del General de Cathalunya resident en Terragona.

Als venerables pares en Christ los vicaris e covent del monestir de Scala Dei.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Honorable senyer. Vostra letra havem rebuda e vist

contengut en aquella havem haguda letra del sen-
r Rey per als cartoxans la qual ab la present vos
metem. Daqui avant si ells e lurs lochs no pagua-
n feu pendre quants homens del Priorat intraran en
comdat e encara anau als lochs del Priorat e requiriu
batles que facen pagar e si nou faran certifiquau
s ne que fer si ha altra rigorosa provisio. De aço
s scrivim als cartoxans desenganant los. Al que de-
ı que lo comte es passat per los lochs del comdat
ue no sabeu quels haura dit nos ne pensam que
e los haja dit sino que paguen. Pero axo es lo de
e vos vos deveu entremetre e cavalcar per vostra
llecta o al menys scriure sovin als collectors per sa-
r dells com van les coses e donau hi diligencia. La
sa aquesta be vehem que es a tot hom anugosa e
iosa e que si los ministres no hi son diligents haura
l recapte. Lo qui aço toqua principalment es lo sen-
r comte per quant quiscuns barons han esser pagats
ses terres e si no hi abastara seran prou afanyats de
verho de altres lochs. Per que donau hi cura si los
ıs afers desigau fer. Feu una cerqua e replegau tants
ıers com poreu per trametre an Thora qui ab letres
lt spesses es ya solicitat per lo comte de trametreli
ıers. E si mal recapte hi donau tots temps se scusa-
ab vos. De Terragona a XXVI de dehembre any
CCCCLXIIII. — Bernat Çaportella.
Bernat Çaportella deputat et cetera.
Dirigitur an Dalmau de Tolosa collidor de les gene-
itats en lo comdat de Prades.
Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Se encuentra apuntada impropiamente en este lugar, por estar bajo la fecha de 21 de diciembre, la relacion del juramento y homenage que prestó Arnaldo Citges, mercader de Tarragona, nombrado por el parlamento colector de los derechos impuestos en las harinas, lo que cumplió con las formalidades de costumbre y obligacion de su persona y bienes por medio de fianzas, en cuyo acto, para mayor seguridad, añadió la siguiente promesa.

Que nos plenira de les peccunies de la dita collecta ne aquelles cambiara sino ab cambi de florins dor.

28 DE DICIEMBRE.

Honorable senyer. Vostra letra havem rebuda e vist lo contengut en aquella vos responem com ya es collocat mossen Erill en lo sou per cert nombre de rocins dels quals pensam que ell se contentara car axi es stat ordenat per lo senyor Rey. Daqui avant pus los drets se cullen crehem que lo dit mossen Erill passara a la ordinacio per la qual tots los altres passen. Lo senyor Rey lin scriu. Feu hi lo que a vos se pertangue e jequiuho star. Certificant nos del que sentireu. Car si obs es fer si ha altra provisio. Al que dehiu del vi que nos cull en aquexa terra abans hi ve de altra

part e per ço direu no deu pagar vos responem que si algun casola metra vi de Araguo o de altra part per provisio de sa casa que aquest tal no pague los dos sous per bota novellament imposats. Si empero taverners o treginers metran lo dit vi e aquell apres revendran aqui deuen pagar a la dita raho de II sous per bota. E ab tot lo dret aquest sie pocha cosa. Pero per quant pensam que aquexa terra es steril e prou guastada e si ha lo vi ab molt treball e despesa si conexereu que les gents se entrenyoren molt del dit dret del vi donau hi aquella tollerancia e comport que per reposar e contentar les gents e per fer les passar als altres drets vos apparegua fer si dega. Dada en Terragona a XXVIII de dehembre any MCCCCLXV. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat et cetera.

Al honorable En Gabriel Fraga ciuteda de Leyda en Benavarra o lla hon sia.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Habiéndose aqui omitido cierta deliberacion que se encuentra en otro paraje del registro, pero que corresponde estar en este lugar por la fecha que lleva, segun ya se advierte en aquel, la transcribimos á continuacion, precedida del correspondiente estracto en que se espresa el objeto que la motivó.

29 DE DICIEMBRE.

Convocó el diputado Çaportella , en este dia , para una junta ó consejo de jurisperitos á las siguientes personas.

Don Nicolás Pujada, doctor en decretos, canónigo y arcediano de la Mar en la iglesia de Barcelona.

El honorable Jaime Taranau, doctor en leyes.

Petro Boquet, doctor en decretos.

Pedro Montmany, doctor en leyes.

Juan Andrés Sorts, canónigo y prepósito de Barcelona.

A los que manifestó el diputado, que el Rey, con grande instancia, pedia que, por el mismo Çaportella ó por su mandato, se pagaran de los derechos de las generalidades recojidos por órden del parlamento poco antes celebrado, los salarios de los correos, escuchas y espias que fuesen necesarios, lo que convenia para el buen estado y seguridad de la gente de armas ofrecida al Rey por el mismo parlamento, pues no podian ni querian prestar el servicio que lès correspondia hacer del modo que era conveniente; sobre lo que tomaron las personas convocadas la siguiente deliberacion.

Et dicti jurisperiti audita proposicione predicta et visis recognitis et recensitis capitulis et omnibus actitatis et factis per dictum parlamentum delliberarunt unanimiter et concorditer quod attento quod generali-

ates sunt date et restitute per dictum dominum regem eis forma et modo quibus eran per prius antequam videlicet per dictum dominum regem apprehense fuissent et quod de necessitate habent esse sub disposicione alicuius presidentis et per consequens eius qui habetur pro diputato ipsius scilicet domini Çaportella. Pro tanto dixerunt quod per ipsum dominum deputatum possint et debent solvi et seu provideri et mandari solvi de quibusvis pecuniis dictarum generalitatum salaria dictorum cursorum excubiarum et exploratorum necessariorum pro bona disposicione et statu dicte gentis armorum et eorum defensione ac salvitate ac inimicorum invasione et ofensione et etiam per eundem dominum deputatum posse et debere solviet seu provideri atque mandari solvi cetera sine quibus dicte gentes armorum de quibus facta est oferta dicto domino Regi servicium debitum facere non possent et quem ad eorum salvitatem visa fuit utilia et ad conservacionem terrarum obediencium dicto domino Regi et ad ofensionem rebellium et inimicorum. Et hoc etiam maxime posse et debere sic fieri cum plurimum cernat conservacionem jurium generalitatum que nisi ex opera dicte gentis armorum amitterentur per occupacionem inimicorum. Quod per ipsum dominum deputatum est maxime attendendum.

1.º DE ENERO.

Honorable senyer. Per altra que havem scrit e si

per aquella fet nou haureu vos tornam a dir per aquesta que de les peccunies de les generalitats de aquesta taula doneu e pagueu al egregi comte de Prades o a qui ell volra trenta florins dor per ell convertidors en salaris de correus spies e scoltes a salvament de la gent darmes de sa companya e a ofensio dels enemichs. Del qual cobrareu apocha o cautela. E meteu los en vostre compte. E açous dehim e manam façau axi no contrastant qualsevol seguretat per vos prestada de respondre al general collector. La qual en quant tocha los dits XXX florins soltam e conmutam. Com aço sia vist redundar a major necessitat e utilitat de les generalitats ço que per nos potissimament fa attendre. Dada en Terragona lo primer dia de janer any del CCCCLXV. — Bernat Çaportella.

Al honorable lo collidor de les generalitats en la vila de Tarregua.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Honorable senyer. Per dues altres vos havem scrit que no contrastant qualsevol seguretat per vos prestada de respondre an Joan Berenguer Thora general receptor donasseu e paguasseu al egregi comte de Prades trenta florins dor per lo dit comte convertidors en salaris de correus scoltes e spies segons en les letres haureu vist. E per quant los dits XXX florins no abasten a tot lo necessari per la dita despesa vos dehim e manam per la present que ultra los dits XXX florins doneu e pagueu al dit senyor comte de Prades setanta

florins dor axi que per tot sien cent florins dor e cobrau dell apocha de rebuda. Aço feu eus manam façau no contrastant la dita seguretat per vos prestada de respondre al dit En Thora. La qual en aço vos soltam e conmutam per la facultat e potestat que en nos es. Per que nous hi detingau en res. Car donarieu als afers e servici del senyor Rey molt destorb. E per tant vos tornam dir noy haja falla denguna. Dada en Terragona a III de janer any MCCCCLXV. Si en aço vos detenieu gens haurieu a altri proveir del ofici. Car sabeu que a la persona havent de nos comissio haveu prestada la seguretat e axi no es dupte no la puxau soltar e conmutar. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat et cetera.

Al honorable lo collector de les generalitats en la vila de Tarregua.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

5 DE ENERO.

Honorable senyer. Apres les altres letres que ab la present rebreu ço es una vostra e dues per als cartoxans les quals han trigat alguns dies per falta de portador havem rebuda vostra letra ab la qual nos dehiu com los homens de Mora e de Carcia se havien mes al cap de no pagar. E mes nos dehiu tot lo que vos hi haveu fet. A queus responem que no hi podeu haver tant fet com es necessari e com plaura al senyor com-

te per quant aquexes peccunies han a servir a son sou axi pensau si amara mes que la cosa vaja lesta que embaraçada. Si vos vehieu les letres com venen spesses per esserli tramesos diners veurieu la cuyta e necessitat que hi es. Hajau per cert que ell trametra en bon viatge lo missatger que anat hi es. Resta vos no flixeu en res e havem per bona la provisio que haveu feta en los molins. E si algun moliner hi haura inobedient lo deveu metre en preso e fer contra ell e altres persones tots rigorosos enantaments. Feu vos atembre en la cosa per castich de algu que altrament no fareu res. En lo fet de Cartoxa no si pot flixar. Feu axi com per laltra letra vos dehim e per vos matex podeu fer totes forces que noy cal anar porter. Lo senyor Rey los scriu. Si ells se tenen per dit poder ho excusar vinguen al senyor Rey e veuran que poran obtenir. Del pacte que volrien los de Tiviça no si pot donar loch per quant molts volrien lo matex partit. Lo qual algu no ha hagut fins aci. No es en facultat de poder se fer abans tot hom ha a passar per lo tall que lo parlament ha ordenat. Informats som que lo Vallosell e Vallclara son de la collecta del comdat per que cove vos hi hajau provehit que altrament per ventura alguna hi haurie attes e axi aquells lochs romandrien franchs. Vejau hi en tot e com dit vos havem moltes vegades. Hajau per cert que aço son afers del senyor comte los quals vos acostumau haver per recomenats ultra que hi sou tengut per la seguretat que prestada haveu. Dada en Terragona a V de janer any MCCCCLXV. — Bernat Caportella.

Bernat Çaportella deputat et cetera.

Dirigitur Dalmacio de Tolosa collectori comitatus de Prades.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Honorable senyer. Vostra letra havem rebuda e vist lo contengut en aquella havem feta paraula al senyor Rey del fet del capita de Biure. Lo dit senyor Rey li torna scriure molt secretament. No es de creure lo dit capita se detenga pus en aço. E si ho fa deveu donar orde que per part del collector dels drets se faça requesta a mossen Dalmau de Queralt e a tots capitans e gents darmes qui sien aquen del sou que ab ma poderosa vagen al dit loch de Biure per fer sforç de esser pagats los drets. Axins son tenguts de fer ho los dits capitans e gent darmes en virtut de la seguretat que han feta en lacte de la mostra e quant son stats rebuts al dit sou. Feu hi tot lo degut per no flixar al dit loch ne donar eximpli a altres. E del qne succehira certificau nos ne. De Terragona a VII de janer any Mil CCCCLXV. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat del General de Cathalunya resident en Terragona.

Al honorable En Joan Rosanes deputat local en la vila de Sancta Coloma de Queral.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Per lo monestir de Poblet.

Nos En Bernat Çaportella cavaller unich deputat del General del Principat de Cathalunya resident en Terragona en qui es e recau tota la potestat del ofici de deputacio del dit General per la inobediencia e rebelio per los olim condeputats vostres a la Magestat del senyor Rey feta.

Com En Gabriel Maloll collector per nos posat e assignat en la vila e vegueria de Monblanch als drets de generalitats antichs e novament en virtut del parlament per lo dit senyor Rey celebrat en la present ciutat de Terragona imposats ensemps ab micer Jacme Nicolau companyo seu en aquestes coses en virtut de la comissio e potestat quels havem dada hagen fets e exercits alguns actes en lo monestir de Poblet e en alguns lochs de la sua honor. Los quals actes se dirien prejudicials als dits monestir e lochs per quant se pretendria aquells esser constituits e compresos en la vegueria de la ciutat de Leyda e no de la dita vila de Monblanch e per conseguent no poder esser exercits per los dits comissaris ço que no es stat fet ab intencio de fer algun prejudici. Per tant ab la present en quant a nos e nostre ofici se pertany volem consentim e atorgam a vos reverend frare Miquel abbat del dit monestir e al covent de aquell e lochs seus e universitats e singulars de aquells que per les dites coses no sie fet algun prejudici novacio o derogacio al dit monestir e sos lochs o algun dells o singulars seus.

Abans les coses sien e stiguen en aquell stament que eren abans de la dita comisio e actes subseguits e axi com si aquells fets no fossen. En testimoni de les quals coses havem manada la present esser feta signada de nostra ma e del segell de nostre ofici en lo dors sagellada. Dada en Terragona a VII dies del mes de janer any MCCCCLXV. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Al deputat local de Tarregua.

Mossen Montros. Per quant En Ramon Ferrero collector de aqui vol molt attendre en la seguretat que ha prestada de respondre de les peccunies an Thora e per ço sta aturat de pagar la quantitat que li havem scrit donas al senyor comte per les missions de correus scoltes e spies e aço per quant non ha letra del dit En Thora qui no pot fer tal letra per quant lo capitol qui toqua a ell non fa alguna mencio. Pero es stat vist que nos ho podem fer per lo carrech de nostre ofici e axi loy havem manat per nostra letra si empero ell stava encara aturat per que ell puxa fer la cosa a tota seguretat sua e no li sia donat carrech de esser hi mes altre collector car de aço mes fa a laor que increpar com los qui guarden la fe primerament donen de si bon senyal que stimen aquella. Fareu donchs per proveir a tot en tal manera que revocareu de part nostra lo dit En Ferrero e li concellareu la seguretat que ha feta. E un dia apres tornar leu a proveir ab seguretat que prestara de respondre de les peccunies an

Thora excepto de aquelles que per letra nostra li sera dit convertescha en altres usos. E ladonchs li manareu que complescha lo que scrit li havem e sera proveit a tot en sera fora tot scrupol. Meteu ho en obra en tal manera. De Terragona a VII de janer any Mil CCCCLXV. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat del General de Cathalunya resident en Terragona.

Al molt honorable mossen Franci de Montros deputat local en la vila e vegueria de Tarregua.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Per En Sancii Soler.

Nos En Bernat Çaportella cavaller unich deputat del General del Principat de Cathalunya resident en Terragona en qui es e recau tota la potestat del ofici de deputacio del dit General per la inobediencia e rebellio per los olim condeputats nostres a la Magestat del senyor Rey feta.

Confiant de la fe e probitat de vos En Sancii Soler del loch de Artiez en la vall Daran ab tenor de la present fem constituhim deputam e assignam a vos en collector e rebedor dels drets de generalitats de bolla de plom segell de cera e intrades e exides en lo loch e pas de Vella de la dita vall Daran e encara dels drets novellament imposats en virtut del parlament per la Majestat del senyor Rey celebrat en la present ciutat de Terregona remogut qualsevol altre que fins aci tingues la dita collecta. Axi que vos dit En Sancii Soler

siau collidor e receptor de tots los dits drets en lo dit loch e pas e tingau la taula de aquells e façau los desempatxaments e totes coses per a la dita collecta necessaries en la qual collecta e actes de aquella vos hajau be faelment e leyal guardant tot profit del General e lo damnatge squivant. E siau tengut totes les peccunies que dels dits drets a mans vostres provendran donar e desliurar al honorable En Joan Berenguer Thora receptor general de les dites generalitats per lo present any assignat o a qui ell volra e ordenara e donarli de aquelles bon compte e raho. E apres lany a quis pertangue. E per aço axi fer e complir volem siau tengut prestar sagrament e homenatge en poder del batle del dit loch de Vella abans que useu del dit ofici. Lo qual vos acomanam a beneplacit nostre e de nostres successors en lo dit ofici de deputacio e per aquell vos constituhim aquell salari que vostres predecessors en aquell han acostumat haver e rebre. Mes vos donam comissio e facultat de metre guardes de les dites generalitats en los passos de la dita vall Daran en la forma e manera acostumades es a saber aquelles persones que a vos seran vistes idonees. De les quals puxau rebre sagrament e homenatge de haver se leyalment e be en los tals oficis. Adonchs ab aquesta dehim e manam al deputat local de la dita Vall Daran e requirim tots oficials e persones jurisdictio exercints en la vall sobredita sots virtut de la seguretat per ells prestada e o que son tenguts prestar de obtemperar nostres requestes e a totes altres persones privades dehim e intimam e en quant toqua lo interes

de les dites generalitats manam que a vos dit En Sancii Soler hagen e tinguen per tauler e collector dessus dit e lo dit deputat local e oficials vos desliuren e desliurar facen los segells empremptes e altres arreus de la dita taula e collecta e ells e los altres dessus dits en totes coses concernents la dita collecta vos obtemperen e los dits deputat e oficials vos asistesquen de oportu auxili. Dada en Terragona a VIII de janer any de la Nativitat de Nostre Senyor MCCCCLXV. —Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Al collector de Tarregua.

Honrat senyer. Informats som que dificultau pagar al egregi comte de Prades los cent florins dor que per algunes letres vos havem scrit li donasseu per les missions de correus spies e scoltes e aço feu per quant non haveu letra den Thora al qual havem prestada seguretat de respondre de les peecunies de vostra collecta. Veritat es que lo dit En Thora nons pot fer tal letra per quant lo capitol no lin dona facultat. Pero no es algun dupte que nos non puxam axi provehir e manar per lo carrech de nostre ofici e vos encara complirho per lo manament nostre e axi es stat vist per homens de sciencia. Ab tot axo per fer se la cosa a tota seguretat vostra scrivim al deputat local queus revoque e cancelle aquexa seguretat e apres vos torne assignar e proveir de nostra part ab novella seguretat que prestareu de respondre al dit En Thora de

totes les quantitats excepto de aquelles que per nos vos sera manat convertisquau en altres coses e axi ho poreu fer segurament. Per que meteu ho en obra. Dada en Terragona a VIII de janer any MCCCCLXV. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat del General de Cathalunya resident en Terragona.

Al honorable En Ramon Ferrero collector de les generalitats en la vila de Tarregua.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

13 DE ENERO.

Prestó en este dia juramento y homenage, en poder del diputado, con las formalidades de costumbre, Pedro Lor de Tarragona, encargado por aquel del cobro de las generalidades recojidas por los colectores de las tablas, villas, castillos y lugares del Campo de Tarragona.

Per En Joan de Tagamanent

Nos En Bernat Çaportella cavaller unich deputat del General del Principat de Cathalunya resident en Tarragona en qui es e recau tota la potestat del ofici de diputacio del dit General per la inobediencia e rebellio per los olim condeputats nostres al senyor Rey feta.

Attenents nos ab nostra patent provisio de nostra

ma signada e de nostre segell sagellada la qual dada fonch en la present ciutat de Terragona a XXVII del mes de noembre prop passat haver fet e creat a vos En Joan de Tagamanent ciutada de Barchinona fael e obedient al dit senyor Rey en guarda del dit General e dels drets de generalitats de aquell. E haver vos consentit e atorgat que de totes fraus per vos atrobadores hajats per vostres treballs la part pertanyent al acusador o denunciador de àquelles segons los capitols dels dits drets de la qual part de les dites penes e bans vos haguesseu a contentar sens algun altre salari per lo dit vostre ofici segons en la dita provisio se conte. E per quant del temps ença que regiu lo dit ofici experiencia ha mostrat que donau diligent cura en la custodia dels dits drets e sosteniu molts treballs circa la utilitat de aquells dignes los dits treballs de major remuneracio e premi que no es la part de les dites penes. E per quant no es condescent cosa esser rebut de algun servici sens condigna remuneracio. Per tant nos de certa sciencia hagut sguart al que dessus dit es volem consentim e atorgam a vos dit En Joan de Tagamanent que ultra la dita part de les penes e bans dels fraus per vos atrobadors en les dites generalitats vos hajau dels bens emoluments e drets del dit General per salari vostre del present any qui comença lo primer dia del present e dejus scrit mes de janer e axi per quiscun any apres venidor tant com sera beneplacit nostre e de nostres successors vos haver e tenir lo dit ofici ço es dotze florins dor a vos donadors e pagadors entre quatre terces de quiscun any es a

saber de tres en tres meses e aquest tal salari a vos constituhim. Les altres coses en la dita provisio contengudes stants en sa força e vigor e per testimoni de la veritat havem manat la present esser feta signada de nostra ma e del segell de nostre ofici en lo dors segellada. Dada en Terragona a XIIII de janer any Mil CCCCLXV. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Molt honrat senyer. Ultra los cent florins dor que per letres nostres fins aci vos havem manat esser per vos donats de les peccunies de vostra collecta al egregi comte de Prades capita general del senyor Rey per les missions de correus spies e scoltes necessaries per son exercit vos dehim e manam doneu al dit egregi comte per la matexa raho cinquanta florins dor. E cobrau ne dell apocha o cautela e meteu los en vostre compte. De Terragona a XV de janer any MCCCCLXV. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat del General de Cathalunya resident en Terragona.

Al honrat En Ramon Ferrero collector de les generalitats en la vila de Tarregua.

Dominus deputatus mandavit mihiPetro Perello.

Honrat senyer. Vostra letra havem rebuda e vist lo contengut loam vostra bona diligencia en attendre a tots fraus que sien comesos en les generalitats e que

los delinquents sien castigats signantment essent oficials e ministres del General axi com aquex del qual nos haveu scrit. Plau nos lo arrest o seguretat en lo qual lo haveu mes. Stigá en aquell fins per nos hi sia altrament provehit. En lo miger lo companyo tinga lo carrech que andosos havien. Vos fareu rebre informacio del cas e aquella closa nos trametreu la qual vista vos avisarem de la provisio faedora per castich seu e eximpli de altres. O lo honorable En Joan Berenguar Thora vostre fill receptor general de les dites generalitats lo qual ha esser aqui prestament haura carrech de dir vos de nostra part e de fen exequutar lo que sera vist si deja fer justicia migançant. Dada en Tarragona a XV de janer any MCCCCLXV. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella et cetera.

Al honrat En Francesch Thora diputat local en la vila e vegueria de Monblanch.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Per En Benet Vives.

Bernat Çaportella cavaller unich deputat del General del Principat de Cathalunya resident en Terragona. A tots e sengles capitans batles e altres oficials dels castells e lochs de Altafulla e de la Non e altres. E no resmenys a qualsevol moliners e altres persones a les quals se pertangue saluts.

Notificam vos com En Benet Vives del loch de Altafulla es per nos posat e assignat en collidor e rebe-

dor dels drets de generalitats en los dits lochs de Altafulla e de la Nou. Ço es axi dels drets de la bolla de plom segell de cera com altres antichs e novament imposats en virtut del parlament en aquests prop passats dies convocat e celebrat per lo senyor Rey en la present ciutat de Terragona e ha prestada en pòder nostre per la dita sua collecta deguda seguretat. Adonchs vos delhim hajau e tingau lo dit En Benet Vives en los dits lochs de Altafulla e de la Nou per collector dessus dit e li respongau e façau respondre dels dits drets. E no resmenys vosaltres dits moliners, molgau liberament tots blats dels homens dels dits lochs de Altafulla e de la Nou. Los quals seran aportats a vostres molins ab albara o bolleti del dit Benet Vives per lo qual apparegua ell haver rebut lo dret novament imposat en les farines per aquells dits blats que seran aportats als molins vostres. E en aço nous detingau en res per lo sguart del dit dret. Dada en Terragona a XVI de janer any MCCCCLXV. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

El espresado Benito Vives prestó el juramento y homenage, con las formalidades de costumbre, en poder del diputado, prometiendo entregar á Juan Berenguer Thorá ó á quien este designare, las cantidades procedentes de los derechos percibidos.

Per lo honorable En Joan Berenguer Thora.

Nos En Bernat Çaportella cavaller unich deputat del General del Principat de Cathalunya resident en Terragona en qui es e recau tota la potestat del ofici de deputacio del dit General per la inobediencia e rebellio per los olim condeputats nostres al senyor Rey feta.

Attenents que vos honorable En Joan Berenguer Thora qui per los del parlament en los dies prop passats celebrat per lo dit senyor Rey en la present ciutat de Terragona sou dat e assignat en receptor General de totes les peccunies provenients en aquest any en e dels drets de les generalitats axi antichs com novament imposats en virtut del dit parlament per lo carrech de la dita receptio haveu a fer cercha e anar per les taules lochs e passos hon los dits drets se cullen. E per que ultra les coses a vos comeses per lo dit ofici de vostra general receptio pugau proveir a totes altres coses concernents la endreça e benavenir dels dits drets. De nostra certa sciencia per la facultat e potestat de nostre ofici comanam e cometem a vos dit En Joan Berenguer Thora que pugau privar e remoure qualsevol collectors guardes oficials e ministres per nos o per part nostra posats o deputats a la collecta dels dits drets o circa aquells en qualsevol ciutat vila o loch del dit Principat de Cathalunya. Ço es aquell o aquells dels dits collectors guardes oficials e ministres del qual o dels quals a vos sera vist no haver se idonea-

ment e be en les coses a ells comeses. E en loch dels dits collectors guardes oficials e ministres que per vos seran privats e remoguts pugau altres posar deputar e assignar e encara novament posar e crear dels tals collectors oficials guardes e ministres en les ciutats viles lochs e passos hon a vos sera benvist. E per los dits oficis constituir los salaris dels quals conexereu esser merexedors. E pugau sobre dels dits collectors guardes oficials e ministres seguretat migançant sagrament e homenatge e altra que a vos sie vista de haver se leyalment e be en les coses que per vos los seran comeses e que los collectors de les generalitats que a mans lurs pervendran respondran a vos com a general receptor en aquest any o a qui vos volreu e donaran de aquelles a vos bon compte e raho tot frau cessant. E mes pugau requirir qualsevol oficials axi ecclesiastichs com seglars constituits dits lo dit Principat de Cathalunya que facen e presten si ya fet no han los dits ecclesiastichs jurament e los seglars sagrament e homenatge de obtemperar e exequir totes requestes a ells per nos o per part nostra faedores tot consell consulta e dilacio cessants segons les constitucions del dit Principat volen e disponen. E requirir los dits oficials e qualsevol dells sots virtut de la dita seguretat que facen e complesquen totes aquelles coses que a vos son vistes justament sguardar les utilitats e benavenir de les dites generalitats. Sobre les quals coses dessus dites e sengles ab les sues dependencies e incidencies donam e atorgam a vos facultat e potestat e lo loch e veus nostres plenament. Dihent e requirint

los dits oficials reyals e altres e manant als deputats locals e altres oficials del dit General e a totes persones a les quals se pertangue e en quant lo interes de les dites generalitats sguarde que a vos dit honorable En Joan Berenguer Thora en e circa les dites coses que per nos vos son comeses vos obtemperen e no contrafacen per alguna raho. E en testimoni de les dites coses havem manat la present esser feta de nostra ma signada e de nostre segell en lo dors segellada. Dada en Terragona a XV dies del mes de janer any MCCCCLXV. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Per micer P. Miquel.

Honrat senyer. Los del parlament en aquests prop passats dies celebrat per lo senyor Rey en la present ciutat de Terragona per alguns certs respectes han volgut proveit e manat dels drets de les generalitats esser donats al honrat micer P. Miquel procurador del Illustre comte de Foix cinquanta florins dor. Per queus dehim e manam que de les peccunies de la taula dels dits drets del loch de Castello de Farfanya doneu o per lo collector o tauler de aquella taula façau donar al dit micer Pere Miquel a tota sa voluntat los dits cinquanta florins dor. Cobrant ne dell apoca de rebuda. E noy hage falla alguna. Com aço sguarde benefici del General. E lo contrari redundarie en damnatge. Dada en Terragona a XVIII del mes de janer any de la Nati-

vitat de Nostre Senyor MCCCCLXV. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat del General de Cathalunya resident en Terragona.

Al honrat En Guerau de Cervello collector de les generalitats en la ciutat de Balaguer vezcomdat Dager e terra del Marquesat.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Honrat senyer. Per altra letra la qual haureu rebuda o deveu rebre per lo honrat En Joan Berenguer Thora general receptor qui es anat en aquexes parts vos havem scrit dient vos com los del parlament en aquests prop passats dies celebrat per lo senyor Rey en la present ciutat de Terragona per alguns certs respectes han volgut proveit e manat dels drets de les generalitats esser donats al honrat micer P. Miquel procurador del Illustre comte de Foix cinquanta florins dor. Per queus debiem en la dita letra que de les peccunies de la taula dels dits drets del loch de Castello de Farfanya donasseu o per lo collector dels dits drets en lo dit loch de Castello de Farfanya donar fesseu al dit micer P. Miquel a tota sa voluntat los dits cinquanta florins dor. Cobrant ne dell apocha de rebuda. E per quant pora esser que lo dit micer P. Miquel sera ab vos abans que lo dit En Joan Berenguer Thora per tant vos dehim e manam que si per aquella no es fet per aquesta façau e complisquau lo que dessus es dit e en la forma dessus contenguda e no al-

trament e noy haje falla. Hajau empero aquella e aquesta per una matexa axi que los dits cinquanta florins se paguen una sola veguada sens pus. Dada en Terragona a XXII de janer any MCCCCLXV. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat et cetera.

Dirigitur dicto Gueraldo de Cervello ut supra.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Per En Joan Molgosa.

Nos En Bernat Çaportella cavaller unich deputat del General del Principat de Cathalunya resident en Terragona en qui es e requau tota la potestat del ofici de deputacio del dit General per la inobediencia e rebellio per los olim condeputats nostres al Illustrissim senyor Rey feta.

Com lo ofici de exactor e exequutor dels deutes del dit General o a ell pertanyents lo qual ofici En Joan Pujades tenia e possehia vague per mort del dit Joan car no contrastant ell dit Joan hagues aquell resignat an Franci Xatanti. Pero per quant la dita resignacio no fonch gratuita abans forçada stant pres lo dit Joan en la preso comuna de la ciutat de Barcelona per ell esser hagut e tengut per parcial devot e fael al dit senyor Rey ço que en aquesta turbacio de temps en lo present Principat sdevenguda es detestat e perseguit per los inobedients e rebelles de aquella ciutat per los quals lo dit Joan Pujades fonch cominat no exir de la dita preso fins la dita resignacio hagues feta es viat

aquella esser invalida e lo dit ofici verdaderament residir en lo dit Joan fins al dia de la sua mort. E noresmenys per quant tots los oficials e ministres del dit General qui no son de vera obediencia del dit senyor Rey son stats per nos declarats inabils als lurs oficis e ministeris e de aquells remoguts e privats é nos encara lo dit Franci Xatanti en quant sie necessari ab la present dehim e declaram per inabil al dit ofici e de aquell lo removem e privam e axi lo dit ofici per qualsevol de les dites causes vagua de present. Del qual nos volents en persona idonea proveir. Confiants de la fe industria e probitat de vos En Joan Molgosa ciutada de Terragona ab tenor de la present fem e cream a vos en exactor e exequutor dels deutes o credits del dit General. E lo dit ofici vagant per la dita mort o per la dita privacio a vos de nostra certa sciencia acomanam e cometem e de aquell vos provehim ab tots drets preheminencies facultats e prerogatives de aquell. Axi que vos dit En Joan Molgosa siau exactor e exequutor dels dits deutes e credits del dit General e lo dit ofici hajau tingau e regiscau e totes e sengles coses façau e fer puxau que al dit ofici se sguarden e pertanyen axi e segons vostres predecessors en aquell podien e han fet e acostumat degudament fins aci. En lo qual dit ofici e us e exercici de aquell vos hajau be leyalment e fael a tot profit e utilitat del dit General salva tots temps veritat e honestat segons per vos es ofert e promes en virtut de jurament e homenatge que per aço haveu prestats en poder nostre. Per lo qual dit ofici hajau les preheminencies facultats e prerogatives al dit

ofici pertanyents e acostumades. E no resmenys tota hora que la dita ciutat de Barcelona e altres parts del present Principat que han donat e son fora obediencia del dit senyor Rey a la dita obediencia seran reduides e vos haureu la vera e real possessio del dit ofici e poreu fer lo degut exercici de aquell hajau e rebau en e dels emoluments del dit General aquell anual salari que vostres predecessors en lo dit ofici solien e han acostumat rebre e haure. Adonchs nos ab la present requirim tots e sengles oficials axi ecclesiastichs com seglars en lo dit Principat constituits presents e sdevenidors sots virtut de la seguretat per ells feta e prestada e o que fer e prestar son tenguts de obtemperar e exequir nostres requestes. E dehim e manam a qualsevol oficials e ministres del dit General e encara per lo interes de les dites generalitats a totes e sengles altres persones a les quals se pertangue que hagen e tinguen a vos dit En Joan Molgosa per exactor e exequutor dessus dit e a vos en e circa lo dit ofici e us e exercici de aquell obtemperen e responguen e los dits oficials obtemperar e respondre facen e no contravinguen per alguna causa o raho. En testimoni de les quals coses havem manat la present esser feta de nostra ma signada e del segell de nostre ofici pendent segellada. Dada en Terragona a VIII dies del mes de febrer any de la Nativitat de Nostre Senyor MCCCCLXV. —Bernat Çaportella.

Dominus dèputatus mandavit mihi Petro Perello.

Prestó el referido Juan Molgosa el juramento y homotage, en poder del diputado, con todas las formalidades de costumbre.

Reverendissim pare en Christ e senyor. Jatsia los homens de la vostra Vall de Barraves sién stats requests de pagar e subir los drets imposats en virtut del parlament celebrat per la Magestat del senyor Rey en la present ciutat de Terragona ells pero no han volgut obtemperar allegants voler ne primer consultar V. R. Senyoria. La qual com sapia esser cosa que aquells ne alguns altres de aquest Principat scusar nó poden. Per tant senyor vos placia provehir e manar que los dits homens paguen sens alguna dilació. Per manera que no covinga usar contra ells de altre remedi lo qual obmetre nos poria. E jatsia la justicia axi ho vulla encara senyor yo per mon ofici al qual incumbex la diligencia e carrech de aquestes coses ho reputare a gracia a la R. P. V. La qual lo Deu Omnipotent conserve en tota felicitat e aquella orden e mane de mi lo que li placia. Scrita en Terragona a quatre de febrer any MCCCCLXV.

Senyor lo qui es prest al servey de V. R. S. Bernat Caportella deputat del General de Cathalunya.

Al Reverendissim pare en Christ e senyor lo senyor cardenal de Leyda.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Molt noble e molt magnifich mossenyer. Los homens de vostra baronia requests de pagar los drets novament imposats no han volgut en res obtemperar. E jatsia se crega que vostra magnificencia apres sera attesa en aquelles parts hi haura fet lo degut segons es tenguda e per aquella es stat ofert e promes a la Magestat del senyor Rey ab tot axo nos per nostre ofici al qual incumbex la cura de aquest negoci per la molta necessitat que occorre en suplir al sou de la gent darmes qui fa tant servici al senyor Rey e benefici a aquest Principat quant vos sabeu vos havem volgut scriure e pregant e requirint vos queus placia proveir e manar vostres dits homens nos meteu daqui avant sobre aço en dilacio mas vostra Magestat los faça pagar e reta en aço son deute e lo que es per aquella ofert e promes. Altrament si hauria a fer provisio aquella que per la disposicio dels capitols del parlament o alias serie vista justa e condescent. De la qual per tantes fadigues queus ne son stades donades nos deureu haver per scusats. Dada en Terragona a quatre dies de febrer any MCCCCLXV. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat del General de Cathalunya resident en Terragona prest a vostre honor.

Al molt noble e molt magnifich baro mossen Franci de Erill.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Molt honorable senyer. Apres vostra partida es aci es En Gabriel Fraga hu dels cullidors dels drets en ciutat de Leyda lo qual ere anat en Pallars ab cossio e carrech de fer la imposar los drets. Ço en e no ha abastat abans les gents de aquella terra se eten en cami de no voler pagar en la forma que los ts drets imposats son ab tot que significarien voler nir a arrendaments o a alguna altra forma. La Mastat del senyor Rey scriu als oficials e altres persos de aquelles parts e lo dit En Fraga sen torna al al havem donat carrech se veja ab vos e de tot lo e ha sentit de aquella terra vos done informacio. Daiavant si vos delliberareu ell hi torne o si En Feça es ya lla que li sien trameses les letres ell ha nament de star a tota vostra ordinacio. Quant ham a ell hoit son mes del parer queus diguem ço es es facen arrendaments en les terres hon se ha tant fer a conduhir los pobles. Perque menejau la cosa e la menejar lla hon conexereu fer se deja e fet untament de aquella reportau lo de la part deça pere prenga conclusio en la forma que ya vos havem rit. Cuytau e no si perda temps car ya veheu quant necessari per suplir a tants demanadors. Crehem ui sou be importunat e aci es ya sperada vostra venla e per ço cove spatxar quant fer se puscha. Dada Terragona a quatre dies de febrer any MCCCCLXV.
Bernat Çaportella.
Bernat Çaportella deputat et cetera.

Al molt honorable senyer En Joan Berenguer Thora general receptor de les generalitats en lo Principat de Cathalunya.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Batle senyer. Informacio havem que En Gilabert moliner de aquesta vila no volria plegar lo dret imposat en les farines e que per la dita raho lo dit dret se pert e ha mal recapte. Deveu hi attendre per quant la cosa redunda principalment a interes del S. Patriarcha car les peccunies ques cullen en sa terra del dit dret se convertexen en pagament del seu sou e per ço lon deurieu forçar per lo dit sguart encara que lo capitol nou disponga. Si empero no delliberau metre hi força digauli de nostra part quel culla e no stigua per lo poch salari que lo capitol diu que haura si altre sguart en manera que sen pora contentar. E hon de tot en tot recuse plegar lo dit dret feu li manament e posau li pena que nos desisqua de les farines sino ab albara o bolleti del collector per lo qual se mostre sie pagat per aquelles lo dret. Dada en Tarragona a VII de febrer any MCCCCLXV. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat del General de Cathalunya resident en Terragona.

Al honorable lo batle de la vila de la Selva o a son lochtinent.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Nos En Bernat Çaportella cavaller unich deputat del General del Principat de Cathalunya resident en Terragona en qui es e recau tota la facultat e potestat del ofici de deputacio del dit General per la inobediencia e rebellio per los olim condeputats nostres de la Magestat del senyor Rey feta.

Com los drets en les farines vi e oli novament imposats en virtut del parlament per la Magestat del dit senyor Rey celebrat en la present ciutat de Terragona nos puxen cullir sens grans missions e despeses. E per ço et alias sie vist esser mes util al dit General fer de aquells dits drets arrendaments. Confiants donchs de la probitat e industria de vos honorable En Joan Berenguer Thora general receptor dels dits drets per lo dit parlament assignat ab tenor de la present.cometem a vos eus atorgam facultat e potestat de arrendar los dits drets de les farines vi e oli a les universitats o singulars persones queus sera vistes ço es en e de quiscuna vila o loch per fi o de moltes ensemps axi com al profit del General a vos sera vist millor succehescha e aço per aquells preus e quantitats que a vos ben vist sera. Los quals preus se hagen a pagar a vos com a dit general receptor o a aquella o aquelles persones que vos volreu e en la forma que per vos sera deputada. Los quals dits arrendaments sien tant solament per lany present per lo qual los dits drets son imposats. E per aquests dits arrendaments pusquau fermar contractes ab les clausules que a vos se-

ran vistes e pusquau encara substituir e subdelegar altra o altres persones per fer aço matex en les viles o lochs hon vos personalment no poreu esser. Sobre les quals coses totes e sengles ab ses incidencies e dependencies comanam e cometem a vos e als que vos substituireu o subdelegareu tots nostres lochs e veus. De la present pero comissio e facultat exceptam e trabem les ciutats de Leyda Balaguer Terragona e vila de Tarrega en les quals no es nostra intencio los dits drets se arrenden mas ques cullen axi com ya es es praticha. E per semblant se faça aqui e en les altres parts del dit Principat dels altres drets en virtut del dit parlament imposats en altres coses. E per testimoni de la veritat es feta la present de nostra ma signada e del segell de nostre ofici en lo dors sagellada. Dada en Terragona a VIII dies de febrer any de la Nativitat de Nostre Senyor MCCCCLXV. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Collector. Maravellats som com vos no servau la prathica que tots los altres serven en cullir lo dret de les farines e segons lo capitol de la crida que aqui deu esser publicada vol e dispon. Ço es que blats alguns de homens de aquexa vila no vagen a molre sino ab albara o bolleti vostre per lo qual apparegua hagen a vos pagat lo dret imposat. E açous manam pratiqueu e façau praticar e façau fer crida en pena de X lliures que algun moliner no gose molre altrament pocha cosa ni molta en pena de X lliures e axi lo dit dret vin-

dra a vostres mans e cessara la diferencia que es entre vos e En Gilabert. Los blats empero de persones strangeres que son poblades en lochs hon no ha collector e seran portats als molins de aquexa vila per molre los dits moliners hagen facultat aquells molre cullint ne lo dret imposat e de aquell donant a vos compte e raho tota hora quels requerren sots virtut de sagrament e homenatge que dells rebreu si ya donchs fet nol han. Servau ho axi que aquesta es la forma del capitol e cesse tota diferencia. Dada en Terragona a XV de febrer any MCCCCLXV. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat del General de Cathalunya resident en Terragona.

Al honrat En Dalmau Marti collector de les generalitats en la vila de la Selva.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Bernat Çaportella cavaller unich deputat del General del Principat de Cathalunya resident en Terragona al honrat En Manuel de Vilaplana collector de les generalitats en la ciutat de Leyda e a tots e sengles altres collidors e guardes dels drets de les dites generalitats del dit Principat en qualsevol ciutats viles passos e lochs de aquell constituits. Saluts.

Com En Françoy Ramaç ciuteda de Leyda qui acostuma portar o trametre de aquesta ciutat de Terragona en Arago pex fresch e altres coses dellibere per sa millor expedicio pagar en aquesta ciutat lo dret de exi-

da per lo pex e altres coses qne traura e valegua tant al General rehebre aci lo dret com en altra part atteu tot es una bossa e tot se sguarda a una matexa fi e no haja a pagar dues vegades. Per tant vos dehim e manam que mostrant lo dit Francesch Ramaç o persona per ell albara den P. Arlambau collidor en aquesta ciutat dels drets de intrades e exides ab empremptа del General per lo qual albara se mostre lo dit Francesch Ramaç haver aci pagat lo dret de exida per lo pex e altres coses que traura lo permetau passar e traure aquelles liberament sens exhigir lo dret que ja haura pagat. E atteneu no fesseu per res lo contrari. Dada en Terragona a XVI de febrer any MCCCCLXV. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perella.

Sigue aquí una provision nombrando á Juan Mas, notario de Montblanch, escribano de la diputacion local de la misma villa y su veguería, y encargando que se cumpla aquella si el nombrado aceptare.

Honrat senyer. Per la present vos dehim e manam de les peccunies de vostra collecta doneu al egregi senyor lo comte de Prades cinquanta florins dor convertidors en salaris de correus spies e scoltes e açò ultra les altres quantitats que ya per manament nostre li haveu donades. Cobrareu dell apocha de rebuda dels dits L florins quant los li desliurareu ensemps

ab la present e meteu los en vostre compte. Dada en Tarragona a XVII de febrer any MCCCCLXV. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat del General de Cathalunya resident en Terragona.

Al honrat En Ramon Ferrero collector de les generalitats en la vila de Tarregua.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Comissio den P. Gil de Villoro.

Nos En Bernat Çaportella cavaller unich deputat del General del Principat de Cathalunya resident en Terragona en qui es e recau tota la potestat del ofici de deputacio del dit General per la inobediencia e rebellio per los olim condeputats nostres a la Magestat del senyor Rey feta.

Confiants de la fidelitat e probitat de vos honorable En Pere Gil de Villoro ab tenor de la present vos deputam e assignam en receptor en la vila de Orta e viles lochs e passos de la batlia sua dels drets de generalitats del dit Principat de bolla de plom segell de cera e altres drets axi antichs com novellament imposats en virtut del parlament en los dies prop passats convocat e celebrat per lo dit senyor Rey en la present ciutat de Terragona. Axi que vos dit En Pere Gil siau receptor dels dits drets de mans dels cullidors particulars de aquells en la dita vila e batlia. Los quals cullidors vos puxau metre e posar en la dita vila de Orta e altres viles lochs e passos de la dita batlia ço es

aquelles persones que a vos sien vistes abils e idonees. E pusquau fer cridar e publicar los capitols e imposicio dels dits drets e rebre dels dits cullidors particulars jurament e homenatge e altre seguretat que a vos sie vista de haverse leyalment e be en la exaccio dels dits drets guardant lo profit del dit General e tot frau squivant e que donaran e liuraran a vos tot quant hauran cullit e exhigit dels dits drets en la dita vila e batlia eus ne donaran bon compte e raho tota hora que requests ne sien. Nos vos donam e atorgam facultat e comissio de exhigir demanar e haver compte e raho de qualsevol persones qui en lo temps passat hagen cullides les dites generalitats e drets de aquelles en la dita vila e batlia e les quals per aço tengudes sien e rebre e haver de aquelles tals tot quant vers elles sia de les dites generalitats e drets e per aço destrenyer e forçar les per los mijans deguts de dret. E los dits comptes examinar loar approvar o impugnar e aquells absolre o definir segons a vos vist sia. Pusquau encara de part nostra requerir los batle e oficials de la dita vila e batlia de fer e prestar e de aquells rebre la seguretat acostumada migançant sagrament e homenatge que obtemperaran e exequiran nostres requestes o per part nostra a ells faedores cessants tots consell dilacio e consulta. Sobre les quals coses totes e sengles dessus dites ab ses incidencies e deppendencies acomanam e cometem a vos dit En P. Gil plenariament lo loch e veus nostres. En la qual dita recepcio e altres coses queus acomanam vos dit En Pere Gil vos hajau diligentment e be a tot profit del General tot frau ces-

sant e siau tengut tota hora que request ne sereu les peccunies que rebudes haureu aquelles per aquelles sens que non pusquau fer algun ampre o no donar e desliurar al honorable En Joan Berenguer Thora general receptor en lo present any deputat per lo dit parlament o a qui ell volra o a qui per nos o per part nostra o de nostres successors en lo dit ofici de deputacio manat vos sia. E les dites coses totes siau axi tengut fer e complir sots virtut del sagrament e homenatge que per aço haveu prestats en poder nostre. E del salari de la dita vostra recepcio e altres coses dessus dites les quals vos acomanam a beneplacit nostre e de nostres successors volem hajau star a conexença vostra e de aquells. E per semblant hi hagen a star los collectors particulars per vos posadors en les dites coses. Adonchs requerim ab la present los oficials de la dita vila e batlia sots virtut de la dita seguretat per ells feta e o la qual son tenguts fer de obtemperar e exequir nostres requestes. E a totes altres persones dehim e intimam e per lo interes de les dites generalitats en quant en nostra facultat es manam que a vos dit En P. Gil e als qui per vos seran posats en e circa la exactio dels dits drets en la dita vila e batlia obtemperen e los dits oficials vos hi facen assistencia e presten auxili e ajuda. En testimoni de les quals coses havem manat la present esser feta de nostra ma signada e del segell de nostre ofici en lo dors sagellada. Dada en Terragona a XVIIII dies del mes de febrer any de la Nativitat de Nostre Senyor MCCCCLXV. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Prestó el referido Pedro Gil el juramento y homenage con todas las formalidades de costumbre, en poder del diputado, con obligacion de su persona y bienes.

Honrats senyers. Vostra letra havem rebuda. Plau nos la diligencia que haveu en guardar los drets del General e axi vos ne encarregam tota hora. Lo cas de quens haveu scrit den Cabrer o de sa muller nos los reservam. Nous cureu per lo present enantar hi fins altrament vos scrivam. Persones son tinentes de que tota hora se pora haver raho e certament es nostra voluntat vista la cosa no passar la sens castich de la culpa lur e de altres eximpli. Data en Terragona a XVIIII dies de febrer any MCCCCLXV. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat del General de Cathalunya resident en Terragona.

Als honrats En Gabriel March e En Joan del Mas cullidors de les generalitats en la vila de Falcet.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Honrat senyer. Vostra letra havem rebuda e responent vos al contengut quant es al fet de les letres del senyor Rey que demanau per la present partida del present correu nos son pogudes desempatxar. Haureu les decontinent. Al que dehiu deis cavallers que

haveu pagats los V rocins del bisbe per I mes e los altres per dos ab tot pensem que sia per lo temps que han ya servit. Pero encara haurem a plaer nos ne certifiqueu. Avisant vos com los V rocins del bisbe son ultra lo nombre que lo parlament ha ofert al senyor Rey e vist que lo dret no abasta als altres vos dehim no doneu res per aquells cinch fins que nos vos ne scrivam. Pero teniu los axi en bones paraules nels digau res de aço. Als altres XX donau tot aquell compliment que pusquau e lo dret abaste. Avisant vos com per letres del baro qui ha scrit que la senyora sa muller fos aci socorreguda del sou fins en XXX lliures nos li havem feta aci bestraure en absencia den Thora alguna part de aquelles e decontinent lo dit En Thora sie attes li sera fet compliment a les dites XXX lliures. Per que feu a ell compte sobre aquelles en lo que li donareu. Al restant que dehiu del forment lo dit En Thora sinch spera de dia en dia. Vengut que sia veurem sis pora donar orde en lo que scriviu. Dada en Terragona a XXI de febrer any MCCCC sexanta cinch. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat del General de Cathalunya resident en Terragona.

Al honorable En Joan Terre receptor de les generalitats en la vila e vegueria de Vilafrancha de Penedes.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Provisio den Pere de Ramon Arnau del ofici de deputat local en la Vall Daran.

Nos En Bernat Çaportella cavaller unich deputat del General del Principat de Cathalunya resident en Terragona en qui requau tota la potestat del ofici de diputacio del dit General per la inobediencia e rebellio per los olim condeputats nostres a la Magestat del senyor Rey feta.

Confiants de la fe e probitat de vos En Pere de Ramon Arnau del loch de Arties de la Vall Daran ab tenor de la present fem e cream a vos en deputat local de la dita vall e lo dit ofici de deputacio local per aquell temps que sera de beneplacit nostre e de nostres successors deputats a vos cometem e acomanam. Axi que durant lo dit beneplacit siau deputat local en la dita vall e lo dit ofici hajau e tingau regisquau e exercisquan e totes e sengles coses façau e fer pusquau que al dit ofici se sguarden. E hajau per lo dit ofici aquell salari e aquelles prerogatives emoluments e drets que vostros predecessors en aquell han acostumat rebre e haver. En lo qual dit ofici e totes e sengles coses en aquell pertanyents vos hajau be faelment e leal los drets e preheminencies del dit General conservant guardant e mantenint e los damnatges squivant salva tots temps veritat e honestat segons haveu ofert e promes en virtut de jurament e homenatge que per aço haveu prestats en poder nostre. Adonchs ab la present requirim tots e sengles oficials axi ecclesiastichs com seglars en la dita vall constituhits sots virtut de la seguretat per ells feta e prestada e o que fer e prestar son tenguts de obtemperar e exequir nostres requestes e a totes altres persones a les quals se sguar.

de per lo interes de les dites generalitats dehim e manam que a vos dit En Pere de Ramon Arnau durant lo dit beneplacit hagen e tinguen per deputat local en la vall dessus dita e a vos en e circa les coses concernents lo dit ofici e us e exercici de aquell obtemperen e los dits oficials obtemperar facen eus hi assisten de oportu auxili. Dada en Terragona a XXVII dies del mes de febrer any de la Nativitat de Nostre Senyor MCCCCLXV. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Juró y prestó homenage el referido Pedro de Ramon Arnau, en poder del diputado, con todas las formalidades de costumbre.

Honorable senyer. Vostra letra havem rebuda e vist lo contengut vos responem primerament al que es dit per lo capita que si lo frau serie stat comes per lo Jueu serie del temps que la cosa havia sguart al S. Rey e no al Principat. Es una molt flaqua raho per quant es cosa certa que aquest frau es comes en quiscuna hora que los draps stan es troben sens bolla ne guarda com star deuen. E axi de la hora que son stats axi atrobats sen pot e deu fer confiscacio e exhigir la pena signantment hagut sguart a la crida que aqui es stada feta apres les generalitats son stades restituides que tots los pellers haguessen a manifestar e bollar per causa del dret que es stat augmentat. Jaquit tot axo

que no ha alguna subsistencia e encara la oferta que es feta de metre ho en nostre poder ço que no afretura que ya hi es vos dehim e manam façau aprehensio a mans vostres de tota la pelleria e a consell de vostre assessor rebeu vostra informacio e façau tots los actes necessaris fins a sentencia. La qual nos reservam. Trameteu nos la dita informacio e aquella vista scriurem vos del que delliberarem sen dega fer. Procehiu hi decontinent e si en res ereu perturbat per lo capita o consols ço que no es de creure scriviu nos ne. E fer si ha la deguda provisio. Dada en Terragona a IIII dies de març any MCCCCLXV. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat del General de Cathalunya resident en Terragona.

Al honorable En Francesch Thora diputal local en la vila e vegueria de Monblanch.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

En Sanci Soler. Los missatgers de aquexa vall son stats aci allegants que los homens habitadors e poblats en la dita vall no son tenguts ne han acostumat pagar altres drets de generalitats ne en la dita vall cullirse sino intrades e exides e que ab tal pacte se donaren a la corona de Arago e son ab lo Principat de Cathalunya. Les quals coses atteses per quant no volem sien prejudicats sino conservats en ses libertats e privilegis. Vos dehim e manam nous cureu de exhigir altres drets sino les dites intrades e exides axi empero com se deuen exhigir per un any en virtut del parlament convo-

cat e celebrat per lo senyor Rey en la present ciutat de Terragona ço es augmentades o crescudes les dites intrades e exides e lo dret de aquelles mig per mig. En axi que lo per ques pagava dos diners sen pague quatre. E lo perques pagave tres diners pague sis e axi segons mes e menys doblant lo dit dret. E aço com dit es per lo temps de I any. Lo qual passat exhigireu les dites intrades e exides en la manera que de primer exhigir se solien. E en la collecta de aquests drets de intrades e exides tan solament donareu tota diligencia e bona cura segons de vos se confia. E no curareu dels altres drets que lo dit parlament ha imposats e dels quals aqui no es acustumat cullir se. E per quant per informacio dels dits missatgers havem compres que sempre en la dita vall ha acostumat haver dues persones havent carrech de la collecta de les dites intrades e exides o drets de aquelles e apparegua esser axi necessari per quant vos no farieu continua habitacio en lo loch de Vella hon se acostuma tenir la taula. Per tant havem proveit an Guillem de Joan de Vila alias de Xeriç del dit loch de Vella de ofici de cullidor o ajudant a vos en la collecta dels dits drets. Axi que vos e ell ensemps siau collectors e andosos e quiscu per si en absencia del altre tingau la taula e doneu en la dita collecta tota diligencia e cura que obs sia. Donareu orde que ell face sagrament e homenatge en poder del deputat local de haver se leyalment e be en la dita collecta e de fer tots lals juxta forma de la provisio que li trametem. Del salari vostre e seu sera juxta lo acostumat. Hajau lo donchs per

companyo vostre e ab ell vos portau amigablament e entre andosos donau a la cosa lo recapte que requer e de vos e dell se confia. Dada en Terragona a IIII dies de març any MCCCCLXV. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat del General de Cathalunya resident en Terragona.

Al honrat en Sanci Soler cullidor del dret del General en lo loch e pas de Vella de la Vall Daran.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Provisio den Guillem de Joan de Vila alias de Xeriç.

Nos En Bernat Çaportella cavaller unich deputat del General del Principat de Cathalunya resident en Terragona en qui es e recau tota la facultat e potestat del dit ofici per la inobediencia e rebellio per los altres olim condeputats nostres a la Magestat del senyor Rey feta.

En los dies passats ab nostra patent provisio dada en Terragona a VIII del mes de janer prop passat havem fet e creat en cullidor dels drets de generalitats en la vila e pas de Vella de la vall Daran En Sanci Soler del loch de Artiez segons en la dita provisio se conte. E per quant havem informacio que sempre de la dita collecta es stat acostumat esser comesa a dos. Volents nos conformar a la prathica la qual nostres predecessors han observada. La qual crehem per experiencia sie vista esser acomoda e profitosa al dit General. Confiants de la probitat de vos En Guillem de Joan de Vila alias de Xeriç del dit loch de Vella ab te-

nor de la present vos fem e cream collector dels dits drets en la dita vila e pas de Vella ensemps ab lo dit En Sanci Soler. Axi que andosos ansemps e quiscu per si en absencia o impediment del altre siau collectors dels dits drets ço es de intrades e exides en e del dit Principat com no sia acostumat alre cullirse en la dita taula e pas ne en la dita vall. Lo qual dret de intrades e exides cullireu per un any juxta la augmentacio o creximent fet per lo dit parlament e apres lany en la manera acostumada e la dita taula e collecta hajau e tingau per tant temps quant sera de beneplacit nostre e de nostres successors en lo dit ofici de deputacio e durant lo dit beneplacit e façau e expediscau totes coses a la dita collecta necessàries en la qual vos dit En Guillem de Joan de Vila vos hajau be diligentment fael e leal a tot profit del General e siau tingut totes les peccunies que procehiran e a mans vostres pervendran del dit dret donar e desliurar de terça en terça o tota hora que request sereu al honorable En Joan Berenguer Thora general receptor dels dits drets per lo present any assignat e apres lany a quis pertangue. E de haver vos axi leyalment e be en la dita collecta e donar ne leyal compte e de fer e complir les altres coses dessus dites. Volem façau e presteu jurament e homenatge abans que del dit ofici useu. Lo qual façau e presteu en poder del deputat local de la dita vall al qual ab la present manam de vos reheba la seguretat dessus dita. Per la qual dita collecta vos e lo dit Sancii Soler haureu aquell salari que vostres predecessors han acustumat haver en aque-

lla. Adonchs ab la present manam al dit Sanci Soler queus haja e tingua per companyo seu en la dita collecta e en aquella vos admeta e requirim los oficials de la dita vall sots virtut de la seguretat per ells feta o que son tenguts fer de obtemperar nostres requestes e manam al dit deputat local e a totes altres persones per interes de les dites generalitats que a vos hagen e tinguen per collector dessus dit e en la manera dessus dita eus responguen e facen respondre del dit dret. E circa la dita collecta los dits oficials vos assisten de oportu auxili. Dada en Terragona a IIII dies del mes de març any MCCCCLXV. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Provisio den Anthoni Ferrer de ofici de deputat local en Pallars.

Nos En Bernat Çaportella cavaller unich deputat del General del Principat de Cathalunya resident en Tarregona en qui es e recau tota la potestat del ofici de deputacio del dit General per la inobediencia e rebellio per los olim condeputats nostres a la Magestat del senyor Rey feta.

Confiant de la fe e probitat de vos En Anthoni Ferrer de la vila de Talarn ab tenor de la present fem e creem a vos en deputat local en la dita vila e en la terra de Pallas e lo dit ofici de deputat local a vos acomanam e aço per al temps qui ha discorrer del present trienni. Lo qual comença correr lo primer dia del mes de juliol prop passat. Axi que durant lo dit trienni dit

Nanthoni Ferrer siau deputat local en la dita vila e terra de Pallas. En lo qual dit ofici vos hajau be faelment e leyal los drets preheminencies e prerogatives del dit General guardant defensant mantenint e conservant a totes coses fahent e exercint que al dit ofici sesguarden e les quals per vostres predecessors en lo dit ofici fer e exercir son acostumades. Per lo qual dit ofici vos dit Nanthoni Ferrer hajau àquell salari preheminencies e drets acostumats haver per los dits predecessors vostres. Volem empero que abans que del dit ofici useu hajau e siau tengut fer e prestar jurament e homenatge en poder del batle de la dita vila de Talarn de haver vos leyalment e be en aquell e de guardar los drets e preheminencies del dit General e altres coses be fer ques pertanyen al dit ofici. De la prestacio del qual jurament e homenatge hage a constar per acte publich. Adonchs ab la present requirim tots e sengles oficials axi ecclesiastichs com seglars en la dita vila e terra de Pallas constituits sots virtut de la seguretat per ells feta e prestada e o que fer e prestar son tenguts de obtemperar e exequir les requestes nostres e dehim e intimam e per interes de les dites generalitats manam a qualsevol persones a les quals se pertangua hagen e tinguen a vos dit En Anthoni Ferrer per diputat local en la dita vila e terra de Pallas e a vos en totes coses lo dit ofici concernents obehesquen e los dits oficials vos hi presten tot auxili. Dada en Terragona a V dies del mes de març any MCCCCLXV. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Honrat senyer. Aci es stat lo honorable En Jacme Ferrer veguer de Pallàs lo qual nos ha significat les pobreses e miseries de la gent de aquella terra e quant se congoxen dels drets novellament imposats per lo parlament e ab quanta dificultat los dits drets se culliran e les moltes missions e despeses que se speren fer en la collecta de aquells entant que la utilitat quera provendra al General per tal via sera pocha. Les quals coses atteses som de parer ques deuen fer arrendaments en la dita terra e no solament del dret de pa vi e oli abans encara del dret de bolla de plom e segell de cera dels draps de lana e altres e encara intrades e exides si lo preu covinent si atroba. Per queus pregam e encarregam hi vullau be attendre e si vostre parer donara en aço matex axi com crehem feu en nom de Deu arrendament dels dits drets en la dita terra guardant hi la utilitat del dit General segons de vos se confie. De les quals coses podeu comunicar e consellar vos ab lo dit Jacme Ferrer car persona es ab la qual vos podeu reposar per la molta voluntat e devocio que te al servici del senyor Rey al qual aço sguarda. Lo dit En Jacme Ferrer sab molt en la dita terra de Pallas e no podeu de altri haver millor informacio. Ell ha conferit ab nos aci de algunes coses de que li havem dita nostra intencio segons ell vos referira. Donau li fe e crehença en quant vos dira de part nostra. E si la comissio queus havem tramesa no es suficient per als dits arrendaments dels drets de bolla de plom

e segell de cera no stigau per axo de fer los en la dita terra e en altres que conegau esser benefici del General. Car nos havem per agradable e ferm tot lo que vos fareu e ho loharem e approvarem tota hora que obs sia. Dada en Terragona a V dies del mes de març any MCCCCLXV. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat del General de Cathalunya resident en Terragona.

Apres feta la present es açi attes En Fariça per relacio del qual havem sabut lo que haveu fet fins açi. A tot lo que hi occorre vos satisfara lo dit En Jacme Ferrer. E pus En Fariça es vengut a vos no porieu anar en Pallas. Deveu trametre alguna persona ab comissio ab lo dit Jacme Ferrer o fer la comissio a ell matex. Feu ho a sa voluntat.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Al honorable En Joan Berenguer Thora receptor de les generalitats del Principat de Cathalunya.

Per lo dret de la nau de Gonçalbo Goterriç de Bayona de Miho.

Als molt noble e magnifichs la governador de la ciutat e regne de Valencia los justicia e batle general de la dita ciutat e tots altres oficials de aquella e del Grau al qual o als quals les presents pervendran e seran presentades e lo negoci dejus scrit se pertangue e a quiscuns dells o a sos lochtinents Bernat Çaportella cavaller unich deputat del General del Principat de Cathalunya resident en Terragona en qui es e recau tota la

potestat del ofici de deputacio del dit General per la inobediencia e notoria rebellio per los olim condeputats nostres a la Magestat del senyor Rey feta saluts ab tota honor.

Com Gonçalbo Goterriç de Bayona de Miho del regne de Castella sie tengut al dit General en XXX lliures VII sous VI Barchinonesos per dret de la exida de una nau la qual ha comprada en la plaga de la mar de aquesta ciutat del magnifich mossen . . . . . Vilamari capita general de les mars del senyor Rey per DC florins dor valents CCCCV lliures en aquesta manera ço es CCCL florins de comptants e ha dada una altra sua nau stimada CCL florins dor. La qual nau per lo dit Gonçalbo comprada es stada treta dels limits e termens del dit Principat e per aquella sie deutor al dit General de les dites XXX lliures VII sous VI per lo dret de exida a raho de I sou VI diners per lliura juxta capitol del dit General. Lo qual dret no es stat per ell pagat qui repentinament es hagut a partir per temps contrari mogut en aquesta plaga. Com donchs a nos e a nostre ofici se pertangua donar tota diligencia e cura en e circa la defensio e manteniment del dit General e drets seus. Instant per aço En Pere Arlambau cullidor del dit dret en aquesta plaga e pas de Terragona a vosaltres e quiscuns de vosaltres requirim en subsidi de justicia e de nostra part vos pregam afectuosament que si lo dit Gonçalbo ab la dita sua nau o sens aquella declinara en los limits de les jurisdiccions vostres provehisquau e maneu aquell e la dita sua nau esser detenguts fins tant haja pagat inte-

grament e complida la quantitat dessus dita ab les missions per aço fetes. La qual quantitat liurarets o liurar farets sius plaura a Ursino de Lurço mercader venecia habitant en aquexa ciutat qui la rebra per lo dit P. Arlambau plegador ministrant li sobre aço compliment de justicia. Com nos per vosaltres e quiscu de vosaltres fariem en quant a nostre ofici se pertanyeria. Dada en Terragona a XVI dies del mes de març any de la Nativitat de Nostre Senyor Mil CCCCLXV. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Molt noble mossenyer. Report nos es fet que vos recusarieu pagar los drets imposats per lo parlament per lo senyor Rey celebrat en aquesta ciutat la qual cosa nos es en molta admiracio per quant sabeu que no es alguna persona de qualsevol stament qui los dits drets scusar puxa. E per que en aço nos pot fluxar vos pregam e encarregam vullau los dits drets pagar axi del passat com del temps venidor. Altrament per lo carrech que tenim de nostre ofici en conservar los dits drets e per manament quen havem molt stret del senyor Rey nos covendria provehirhi dels remeys deguts e fer hi lo que vos matex farieu si lo tal carrech acomanat vos era. Vullau ho fer per manera que no covinga usar de altre remedi e fareu lo degut e la honor vostra. Dada en Terragona a XXX de març any MCCCCLXV. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat del General de Cathalunya resident en Terragona.

Al molt noble mossenyer En Luis de Castellet.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Bajo igual forma, se escribió tambien al muy magnífico monseñor Juan de Palou, caballero.

Honrat senyer. La present es per encarregar vos que ab tota diligencia entenau en la collecta dels dreis de les generalitats. Dels quals pagareu als cavallers de la companyia del baro de la Lacuna lo sou que dexat los es fins tant sien eguals ab lo dit baro del que rebut ha. E fins sie feta la dita egualtat no doneu res al dit baro ni als del bisbe de Barcelona ne altres. Quant lo dit egualament sera fet lo quey sobrara compartireu entre tots los qui servexen aqui al sou del General. E compartireu ho axi egualment que algu en lo dit sou no haja avantatge. Dada en Terragona a XXX dies de març any MCCCCLXV. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat del General de Cathalunya resident en Terragona.

Al honrat senyer En Joan Terre collidor de les generalitats en la vila e vegueria de Vilafrancha de Penedes.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Bernat Çaportella cavaller unich deputat del General del Principat de Cathalunya resident en Terragona. A tots e sengles collidors dels drets de les generalitats en les taules de la vegueria de Vilafrancha de Penedes saluts.

Notificam vos com En Jacme Bosch donador de la present ha carrech per En Joan Terre receptor dels dits drets en la dita vila e vegueria de rebre e haver de vosaltres les quantitats que haureu exhigides. Per queus dehim li doneu e desliureu les dites quantitats. Cobrant dell de ço que li donareu albara o altra cautela per lo retinent de vostre compte. Dada en Terragona a XXX dies de març any MCCCÇLX cinch. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Honrat senyor. En lo fet del jueu delat del frau en lo dret de les generalitats no cureu procehir en res mes avant en que se cresques de missions ne despeses. He axi poch enantasseu en condemnar o absolre la part. Mas deteniu lo negoci en lo punt que vuy es fins que lo honorable En Joan Berenguer Thora vostre fill passe aqui al qual donareu plena informacio del negoci per manera que ell a ple informat vos ne puxa fer relacio e juxta aquella nos provehirem e ladonchs vos scriurem del quens sera vist per justicia fer si dega. Dada en Terragona a tres dies de abril any MCCCC

sexanta cinch. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat del General de Cathalunya resident en Terragona.

Al honorable senyer En Francesch Thora deputat local en la vila e vegueria de Monblanch.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

30 DE ABRIL.

En virtud de provision del diputado único, tomó posesion Juan Fariça, capitan de Cambrils, del oficio de colector de los derechos de generalidades, sello de plomo y de cera, y de la colecta de entradas y salidas de la misma villa y de su playa y paso, asi como de la otra colecta de los derechos nuevamente impuestos sobre el vino, aceite y demás, (despues de despedidos todos los antiguos empleados,) para cuyo desempeño le fué consignado como paga á razon de dos sueldos por libra de lo que recojiese, prometiendo en este acto el nuevamente nombrado que haria entrega de todo lo recaudado al colector general, y prestando, á mayor seguridad, el juramento y homenage, con todas las formalidades de costumbre, en poder del mismo diputado.

P. Tegell. Nos havem proveit a beneplacit nostre e de nostres successors lo honorable En Joan Fariça capita de aquexa vila del ofici de cullidor dels dreta de

generalitats de intrades e exides en la plaga e pas de aquexa vila. La qual collecta vos tenieu fins aci. Per queus dehim e manam li doneu los ferrers libres capitols e altres coses que tingau fahents per la dita collecta e vos veniu aci decontinent per donar compte e raho del que haureu regit fins aci. Dada en Terragona lo primer dia de mag any MCCCCLXV. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat del General de Cathaluuya resident en Terragona.

Al honrat En Pere Tegell de la vila de Cambrils.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Honrat senyer. Letra havem rebuda del senyor Rey ab la qual sa senyoria nos diu que aquexa vila se entrenyoraria molt de vos del modo de vostre cullir per quant vos haurieu algun tant asprament e dura contra alguns qui per inadvertencia caurien en les penes dels drets encarregant e manant nos lo dit senyor que sobre aço vos scrivam a fi queus hi portets en deguda manera. Per tant vos ne scrivim dihent vos que deveu attendre a la qualitat de les persones e del delicte. E comsevulla que sia lo crit sobre aço pot esser gran mas cove que lo colp petit sia. Car com veheu aquests drets son assats odiosos e carregosos e es prou les pobres gents hagen a suplir a ells e no es maravella si del mesavant se entrenyoren. Ne lo General no sos ministres deuen esser en aço per les penes. Per queus dehim e manam vos hi porteu en tal manera que ces-

se aquesta querella ço que pora esser donant recapte e diligencia·als drets e no tinent la cara girada a les penes. Car per ço vos es donat salari que nous sia cura de utilitar vos de les penes. E tal deu esser la intencio de quiscuns qui ab honestat e bon nom se volen portar en tals coses. Certificant vos que vostre salari es cinquanta lliures e aquelles vos son tatxades per tota la collecta de la vila e vegueria e de tots los drets. Les quals vos podeu retenir entre quatre terces del any. Als altres cullidors de les taules foranes es tatxat llur salari a raho de II sous per lliura del que muntaran lurs collectes e per semblant so puxen retenir e vos los ho prengau en compte. Dada en Terragona a VIII dies de mag any MCCCCLXV. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat del General de Cathalunya resident en Terragona.

Al honorable senyer En Gabriel Maloll collector de les generalitats en la vila e vegueria de Montblanch.

Honorable senyer. Per altra que dada fonch a VIII del mes de mag prop passat vos havem scrit de la tatxacio de vostre salari que serie a cinquanta lliures per la collecta de aquexa vila e vegueria e de tots los drets. En la qual generalitat podeu compendre que cau e ve axi be lo dret de les farines com altres drets de les generalitats e que per tots los dits drets la dita tatxacio es feta. E quant hauriem entes que vos interpretarieu altrament lo scriure nostre ço quens es maravella com

sie tant clar que noy ve algun dupte per tant vos dehim que li doneu lo dit sentiment ço es la dita tatxacio esser feta axi per lo dret de les dites farines com tots altres drets. E axi vos cove contentar de la tatxacio dessus dita. Dada en Terragona a XX del mes de juny any MCCCCLX cinch. En la dita tatxacio no entenem esser compres lo salari del pesador que pot esser quatre o cinch lliures lany. Dada ut supra. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat del General de Cathalunya resident en Terragona.

Al honorable senyer En Gabriel Maloll collector de les generalitats en la vila e vegueria de Monblanch.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Per lo monestir de Cartoxa.

Honorable senyer. Per certs sguarts que no afretura explicar vos dehim e manam que de les robes e bens del monestir de Scaladei orde de Cartoxa lo qual es en lo comdat de Prades ço es de aquelles robes e coses de queus sera adverat esser a obs del dit monestir e per a us de les persones de aquell exhigisquau e rehebau los drets de generalitats axi de bolla de plom e segell de cera com intrades e exides segons los dits drets eren imposats es solien exhigir abans de la novella imposicio feta en virtut del parlament en los dies prop passats per lo senyor Rey celebrat en la present ciutat de Terragona. E no exhigisquau res en virtut dels novells imposits fets per lo

dit parlament abans si res ne havieu exhigit ho restituiu e tornau tant com seria lo mes del acostumat antigament. E daqui avant ho servau axi en tant com haura sguart al dit monestir ço es de exhigir ses coses en la forma e manera ques acostumava abans del dit parlament sens pus. Dada en Terragona a VII dies de agost any MCCCCLXV. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat del General de Cathalunya resident en Terragona.

Al honorable senyer En Manuel de Vilaplana collidor dels drets de generalitats en la vila e vegueria de Leyda.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Honorables senyers. Jatsia en altra temps los ministres del General fossen franchs de tota host e cavalcada e altres contribucions. Pero attesa la concorrencia del temps se dona loch que contribuesquen en los talls comuns. Mas que les lurs persones haguessen anar en viatges per los quals los carrechs que tenen per lo General valguessen en res menys no es cosa que redunde a servici del senyor Rey ne benefici del General e per ço no si pot donar loch. Hon com vosaltres segons havem entes hajau volgut forçar En Joan Cuter de aquexa vila qui cull per lo dit General lo dret de les farines de anar personalment en lo amprament oferta o servici ques fa per aquexa dita vila de cert nombre de persones a servici del dit senyor Rey e del reverendissimo Patriarcha a les parts devers Cervera e per

ço lo hajau meś en preso e fet pagar algunes missions e encara se diria haurieu logat o volrieu logar o conduhir l home a carrech seu per al dit viatge en les quals coses nos pot donar loch per quant serien a gran interes del dit General e de ses libertats. Per tant vos dehim e manam que contribuint ell com un singular de aquexa vila en lo tall comu ques fa per pagar lo sou de la dita gent nol destrengau de alre mes avant. Abans li restituhiu e feu restituhir totes les despeses que per aço ha pagades e hajau a grat si contra vosaltres nos fan altres encautaments per lo que tant haveu rigorosament proceit en derogacio del dit General. Certificant vos que si res en contrari del queus dehim attemptareu fer que noy fallira deguda provisio. Car la Magestat del senyor Rey ha proveit e manat esser conservades les libertats e preheminencies del dit General e no fallira degut sfors a la dita conservacio. Dada en Terragona a XXI de agost any MCCCCLXV. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat del General de Cathalunya resident en Terragona.

Als honorables los batle e jurats de la vila de la Selva.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Per En Berthomeu Artedo.

Nos En Bernat Çaportella cavaller unich deputat del General del Principat de Cathalunya en qui es e recau tota la potestat de la deputacio del dit General per la

inobediencia e rebellio per los olim condeputats nostres a la Magestat del senyor Rey feta.

Com En Ramon Drago qui te la taula de la collecta dels drets de generalitats de intrades e exides en la ciutat e pas de la Seu de Urgell e la collecta en la matexa ciutat del dret del General de la bolla de plom e segell de cera e altres drets per lo present any imposats en virtut del parlament celebrat per lo S. Rey en la ciutat de Terragona occupat de altres afers no pum continuament residir en la dita ciutat de la Seu de Urgell. E sia necessari proveir de idonea persona qui en absencia del dit Ramon haja lo dit carrech. Confiants a ple de la probitat é suficiencia de vos En Berthomeu Artedo botiguer de la dita ciutat de la Seu ab tenor de la present vos deputam e assignam en cullidor e tauler dels dits drets en la dita ciutat e pas en e per aquells entrevalls de temps que lo dit En Ramon Drago fara les dites absencies removent ab la present qualsevol altre qui fos donat o posat per tenir lo dit loch en les dites absencies. Vos donchs dit En Berthomeu Artedo mentres lo dit En Ramon Drago sera absent com dit es hajau e tingau lo dit loch e carrech en lo qual vos hajau leyalment e be a tot profit del General salva tots temps veritat e justicia. E de les peccunies que a vostres mans pervendran respongau al dit Ramon Drago o a qui per lo honorable En Joan Berenguer Thora general receptor en lo present any vos sera dit e manat donant me leyal compte e bona rabo tota hora queus ne sia fet manament o requesta. E de aço fer leyalment e be siau tengut prestar sagrament e

homenatge en poder del deputat local de la dita Seu abans que useu del dit ofici. Nos ab aquesta dehim e manam al dit deputat local que lo dit sagrament e homenatge de vos reheba. E mes dehim e manam a ell matex e als oficials axi ecclesiastichs com seglars de la dita ciutat dehim e requirim sots virtut de la seguretat per ells prestada e o que prestar son tenguts de obtemperar nostres requestes e a totes altres persones intimam que a vos dit En Berthomeu Artedo hagen e tinguen per tauler e collector dels dits drets en absencia de dit R. Drago com dessus se conte e que circa la dita collecta vos donen e presten tot oportu auxili. Dada en la vila de Cervera a XVIIII dies de setembre any MCCCCLXV.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Per lo dit Berthomeu Artedo.

Bernat Çaportella cavaller unich deputat et cetera. Al honorable Nandreu Delas deputat local en la ciutat e veguèria de la Seu de Urgell o a son lochtinent saluts.

Per altra patent letra nostra dada en la present vila a XVIIII del present mes veureu per nos esser provehit que En Barthomeu Artedo botiguer de aquexa ciutat haja e tinga la taula dels drets de les generalitats en aquexa dita ciutat o pas de aquella axi de entrades e exides com de bolla de plom e segell de cera e dels imposats en virtut del parlament celebrat per lo senyor Rey en la ciutat de Terragona e aço haja e tinga

dit Berthomeu en absencia den Ramon Drago qui te la dita taula e pas e collecta dels dits drets. E no contrastant per una nostra privada letra vos haguessem scrit que Narnau Capdevila hagues e tingues la dita taula e collecta en absencia del dit Ramon Drago. Pero per alguns respectes que apres nos han moguts sens alguna nota de infamia o carrech del dit Arnau Capdevila havem per revocada aquella letra a ell atorgada e volem de tot en tot que lo dit En Berthomeu Artedo tingue lo dit ofici e carrech. En apres havem sentits alguns enantaments fets axi contra lo dit Ramon Drago com altres de e per raho de les dites collectes. De que havem haguda admiracio. Car procehexen sens manament nostre sens lo qual sabeu què no deveu enantar ne donar loch sie enantat en tals o semblants coses. Per tant vos dehim e manam que tots los enantaments axi fets revoqueu e façau revocar e tornar en lo present stament e hajau e tingau lo dit R. Drago en la dita sua collecta e en absencia sua lo dit Berthomeu Artedo e no algu altri. E si novitats algunes hi ha nos certifiquau de aquelles. Car sera hi per nos provehit segons conexerem a benefici del General. Atteneu no fesseu de aço res en contrari sius volen guardar de molt errar e de la correctio que si merexera. Nos encara per aquesta dehim als oficials axi ecclesiastichs com seglars de la dita ciutat els requerim sots virtut de la seguretat per ells feta e prestada e o que prestar sou tenguts de obtemperar e exequir les requestes nostres que les dites coses axi per nos ordenades com dessus e en laltra provisio se conte tinguen

complesquen e observeu e tenir complir e observar facen en quant a ells se sguarda tota contrarietat cessant. Dada en Cervera a XXIII dies de setembre any MCCCCLXV. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

AÑO 1466.

Als reverendissim reverends egregis nobles magnifichs e honorables tots e sengles prelats barons cavallers gentils homens e persones generoses e de condicio e a qualsevol universitats cossos covents o collegis e a totes altres singulars persones de qualsevol stament ecclesiastich o seglar e de qualsevol preheminencia ley o condicio sien en lo Principat de Cathalunya dins empero los limits o termens declarats per lo parlament dejus scrit constituits o constituides al qual o a les quals les presents pervendran e seran presentades e lo negoci dejus scrit sguarde Bernat Çaportella cavaller unich deputat del General del dit Principat. Saluts e honor.

Notori es a quiscu de vosaltres lo tall fet e imposat per lo parlament derrerament celebrat en Terragona per la Illustrissima senyora Reyna lochtinent general del molt alt e molt excellent senyor lo senyor Rey eus son notoris los altres drets per lo dit parlament imposats per pagament del sou dels CCC de cavall oferts per lo dit parlament al dit senyor Rey e a son servici

per a temps de un any en la occorrent guerra del qual tall e drets es stat fet cert arrendament e juxta forma de aquell es prefigit termini a pagar la terça part del dit tall per tot lo mes de febrer prop passat e apres lo restant de quatre en quatre mesos daqui avant comptadors e noresmenys se han a pagar los altres drets axi e segons en los capitols dels imposits de aquells se conte. Adonchs com lo dit termini de la primera tanda o terça del dit tall sie passat e per molts de vosaltres reste a pagar la dita tanda o terça a instancia e requesta dels arrendadors dels dits tall e drets per lo carrech que a nos e a nostre ofici de aquestes coses incumbex a vosaltres e a quiscun de vosaltres dehim e requirim que decontinent vistes les presents tota dilacio cessant pagueu e desliureu ço es quiscu o quiscuns quant a fi pertangua als dits arrendadors o a lurs procuradors e persones per aço deputades la dita tanda o terça del mes de febrer prop passat e apres les altres terces en los terminis que cauran e mes paguen tots los altres dits drets juxta forma serie e tenor dels capitols fets e ordenats per lo dit parlament e no sie algu qui aço vulla scusar o dilatar axi com fer no deu ne pot. Sabedor aquell o aquells qui aço fer o complir récusaran que a carrech llur seran fetes contra ells totes aquelles provisions e enantaments per lo dit parlament statuides e ordenades. E ab la present requirim lo portant veus de governador general a tots e sengles altres oficials axi ecclesiastichs com seglars en lo dit Principat constituhits e los lochtinents lurs sots virtut dels sagrament e homenatge per ells fet e prestat e o

que fer e prestar son tenguts de obtemperar e exequir totes nostres requestes e encara requirim los capitans o regidors de les ciutats viles castells e lochs qui aço fer recusaran que decontinent facen presta e expedita exequucio per les dites coses e donen e donar facen tot efecte e compliment en aquelles. E hon los dits oficials e o los capitans o regidors fossen en aço negligents requirim lo capita general e tots e sengles capitans altres dels dits CCC de cavall e los cavallers e altres persones de aquells acordades al dit sou sots virtut de la seguretat que han sobre aço prestada que decontinent que per part dels dits arrendadors requests seran procehesquen e enanten ab ma armada fort e poderosa contra aquell o aquells de vosaltres que les dites coses fer o complir recusara fins a la deguda exequucio e compliment de aquelles. Satisfahent a la ordinacio del dit parlament e a les coses per aquell als dits arrendadors convengudes e promeses. Dada en Terragona a VIII dies del mes de març any de la Nativitat de Nostre Senyor MCCCCLXVI. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Honrat senyer. Sobre lo dupte que es si guants prims e aludes se comprehendran en pelliceria e que degen pagar lo dret en aquella imposat per lo parlament. Nos vist lo capitol sobre aço fet e hagut lo assentiment e parer de algunes persones qui en la ordinacio de aquell son entrevengudes vos dehim que

los dits guants prims e les aludes ques fan per stiber safra o per altre us pus no sien per folrar o cobrir çamarres o altres coses de vestir no son enteses en lo dit capitol e per conseguent nous cureu per aquells o aquelles demanar lo dret. Dada en Terragona a X dies del mes de març any MCCCC sexanta sis. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat del General de Cathalunya.

Al honrat senyer En Guerau de Cervello collidor de les generalitats en la ciutat de Balaguer.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Per En P. Carcolze.

Honrat senyer. Per part den Pere Carcolze de aquexa ciutat serie hagut recors a nos per quant preten lo vexarieu de cosa a la qual ell creu no esser tengut ne cauria en lo temps de vostra diputacio com sie de alguns anys passats. Nos per tant volents veure de aço la justicia e raho vos dehim e manam que per vostra letra nos informeu de tot ço que pretenen lo dit P. esser tengut al General e de que vos li feu la tal demanda o enantament e assignauli algun competent termini dins lo qual comparegua per si o per procurador seu denant nos en Cervera o lla hon serem per dir e alleguar ses rahons per les quals tengut no sia. Certificant nos del termini que donat o assignat li haureu. E en lo mig vos sobreseheu en tot lo negoci e noy enanteu en res fins vos hagam scrit de la intencio nos-

. Dada en Terragona a XII dies de març any Mil
CCLXVI. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat del General de Cathaıya.

Al bonrat Nandreu Dalas deputat local en la ciutat
la Seu de Urgell.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Per En Guillem Carcolçe.

Bernat Çaportella cavaller unich deputat del General
l Principat de Cathalunya al honrat En Puig de Pons
llidor de les generalitats en la taula e pas de la vila
Solsona e a tots e sengles altres cullidors e guar-
s de les dites generalitats en qualsevol parts o pas-
s del dit Principat constituhits als quals les presents
rvendran. Saluts.

Per part den Guillem Carcolze de la Seu de Urgell
s es fet clamor que no contrastant ell e alguna de
companyia intrants e menants besties mulars e me-
nts algunes mercaderies per lo pas de la dita Seu de
rgell desempatxen aquelles en lo dit pas pagant lo
ret de intrada del General al collidor o tauler de
quell pas e mostrant de aço albara de desempatxa-
ent en la manera acostumada. Vosaltres encara los
leu fer desempatxar e pagar altra vegada ço que fer
os pot nes deu e serie una gran extorsio o vexacio
ideguda. Per que ab les presents vos dehim e manam
retament que pus lo dit Guillem Carcolze o altri quis
ulla mostre albara de desempatxament del cullidor de

la dita Seu de Urgell o de altre cullidor de qualsevol pas de Cathalunya per hon hagen meses mercaderies e per aquelles pagat lo dit dret del General que daqui avant no façau per aquelles tals mercaderies pagar altra vegada ne alguna tal vexacio ans si res ne haureu exhigit ho restituhiu per forma que un matex dret nos pach dues vegades. Altrament siau certs que fariem reintegrar los mercaders de bens vostres. Dada en Terragona a XII dies de març any MCCCCLXVI. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Nos En Bernat Çaportella cavaller unich deputat del General del Principat de Cathalunya.

Confiants de la fe e probitat de vos honorable En Miquel de Bordell de la vila de Monblanch e a nominacio dé vos feta per los arrendadors del tall e generalitats en lo present any o per lurs procuradors ab tenor de la present vos donam e assignam en deputat local en la dita vila de Monblanch e vegueria de aquella e lo dit ofici vos acomanam per a temps del dit present any que ha discorrer lo dit arrendament. Axi que durant lo dit temps vos siau deputat en la dita vila e vegueria los drets e preheminencies del dit General guardant defensant e mantenint e altres coses migançant dret e justicia fahent que al dit ofici sesguarden e que fer han acostumat los predecessors vostres en lo dit ofici. Volem empero que ans que de aquell useu presteu sagrament e homenatge en poder del veguer

ıltre oficial de la dita vila de haver vos lealment e en aquell e de mantenir e defensar los drets e preminencies del dit General e totes altres coses dilintment e leyal fer que al dit ofici se sguarden minçant tots temps dret e justicia e que de la dita seretat que prestareu conste per acte publich. E mes ıem siau tengut en lo dit ofici e actes de aquell star consell del honorable micer Jacme Nicolau juriste de ıuexa vila lo qual vos donam per conseller e assessor ıe haga a prestar semblant sagrament e homenatge ı consellar vos leyalment e be en totes coses circa lo t ofici. E volem e disponem que vos e lo dit vostre ıssessor vos hajau a contentar de aquell salari que als ts arrendadors o als lurs procuradors sera vist e de divisio o compartiment que del dit salari sera per ls entre vos e lo dit assessor feta. Adonchs ab la preınt requirim los oficials axi ecclesiastichs com searsen la dita vila e vegueria constituhits sots virtut ı la seguretat per ells feta e o que fer son tenguts ı obtemperar e exequir nostres requestes e a totes ltres persones dehim e intimam e per lo interes del it General manam que a vos dit En Miquel Bordell agen e tinguen per deputat local en la dita vila e veueria per lo present any e que a vos obtemperen e ıs dits oficials obtemperar facen en lo exercici e totes ıses concernents lo dit ofici e los sobredits oficials ıs assistesquen eus hi presten degut auxili. Dat en erragona a XVIII dies de març any MCCCCLXVI.— ernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Mossenyor molt magnifich. Denant nos son stats alguns homens de la honor de Vallbona dient e querellant se que vos en virtut de certa consignacio a vos feta en pagua de vostre sou per lo honorable En Joan Berenguer Thora receptor de les generalitats en lany passat vos sforçarieu dells haver mesavant del degut e quels farieu vexacions moltes. Nos sobre aço haven volgut informacio del dit En Thora e encara veure la consignacio per ell a vos feta. Apar per aquella que vos haveu haver entre los homens de la dita honor e del loch de Ciutadilla LXXXVII lliures VIII sous e no mes avant. Les quals lo dit receptor haguda consideracio al nombre dels fochs ha compartit e compartex en aquesta manera. Ço es vos sien donades L lliures per los homens de la dita honor e les restants XXXVII lliures VIII sous vos sien pagades per los homens de Ciutadilla les quals tatxes munten a la dita summa que vos haveu haver e sens falta les dites universitats hauran prou a fer en suplir hi quant pus lo seria dificultos lo mes avant e com se vulla sia aquesta es la summa a vos consignada. Per queus pregam e requirim ho passeu axi e no vullau res mes avant axi com fer no deveu ne podeu. Car seria indeguda vexacio sobre la qual covendria provehir per indemnitat dels dits homens si altrament eren vexats ço que de vos no sespera. De Terragona a XVIII dies de març any MCCCCLXVI. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat del General de Cathalunya a vostra honor prest.

Al molt magnifich cavaller mossen Guillem Ramon Çaplana.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Honrat senyer. Per una altra letra nostra sots data de XII del present mes vos havem scrit que de les coses que serien desempatxades e per les quals ne serie pagat lo dret del General de intrada en la Seu de Urgell o altre pas de Cathalunya que no curaseu de manar altra vegada lo dit dret. La qual cosa vos entenem dir del desempatxament que serie fet en pas o loch que fos de obediencia del senyor Rey. Car si en altre pas o loch eren desempatxades porien lo dit dret demanar. E axi atteneu hi. De Terragona a XVIII de març any MCCCCLXVI. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat del General de Cathalunya.

Al honrat En Pug de Pons cullidor de les generalitats en la taula e pas de la vila de Solsona.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

AÑO 1467.

Bernat Çaportella cavaller unich deputat del General del Principat de Cathalunya a tots e sengles collidors

dels drets del dit General axi de intrades e exides com de la bolla de plom e segell de cera en qualsevol ciutats viles castells e lochs taules e passos del dit Principat constituits saluts.

Dehim e manam vos que decontinent vistes les presents vingau denant nos en aquesta ciutat de Terragona ab totes les peccunies dels dits drets per vosaltres cullides del primer dia del mes de janer prop passat ença e ab les letres e comptes de vostres collectors per donar ne raho com sie axi necessari per certs sguarts e aquell o aquells de vosaltres qui personalment venir no pora trameta en loch seu persona o persones ab les dites peccunies libres e comptes a fi que la dita raho se puxa haver. La qual vista e haguda sera satisfet a quiscu de vosaltres en son degut salari e apres sera entes en la confirmacio de vostres collectes si en aquelles sera vista vostra bona diligencia com se creu. En aço donchs queus dehim no metau alguna dilacio com altrament si hauria trametre a missions e carrech de aquell o aquells qui en aço se atrobarien negligents. Dada en Terragona a XXX dies del mes de març any MCCCCLXVII. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Bernat Çaportella cavaller deputat del General del Principat de Cathalunya resident en Terragona a tots e sengles cullidors de generalitats en la vila de Vilafrancha de Penedes e vegueria de aquella constituits saluts.

Dehim e manam vos que de les peccunies de les dites generalitats axi de bolla de plom de segell de cera com de intrades e exides proceides del primer dia de janer prop passat ença e que proceiran fins al noven dia del present mes de abril inclusivament respongau e satisfaçau al honorable En Andreu Bisbal donzell lo qual va aqui e ha comissio de rebre de vosaltres les dites coses. Del qual haureu apocha o cautela de ço que li desliurareu per lo quitament vostre. Dada en Terragona a IIII dies del mes de abril del any de la Nativitat de Nostre Senyor MCCCCLXVII. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Dels imposits del any LXVII.

Honorable senyer. Notificam vos com lo parlament que de present se celebra per lo senyor Rey en la present ciutat de Terragona per pagar lo sou dels CCC de cavall oferts al dit senyor Rey per un any venidor ha ordenat ab voluntat del dit senyor Rey que per lo temps del dit any en totes les terres de obediencia del dit senyor Rey constituides dins los limits de la convocacio del present parlament ço es de Lobregat ença compreses les terres del vezcomte Dilla e de don Francesch de Pinos encara que sien ultra lo dit riu lo dret de generalitats de bolla de plom e segell de cera se pague segons lany passat. Ço es V sous per peça bolla de plom e tres sous per lliura segell de cera en draps de llana. E lo drap de seda e altres coses de

miga bolla que paguen en lo dit any a raho de dos sous per lliura. E per semblant que tota teleria que no tinga seda canamaçeria e borres ques vendran a tall paguen segons lany passat. Ço es a raho de tres sous per lliura. E mes que çamarres e cotes de pell de hom e de dona e tota pelliceria nova quis vendra en lo dit any per vestir o per altre us pus no sie mercantivol pague segons en lany passat ço es dos sous per lliura. E provehint segons en lo dit any que aquells qui exint del Principat se vestiran en altres parts paguen per les robes de seda o de lana ques hauran fetes en la forma e manera que los capitols del parlament del any passat disponen. Item ha ordenat lo dit parlament que lo dret de generalitats de intrades e exides axi per terra com per mar de totes les coses les quals eren tengudes pagar tal dret segons los capitols de les generalitats abans de la present guerra que sie en aquest any a raho de sis diners per lliura. En les coses empero que lo dit dret era mes avant dels dits sis diners com es en lanes cuyrams safrans fruytes seques e altres coses juxta los dits capitols abans de la present guerra que per aquelles tals coses se pague aquell major dret que los dits capitols ordonen. E declarat si de algunes coses ab licencia del dit senyor Rey se fara comerci ab los rebelles se pague axi de intrada com de exida a raho de XV sous per lliura. Item que per tot us qui intrara en lo present Principat per terra o per mar pague lo quil metra a raho de sis diners per lliura de ço que haura costat. Per queus dehim e manam façau cullir e exhigir los

dits drets en la dita manera e axi ho notifiquau a totes les taules foranes de aquex vegueriu e aço per temps del dit any venidor e lo qual començara correr le dehen dia del present mes de abril. Es mes avant fet imposit o tall de XX sous per foch segons en lany passat es stat fet. Lo qual tall se ha a pagar per tres terces la primera lo primer de juny la segona lo primer de setembre e la terça lo primer de janer primer vinent lo qual tall se cullira per les persones que hi seran deputades per lo dit parlament. Dada en Tarragona a IIII dies de abril any MCCCCLXVII. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Al honrat senyer En Joan Jorda deputat local en la ciutat de Tortosa castellania de Emposta e loch de Flix.

Bajo igual forma, y con la direccion respectiva, se escribió tambien á las siguientes personas.

Al honorable En Berenguer Lobet deputat local en la vila e vegueria de Vilafrancha de Penedes.

Al honorable micer P. Boquet deputat local en le vila e vegueria de Cervera.

Al honorable micer Anthoni Riquer deputat local en la ciutat e vegueria de Leyda.

Al honorable . . . . . deputat local de la vila de Tremp e terra de Pallas.

Al honorable deputat local en la vila e vegueria de Tarregua.

Al honorable mossen. . . . . Toralla deputat local en la ciutat de Balaguer vescomdat Dager e terra del Marquesat.

Al collidor de les generalitats en la vila de Santa Colomt de Queralt.

Al deputat local en la vila e vegueria de Agramunt.

Al deputat local en la ciutat de la Seu de Urgell.

Al deputat local en la vila e vegueria de Monblanch.

Provis o den Joan Jorda de la deputacio local de Tortosa.

Bernat Çaportella cavaller deputat del General del Principat de Cathalunya resident en Terragona.

Confiants de la probitat e industria de vos honorable En Joan Jorda de la ciutat de Tortosa ab tenor de la present vos fem e cream deputat local en la dita ciutat de Tortosa e vegueria de aquella e en la castellania de Emposta e loch de Flix e aço a un trienni primer vinent. En lo qual vos dit En Joan Jorda siau deputat local com dit es e lo dit ofici tingau e exercisquau faelment leyal e be e totes e sengles coses façau que al dit ofici se sguarden e les quals en lo dit ofici han acostumades fer e exercir los predecessors vostres havent vos en lo dit ofici e en lo regiment e exercici de aquell a honor e conservacio del dit General e drets e preheminencies sues segons aço haveu ofert e promes en virtut de la seguretat que haveu en poder nostre

prestada. Per lo qual ofici vos constituhim aquell salari e drets que vostres predecessors en aquell han acostumat haver e rebre. Dehint e intimant a qualsevol persones en la dita ciutat vegueria e altres lochs dessus dits constituhides e als oficials axi ecclesiastichs com seglars requirim sots virtut de la seguretat que han prestada e o prestar son tenguts de complir nostres requestes que a vos dit En Joan Jorda hagen e tinguen en lo dit trienni per diputat local e a vos responguen e obehesquen de totes coses de les quals han acostumat respondre e obeir a vostres predecessors e los dits oficials a vos assisten eus donen favor e auxili. Dada en Terragona a tres dies del mes de abril any MCCCCLXVII. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Prestó dicho Juan Jordá, en poder del diputado, el juramento y homenage de costumbre, con todas las formalidades necesarias.

Per micer Anthoni Riquer.

Bernar Çapertella cavaller deputat del General del Principat de Cathalunya resident en Tarragona.

Confiant de la probitat e industria de vos honorable micer Anthoni Riquer doctor en leys ciutada de Leyda ab tenor de la present fem e deputam a vos en receptor e collector general dels drets de generalitats de bolla de plom segell de cera e intrades e exides en la

dita ciutat de Leyda e vegueria de aquella e aço per a temps del beneplacit nostre e de nostres successors en lo dit ofici de deputacio. Lo qual beneplacit durant vos dit micer Anthoni Riquer hajau e tingau la dita general recepcio e collecta en la dita ciutat e vegueria e los dits drets axi deguts de temps passat com devedors exhigisquau e rebau e exhigir e rebre puxau e dejau dels particulars collectors de aquells en la ciutat e vegueria dessus dita. Dels quals hajau compte e raho e puxau lurs comptes difinir e absolre. E de les peccunies per vos exhigides o cullides respongau a nos o a qui per nos sera comes donant ne fael compte e raho segons per vos es ofert e promes en virtut de la seguretat que sobre aço haveu en poder nostre prestada e la qual encara hajau a millorar e augmentar tota hora que a nos o a nostres successors vist sia. E nos ab la present vos constituhim per lo dit ofici aquell salari que vostres successors per aquell han acostumat haver e rebre. Dehint e manant ab aquesta matexa al deputat local de la dita ciutat e vegueria e a tots e sengles particulars collectors dessus dits presents e sdevenidors e altres persones a les quals sguarde e als oficials ecclesiastichs e seglars en la dita ciutat e vegueria constituits requirim sots virtut de la seguretat per ells prestada e que prestar son tenguts de obtemperar e exequir nostres requestes que a vos dit honorable micer Anthoni Riquer hagen e tinguen per general receptor e collector dessus dit e los dits particulars receptors a vos dels dits drets responguen e los dits oficials a vos asisten et alias promptes sien en tot lo que

per directio de vostre ofici expedient e necessari sia. Dada en Terragona a IIII dies de abril any MCCCC LXVII. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Prestó el referido Antonio Riquer, en poder del diputado, el juramento y homenage de costumbre, con todas las formalidades necesarias y obligacion de su persona y bienes.

Per micer P. Boquet.

Bernat Çaportella et cetera.

Confiant de la probitat e industria de vos honorable micer P. Boquet doctor en decrets de la vila de Cervera ab tenor de ta present fem e cream a vos en deputat local de la dita vila de Cervera e vegueria de aquella e aço a un trienni prop vinent en lo qual vos dit honorable micer P. Boquet siau deputat local com dit es e lo dit ofici tingau regisquau e exercisquau be faelment e leal conservant mantenint e defensant lo dit General e drets e preheminencies sues e totes e sengles coses fahent que al dit ofici se sguarden e les quals los predecessors vostres en lo dit ofici fer e exercir han acostumades. Havent vos hi ab tota lealtat diligencia e cura segons les dites coses axi fer haveu ofert e promes en virtut de la seguretat migançant sagrament e homenatge que sobre aço en poder nostre haveu prestada. Per lo qual ofici vos constituhim aquell

salari preheminencies e drets que los vostres predecessors en aquell rebre e haver han acostumat. Debint e intimant ab la present a totes e sengles persones de qualsevol stat o condicio sien en la dita vila e vegueria constituides e als oficials axi ecclesiastichs com seglars dehim e requirim sots virtut de la seguretat que han prestada o prestar son tenguts de exequir e complir les requestes nostres que a vos dit micer P. Boquet hagen e tinguen per deputat local en lo trienni dessus dit e a vos obehesquen e obtemperen en e de totes e sengles coses a vostres predecessors obtemperar acostumades e los dits oficials vostres requestes exequesquen segons per forma de les constitucions generals de Cathalunya capitols e actes de cort son tenguts e fer deuen. Dada en Tarragona a IIII de abril any Mil CCCCLXVII. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Prestó dicho Pedro Boquet, en poder del diputado, el juramento y homenage de costumbre, con todas las formalidades necesarias.

Per micer Anthoni Riquer.

Bernat Çaportella et cetera. A tots e sengles cullidors de les generalitats en les ciutats de Leyda e de Balaguer e vegueries de aquelles constituits. Saluts.

Dehim e manam vos que de les peccunies de vostres collectes de les dites generalitats axi de bolla de

plom com segell de cera e intrades e exides procehides del primer dia de janer prop passat fins aci e que procehiran fins al noven dia del present mes de abril inclusivament respongau al honorable micer Anthoni Riquer ciuteda de Leyda donantli de vostres collectes compte e raho. Car nos per hoir los dits vostres comptes e rebre les dites peccunies havem feta e fem ab la present al dit micer Anthoni Riquer comissio. Dada en Terragona a sis del mes de abril any MCCCCLX set. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Otra carta igual á la que precede, con la direccion respectiva, fué escrita al honorable Pedro Boquet, por lo tocante á las villas y veguerias de Cervera y Agramunt.

Per En Berenguer Lobet.

Bernat Çaportella cavaller deputat et cetera.

Confiant de la probitat e industria de vos honorable En Berenguer Lobet de la vila de Vilafrancha de Penedes ab tenor de la present fem e cream a vos en deputat local de la dita vila de Vilafrancha e vegueria de aquella e aço a un trienni prop venidor en lo qual vos dit honorable En Berenguer Lobet siau deputat local com dit es e lo dit ofici tingau regiscau e exercisquau be faelment e leal conservant mantenint e defensant lo dit General e drets e preheminencies e totes e sengles coses fahent que al dit ofici se sguarden e les

quals los predecessors vostres en lo dit ofici fer e exercir han acostumades. Per lo qual ofici constituhim aquell salari preheminencies e drets que los predecessors vostres en aquell rebre e haver han acustumat. Dehint e intimant ab la present a totes e sengles persones de qualsevol stat o condicio sien en la dita vila e vegueria constituides e oficials axi ecclesiastichs com seglars dehim e requirim sots virtut de la dita seguretat que han prestada e o prestar son tenguts de exequir e complir les requestes nostres que a vos dit En Berenguer Lobet hagen e tinguen per deputat local en lo trienni dessus dit e a vos obehesqueu e obtemperen en e de totes e sengles coses a vostres predecessors obeir e obtemperar acostumades e los dits oficials vostres requestes exequesquen segons per forma de les constitucions generals de Cathalunya capitols e actes de cort son tenguts e fer deuen. Volem empero e provehim que ans que vos dit En Berenguer Lobet useu del dit ofici ne lo dit trienni se compte façau e presteu sagrament e homenatge en poder de algun oficial de aquexa dita vila. Prometènt en virtut de aquells haver vos faelment leyal e be e ab diligencia en lo dit ofici e de guardar e conservar los drets del dit General e preheminencies sues e que aço sie continuat per lo scriva de vostre ofici. Dada en Terragona a IIII de abril any MCCCCLXVII. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Honrat senyer. Donau orde que decontinent vista la

present sien aci trameses totes les peccunies proceides de les generalitats del primer dia del mes de janer prop passat fins al dia present e aço de tota la vostra collecta del comdat e altres pertinencies de aquella. Les quals peccunies son molt aci necessaries per complir algunes coses ordenades per lo parlament e de aço matex lo senyor comte vos scriu segons veureu per la letra. E ensemps ab les dites peccunies trameteu los libres dels comptes per haver se de tot plena raho qne axi es ordenat per lo dit parlament. Dada en Terragona a VIII dies del mes de abril any MCCCC sexanta set. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat del General de Cathalunya resident en Terragona.

Al honrat senyer En Dalmau de Tolosa sobrecollidor de les generalitats en lo comdat de Prades e altres lochs de la dita sobre collecta.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Honorable mossenyer. Trametem vos una crida sobre lo asoldament de la gent de cavall que lo parlament ha oferta al senyor Rey e a son servici. Manam vos la dita crida façau publicar en aquexa ciutat decontinent ab veu de publica crida. Dada en Terragona a VIIII de abril any MCCCCLXVII. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat del General de Cathalunya.

Al honorable micer Anthoni Riquer deputat local en la ciutat e vegueria de Leyda.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Per En Miquel de Bordell.

Bernat Çaportella et cetera. Als honorables los collidors e taulers de les generalitats en la vila de Monblanch e en la vegueria de aquella e a quiscun dells saluts.

Dehim e manam vos que de les peccunies de vostres collectes de les dites generalitats axi de bolla de plom com segell de cera e intrades e exides procehides del primer dia de janer prop passat fins al noven dia del present mes de abril inclusivament respongau e aquelles per nos deliureu al honorable En Miquel de Bordell deputat local de aquexa dita vila e vegueria. Donantli de vostres dites collectes del dit temps compte e raho car nos per hoir e finar los dits vostres comptes e rebre les dites peccunies havem feta e fem ab la present al dit En Miquel de Bordell comissio e li atorgam facultat e potestat. Dada en Terragona a XX dies del mes de abril any MCCCCLXVII. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Honrat senyer. Entes havem que en aquexa vila e vegueria se farien alguns fraus en les generalitats e que no es algu qui exequute los bans ne los delin-

quents castigue. La qual cosa se pertany a vos e a vostre ofici e no satisfent a aquest vostre deute falliu molt al General e a vostra honor per quant ab la confiança ques ha de les persones se acomanen los oficis. Per queus dehim e manam hi attenau daqui avant per forma que nous ne puscha esser imputat carrech e part axo siau avisat que lo salari vostre e dels altres deputats locals se acostuma pagar de les punicions dels bans que sdevenguen e si vos no les curau exhigir dignament vos poran esser meses en compte. Mes vos dehim e manam requirau tots los oficials axi ecclesiastichs com seglars de aquexa vila facen e presten la seguretat acostumada de obtemperar e exequir totes les requestes per nos o per vos de nostra part a ells faedores. Dada en Terragona a XXIIII de abril any de la Nativitat de Nostre Senyor MCCCC sexanta set. — Bernat Çaportella.

Siau recordant de trametre los diners que haureu exhigits en virtut de la comissio que havem feta e aço com abans puxau.

Bernat Çaportella deputat del General de Cathalunya.

Al honorable En Miquel de Bordell diputat local en la vila e vegueria de Monblanch.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Per En Berthomeu Martinez.

Bernat Çaportella et cetera. Als honorables tots e sengles cullidors de les generalitats del dit Principat

en les viles e comandes de Orta de Azcho e de Ulldecona e en lo loch del Canar. Saluts.

Dehim e manam vos que de les peccunies de vostres collectes de les dites generalitats axi dels drets de intrades e exides com de la bolla de plom e segell de cera procehides del primer dia de janer fins al naven dia del mes de abril prop passats intensivament respongau e aquelles per nos desliureu al honorable En Berthomeu Martinez notari e secretari del reverendissim Patriarcha e archabisbe de Terragona e a aquell o aquells que lo dit Berthomeu Martinez en aço substituira e en loch seu posara o surrogara. Cobrant del dit Berthomeu o del substituit seu apoca o cautela del que li desliurareu. Car per demanar e haver les dites peccunies de vosaltres e de quiscu de vosaltres e aquelles rebre e veure e examinar vostres libres e comptes del dit temps tan solament e fer vos ne fi e absolucio si necesari sera nos ne havem feta e fem ab la present al dit Berthomeu Martinez ab facultat de substituir comissio e a ell e a son substituit o substituits ne atorgar potestat e lo loch e veus nostres a ell e als dits substituit o substituits seus acomanam e cometem ab la present. Dada en Terragona a sis dies del mes de mag any de la Nativitat de Nostre Senyor MCCCCLXVII. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Per En Mateu Capell.

Molt honorable senyor. Per quant del arrendament

lo qual lo magnifich En Mateu Capell havia fet del senyor Rey dels drets de les generalitats en aquexa ciutat e vegueria ha insurtida entre lo dit Mateu Capell de una part e lo parlament del present Principat celebrat derrerament en la present ciutat de Terragona la concordia que sabeu vos per quant sou stat lo hu dels tres als quals per lo dit parlament es stat comes fer aquella. De la qual com sabeu ha resultat cert contracte de censal venut al dit En Mateu Capell e als seus sobre les generalitats del Principat e specialment e expressa sobre les generalitats ques cullen en aquexa ciutat e vegueria en virtut de la qual special obligacio se ha donar posessio al dit En Mateu Capell de les coses specialment obligades e per los cullidors e guardes li ha esser prestada seguretat de respondre li de aquelles segons en lo contracte del dit consol es contengut. E de present vaja aqui per la dita raho lo dit En Mateu Capell ensemps ab En Vidal Berthomeu notari hu dels escrivans del dit parlament rebedor del dit contracte. E com sabeu la voluntat del dit parlament sie stada que totes coses al dit En Mateu Capell per seguretat sua e validacio del dit contracte promeses li sien complidas ab efecte. Per tant per part del dit parlament vos dehim e manam façau totes les dites coses complir ab tota integritat segons en lo instrument del dit censal promeses e contengudes son. E en aço no haja falla alguna. Dada en Terragona a VIIII dies del mes de maig any de la Nativitat de Nostre Senyor Mil CCCCLX set. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat del General de Cathalunya.

Al molt honorable En Joan Jorda deputat local en la ciutat e vegueria de Tortosa o a son lochtinent.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perelle.

Per En Joan Molgosa.

Bernat Çaportella deputat et cetera.

Confiant de la probitat e industria de vos honorable En Joan Molgosa ciutada de Terragona ab tenor de la present vos fem e cream deputat local en la dita ciutat e vegueria de Terragona e aço a un trienni prop venidor en lo qual vos dit Joan Molgosa siau deputat local dessus dit. E lo dit ofici tingau regiscau e exercisquau be faelment e leyal guardant conservant mantenint e defensant lo dit General drets e preheminencies sues e totes altres coses fahent e fer podent que al dit ofici se sguarden segons aço axi be fer haveu ofert e promes en virtut de la seguretat que haveu en poder nostre prestada. Per lo qual dit ofici vos constituhim aquell salari preheminencies e drets que los predecessors vostres han acustumat en e per aquell haver e rebre. Dehints e manants a totes e senglas persones dins la dita diputacio lochal constituides e als oficials axi ecclesiastichs com seglars constituits dins la matexa diputacio requirim sots virtut de la seguretat que han prestada e prestar son tenguts de obtemperar les requestes nostres que a vos dit Joan Molgosa per lo temps del dit trienni hagen e tinguen per deputat lochal dessus dit e que a vos les privades persones obeesquen e obtemperen en e de totes coses pertinents al dit ofici e a vostres predecessors obehir e

obtemperar acustumades. E los dits oficials a vos assistesquen et alias facen lo que per constitucions generals del Principat capitols e actes de cort son tenguts e fer deuen. Dada en Terragona a XI dies de mag any Mil DCCCLXVII. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Prestó dicho Juan Molgosa, en poder del diputado, el juramento y homenage, con todas las formalidades de costumbre.

Per micer Pere Savertes.

Bernat Çaportellá et cetera.

Confiant de la probitat e suficiencia de vos honorable micer Pere Severtes ciuteda de Tortosa ab tenor de la present fem e cream a vos en conseller e assessor del diputat lochal de la dita ciutat de Tortosa castellania de Amposta e loch de Flix e lo dit ofici de assessoria vos acomanam e cometem e aço a beneplacit nostre e de nostres successors en lo dit ofici de la diputacio general axi que durant lo dit beneplacit vos dit honorable micer Pere Severtes siau conseller e assessor dessus dit. E lo dit ofici regiscau e exercisquau consellant lo dit deputat lochal qui ara es e per temps sera en totes e sengles coses pertinents a son ofici en les quals siau tengut conservar defensar e mantenir los drets del dit General e preheminencies sues. Per lo qual dit ofici vos constituhim aquell sala-

ri, preheminencies e drets que los predescos vostres han acustumat en, e per aquell haver e rebre. Dehints e manants al deputat local de la dita ciutat castellania e loch qui ara es e per temps sera, e a totes altres persones a les quals aço sguarde. E dehim e requerim los oficials axi ecclesiastichs com seglars constituhits dins la dita deputacio sots virtut de la seguretat per ells prestada e o que prestar son tenguts de obtemperar e exequir nostres requestes que a vos dit micer Pere Severtes hagen e tinguen per conseller e assessor dit eus atorguen les preheminencies e coses per lo dit ofici degudes e lo dit deputat local present e sdevenidor a consell vostre proceesque en los afers e coses occorrents a son ofici. Volem empero que ans que del dit ofici useu siau tengut fer e prestar sagrament e homenatge en poder del dit deputat local sots virtut dels quals prometeu aconsellar feelment e be e guardar e conservar e mentenir e defendre lo dit General drets e preheminencies sucs lealment e be e fer totes coses que al dit ofici se sguarden. E que de aço conste per acte continuat per lo notari e scriva de la diputacio local dessus dita. Dada en Terragona a XI dies de maig any MCCCCLXVII. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Per En Marti Ramon porter del senyor Rey.

Bernat Çaportella et cetera.

Confiant de la probitat de vos En Marti Ramon porter del senyor Rey ciutada de Tarragona ab tenor de la

present vos fem e cream hu dels portes deservints al dit ofici de la diputacio del General del dit Principat los oficis dels quals portes vaguen e son haguts per vaguts per privacio dels quals obtenien feta la dita privasio per causa de la rebellio per ells comesa contre la Magestat del dit senyor Rey e en la qual persaveren. Vos donchs dit En Marti Ramon qui sou feel e obedient a la dita Magestat en virtut de la nostra present provisio siau hu dels dits porters e tingau e exercisquau lo dit ofici deservint exercint e faent e fer e exercir podent totes e sengles coses pertanyents al dit ofici a les quals los predecessos vostres en aquells fer e exercir han acustumades. Havent vos en lo dit ofici e en lo exercici de aquell ab fidelitat e lealtat e conservacio del dit General drets e preheminencies sues segons axi fer haveu ofert e promes en virtut de la seguretat que sobre aço haveu en poder nostre prestada. Per lo qual dit ofici vos constituhim salari annual sobre e dels emoluments e drets del dit General ço es de vint liures de quiscun any fins que seguida la tranquillitat en lo present Principat Deu volent vos sie provehit si vist vos sera fahedor de major salari. E ultra lo dit salari hagau per los actes de vostres treballs que fareu a instancia de qualsevol persona e qui no hagen sguart a la dita deputacio aquells emoluments e drets que los vostres predecessos han acostumat haver e rebre en lo dit ofici per semblants actes e treballs. E nos ab la present dehim e requerim tots e sengles oficials axi ecclesiastichs com seglars dins lo dit Principat constituhits presents e sdevenidors sots virtut de

la seguretat per ells prestada e o que prestar son tenguts de obtemperar e exequir les requestes nostres e a totes altres persones dehim e manam que a vos dit En Marti Ramon hagen e tinguen per porter de la dita deputacio e ofici de aquella e que a vos obtemperen en e de totes coses pertinents al dit ofici e als predecessos vostres en aquell obtemperar acustumades. En testimoni de les quals coses es feta la present provisio signada de nostra ma e ab lo segell de nostre ofici en lo dors sagellada. Dada en Terragona a XI dies de mag del any MCCCCLXVII. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Prestó dicho Martin Ramon, en poder del diputado, el juramento y homenage de costumbre, con todas las formalidades necesarias.

Pro Nicolao Febrer.

Bernat Çaportella cavaller unich deputat del General del Principat de Cathalunya resident en Cervera als honorables tots e sengles collectors sotacollectors de la bolla e drets de les generalitats del dit Principat en les terres obedients a la Magestat del senyor Rey lany propassat en les viles lochs e terres de la vegueria de Terragona saluts e honor.

No ignorau com En Nicolau Febrer es stat assignat collector dels dits drets lo dit any en la dita vila e vegueria e consequentment ha haver compte e raho

de aquells e del dit temps e del subseguent tro sus altres collectors son stats mesos. Per tant ab tenor de la present vos dihem e manam que per virtut del sagrament e homenatge per vosaltres en lo introhit de vostres oficis prestat dins spay de sis jorns apres presentacio de les presents a quiscu de vosaltres fahedora en anant comptadors doneu e restituesqueu al dit Nicolau Febrer totes e sengles pecunies dels drets de la bolla e generalitats a vostres mans en lo mes de gener febrer e març e fins a nou de abril propassat inclusive pervengudes e encara li doneu plenari compte e raho ab tot efecte de tot lo qui a nostres mans es pervengut dins lo dit temps. En altra manera procehirem contre vosaltres per deguts e pertinents remeys de justicia. Dada en Cervera a XVIII de mag any Mil CCCC sexanta set. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Solsona regenti scribaniam curie deputacionis pro Petro Perello.

Bernat Çaportella cavaller unich deputat del General del Principat de Cathalunya resident en Cervera als honorables tots e sengles collectors e sota collectors de la bolla e drets de les generalitats del dit Principat en les terres obedients a la Magestat del senyor Rey lany propassat en les viles e lochs e terres de la vegueria de la ciutat de Balaguer saluts e honor.

No ignorau com lo magnifich mossen Ramon Roger de Toralla cavaller es stat assignat collector dels dits

drets lo dit any en la dita vila e vegueria e consequentment ha haver compte et cetera. (Sigue enteramente igual á la que precede, y llevando la misma fecha.)

An Johan Ramon de la vila de Solsona.

Bernat Çaportella cavaller unich diputat general del Principat de Cathalunya resident en Cervera al honorable En Johan Ramon de la vila de Solsona collector e soscollector llayn prop passat de la bolla e drets de les generalitats del dit Principat en la dita vila obedient a la Magestat del senyor Rey saluts e honor.

No ignorau com sots stat assignat collector dels dits drets lo dit ayn en la dita vila e conseguentment havets a dar compte e raho de aquells del dit temps e del subseguent tro sus altres collectos son stats mesos. Per tant ab tenor de la present vos dehim e manam que per virtut del sagrament e homenatge per vos prestat en lo introhit del dit vostre ofici que dins spay de sis jorns apres presentacio de la present a vos fahedora en avant comptados doneu e restituiscau al venerable micer Bertomeu Traveset canonge de la Seu de Urgell receptor en aço posat totes e sengles peccunies del dit dret a vostres mans en lo mes de giner febrer e fins a VIIII del mes de abril prop passat inclusivament pervengudes. E encara li doneu plenari comte e raho ab tot efecte de tot lo qui a vostres mans es pervengut dins lo dit temps. En altra manera procehiriem contra vos per deguts e pertinents rameys de justicia. Data

en Cervera a XXII del mes de maig del lany MCCCC LXVII. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Solsona Regenti scribaniam deputacionis pro Petro Perello.

Bernat Çaportella cavaller deputat del Principat de Cathalunya als honorables los procuradors de la ciutat de Tortosa saluts e honor.

Per salvacio del stat de aquest insigne Principat e servey de la Magestat del senyor Rey cove executar aquell capitol e poder donat e atribuit a les dehuyt persones eletes en e per lo parlament per lo Principat ara darrerament celebrat en la ciutat de Terragona per poder haver e manlevar peccunies fins a quantitat de deu milia lliures e aço per fugar e foragitar lo dnch Johan e ses compayes enemiges e tiranniques. Per que vos pregam molt afectuosament que encontinent les presens vistes vos entremetau de les persones abtes e suficiens en peccunies en aquexa ciutat qui puguen prestar a censal mort a raho de dotze milia per mil e de aquells nos façau e nos trametau memorial a fi que vengut lo senyor Rey de Valencia dins dos o tres dies les dites dehuyt persones qui ja son ajustades aci per sola dita causa pugan portar a efecte lo contengut en lo dit capitol del qual vos trametem I trellat per que mils siau avisats del que les dites dehuyt persones han poder manlevar obligar e assegurar. E sia la Sancta Trinitat en custodia de tots ab augment de pau. Dada en Terragona a XXIII de juyn any

de la Nativitat de Nostre Senyor MCCCCLXVII.— Bernat Çaportella.

Super convocacione decem octo personarum per parlamentum electarum super manuleutis fiendis ad opus solidi solvendi gentibus armorum.

Al Reverendissim S. Pare en Christ lo patriarcha de Alexandria arcebisbe de Terragona Bernat Çaportella cavaller deputat general del Principat de Cathalunya saluts ab deguda reverencia e honor.

Com la Magestat del senyor Rey ab ses letres nos haja scrit e significat aquella haver menester comunicar ab les dehuyt persones per lo parlament derrerament celebrat als cathalans de ça Lobregat en la ciutat de Terragona eletes de alguns negocis concernents servey seu e benavenir del dit Principat de Cathalunya e de la republica de aquell. Per tant ab tenor de la present per auctoritat del ofici a nos comes vos amonestam e requirim e de la nostra exortam que de aci al quinzen dia del mes de juny prop vinent siau per vos o per vostre legitim procurador havent de vostra reverencia patriarcal plena potestat de fer e exercir les coses per lo dit parlament a la dita R. P. vostra e de les altres persones sobre dites comeses en la ciutat sobre dita de Terragona. On Deus volent la Magestat del dit S. e nos e les altres persones dessus dites seran en forma que a lahor de Deu servey del dit senyor e benefici de la republica del dit Principat de les dites coses se puxa fer la conclusio ques merex. Dada en la

vila de Tarrega a XXVIIII dies del mes de mag de lany MCCCC sexanta set. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Solsona regenti scribaniam deputacionis pro Petro Perello.

Al egregi senyor lo comte de Prades Bernat Çaportella cavaller deputat general del Principat de Cathalunya salut ab deguda reverencia e honor.

Com la Magestat del S. R. ab ses letres nos haja scrit e significat aquella haver menester comunicar ab les dehuyt persones per lo parlament darrerament celebrat als cathalans de ça Lobregat en la ciutat de Terragona eletes de alguns negocis concernents servey seu e benavenir del dit Principat de Cathalunya e de la republica de aquell. Per tant ab tenor de la present per auctoritat del ofici a nos comes vos amonestam e requerim e de la nostra exortam que de aci al quinzen dia del mes de juny prop vinent siau per vos o per vostre legitim procurador havent de vostra senyoria plena potestat de ser e exercir les coses per lo dit parlament a vostra senyoria e de les altres persones sobre dites comeses en la ciutat sobre dita de Terragona. Hon Deu volent la Magestat del dit S. e nos e les altres persones dessus dites seran en forma que à lahor de Deu servey del dit senyor e benefici de la republica del dit Principat de les dites coses se puxa fer la conclusio ques merex. Dada en la vila de Tarrega a XXVIIII dies del mes de mag de lany MCCCC sexanta set. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus et cetera ut supra.

Bernat Çaportèlla cavaller deputat general del Principat de Cathalunya al honorable mestre Johan Pere camerer de la Seu de Terragona saluts e honor.

Com la Magestat del S. R. et cetera. (Sigue esta carta, á poca diferencia, igual á la que precede.)

Por el mismo estilo y bajo igual forma, se escribieron tambien varias cartas, que llevaban respectivamente las direcciones que siguen.

Honorabili magistro Johanni Vitalis sacriste Sedis Terrachone sindico venerabilis capituli Dertuse.

Al venerable noble e magnifich religios lo senyor Castella de Amposta.

Al reverent senyer abat de Poblet.

Al reverent abat de Sanctes Creus.

Al noble e magnifich don Francesch de Pinos.

Al magnifich mossen Johan de Vilafrancha cavaller domiciliat en la vila de Monblanc.

Al magnifich en Johanet de Rajadell.

Al magnifich mossen Bernat Celba.

Al magnifich En Johan Bernat Terre donzell.

Al honorable En Johan Jorda ciutada de la ciutat de Tortosa.

Al honorable micer Anthoni Riquer doctor en leys de la ciutat de Leyda.

Al honorable En . . . . . Romeu ciuteda de la ciutat de Leyda.

Al honorable micer P. Boquet doctor en decrets de la vila de Cervera.

Al honorable En Pere Corder ciutada de la ciutat de Tortosa.

Al honorable En Berthomeu Guilera de Vilafrancha de Penedes.

6 DE JULIO.

Bajo esta fecha, se encuentra la provision de un mandato hecho á Juan Muntaner, pelayre de Cervera, á instancia de varios, para que dentro de tres dias, presentara al colector de aquel punto ciertas ropas, para exigirle por ellas, segun estaba prevenido, el derecho correspondiente á la Generalidad.

Per En Pere Vich notari de Agramunt

Nos En Bernat Çaportella cavaller unich deputat et cetera.

Confiant de la fe e discrecio de vos En Pere Vich notari de la vila de Agramunt ab tenor de la present fem constituhim deputam e assignam a vos en collector e rebedor dels drets de les generalitats de bolla de plom segell de cera entrades e exides en la dita vila de Agramunt e vegueria de Urgell e encara dels drets no-

vellament imposats en virtut del parlament per la Magestat del senyor Rey celebrat eu la ciutat de Terragona remogut qualsevol altre que fins aci tingues la dita collecta. Axi que vos dit Pere Vich siau collidòr e receptor de tots los dits drets en la dita vila e vegueria e tingau la taula de aquells façau los desempatxaments e totes coses per a la dita collecta necessaries en la qual collecta e actes necessaris de aquella vos hajau be felment e leal gordant tot profit del General e lo dapnatge squivant. E siau tengut de totes les peccunies que a vostres mans pervendran donar e desliurar bon compte e raho al honorable En Johan Guilbert burges de la vila de Cervera com a procurador dels arrendadors dels dits drets lo present any en lo dit Principat o a qui lo dit Johan volra e apres lany a quis pertangue. Per lo exercici del qual ofici lo dia present havets prestat sagrament e homenatge de havervos be e felment en aquell e en los actes dependents per aquell. E lo qual vos acomanam a beneplacit nostre e de nostres successors en lo dit ofici de diputacio. Adonchs ab aquesta dihem e manam al deputat local en la dita vila de Agramunt si ni haura e requirim a tots e sengles oficials jurediccio exercins en la dita vila e vegueria sots virtut de la seguretat per ells prestada e o que son tenguts prestar de obtemperar nostres requestes e a totes altres persones privades dihem e intimam e en quant tocha lo interes de les dites generalitats manam que a vos dit Pere Vich hagen e tinguen per tauler e collector dessus dit e volem a vos sien desliurats los sagells empremtes e al-

tres arreus de la dita taula e collecta e ells e los altres dessus dits en totes coses concernents la dita collecta vos obtemperen e asistesquen en tot consell favor e ajuda opportuns. Donam vos encara plenaria facultat e poder que si dins spay de cinch dies apres exhibicio de les presens per vos fahedora als regidors de la dita vila e dels lochs de la vegueria aquells no faran mijançant segrament la nominacio deguda dels fochs de aquella e de aquells dits lochs que en tal cars vos puxats en los noms e veus nostres exhigir lo dret de fogatge per la forma que en lo ayn prop passat es stat nombrat e exhigit. Dada en la vila de Cervera a VIIII dies del mes de juliol any MCCCCLX set. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Ponç.

Per lo noble mossen Franci de Arill.

Bernat Çaportella cavaller unich deputat del General del Principat de Cathalunya resident en Cervera.

Confiant de la noblesa de vos noble mossen Franci de Arill senyor de la baronia de Anglesola arrendador lo corrent any dels drets de generalitats en les terres de Payllas dins lo dit Principat del port de Monsech amunt constituides ab tenor de la present fem e deputam a vos en receptor e collector general dels drets de les generalitats de bolla de plom segell de cera e entrades e exides en les predites terres terme dessus premencionat ço es de Monsec amunt e aço al temps de I any tan solament lo qual comença a correr a X

dies del mes de abril prop passat e finira a X del prop vinent mes de abril lo qual temps durant vos dit mossen Franci arrendador qui desus hajau e tingau la dita general recepcio e collecta en les dites terres de Pallas dins los dits limits constituides e no ultra e juxta lo tenor dels capitols fets sobre lo dit arrendament. Nos emperamor de aço ab tenor de la present dihem e manam a qualsevol diputat local per les dites terres constituit e a tots e sengles particulars collectors dels drets desus dits presens e sdevenidors e altres persones a les quals se sguarde e encara als oficials ecclesiastichs e seglars en les terres premencionades constituits requirim sots virtut de la seguretat per ells prestada o que prestar son tenguts de obtemperar e exequir nostres requestes que a vos dit noble mossen Franci de Arill hagen e tinguen per arrendador e general receptor e collector dels dits drets com dit es. E los dits particulas receptos e collectos a vos de aquells responguen e los dits oficials ab vos asisten et alias promptes sien en tot lo que per directio de vostre ofici expedient e necessari sia. Dada en Cervera a XV dies del mes de juliol any MCCCCLXVII.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Ponç.

Letra general sobre lo pagament de la primera terça del imposit.

Als reverens pares en Christ los prelats de Sancta Mare Sglesia e altres qualsevol persones ecclesiastiques egregis nobles magnifichs e honorables comte

vezcomte barons nobles cavallers richs homens vegues batles sotsvegues e sotsballes pahers jurats consols e altres qualsevol persones havens regimens de viles castells e lochs constituides e constituhits dins la vegueria de Cervera Bernat Çaportella cavaller diputat del General del Principat de Cathalunya saluts e honor.

Ja es notori e preclar a vosaltres e a quiscu de vos lo tall fet e imposat per lo parlament darrerament celebrat en la ciutat de Terragona per la Magestat del senyor Rey. E per semblant vos son notoris los altres drets per lo dit parlament imposats per lo pagament del sou dels CCC de cavall oferts per lo dit parlament al dit senyor Rey e a son servici per a temps de I ayn en la corrent guerra. Del qual tayll e drets es stat fet cert arrendament e juxta forma de aquell es prefigit termini a pagar la primera terça del dit tall lo primer de juyn prop passat e apres lo restant segons en los capitols dels imposits es contengut. Adonchs com lo termini de la primera tanda o terça del dit tayll sia ja passat e per molts de vosaltres e de vostres universitats reste a pagar la dita tanda o terça. Per tant a instancia e requesta dels arrendadors del dit tayll e drets e de llur procurador per lo carrech que a nos e nostre ofici per aço incumbex vos dehim e manam que dins spay de cinch dies apres notificacio de les presens a vosaltres fahedora en avant comptados tota dilacio cessant pagueu e desliureu pagar e desliurar façau ço es quiscu o quiscuns quant a si pertanga en poder del honorable En Johan Guilabert burges de la present vila en nom dels arrendadors del dit tayll o dret e com

a procurador de aquells la dita tanda o terça del mes de juyn prop passat e apres les altres terçes en los terminis que cauran e mes paguen tots los altres dits drets juxta forma seria e tenor dels capitols fets e ordenats per lo dit parlament per que se puxe pagar lo dit sou als dits trescents de cavall. E no sia algu que aço vulla scusar o dilatar axi com fer no deu ni pot sabedor aquell o aquells que aço fer o cumplir recusaran que a carrech llur seran fetes contra ells mesions e despeses e totes aquelles provisions e enantaments per lo dit parlament statuides e ordonades de les quals vigorosa execucio diferir nos poria la concorreucia del temps degudament perpensant e sens altres letres que nols ne fariem. Dada en Cervera a XV dies del mes de juliol de lany MCCCCLX set. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Ponç.

Letra general que vinguen nombrar los fochs de les viles e lochs de la vegueria de Cervera.

Bernat Çaportella cavaller diputat del General del Principat de Cathalunya resident en Cervera als amats los balles jurats e promens de les viles lochs constituhits dins la vegueria de Cervera als quals les presens pervendran e seran de nostra part presentades e exhibides saluts e amor.

No ignorau o ignorar no deveu com per ordinacio del parlament darrerament celebrat per la Magestat del senyor Rey en la ciutat de Tarragona sots tenguts e

devets nombrar los fochs de vostres viles e lochs migançant jurament solempnament prestador e nombrats pagar lo novell imposit e tall fet per paguar lo sou als trescents de cavall oferts per lo dit parlament a la prefata Magestat la qual cosa havets proposade fer e complir en gran dapnatge e manifest interes dels oferins pagar lo dit sou. Per tant ab tenor de les presens vos dehim e manam requirim e intimam que dins spay de tres dies apres les presens vos seran presentades o lestes e intimades hajats nombrat los fochs de vostres viles e lochs e dins cinch dies pagada la primera terça del dit imposit segons per altra nostra letra vos havem scrit ab lo dia data de la present. Lo qual nombrar façats en poder den Johan Ponç notari de la present vila e fer aquell siats tengut degudament la solempnitat del dit jurament prestador en son poder e com a notari del dit fet no obmesa. En altra manera vos notificam procehirem e procehir farem a carrech despeses e mesions vostres e dels habitants en les dites viles e lochs a nombrar los dits fochs o fer nombrar per los qui conexerem e vist nos sera sens mes letres que nous ne fariem. Dada en Cervera a XV del mes de juliol ayn de la Nativitat de Nostre Senyor Mil CCCC sexanta set.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Ponç.

Letra als vicari capitol batle e consols de la Seu Durgel que paguen limposit et cetera.

Bernat Çaportella et cetera resident en Terragona

als honorables los vicari general sede vaccant capitol batle consols e prohomens de la Seu e ciutat de Urgell saluts e honor.

No ignorau com per propulsar e expellir del dit Principat los enemichs del senyor Rey e per reduir a obediencia de sa Magestat los rebelles e inobediens en los parlamens celebrats als cathalans en la dita ciutat de Tarragona son stats oferts trescents homens darmes de cavall al dit senyor lo sou dels quals se ha de pagar dels drets de les generalitats e novells imposits exhigides de les terres del dit Principat obedients a la prefata Magestāt. E com entre les altres terres del dit Principat obediens a la prefata Magestat aquexa ciutat e castells viles e lochs de la mensa episcopal e capitol Durgell sien tengudes e hagen recusat pagar del any prop passat e del present e corrent los fogalets e dret de vint sous per foch e encara no hagen per mes los drets de la cera e plom e entrades e exides sien augmentats exhigits e cullits juxta la ordinacio feta en los dits parlamens e los dits drets e novells imposits e peccunies de aquells procehins defallegueu a exsolucio del sou de la dita gent darmes e per los respectes desus dits sia sumament necessari aquells exhigir e recobrar e de aço a vosaltres sia stat scrit per diverses vegades e fins aci vosaltres hajau recusat pagar les dites quantitats e drets en gran deservey del dit senyor e interesse e dapnatge evident de la re publica del dit Principat e dels arrendadors dels dits drets e novament a instancia e requesta del amat conseller e loctinent de patronotari del senyor Rey En Gaspar May-

mo procurador o receptor general dels dits drets imposits e emoluments la persona del pasticer certs bens robes e coses de aquell quis trobava en la present vila de Cervera sien stats emparats sequestrats detenguts e empatxats e aquells volgues fer exequtar per causa dels dits drets e imposits deguts e encara volgues procehir a execucio de altres bens. E per major justificacio nostra e sua e per constituir a vosaltres en major fadiga lo dit pasticer sia stat donat a certa manleuta en axi que romanins les dites robes emparades lo dit pasticer haja facultat dins spay de XV dies anar a aquexa ciutat e procurar que les peccunies per vosaltres per causa dels dits drets e imposit degudes sien al dit procurador e collector o an Johan de Cardona collector de aquexa terra pagades ab efecte e no fretur procehir en execucio de les dites robes e bens. Per tant vos pregam e encarregam ab quanta mes afeccio e per auctoritat e preheminencia de nostre ofici manam que rebudes les presens pagueu e satisfaçau ab efecte integrament e complida al dit procurador o collector o al dit Johan de Cardona totes e sengles quantitats de peccunies a ell per la dita raho degudes fins a la present jornada o trametau persona ab poder bastant per concordarse ab lo dit procurador general e dar raho de les dites coses. Altrament siau certs que no solament sera procehit a execucio de les dites robes e bens emparades mas encara de altres de qualsevol dels habitants en la dita ciutat e terres e bens de capitol segons per dret e justicia e la vigor del General requer mes prest e a major utilitat de la collecta fer

se puxa altres letres de aço de nos no sperades. Data en la ciutat de Terragona a VIII de agost ayn MCCCC sexanta set. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Solsona notario.

Responsio facta per honorabilem vicarium sedis Urgellensis.

Multum honorabili circunspectoque viro domino vicario Regio ville Cervarie aliisque universis et singulis oficialibus judicibus notariis et curiarum scribis et eorum locatenentibus et seu aliis quibusvis personis tam ecclesiasticis quam secularibus ad quem seu quos presentes pervenerint et seu negocium infrascriptum quomodolibet dignoscatur pertinere Jacobus Luppeti locumtenens honorabilis Petri Pehulls domicelli et vicarii civitatis Urgellensis pro honorabili capitulo Urgellensi sede vaccante. Salutem et honoris continui incrementum. Prudencias vestras et cujuslibet vestrum serie presentis apicis ducimus cerciorandas quod recepta per nos ad instanciam et requisicionem Anthonii de Grau hostalerii hujus Urgellensis civitatis sumaria informacione juramento ad sancta Dei Quatuor Evangelia roborata a Marco Petri mercatore civitatis de Berguem de Lombardia recepimus per ejus depositionem fore verum quod ipse idem Marchus comendavit dicto Anthonio de Grau certas mercancias de telis fustanis et aliis que sumam cupiebant juxta forum inter eos inhitum et factum triginta trium librarum ut

illas deferret in villa predicta Cervarie vel ubi sibi benevisum fuerit. Et dictas mercancias seu precium illarum esmerciaret in lanis vel ceris et ipsas sibi tulit facere nomine ipsius Marchi et suis expensis in dicta civitate oferens idem Marchus solvere predicto Anthonio expensas et labores ad omnimodas suas voluntates. Et si hucusque non potuit habere dictas lanas sive ceras prout hec in dicta informacione clarius videtur exarari ad quam nos res ferimus. Et quia in judicio et extra per vos et quemlibet vestrum fides adhibeatur infallita instante et requirente jamdicto Anthonio de Grau presentes literas certificatorias per notarium curie nostre manuque nostra subsignatas et sigillo nostro propio sigillatas fieri jussimus. Datum in civitate Urgellensis XXI die mensis augusti anno a Nativitate Domini Millesimo quadrigentesimo sexagesimo septimo.

Vidit locumtenens vicarii.

Fué presentada la carta que antecede al diputado Çaportella el dia 1.º de setiembre, la que se mandó insertar en este registro para futura memoria.

Per En Dalmau Letux.

Mossen Toralla. Com en layn MCCCCLXII sots lo kalendari de vint e quatre dies del mes de març per vos e altres compayons nostres per la indisposicio que En Johan Garcia notari e scriva de la diputacio lochal

de aquexa ciutat havie en sa persona haguessem provehit precessum vel decessum del dit Johan Garcia al discret En Dalmau de Letux notari ciutada de la dita ciutat de Balaguer de la dita scrivania e encara per haver sabut que lo dit Johan havie transferit son domicili en la vila de Pons. Per tant vos notificam ladonchs diguem e manam que de la hora avant haguesseu tinguesseu e reputasseu per scriva de la dita diputacio lochal de la dita ciutat e vegueria lo dessus dit Dalmau de Letux com empero nos no recordant de la premencionada letra o provisio apres mort del dit Johan Garcia haguessem provehit altre que lo dit Dalmau del dit ofici e nons sie vist honest sens causa alguna derogar al dit Dalmau en lo obtente del dit ofici. Per ço notificant vos sobre aço nostre proposit vos dihem e manam que no obstant qualsevol altres provisions en contrari fetes hajau tracteu tingau e reputeu lo dit Dalmau de Letux per scriva de la deputacio lochal desus dita e no altre. Responent e fahent li respondre dels salaris drets e emoluments deguts pertanyens e acostumats. Prestat empero jurament per lo dit Dalman de be e lealment haverse en lo exercici del dit ofici. E aço fet tots los actes a la dita scrivania pertanyens ab ell o substituit seu façau e exerciscau e no ab altra persona. Dada en Cervera a dos dies del mes de setembre de lany de la Nativitat de Nostre Senyor Mil CCCC sexanta set.

Bernat Çaportella unich deputat del General de Cathalunya resident en Cervera.

Al magnifich mossen Ramon Roger de Toraylla de-

putat lochal en lo comdat de Urgell vezcomdat Dager e terra del Marquesat.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Solsona.

Per En Pere Vich de Agramunt.

Bernat Çaportella et cetera als honorables batle e pahers de la vila de Agramunt e quiscu dels e al loctinent del dit balle saluts.

Per part den P. Vich collector dels drets de les generalitats en aquexa vila e vegueria havem haguda clamor poblats en la dita vila e vegueria contra forma de concordia e consuetut a lonch temps ença observada entre los taules collins los dits drets de generalitats en lo present Principat recuseu pagar dins los limits de la dita vila e vegueria lo dit dret de generalitats pertanyent dels draps quis apparellen axi en les ciutats de Leyda de Balaguer e viles de Solsona com altres qui tayllen en la dita vila e vegueria de Urgell. Per queus dihem e manam per auctoritat e preheminencia de nostre ofici e de nostra part vos pregam en virtut del sagrament e homenatge per vosaltres prestat en lo introhit de vostres oficis e requirim que tota hora e quant per part del dit Pere Vich collector serets requests e demanats en fer pagar a ell lo dit dret de generalitat e en sa taula li donets consell favor e ajuda opportuns e façats lo que de vosaltres be se confia. Altrament fahent vosaltres lo contrari lo que no podem pensar procehirem sobre lo dit fet per aquells pus promptes e opportuns rameys que trobariem esser fa-

hedor. Dada en Cervera a XVI de setembre ayn Mil CCCCLXVII. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Ponç.

Per En Pere Vich collector en la taula de Agramunt.

Bernat Çaportella et cetera als honorables los veguer balle pahers e prohomens de la vila de Agramunt e altres qualsevol oficials e persones qualsevol preheminens axi havens senyoria de vassals com altres subdits del dit senyor sots obediencia de aquells constituhits al qual o quals les presèns pervindran e presentades seran e als loctinents de aquells saluts e honor.

Com En P. Vich notari de la vila de Agramunt hage entendre en collegir e rebre les peccunies pertanyents al General de Cathalunya per lo dret de la bolla e novels imposits per exsolucio fahedora al sou de la gent darmes oferta a la Magestat del senyor Rey en lo parlament derrerament celebrat en la ciutat de Tarregona la qual collecta no pot sortir degut efecte si les justes requestes per lo dit Pere Vich e altres collectors dels dits drets a vosaltres fahedores no son per vosaltres com se pertayn executades. Per tant ab tenor de les presens qualsevol de vosaltres pregam requirim e encarregam axi per virtut del sagrament e homenatge per vosaltres dits oficials prestat en lo introhit de vostres oficis com et alias que tota hora e quant per part del dit Pere Vich o de altres qualsevol collectors dels dits drets requests sereu o algu de vosaltres sera re

quest compelliscau qualsevol universitats e singulas persones e bens llurs a exsolucio dels dits drets e imposits juxta forma dels capitols per lo dit parlament sobre aço fets e otorgats en forma que migançant la exsolucio dels dits drets puxe esser plenariament satisfet als dits cavallers en lo sou a ells degut a servey del senyor Rey e expulsio dels enemichs e rebelles e defensio del dit Principat. En altra manera covindrie a nos procehir entre los renitents de vosaltres per los remeys decens opportuns e en semblants actes acostumats. Dada en la ciutat de Tarragona a XIII dies del mes de nohembre any MCCCC sexanta set. — Bernat Çaportella.

Per lo noble mossen Guillem Derill.

Bernat Çaportella cavaller deputat del General del Principat de Cathalunya resident en Terragona als honorables tot e sengles qui en lo temps devall scrit son stats collidors e guardes dels drets de generalitats axi de intrades e exides com de la bolla de plom e segell de cera en qualsevol viles e lochs taules e passos de la terra de Pallas de Montsech amunt. Saluts.

Com dels dits drets de generalitats procehits del primer dia del mes de janer prop passat del any corrent MCCCCLX set fins al noven dia del mes de abril apres seguent e prop passat inclusivament dins lo qual temps ha tres mesos e nou jorns se haja a respondre a nos en nom del dit General per quant dins lo dit temps los dits drets no son stats arrendats. Per tant vos de-

him e manam que de les peccunies dins lo dit temps proceides dels dits drets en qualsevol taules passos e lochs de vostres collectes de aquexa terra respongau e aquelles desliureu al noble mossen Guillem Ramon Derill cavaller. Donant li bo e verdader compte de vosaltres e aquells loar e approvar o impugnar si vist li sera e rebre e haver les dites quantitats dels dits drets proceides e daquen fer absolucio e definicio e altres ceses fer necessaries a la exactio de les dites peccunies e noresmenys de satisfer a vosaltres en e del salari pertanyent de vostres collectes e guardes per lo dit temps havem feta e fem ab la present al dit mossen Guillem Ramon Derill comissio e per auctoritat de nostre ofici lin donam facultat e potestat e tot nostre loch e veus dient e manant a vosaltres en les dites coses lo hajau en persona nostra. E ab aquesta matexa dehim e manam als diputats locals en la dita terra constituits e als oficials axi ecclesiastichs com seglars constituits en la matexa terra e a quiscun dells dehim e requirim sots virtut de la seguretat que han prestada o prestar son tenguts de obtemperar e exequir les requestes nostres que al dit mossen Guillem Ramon Derill asistesquen en les dites coses e facen tots actes necessaris per exequucio de aquelles segons per ell o per part sua requests seran e axi com per nos fer tenguts serien. Dada en Terragona a XXV dies del mes de noembre any de la Nativitat de Nostre Senyor Mil CCCCLXVII. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Per En Pedro e Ferrando de la Cavalleria.

Molt honorable senyer. Segons exposicio a nos feta en dies passats ab la nau den Raphael Vidal de Mallorcha vingueren certes robes e altres mercaderies tretes de Flandes les quals son den Pedro e Ferrando de la Cavalleria mercaders de Ceragoça. La qual nau junta en lo port de Salou los collidors de les generalitats en aquesta ciutat de Terragona qui han carrech de desempatxar e cullir en lo dit port no permeteren les dites mercaderies esser descarregades de la dita nau per carregar en altres fustes per trametre les a Tortosa de hon per lo riu de Ebro fossen trameses a Ceragoça fins que primer no fossen desempatxades de intrada e exida dels drets del General. E fet lo dit desempatxament e paga dels dits drets apres quant son stades en Tortosa los collidors dels matexs drets no han volgut admetre lo albara fet per lo collidor de Terragona del dit desempatxament. Abans han compellit En Domingo Albiach al qual les dites robes son stades consignades en aquexa ciutat que aqui haja altra vegada spatxat e pagat ço que es indeguda cosa que de unes matexes robes se haja fer dues vegades desempatxament e paga de un matex dret. Per que a instancia per part dels dits Pedro e Ferrando de la Cavalleria a nos feta vos dehim e manam que pus a vos conste del desempatxament e paga dels drets de les dites robes fet en aquesta ciutat o en lo dit port de Salou façau restituir e tornar al dit Domingo Albiach tot ço que per los matexs drets es stat

per los collidors de aqui exhigit e si exhigit no era no permetau lin sia feta força o destrenyiment abans lo desempatxament de aci sie servat. E si entre los collidors sera diferencia a qual se pertany remeteu ho a nos. Car nos hoides les rahons de quiscuns ho farem restituir e donar al collidor o collidors de aqui si a ells se pertany e farem entre ells raho e justicia. Dada en Terragona a XV dies del mes de dehembre any de la Nativitat de Nostre Senyor MCCCCLX set. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella deputat del General de Cathalunya resident en Terragona.

Al molt honorable En Joan Jorda diputat local en la ciutat e vegueria de Tortosa castellania de Amposta e loch de Flix.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

AÑO 1468.

Per En Pau de Tolosa.

Als spectable e magnifichs lo visrey de la ciutat e regne de Mallorques veguers e altres oficials e no res menys als consols de la mar de la dita ciutat e a qualsevol altres persones juredictio exercints en la dita ciutat e regne als quals les presents pervendran e seran presentades e lo negoci dejus scrit se pertangue e a quiscun dells o a sos lochtinents Bernat Çaportella cavaller unich deputat del General del Principat de Ca-

thalunya resident en Terragona saluts e honor.

Notificam vos com vuy dada de la present es denant nos comparegut En Pau de Tolosa mercader cullidor e arrendador en aquesta ciutat dels drets de les generalitats del present Principat exposant querela contra En Gabriel Alamany mercader per trenta sis lliures deu sous moneda corrent que preten esser li degudes per lo dit Gabriel per resta de major quantitat de desempatxament o dret de intrada de robes portades per lo dit Gabriel de la ciutat de Barchinona en aquesta ciutat ab licencia e sauconduyt del senyor Rey ab lo laut den Aymar. Ço es deu quintars pinyons dos costals cotonines quatre costals correger X peces fustanis X peces Damitons una bala Burch dos costals camises e altres coses que muntaven summa de CCCXXXX lliures per les quals lo dret de intrada a raho de tres sous sis diners per lliura avinença feta com lo dret de les coses que hixen de Barcelona com a prohibides sia molt major munta sexanta una lliuras deu sous e deduit de aquelles una imaga de moro de or que ha jaquida en rabena per X lliures. Item LXXX perles per quatre lliures e onze lliures que ha dades de comptants. Resten a compliment de les dites LXI lliures X sous les dites trenta sis lliures e deu sous. De les quals lo dit arrendador e collidor ab molta instancia ha demanat e demana satisfaccio e paga e compliment de justicia esser li ministrat. E nos attenents que no trobam bens de la part deça del dit deutor dels quals façau o fer pusquam satisfaccio al dit collidor del dit deute e vist e regonegut lo libre seu e de sa collecta

en lo qual havem vists los dits partits e coses axi continuades e los quals ell nos ha adverades passar axi sots virtut de jurament. Per tant a vosaltres e a quiscu de vosaltres sots jurisdictio dels quals se diu lo dit Gabriel esser e star e haver mercaderies e bens requirim en subsidi de justicia que decontinent façau e fer façau prompta exequucio en qualsevol coses o bens del dit Gabriel Alamany per les dites XXXVI lliures I sous o per la valor de aquelles ensemps ab les messions que per aquesta raho se faran. La qual quantitat e missions liurar fareu per lo dit En Pau de Tolosa an Guillem Ramon Çagarriga o en absencia sua an Baltesar Redo mercaders qui aturen aqui. O si bens del dit deutor no si atrobaven detingau o detenir façau aquell en persona. Com axi sie tengut per lo dit deute de generalitats en les quals coses retreu si plasent vos sera vostre deute a la justicia e a les prehemineneies de aquest General segons de vosaltres se confia indubitadament. E nos en semblant cas e qualsevol altre fariem tota vegada lo que per vosaltres requesta fossem justicia migançant. Dada en Terragona a XXX dies de deeembre any MCCCCLXVIII. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Per lo honorable Joan de Garret.

Bernat Çaportella et cetera.

Com juxta capitol del arrendament fet de les generalitats per a temps de un any qne començara correr

a X de abril prop vinent e finira a VIIII dies del mes de abril aprés seguent los deputats locals hagen esser en lo dit any a ordinacio e voluntat del arrendador. Per ço confiant de la probitat de vos honorable En Joan de Garret ciutada de Tortosa e vegueria de aquella e en la castellania de Amposta e loch de Flix e aço per a temps del dit any remogut sens nota de infamia qualsevol altre deputat quin fos proveit. Adonchs vos dit En Joan de Garret e no altre en lo dit any siau deputat local en la ciutat e vegueria castellania e loch dessus dits e lo dit ofici tingau e exercisquau faelment leal e be e totes e sengles coses façau que al dit ofici se sguarden e los quals en lo dit ofici han acostumat fer e exercir los predecessors vostres havent vos en lo dit ofici e en lo regiment exterior de aquell a honor e conservacio del dit General e drets e preheminencies sues sens empero prejudici de algu mas tota justicia observant e ministrant en quant al dit ofici e a vos per ell se pertangua segons tot aço haveu ofert e promes en virtut de la seguretat que haveu en poder nostre prestada. Per lo qual ofici en lo dit any vos constituhim aquell salari e drets que vostres predecessors han acostumat haver e rebre. Dihent e manant a qualsevol persones en la dita ciutat vegueria castellania e loch dessus dits stants per lo dit any e als oficials axi ecclesiastichs com seglars requirim sots virtut de la seguretat que han prestada e o prestar son tenguts de complir nostres requestes que a vos dit En Joan de Guarret hagen e tinguen en lo dit any per deputat local e a vos responguen e obehesquen en e de totes aquelles coses

de les quals han acostumat respondre e obeir a vostres predecessors e los dits oficials a vos assistesquen eus donen favor e auxili. Dada en Terragona a V dies de janer any MCCCC sexanta vuyt. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Petro Perello.

Prestó dicho Juan de Garret el juramento y homenage en poder del diputado, con todas las formalidades de costumbre.

Letra per a Johan de Mares mercader flamenc.

Bernat Çaportella cavaller deputat del General del Principat de Cathalunya resident en Cervera a tots e sengles diputats locals collidors dels drets de les generalitats guardes o aquells en lo dit Principat e a altres persones qualsevol jurisdiccio exercins e loctinens de aquells als quals les presens pervindran e seran presentades saluts e dileccio.

Com de relacio per nos haguda a persones dignes de fe En Johan de Mares mercader flamenc ara aturant en la ciutat de Saragoça factor de Girard de Grot mercader de Flandes hage desempatxades en la taula de la ciutat de Tarragona doscentes lliures e miga safra. E de aquelles pres del tauler de la dita taula albara de desempatxament. E siau certs que per alguns cavallers lo dit safra ab daltres robes e mercaderies al dit Johan Mares son stades llevades e preses signantment los albarans del desempatxament del dit safra. Pensans

aquelles esser de bona guerra fins als dits cavallers es stat mostrat lo contrari. En axi que durant lo discurs de temps de provacio e mostracio gran part del dit safra lo dit Johan no ha cobrades sino sexanta lliures poch mes o meyns. Per tant ab tenor de la present a vosaltres e a quiscu de vosaltres dihem pregam encarregam e manam per virtut del jurament que prestat havets que al predit Johan de Mares on se vulle per vosaltres sia atrobat dins lo present Principat de Cathalunya ab lo dit safra de quantitat de sexanta lliures lo lexets anar e passar sens empaig e contradiccio alguna per vosaltres fahedors quant per la exhaccio e pagament del dit dret de generalitat com aquell sie stat exhigit e pagat una vegada com dit es. Dada en Cervera a XV del mes de febrer ayn MCCCCLXVIII. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Ponç.

Provisio an Johan Dort donzell de esser diputat local en la terra de Payllas.

Bernat Çaportella cavaller diputat unich del General del Principat de Cathalunya resident en Cervera en qui es e recau tota la potestat del ofici de diputacio del dit General per la inobediencia e rebellio per los olim condeputats nostres a la Magestat del senyor Rey feta.

Confiant de la fe e probitat de vos En Johan Dort donzell domiciliat en la vila de Trem ab tenor de la present fem e creham a vos en diputat local en la dita vila e en la terra de Payllas e lo dit ofici de diputat lo-

cal a vos acomanam e aço a beneplacit nostre. Axi que durant lo dit beneplacit vos dit En Joan Dort siau diputat local en la dita vila e terra de Payllas. En lo qual dit ofici vos hajau be faelment e leal los drets preheminencies e perrogatives del dit General guardant defensant e mantenint e conservant e totes coses fahent e exercint que al dit ofici se sguarden e les quals per vostres predecessors en lo dit ofici fer e exercir son acostumades. Per lo qual dit ofici vos dit En Johan Dort donzel hajau aquell salari preheminencies e drets acustumats haver per los dits predecessors vostres e volem empero que abans que del dit ofici useu hagau e siau tengut fer e prestar jurament e homenatge en poder del sotsveguer de la dita vila de havervos lealment e be en aquell e de guardar los drets e preheminencies del dit General e altres coses be fer ques pertayen al dit ofici. Adonchs ab la present requirim tots e sengles oficials axi ecclesiastichs com seglars en la dita vila e terra de Payllas constituhits sots virtut de la seguretat per ells feta e prestada e o que fer e prestar son tenguts de obtemperar e exequir les requestes nostres dehim e intimam e per interes de les dites generalitats manam a qualsevol persones a les quals se pertangua hagen e tinguen a vos dit En Johan Dort per diputat local en la dita vila e terra de Payllas e a vos en totes coses lo dit ofici concernens obehesquen e los dits oficials vos hi presten tot auxili. Dada en Cervera a IIII dies del mes de març any MCCCCLXVIII. —Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Ponç notario et cetera.

Letra al sotsvaguer de la vila de Trem en Pallars.

Lo diputat del General de Cathalunya.

Sotsveguer. Lo present dia havem provehit del ofici de diputat local en aquexa vila e terra de Payllas En Johan Dort donzell domiciliat en la matexa vila a beniplacit empero nostre segons forma de la provisio que feta li havem de la qual vos sera feta occular hostensio. Per queus pregam e encarregam que ans lo dit En Johan Dort no proceescha a exercir negun acte del dit ofici que de aquell en nom e veus nostres prengau jurament e homenatge de haverse be e lealment en lo dit ofici e de guardar los drets e preheminencies del dit General e altres coses be fer quis pertanyen al dit ofici. De la prestacio del qual jurament e homenatge façau continuar acte public en forma deguda. Dada en Cervera a IIII dies del mes de març any MCCCCLXVIII. — Bernat Çaportella.

Al sotsveguer de la vila de Trem en la terra de Payllas.

Provisio feta an Bernat Redo de Tarregua de esser guarda del General.

Als molt magnifichs e molt honorables tots e qualsevol vegues sotsvegues batles sotsballes justicies alcayts algutzis e altres qualsevol oficials axi ecclesias-

tichs com seclars de qualsevol dignitat condicio e preheminencia sien o a llurs loctinents Bernat Çaportella cavaller conseller del molt alt senyor Rey e diputat havent tot lo poder dels diputats del General del Principat de Cathalunya e encara a tots e sengles diputats locals guardes e sobreguardes del dit General constituhits e ordenats constituhidor e ordenador dins lo Principat de Cathalunya saluts ab creximent de honor.

Certificam vos ab tenor de les presens com nos havem constituhits creat e ordenat en sobre guarda En Bernat Redon hostaler de la vila de Tarrega sobre tots fraus quis facen en les generalitats del Principat de Cathalunya axi en lo dret del segell del plom e de la cera dret de entrades e exides com encara en qualsevol dret de generalitats del dit Principat. Per tant per auctoritat del dit nostre ofici e sots virtut del sagrament e homenatge qui en lo introhit de vostres oficis prestat havets de obtemperar e obeir totes requestes qui per part del General vos seran fets. Als requiridors requirim e als altres dihem e manam e encarregam que lo dit Bernat Redon tingues per sobreguarda sens contrast e impediment algu e sobre qualsevol coses concernens dit son ofici axi sobre capcio de qualsevol persona o persones qui fraus en los dits drets de generalitats hagen fets com sequestracions de bens e execucio de aquells com encara en distraccio e seguretat de aquells li donets tota endreça conseyll compaya favor e ajuda queus sia posible e a ell necessaria. Obtemperant e obeint ses requestes guardant vos de fer lo contrari si les penes en les constitucions e capitols

de cort de Cathalunya contengudes e posades no voldreu incorrer. Tollent a qualsevol diputat local tot poder de composar e remetre tots fraus qui per lo dit Bernat Redon seran atrobats e aquells a nos reservant. Dada en Cervera a XXI de octubre any MCCCCLXVI. (?) — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Solsona scriba dicto legaliter.

Per En Gaspar Xamorra.

Bernat Çaportella cavaller unich deputat et cetera.

Confiants de la fe e probitat de vos En Gaspar Xamorra ciutada de la Seu Durgell ab tenor de la present fem e cream a vos en deputat local en la ciutat Durgell e vegueria de aquella. E lo dit ofici de deputat local a vos comanam. E aço a beneplacit nostre. Axi que durant lo dit beneplacit vos dit Gaspar Xamorra siau deputat local en les dites ciutat vegueria en lo qual dit ofici vos hajau be faelment e leal los drets preminencies e prorogatives del dit General guardant defenent mentenint e conservant e totes coses fahent e exercint que al dit ofici se sguarden e les quals per vostres predecessors en lo dit ofici fer e exercir son acustumades. Per lo qual dit ofici vos dit En Gaspar Xamorra hajau aquell salari preheminencies e drets acustumats haver per los dits predecessors vostres. Volem empero que abans que del dit ofici useu hajau e siau tengut fer e prestar jurament e homenatge en poder del veguer o balle de dita ciutat de haver vos be e lealment en aquell e de guardar los drets e prehemi-

nencies del dit General e altres coses be fer ques pertanyen al dit ofici. Adonchs ab la present requerim a tots e sengles oficials axi ecclesiastichs com seclars en la dita ciutat Durgell e vegueria de aquella constituhits sots virtut de la seguretat per ells feta e prestada e o que fer e prestar son tenguts de obtemperar exequir les requestes nostres. Dehim e intimam e per interes de les dites generalitats manam a qualsevol persones a les quals se pertangue hagen e tinguen a vos dit Gaspar Xamorra per depputat local en les dites ciutat e vegueria e a vos en totes coses lo dit ofici concernents obehesquen. E los dits oficials vos hi presten tot favor e auxili. Dada en la vila de Cervera a XXVII dies de març any MCCCCLXVIII. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Ponç.

A la ciutat de Leyda sobre lo pagament de la tatxa.

Als nobles magnifichs e honorables mossen Requesens de Soler conseller del molt alt e molt excellent princep e senyor lo senyor Rey e per lo dit senyor capita de la ciutat evegueria veguer e sotsveguer e cort e encara oficials ecclesiastichs e altres qualsevol oficials e persones axi eclesiastíques com seglars de la ciutat de Leyda als qual o quals les presents seràn presentades e les coses dejuscrites pertanguen en alguna manera e als loctinents de aquells Bernat Çaportella et cetera salut ab augment de honor.

Com la dita ciutat de Leyda en lo parlament derre-

rament celebrat per la magestat del senyor Rey en la ciutat de Tarragona als cathalans poblats en lo dit Principat deça Lobregat sie stada tatxada contribuhir en lo prestech fahedor de les sis mil lliures afectes en lo dit parlament en mil lliures de les quals resten a pagar doscentes cinquanta liures les quals segons letres provisions e appuntaments fets per la Serenissima senyora Reyna de gloriosa memoria o del Reverendissimo Patriarcha Alexandri archabisbe de Tarragona vendrien a pagar a carrech de la dita ciutat e o bisbe capitol o clero de aquella e axi la dita ciutat com bisbe capitol e clero hajen recusat e recusen pagar la dita restant quantitat en gran desservey de la Magestat del senyor Rey e dan perjudici e derogacio de la cosa publica del dit Principat per quant per cessacio de paga de les dites CCL lliures cessa lo pagament de la gent darmes del dit Principat. Per tant per auctoritat de vostre ofici vos requerim e amonestam per virtut del sagrament e homenatge per vosaltres prestat que si e quant per part nostra o den Pere Cabrer algutzir per la Magestat del senyor Rey a les coses dejus scrites depputat e assignat requests sereu e algu de vosaltres sera request la dita ciutat de Leyda e singulars de aquella e o los dits capitol e clero e procurador del dit Reverendissimo Cardinal e bisbe de Leyda e aquells e aquell dels quals pus prontament e mes facil les quantitats dessus dites en virtut de la dita oferta tatxa provisions e appuntaments attesa la urgent necessitat dessus dita la quantitat dessus dita recobrar haver e exhigir se pora a pagar aquella ensemps ab los salaris dels

ministres que per exaccio de la dita quantitat treballaran despeses e messions per los mes prests e opportuns remeys de justicia que fer se pugen compelliscau procehint a execucio de aquestes coses segons en e per actes de generalitats se pot deu e acustume procehir totes dilacions e accepcions remogudes. Dada en la vila de Cervera a XXVIIII dies del mes de abril del any de la Nativitat de Nostre Senyor MCCCCLXVIII. — — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Ponç.

Les letres manades sobre lo pagament del fogatge lany MCCCCLXVIII.

Bernat Çaportella cavaller diputat del Principat de Cathalunya als honorables balle jurats e prómens dels lochs de Talavera Pavia e Muntfar e de quiscu dells saluts e honor.

Com les universitats e singulars dels dits lochs sien tengudes o tenguts pagar al magnifich mossen Gaspar Maymo arrendador lany present dels drets de les generalitats fogatge e novells imposits de les terres obedients a la Magestat del senyor Rey deça Lobregat dins lo Principat de Cathalunya e per ell al honorable Nanthoni Comalada collector dels dits drets en la vila e collecta de Cervera. Per tant vos pregam e encarregam e per auctoritat de nostre ofici amonestam e manam que dins spay de tres jorns prop vinens pagueu e o pagar façau al dit arrendador o per ell al dit collector deu lliures setze sous per la meytat del fogatge pertan-

yent pagar als dits lochs del tayll o fogatge a ells imposats lo present any segons forma de la denunciacio dels fochs dels dits lochs en dies passats per ell feta la qual quantitat per la primera paga fonc a terme lo primer dia de maig pus prop passat. O dins lo dit terme concordeu ab lo dit arrendador o collector o mostreu haver pagat. Altrament passat lo dit termini en renitencia vostra e dels singulars dels dits lochs seria procehit contra vosaltres e los desus dits e bens vostres e llurs segons los capitols del parlament derrerament celebrat en Tarragona disponen e per dret e justicia se trobara fahedor e en semblants actes es acostumat fer per exhaccio de la dita quantitat messions e despeses altres letres de nos sobre aço no sperades. Dada en Cervera a VIII dies del mes de juliol del any Mil CCCC sexanta huyt. — Bernat Çaportella.

Iguales á la carta que precede, sin mas diferencia que la cantidad respectiva, se escribieron otras varias, (que fueron entregadas, segun relacion que se encuentra al pie de cada una,) bajo las siguientes direcciones.

Als balle jurats e prohomens del loch de Sadaho per sis lliures e sis sous.

Als balle jurats e prohomens de Ribes per dues lliures e quatorze sous.

Als balle jurats e prohomeus de la Guardialada per quatre lliures e deu sous.

Als balle jurats e prohomens de Grayenella per quatre lliures e denou sous.

Als balle jurats e prohomens de Preyenosa per dues lliures e cinch sous.

Als balle jurats e prohomens del loch de Montolin per quatre lliures.

Als balle jurats e prohomens de Agramuntell per dues lliures e cinch sous.

Als balle jurats e prohomens de Vilagrasseta per quatre lliures e XVIIII sous.

Als balle jurats e prohomens de Palagaills per tres lliures e quatorze sous.

Als balle jurats e prohomens de la Curullada per dues lliures e set sous.

Als balle jurats e prohomens de la Oluga jussana tres lliures e tres sous.

Als balle jurats e prohomens de Bellmunt per tres lliures e dotze sous.

Als balle jurats e prohomens de Sent Pere dels Arquells tres lliures e tres sous.

Als balle jurats e prohomens de Albarells per trenta sis sous.

Als balle jurats e prohomens de Montpalau.

Als balle jurats e prohomens del loc de la Rabaça per quatre lliures e hun sou.

Als balle jurats e prohomens del loc de Palamos per trenta e sis sous.

Als balle jurats e prohomens de Vergos Garrejat per tres lliures e tres sous.

Als balle jurats e prohomens de Senta Fe per quatre lliures e hun sou.

Als balle jurats prohomens de Sent Guim de la Rabaça per dehuyt sous.

Als balle jurats e promens del loch de Montleo per dehuyt sous.

Als balle jurats e prohomens de Timor per dehuyt sous.

Als balle jurats e prohomens de Frexenet per quatre lliures e hun sou.

Als balle jurats e prohomens de Pomar per dues lliures e quatorze sous.

Als balle jurats e prohomens de Ondara per tres lliures e dotze sous.

Als balle jurats de Porquerices per dehuyt sous.

Als balle jurats e prohomens de Montmaneu e de la Paladella per quatre lliures e XVIII sous.

Als balle jurats e prohomens de Brianço per tres lliures e dotze.

Als balle jurats e prohomens del Canos per vint y set sous.

Als balle jurats e prohomens del Aranyo per quaranta cinch sous.

Als balle jurats e prohomens de Oluga sobirana per tres lliures e tres sous.

Als balle jurats e promens de Bellvehi per quatre lliures e deu sous.

Als balle jurats e prohomens de Fonoylleres per vint y set sous.

Als balle jurats e promens de la Manresana per

tres lliures e dotze sous.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Ponç.

Inhibitoria als consols de mar de la ciutat de Tortosa sobre lo fet den Guillem Tolosa.

Bernar Çaportella cavaller deputat del General del Principat de Cathalunya als honorables los consols de Mar e aygua dolç de la ciutat de Tortosa saluts e honor.

Informats som com En Guillem Tolosa mercader de Tarragona ab altres havia arrendat la bolla de Tortosa lo trienni abans de la rebellio contra la Magestat del senyor Rey comesa e subseguida la dita rebelio e corrent lo dit arrendament essent la dita ciutat fora la obediencia del dit senyor stant lo dit Tolosa en la ciutat de Tarragona havent donat en son arrendament per fermança En Guillem Jorda ciutada de la dita ciutat per la part a ell contingent pagar en lo dit arrendament los dits arrendadors obstant la dita rebellio o guerra no hagen pogut cullir los fruyts e emoluments del dit arrendament. Empero En Pere Prior e altres com arrendadors dels dits drets habitans dins la dita ciutat contra dret e justicia foren segons se diu constrets a pagar part del dit arrendament e per semblant fonch proceit contra lo dit Guillem Jorda fermança del dit Tolosa lo qual Jorda per dilatar e sperar temps de repos e justicia feu letra de cambi al dit P. Prior e altres de pagar dins hun ayn certa quantitat de peccunia e discorregut lo dit temps o reduida la dita ciutat a abe-

diencia del dit senyor lo dit Tolosa sabent la compulsio feta al dit Jorda fermança preten ell ne la dita fermança no esser tenguts a pagar la dita quantitat com obstants la dita rebellio e guerra no haga poguts collir la part del arrendament a ell contingent a culpa dels oficials e ministres de la casa de la Diputacio e altres de la ciutat de Barchinona. Donans causa a la dita rebellio e per conseguent la letra de cambi devallant del preu del dit arrendament no haver subsistencia ne poder esser dit cambi com en aquell no haga entrevenguda peccunia alguna nombrant e del preu del dit arrendament e dependencia de aquell sia questio e altercacio e la cognicio de aquella indubitadament se pertanga e sguarda a nos e de e sobre aço dins la vegueria de Tortosa hagen precehit manaments e inhibicio dels diputat local e de nos e apres instans lo dit Pere Prior e altres fahents fundament aço esser cambi e no questio del arrendament o bolla los dits consols hagen scrit e manat an Johan de Garret diputat local en la dita ciutat e vegueria de Tortosa nos entremeta de la dita causa ne enante a execucio del dit pretes cambi per que los dits Guillem Tolosa principal e Guillem Jorda fermança recorrens a nos per la dita raho nos han ab instancia supplicat sobre la vexacio e inquietacio sobredita volguessem juridicament provehir com la cognicio e execucio de les dites coses a nos e no a altri se pertangua inhibint a vosaltres e altres oficials qualsevol de la dita causa nos entrameten com la dita quantitat assegurada no sia cambi ver ne ficte mas obligacio feta per squivar tals vexacions e actes per lo dit

Jorda sperant la reduccio de Tortosa fahedora a obediencia del dit senyor Rey ans es acte propi de la dita bolla e arrendament de aquella del pagament dels quals drets de bolla los diputats son jutges e no altres ne aço per esser dit cambi ne acte mercantivol. Ora nos vista la supplicacio e instancia sobredites e considerat indubitadament la conexensa jurisdiccio e execucio de les dites coses juxta los capitols de cort dret justicia e actes del parlament darrerament celebrat en Tarragona e preheminancies de nostre ofici us e stil de la casa de la Diputacio pertanyerse a nos com a diputat desus dit e en nos totalment recaure. Per tant maravellant nos de les dites coses vos requirim amenestam e en quant en Nos es inhibim e manam que de la dita causa devallant de deute e arrendament de bolla e o drets de generalitats he actes deppendens de aquella en manera alguna nous entrametau ne en aquelles procehiscau en manera alguna en prejudici de nostre judici e exhamen. Ans la causa e parts desus dits a nos com a jutge indubitat de aquella remetau segons per les causes e rahons desus dites deveu e son tenguts. En altra manera se ha provehit contra vosaltres com a perturbans e occupans nostra jurisdiccio segons los dits capitols de cort e parlament dret justicia us e praticha de la dita casa volen e requiren. E ab lo matex tenor de les presens manam al diputat local de la dita ciutat e vegueria de Tortosa que a tals manaments e inhibicions per vosaltres a ells feta no obtempere. Ans de les dites coses faça prest e sumari proces e aquell nos remete per que aquell vist e rego-

negut contra los occupadors e perturbadors dels drets de les generalitats e preheminencies de aquell se puxa degudament procehir. Dada en la vila de Cervera a XVIII dies del mes de juliol de lany MCCCCLXVIII. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Ponç.

Sobre lo dit fet.

Bernat Çaportella cavaller diputat general del Principat de Cathalunya al honorable En Joban de Guarret diputat local de la ciutat e vegueria de Tortosa salats e honor.

Per altres vos havem scrit que dels prejudicis perturbacions e occuppacions de jurisdiccio attemptats fer a nostre ofici per los consols de la Mar e aygua dolç de la ciutat e vegueria de Tortosa fesseu sumari proces e aquell prest nos remetesseu perque sobre los dits prejudicis e occuppacions poguessem degudament procehir e provehir. Encara ab tenor de les presens vos pregam encarregam e manam axi ho façau. E per quant los dits consols son oficials reals e en virtut de capitols de cort e actes del parlament darrerament celebrat en la ciutat de Torragona son tenguts prestar sagrament e homenatge de obtemperar totes requestes fahedores per part dels diputats. Per tant vos dihem e manam que rebudes les presents requirau los dits consols presten lo dit sagrament e homenatge segons los dits capitols e actes volen e requeren. Dada en la vila de Cervera a XXIII dies del mes de juliol del any

Mil CCCCLXVIII. — Bernat Çaportella.

Sobre la empara fahedora en les rendes del loch de Ivarç per mossen Vilafrancha.

Bernat Çaportella al magnifich mossen Johan de Vilafrancha cavaller saluts ab augment de honor.

Com lo capitol de Urgell e les terres de aquell sien tengudes als arrendadors dels drets de les generalitats novells imposits e fogales en certes quantitats de peccunies les quals fins aci haver e recobrar no han pogut tant per la distancia de la Seu de Urgell com aspresa de la terra e per la rebellio e guerra que de present son en aquestes terres. Per tant volent a la recuperacio de les dites quantitats provehir vos cometem pregam e encarregam que per servey del senyor Rey sguard e contemplacio nostra vos vullau transferir personalment al loch de Ivarç qui es del dit capitol e en aquell empareu e en quant justicia permete a vostres mans aprengau totes e sengles rendes drets emoluments bens e coses pertanyents al dit capitol en qualsevol manera en forma que de aquelles puxe esser satisfet als dits arrendadors en lo dit credit e sobre les dites coses administrada justicia. Car nos sobre les dites coses fahedores e incidens dependens e emergens de aquelles vos cometem ab les presens nostres veus e poder ab plenissima facultat. Requirint ab lo matex tenor de les presens al balle del dit loch de Ivarç e altres qualsevol oficials axi reals com altres dins lo dit Principat constituhits per virtut del sagrament e ho-

menatge per ells prestat et alias en subsidi de dret e de justicia que sobre les dites coses exequidores vos presten conseyll favor e auxili opportuns. Dada en la vila de Cervera a XVIIII del mes de juliol de lany de la Nativitat de Nostre Senyor MCCCCLXVIII. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Ponç.

Sobre la empara fahedora en les rendes de Ostafranchs e de Osso.

Despues de esta simple indicacion, sin que la siga carta alguna, se encuentra continuado este párrafo ó nota.

Semblant letra fonch feta e expedita al honorable En Pere Cabrer algutzir del dit mossen diputat que se transferis personalment al loch de Ostafranchs e Osso qui son del dit capitol Durgel e que alli emparas e en quant justicia permetes a ses mans aprengues les rendes drets emolumens e bens pertanyens al dit capitol en qualsevol manera ut supra. Data ut supra. —Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Ponç.

Al molt noble e molt magnifich senyor En P. de Re-

chaberti procurador general de la castellania de Amposta.

Molt noble e molt magnifich senyor. Per part de mossen Gaspar Maymo arrendador dels drets de les generalitats fogales e novells imposits nos es stat ab gran querela exposat per vos com a procurador e regidor de les terres de la castellania de Amposta no solament recusau permetre que los habitans de les dites terres paguen lo dret a ells pertanyent pagar del fogatge imposat e atorgat per lo parlament darrerament celebrat en Terragona mas encara haveu novament imposat o temptau exhigir dos sous per sacha de llana e o altres drets sobre les mercaderies que passen per lo riu pres del castell de Miravet. E com lo dit parlament e nos en nom del Principat de Cathalunya al qual com a diputat presidint en los capitols del dit arrendament hajam feta ampla e bastant eviccio al dit arrendador de ferli expedit e ara vista la recusacio del dit pagament e nova exhaccio de dret pretenent lo dit mossen Maymo esser loch a la dita eviccio ab molta instancia nos ha requests los dits drets li fessem pagar e la nova imposicio e exhaccio del dit dret fessem tolre e llevar segons forma dels dits capitols. Altrament ha protestat contra lo dit Principat e nos e los dits drets de haver recors contra lo dit Principat drets emoluments e nos per causa de la eviccio del dit arrendament e de cessar pagar lo sou de la gent darmes per lo dit Principat oferta segons preten esserli licit e permes. E com de la recusacio del dit pagament se sper seguir gran deservey a la Magestat del senyor Rey dan a la re pu-

blica del dit Principat e interesser al drets de les dites generalitats. Per tant segons se pertany a nostre ofici ab tenor de les presens vos pregam exortam e requirim que rebudes les presens leveu tot empaig que fet o prestat hajau de e sobre la exhaccio del dit fogatge é cesseu de exhigir qualsevol dret novament imposat o temtat exhigir en lo riu en les parts de Miravet o altres parts de la dita castellania. Con aço recusaseu o tentasseu fer lo contrari lo que no es de presumir convedria a nos per lo deute de nostre ofici de e per les dites coses haver regres a la Magestat del dit senyor Rey e encara quant en nos sia provehirhi segons nos seria licit permes e en semblans actes es acostumat fer e provehir. Dada en Cervera a XVIIII dies del mes de juliol del any de la Nativitat de Nostre Senyor Mil ÇCCCLXVIII. — Bernat Çaportella diputat del General de Cathalunya al que ordoneu prest.

Per al noble mossen Ramon de Vilanova.

Bernat Çaportella et cetera al honrat Nandreu de Alos collector dels drets de les generalitats en la Seu de Urgell del dit Principat lo present any saluts e honor.

No ignorats lo noble mossen Ramon de Vilanova tenir ab si sis cavallers de la gineta en aquexes parts en servey de la Magestat del senyor Rey e en aquell esser degut lo sou de deu dies del mes de abril pus prop passat fins lo present dia e tant quant stara en lo servey del dit senyor. Per tant ab tenor de la pre-

sent vos dihem encarregam e manam que al predit noble mossen Ramon de Vilanova dels dits drets de generalitats a vostres mans provenguts e encara provenidors paguets lo dit sou de sis cavallers de la gineta del premencionat dia de deu de abril prop passat fins a X dies del mes de octubre prop vinidor e en aço no possets obstacle o contradiccio alguns per quant serie gran deservey de la prefata Magestat e encara dapnatge del dit Principat com lo dit noble stigua en frontera dels enemichs ab los dits cavallers sis de la gineta dels quals ses rebuda la mostra en Cervera per lo substitut de rebedor de mostres segons de aquelles scrit en lo libre de les mostres al qual nos referim. Dada en Cervera a VIIII dies del mes de agost any MCCCCLXVIII. — Bernat Çaportella.

Les letres fetes als lochs que son dins la vegueria de Agramunt sobre lo fogatge pagador lany Mil CCCC sexanta huyt.

Bernat Çaportella cavaller deputat general del Principat de Cathalunya als honrats balle jurats e prohomens del loch de Bellvis saluts e honor.

Com la universitat e singulas de aquex loch sien tenguts pagar al magnifich mossen Gaspar Maymo arrendador lo present ayn dels drets de les generalitats fogatge e novells imposits del dit Principat lo dit fogatge qui es stat acomplit terme de paga lo primer dia del mes de agost corrent e davall scrit. Per tant vos pregam encarregam e per auctoritat de nostre ofici

vos dihem e manam que díns spay de tres dies apres recepcio o intimacio de les presens primer comptadors pagueu e pagar façau al dit mossen Gaspar Maymo arrendador qui dessus o per ell al discret En Pere Vich notari collector del dit dret en la vila o collecta de Agramunt lo dit fogatge integrament segons lo nombre dels fochs de aquex loch. O concordeu ab lo dit Pere Vich altrament siats certs que passats los dits tres dies en renitencia vostra e dels singulars de aquex loch serie procehit contra vosaltres e bens vostres e de quiscu dels singulars de aquex loch segons forma dels capitols del parlament darrerament celebrat en la ciutat de Tarragona e per dret e justicia trobareu esser fahedor. Axi per la exhaccio del dit fogatge com de messions e despeses de aqui fetes e fahedores sens altres letres que nous hen fariem. Dada en la vila de Cervera a XII dies del mes de agost de lany Mil CCCC sexanta huyt.

Iguales á la carta que precede, fueron escritas otras, con la direccion respectiva, á las municipalidades de Castellserá, Foliola, Bellcayre, Bellmunt, Bochcenit, Ossó, Florejachs, Malfet, Cuadradurgell, Tornabous, Vilués, Sentiu, Donzell, Penelles, Ratera, La Çayda, Peroxenç, Pradell, Monclar, Tudela, Tarr s, Artesa, Lluçás, Seró, Oliola, Castellnou y de Monfalcó gros, Pons, Tiurana, Peremola, Anya, Oliana, Alentorn, Vilanova de la Guda, Aguilar, San Martí de la Plana, Olzina, Clua, Castellnou de Basela, Palau, Ribelles, Gra, Cestellnou de la Guda, Vilaplana, Ciges y de Cabanabona.

AÑO 1469.

Al noble mossen Franci Derill.

Bernat Çaportella cavaller diputat general del Principat de Cathalunya al noble e magnifich mossen Franci de Arill saluts e honor.

Querelosament es stat exposat a nos per part del magnifich micer Anthoni Riquer doctor domiciliat en la ciutat de Leyda collector dels drets de les generalitats e novells imposits de la vegueria de Leyda e terres de Payllars lany MCCCCLXVIII que jatsia per vos dit noble sien degudes al dit collector setanta cinch lliures de resta del arrendament per vos lo dit ayn fet dels drets de les generalitats e novells imposits de les terres de Payllas al dit micer Riquer salva veritat de comte. Aquelles empero li havem diferides pagar e diferim de present en gran prejudici dels arrendadors dels dits drets lo dit ayn per la qual raho ab molta instancia nos ha requests a pagar les dites setanta cinch lliures yos compellissem deguessem compellir. On nos vehent la dita requesta prima faç esser justa vos preguam exortam e manam per auctoritat e prehemineneia de nostre ofici que dins spay de sis jorns apres recepcio de les presens e presentacio a vos fahedora pagueu e satisfaçau al dit micer Riquer en la dita quantitat o sobre aquella ab ell amigablament convingau. En altra manera passat lo dit termini lo qual precis-

ment e prompte vos assignam procehirem e procehir farem contra vos e vostres bens segons los capitols dels dits drets e imposit en la concessio de aquells fets e del arrendament encara a vos fet et alias segons per drets de generalitats e imposits consemblans se acostume pot e deu procehir. Altres letres sobre aço de nos no sperades. Dada en la vila de Cervera a XII dies del mes de janer any MCCCCLXVIIII. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Solsona.

Al diputat local de Pallars a instancia de mossen Franci de Arill.

Bernat Çaportella et cetera al honrat En Johan Dort deputat local en la sotsvegueria e terres de Payllars saluts e honor.

Per part del noble e magnifich mossen Franci de Arill senyor de las baronies de Erill e de Anglesola nos es stada feta clamor e querela que com ell hage arrendat los drets de les generalitats de les terres predites de Payllars de Montsech amunt ço es del any set e de les tres mesades ço es del primer de giner fins lo primer de abril e en les dites parts tingua o tingues sos cullidors o procuradors per rebre e cullir aquells. Los jurats empero e prohomens de les viles de Conques e de Figuerola e altres oficials de les dites viles han forçat e compellit en donarlos e en llurs mans liurar certes quantitats procehides dels dits drets occupant e retenintse aquelles. E jatsia per part del dit

mossen Arill siau stats diverses vegades requests les dites quantitats per ells preses e retengudes dels dits drets deguessen restituir e tornar al dit mossen Arill arrendador damunt dit o als cullidors qui per aquell hi son. E aquelles empero fins aci han recusat e recusen de present fer en gran dan e prejudici del dit mossen Arill lo qual ab gran instancia nos ha requests en e sobre les dites coses de ramey de justicia prevehirhi deguessem. E nos en e sobre les dites coses volens degudament provehir. Ab tenor de les presens vos dihem e manam que encontinent les presens rebudes haurets compelliscats e compellir façats realment e de fet los predits jurats prohomens e altres qualsevol persones tengudes e obnoxies en la restitucio e solucio dels dits drets en restituir e tornar les quantitats per ells dels dits drets preses e detengudes ensemps ab les despeses per aquesta occasio fetes e de aqui avant fahedores. Provehints en e sobre les dites coses segons en tals actes e semblans de generalitats es acostumat procehir totes dilacions e difugis posposats. Requerint ab les presents axi al veguer sotsveguer e altres qualsevol oficials de Payllars o encara lo noble mossen Guillem Arnau de Bellera del qual se dihen esser les predites viles de Conques e de Figuerola que requests per vos sobre les coses damunt dites per virtut del jurament e homenatge per ells en lo introhit de llur ofici prestat et alias segons son tenguts per justicia vostres requestes obtemperen e obtemperar facen e aquelles ab degut efecte complesquen en tal forma e manera que lo dit mossen Arill e los qui per ell hi son

sia satisfet e pagat de les dites universitats e altres qualsevol de tot ço e quant per ells o singulars de aquells se mostrara haver pres e retengut de les dites generalitats. Dada en la vila de Cervera lo primer dia de febrer de lany MCCCCLXVIIII. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Ponç notario.

Al molt noble mossen Guillem Arnau de Bellera senyor de les viles de Conques e de Figerola en les terres de Payllars.

Molt noble mossen. Clamor havem rebuda per part del noble mossen Franci de Arill arrendador de las set e de les tres mesades ço es del primer de janer fins lo primer de abril dels drets de les generalitats en les terres de Payllars de Monsech amunt continent que com los habitans en les vostres viles de Conques e de Figerola e altres se hagen preses e detengudes certes quantitats dels dits drets per sos collectors e procuradors collegides. E com aquells una volta e moltes sian stats requests aquelles deguessen restituir e tornar als dits cullidors e procuradors del dit mossen Erill aquells empero fins aci ho han recusat e recusen de present fer en gran dayn e prejudici del dit mossen Erill e del dit son arrendament. Per que nos ha request en e sobre aço de opportu remey de justicia provehir deguessem. E nos volens sobre aço degudament provehir havem scrit al diputat local en la sotsvegueria e terres

de Payllas procehesque e compellir e forçar los habitans e singulas de les dites viles de Conques e de Figerola e altres en restituir e tornar als dits cullidors les quantitats per ells dels dits drets preses retengudes e occuppades axi e segons en semblans actes es acostumat de procehir. E per que los predits singulas e habitans de les dites vostres viles e altres no hagen forma de mes dilatar la restitucio e solucio dels dits drets vos pregam e per la preheminencia de nostre ofici vos dehim encarregam requirim e amonestam que al predit deputat local donets aquell conseyll favor e ajuda opportuns en la compulsa a les dites viles lochs e habitans de aquelles e altres fahedora sobre la restitucio e exsolucio dels dits drets havent vos hi com de vos se confia en forma e manera que no se hagen a fer despeses. Dada en la vila de Cervera lo primer dia del mes de febrer any MCCCCLXVIIII. — Bernat Çaportella diputat general de Cathalunya al que ordoneu prest.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Ponç.

Al molt honorable mossen Johan de Llosilla capitá del Marquesat.

Molt honorable mossen. Compenre podeu com per les urgens necessitats de present occorrens en aquest Principat per causa de la rebellio e guerra en aquella stans ha convengut al dit Principat obediens a la Magestat del senyor Rey per servey seu e defensio dels poblats en les dites terres obediens per oferta a la Ma-

gestat desus dita de trescens de cavall e per pagar lo sou de aquells imposarse carrech de fogatge e de novells imposits e drets lo qual comve comunamen e egual cullir e plegar so per les dites terres e per fer lo pagament del dit sou. Altrament la gent darmes no haurie forma de poder servir. E com siam informats que la terra de aquex marquesat del regiment del qual vos haveu carrech haver recusat e de present recusar pagar los dits drets de generalitats fogatges e novells imposits o alguns de aquells dels ayns MCCCCLXVII e LXVIII en gran deservey del dit senyor e damnatge del publich dels poblats en les terres obedients al dit senyor no solament per lo manquament de la dita paga mas per la cessacio del exercici de la gent darmes que de les dites peccunies ha esser pagada mas per altres vehents aquexos recusar pagar alleguen es perforcen de no pagar en ques diria vos dar loch per quant pretenen esser vos degut sou de certs cavall per cert temps. E com aço sia cosa de molta admiracio vos matex volervos penre justicia dels bens del General per vostra propia auctoritat. Per tant vos pregam amonestam dihem e manam que vos exequint la desliberacio e oferta per lo parlament derrerament celebrat en Tarregona representant lo dit Principat feta a la Magestat del dit senyor no solament tolgau tot empaig e doneu loch mas request compelliscau los habitans de les terres del dit marquesat a pagar los dits drets segons deuen e son tenguts. Car si lo General o lo arrendador de aquell vos sera en res tengut nosaltres vos farem fer raho. Altrament siau cert sera procehit contra ells

segons forma dels capitols del dit parlament et alias segons per dret e justicia en semblans drets de generalitats fogales e novells imposits es acostumat se pot e deu procehir. Dada en la vila de Cervera a XVI dies del mes de febrer de lany MCCCCLXVIIII. —Los tres stamens del parlament convocat en la vila de Cervera a vostra honor apparellats.

Domini de parlamento trium stamentorum mandarunt mihi Johanni Solsona.

Pro collectore Sancte Columbe,

Bernat Çaportella et cetera. Als honrats jurats e prohomens de les viles e lochs de la baronia de Senta Coloma de Queralt saluts e honor.

Les clamos fetes per los honorables En Johan Guilabert e Anthoni Comalada collectors dels drets de les generalitats e fogales los ayns Mil CCCC sexanta set e sexanta huyt en los dits vila e baronia en efecte contenien que com a ells en los dits noms sien degudes certes restes per raho dels dits fogatges dels dits anys ço es al dit Guilabert de lany de sexanta set e al dit Comalada de lany de sexanta huyt les quals jatsie diverses vegades hagen demanades o fetes demanar aquelles empero haver no han pogudes en gran dayn llur e de llurs collectes e encara dapnatge evident e prejudici dels principals llurs arrendadors dels dits drets de que nos han request ab gran instancia que sobre la recuperacio de les dites restes e quantitats degudes de aquelles de opportu ramey de justicia pro-

vehir deguessem. Per queus pregam encarregam e per auctoritat de nostre ofici dihem e manam que rebudes les presens o presentades dins cinc jorns apres seguens paguets e desliurets pagar e desliurar façats an Pere Molgosa de aquexa vila subcollector llur les dites quantitats e restes degudes dels dits fogatges tota dilacio e excepcio remoguts com occorregue urgent necessitat de la recuperacio de aquells. Altrament siau certs que seria procehit contra vosaltres persones e bens vostres e dels poblats en aquexes vila e lochs de la baronia segons forma dels capitols del parlament ultimament celebrat en la ciutat de Tarragona et alias segons per dret e justicia en semblans actes de fogatges e novells imposits es acostumat e pot e deu procehir sens altres letres que nous hen fariem. Dada en la vila de Cervera a XXVIII de febrer de lany de la Nativitat de Nostre Sényor MCCCCLXVIIII. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Ponç.

Al magnifich En Damia de Rajadell senyor del castell de Jorba.

Molt magnifich e singular amich. Informat som que vos no solament request haveu recusat compellir vostres vasalls a pagar los fogatges e novells imposits deguts als arrendadors dels ayns passats mas encara haveu prohibit als dits vassalls vostres de pagar los dits drets lo que es de maravellar e redunda en gran deservey del senyor Rey e dapnatge de la patria. Per queus dihem e manam per auctoritat de nostre ofici e

per ordinacio del parlament que de present se celebra en aquesta vila que rebudes les presens compelliscau los dits vassalls vostres ab tot efecte a pagar los dits drets ensemps ab les despeses fetes e fahedores. O dins spay de tres jorns prop vinens comparegau personalment davant nos per donar raho de tanta recusacio e renitencia. Altrament siau cert provehirem contra vos e los dits vassalls vostres e bens llurs per los rameys decens e opportuns en semblans actes de generalitats acostumats altres fadigues o letres per aquesta raho de nos no sperades. Dada en la vila de Cervera a III dies del mes de març de lany MCCCCLXVIIII. — Bernat Çaportella.

Bernat Çaportella diputat general de Cathalunya resident en Cervera.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Solsona.

Per ordinacio del parlament mossen diputat mana las dues letres seguents.

Bernat Çaportella cavaller deputat del General del Principat de Cathalunya al magnifich micer Anthoni Riquer doctor en leys deputat local e receptor general de les peccunies drets e emolumens de les generalitats ques cullen en la taula de la ciutat e vegueria de Leyda embaxador ensemps ab lo reverent abat de Poblet e noble don Anthoni de Cardona de la embaxada que lo parlament per la Magestat del senyor Rey convocat en la present vila de Cervera tramet a Çaragoça al dit senyor per les causes e rahons contengudes en

les instruccions per part del dit parlament e causa de la dita embaxada fets saluts e honor.

Ab tenor de les presens vos dihem e manam que de les dites peccunies que procehiran en la dita taula del dehen dia del mes de abril primer vinent en avant doneu e pagueu al dit noble don Anthon quaranta huyt florins dor per bestreta de dotze jorns ço es quatre florins dor que per ordinacio del dit parlament li son stats tatxats per quiscun jorn. E mes avant prengau e reebàu de les dites peccunies e emolumens trenta florins dor per bestreta de altres dotze jorns de aquells dos florins y mig de or que per la dita ordinacio e raho vos son stats tatxats per jorn tant com la dita embaxada durara. Les quals peccunies drets e emolumens vos assignam e metem entre mans fins a integra restitucio e satisfaccio de les dites coses. Dada en la vila de Cervera sotscrita de ma nostra e ab segell de nostra deputacio sagellada a XII dies de març any Mil CCCC LXVIIII. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Ponç.

Dicta ordinacione facta fuit sequens.

Bernat Çaportella et cetera al honrat En Pau de Tolosa receptor e collector de les peccunies drets e emolumens de les generalitats ques cullen en la taula de la ciutat de Tarragona saluts e honor.

Ab tenor de les presens vos dihem e manam que de les peccunies que procehiran en la dita taula del dehen dia del mes de abril primer vinent en avant do-

neu e pagueu al reverent abat de Poblet embaxador ensemps ab lo noble don Anthon de Cardona e micer Anthoni Riquer de la embaxada per lo parlament per la Magestat del senyor Rey convocat en la present vila de Cervera tramet en Çaragoça al dit senyor per les causes e rahons contengudes en les instruccions per part del dit parlament e causa de la dita embaxada fetes quaranta huyt florins dor per bestreta de dotze jorns ço es quatre florins dor que per ordinacio del dit parlament li son stats tatxats per quiscun jorn e tan com la dita embaxada durara les quals peccunies drets e emolumens vos consignam e metem entre mans fins a integra restitucio e satisfaccio de la dita quantitat. Dada en la vila de Cervera sotscrita de ma nostra e ab sagell de nostra deputacio sagellada a XII dies de març any MCCCCLXVIIII. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Ponç.

La provisio feta an Miquel Botaller de la diputacio local de Tortosa.

Bernat Çaportella cavaller.

Confiant de la fe e probitat de vos En Miquel Botaller mercader ciutada de la ciutat de Tortosa ab tenor de la present fem e cream a vos en diputat local en la dita ciutat de Tortosa e vegueria de aquella e en la castellania de Amposta e loch de Flix e aço a beneplacit nostre remogut sens nota de infamia qualsevol altre diputat quin fos provehit. Adonchs vos dit

En Miquel Botaller e no altre lo temps de nostre beneplacit siau diputat local en la ciutat vegueria e castellania e loch desus dits. E lo dit ofici tingau e exercisquau faelment lleal e be e totes e sengles coses façau que al dit ofici se sguarden e les quals en lo dit ofici han acustumat fer e exercir los predecessos vostres haventvos en lo dit ofici e en lo regiment e exercici de aquell a honor e conservacio del dit General e drets e preheminencies sues sens empero prejudici de algu. Mas tota justicia observant e administrant en quant al dit ofici e a vos per ell se pertanga. Segons tot aço haveu ofert e promes en virtut de la seguretat que haveu en poder nostre prestada per lo qual ofici segons lo temps que regit haureu vos constituhim aquell salari e drets que vostres predecessors en aquell han acustumat haver e rebre. Dihent e manant a qualsevol persones en la dita ciutat vegueria castellania e loch desus dit stans per lo dit temps e als oficials axi ecclesiastichs com seglars requirim sots virtut de la seguretat que han prestada o prestar son tenguts de complir nostres requestes que a vos dit En Miquel Botaller hagen e tinguen per lo dit temps en diputat local e a vos responguen e obehesquen en e de totes aquelles coses de les quals han acostumat respondre e obehir a vostres predecessos. E los dits oficials a vos asistenquen eus doneu tot favor e auxili oportuns. Dada en la vila de Cervera a XIIII del mes de mars any MCCCCLXVIIII. — Bernat Çaportella.

Provisio feta an Pere Arlambau mercader ciutada de Tarragona de la diputacio local.

Bernat Çaportella et cetera.

Confiant de la fe e probitat de vos honorable En Pere Arlambau mercader ciutada de Tarragona ab tenor de la present fem e cream a vos en diputat local en la dita ciutat e vegueria de Tarregona e aço a beneplacit nostre e que vos durant lo temps del dit beneplacit vos dit Pere Arlambau siau diputat local desus dit e lo dit ofici tingau regisquau e exerciau be faelment e leal guardant conservant mantenint e defensant lo dit General drets e preheminencies sues e totes altres coses faent e fer podent que al dit ofici se sguarden segons aço axi be fer haveu ofert e promes en virtut de la seguretat quen haveu en poder nostre prestada. Per lo qual dit ofici vos constituhim aquell salari preheminencies e drets que los predecessors vostres han acostumat en e per aquell haver e rebre. Dehim e manam a tots e sengles persones dins la dita deputacio local constituides e als oficials axi ecclesiastichs com seclars constituhits dins la matexa deputacio requirim sots virtut de la seguretat que han prestada o prestar son tenguts de obtemperar les requestes nostres que a vos dit Pere Arlambau lo temps de nostre beneplacit com dit es hagen e tinguen per deputat local desus dit e que a vos obeesquen e obtemperen en e de totes coses pertinens al dit ofici e a vostres predecesors obeir e obtemperar acostumades. E los dits oficials a vos asis-

tesquen et alias facen lo que per constitucions generals del Principat capitols e actes de cort son tenguts e fer deuen. Dada en la vila de Cervera a XIIII dies del mes de març any MCCCC sexanta nou. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Ponç.

Provisio an Pau de Tholosa de eser tauler de la ciutat e camp de Tarregona.

Bernat Çaportella et cetera. Al honrat En Pau de Tholosa mercader collector dels drets de les generalitats en la taula de la ciutat e camp de Tarregona saluts e honor.

No ignorau com a X del corrent mes de abril sera finit lo temps del arrendament dels dits drets de generalitats fogales e novells imposits del present Principat segons seria a tenor dels capitols daquen fets. E com sumament afectem donar orde a la collecta dels drets de les generalitats e novells imposits per paga fahedora a les pensions dels censals lany passat manlevats per obs del dit Principat. Per tant ab tenor de les presens de la fe probitat e bondat vostra a ple confians vos cometem la collecta recepcio e exhaccio dels dits drets de generalitats fogales e novells imposits en la dita taula de la ciutat de Tarragona e vegueria e camp de aquella segons forma de lany prop passat qui finira lo dia premencionat e aço façau ab la diligencia que be e loablament haveu acostumat e de vos se spera tant temps fins que per lo parlament qui huy se cele-

bra en la present vila de Cervera dels dits drets altrament ha provehit e ordonat ab les prehemineucies prerogatives salari prorata de temps e altres coses opportunes. Manans per aquestes a qualsevol persones e poblats en lo dita ciutat vegueria e camp de Tarregona de qualsevol ley stament o condicio sien que a vos o loctinent o subrogats vostres responguen dels dits drets en la dita taula e a vos tinguen per ver e indubitat collector e receptor de aquells durant lo dit temps tota excepcio remoguda. E als oficials qualsevol requirim que tota hora que per vos seran requests vos donen sobre la dita exhaccio dels dits drets tot consell favor e auxili opportuns per virtut del sagrament e homenatge que prestat han a nostre ofici. Dada en la vila de Cervera a set dies del mes de abril any MCCCC sexanta nou. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Ponç.

Provisio an Berthomeu Guilera de Vilafrancha de diputat local.

Bernat Çaportella et cetera.

Confiant de la probitat e industria de vos honorable En Berthomeu Guilera de la vila de Vilafrancha de Penedes ab tenor del present fem e creham a vos en diputat local de la dita vila de Vilafrancha e vegueria de aquella e aço a temps de nostre beneplacit en lo qual vos dit honorable En Berthomeu Guilera siau diputat local com dis es e lo dit ofici tingau regisquau e exercisqnau be faelment e leal conservant mantenint e de-

fensant lo dit General e drets e preheminencies sues e totes e sengles coses fahent que al dit ofici se sguarden. E les quals los predecessors vostres en lo dit ofici fer exercir han acostumades. Per lo qual ofici vos constituhim aquell salari preheminencies e drets que los predecessors vostres en aquell rebre e haver han acostumat. Dehint e intimant ab la present a totes e sengles persones de qualsevol stat o condicio sien en la dita vila e vegueria constituides e als oficials axi ecclesiastichs com seculars dehim e requirim sots virtut de la seguretat que han prestada e o prestar son tenguts de exequir e complir les requestes nostres que a vos dit En Barthomeu Guilera hagen e tinguen en diputat local per lo dit temps e a vos obehesquen e obtemperen en e de totes e sengles coses a vostres predecessors obeir e obtemperar acostumades e los dits oficials vostres requestes exequesquen segons per forma de les constitucions generals de Cathalunya capitols e actes de cort son tenguts fer e deuen. Volem empero e provehim que ans que vos dit En Berthomeu Guilera useu del dit ofici ne lo dit temps se compte façau e presteu sagrament e homenatge en poder de algun oficial de aquexa vila predita. Prometent en virtut de aquells havervos faelment leal e be e ab diligencia en lo dit ofici e de guardar e conservar los drets del dit General e preheminencies sues e que aço sie continuat per lo scriva de vostre ofici. Dada en la vila de Cervera a XVII del mes de abril any MCCCC sexanta nou. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Ponç.

Per micer Riquer.

Bernat Çaportella et cetera. Al magnifich micer Anthoni Riquer diputat local e receptor general de les peccunies de les generalitats quis cullen en la taula de la ciutat de Leyda. Saluts e honor.

Ab tenor de les presens vos dihem e manam que de les peccunies que son procehides e procehiran de la dita taula del dehen dia del present mes de abril en avant doneu e pagueu al reverent abat de Poblet embaxador trames ensemps ab los noble don Anthon de Cardona e vos magnifich Anthoni Riquer de la embaxada tramesa a la Magestat del senyor Rey per lo parlament convocat e resident en la vila de Cervera a la ciutat de Caragoça setze florins dor per quatre jorns que há stat ultra los dotze jorns de que ya es pagat ço es raho de quatre florins per dia que per ordinacio del dit parlament li son stats tatxats. Les quals peccunies drets e emoluments vos consignam e metem entre mans fins a integra satisfaccio de la dita quantitat. Dada en la vila de Cervera a XXVI dies del mes de abril del any MCCCCLX nou.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Solsona.

Bernat Çaportella et cetera. Al honorable Nandreu Dalas collector dels drets de les generalitats de la ciutat e collecta de la Seu Durgell. Saluts e honor.

Com lo parlament aqui celebrat en la present vila no

sie encara finit ni conclos mas esperse molt prest migançant la divina gracia finir e concloure e finar de arrendament dels dits drets e no sia spedient ni necessari que en lentretant los drets de la dita collecta se convertesquen en altres usos ne vinguen sino en les mans e poder de aquells a qui lo predit parlament ordenara. Per tant vos dihem e manam que dels drets desus dits a vostres mans provenguts e provenidors del dehen dia del present mes de abril en avant no responau ne res desliureu a persona neguna sino en aquell o aquells al qual o als quals per nos e per lo dit parlament vos sera manat. Altramen siau cert que si res ne haureu distribuit o destribuireu sens manament o expressa licencia e facultat del dit parlament o nostra nous sera pres en compte ans se pagara de vostres bens. E com En Bernat Font del comdat de Foix hagues desempatxat aqui per la entrada de Cathalunya hun fardell de roba en que havie fustanis fils bonets cayemaceria e altres robes les quals ab les missions li costaven sexanta tres lliures de les quals ha pagat a vos XXXI sous VI diners e aquells matexs de voluntat e ordinacio de mossen Gaspar Maymo arrendador hage tornades desempatxar en la taula de aquesta vila de Cervera. E per lo dit spatxament hage pagat consentblant quantitat ço es XXXI sous VI diners e no sia raho que de una matexa cosa se pach en dues parts lo dret. Pus donchs al dit mossen Gaspar Maymo ha plagut e plau se face axi. Per çous dihem eucarregam e manam que al dit Font restituhiscau los dits XXXI sous VI diners per la dita raho exhigits. E per semblant com siam

informats per lo dit Font haurieu exhigit dell de la entrada de algunes robes per ell meses en lo dit Principat nou dines per lliura lo dret de les quals es vist esser sis dines per lliura segons les ordinacions e capitol del dit parlament. Per tant com dit es vos pregam e encarregam e manam que de aci enfora altra exhaccio de aquell no façats ni dret de entrada prengats sino sis dines per lliura com axi fer ho degats e siats tengut seguint la seria del dit capitol e del que mes exhigit e pres li haveu li façats raho com de vos se confia. Dada en Cervera a XXVIIII de abril any MCCCCLXVIIII. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Ponç.

Al molt magnifich mossen Anthoni Riquer deputat local de la ciutat e vegueria de Leyda ell absent a son loctinent.

Molt magnifich mossen. Per quant lo present parlament ha deliberat ensemps ab la Magestat del senyor Rey haver les adzembles que resten anar a Sent Johan per lo carruatge de Gerona. Perque lo dehen dia del present mes partesquen es necessari vista la present trametau totes les letres les quals ab la present vos remettem e doneu orde XXXXVII adzembles de aquexa vegueria vagen hun dia abans a Arbecha per carregar alli de forment en manera que al dehen dia del present sien ensemps ab les altres a Anglesola per que totes puxen partir ensemps e per res no hage faylla que no hi doneu prest e bon recapte. Car lo que hi

dispendreu vos sera pres en compte. Dada en la vila de Cervera a dos dies del mes de maig de layn Mil CCCC sexanta nou. Si les dites XXXXIII adzembles no partien un dia abans torbarien totes les altres. Data ut supra.

Bernat Çaportella diputat general de Cathalunya a vostre honor aparellat.

Dominus deputatus mandavit mihi Jonanni Solsona.

Per micer Leonard Climent de Tortosa per la assessoria del diputat local.

Bernat Çaportella et cetera.

Confiant de la probitat e suficiencia de vos honorable micer Leonard Climent ciutada de Tortosa ab tenor de la present fem e cream a vos en conseller e assessor del diputat local de la dita ciutat de Tortosa castellania de Amposta e loch de Flix e lo dit ofici de assessoria vos acomanam e cometem e aço a beniplacit nostre e de nostres successors en lo dit ofici de la diputacio general. Axi que durant lo dit beneplacit vos dit honorable micer Leonard Climent siau conseller e assessor desus dit. E lo dit ofici regisquau e exercisquau consellant lo dit diputat local qui ara es e per temps sera en totes e sengles coses pertinens a son ofici en les quals siau tengut conservar defensar e mantenir los drets del dit General e preheminencies sues. Per lo qual dit ofici vos constituhim aquell salari preheminencies e drets que los predecessors vostres han acostumat en e per aquell haver e rebre. Dehins e ma-

nans al diputat local de la dita ciutat castellania e loch qui ara es e per temps sera e a totes altres persones a les quals aço sguarde e dehim e requirim los oficials axi ecclesiastichs com seglars constitubits dins la dita deputacio sots virtut de la seguretat per ells prestada e o que prestar son tenguts de obtemperar e exequir nostres requestes que a vos dit micer Leonard Climent hagen e tinguen per conseller e assessor desus dit eus atorguen les preheminencies e coses per lo dit ofici degudes e lo dit diputat local present e sdevenidor a consell vostre procehesque en los afers e coses occorrents a son ofici. Volem empero que ans que del dit ofici useu siau tengut fer e prestar sagrament e homenatge en poder del dit diputat local sots virtut dels quals prometien consellar faelment e be e gordar conservar mantenir e defendre lo dit General drets e preheminencies sues lealment e be fer totes coses que al dit ofici se sguarden e que de aço conste per acte continuat per lo notari e scriva de la diputacio local desus dita. Dada en Cervera a dos dies del mes de maig de layn MCCCCLXVIIII.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Ponç.

Provisio de diputat local an Francesch Maler alias de Guimera per a Montblanch.

Bernat Çaportella et cetera.

Confiants de la fe e probitat de vos honorable En Francesch Maler alias de Guimera domiciliat en la vegueria de Montblanch. Àb tenor de la present vos do-

nam e assignam en diputat local en la vila e vegueria predita de Montblanch e lo dit ofici vos acomanam a temps de nostre beneplacit axi que durant lo dit temps vos siau diputat local en la dita vila e vegueria los drets e preheminencits al dit General gordant defensant e mantenint e altres coses migançant dret e justicia fahent que al dit ofici se sguarde e que fer han acostumat los predecessors vostres en lo dit ofici. Volem empero que ans que de aquell useu presteu segrament e homenatge en poder del veguer o de altre oficial de la dita vila de havervos lealment e be en aquell e de mantenir e defensar los drets e preheminencies del dit General e totes altres coses diligentment e leal fer que al dit ofici se sguarden migançant tots temps dret e justicia e que de la dita seguretat que prestaren conste per acte publich. Per lo qual ofici vos constituhim aquell salari drets e preheminencies que los predecessors vostres per aquell rebre e haver han acostumat e sots aquella forma. Siats empero tengut en lo dit ofici e actes de aquell procehir e star a consell de vostre honorable assessor e conseller que ara es o per temps sera durant lo dit temps de nostre beniplacit. Adonchs ab tenor de les presens requirim los oficials axi ecclesiastichs com seglars en la dita vila e vegueria constituhits sots virtut de la seguretat per ells feta e o que fer son tenguts de obtemperar e exequir nostres requestes e a totes altres persones dehim intimam e per lo interes del dit General manam que a vos dit En Francesch Maler alias de Guimera hagen e tinguen per diputat local en la dita vila e vegueria lo dit temps du-

rant e que a vos obtemperen los dits oficials e obtemperar facen en lo dit ofici e coses aquell concernens totes e sengles e los dits oficials vos asistesquen heus hi presten tot auxili e favor opportuns. Dada en la vila de Cervera a V dies del mes de maig de lany Mil CCCCLXVIIII. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Solsona.

Per an Anthoni Jover arrendador de les generalitats de Payllas.

Bernat Çaportella et cetera al honorable lo diputat local en les terres de Payllas saluts e honor.

Sapiats com los dies passats lo magnifich micer Anthoni Riquer arrendador layn present dels drets de les generalitats fogatges e novells imposits de les terres obediens a la Magestat del senyor Rey en lo Principat de Cathalunya ha arrendats an Anthoni Jover de la Pobla de Segur los drets axi de generalitats fogatges e novells imposits com altres que lo present ayn se culliran en les terres de Payllars de Muntsech amunt ab les preheminencies porrogatives districte e compulsio que lo dit arrendador ha en aquells. E com vullam lo dit Anthoni Jover segons vol dret e justicia obtenir los dits drets ab efecte. Per tant vos pregam encarregam dihem e manam per virtut del sagrament e homenatge en lo introhit de vostre ofici per vos prestat que rebudes les presens façats prestar per lo veguer e sotsveguer de Payllas e altres oficials dels quals request sereu dins los dits limits lo sagrament e homenatge

acostumat de complir nostres e vostres requestes e del dit arrendador compellint distringint e forçant qualsevol persones tengudes a la exsolucio dels dits drets a pagar aquells per los rameys e cohercions en semblants actes acostumats licits e permeses. Dada en la vila de Cervera a VIIII dies del mes de mars de lany Mil CCCC sexanta nou.

Pro dicto Jover.

Bernat Çaportella cavaller deputat del General del Principat de Cathalunya als nobles magnifichs e honorables tots e sengles domiciliats e habitants dins los limits e terres de Pallars de Muntsech amunt saluts e honor.

Com lo magnifich micer Anthoni Riquer arrendador layn present dels drets de les generalitats novells imposits e fogatges haje arrendats tots los dits drets de les terres de Pallars de Muntsech amunt an Anthoni Jover del loch de la Pobla de Segur per lo temps de un ayn per cert preu ab les preheminencies e sots lo modo forma e manera que ells tenen arrendades les altres terres a la Magestat del senyor Rey obedients en lo dit Principat. Per tant notificant vos lo dit arrendament a quiscuns de vosaltres als quals se pertangua notificam e per auctoritat de nostre ofici diem e manam que lo present ayn lo dit Anthoni Jover hajau tingau reputeu e obtempereu per arrendador dels dits drets dins los dits limits e de aquells a ell o a qui ell volra respongau si e segons al dit arrendador eren ten-

guts abans del dit arrendament. Requerint ab tenor de les presens a tots e sengles oficials axi reals com altres que requests axi per virtut del jurament e homenatge per ells prestat com en altra manera per part del dit arrendador compellesquen qualsevol persones de qualsevol condicio sien respondre e paguar los dits drets al dit arrendador per los remeys en semblants actes de generalitats decents acostumats e oportuns licits e permesos. Havent se en aquestes coses ab la diligencia que la concurrencia del temps requer. Dada en la vila de Cervera a VIIII dies del mes dè mars del ayn Mil CCCC sexanta nou.

Bernat Çaportella cavaller diputat general del Principat de Cathalunya al noble mossen Ramon de Vilanova saluts e honor.

Per quant la collecta de les terres de Pallars dels drets de les generalitats novells imposits e fogatges es arrendada an Anthoni Jover de la Pobla de Segur per aquest any per cert preu ab les preheminencies prerogatives e cohercions que lo principal arrendador ha e drets de generalitats se acostumen exhigir. Per tant notificant vos lo dit arrendament vos preguam encarreguam e per auctoritat de nostri ofici manam que per los de vostra baronia de Abella façau respondre lo present any dels dits drets al dit Anthoni Jover o a qui ell volra. Compellint los hi per los decents e oportuns remeys de justicia e en semblants actes acostumats.

Dada en la vila de Cervera a nou dies del mes de mag del any MCCCCLX nou.

Bernat Çaportella cavaller diputat del General del Principat de Cathalunya als honorables balle jurats e prohomens del loch de Puigverd saluts e honor.

Com la universitat e singulas de aquex loch sien tenguts e obligats pagar als magnifichs arrendadors layn present del dret de les generalitats fogatges e novells imposits del dit Principat de les terres obedients a la Magestat del senyor Rey deça Lobregat o per ells al honorable Nanthoni Comalada collector del dit dret en la taula e collecta de Cervera lo fogatge del corrent ayn segons la denunciacio dels fochs. Per tant vos pregam encarregam e manam per auctoritat de nostre ofici que dins spay de tres dies apres presentacio de les presens continuament comptados pagueu e o pagar façau als dits arrendadors o per ells al collector premencionat quatorze lliures huyt sous per la meytat del fogatge de lany present la qual meytat fonc a paga e termini lo primer dia del mes de maig corrent o concordeu ab los dits arrendador o collector. Altrament passat lo dit termini en renitencia vostra sera procehit contra vosaltres e los desus dits e bens vostres e llurs segons los capitols del parlament darrerament celebrat en la vila de Cervera disponen e per dret e justicia se trobara fahedor e en semblants actes es acostumat fer per exhaccio de semblant deute altres letres de nos sobre aço no sperades. Dada en Cervera a XXXI del

mes de maig ayn MCCCCLXVIIII. —Bernat Çaportella.

Fueron remitidas cartas iguales á la que precede á diferentes municipalidades, con las respectivas direcciones, fijándose en cada una la parte del derecho de fogage, segun es de ver por la siguiente lista.

Als balle jurats e prohomens del lloch de Montholiu per quatre lliures hun sou.

Id. . . id. . . id. de Timor per dehuyt sous.

Id. . . id. . . id. del loch de la Guardialada per sis lliures e sis sous.

Id. . . id. . . id. del loch de Agramuntell per tres lliures e tres sous.

Id. . . id. . . id. de Sent Pere dels Arquells per trenta sis sous.

Id. . . id. . . id. de Montpalau per trenta sis sous.

Id. . . id. . . id. de Vilagrasseta per set lliures e quatre sous.

Id. . . id. . . id. de Talavera Pavia e Montfar per deu lliures e setze sous.

Id. . . id. . . id. de Frexenet per setanta dos sous.

Id. . . id. . . id. de la Preyonosa per dues lliures e cinch sous.

Id. . . id. . . id. de la Rabaça per quatre lliures e hun sou.

Id. . . id. . . id. de Oluga jussana per tres lliures e tres sous.

Id. . . id. . . id. de Grayenella per sis lliures quinze sous.

Id. . . id. . . id. de Sadoha per sis lliures e sis sous.

Id. . . id. . . id. de Conchabella per sis lliures e dotze sous.

Id. . . id. . . id. de Hostafranchs per set lliures e quatre sous.

Id. . . id. . . id. de Palagays per quatre lliures e hun sou.

Id. . . id. . . id. de Riber per dues lliures e cinc sous.

Id. . . id. . . id. de la Curullada per dehuyt sous.

Id. . . id. . . id. de Bellvehi per quatre lliures e denou sous.

Id. . . id. . . id. de Sistero per cinquanta quatre sous.

Id. . . id. . . id. de Montmaneu per quatre lliures e denou sous.

Id. . . id. . . id. de Brianço per dues lliures e cinc sous.

Id. . . id. . . id. de Grayena per quatorze lliures deset sous.

Id. . . id. . . id. de la Manresana per quatre lliures e hun sou.

Id. . . id. . . id. de Ondara per tres lliures e dotze sous.

Id. . . id. . . id. de Palamos per trenta sis sous.

Id. . . id. . . id. de Sent Guim de la Rabaça per dehuyt sous.

Id. . . id. . . id. de Senta Fe per quatre lliures e hun sou.

Id. . . id. . . id. de Oluga sobirana per dues lliures e cinc sous.

Id. . . id. . . id de Vergos Garrejat per tres lliures e tres sous.

Id. . . id. . . id. del Canos per una lliura sis sous.

Id. . . id. . . id. del loch de Aranyo per dues lliures cinc sous.

Id. . . id. . . id. de Fonoylleres per una lliura e dotze sous.

Id. . . id. . . id. de Staras per trenta sis sous.

Id. . . id. . . id. de Guaner per trenta sis sous.

Id. . . id. . . id. de Sent Guim de la Plana per trenta sis sous.

Id. . . id. . . id. de la Mora per trenta sis sous.

Id. . . id. . . id. de Tordera.

Id. . . id, . . id. de Argençola per tres lliures e dotze sous.

Id. . . id. . . id. de Robio Dardesa per neu lliures.

Id. . . id. . . id. de Pomar per dues lliures quatorze sous.

Id. . . id. . . id. de Albarells per trenta sis sous.

Id. . . id. . . id. de Montleo per dehuyt sous.

Id. . . id. . . id. de Bellmunt per tres lliures e dotze sous.

Id. . . id. . . id. de Castellnou de Oluga per set lliures tretze sous.

Provisio per lo honorable mossèn Johan de Vilafrancha cavaller de esser collector e receptor general en la vila de Monblanch e vegueria de aquella.

Guaspar Maymo loctinent de protonotari de la Magestat del senyor Rey arrendador ensemps ab daltres lany present qui comença a X de abril propassat de les generalitats e drets pertanyents al General del Principat de Cathalunya en les terres obedients a la prefata Magestat en aquestes coses havent plen poder per determinacio del dit parlament celebrat en la vila de Cervera.

Confiant de la fe e probitat de vos magnifich mossen Johan de Vilafrancha cavaller e capita de la vila de Montblanch ab tenor de la present fas constituex e assigne a vos en collector e rebedor general dels drets de generalitats de bolla de plom sagell de cera intrades e exides e dels fogalers en la dita vila de Montblanch e vegueria de aquella. Axi que vos siau collec-

tor e rebedor general de tots los dits drets dels collectors e collidors dels predits drets en la dita vila e vegueria de Monblanch. E les peccunies que dels dits drets a mans vostres pervindran siau tengut aquelles a mi o a qui jo volre donar e deslliurar tota hora que per mi o altri en loch meu request ne sereu. Adonchs ab aquesta present dich e man a qualsevol rebedors e collectors dels dits drets en la dita vila e vegueria de Montblanch que de les peccunies que a llurs mans son pervèngudes dels dits drets fins lo dia present e de les que a llurs mans per avant pervindran a nos com a collector general damunt dit en la dita vila e vegueria donen desliuren e paguen a nos tota hora que per vos requests ne seran. E aço sots virtut del sagrament e homenatge per ells prestats en lo introit de llur ofici. De la recepcio de les quals pecunies e desexida de aquelles fareu e tendreu vostre comte a fi que de aquelles pugau dar bona raho. En testimoni de les quals coses fas fer la present sagellada ab lo sagell de la Diputacio en lo dos de aquella. Dada en Terragona a XXVIIII de juny ayn de la Nativitat de Nostre Senyor MCCCCLX nou.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Nicholao Ortells hec facienti pro domino Petro Perello.

Per micer Leonard Climent doctor de Tortosa la assessoria del diputat local.

Bernat Çaportella cavaller diputat del General del Principat de Cathalunya.

Confiant a ple de la probitat e suficiencia de vor honorable micer Leonard Climent doctor ciuteda de Tortosa ab tenor de la present fem e cream a vos en conseller e assessor del diputat lochal de la dita ciutat de Tortosa castellania de Emposta e loch de Flix e lo dit ofici de assessoria a vos acomanam e cometem e aço a beneplacit nostre e de nostres successors en lo dit ofici de la diputacio general. Axi que durant lo dit beniplacit vos dit honorable micer Leonard Climent siau conseller e assessor dessus dit. E lo dit ofici regiscau exercisquau consellant lo dit diputat local qui ara es e per temps sera en totes e sengles coses pertinents a son ofici en les quals siau tengut conservar defensar e mantenir los drets del General e preheminencies sues. Per lo qual dit ofici vos constituhim aquell salari preheminencies e drets que los predecessors vostres han acostumat en e per aquell haver e rebre. Debints e manants al deputat local de la dita ciutat castellania e loch qui ara es e per temps sera e a totes altres persones a les quals aço sguarde. E dehim e requerim los oficials axi ecclesiastichs com seglars constituits dins la dita deputacio sots virtut de la seguretat per ells prestada e o que prestar son tenguts de obtemperar e exequir nostres requestes que a vos dit micer Leonard Climent hagen e tinguen per conseller e assessor dessus dit eus atorguen preheminencies e coses per lo dit ofici degudes. E lo dit deputat local present e sdevenidor a consell vostre proceesque en los afers e coses occorrents a son ofici. Volem empero que ans que del dit ofici useu siau tengut fer e prestar sa-

grament e homenatge en poder del deputat local sots virtut dels quals prometreu aconsellar fealment e be e guardar conservar e mantenir e defendre lo dit General drets e preheminencies sues fer totes coses que al dit ofici se sguarden. E que de aço conste per acte continuat per lo notari e scriva de la diputacio local dessus dita. Dada en Tarragona a sis dies del mes de juliol del any de la Nativitat de Nostre Senyor Mil CCCC sexanta e nou. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus generalis mandavit mihi Nicholao Ortells.

Al collector en la vila e vegueria de Agramunt.

Bernat Çaportella et cetera. Al discret En Vich notari collector llany present dels drets de les generalitats novells imposits de la vila e vegueria de Agramunt e Durgell saluts e honor.

No ignorau attesa la concurrencia del temps quant es necessari los arrendadors dels dits drets haver les peccuniés e emoluments a llurs collectes pertanyens per poder pagar e satisfer al rebedor e pagador del sou de la gent darmes del dit Principat en manera que la dita gent darmes sia pagada e puxa entendre en lo servey del senyor Rey expugnacio dels enemichs e defensio del dit Principat vos empero no havent sguard a la dita necessitat mas nechligentment e o per comportar mes de assats los poblats en la dita vila e vegueria no haveu exhigits les dits drets segons deveu e sou tengut en deservey de la prefata Magestat e dapnatge del

dit Principat e interesser evident dels dits arrendados. Dehimvos per ço encarregam e manam per la preheminencia de nostre ofici e per virtut del sagrament e homenatge per vos prestat en lo introhit del dit vostre ofici vos requerim e amonestam que rebudes les presens ab sana diligencia e tota tarda e dilacio postposada entenau en exhigir los dits drets compellint e distinguint los tenguts e obligats a exsolucio de aquells per los remeys en aço deguts pertinens e acostumats segons a vostre ofici se sguarda. Car nos ab lo matex tenor de les presens requirim los capitans veguer balles pahers jurats e prohomens e altres oficials e persones de la dita vila e vegueria e viles e lochs de aquella axi en virtut del jurament per ells prestat en lo introhit de llurs oficis com et alias que requests sobre les coses sobre dites totes e sengles vostres justes requestes obtemperen heus donen consell favor e ajuda opportuns segons deuen e son tenguts. Altrament siau certs vos e ells que en desidia mora nechligencia e recusacio vostra e llur sera per nos sobre lo dit fet talment provehit que al servey del senyor Rey benefici del Principat e recuperacio dels dits drets sera a despeses vostres e dels donat remey opportu per forma que altra vegada sereu vos e ells mes diligent en la exequcio de les dites coses. Dada en la vila de Cervera a sis dies del mes de setembre de lany de la Nativitat de Nostre Senyor MCCCCLXVIIII. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Ponç notario.

Per En Baltasar Clario de Bellpuig.

Bernat Çaportella cavaller diputat general del Principat de Cathalunya resident en Cervera al honorable collector dels drets de les generalitats en la taula del pont de Svert o al tauler de aquell e a tots e sengles collectors e guardes de semblants en qualsevol ciutat viles e lochs del present Principat als quals les presens pervindran e seran presentades saluts e honor.

Clamor havém rebuda per part den Balthasar Clario de la vila de Bellpuig de Anglesola que vos dit collector dels dits drets en lo dit pont pretenent que los metens mercaderies del regne de Arago en lo dit Principat deuen pagar dret del General temptarieu e temptat haurieu de fet empatxar al dit Balthasar e altres mercaders qui compren llurs bestiars besties e mercaderies en lo present Principat aquelles dites mercaderies e bestiars contra justicia e raho com per llunyarse dels encontres dels enemichs axi dels qui stan en lo castell de Montmagastre com altres hagen desviarse de llurs encontrades metent llurs bestiars e mercaderies en alguna part de la terra del dit regne de Arago e tornantlos en lo present Principat. Sobre lo qual empaig nos han demanat e requests de opportu ramey de justicia provehir deguessem. Oferins se prests prestar axi com es prestat en nostre poder solepne sagrament que lo desviament de camins e mesa de mercaderiés en lo dit regne e retornament en lo dit Principat no ses fet per defraudar negun dret de genera-

litat. Per ço dihem e manam per auctoritat de nostre ofici a vosaltres dit collector e collectors que quantes voltes semblans actes se sdevendran exhigit per vosaltres dels mercaders semblant sagrament qui desus o altre jurament necessari los lexets anar per tornar liberament sens empaig. E gordauvos de fer lo contrari per quant desigau conservar les preheminencies e utilitat de les generalitats e no desaplaurens. Dada en Cervera a V de octubre de lany MCCCCLXVIIII.— Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Ponç notario.

Letra tramesa a la vila e universitat de Agramunt.

Bernat Çaportella et cetera. Als honorables veguer batle paers e prohomens de la vila de Agramunt e loctinent de aquells dit veguer e batle.

No poch som maravellats de la tanta desidia e negligencia per vosaltres donada en pagar o fer pagar los drets fogatges e novells imposits de aquexa vila e vegueria al collector de aquells aqui posat ço es Pere Vich notari ni menys en lo deservey seguint a la Magestat del senyor Rey e damnatge de la terra com fins aci o los dits drets de generalitats exhigidors en aquexa vila se hage molt poch pagat e exhigit. No contrastant vos hajam assats sollicitats per nostres letres patens requisitories e de manament continuades en registre de nostra cort les quals fins aci haveu mostrat tenir en oblit. Per les quals desidia negligencia e oblit

vostres los arrendadors dels dits drets o procuradors de aquells ab gran instancia e en scrits nos han requests que juxta la tenor deun capitol aposat entre los altres capitols del dit arrendament anasseu aqui personalment e en forma deguda per fer exequcio en la quantitat deguda dels dits drets. Nos empero considerants les tantes despeses en aquexa vila e vegueria de nostra anada havem delliberat per sublevar aquelles trametre aqui Ferrando de Axalon alguatzir nostre per exhigir e fer pagar los dits drets de fogatges e novells imposits e executar aquells en persona nostra. Manants donchs a vosaltres en virtut del sagrament e homenatge que prestats havets que assisteu ensemps ab lo dit alguatzir nostre en la exaccio e exequcio dels dits drets faedora en la universitat e singulas de aquexa vila axi com se pot per les preheminencies de les generalitats e en aço li doneu e presteu tot consell favor e ajuda oportuns. Altrament siau certs que si lo contrari per vosaltres ere attemptat ço que nos pot creure hi iriem en persona proceiriem contra vosaltres juxta la serie del capitol del dit arrendament. Havem manat al dit alguatzir nostre de aqui nos pertesque fins sia intregament pagat lo dit deute de fogatge e imposit axi del any present com del passat en que ha cert rocech. Axi matex ell dit alguatzir en son salari cotidia messions e despeses de aqui feta. Dada en Cervera a XX de octubre del any de la Nativitat de Nostre Senyor Mil CCCCLXVIIII. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Ponç notario.

AÑO 1470.

La provisio feta per En Johan Benet del ofici de guarda del General de la ciutat e vegueria de Tortosa.

Bernat Çaportella cavaller diputat del General del Principat de Cathalunya.

De la fe industria e aprovada experiencia de vos honorable En Johan Benet mercader de la ciutat de Tortosa a ple confiant. Ab tenor de la present a vos dit En Joan Benet guarda del dit General en la ciutat dessus dita e vegueria de Tortosa cream e constituim tant quant beneplacit nostre e dels succeidors nostres e lo ofici proceira axi que durant lo beneplacit dessus dit vos dit Joan Benet siau guarda del dit General en la dita ciutat e vegueria e pugau investigar inquirir de la conservacio dels drets de les generalitats axi vells com novament imposats en virtut dels parlaments fins aci celebrats en lo dit Principat e sguardar attendre e instar que los dits drets intregament sien pagats per qualsevol persones als cullidors de aquells juxta forma dels capitols de les dites generalits e axi vells com nous e per aço fer qualsevol actes e instancies necessaries en les quals coses vos hajau haver diligentment feel e leal a tot profit e utilitat del dit General sots virtut del sagrament e homenatge que per aço nes prestau en poder nostre en virtut del qual prometeu no pendre paga exaccio subornicio o composicio alguna de per-

sona o persones qui hajen fet o comes o faran o cometran durant lo temps de la dita vostra collecta algun frau e les dites generalitats abans aquell dit frau o fraus hajau e siau tengut denunciar e manifestar a nos e al diputat local e al collector dels dits drets en la dita ciutat e vegueria en la qual per vos lo dit frau sera atrobat segons aquestes coses pus stesament son deduides en la dita seguretat per vos en poder nostre com dit es prestada dels quals fraus bans e penes hajau la part al denunciador e acusador dels fraus dels dits drets pertanyents juxta seria e tenor dels dits capitols e de la part de les dites penes e bans vos contenteu per los treballs del dit ofici sens exaccio de altre salari. Ab la present donchs requerim tots e sengles oficials axi ecclesiastichs com seglars sots virtut del sagrament e homenatge per ells prestat per lo qual son tenguts obtemperar nostres requestes e als diputats locals e altres oficials nostres e persones qualsevol a les quals se pertangue dihem e manam de certa sciencia e expresament que a vos dit Joan Benet hajen e tinguen tracten e reputen per guarda del dit General en la dita ciutat e vegueria de Tortosa e a vos en les coses concernents lo exercici de vostre ofici obtemperen e los oficials dessus dits de obra e ajuda opportuns vos assistesquen. Dada en la vila de Monço a II de janer del any de la Nativitat de Nostre Senyor MCCCC LXX. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Solsona regenti scribaniam diputacionis pro Petro Perello.

Pro Gregorio Martenyachs notario ville Tarrege.

Bernat Çaportella cavaller deputat del General del Principat de Cathalunya.

De la fe discrecio e industria de vos honorable En Gregori Martenyachs notari de la vila de Tarregua plenament confiants. Ab tenor de la present a vos dit En Gregori scriva de la diputacio local de la vila e vegueria de Tarregua cream e assignam tant quant de nostre beneplacit proceira. En axi que lo dit beneplacit nostre perdurant vos e no altri siau scriva del dit ofici dins los limits de la dita vila e vegueria e aquell e los actes del dit ofici exercisquau feelment e leal e per vostres treballs exhigiscau e rehebau aquells salaris e emoluments que los predecessors vostres han acustumat pogut e degut rehebre. Manam donchs ab la present al diputat local de la dita vila e vegueria e als oficials altres qualsevol e persones a les quals les presens seran presentades presents e sdevenidors e als lochtinents de aquells requerim que a vos dit Gregori Mertenyachs per scriva del dit ofici lo dit beneplacit perdurant hajen tinguen tracten e reputen tenir tractar e reputar facen tota dificultat cessant. Dada en la vila de Muntso a XXV dies del mes de març del any Mil CCCCLXX. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Solsona regenti scribaniam Diputacionis pro Petro Perello.

Adviértese al pie, que, igual á la carta que antecede, fué enviada otra á Pedro Martin, de la ciudad de Lérida, con fecha de 2 de mayo.

Resignacio facta per procuratorem Petri Perello Johanni Solsona de oficio scribe majoris deputacionis Cathalonie.

Noverint universi. Quod die jovis intitulata XXVIIII mensis marcii anno a Nativitate Domini Millessimo CCCC septuagesimo existens personaliter constitutus venerabilis et discretus Anthonius Soler notarius ville de Verduno ut procurator et nomine procuratorio venerabilis et discreti Petri Perello notarii et scribe majoris oficii Depputacionis generalis Cathalonie una et in solidum cum aliis subscriptis mediante quodam publico instrumente tenoris sequentis. Noverint universis quod ego Petrus Perello notarius scriba major oficii depputacionis generalis Cathalonie quia per indisposicionem persone mee non valeo ad servicium dicti oficii personaliter intendere seu vaccare ne igitur ex causa predicta minus debite ipsi oficio deserviatur ex mei certa scientia atque gratis constituo et ordino vos discretos viros Anthonium Soler vicinum loci de Verdu Anthonium Ferran habitatorem ville Montisoni notarios et Damianum Bufagranyes scriptorem sequentes curiam Illustrissimi domini Regis absentes tanquam presentes et quemlibet vestri in solidum procuratores

meos certos et speciales ad resignandum pro me et nomine meo simpliciter atque pure in manibus et posse magnifici viri domini Bernardi Çaportella militis hoc tempore deputati dicti Generalis aut aliorum dominorum depputatorum ex inde forsitan eligendorum seu creandorum dictum meum oficium majoris scribe dicte depputacionis et juribus et pertinentis suis et de resignacione ipsa faciendum et fieri requirendum et consentiendum publicum et publica instancia et alia circa negocium et actum hujusmodi faciendum que ego facere possem personaliter constitutus comittens vobis dictis procuratoribus meis et cuique vestrum super premissis locum et vices meas cum plenaria facultate. Et promittens vobis ac notario infrascripto tanquam publice persone pro vobis et aliis omnibus et singulis personis quarum interest et intererit recipienti et legitime stipulanti me semper habere ratum gratum et firmum quidquit per vos dictos procuratores meos seu alterum vestri in premissis et circa ea pro me et nomine meo procuratum et actum fuerit sive gestum et nullo tempore revocare sub bonorum meorum omnium obligacione. Actum est hoc in villa Falceti tricesima die januarii anno a Nativitate Domini Millessimo CCCC LXX. Sig✠num mei Petri Perello predicti qui hoc laudo et firmo. Testes hujus rei sunt Johannes Ferrarius Busquet et Martinus Jover habitatores Falceti.

Sig✠num Marcialis Rojals auctoritate Regia notarii publici per totam terram et dominationem excellentissimi domini Regis Aragonum regentisque notariam publicam ville de Falceto qui premissis interfuit eaque

scribi fecit et clausit cum raso et correcto in lineas XII Et pro in villa Montisoni et quadam camera domus quam. . . . . de Altarriba domicellus fovet in villa eadem in presencia mei Anthonii Bonet serenissimi dominis Regis scribe ejusque auctoritate notarii publici per totam terram et dominacionem suam et quo ad hec regentis scribaniam oficii depputacionis generalis Cathalonie et magnificorum Johannis de Gilabert militis et Petri Boquer decretorum doctoris ville Cervarie ac Johannis Francisci Bosqua civis civitatis Barchinone testium circa subscripta adhibitorum. Dixit et verbo exposuit magnifico domino Bernardo Çaportella militi depputato dicti Generalis Cathalonie ibidem presenti et personaliter coustituto hec vel similia in efectu verba. Mossen molt magnifich. Jo axi com a procurador den Pere Perello notari e scriba major del ofici de la deputacio de Cathalunya una e in solidum ab altres segons de ma potestat consta plenament ab carta de procura la qual vos exhibesch e he ja produhida en poder del notari aci present resigne en mans e poder vostre lo dit ofici de scriva major de la Depputacio simplament e pura e requir al dit notari nostre leu carta e acte. Et dictus magnificus dominus depputatus resignacionem predictam acceptavit. Et ne oficium antedictum servicio careat opportuno fide discucione et approbata speriencia et legalitate venerabilis et discreti Johannis Solsona serenissimorum dominorum Aragonum et Sicilie regum secretarii ac eorum actoritatibus notarii publici per eorum terras et dominaciones prospectis eundem Johannem Solsona scribam

majorem dicti oficii depputacionis constituit et creavit cum salario emolumentis prerogativis et aliis opportunis. Qui quidem Johannes Solsona premissis presens dictum oficium reverenter acceptavit promisitque virtute juramenti et homagii quod prestitit ore et manibus ut moris est comendati in manibus et posse dicti domini depputati quorum virtute promisit bene et legaliter se habere in dicto scribanie oficio sub persone et bonorum ipsius obligacione. De quibus omnibus et singulis sich ut premittitur secutis et gestis dictus magnificus dominus depputatus voluit et prefatus Johannes Solsona requisivit instrumentum fieri per me notarium antedictum testibus quibus supra ad hec presentibus. Que fuerunt acta die loco et anno predictis presente me dicto Antonio Boneti notario et testibus superius memoratis.

Sigue aqui la escritura ó provision á que se hace referencia en la antecedente, la que se continuó en este lugar, segun se advierte, por órden del señor diputado.

Pro Johanne Solsona scriba majore Deputacionis Cathalonie.

Nos Bernardus Çaportella miles deputatus Genera-Cathalonie.

Experiencia multisque modis vidimus in utraque condicione temporis vos dilectum secretarium Regium Joannem Solsona maxima cura maximoque studio

ut fidelem dicti domini Regis vassallum decet omnia coluisse que ad veram et innatam fidelitatem et patrie utilitatem coli requiruntur atque una cum regio et felici exercitu absque temporis intermissione jam bonis fortune atque rebus carioribus consorte et familia apud rebelles hostes derelictis in quibuscumque obsidionibus villarum et opidorum Regie Corone rebellium Regia felicia castra insequendo non formidolosus capitis periculo vos exponere semper afueritis ita ut recte fateri possit usque sacietatem ipsorum serviciorum. Vos percepisse quid etiam cure. . . . . diligencie dederit circa exercicimus eorumque ad nostrum servicium tutandasque res publicas quas ipsius oficium in maxime parte in Cathalonie Principatu amplectitur cum res apperte indicet diserere non est opus. Volentes ideo vobis dicto Joanni cujus animum ut supra diximus intelleximus semper dicte rey publice servire comodis. Necnon cognita ex eo tempore quo scribaniam majorem dicte deputacionis absentia et vice alterius rexistis suficiencia vestri post tantos labores tantaque dispendia in aliquale reppendium illorum aliquale graciam referri. Eas igitur ob res vaccante in presencia oficio dicte scribanie majoris dicte domus seu oficii ex resignacione illius facta die presenti et infrascripta in manu et posse nostri per Anthonium Soler notarium procuratorem Petri Perello scribe majoris dicte scribanie. Tenore presentis carte nostre ad vestre dicti Joannis Solsona vite curriculum constituimus facimus et creamus vos eundem Joannem Solsona scribam majorem oficii dicte deputacionis ipsamque

scribaniam et actus quoscumque ad eandem pertinentes regatis et exerceatis fideliter legaliter atque bene. Et habeatis exhigatis et recipiatis ea salaria jura obvenciones et emolumenta ad oficium predictum pertinencia. Gaudeatisque et fruamini eis perrogativis preheminenciis favoribus libertatibus inmunitatibus atque eis comodis quibus ceteri scribe majores dicti oficii fieri et gaudere sunt assueti. Intimantes et notificantes deputatis et auditoribus compotorum predictam cartam nostram dicimus et mandamus deputatis localibus dicti Principatus aliisque notariis coadjutoribus receptori et ministris quibusvis in dicta domo seu oficio deputacionis creandis et aliis ad quos spectet qui nunch sunt et pro tempore fuerint quod vos eundem Joannem Solsona pro scriba majori dicte deputacionis habeant teneant reputent atque tractent illique eorum ad quos spectet atque spectabit vobis de dictis salariis et aliis juribus respondeant et responderi faciant et dictis perrogativis preheminenciis favoribus libertatibus inmunitatibus et comodis frui uti et gaudere sinant indilate nec non cartam presentem et omnia et singula supradicta quatenus ad eos actinebit teneant firmiter et observent tenerique et observari faciant et non contrafaciant vel veniant aut aliquem contrafacere vel venire permittant aliqua ratione. In cujus rei testimonium presentem fieri jussimus dicti oficii sigillo impendenti munitum. Datum in villa Montissoni die XXVIIII martii anno a Nativitate Domini MCCCCLXX. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Anthonio Boneti.

scribe per eum quo ad actum conficiendum constituto et creato.

Pro Johanne Rabins ville de Conquis.

Nos Bernat Çaportella cavaller diputat general del Principat de Cathalunya.

De la fe probitat e industria de vos En Johan Rabins de la vila de Conques plenament confiant ab tenor de la present vos comanam la collecta dels drets de les generalitats de plom e de cera entrades e exides e encara novells imposits si sen imposaran layn o trienni subseguent en la vila de Conques de la vegueria de Orchau e pertinencies de la collecta de aquella. En axi que vos dit En Johan Rabins e no altre siau collector e rebedor dels dits drets en la dita collecta e tinguau la taula de aquells e façau albarans e spatxaments e totes altres coses a la dita collecta pertanyents e necessaris e rehebau lo salari emoluments que los precessors vostres en lo regiment de la dita collecta rehebre e haver han acostumat. En la qual vos hajau feelment e leal guardant en tot e per tot lo profit e utilitat del dit General e squivant li tot dapnatge. E siau tengut de totes e sengles peccunies que a vostres mans e poder dels dits drets pervindran donar bon comte e rabo a nos o als successors nostres en lo dit ofici o a qui nos o ells manarem. Per lo exercici empero del dit ofici e abans de inmiscir vos al regiment de aquell prestareu sagrament e homenatge en poder del deputat local de aquexa vegueria de Pallars de haver vos lealment e

be en lo dit ofici e actes de aquell. Lo qual vos acomanam a beneplacit nostre e dels successors nostres en lo dit ofici. Manam donchs al deputat sobredit de la dita vegueria e a tots e sengles actes oficials e persones jurisdiccio exercints e altres dins los limits de la dita collecta constituits requerim per virtut del sagrament e homenatge per ells prestat en lo introit de lurs oficis per virtut dels quals son tenguts obtemperar nostres justes requestes que a vos dit Johan Rabins per collector dels dits drets hagen tinguen reputen obtemperen e tracten e dels dits responen e les emprentes sagells e arreus de la dita bolla si devers vos no son vos desliuren e de aquells e de les preheminencies a semblants collectors degudes e pertinents usar e alegrar se prometen e sobre totes e sengles coses concernents la dita collecta requests vos asistesquen de consell favor e ajuda oportuns. Dada en la vila de Muntso a tres dies del mes de abril de lany MCCCC LXX. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Solsona.

Otras cartas iguales á la que precede fueron escritas á Juan Senillosa á Berenguer Giner de Ulldecona y á Pedro Matey de Igualada, en diversas fechas.

Pro Gabriel Marcho ville Falceti.

Nos Bernat Çaportella cavaller diputat general del Principat de Cathalunya.

Considerant lo dit Principat per causa de la detes-

table rebellio e guerra per alguns del Principat dessus dit los anys passats comoguda restar en diverses parts de aquell depopulat dirruit e haver presa gran diminucio per les quals causes e rahons dessus expresades e altres diverses molins drapers e signantment alguns qui eren construits en lo comdat de Prades sien dirruits e los lochs hon eren edificats e construits ronechs e inhabitables e conseguentment neguns perayres ni altres persones no declinar per amolinar o apparellar draps en aquells de que ses seguida es seguex gran diminucio en los emoluments dels drets de les generalitats del dit Principat los quals per causa dels dits molins acustumen proceir. Volent donchs a la conservacio e augment dels dits drets quant en nos es proveir informat en lo terme de la vila de Falcet del comdat de Prades esser edificat un moli quis diu esser de vos Gabriel Marcho de la dita vila de Falcet en la riera appellada de Gratalops sots ses confrontacions limitat lo qual es abte ydoneu e convinent per apparell de draps de lana en lo qual tal apparell o exercici de draps prohibint ho los drets de la patria e ordinacions de la casa de la Deputacio del dit Principat fer nos poria si donchs no ere fet e creat comunis patria segons los dits drets e ordenacions volen e requeren. Per tant volent dar lochal augment dels dits drets e utilitat de la dita casa e ofici de diputacio. Ab tenor de les presents per auctoritat e preheminencia de nostre ofici fem constituhim cream e ordonam que daci avant lo dit moli sia e pugue esser draper e comunis patria e per tal hagut tengut e reputat per qualsevol

persones. Axi que vos dit Gabriel Marcho e successos vostres puxau amolinar e apparellar a fer amolinar e apparellar draps de lana qualsevol e fer en ell e exercir liberament e licita apparell de draps de lana e qualsevol exercici necessari a aquell e usar e alegrarvos de qualsevol privilegis perrogatives inmunitats e libertats a molins de comunis patria consenblants licits acustumats e permesos a vos e los successors vostres en lo dit moli o los que en aquell lavoraran puxen per lavor e treball dels dits draps e exercici exhigir aquell salari que sia licit degut e permes e per altres consemblants molins acustumat rehebre e exhigir e puxau e puguen fer e exercir e totes e sengles altres coses que en consemblants molins fer e exercir se poden e deuen e acustumades son. Per les quals notificam als diputats e oydors de comptes en lo dit ofici de diputacio creadors e al diputat local de la vegueria de Tortosa e del dit comdat e altres oficials e ministres de la dita casa e ofici de diputacio presents e sdevenidors manam de certa scientia e expressament que la present creacio de comunis patria licencia e facultat a vos dit Gabriel Marcho e als vostres hereus e successos per nos donada vos tinguen e observen tenir e observar facen perpetualment e inviolable e contra aquella no facen o vinguen o algu o alguns contrafer o contravenir permeten per alguna causa o raho. En testimoni de la qual cosa manam esser feta la present de nostra ma propia sotsignada e ab lo segell del dit ofici empendent segellada. Data en la vila de Monço a tres dies del mes de abril del any de la Nativitat de Nostre Sen-

yor Mil CCCCLXX. — Bernat Çaportella.
Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Solsona.

Per En Ferrer Vilanova.

Nos Bernat Çaportella cavaller diputat general del Principat de Cathalunya.

De la fe industria e aprovada experiencia de vos honorable En Ferrer Vilanova mercader de la ciutat de Tortosa a ple confiant. Ab tenor de la present vos dit Ferrer Vilanova guarda del dit General en la ciutat dessus dita y e vegueria de Tortosa cream e constituim durant lo temps de vostra vida natural axi que durant lo dit temps de vostra vida natural vos dit Ferrer Vilanova siau guarda del dit General en la dita ciutat e vegueria e pugau investigar inquirir de la conservacio dels drets de les generalitats axi vells com novament imposats en virtut dels parlaments fins aci celebrats en lo dit Principat e imposadors per la cort general que de p. . . . . se celebra en M. . . . . e sguardar attendre e instar que los dits drets intregament sien pagats per qualsevol persones als cullidors de aquells juxta forma dels capitols en les dites generalitats e axi vells com nous imposats e imposadors e per aço fer qualsevol actes e instancies necessaries en les quals coses vos hajau haver diligentment feel e leal a tot profit e utilitat del dit General sots virtut del sagrament e homenatge que per aço vos prestareu en poder del diputat de la dita ciutat e vegueria en virtut del qual prometeu no pendre paga exactio sobornacio o composicio

alguna de persona o persones qui hajen fet o comes o faran o cometran durant lo temps de vostra collecta algun frau a les dites generalitats abans aquell dit frau o fraus hajau e siau tengut denunciar e manifestar al diputat local o al collector dels dits drets en la dita ciutat e vegueria en la qual per vos lo dit frau sera atrobat segons aquestes coses pus stesament son deduides en la dita seguretat per vos com dit es prestadora dels quals fraus bans e penes hajau la part al denunciador e acusador dels fraus dels dits drets pertanyents juxta seria e tenor dels dits capitols e de la part de les dites penes e bans vos contenteu per los treballs del dit ofici sens exaccio de altre salari car nos sobre les dites coses totes e sengles vos cometem nostres veus e poder ab les presents. Ab la present donchs requirim tots e sengles oficials axi ecclesiastichs com seculars sots virtut del sagrament e homenatge per ells prestat per lo qual son tenguts obtemperar nostres requestes e als diputats locals e altres oficials nostres e persones qualsevol a les quals se pertangue. Diem e manam de certa sciencia e expressament que a vos dit Ferrer Vilanova hagen tinguen tracten e reputen per guarda del General en la dita ciutat e vegueria de Tortosa e a vos en les coses concernents lo exercici de vostre ofici obtemperen e los oficials dessus dits de obra e ajuda opportuns vos assistesquen. En testimoni de la qual cosa manam esser feta la present ab lo segell pendent del dit ofici comunida. Data en Monço a X dies de abril del auy de la Nativitat de Nostre Senyor Mil CCCCLXX. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Solsona curie deputacionis scribe.

Con fecha del último dia de abril, fué remitida otra carta, igual á la que precede, á Juan Benet, y otra á T. Galí de Cervera, fechada en 6 de setiembre de 1472, segun se advierte.

Pro Nicolau Boscha.

Nos Bernat Çaportella cavaller deputat general del Principat de Cathalunya.

De la fe expertesa industria abtesa e probitat de vos honorable En Nicolau Boscha mercader nadiu de la ciutat de Barchinona e ciutada de aquella ara residint eu la ciutat de Valencia a ple confiant encara per causa de les comprovades virtuts e obres vostres axi en haver servada la fidelitat illesa a la M. del senyor Rey en aquest miserable temps de rebellio en ella comesa com en lo bo e vertader zel que teniu al benefici e reformacio del dit Principat. En alguna donchs remuneracio per retribucio de les coses sobredites ab tenor de les presents a vos dit Nicolau Boscha adjunt de racional de la casa de la Diputacio del dit Principat de Cathalunya fem constituim cream e ordenam en axi que vos dit Nicolou Boscha e no altre siau adjunt de racional de lo dita casa durant lo temps de vostra vida natural e façau exerciscau faelment leal e be tots e sengles actes que a ofici de adjunt de racional de la

dita deputacio pertanyen e pertanyer poden e deuen hajau e rehebau haver e rehebre puscau lo salari degut pertanyent e acustumat pagar a adjunts de Racional de la dita casa. E no res menys vos alegreu e alegrar pugau de totes les franqueses libertats prehemi-nencies perrogatives e inmunitats de les quals los vostres precessors en lo dit ofici han pogut e acustumat alegrarse intimant e notificant la present nostra gracia e concessio als deputats sdevenidors diem e manam ab ten or de les presents als oficials e ministres de la dita casa e a altres als quals se pertangue que a vos dit Nicolau Bosca per adjunt de la dita casa de Diputacio hajen tinguen reputen e obtemperen e del salari a vos pertanyent responguen e satisfacen segons per stil e profit de la dita casa es acostumat e de les preheminencies perrogatives franqueses e inmunitats dessus dites usar e alegrar vos permeten. E la present nostra confessio e totes e sengles coses en ella expressades e contengudes tinguen e observen tenir e observar facen inconcussament e inviolable e noy contrafacen o convinguen o algu o alguns contrafer et contravenir permeten per alguna causa o raho. En testimoni de la qual cosa manam esser feta la present ab lo segell de nostre ofici empendent comunida Dada en la vila de Monço a tretze dies del mes de abril del any de la Nativitat de Nostre Senyor MCCCCLXX. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Solsona.

Pro Joanne Ripoll.

Nos Bernat Çaportella et cetera.

De la fe industria e aprovada experiencia de vos honorable En Johan Ripoll mercader de la ciutat de Tortosa a ple confiant ab tenor de la present vos dit Joan Ripoll guarda del dit General en la dita ciutat e vegueria de Tortosa cream e constituim durant lo temps de vostre vida natural axi que durant lo dit temps de vostra vida natural vos dit Joan Ripoll siau guarda del dit General en la dita ciutat e vegueria e pugau investigar e inquirir de la conservacio dels drets de les generalitats axi vells com novament imposats en virtut dels parlaments fins aci celebrats en lo dit Principat o imposadors per la cort general que de present se celebre en donar esguardar attendre e instar que los dits drets intregament sian pagats per qualsevol persones als cullidors de aquells juxta forma dels capitols en les dites generalitats axi vells com nous imposats e imposadors e per aço per qualsevol actes e instancies necessaries en les quals coses vos hajau haver diligentment feel e leal a tot profit e utilitat del dit General sots virtut del sagrament e homenatge que per aço prestau en poder del diputat local de la dita ciutat e vegueria en virtut del qual prometereu no pendre paga exaccio sobornacio o composicio alguna de persona o persones qui hajen fet o comes o faran o cometran durant lo temps de vostra collecta algun fraus en les dites generalitats abans aquell dit frau hajau e siau ten-

gut denunciar e manifestar al diputat local o al collector dels dits drets en la dita ciutat e vegueria en la qual per vos lo dit frau sera atrobat segons aquestes coses pus stesament son deduides en la dita seguretat per vos com dit es prestadora dels quals fraus bans e penes hajau la part al denunciador e acusador dels fraus dits drets pertanyents juxta seria e tenor dels dits capitols e de la part de les dites penes e bans vos contenteu per los treballs del dit ofici sens exaccio de altre salari car nos sobre les dites coses totes e sengles oficials axi eclesiastichs com seccularS sots virtut del sagrament e homenatge per ells prestat per lo qual son tenguts obtemperar nostres requestes e als diputats locals e altres oficials nostres e persones qualsevol a les quals se pertangue diem e manam de certa sciencia e expressament que a vos dit Joan Ripoll tinguen tracten e reputen per guarda del dit General en la dita ciutat e vegueria de Tortosa e a vos en les coses concernents lo exercici de vostre ofici obtemperen e los oficials dessus dits de obra e animo opportuns vos assistesquen. En testimoni de la qual cosa manam esser feta la present ab segell del dit ofici empendent comunida. Dada en Monço a XIIII de abril del any de la Nativitat de Nostre Senyor MCCCCLXX. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Solsona.

Pro Manuele de Vilaplana et Joanne Berga.
Bernat Çaportella et cetera.

De la fe probitat industria e bones pratiques de vosaltres En Manuel de Vilaplana e Joan Berga de la ciutat de Leyda mercaders confiant plenament ab tenor de la present a vosaltres en e per taulers e cullidors de tots los drets de les generalitats axi de bolla com de plom e segell de cera entrades exides com altres drets antichs e novellament imposats per los parlaments fins aci celebrats en lo dit Principat de Cathalunya e imposadors per la cort general que de present se celebre en la present vila de Monço depputam e assignam en axi que de vosaltres dits Manuel de Vilaplana e Joan Berga siau collectors e rehebedors de tots los dits drets e tingau la taula de aquells en la dita ciutat e façau los desempetxaments a la exaccio e collecta dels dits drets necessaris. Donant vos encara plena potestat e facultat de posar e metre en totes les viles lochs e passos de la dita vegueria per collectors dels dits drets aquelles persones queus seran vistes abils ydonees e suficients per al dit negoci e de aquelles que facultat potestat e carrech hauran de exhigir drets alguns per lo dit General puguen e hajen rebre seguretat mitgençant sagrament e homenatge e altra que a vos sia vista haverse be e lealment en la collecta e ofici que a ells seran acomanats guardant lo profit del General e squivant tot dampnatge e frau e prometran de donar be e vertader compte a ells com a sobrecollectors o als diputats e a qui ells ordonaran de tot ço e quant a llurs mans dels drets del dit General pervendra e tota hora e quant ne seran requests. Egualment pugau fer en la dita collecta e sobrecollecta tot ço e quant los

capitols circa la exaccio dels dits drets fets e faedors disponen. En les quals coses vos hajau lealment e be a profit del General squivant tot frau de aquell. E siau tenguts de la dita collecta e sobrecollecta donar compte e raho de tres en tres mesos tota hora que requests ne seran als diputats o a qui ells volran e ordenaran de que hajau a prestar segrament e homenatge en poder del diputat local de aquexa ciutat lo qual haja esser continuat per notari publich del salari de la qual collecta vos hajau a contentar del salari per los deputats tatxador. Requerim donchs ab les presents los oficials de la dita ciutat e vegueria de Leyda e al deputat local de la dita ciutat e a qualsevol altres persones a les quals se pertangue en quant se sguarda lo dret del dit General diem notificam e manam que a vosaltres e als dits sotscolectors qui per vosaltres en los lochs de les dites vegueries seran posats obtemperen e requests presten consell favor e ajuda opportuns tota hora e quant sia necessari. En testimoni de la qual cosa manam esser feta la present ab la segell de nostre ofici empendent comunida. Data en la vila de Monço a XIIII dies del mes de abril del any de la Nativitat de Nostre Senyor MCCCCLXX. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Solsona.

En diferentes fechas del mismo año, se expidieron cartas iguales á la que precede,con la direccion respectiva, segun nota al pie, á Geraldo de Cervelló, al discreto Berenguer dez Clerge, á Jaime Box , Antonio Comalada y

Gaspar Piquó, por razon de varias colectas que habian de estar á su cargo.

Pro Joanne Oliver.

De la fe probitat e industria de vos En Joan Oliver de la vila de Mora confiant ab tenor de la present al ofici de guarda del pas de Amposta e collector dels drets de lès generalitats en aquell vos diputam constituim e cream e aquell acomenam tant quant de beneplacit nostre e de nostres succeidors. . . . . proceira en axi que vos dit Joan Oliver guarda del dit . . . . . collector dels drets de generalitats siau en aquell cullgau e exhigiscau feelment leal e be los drets emoluments e imposits axi vells com nous al General pertanyents tot frau e dan postposats. E durant lo dit beneplacit pugau investigar e inquirir de la conservacio dels drets da les generalitats axi vells com nous imposats e imposadors en lo Principat de Cathalunya axi per los parlaments passats com per la cort qui de present sa celebre en la vila de Monço e sguardar attendre e instar que qualsevol drets al dit General pertanyents sien pagats per qualsevol persones e tots fraus sien castigats e punits e totes e sengles altres coses que a la collecta dels dits drets per squivar los dits fraus necessaries façau e liberament exerciscau a tota utilitat del dit General. E hajau per vostre salari e treballs aquells drets salari emoluments e part de fraus que los obtenidors dels dits oficis han acostumat poden e deuen. Vos empero abans que al exercici del dit ofi-

ci vos inmiciscau prestau e prestar. hajau sagrament e homenatge en poder del diputat local de la ciutat e vegueria de Tortosa e be e lealment haver vos en la dita collecta e altres coses dessus dites a vos en virtut de les presents comeses e dar compte e raho del que per lo dit General administrat haureu e restituhint tot aço si e quant siau restituidor. Adonchs als oficials Reals del senyor Rey e altres als quals se pertangue requirim e al diputat local sobredit e altres ministres de la diputacio dihem e manam que a vos dit Joan Oliver en lo exercici de vostre ofici vos donen consell favor e ajuda opportuns si e quant requests seran. En testimoni de la qual cosa manam esser feta la present de nostra propia ma sotsignada e ab lo segell del ofici de la diputacio segellada. Data en la vila de Monço a a XVI dies del mes de abril del any de la Nativitat de Nostre Senyor Mil CCCCLXX. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Solsona.

Pro Berengario Giner.

Bernat Çaportella et cetera.

De la fe probitat e industria de vos En Berenguer Giner de la vila de Ulldecona plenament confiant ab tenor de la present vos comanam la collecta dels drets de generalitats de plom e de cera entrades exides e encara novells imposits si sen imposaran lany o trienni subseguent en la dita vila de Ulldecona e pertinencies de la collecta de aquella. En axi que vos dit Berenguer Giner e no altre siau collector e rebedor dels

dits drets en la dita collecta e tingau la taula de aquells e façau albarans e spatxaments e totes altres coses a la dita collecta pertanyents e necessaries. E rebau lo salari e emolument que los predecessors vostres en lo regiment de la dita collecta rebre e haver han acustumat. En la qual vos hajau feelment be e leal guardant en tot e per tot lo profit e utilitat del dit General esquivantli tot dampnatge e siau tengut de totes e sengles peccunies que a vostres mans e poder dels dits drets pervendran donar bon compte e raho a nos e a succeidors nostres en lo dit ofici o a qui nos o ells manarem. Per lo exercici empero del dit ofici e abans de inmiscir vos al regiment de aquell prestareu sagrament e homenatge en poder del diputat local de aquexa vegueria de haver vos lealment e be en lo dit ofici e actes de aquell lo qual vos acomanam a beneplacit nostre e dels succeidors nostres en lo dit ofici. Manam donchs al diputat sobredit de la dita vegueria e a tots e sengles altres oficials e persones jurisdiccio exercints e altres dins los limits de la dita collecta constituits per virtut del segrament e homenatge per ells prestat en lo introit de lurs oficis per virtut dels quals son tenguts obtemperar nostres requestes que a vos dit Berenguer Giner per collector dels dits drets hajan tinguen reputen obtemperen e tracten e dels dits drets responen e les empremtes segells e arreus de la dita bolla si ya devers vos no son vos delliuren e de aquells e de les preheminencies a semblants collectors degudes e pertinents usar e alegrarse permeten e sobre totes e sengles coses concernents la dita collecta

requests vos assistesquen de consell favor e ajuda opportuns. En testimoni de aço manam esser feta la present de nostra propria ma sotsignada e en lo segell de la diputacio empendent comunida. Data en Monço a XVII dies del mes de abril del any de la Nativitat de Nostre Senyor MCCCCLXX. — Bernat Çaportellà.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Solsona.

Pro Petro Bataller.

Bernat Çaportella et cetera.

Confiants de la fe probitat e industria de vos honorable En Pere Bataller mercader de la ciutat de Tortosa. Ab tenor de la present a vos dit Pere Bataller deputam cream e assignam en e per collector general en la dita ciutat e vegueria de Tortosa de tots los drets de generalitats axi de bolla de plom e segell de cera entrades e exides com altres antichs e imposats novament en virtut dels parlaments en los anys prop passats celebrats en lo dit Principat. Axi que vos Pere Bataller siau collector e rebedor general de tots los dits drets e tingau la recepcio de aquells en la dita ciutat e vegueria e façau los spechaments per exaccio dels dits drets necessaris. Donam encara a vos comissio facultat e potestat de posar e metre collectors dels dits drets en totes les viles lochs e passos de la dita vegueria ço es aquelles persones que a vos seran vistes abils idonees e suficients per al dit negoci e de aquelles e de totes altres que hauran carrech de res exhigir e rebre dels dits drets pugau exhigir seguretat mitgençant sa-

grament e homenatge e altra que a vos sia vista de haverse lealment e be en les dites exaccions guardant lo profit del dit General e tot frau squivant a aquell. E sian tenguts de donar compte e raho a vos dit Pere Bataller com a collector general e sobrecollector damunt dit de tot quant a mans lurs pervendra dels dits drets tota hora que requets ne sien. E generalment vos dit Pere Bataller puscau fer en la dita collecta e sobrecollecta tot quant los capitols dels dits drets axi fets com per la cort ques celebre en la present vila de Monço faedores en e circa la exaccio de aquells disponen en les quals coses vos hajau lealment e be a utilitat del dit General tot frau squivant. E siau tengut de tota la dita collecta e sobrecollecta pe donar compte e raho de tres en tres mesos e tota hora que request sereu per part nostra o dels diputats elegidors o al collector general per la dita cort assignador o a quius sera manat. E de aço abans de usar del exercici del dit ofici hajau a prestar sagrament e homenatge en poder del diputat local de la dita ciutat e vegueria. Del salari de la qual collecta e sobrecollecta la qual durant vostra vida natural vos acomanam volem vos hajau a contentar de la tatchacio per nos e ells faedora. Adonchs ab la present requerim los oficials de la dita ciutat de Tortosa e vegueria de aquella e manam al diputat local y encara diem e intimam e per lo interes de les dites generalitats manam a totes persones a quis pertangue que a vos dit Pere Bataller e als sobrecollectors qui per vos seran assignats e posats en los lochs de la dita vegueria obtemperen e los oficials e diputat

local vos asistesquen eus presten auxili e ajuda opportuns en quant necessari sia. Data en la vila de Monço a XXI dies de abril del any de la Nativitat de Nostre Senyor MCCCCLXX. — Bernat Çaportella.

Fueron enviadas dos cartas iguales á la que precede, con las direcciones respectivas, á Pablo de Tolosa y á Juan Riquer, la primera bajo la misma fecha que aquella, y la segunda llevando la de 6 de mayo del mismo año.

Pro Bernando Roig ville de Vallibus.

Nos Bernat Çaportella et cetera.

De la fe probitat e industria de vos En Bernat Roig de la vila de Valls plenament confiant ab tenor de la present vos acomanam la collecta dels drets de les generalitats de plom e de cera e encara novells imposits si sen jur lany o trienni subseguent en la vila de Valls e pertinencies de la collecta de aquella. En axi que vos dit Bernat Roig e no altre siau collector e rebedor dels dits drets en la dita collecta e tingau la taula de aquells e façau albarans e spechaments e totes altres coses a la dita collecta pertanyents e necessaries e rebau lo salari e emoluments que los precessors vostres en lo regiment de la dita collecta rebre e haver han acostumat en la qual vos hajau faelment be e leal guardant en tot e per tot lo profit e utilitat del dit General e squivant li tot dampnatge. E siau tengut de totes e sengles pecunies que a vostres mans e poder dels dits drets per-

vindran donar bon compte e raho a nos o als successors nostres en lo dit ofici o a qui nos o ells manarem. Per lo exercici empero del dit ofici e abans de immiscir vos al regiment de aquell prestareu sagrament e homenatge en poder del diputat local de aquexa vegueria de haver vos lealment e be en lo dit ofici e actes de aquell lo qual vos acomanam a beneplacit nostre e dels successors nostres en lo dit ofici. Manam donchs al diputat sobre dit de la dita vegueria e a tots e sengles altres oficials e persones jurediccio exercints e altres dins los limits de la dita collecta constituits requerim per virtut del sagrament e homenatge per ells prestat en lo introit de lurs oficis per virtut del qual son tenguts obtemperar nostres requestes que a vos dit Bernat Roig per collector dels dits drets hajen tinguen obtemperen reputen e tracten e dels dits drets responen e les emprentes segells e arreus de la dita bolla si ya devers vos no son vos delliuren e de aquelles e de les preheminencies a semblants collectors degudes e pertinents usar e alegrar vos permeten. E sobre totes e sengles coses concernents la dita collecta requests vos assistesquen de favor consell e ajuda opportuns. Data en la vila de Monço a tres dies del mes de abril del any de la Nativitat de Nostre Senyor Mil CCCCLXX. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Joanni Solsona.

Con fecha 2 de mayo, fueron enviadas tambien dos

cartas, iguales á la que precede, á Juan Vaquer, de Vilalba, y á N. Vaquer, de Batea.

Pro Anthonio Cirerol.

Nos Bernat Çaportella cavaller deputat general del Principat de Cathalunya.

De la fe lealtat e probitat de vos Nanthoni Cirerol nadiu de la parroquia de Serria e ara habitant en Penedes confiant ab tenor de la present a vos dit Anthoni Cirerol porter del ofici e casa de la Deputacio del dit Principat de Cathalunya fem constituim e ordenam per e en lo stament del braç real del dit Principat. En axi que vos dit Anthoni Cirerol e no altri siau porter del dit ofici e casa en e per lo dit stament lo temps de vostra vida natural e lo dit ofici regiscau feelment leal e be e exercisquau e façau aquells actes e coses que los altres precessors vostres en lo dit ofici han acustumat poden e deuen fer e hajau rebau e a vostres utilitats appliqueu los emoluments guanys e utilitat que los dits precessors vostres licitament han pogut rebre e haver e de e per lo salari annual del dit ofici trenta tres liures VI sous VIII diners per les terçes e tandes acostumades durant lo temps de la guerra per la cort que de present se celebre en la present vila de Monço tatxat e arbitrat e advenint temps de pau e reduida la ciutat de Barchinona a obediencia del senyor Rey los salari e altres coses per ordinacio de la dita casa e ofici statuits ordenats e acostumats e useu eus alegreu usar e alegrar pugau de les franqueses immu-

nitats libertats e perrogatives a semblants oficials de la dita casa degudes e pertanyents. Vos empero abans de immiscir vos al regiment e exercici del dit ofici hajau a prestar sagrament e homenatge en poder nostre o dels successors nostres per virtut dels quals prometreu de haver vos feelment leal e be en les coses al dit vostre ofici pertanyents e de fer vertadera relacio en e dels actes e coses en les quals per causa del dit ofici entrevindreu. Adonchs als R. nobles e magnifichs deputats generals e hoydors de compte creadors en lo dit ofici notificam e als deputals locals e ministres de la dita casa e ofici qualsevol presents e sdevenidors als quals se sguarda per la preheminencia de nostre ofici dihem e manam de certa sciencia e expressament que a vos dit Anthoni Cirerol per porter de la dita casa per lo dit stament hagen tinguen reputen e obtemperen dels salaris dessus dits e altres coses acostumades juxta las condicions dels temps dessus dits vos responen paguen e satisfacen segons lorde de la dita casa requer e es acustumat. En testimoni de la qual cosa manam esser feta la present de nostra propria ma sotsignada e ab lo segell de nostre ofici empendent segelada. Dada en Monço a XVI de abril del any de la Nativitat Mil Quatrecents setanta. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Solsona.

Pro Joanne de Viladecans.

Nos Bernat Çaportella et cetera.

De la fe paobitat e industria de vos En Joan de Viladecans de la ciutat de Tortosa plenament confiant ab tenor de la present vos acomanam la collecta dels drets de les generalitats de plom e de cera entrades e exides e encara novells imposits si sen imposaran lany o triennì subseguent en la dita ciutat e vegueria de Tortosa e pertinencies de la collecta de aquella. En axi que vos dit Joan de Viladecans e no altri siau collector e rebeder dels dits drets en la dita collecta e tinguau la taula de aquell e façau albarans e spachaments e totes altres coses a la dita collecta pertanyents e necessaries. E rebau lo salari e emoluments que los precessors vostres en lo regiment de la dita collecta rebre e haver han acustumat. En la qual vos hajau feelment be e leal guardant en tot e per tot lo profit e utilitat del dit General squivant tot damnatge. E siau tengut de totes e sengles peccunies que a vostres mans e poder dels dits drets pervindran donar bon compte e raho a nos o als successors nostres en lo dit ofici o al collector general o a qui nos o ells manarem. Per lo exercici empero del dit ofici e abans de immiscir vos al regiment de aquell prestareu sagrament e homenatge en poder del diputat local de aquexa vegueria de haver vos lealment e be en lo dit ofici e actes de aquell. Lo qual vos acomanam tot lo temps de vostra vida natural. Manam donchs al diputat sobredit de la dita vegueria e a tots e sengles oficials e persones jurisdiccio exercints e altres dins los limits de la dita collecta constituits requirim per virtut del sagrament e homenatge per ells prestat en lo introit de lurs oficis per virtut

del qual son tenguts obtemperar nostres requestes que a vos dit Joan de Viladecans per collector dels dits drets hagen tinguen reputen obtemperen e tracten e dels dits drets responen e les emprentes segells e arreus de la dita bolla si ya devers vos no son vos delliuren e de aquells e de les prehéminencies a semblants cullidors degudes e pertinents usar e alegrar vos permeten. E sobre totes e sengles coses concernents la dita collecta requests vos assistesquen de favor consell e ajuda opportuns. Dada en Monço a XIIII de abril del any de la Nativitat de Nostre Senyor Mil quatrecents setanta. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Solsona.

Bajo igual fecha, se escribieron dos cartas, iguales á la que precede, con las direcciones respectivas, á Luis de Gracia y Pedro Cifre.

Pro Petro Ludovico Arlembau.

Nos Bernardus Çaportella et cetera.

Confiant de la fe probitat e industria de vos En Pere Luis Arlembau de la ciutat de Tarragona ab tenor de la present a vos dit Pere Luis Arlambau collector dels drets de les generalitats entrades e exides en la ciutat e pas de Tarregona durant lo temps de vostra vida natural fem constituim cream e ordenam. En axi que durant lo temps de la dita vostra vida tingau e regisquau la collecta dels dits drets feelment e diligent e be a uti-

litat del dit General del dit Principat juxta forma dels capitols e ordinacions de aquell fets e faedors. E dels drets dessus dits que a vostres mans pervindran responeu e doneu bon compte e raho a nos o a nostres successors en lo dit ofici o a qui ells o nos ordenarem. Vos empero abans que al regiment del dit ofici vos ingeriscau hajau e siau tengut prestar sagrament e homenatge en poder del deputat local de la dita ciutat e vegueria de be e lealment haver vos en lo exercici del dit ofici e donar compte e raho del que administrat haureu per raho del dit ofici. Requerim ab lo mateix tenor de la present als oficials de la dita ciutat e al diputat local e altres persones qualsevol a les quals les coses devall scrites pertanguen dihem e manam en quant sesguarde als drets de les dites generalitats que a vos dit Pere Luis Arlambau hagen tinguen reputen tracten e obtemperen per collector dessus dit per lo dit temps e los oficials dessus dits en la exaccio dels dits drets requests per vos vos assistesquen de consell e ajuda opportuns e les persones a exsolucio dels dits drets tengudes de aquells vos responen si e segons son tenguts juxta forma dels dits capitols e ordinacions sots les penes en aquelles contengudes e expressades. Per lo salari de la qual collecta vos constituim e assignam lo salari acustumat donar per aquella. En testimoni de la qual cosa manam esser feta la present de nostra propia ma subsignada e ab lo sagell del dit ofici sagellada. Data en la vila de Monço a tres dies del mes de maig del any de la Nativitat de Nostre Senyor MCCCCLXX. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Solsona.

Pro discreto Anthonio Ferran notario.

Nos Bernat Çaportella et cetera.

La probitat discrecio industria bons e aprovats costums de vos discret Nanthoni Ferran notari natural de la vila dels Prats del Rey dels quals de persones fidedignes havem leal testimoni les quals en actes virtuosos han en vos comprovats nos induexen vos prengam en part de nostra sollicitud. Adonchs a vos dit Anthoni Ferran en sindich de la casa e ofici de la Dipputacio del dit Principat de Cathalunya erigim elegim e cream constituim e ordenam. En axi que vos dit Anthoni Ferran sindich de la dita casa e ofici de la dita Diputacio siau e aquell tingau e exerciscau feelment leal e be tots lo temps de vostra vida natural a tot profit e utilitat del dit General e hajau per vostres treballs lo salari e emoluments deguts pertinents e acostumats e vos alegreu e useu alegrar e usar pugau de les prebeminencies prerogatives franqueses libertats e inmunitats de les quals los predecessors vostres en lo dit ofici podien devien e han acostumat de exercir e de alegrarse. Vos empero ans que del dit ofici useu o del exercici de aquell vos entremetau hajau e siau tengut prestar sagrament e homenatge de be e lealment haver vos en lo dit ofici e de guardar e procurar tot lo profit e utilitat del dit General e de la dita casa e de squivar tot dany e inutilitat. Per tant intimant e notificant a les magnificencies e prudencies dels depputats e

hoydors de comptes sdevenidors e als altres oficials e ministres de la dita casa tan presents com sdevenidors la creacio del dit ofici als dits dipputats pregam ab molta afeccio e als dits altres oficials e ministres diputats locals taulers re . . . . . tors collectors sobrecollectors guardes e altres oficials e ministres de la dita casa e ofici arrendadors de drets del General e altres qualsevol persones a les quals se pertanga presents e sdevenidors dihem e manam scientment e desliberada per auctoritat e preheminencie de nostre ofici que a vos dit Anthoni Ferran per sindich de la dita casa e ofici de la dipputacio hagen tinguen e reputen e en totes coses al dit ofici pertinents vos obeesquen e obtemperen e dels salari e gracia acostumats deguts e pertanyents vos responguen paguen e satisfaçen segons als predecessors vostres en lo dit ofici tenir reputar obtemperar e respondre era acostumat. E la present nostra carta e totes e sengles coses en ella contengudes tenguen fermament e observen tenir e observar facen e no contrafacen e contra venguen ne altres contra fer o contra venir permeten per alguna raho o causa. En testimoni de les quals coses manam esser fetes les presents signades de nostra propia ma e ab lo segell pendent de nostre ofici sagellades. Dada en la vila de Monço a III dies del mes de maig del any de la Nativitat de Nostre Senyor Mil CCCC setanta. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Solsona.

Per En Berthomeu Tariu.

Nos Bernat Çaportella et cetera.

De la fe industria e aprovada experiencia de vos En Barthomeu Tariu guarda del portal de Sant Salvador de la dita ciutat de Leyda cream e constituim durant lo temps de vostra vida natural axi que durant lo dit temps de vostra vida natural vos dit Barthomeu Tariu siau guarda del dit portal en la dita ciutat e pugau investigar e inquirir de la conservacio dels drets de les generalitats axi vells com novament imposats e imposadors per la cort general que de present se celebre en Monço en virtut dels parlaments fins aci celebrats en lo Principat e sguardar attendre e instar que los dits drets intregament sien pagats per qualsevol persones als cullidors de aquells juxta forma dels capitols en les dites generalitats axi vells com novament imposats e imposadors. E per aço fer qualsevol actes e instancies necessaries en les quals coses vos hajau haver feelment e leal a tot profit e utilitat del dit General sots virtut del sagrament e homenatge que per aço prestareu en poder del diputat local de la dita ciutat en virtut del qual prometreu no pendre paga exaccio soborbornacio o composicio alguna de persona o persones que hajen fet o comes o faran o cometran durant lo temps de vostra collecta algun frau a les dites generalitats abans aquell dit frau o fraus hajau e siau tengu: denunciar e manifestar al diputat local o al collector dels dits drets en la dita ciutat hon per vos lo dit frau

sera atrobat segons aquestes coses pus stesament son deduides en la dita seguretat per vos com dit es prestadora dels quals fraus bans e penes hajau la part al denunciador e acusador dels fraus dels dits drets pertanyents juxta serie e tenor dels dits capitols. E de la qual part de les dites penes e bans vos contenteu per lo treball del dit ofici sens exaccio de altre salari car nos sobre les dites coses vos cometem nostres veus loch e poder ab les presents. Ab les quals requerim tots e sengles oficials axi ecclesiastichs com seglars sots virtut del sagrament e homenatge per ells prestat per lo qual son tenguts obtemperar nostres requestes e als diputats locals e altres oficials nostres e persones qualsevol a les quals se pertangue diem e manam de certa sciencia e expressament que a vos dit Barthomeu Tariu hagen tinguen tracten e reputen per guarda del dit portal de la dita ciutat de Leyda e a vos en les coses continents lo exercici de vostre ofici obtemperen e los oficials dessus dits vos assistesquen de obra e ajuda opportuns. En testimoni de la qual cosa manam esser feta la present ab lo segell pendent del dit ofici segellada. Data en Monço a 11 dies de maig del any de la Nativitat de Nostre Senyor MCCCCLXX. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Solsona.

Fueron escritas varias cartas, iguales á la que antecede, con la direccion respectiva, á Pedro Gomir, á Domingo Siscar, á Gabriel Gili y á Francisco Stayll, este nombrado

guarda del portal de San Martin de Lérida, las primeras bajo la misma fecha, y la última, fechada en 6 de setiembre de 1472, en Pedralbes.

Per En P. Arnau Segrera.

Nos En Ramon de Muncada prior de la Seu de Tortosa Pere de Rochaberti cavaller e Joan Jorda ciutada de la universitat de Tortosa de Cathalunya.

Confiant de la fidelitat probitat e industria de vos magnifich En Pere Arnau Segrera ciutada de la ciutat de Leyda. Ab tenor de la present vos assignam en diputat local en la dita ciutat e vegueria de aquella e lo dit ofici de diputacio local a vos acomanam a beneplacit nostre. Axi que durant lo dit beneplacit siau diputat local en la dita ciutat e vegueria los drets e preheminencies del dit General guardant defensant e mantenint e altres coses faent que al dit ofici sesguarden e les quals vostres predecessors en aquell han acustumat e fer poden. Volem empero que ans que useu del dit ofici façau e presteu sagrament e homenatge en poder del veguer o altre oficial Real de aquexa ciutat de haver vos lealment e be en aquell e de guardar defensar e mantenir los drets e preheminencies del dit General e totes altres coses diligentment leal e be fer que sguarden al dit ofici. E nos ab aquesta requerim tots e sengles oficials axi ecclesiastichs com seglas en la dita ciutat e vegueria sots virtut de la seguretat per ells feta e prestada e o que fer e prestar son tenguts de obtemperar nostres requestes e a totes altres per-

sones a les quals se pertangue diem intimam e per lo interes del dit General e generalitats sues manam que a vos dit Pere Arnau Segrera hajen e tinguen per diputat local e que a vos obtemperen e los dits oficials obtemperar facen en lo exercici e totes coses concernents lo dit ofici. Del salari del qual volem vos hajau a contentar per la tatxacio per nos faedora. Data en Monço a II de maig del any Mil CCCCLXX. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Solsona notario.

Bajo la misma fecha, fueron remitidas cartas iguales a la que antecede, con la direccion respectiva, al maestro Luis Serena, á Pedro Arlambau, Guillermo Ramon Tarrovira, Pedro Despuig, Gaspar Vidal, Jaime Monserrat y Roger Ramon Toralla, y además, con fecha 20 de agosto, á Guillermo Roig, prior de las Malesas.

Per Anthoni Ferran.

Bernat Çaportella cavaller deputat unich del General del Principat de Cathalunya.

Attenent lo dia present haver vos discret Nanthoni Ferran notari de la vila dels Prats del Rey provehit del ofici de sindicat de la casa de la Diputacio general de Cathalunya per les causes e motius en la provisio daquen feta contengudes. Considerat lo salari acostumat

donar per lo dit ofici de sindicat qui es de quantitat de trenta lllures quiscun any no esser suficient attesa la condicio vostra a sustentacio de la vida e de la casa vostra e lo ofici de procurador de la dita Diputacio e General esser conforme al dit sindicat e competible e no incompetible. Per tant e per altres diversos rahonables respectes a les coses dejus scrites lo animo meu dignament movents. Ab tenor de la present lo dit ofici de procurador del dit General a vos dit Anthoni Ferran com a ydoneu suficient e condigne ensemps ab lo dit ofici de sindicat comet per vos tenidor regidor e exercidor feelment leal e be tot lo temps de vostra vida natural a tot profit e utilitat del dit General. En axi que vos dit Anthoni Ferran e no altre lo dit ofici de procurador del General tingau regiscau e exerciau façau e exerciscau tots e sengles actes al dit ofici pertanyents en qualsevol manera e sengles anys e per les terces forme e manera statuida e ordenada rebau e exigiscau e a vostres utilitats apliqueu lo salari degut pertanyent e donar e paguar acostumat als obtenints e exercints lo dit ofici useu e vos alegreu de les perrogatives preheminencies franqueses e libertats a consemblant ofici obteniuts e atorguades en qualsevol manera car yo sobre les coses dessus dites totes e sengles com a diputat unich dessus dit vos don e atorgue ab lo matex tenor de les presents les veus facultat e potestat necessaries e opportunes ab plenissima potestat e facultat. Dient e manant ab lo matex tenor de les presents a tots e sengles oficials de la dita casa e altres als quals se pertangue requerint que lo dit temps de vostra vida

durant a vos dit Anthoni Ferran no solament per sindich mes encara procurador del dit General agen tinguen reputen e obtemperen de en e per totes coses al dit ofici incumbents e pertanyens. E del salari degut pertanyent e acostumat vos responguen paguen e obtemperen. En testimoni de la qual cosa vos man fer las presents de ma propria ma subsignades ab lo sagel del dit ofici sagellades. Dada en la vila de Monço a tres dies del mes de maig del any de la Nativitat de Nostre Senyor Mil CCCC setanta. — Bernat Çaportella unich diputat de Cathalunya.

Dominus deputatus mandavit mihi. . . . . .

Pro magnifico Joanne Francisco Boscha.

Nos Bernat Çaportella cavaller diputat unich e general del insigne Principat de Cathalunya.

Attenent e considerant que per la potestat e auctoritat del dit ofici de diputat lo qual al present en nos sol e in solidum residex a nos imcumbeix e pertany elegir fer e constituir los oficials e ministres de la casa de la Diputacio del General del dit Principat. Considerant axi matex que la casa e ofici de la dita Diputacio general per lo desviament del dit Principat sta al present vacua e destituhida de oficials e ministres experts habils e suficients en lo exercici e regiment dels oficis de la dita casa e singularment de racional. Mes avant attenent e considerant que lo dit ofici de racional de la dita casa de la Diputacio es hun dels pus principals e precipuus oficis de la dita casa lo qual en lo temps

passat es acustumat esser stat comanat a persones notables discretes suficients e expertes per a tal mester. E considerant que vos magnifich mossen Joan Francesch Boscha ciutada de la ciutat de Barchinona ara residint en la ciutat de Valenria sou persona molt habil discreta suficient e ydonea per a tenir ben regir e exercir lo dit ofici de racional. Per ço confiants plenament de la probitat legalitat industria habilitat e suficiencia de vos dit mossen Joan Francesch Boscha les quals haveu no solament en examinacio de comptes mas encara en altres coses e negocis de molt major importancia per les quals causes no solament sou digne e merexent del dit ofici de racional mas de molt majors oficis. Per utilitat donques e comoditat evident de la dita Diputacio ab tenor de les presens fem constituhim cream e ordenam racional de la dita Diputacio a vos dit mossen Joan Francesch Boscha present e lo dit ofici de racional acceptant. Axi que vos daquiavant durant la vostra vida siau racional de la dita casa e lo dit ofici de racional tingau regiscau exerciscau e administreu feelment leal e be a tot profit e utilitat del dit General e de la dita Diputacio fahent exercint e administrant totes e sengles coses degudes pertanyents e convenients al dit ofici cabent e entrevenint en totes aquelles coses consells e negocis en los quals tots los altres racionals predecessors vostres han acustumat caber e entrevenir. E per vostres treballs e industria hajau reebau e haver e rebre pugau de les pecunies del dit General aquell salari e gracia annuals los quals tots los altres racionals qui fins aci son stats

han acnstumat haver e rebre. E no resmenys vos alegreu e useu de totes e qualsevol prehominencies prerogatives franqueses libertats e immunitats que los altres racionals qui fins aci lo dit ofici han tengut regit o administrat han usat es son alegrats e han pogut usar e alegrar se. Vos empero abans que dels dit ofici useu o del exercici de aquell vos entremetau hajau e siau tengut prestar sagrament e homenatge de haver vos be feelment e leal en lo us e exercici del dit ofici e de guardar e procurar tot profit e utilitat del dit General e de la dita casa e de squivar tot dan e inutilitat de la prestacio dels quals sagrament e homenatge haja constar per acte publich rebut per lo scriva major de la dita casa e continuat en lo regestre de aquella. Per tant intimant e notificant a les magnificencies e prudencies dels deputats e hoidors de comptes sdevenidors e als altres oficials e ministres de la dita casa tant presents com sdevenidors la creacio del dit ofici als dits diputats pregam ab molta afeccio e als dits altres oficials e ministres diputats locals taulers receptors collectors sobrecollectors guardes e altres oficials e ministres de la dita casa e ofici arrendadors dels drets del General e altres qualsevol persones a les quals se pertangua presents e sdevenidors diem e manam sciennment e delliberada per la auctoritat e preheminencia de nostre ofici que vos dit mossen Joan Francesch Boscha per racional del dit ofici e casa hajen tinguen e reputen e en totes coses al dit ofici pertinents vos obeesquen e obtemperen e dels salari e gracia acostumats deguts e pertanyents vos responguen paguen e

satisfacen segons als predecessors vostres en lo dit ofici tenir reputar obtemperar e respondre era acostumat. E la present nostra carta e totes e sengles coses en ella contengudes tenguen fermament e observen tenir e observar facen e no contrafacen o contravengnen ne altres contrafer o contravenir permeten per alguna raho o causa. En testimoni de les quals coses manam esser fetes les presents signades de nostra propia mano ab lo sagell pendent de nostre ofici sagellades. Dada en la vila de Muntço a dos dies del mes de maig del any de la Nativitat de Nostre Senyor MCCCCLXX. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Solsona.

Nos Bernat Çaportella cavaller diputat general del Principat de Cathalunya.

La probitat discrecio industrria bons e aprovats costums de vos discret Nanthoni Soler habitant en la vila de Verdu dels quals de persones fidedignes havem lea[l] testimoni les quals en actes virtuosos han en vos comprovats nos induexen vos prengam en part de nostra sollicitut. Adonchs a vos dit Anthoni Soler en sobrecollector general de la casa e ofici de la Diputacio del dit Principat de Cathalunya erigim elegim cream constituhim e ordenam en axi que vos dit Anthoni Soler sobrecollector general damunt dit siau e aquell tingau regiau e exercisquau feelment leal e be tot lo temps de vostra vida natural a tot profit e utilitat del dit General e hajau per vostres treballs lo salari e emolu-

ments deguts pertinents e acostumats eus alegreu e useu alegrar e usar pugau de les preeminencies prerogatives franqueses libertats e inmunitats de les quals los precessors vostres en lo dit ofici poden devien e han acostumat de exercir e alegrarse vos empero abans que en lo exercici del dit ofici vos immigiscau e de aquell useu siau tengut prestar sagrament e homenatge de be e lealment haver vos en lo dit ofici e donar compte e raho e restituhir peccunies e totes altres coses les quals a mans vostres per raho del dit ofici pervindran e de aço hajau e siau tengut donar bones e ydonees fermances a conexença nostra e de nostres succehidors en lo dit ofici per lo matex tenor de la qual intimam e notificam als dipputats sdevenidors oficials e ministres de la casa e ofici de la Dipputacio de Cathalunya e als collectors taulers e receptors qualsevol dels drets de les generalitats e novells imposits imposats e imposadors e altres qualsevol persones a solucio del dit drets tengudes en qualsevol manera presents e sdevenidors que vos dit Anthoni Soler per sobrecollector general dessus dit hajen tinguen reputen tracten e obtemperen e del salari degut e pertanyent vos responguen paguen e satisfacen si e segons eren e son tenguts als qui lo dit ofici regien e exercien. E la present nostra carta e totes e sengles coses en aquella contengudes tinguen serven e obtemperen tenir servar e obtemperar facen e noy contrafacen o contravinguen o contrafer o contravenir permeten per alguna causa o raho. En testimoni de la qual cosa manam esser fetes les presents de nostra propia ma subsignades e ab lo

sagell de nostre ofici impendent comunides. Dada en la vila de Monço a III dies del mes de maig del any de la Nativitat de Nostre Senyor MCCCCLXX. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Solsona.

Iguales cartas á la que antecede fueron escritas, con la direccion respectiva, á Antonio Albornar y al discreto Antonio Ferran, notario, la primera llevando la fecha de 20 de abril, y la segunda de 3 de mayo.

Pro discreto Pedro Pastor secretario Comitis Pratarum.

Nos Bernat Çaportella cavaller deputat del General del Principat de Cathalunya.

La probitat industria bons e aprobats custums de vos Pere Pastor natural de la vila de Perpinya dels quals de persones fidedignes havem leal testimoni les quals en actes virtuosos han en vos comprovats nos induexen vos prengam en part de nostra solicitut. Adonchs a vos dit Pere Pastor en notari de les apoques de la casa e ofici de Deputacio del dit Principat de Cathalunya erigim elegim ceram constituhim e ordenam. En axi que vos dit Pere Pastor notari de les dites apoques de la casa e ofici de la Deputacio siau e tingau e exerciscau feelment leal e be tots temps de vostra vida natural a tot profit e utilitat del General. E hajau per vostres treballs lo salari e emoluments deguts perti-

nents e acostumats heus alegreu e useu alegrar e usar pugau de les preheminencies prerogatives franqueses libertats e immunitats de les quals los predecessors vostres en lo dit ofici podien devien e han acustumat de exercir e de alegrarse vos empero abans que de dit ofici useu e del exercici de aquell vos entremeteu hajau e siau tengut prestar sagrament e homenatge de be e lealment haver vos en lo dit ofici e de guardar e procurar tot profit e utilitat del dit General e de la dita casa e de squivar tot dan e inutilitat. Per tant intimant e notificant a les magnificencies e prudencies dels deputats e oydors de comptes sdevenidors e als altres oficials e ministres de la dita casa tant present com sdevenidors la ereccio del dit ofici als dits diputats e oydors de comptes pregam ab molta afeccio e als dits altres oficials e ministres deputats locals taules receptors collectors sobrecollectors guardes e altres oficials e ministres de la dita casa e ofici arrendados dels drets de General e altres qualsevol persones a les quals se pertangue presents e sdevenidors diem e manam scientment e deliberada per . . . . . tat e preheminencies de nostre ofici que a vos dit Pere Pastor por notari de les dites apoques de la dita casa e ofici de la Deputacio hajen tenguen e reputen e en totes coses al dit ofici pertinents vos obeesquen e obtemperen e dels salari e gracia acostumats deguts e pertanyents vos responguen paguen e satisfacen segons als predecessors vostres en lo dit ofici tenir reputar obtemperar e respondre era acustumat. E la present nostra carta e totes e sengles coses en ella contengudes tenguen

fermament e observen tenir e observar facen e no contrafacen o contravenguen ne altres contrafer o contravenir permeten per alguna raho o causa. En testimoni de les quals coses manam esser fetes les presents signades de nostra propia ma e ab lo segell pendent de nostre ofici segellades. Data en la vila de Monço a X dies del mes de abril del any MCCCCLXX. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Solsona.

Pro Damiano Bufraganyes civi civitatis Terracone.

Nos Bernat Çaportella cavaller deputat general del Principat de Cathalunya.

La probitat discrecio industria suficiencia bons e aprobats costums de vos Damia Bufraganyes ciuteda de la ciutat de Terragona dels quals de persones fidedignes havem ver testimoni los quals de experiencia en vos han vists nos induexen vos prengam en part de nostra sollicitud. Adonchs a vos dit Damia Bufagranyes scriva de registre de la casa de la Diputacio e ofici de aquella cream erigim elegim constituim e ordenam. En axi que vos dit Damia Bufraganyes de la dita casa e ofici de aquella siau scriva de registre tot lo temps de vostra vida natural e exerciscau aquell fielment leal e be a tot profit utilitat dels dits General e casa. E hajau per vostres treballs lo salari e emoluments deguts pertinents e acustumats heus alegreu e useu alegrar e usar pugau de les preheminencies perrogatives franqueses libertats inmunitats de les quals

los precessors vostres en lo dit ofici podien devien e han acustumat de exercir e alegrarse. Vos empero abans que al dit ofici vos inmiciscau siau tengut de prestar sagrament e homenatge de be e lealment usar de dit ofici procurant tota utilitat al dit General e squivant tot damnatge en aquell. Per tant intimam e notificam a les reverencies prudencies e magnificencies dels diputats e oydors de comptes oydors e als oficials e ministres de la dita casa ab molta afeccio pregam e als dits altres tots e sengles qualsevol e oficials e altres als quals se pertangue diem e manam scientment e delliberada per auctoritat e preheminencia de nostre ofici que a vos dit Damia Bufagranyes per scriva de registre de la dita casa hajen tinguen e reputen. E dels salari e gracia acostumats deguts e pertinents vos responguen paguen e satisfacen segons als predecessors vostres en lo dit ofici tenir repputar obtemperar e respondre era acustumat. E la present nostra carta e totes e sengles coses en ella contengudes e altres qualsevol aci obmeses per major corroboracio del dit ofici tinguen fermament e observen tenir e observar facen e no contrafacen o vinguen contrafer o contravenir permeten per alguna causa titol o rabo. En testimoni de aço manam fer les presents de nostra propia ma subsignades e en lo segell de nostre ofici empendent comunides. Data en la vila de Monço a deu dies del mes de mars de lany de la Nativitat de Nostre Senyor Mil Quatrecents setanta. — Bernat Çaportella.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Solsona.

AÑO 1471.

Pro Augustino Mora mercader de Tremp.

Nosaltres Guillem Ramon de Muncada prior de la Seu de Tortosa Pere de Roquaberti cavaller e Johan Jorda diputat del General del Principat de Cathalunya.

De la fe probitat e speriencia de vos honorable Nagosti Mora mercader de la vila de Tremp a ple confiants. Ab tenor de la present vos dit Agosti Mora deputat local de la vila de Talarn si e quant ha obediencia del senyor Rey reduhida sie e del vegueriu e terres de Pallars fem constituhim e creham e lo dit ofici a vos acomanam durant nostre beneplacit e de nostres successors en dit ofici. Axi que durant lo dit beneplacit vos dit honorable Agosti Mora siau deputat local en la dita vegueria e terres los drets e preheminencies del dit General guardant defensant e mantenint e altres coses migençant dret e justicia fahent que al dit ofici se sguarde e que fer han acustumat los predeceses vostres en dit ofici. Volem empero que ans que de aquell useu presteu sagrament e homenatge en poder del veguer o de altres oficials de les dites terres o vegueria de Pallars de haver vos lealment e be en aquell e de mantenir e defensar los drets e preheminencies del dit General e totes altres coses diligentment e leal fer que al dit ofici se sguarde migançant tostemps dret

e justicia e que de la dita seguretat que prestareu conste per acte publich. Per lo qual ofici constituhim aquell salari drets e preheminencies que los predecessors vostres per aquell rebre e haver han acustumat e sots aquella forma. Siats empero tengut en lo dit ofici e actes de aquell procehir y star a consell de vostre honorable assessor e conseller que ara es o per temps sera durant lo dit temps de nostre beneplacit. Adonchs ab tenor de les presents requerim los oficials axi ecclesiastichs com seglas en la dita terra e vegueria constituhits sots virtut de la seguretat per ells feta e o que fer son tenguts de obtemperar e exequir nostres requestes e a totes altres persones dehim intimam e per lo interes del dit General manam que a vos dit Agosti Mora hagen e tinguen per deputat local en la dita terra e vegueria lo dit temps durant e que a vos obtemperen los dits oficials e obtemperar facen en lo dit ofici e coses a aquell concernents totes e sengles e los dits oficials vos asistesquen eus hi presten tot auxili e favor opportuns. Dada en la ciutat de Leyda a XXVIIII dies del mes de juliol del any MCCCCLXXI. — G. R. de Muncada.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Solsona.

Pro Francisco Rius notario de Agramunt.

Nosaltres Guillem Ramon de Muncada prior de la Seu de Tortosa Pere de Roquaberti cavaller e Johan Jorda diputats del general del Principat de Cathalunya.

De la fe probitat e speriencia de vos honorable En Franci Rius notari e per la vila de Agramunt a ple confiants ab tenor de la present vos dit Franci Rius deputat loqual de la vila de Agramunt fem constituhim e creham e lo dit ofici a vos acomanam durant nostre beneplacit e de nostres successos en dit ofici. Axi que durant lo dit beneplacit vos dit honorable En Franci Rius siau deputat loqual en la dita vila e vegueria los drets e preheminencies del dit General guardant defensant e mantenint e altres coses migançant dret e justicia. Fahent que al dit ofici se sguarden e que fer han acustumat los predecessors vostres en dit ofici. Volem empero que ans que de aquell useu presteu sagrament e homenatge en poder del veguer o de altres oficials de la dita vila de havervos lealment e be en aquell e de mantenir e defensar los drets e preheminencies del dit General e totes les altres coses diligentment e leal fer que al dit ofici se sguarden migançant tostemps dret e justicia e que de la dita seguretat que prestareu coste per acte publich. Per lo qual ofici vos constituhim aquell salari drets e preheminencies que los predecessors vostres per aquell rebre e haver han acostumat e sots aquella forma. Siats empero tengut en lo dit ofici e actes de aquell procehir e star a consell de vostre honorable assessor e conseller que ara es o per temps sera durant lo dit temps de nostre beneplacit. Adonchs ab tenor de les presents requerim los oficials axi ecclesiastichs com seglas en la dita vila e vegueria constituhits sots virtut de la seguretat per ells feta e o que fer son tenguts de obtemperar e exequir nostres

requestes e totes altres persones dehim intimam e per lo interes del dit General manam que a vos dit Franci Rius hajen e tinguen per deputat loqual en la dita vila e vegueria lo dit temps durant e que a vos obtemperen los dits oficials e obtemperar facen en lo dit ofici e coses a aquell concernents totes e sengles e los dits oficials vos asistesquen eus hi presten tot auxili e favor opportuns. Data en la ciutat de Leyda a VI de setembre del any MCCCCLXXI. — Johan Olivo.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Solsona.

Pro Anthonio Ripoll civitatis Manrese.

Nosaltres Guillem Ramon de Muncada prior de la Seu de Tortosa e dèputat general de Cathalunya e Loys Divorra hoydor de comptes del General del dit Principat.

Confiant de fa fidelitat probitat e industria de vos honorable senyer En Anthoni Ripoll mercader de la ciutat de Manresa ab tenor de la present vos assignam en dipputat local de la dita ciutat e vegueria de aquella e lo dit ofici de dipputacio local a vos acomanam a beneplacit nostre. Axi que durant lo dit beneplàcit siau deputat local en la dita ciutat é vegueria los drets e preheminencies del dit General guardant defensant o mantenint e altres coses fahent que al dit ofici se sguarden e los vostres predecessors en aquell han acostumat e fer poden. Volem empero que ans que useu del dit ofici façau e presteu sagrament e homenatge en poder del veguer o altre oficial real de aqueixa ciu-

tat de haver vos lealment e be en aquell e de guardar defensar e mantenir los drets e preheminencies del dit General. E totes altres coses diligentment leal e be fer que sguarden al dit ofici. E nosaltres ab aquesta requerim tots e sengles oficials axi ecclesiastichs com seglas en la dita ciutat e vegueria constituhits sots virtut de la seguretat per ells feta e prestada e o que fer e prestar son tenguts de obtemperar nostres requestes e a totes altres persones a les quals se pertangua diem intimam e per lo interes del dit General e generalitats sues manam que a vos dit Anthoni Ripoll hajen e tinguen per diputat local e que a vos obtemperen e als dits oficials obtemperar facen en lo exercici e totes coses concernents lo dit ofici. Per lo qual dit ofici vos constituhim aquell salari preheminencies e drets que los predecessors vostres han acostumat en e per aquell haver e rebre. Dada en Moya lo primer de juny any Mil CCCCLXX dos. — G. R. de Muncada.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Solsona.

Pro Berengario Ripoll civitatis Manrese.

Nosaltres Guillem Ramon de Muncada prior de la Seu de Tortosa e deputat del General del Principat de Cathalunya e Loys Divorra oydor de comptes del dit General.

De la fe prohitat industria e bons costums de vos En Berenguer Ripoll de la ciutat de Manresa a ple confiants ab tenor de la present a vos dit Berenguer

Ripoll deputam cream e assignam en sobre collector de la ciutat e vegueria de Manresa de tots los drets de les generalitats axi de bolla de plom sagell de cera entrades e exides e altres qualsevol drets. Axi que vos dit Berenguer Ripoll siau sobrecollector en la dita ciutat e vegueria dels dits drets e tingau la recepcio de aquells e façau albarans de spachaments per exaccio dels dits drets necessaris. E generalment vos dit Berenguer Ripoll pugau fer en la dita sobrecollecta tot e quant los capitols dels dits drets axi fets com fahedors en e circa la exaccio de aquells disponen en les quals coses vos hajau lealment e be a utilitat del dit General tot frau squivant. E siau tengut de la dita sobrecollecta donar compte e raho de tres en tres mesos e tota hora que request sereu per part nostra e dels successors nostres en lo dit ofici. Manam donchs al dit veguer de la dita ciutat e a tots e sengles altres oficials e persones jurisdiccio exercints e altres qualsevol dins los limits de la dita vegueria constituits requerim per lo sagrament e homenatge per ells prestat en lo introit de lurs oficis por virtut del qual son tenguts obtemperar vostres requestes que a vos dit Berenguer Ripoll per sobrecollector en la dita ciutat e vegueria dels dits drets hajen tenguen obtemperen reputen e tracten e dels drets responen. E rebau los salari e emoluments que los predecessors vostres en la dita sobrecollecta rebre e haver han acustumat. E sobre totes e sengles coses concernents la dita sobrecollecta requests los dits oficials vos asistesquen de consell favor e ajuda opportuns e de les preheminencies a semblants sobrecollec-

tors degudes e pertinents usar e alegrar vos permeten. Data en Castello Dampuries a XXVI de juny any Mil CCCCLXX dos. — G. R. de Muncada.

Domini deputati mandarunt mihi Johanni Solsona.

Segun advertencia puesta al pie del documento que precede, se hizo otra provision igual á la anterior, aun que no no consta el nombre de la persona nombrada, por haber desaparecido.

Pro Bernardo Guillermo Sturç de Camp Lonç de la deputacio local de Gerona.

Nosaltres Guillem Ramon de Muncada prior de la Seu de Tortosa e diputat general de Cathalunya e Loys Divorra hoydor de comptes del General del dit Principat.

Confiants de la probitat fidelitat e industria de vos honorable En Bernat Guillem Sturç de Camp lonc ciuteda de Gerona ab tenor de la present vos assignam en deputat local de la dita ciutat e vegueria de aquella. E lo dit ofici de diputacio local vos acomanam a beneplacit nostre. Axi que durant lo dit beneplacit siau diputat local en la dita ciutat e vegueria los drets e preheminencies del dit General guardant defenent e mantenint e altres coses fahent que al dit ofici se sguarden e los vostres predecessors en aquell han acostumat e fer poden. Volem empero que abans que useu del dit ofici façau e presteu sagrament e homenatge en

poder del veguer o altre oficial real de aqueixa ciutat de havervos lealment e be en aquell e de guardar defensar e mantenir los drets e preheminencies del dit General. E totes altres coses diligentment leal e be fer ques sguarden al dit ofici. E nosaltres ab aquesta requerim tots e sengles oficials axi ecclesiastichs com seglas en la dita ciutat e vegueria constituits sots virtut de la seguretat per ells feta e prestada e o que fer e prestar son tenguts de obtemperar nostres requestes e a totes altres persones a les quals se pertanga diem intimam e per lo interes del dit General e generalitats sues manam que a vos dit En Bernat Sturç de Camplonc hajen e tinguen per diputat local e que a vos obtemperen e als dits oficials obtemperar facen en lo exercici e totes coses concernents lo dit ofici. Per lo qual dit ofici vos constituim aquell salari preheminencies e drets que los predecessors vostres han acustumat en e per aquell rebre. Dada en Castello Dampuries a XXVI de juny lany MCCCCLXXII. — G. R. de Muncada.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Solsona

Pro Miquaele Galart de oficio de entrades e exides de Sent Feliu.

Nosaltres Guillem Ramon de Muncada prior de la Seu de Tortosa e diputat general del Principat de Cathalunya e Loys Divorra hoydor de comptes del dit Principat.

Confiants de la probitat fidelitat e industria de vos

En Miquel Gallart acomanam lo ofici de entrades e exides de la dita vila de Sent Feliu. En axi que vos e no altre siau collector e rebedor dels dits drets de les entrades e exid s en la dita vila e tingau la taula de aquells e façau albarans e spachaments e totes altres coses a la dita collecta pertanyents e necessaries. E rebau lo salari e emoluments que les predecessos vostres en lo regiment del dit ofici rebre e haver han acustumat en la qual vos hajau feelment be e leal guardant en tot e per tot lo profit e utilitat del dit General e squivantli tot dampnatge. E siau tengut de totes e sengles peccunies que a vostres mans e poder pervindran del dit dret donar bon compte e raho a nosaltres e als successors nostres en lo dit ofici o a qui nosaltres e ells manarem e voldrem. Per lo exercici empero del dit ofici e abans de inmiscirvos al regiment de aquell prestareu sagrament e homenatge en poder del batle de la dita vila de haver vos lealment e be en lo dit ofici e actes de aquell lo qual vos acomanam a beneplacit nostre e dels successos nostres en lo dit ofici. Manam donchs al dit batle de la dita vila e a tots e sengles altres oficials e persones jurisdiccio exercints e altres dins los limits de la dita collecta constituits requerim en virtut del sagrament e homenatge per ells prestat en lo introit de lurs oficis per virtut del qual son tenguts obtemperar nostres requestes que a vos dit Miquel Gallart per collector dels dits drets hagen tenguen obtemperen reputen e tracten e dels drets responen e les empremtes sagells e arreus al dit ofici necessaris si ga deves vos no son vos desliu-

ren e de aquelles e de les preheminencies a semblants collectors degudes e pertanyents usar e alegrar vos permeten. E sobre totes e sengles coses concernents la dita collecta requests vos asistesquen de consell favor e ajuda opportuns. Data en la vila de Castello Dempuries a XXVII de juny del any MCCCCLXX dos. — G. R. de Muncada.

Domini deputati mandarunt mihi Joanni Solsona.

Pro Berengario de Prunes de oficio de tauler de entrades e exides et cetera de Vich.

Nosaltres Guillem Ramon de Muncada prior de la Seu de Tortosa e deputat general del Principat de Cathalunya e Loys Divorra hoydor de comptes del dit Principat.

Confiants de la industria probitat fidelitat e aprobats costums de vos honorable En Berenguer de Prunes de la ciutat de Vich. Ab tenor de la present'a vos dit En Berenguer de Prunes acomanam la collectá dels drets de les generalitats entrades e exides fogatges e novells imposits de la ciutat de Vich e tingau la taula de aquells e façau albarans e spachaments e totes altres coses a la dita collecta pertanyents e necessaries. E rebau los salari e emoluments que los predecessos vostres en la dita collecta rebre e haver han acustumat en la qual vos hajau feelment be e leal guardant en tot e per tot lo profit e utilitat del dit General squivantli tot dapnatge. E siau tengut de totes e sengles peccunies que a vostres mans e poder de la dita co-

llecta pervindran donar bon compte e raho a nosaltres e als successors nostres en lo dit ofici o a qui nosaltres o ells manarem e voldrem. Per lo exercici empero del dit ofici e abans de immiscirvos al regiment de aquell prestareu sagrament e homenatge en poder del veguer de la dita ciutat de haver vos lealment e be en lo dit ofici e actes de aquell. Lo qual vos acomanam a beneplacit nostre e dels successos nostres en lo dit ofici. Manam donchs al dit veguer de la dita ciutat e a totes e sengles altres oficials e persones jurisdiccio exercints e altres dins los limits de la dita collecta constituits requerim en virtut del sagrament e homenatge per ells prestat en lo introit de lurs oficis per virtut del qual son tenguts obtemperar nostres requestes que a vos dit honorable En Berenguer de Prunes per collector dels dits drets hagen tenguen obtemperen reputen e tracten e dels drets responen e les empremptes arreus e sagells a la dita collecta necessaries si ga deves vos no son vos desliureu e de aquells e de les preheminencies a semblants collectors degudes pertanyents usar e alegrar vos permeten. E sobre totes e sengles coses concernents la dita collecta requests vos asistesquen de consell favor e ajuda oportuns. Data en la vila de Castello Dampuries a XXVIIII de juny del any Mil CCCCLXX dos. — G. R. de Muncada.

Domini deputati mandarunt mihi Johanni Solsona.

Otra carta igual á la que precede, con la direccion res-

pectiva, fué enviada á Antonio Corts, de San Lorenzo de la Muga.

Pro Francisco Loberes de la sobrecollecta del bisbat de Gerona.

Nosaltres Guillem Ramon de Muncada prior de la Seu de Tortosa diputat del General de Cathalunya e Loys Divorra hoydor de comptes del dit General.

De la fe probitat e industria de vos En Francesch Loberes de la ciutat de Girona a ple confiants ab tenor de la present a vos dit Francesch Loberes deputam cream e assignam en sobrecollector general en lo bisbat de Girona de tots los drets de les generalitats axi de bolla de plom e segell de cera entrades e exides com altres qualsevol drets. Axi que vos dit Francesch Loberes siau collector e rebedor general de tots los dits drets e tinguau la recepcio de aquells en lo dit bisbat e façau los spatxaments per exaccio dels dits drets necessaris. E generalment vos dit Francesch Loberes pugau fer en la dita sobrecollecta tot quant los capitols dels dits drets axi fets com fahedors en e circa la exaccio de aquells disponen en les quals coses vos hajau feelment e be a utilitat del dit General tot frau squivant. E siau tengut de la dita sobrecollecta donar comte e rabo de tres en tres mesos e tota hora que request sereu per part nostra e dels successors nostres en lo dit ofici. Per lo exercici empero del dit ofici e abans de inmiscir vos al regiment de aquell prestareu sagrament e homenatge en poder del veguer de la dita

ciutat de Girona de haver vos lealment e be en lo dit ofici e actes de aquell. Manam donchs al dit veguer de la dita ciutat e sengles altres oficials e persones jurisdiccio exercints e altres dins los limits de la dita collecta constituits requerim per virtut del sagrament e homenatge per ells prestat en lo introhit de lurs oficis per virtut del qual son tenguts obtemperar nostres requestes que a vos dit Francesch Loberes per sobrecollector general en lo dit bisbat dels dits drets hajen tenguen obtemperen reputen e tracten e dels drets responen. E rebau lo salari e emoluments que los predecessors vostres en la dita sobre collecta rebre e haver han acostumat. E sobre totes e sengles coses concernents la dita sobrecollecta los dits oficials requests vos asistesquen de consell favor e ajuda opportuns e de les preheminencies a semblants sobrecollectors degudes e pertanyents usar e alegrar vos permeten. Dada en Girona a tres de juliol any Mil CCCCLXX dos. — G. R. de Muncada.

Domini deputati mandavit mihi Johanni Solsona.

Pro Johanne Conangla de plom e cera de Gerona.

Nosaltres Guillem Ramon de Muncada prior de la Seu de Tortosa e deputat del General de Cathalunya e Luys Divorra hoydor de comtes del dit General consistori de la Deputacio fents e representants.

De la fe probitat e speriencia de vos En Joan Conangle de la ciutat de Girona a ple confiants. Ab tenor de la present a vos dit Joan Conangle acomanam

la collecta de plom e cera de la dita ciutat de Girona. En axi que vos dit Joan Conangle e no altre siau collector e rebedor dels dits drets en la dita ciutat e tingau la taula de aquells e façau albarans e spachaments e totes altres coses a la dita collecta pertanyents e necessaries. E rebau lo salari e emoluments que los predecessos vostres en lo regiment de la dita collecta rebre e haver han acostumat en la qual vos hajau feelment be e leal guardant en tot e per tot lo profit e utilitat del dit General esquivantli tot dampnatge. E siau tengut de totes e sengles peccunies que a vostres mans e poder dels dits drets pervindran donar bon compte e raho a nosaltres e als successors nostres en lo dit ofici o a qui nosaltres o ells manarem e voldrem. Per lo exercici empero del dit ofici e abans de immiscir vos al regiment de aquell prestareu sagrament e homenatge en poder del veguer de la dita ciutat de haver vos lealment e be en lo dit ofici e actes de aquell. Lo qual vos acomanam a beneplacit nostre e dels successos nostres en lo dit ofici. Manam donchs al dit veguer de la dita ciutat e a totes e sengles altres oficials e persones jurisdiccio exercints e altres dins los limits de la dita collecta constituits requerim per virtut del sagrament e homenatge per ells prestat en lo introit de lurs oficis per virtut del qual son tenguts obtemperar nostres requestes que a vos dit Joan Conangle per collector dels dits drets hagen tinguen obtemperen reputen e tracten e dels dits responen e les emprentes arreus e sagells a la dita collecta necessaries si ya devers vos no son vos desliuren e de aquells e de les

preheminencies a semblants collectors degudes e pertinents usar e alegrarse permeten. E sobre totes e sengles coses concernents la dita collecta requests vos asistesquén de consell favor e ajuda opportuns. Dada en Badalona a deu del mes de joliol any Mil CCCC LXX dos. — G. R. de Muncada.

Dominus deputatus mandavit mihi Johanni Solsona.

Per an Manuel de Montleo de la collecta de la Fatarella general de tots los drets.

Nosaltres Guillem Ramon de Muncada prior de la Seu de Tortosa e diputat del Principat de Cathalunya e Luys Divorra donzell hoidor de comptes del General del dit Principat consistori de la Diputacio faents e representants.

De la fe probitat e inudustria de vos honorable En Manuel de Monleo del loch de la Fatarella plenament confiant. Ab tenor de la present vos acomanam la collecta dels drets de les generalitats de plom e de cera entrades e exides e novells imposits si sen imposaran lany ho trienni seguent en la dita vila de La Fatarella e pertinencies de la collecta de aquella. E axi mateix guarda de la dita vila e pertinencies de aquella. En axi que vos dit Manuel de Monleo e no altri siau collector guarda e rebedor dels dits drets en la dita collecta e tingau la taula de aquells e façau albarans e spatxaments e totes altres coses a la dita collecta e guarda de General pertanyents e necessaries. E rebau lo salari e emolument que los predecessors vostres en lo regi-

ment de les dites collecta e guarda rebre e haver aci han custumat. En les quals vos hajau feelment be e leal guardant en tot e per tot lo profit e utilitat del dit General esquivantli tots dampnatges. E siau tenguts de totes e sengles peccunies que a vostres mans e poder dels dits drets pervendran donar bon compte e raho a nos o als successos nostres en lo dit ofici o a qui nos o ells manarem. Per lo exercici empero del dit ofici e abans de inmiscir vos al regiment de aquell prestareu sagrament e homenatge en poder del diputat local de aquexa vegueria de haver vos lealment e be en lo dit ofici e actes de aquell lo qual vos acomanam durant lo temps de vostra vida natural. Manam donchs al diputat sobre dit de la dita vegueria e a tots e altres sengles oficials e persones jurisdiccio exercints e altres dins los limits de la dita collecta constituits requerim per virtut del segrament e homenatge per ells prestat en lo introit de lurs oficis per virtut dels quals son tenguts obtemperar nostres justes requestes que a vos dit Manuel Monleo per collector dels dits drets hajan tinguen reputen obtemperen e tracten e dels dits drets responen e les empremtes segells e arreus de la dita bolla si ya devers vos no son vos delliuren e de aquells e de les preheminencies a semblants collectors degudes e pertinents usar e alegrarse permeten. E sobre totes e sengles coses concernents la dita collecta e guarda requests vos assistesquen de consell favor e ajuda opportuns. Dada en Badalona a dotze dies del mes de juliol del any de la Nativitat de Nostre Senyor MCCCC setanta dos.

Segun nota al pie, se hizo igual provision á favor de Pedro Morull, para la colecta del propio lugar y marina, y de Pedro Antonio Mateu, para la de Granollers y todo el Vallés, advirtiéndose además, que, á 12 de julio, el baile Antonio Mas prestó juramento y homenage de dar su consejo, favor y ayuda, siempre que conviniere, á los referidos colectores, para la exaccion de los derechos del General.

Pro honorabili Johanne Farrer dez Pujol.

Nosaltres Guillem Ramon de Muncada prior de la Seu de Tortosa Pere de Rocaberti cavaller en lo bisbat de Gerona domiciliat e Johan Jorda ciutada de la ciutat de Tortosa deputats del General del Principat de Cathalunya.

De la fe probitat e speriencia de vos honorable En Johan Farrer Dez Pujol a ple confiants. Ab tenor de la present a vos dit Johan Farrer dez Pujol deputat local de la ciutat de Vich e vegueria de Osona fem constituim e cream e lo dit ofici a vos acomanam durant nostre beneplacit e de nostres successors en dit ofici. Axi que durant lo dit beneplacit vos dit En Johan Farrer dez Pujol siau diputat local en la dita ciutat e vegueria los drets e preheminencies del dit General gordant defensant e mantenint e altres coses migançant dret e justicia fahent que al dit ofici se sguarden e que fer han acostumat los predecessors vostres en dit ofici.

Volem empero que ans que de aquell useu presteu se-grament e homenatge en poder del veguer de la dita ciutat de Vich de haver vos lealment e be en ajuda e de mantenir e defensar los drets e prohéminencies del dit General e totes altres coses diligentment e leal fer que al dit ofici se sguarden migançant tostemps dret e justicia e que de la dita seguretat que prestareu conste per acte publich. Per lo qual ofici vos constituhim aquell salari drets e prehéminencies que los predecessors vostres per aquell rebre e haver han acostumat e sots aquella forma. Siats empero tengut en lo dit ofici e actes de aquell procehir e star a consell de vostre honorable assessor e conseller qui ara es o per temps sera durant lo dit temps de nostre beneplacit. Adonchs ab tenor de les presents requerim los oficials axi ecclesiastichs com seglas en la dita terra e vegueria constituits sots virtut de la seguretat per ells prestada e feta o que prestar e fer son tenguts de obtemperar e exequir nostres requestes e a totes altres persones dehim intimam e per lo interes del dit General manam que a vos dit Johan Farrer dez Pujol hajen a tinguen per diputat local en la dita ciutat e vegueria de Osona lo dit temps durant e qui a vos obtemperen los dits oficials e obtemperar facen en lo dit ofici e coses en aquell concernents totes e sengles e los dits oficials vos assistesquen eus hi presten tot auxili e favor opportuns. Dada en lo monestir de Pedralbes a XXIII de agost del any MCCCCLXX dos. — Guillem R. de Muncada.

Per lo honorable En Berenguer de Prunes ciutada de la ciutat de Vich.

Nosaltres Guillem Ramon de Muncada Prior de la Seu de Tortosa Pere de Rocaberti cavaller en lo bisbat de Gerona domiciliat e Johan Jorda ciutada de la ciutat de Tortosa diputats del General del Principat de Cathalunya.

Attenents en dies passats vos En Berenguer de Pruners ciutada de la ciutat de Vich esser stat provehit e deputat en collidor e receptor dels drets de les generalitats de la bolla de plom e segell de cera e de la canameceria entrades e exides fogatges e altres drets e imposits imposats e imposadors e hajau prestar sagrament e homenatge per lo exercici de aquell en la dita ciutat de Vich e vegueria de Osona ab provisio a vos feta dada en Castello de Ampurias a XXVIIII de juny any MCCCCLXX dos sens prejudici de dita provisio no gens aquella derogant mas la potestat amplant. Ab tenor de la present a beneplacit nostre e de nostres successors deputats vos comanam la collecta de les dites generalitats de la bolla de plom e sagell de cera e de canamasseria joyes entrades exides fogatges e altres imposits e imposadors quis cullen e culliran en la dita ciutat de Vich e vegueria de Osona e encara pleguador de les peccunies procehides e procehidores dels dits drets en les taules foranes ab la dita ciutat acostumades arrendar. Axi que vos en nom nostre per lo dit General siats collidor e receptor dels dits drets ab les

porrogatives acustumades e culliats e exhigats e collir e exhigir façats per vostres ydoneus substituits de e per les quells compte e raho donar siau tengut aquells en la dita ciutat e vegueria e hajats e rebats e a vostres utilitats apliquets los salari e drets acostumats e puxats per los dits drets aquells quils fraudaran acusar davant lo diputat local e fer arestar emparar e a vostres mans e poder haver les coses e o robes en que trobareu los dits drets esser fraudats e los fraudants instar e requerir esser punits castigats e executats axi per confiscacio de les dites robes en que la dita frau sera comesa com per les penes a aço apposades e totes altres coses puxats fer e exercir que semblants collidors e receptors han acostumat. Car sobre aquelles e dependents delles vos cometem e donam plen poder. No volem empero que de les dites penes e bans puxau fer composicions gracies avinences algunes ans les hajau a denunciar a nosaltres e als nostres successors o al dit deputal local. Pregants e requerints ab tenor de les presents tots e sengles oficials axi reyals e de ecclesiastichs com de barons e altres e manants al dit deputat local que a vos dit Berenguer de Prunes qui ja haveu prestada seguretat e sagrament e homenatge de be e lealment haver vos en lo dit ofici a tota utilitat e honor del dit General e de dar bon compte daço que per lo dit ofici rebreu hajen e tenguen per collidor e receptor dessus dit e encara vos donen consell favor e ajuda en totes coses que mester sia al us e exercici del dit ofici a util del dit General. No resmenys ab aquesta matexa vos donam facultat de fer cera gomada de

la color que voldreu a us del dit ofici. En testimoni de les quals coses manam la present esser feta ab lo segell major de nostre ofici de diputacio en lo dors sagellada. Data en lo monestir de Pedralbes a XXIII dies del mes de agost del any de la Nativitat de Nostre Senyor MCCCCLXX dos. — G. R. de Muncada.

Per En Johan Gorgoll.

Nosaltres Guillem Ramon de Muncada prior de la Seu de Tortosa Pere de Rocaberti cavaller e Joan Jorda ciutada de la ciutat de Tortosa diputats del General del Principat de Cathalunya.

De la fe probitat e speriencia de vos En Joan Gorgoll mercader de la vila de Palamos a ple confiants. Ab tenor de la present a vos dit En Joan Gorgol acomanam la collecta dels drets de les generalitats de plom e cera fogatges e novells imposits de la vila de Palamos. En axi que vos dit En Johan Gorgoll e no altre siau collector e rebeder dels dits drets en la dita vila e tinguau la taula de aquells e façau albarans e spachaments e totes altres coses a la dita collecta pertanyents e necessaries. E rebau lo salari e emoluments que los precessors vostres en lo regiment de la dita collecta rebre e haver han acustumat. En la qual vos hajau feelment be e leal guardant en tot e per tot lo profit e utilitat del dit General e squivant li tot lo damnatge. E siau tengut de totes e sengles peccunies que a vostres mans e poder dels dits drets pervindran donar bon compte e raho a nosaltres o als successors nostres en lo dit ofici

o a qui nosaltres e ells manarem. Per lo exercici empero del dit ofici e abans de immiscir vos al regiment de aquell prestareu sagrament e homenatge en poder del balle de la dita vila de haver vos lealment e be en lo dit ofici e actes de aquell. Lo qual vos acomanam a beneplacit nostre e dels successors nostres en lo dit ofici. Manam donchs al balle de la dita vila e a tots e sengles altres oficials e persones jurisdiccio exercints e altres dins los limits de la dita collecta constituits requerim per virtut del sagrament e homenatge per ells prestat en lo introit de lurs oficis per virtut del qual son tenguts obtemperar nostres requestes que a vos dit Johan Gorgoll per collector dels dits drets hagen tenguen obtemperen reputen e tracten e dels drets responen e les emprentes sagells e arreus de la dita bolla si ya devers vos no son vos desliuren e de aquells e de les preheminencies a semblants collectors degudes e pertinents usar e alegrar vos permeten. E sobre totes e sengles coses concernents la dita collecta requests vos assistesquen de consell favor e ajuda opportuns. Dada en lo monestir de Pedralbes a XV de setembre del any Mil quatrecents setanta dos. — G. R. de Muncada.

Domini deputati mandarunt michi Johanni Solsona.

Aun cuando precede al documento que sigue, esta nota : *Non venit ad efectum*, pero se ha creido conveniente transcríbirlo, por los duplicados que se hicieron del mismo para otras personas, segun advertencia que se encuen-

tra á continuacion, cuyos documentos se ignora si pueden ó no ser comprendidos en el anulamiento que supone la referida nota.

Pro magnifico Ludovico de Malda domicello.

Nosaltres Guillem Ramon de Muncada prior de la Seu de Tortosa Pere de Rocaberti cavaller e Joan Jorda ciutada de la ciutat de Tortosa deputats del General del Principat de Cathalunya.

De la fe industria e probitat de vos honorable En Luys de Malda donzell tenint ara de present vostre domicili en la vila de Cervera a ple confiants. Ab tenor de la present a vos dit Luys de Malda collector del dret de la cayamaçeria de la ciutat de Barcelona constituim cream e ordenam. En axi que vos dit Luys de Malda e no altre siau collector dels dits drets e aquell regiscau lealment fel e be a tota utilitat e profit del dit General e façau albarans spatxaments e actes al exercici del dit ofici necessaris opportuns e acostumats fer. E rebau exhigisquau e a totes utilitats apliqueu lo salari per aquell acostumat donar e lo qual als predecessors vostres en lo dit ofici axi be es stat assignat per la qual raho abans de inmiscir vot al exercici del dit ofici prestareu sagrament e homenatge de boqua e de mans segons es acostumat de be e lealment haver vos en lo exercici del dit vostre ofici e de procurar tota utilitat al dit General esquivantli tot dampnatge e de dar verdader compte e raho de tot ço e quant a vostres mans pervindra per raho del dit ofici e restituhireu tot ço e

quant restituhidor siau. Car nosaltres sobre les coses al dit ofici pertanyents totes e sengles e dependents incidents e emergents de aquelles a vos dit Luys de Malda nostres veus loch poder e facultat vos cometem e atorguam ab les presents. Per les quals intimam diem e manam en quant a nosaltres se sguarda per auctoritat de nostre ofici a qualsevol persones a exsolucio dels dits drets tengudes en alguna manera que de aquells dits drets a vos com a collector dessus dit responen e satisfacen segons als altres collidors tenguts eren e han acostumat. E als oficials qualsevol requerim que sobre les coses dessus dites exiquidores vos presten consell favor e ajuda opportuns tantes vegades quantes requests seran. En testimoni de la qual manam esser feta la present ab lo segell de la diputacio en lo dors sagellada. Data en lo monestir de Pedralbes a XXXI de agost del any Mil CCCCLXXII. — G. R. de Muncada.

Fué enviada carta, igual á la que precede, con la direccion respectiva, á Andrés Artado y á su hijo, del mismo nombre, bajo fecha 30 de setiembre, exigiéndoles la prestacion del juramento y homenage.

Se exigió asimismo el juramento y homenage á Bernardo Çafarrera, al confirmarle en la diputacion local, á fin de que pudiese recibir igual prestacion por parte de los padre é hijo antes nombrados, y reformar la colecta.

Pro honorabili Berengario de Prunes receptori in vicariis de Besolu Camprodon e de Ripoll.

Nosaltres Guillem Ramon de Muncada prior de la Seu de Tortosa Pere de Rochaberti cavaller e Johan Jorda ciutada de la ciutat de Tortosa diputats del General de Cathalunya.

De la fe probitat e sperienc'a de vos honorable En Berenguer de Prunes ciutada de la ciutat de Vich a ple confiants sens derogacio e prejubi de la potestat a vos donada en la collecta de Vich ab tenor de la present a vos dit Berenguer de Prunes collector general deputam cream e assignam en les vegueries de Besalu Comprodon e Ripoll e quiscuna delles e en quiscunes viles lochs castells e terres de aquelles en axi que vos dit Berenguer de Prunes de per vos e per miga de qualsevol substituits vostres los quals a les coses dejus scrites puscau surogar e substituir exhigiscau rebau e exhigir e rebre façau qualsevol drets de generalitats fogatges e imposits axi nous com vells e axi introduits com introhidors e rebau e exhigiscau los salaris e emoluments deguts pertanyents e rebre acostumats e façau totes altres coses a efecte de les sobreditès utils o necessaries. Per la qual raho haveu prestat sagrament e homenatge en poder nostre de be e lealment haver vos en lo exercici de vostre ofici a tota utilitat del General e de retre compte e raho del que per raho del dit ofici a vostres mans pervendra e restituir tot ço e quant restituir hajau car nosaltres sobre

les coses del dit ofici pertanyents totes e sengles e dependents incidents e emergents de aquelles a vos dit Berenguer de Prunes nostres veus loch poder e facultat vos cometem e atorgam ab les presents. Per les quals intimam diem e manam en quant a nosaltres se sguarde per auctoritat de nostre ofici a qualsevol persones a exsolucio dels dits drets tengudes en alguna manera que de aquells dits drets a vos com a collector desus dit responguen e satisfacen segons a altres collectors tenguts eren e han acostumat. E als oficials qualsevol requerim que sobre les coses desus dites exequidores vos presten consell favor e ajuda opportuns tantes vegades quantes requests seran. En testimoni de la qual manam esser feta la present ab sagell de la Deputacio en lo dors sagellada. Dada en lo monestir de Pedralbes a XXX dies del mes de setembre del any Mil CCCCLXX dos.

Per En P. Johan.

Nosaltres Guillem Ramon de Muncada prior de la Seu de Tortosa Pere de Rochaberti cavaller e Johan Jorda ciutada de la ciutat de Tortosa deputats del General del Principat de Cathalunya.

De la fe probitat e esperiencia de vos En Pere Johan scrivent de la vila de Terraça a ple confiants. Ab tenor de la present a vos dit Pere Johan acomanam la collecta dels drets de les generalitats de plom e cera fogatges e novells imposits de la dita vila perroquies e terme de Terraça. En axi que vos dit En Pere Johan

e no altre siau collector e rebedor dels dits drets en la dita vila e tingau la taula de aquells e façau albarans e spatxaments e totes altres coses a la dita collecta pertanyents e necessaries. E rebau lo salari e emoluments que los precessors vostres en lo dit regiment de la dita collecta rebre e haver han acostumat. En la qual vos hajau faelment be e leal guardant en tot e per tot lo profit e utilitat del dit General e squivant li tot lo dampnatge. E siau tengut de totes e sengles peccunies que a vostres mans e poder dels dits drets pervindran donar bon compte e raho a nosaltres o als successors nostres en lo dit ofici o a qui nosaltres e ells manarem. E per lo exercici del dit ofici haveu prestat en poder nostre sagrament e homenatge de be e lealment aver vos en lo dit ofici e actes de aquell lo quals vos acomanam a beneplacit nostre e dels successors nostres en lo dit ofici. Manam donchs al batle de la dita vila e a tots e sengles altres oficials e persones jurisdiccio exercints e altres dins los limits de la dita collecta constituhits requerim per virtut del sagrament e homenatge per ells prestat en lo introhit de lurs oficis per virtut del qual son tenguts obtemperar nostres requestes que a vos dit Pere Johan per collector dels dits drets responguen e les emprentes segells e arreus de la dita bolla si ya deves vos no son vos desliuren e de aquells e de les preheminencies a semblants collectors degudes e pertinents usar e alegrar vos permeten. E sobre totes e sengles coses concernents la dita collecta requests vos assistesquen de consell favor e ajuda opportuns. Dada en lo monestir de Pedralbes

lo primer dia del mes de octubre del any de la Nativitat de Nostre Senyor Mil CCCCLXX dos. — G. R. de Muncada.

Adviértese al pié de este documento, que el mencionado Pedro Juan prestó, á 7 del mes de octubre, el juramento y homenage de boca y manos, en virtud del cual pudo pasar al desempeño del nuevo oficio que se le conferia.

Pro magnifico Ludovico de Malda domicello.

Nosaltres Guillem Ramon de Muncada prior de la Seu de Tortosa Pere de Rocaberti cavaller e Joan Jorda ciutada de la ciutat de Tortosa deputat del General del Principat de Cathalunya.

De la fe industria e probitat de vos honorable En Luis de Malda donzell tenint ara de present vostre domicili en la vila de Cervera a ple confiants. Ab tenor de la present a vos dit Luis de Malda collector dels drets de les entrades e exides procehints de qualsevol mercaderies robes e coses que dins lo Principat de Cathalunya deuen e han acostumat de pagar e aquell es asaber ofici lo qual regie e exercie e o regeix e exerceix En Luis Granada. En axi que vos dit Loys de Malda e no altre siau collector dels dits drets e aquell regiscau lealment feel e de tota utilitat e profit del General e façau e exerciau tots e sengles actes al exercici del dit ofici necessaris opportuns e acostumats fer.

E rebau exhigiscau e a vostres utilitats apliqueu lo salari per aquell acostumat donar e lo qual al dit Luys Granada e altres predecessos vostres en lo dit ofici axi be es stat acostumat exercir e regir e assignar. Per la qual raho abans de inmiscirvos al exercici del dit ofici prestareu sagrament e homenatge de boqua e de mans segons es acostumat de be e lealment haver vos en lo exercici del dit vostre ofici e de procurar tota utilitat la dit General squivantli tot dampnatge e de dar verdader compte e raho de tot ço e quant a vostres mans pervindra per raho del dit ofici e restituhireu tot ço e quant restituhidor siau. Car nosaltres sobre les coses al dit ofici pertanyents totes e sengles e dependents incidents e emergents de aquelles a vos dit Luys de Malda nostres veus lochs poder e facultat cometem acomanam e atorgam ab les presens. Per les quels intimam diem e manam en quant a nosaltres se sguarda per auctoritat de nostre ofici a qualsevol persones a exsolucio dels dits drets tengudes en alguna manera que de aquells dits drets a vos com a collector dessus dit responen e satisfacen segons als altres collectors tenguts heren e han acostumat. E als oficials qualsevol requerim que sobre les coses dessus dites exequidores vos presten consell favor e ajuda opportuns tantes vegades quantes requests seran. En testimoni de la qual cosa manam esser feta la present ab lo segell de la Deputacio en lo dos sagellada. Dada en lo monestir de Pedralbes a XXXI de agost del any Mil CCCCLXX dos. — G. R. de Muncada.

Pro honorabili Miquaele Calaf de Castello de Farfanya.

Nosaltres Guillem Ramom de Moncada prior de la Seu de Tortosa Pere de Rocaberti cavaller e Johan Jorda ciutada de la ciutat de Tortosa deputats del General del Principat de Cathalunya.

De la fe probitat e industria ydoneytat habilitat suficiencia e aprobats costums de vos honorable En Miquel Calaf burges de la vila de Castello de Farfanya a ple confiants. Ab tenor de la present vos acomanam la collecta dels drets de les generalitats de plom e cera entrades e exides fogatges e novells imposits de la dita vila de Castello e pertinencies de aquella. En axi que vos dit En Miquel Calaf e no altre siau collector e rehebedor dels dits drets en la dita collecta e tingau la taula de aquells e façau albarans e spatchaments e totes altres coses a la dita collecta pertanyents e necessaries. E rehebau los salari e emoluments que los predecessors vostres en lo regiment de la dita collecta rebre e haver han acostumat. En la qual vos hajau feelment be e leal guardant en tot e per tot lo profit e utilitat del General e squivantli tot dampnatge. E siau tengut de totes e sengles peccunies que a vostres mans e poder dels dits drets pervindran donar bon compte e raho a nosaltres o als successors nostres en lo dit ofici o al collector general o a qui nosaltres o ells manarem. Per lo exercici empero del dit ofici e abans de immiscirvos al regiment de aquell prestareu sagrament

e homenatge en poder del deputat local de aquexa vegueria e haver vos lealment e be en lo dit ofici e actes de aquell lo qual vos acomanam tot lo temps de vostra vida natural. Manam donchs al deputat sobredit de la dita vegueria e a tots e sengles altres oficials e persones jurisdiccio exercints e altres dins los limits de la dita collecta constituhits requerim per virtut del sagrament e homenatge per ells prestats en lo introhit de lurs oficis per virtut del qual son tenguts obtemperar nostres requestes que a vos dit En Miquel Calaf per collector dels dits drets hajen tinguen reputen obtemperen e tracten e dels dits drets responen e les empremptes sagells e arreus de la dita bolla si ya deves vos no son vos desliuren e de aquells e de les preheminencies a semblants collidos degudes e pertinents usar e alegrar vos permeten. E sobre totes e sengles coses concernents la dita collecta requests vos asistesquen de favor consell e ajuda opportuns. Dada en lo monestir de Pedralbes lo primer de setembre del any Mil CCCCLXX dos. — G. R. de Muncada.

Pro Simeone Cabaçes ville Itone.

Nosaltres Guillem Ramon de Muncada prior de la Seu de Tortosa Pere de Rocaberti cavaller e Joan Jordà ciutada de la ciutat de Tortosa diputats del General dēl Principat de Cathalunya.

De la probitat industria ydoneitat abilitat suficiencia e aprobats costums de vos honorable En Simo Cabaçes de la vila de Itona a ple confiants. Ab tenor de la

present vos acomanan la collecta dels drets de les generalitats de plom e cera entrades e exides fogatges e novells imposits de la dita vila de Itona e pertinencies de aquella. En axi que a vos dit En Simo Cabaçes e no altre siau collector e rehebedor dels dits drets en la dita collecta e tingau la taula de aquells e façau albarans e spechaments e totes altres coses a la dita collecta pertanyents e necessaries. E reebau lo salari e emoluments que los predecessors vostres en lo regiment de la dita collecta rebre e haver han acostumat en la qual vos hajau feelment be e leal guardant en tot e per tot lo profit e utilitat del dit General e squivantli tot dampnatge. E siau tengut de totes e sengles peccunies qne a vostres mans e poder dels dits drets pervindran donar bon compte e raho a nosaltres o als successors nostres lo dit ofici o al collector general o a qui nosaltres o ells manarem. Per lo exercici empero del dit ofici e abans de inmiscir vos al regiment de aquell prestareu sagrament e homenatge en poder del deputat local de aquexa vegueria de havervos lealment e be en lo dit ofici e actes de aquell. Lo qual vos acomanam tot lo temps de vostra vida natural. Manam donchs al deputat sobredit de la dita vegueria e a tots e sengles altres oficials e persones jurediccio exercints e altres dins los limits de la dita collecta constituits requerim per virtut del sagrament e homenatge per ells prestats en lo introit de llurs oficis per virtut del qual son tenguts obtemperar nostres requestes que a vos dit En Simo Cabaçes per collector dels dits drets hajen tinguen reputen obtemperen e tracten e dels dits drets

responen e les empremptes sagells e arreus de la dita bolla si ya deves vos no son vos desliuren e de aquells e de les preheminencies a semblants collidors degudes e pertinents usar e alegrar vos permeten. E sobre totes e sengles coses concernents la dita collecta requests vos assistesquen de consell favor e ajuda opportuns. Dada en lo monestir de Pedralbes lo primer dia del mes de setembre del any Mil CCCCLXX dos. — G. R. de Muncada.

Pro Nicolao Antist notario.

Los diputats del General del Principat de Cathalunya residents en Barchinona.

Confiants e informats de la suficiencia industria e lealtat de vos En Nicolau Antist notari ciuteda de Leyda ab la present fem e constituhim a beneplacit nostre e de nostres successors deputats a vos dit En Nicolau Antist que haveu prestat jurament en poder nostre de be e lealment exercir lo dit ofici de la scrivania de la deputacio local de la dita ciutat de Leyda sens salari algu ordinari del dit General axi que vos e no altre notari durant lo dit beneplacit siats scriva de la dita deputacio. E hajats los emoluments salaris guanys e sdeveniments de les scriptures que en la dita scrivania de la dita deputacio fareu e scriureu segons es acostumat eus alegreu de les prerogatives que altres scrivans de la dita deputacio han acostumat de alegrarse. Manam per ço ab aquesta mateixa al deputat local de la dita deputacio que ara es e per avant sera que durant lo

dit beneplacit vos hajen e tinguen per scriva de la dita deputacio e ab vos e no ab altre facen les scriptures de la dita deputacio. En testimoni de la qual cosa vos manam esser feta la present sagellada ab lo segell comu de nostra deputacio. Data en Barchinona a XVIII dies de dehembre en lany de la Nativitat de Nostre Senyor MCCCCLXX tres. (?) — G. R. de Muncada.

P. de Botorrita.

Nos Bernat Çaportella cavaller e diputat unich del General del Principat de Cathalunya.

La probitat industria bons e aprovats costums de vos En Pere de Botorita dels quals de persones fidedignes havem leal testimoni les quals en actes virtuosos han en vos comprovats nos induyen vos prengam en part de nostra sollicitut. Adonchs a vos dit Pere Botorita en ajudant del hofici de regidor los comptes de la casa de la Diputacio del dit General que vuy regex En Johan Gener notari erigim elegim cream constituhim e ordenam. En axi que vos dit Pere Botorita lo dit ofici de ajudant tingau e exercitau feelment leal e be tots temps de vostra vida natural a tot profit e utilitat del General. E hajau per vostres treballs lo sallari e emoluments deguts pertinents e acostumats e vos alegreu useu alegrar e usar pugau de les peccunies prerogatives franqueses libertats e inmunitats de les quals los predecessors vostres en lò dit ofici podien devien e an acostumat de exercir e de alegr. . . . . Vos empero ans que del dit ofici useu e del exercici de aquel

vos entremetau ajau e siau tengut prestar sagrament e homenatge de be e lealment aver vos en lo dit ofici e de guardar e procurar tot profit e utilitat del dit General de la dita casa e squivar tot dan e inutillitat. Per tant intimant e notificant e les magnificencies e prudencies dels diputats e hoydos de comptes sdevenidors e als altres oficials e ministres de la dita casa tan presens com sdevenidors la collacio del dit ofici als dits diputats hoydors de comtes pregam ab molta afeccio e als dits altres oficials e ministres diputats los quals tallers e receptors collectors sobrecollectors guardes e altres oficials e ministres de la casa e ofici arrendadors dels drets del General e altres qualsevol persones a les quals se pertanga presents e sdevenidors diem e manam scientment e desliberada per auctoritat e preminencia de nostre ofici que a vos dit Pere Botorita per ajudant predit de la dita casa e ofici de la Diputacio hajen tinguen e reputen en totes coses al dit pertinens vos hobeisquen e obtemperen. E de los sallari e gracia acostumats deguts e pertanyents vos responguen paguen e satisfacen segons als predecessors vostres en lo dit ofici tenir e reputar e obtemperar respondre era acostumat. E la present nostra carta e totes e sengles coses en ella contengudes fermament e observen tenir e obtemperar facen e no contrafacen e contravenguen ne altres contrafer e contravenir permeten per alguna raho o causa. En testimoni de les quals coses manam es er fetes les presents signades de nostra propia ma ab lo sagell pendent de nostre ofici sagellades. Data en la vila de Monço a deu dies del mes

de abril del any Mil CCCC setanta. (?)

Pro Ludovico Arlambau.

Nos Bernat Çaportella cavaller diputat del General del Principat de Cathalunya.

La probitat industria bons e aprobats costums de vos En Pere Luis Darlambau mercader de la ciutat de Terragona dels quals de persones fidedignes havem leal testimoni les quals en actes virtuosos han en vos comprovats nos induexen vos prengam en part de nostra sollicitud. Adonchs a vos dit Pere Luis Darlambau lo ofici qui scrivi les partides dels draps de la casa de la bolla de la ciutat de Barchinona lo qual te en En Rafel Condal ereguim elegim e cream constituim e ordenam. En axi que vos dit Luis Darlambau lo dit ofici de scriure dites partides tingau e exerciau feelment leal e be tant quant durara lo beneplacit nostre e de nostres successors en lo dit ofici de Diputacio a tot profit e utilitat del dit General. E hajau per vostres treballs et cetera. (Consequtive mutans mutandis ut in precedenti.)

Pro Johanne Poncii.

Nos Bernat Çaportella cavaller et cetera.

La probitat industria bons aprovats costums de vos En Johan Ponç notari de la villa de Cervera dels quals de persones fidedignes havem tal testimoni les quals en actes virtuosos han en vos comprovats nos induyen

vos prengam en part de nostra sollicitut. Adonchs a vos En Johan Ponç en lo ofici de registre del racional de la Diputacio lo qual vuy te En Guilem Romeu eregim elegim cream constituim e ordenam. En axi que vos En Johan Ponç et cetera. (Ut supra in precedenti.)

Nosaltres Guillem Ramon de Muncada prior de la Seu de Tortosa Pere de Racaberti Johan Jorda deputat del General del Principat de Cathalunya rebedors e distribuidors ensemps de les peccunies del dit General.

De la fe industria e probitat de vos honorable Guilem Divorra donzel en la vegueria de Cervera domiciliat de les quals loable testimoni e rellacio hagut havem de persones dignes de fe plenament confiants a vos dit Guillem Divorra lo ofici de exhibidor e executor dels deutes del General lo qual dete En Franci Setanti ciutada de Barchinona lo qual per esser dels principalls autors qui en las Magestat dels serenisimos Senyor Rey vuy benaventuradament regnant e la serenisima Senyora Regina de loable recordacio e inlustrisimo senyor Primogenit conspirant en lo temps de la pestifera rebellio en les magestats dels dits senyors per lo predit Franci Setanti e altres del dit Principat de Cathalunya comesa los quals a lurs bens oficis e beneficis honors e altres porogatives exhigint justicia la Magestat del dit senyor justament e santa per confiscacio corporacio de aquells dampnats e condapnats

e per tals aguts e reputats e fets e declarats indignes inabills e insoficients e obtenir qualsevol honors oficis e beneficis per tant al dret e suma real desus dits en quant en nostres es e a nostre ofici pertany adherir volens e agut e reputat lo dit Franci Setanti per los sguarts desus dits e altres per indigne e inhabil a obtenir exercir dit hofici. Volens proveir al regiment e exercici del dit hofici persona digne suficient qual sou vos dit Guillem de Hivorra ulna (?) vostra bona disposicio e abillitat de e per regir aquel al servey del dit senyor Rey continuament aderit haveu com a bon vassall pertany per los dits altres legitims respectes e causes lo dit hofici. . . . . .del dit Franci Setanti com dit es . . . . . a que ab planitut de son exercici a vos dit Guillem de Ivorra ab tenor de les presens cometem e manam per vos e no per altri tenidor regidor e executor fealment leal e ab tot profit e utilitat del dit General lo discurs de vostra vida natural durant en axi que vostra natural com dit es durant vos dit Guillem de Ivorra e no altre siau actor executor dels deutes e credits del dit General e lo dit hofici vagant per causes damunt dites e altres a vos de nostra certa ciencia acomanam e cometem e de aquel vos proveim ab tots drets e prominencies facultats e perrogatives de aquel axi que vos dit Guillem de Ivorra siau executor dels dits deutes e credits del General e lo dit ofici ajau tinguau e regiscau e totes e sengles coses façau e fer puyau que al dit hofici se esguarden e pertanyen axi e segons vostres predecessors en aquel pre . . . . e an fet e costumat degudament fins aci en

lo qual dit hofici exercint de aquel vos hajau be lealment e fel a tot profit e utilitat del dit General . . . . . a tots veritat e honestat segons per vos es hofert e promes en verità de sagrament e homenatge per vos prestados per lo qual dit hoficii hajau les preheminencies facultats e perrogatives al dit hofici pertanyens e acostumades e no res menys tota hora que la dita ciutat de Barchinona que aderitat e es fora de la obediencia del senyor Rey a la dita hobediencia sera reduida hajau e rebau e en los omuluments del dit General aquel annual sallari que vostres predeceçors en lo dit ofici sollien e han acostumat rebe e aver. Adonchs nos ab la present requerim tots e sengles oficials axi eclesiastichs com seglars en lo dit Principat constituits presents sdevenidors sots dit de la seguretat per ells feta e prestada que fer e prestar son tenguts obtemperar exequir nostres requestes. E dehim e manam a qualsevol oficials e ministres del dit General e encara per lo interes dels drets e generalitats a tots e sengles altres persones a les quals, se pertanye que hagen e tenguen a vos dit Gillem Divorra exercitador executor desus dit a vos en estertar lo dit hofici e us exercici de aquel obtempren responguen e los dits oficials obtemprar e respondre facen e no contravinguen per alguna part o rao. En testimoni de les quals cosas hajen manat la present esser feta ab lo sagell nostre hofici sagellada e dada en lo monestir de Pedralbes a XXVI de setembre de la Nativitat de Nostre Senyor Mill quatre cents setanta dos. — Guillem Ramon de Muncada.

Pro Anthonio Roure de Granollers.

Nosaltres En Gillem Ramon de Muncada prior de Tortosa En Pere de Rochaberti cavaller e En Johan Jorda ciutada de Tortosa diputats del General del Principat de Cathalunya residens en Barchinona reebedors e destribuidos ensemps de les pecunies del dit General Johan Olivo doctor en decrets rector de la esglessia parroquial de Cardona En Luys Divorra donzel e Pere Boquet doctor en quiscun dret de la villa de Cervera hoidos de comtes del dit General.

Confians de la suficiencia e bondat de vos Nanthoni Roure de la villa de Granollers. Ab tenor de la present a beneplacit nostre e o de nostres successors deputats provcim e ordenam vos dit Anthoni Roure en cullidor e guarda dels drets de generalitats de bola de plom e sagel de cera joyes e del canamaceria quis culliran en la dita villa de Granolles en lo termini corrent e aquel finit al dit beneplacit remogut empero del dit hofici aquel qui darrerament lo posseia si algu ni avia sens nota de infamia axi que durant lo dit beneplacit vos en nom nostre e per lo dit General siats cullidor e guarda dels dits drets ab les prerogatives acostumades. E aquells dits drets culliats e exhigiats e reebats e a vostres hutillitats apliquets los sallari e drets acostumats. E puxats per los dits drets aquels quills fraudaran acussar davant nosaltres e fer arestar e emparar e a vostres mans e poder haver les robes en que trobareu los dits drets esser fraudats e los fraudans.

instar e requerir e ser punits castigats e executats axi per confiscacio de les dites robes en que sera la dita frau comesa com per les penes a aço apposades e totes altres cosses puixats fer e exercir que los altres cullidos e guardes an acustumat car sobre aquells e deppendents delles vos cometem e donam plen poder. No vollem empero que de les dites fraus e penes e bans puxat fer composicions gracies e convinences algunes ans los ajats a denunciar davant nosaltres prengats e requerins tots e sengles oficials axi Reyals e de ecclesiastichs com de barons e altres que attes que vos dit Anthoni Roure haureu ja prestats sagrament e homenatge de exercir be e lealment lo dit hofici a honor e utill del dit General e de dar bon comte de aço que per lo dit hofici rebreu e prestada e de aço suficient seguretat ordonets fermances vos hagen e tinguen per cullidor e guarda desus dit e encara vos donen consel favor e ajuda en totes coses que obs sia al us exerciei del dit hofici e profit del dit General no res menys ab tenor de les presents vos donam facultat de fer cera gomada de la collor que volreu a ops del dit ofici. Declaram empero e proveim que de la collecta dels dits drets per vos faedora hajats e siats tengut tenir comtes . . .axi com es acostumat. En testimoni de les quals coses manam esser feta la present ab lo sagell major de nostre ofici de Deputacio en lo dors segellada. Data en lo monestir de Pedralbes del territori de Barchinona a XV de octubre en lany de la Nativitat de Nostre Senyor MCCCCLXX dos. — G. R. de Muncada.

Concluye aquí el registro especial de Bernardo Çaportetella, antiguo diputado que fué de la Generalidad de Cataluña, y que luego se tituló, por largo espacio, residiendo en la corte del Rey Don Juan, *diputado único, en quien recaia toda la potestad del oficio de la Diputacion, por la inobediencia y rebelion de los en otro tiempo condiputados suyos á la Magestad del Señor Rey,* completándose de esta manera la coleccion de registros de ambas partes, relativos á las turbaciones de Cataluña. La serie de documentos dirigidos á un mismo objeto, cual es la destitucion y nuevo nombramiento de empleados, algunos de ellos hasta de forma parecida ó igual, indican, en cierto modo, la esperanza de una próxima transformaciou política en el Principado, ó cuando menos la seguridad de haber tomado un carácter mas formal la titulada Diputacion ó Generalidad que iba con el Rey, pues desde el julio del 1471 se ven difinitivamente encabezados y firmados los nombramientos y provisiones, no ya por el Çaportella, sino por tres personas que se titulan diputados de la Generalidad, y hasta, en las últimas páginas del registro, que es como si dijéramos en los últimos momentos de la guerra, llevan además el título de *receptores y distribuidores de los fondos* de la Diputacion, siendo de creer, que este arreglo seria resultado de los parlamentos que el Rey convocó y mandó celebrar en Monzon y otros puntos de sus dominios. Nótase, sin embargo, cierta contradiccion al leerse en las últimas páginas del registro nuevos documentos encabezados por el que antes se llamó diputado único, á par que un nombramiento (el de Nicolás Antist) donde los diputados que lo expiden, sin hacer constar sus nombres como en los demás, se suponen

residentes ya en Barcelona en 1473; pero esta irregularidad confirma mas y mas la esperanza que se tendria del cercano fin de las conmociones políticas, y obliga á pensar que llegaba á ser ya inútil é innecesario en cierto modo el libro encabezado por Çaportella, donde acaso un inexperto escribiente, mas bien que un escribano como en un principio, cuidaria de apuntar tal vez, sin órden alguno, los papeles ó nombramientos que se encontrarian sin copiar, por mas que su fecha estuviese equivocada ú omitida, y por mas que aquellos perteneciesen á una época muy anterior. Así es de deducir, si bien se observa, pues el primer documento en que vuelve á aparecer de nuevo el Çaportella es del año 70, cuando acaso sea posterior, los dos que le siguen no están concluidos, el nombramiento del Antist es de un año posterior á la paz, y en seguida de todos estos vuelven á encontrarse documentos del 72 y de fecha muy próxima á la entrada del Rey en Barcelona, observándose principalmente en los últimos omisiones de palabras e inumerables faltas por lo que toca á la manera de escribir de aquellos tiempos, así como trastornado ó mal aplicado el uso de ciertas letras, en especial de la ll, de la s doble, de la r y de la t en ciertas terminaciones de gerundio. Ne es sin fundamento esta conjetura, si se atiende á que la entrada del Rey en Barcelona fué dos dias despues de la última fecha que se encuentra en este registro, á 17 de octubre, y á que fué de una manera pacífica y convencional, pudiendo deducirse que ya desde muchos dias no podia tener empeño en conservar su carácter la Diputacion que iba con el Rey, sabiendo el desenlace que esperaba á los negecios, y á que desde los primeros momentos de la paz se unió la Diputacion del Rey con la Diputacion de la ciudad, constituyéndose para en adelante y has-

ta nuevas elecciones, una Diputacion mixta de seis diputados y seis oidores de cuentas, segun es de ver por el acta que precede al 30 de octubre (y que se encuentra en el registro de Deliberaciones de la Generalidad, perteneciente al trienio de 1470 al 73,) despues de cuya fecha ya no suena para nada, ni vuelve á aparecer ya mas, el nombre del antiguo tránsfugo Bernardo Çaportella.

FIN DEL TOMO VIGÉSIMO QUINTO DE LA COLECCION, DUODÉCIMO DEL LEVANTAMIENTO Y GUERRA DE CATALUÑA EN TIEMPO DE DON JUAN SEGUNDO.

ÍNDICE

De los doce tomos que tratan del levantamiento y guerra de Cataluña en tiempo de D. Juan II, ó sea desde el décimo cuarto al vigésimo quinto, inclusive, de la Coleccion de documentos inéditos.

TOMO XIV.

Año 1460.

Sesion del 8 de diciembre.

Pág.

Carta de las córtes, convocadas en Lérida, instando la prorogacion 1

Lectura de la carta que precede 2

Deliberacion nombrando embajadores para enviarlos al rey, y aprobando los gastos que ocasionaren. 4

Lista de los embajadores elegidos 5

Cartas á varios ausentes, para que acudan . . 6

Sesion del 9 de diciembre.

Acta, juramento y credencial de los embajadores. 7

Instrucciones á los embajadores 8

Sesion del 10 de diciembre.

Acta en la que consta que difirieron su marcha dos de los embajadores, y su marcha posterior . 14

Sesion del 11 de diciembre.

Acta sobre el mismo asunto de la anterior.

Carta del obispo de Vich y otros embajadores del Principado, esplicando la entrevista que habian tenido con el Rey en Aytona, y de la esperanza que tenian en favor del Príncipe por por parte de los setenta y dos que estaban congregados en Fraga. 15

Acuerdo, para que los firmantes de la carta que precede se agreguen á los demás embajadores . 17

Instrucciones á los firmantes de la carta que precede . . . . . »

Carta á los embajadores sobre la nueva agregacion 20

Acuerdo, para dar noticia de lo actuado á los eclesiásticos, nobles y comunes de Cataluña . . 22

Circular por la que se comunica el acuerdo . . »

Sesion del 12 de diciembre.

Contestacion de los embajadores, relativamente á la agregacion 24

Carta del Rey á los Diputados, reprobando el pensamiento de haberle querido enviar embajada de doce personas, cuando basta con dos ó tres, y ya habia en Fraga tres elegidas y destinadas para suplicar cuando conviniere. 25

Contestacion de los Diputados á los embajadores, encargándoles propongan la libertad del Príncipe, aun cuando sea pasando el Principado como su carcelero, justificando el motivo de la embajada y avisando que si no basta aquella, mandarán otra y otra, hasta conseguir su objeto . . . 26

Contestacion al Rey, diciéndole que los embajadores responderán, de palabra, á su carta, y suplicándole se digne escucharlos. 29

Sesion del 13 de diciembre.

Acta sobre despachos recibidos y contestaciones acordadas 30

Carta de los embajadores sobre la intencion del Rey de llevarse el Príncipe á Navarra . . . . »

Id. de id. sobre la entrevista con el Rey en el castillo de Aytona, la influencia de la Reina, y la esperanza que habia de libertar al Príncipe. . . 31

Ordinacion ó acto por el que se declara la traslacion del Príncipe, del castillo de Aytona á la villa de Fraga, prohibiendo que el Justicia de Aragon ni nadie pueda manifestarlo, y que solo pueda ser sacado de allí para volverlo otra vez á Aytona . . 33

Carta del arzobispo de Tarragona aceptando el cargo de embajador, no obstante de haber sido llamado por el Rey 35

Id. del conde de Prades, aceptando el cargo de embajador, y ofreciéndose 36

Id. de Francisco Sampsó, con igual objeto . . 37

Sesion del 14 de diciembre.

Carta de los embajadores á los diputados, refiriéndose á la noticia de que el Rey queria llevarse el Príncipe á Navarra, y esplicando lo ocurrido en Pamplona, segun relacion de unos judios . . . »

Id. de dos embajadores, participando la ida del Rey á Fraga, donde habia prorogado las córtes de Aragon, licenciado á los setenta y dos de Fra-

ga, aceptado diez mil florines, y mal recibido la embajada, para la qual no reconocia motivo bastante mientras sostenia el derecho de castigar á sus hijos como quisiese. 39

Postdata á la carta anterior, esplicando la marcha del Rey, junto con el Príncipe, al castillo de Miravet, de donde dicen que debe pasar á Zaragoza, y el propósito de los embajadores de seguirle. 41

Contestacion de los diputados á los embajadores, manifestando lo que deben decir al Rey en su caso, los derechos de la Diputacion y de las córtes, y haciendo una notable defensa de aquella institucion. 42

Sesion del 16 de diciembre.

Carta de los embajadores á los diputados, sobre la marcha del Rey, con el Príncipe, á Miravet, el sentimiento y esclamacion de este al salir de Aytona, la prorogacion de las córtes de Aragon para todo el mes de febrero, y el mal recibimiento, por parte del Rey, á los embajadores . . . 49

Idem de dos embajadores, participando que se habia llevado á cabo el acto de la firma de derecho por parte de los setenta y dos de Fraga, los capítulos tocantes á la mayor libertad del Príncipe, y otras noticias interesantes. 50

Idem de los embajadores sobre preparativos, con una postdata relativa á las procesiones de Lérida para que el asunto del Príncipe tuviera buen fin 53

Entrega á los diputados de varios documentos enviados por uno de los servidores del Príncipe . . 55

Perdon, firmado por el Rey, del príncipe de Viana y de su hermana, la princesa Blanca. . . . 56

Guiage dado por el Rey á don Juan de Beaumont y á don Juan Perez de Torralba. . . . 62

Sesion del 17 de diciembre.

Acta de este dia, que habla del secreto jurado y fórmula del juramento, de instar á la municipalidad de Barcelona para que envie su embajada al Rey, y de los derechos favorables al Principado. 64

Sesiones del 18 y 19 de diciembre. . . . 65

Carta de los embajadores, esplicando su ida á Fraga y lo acontecido con la familia Real . . . »

Sesion del 20 de diciembre.

Acta, sobre el reemplazo de Dusay. 69

Contestacion á los embajadores, sobre la renuncia de los Aragoneses á la firma de derecho, consintiendo que pueda ser llevado el Príncipe por todo Aragon, desde cuyas fronteras podria ser conducido á estraños reinos; y encargando la instancia para que el Príncipe sea entregado a Cataluña. 70

Cartas de municipalidades y corporaciones, secundando á los diputados 81

Sesiones del 21 y 22 de diciembre.

Acta en que se hace referencia á lo ocurrido en Lérida al salir el Príncipe.

Sesion del 23 de diciembre.

Presentacion y credencial de los embajadores enviados por Perpiñan. 85

Audiencia á los embajadores de Perpiñan, y acuerdo para que se agreguen á la embajada . . »

Carta á los embajadores sobre el anterior acuerdo 87
Id. á los estamentos del Rosellon con igual objeto 88
Carta de los promovedores de las córtes de Cataluña, sobre circulares que se han de distribuir . 91

AÑO 1461.

Sesiones del 25, 26 y 27 de diciembre.
Carta á los embajadores, instandoles nuevamente que vean al Rey, si no lo han conseguido . . . 94
Sesiones del 28 y 29 de diciembre.
Comunicacion á los concelleres y 32 personas elegidas, de las instrucciones á los embajadores.
Carta del Vizconde de Rocaberti, ofreciéndose. 95
Sesion de 30 de diciembre.
Queja á los embajadores sobre falta de contestacion. 96
Sesion del 31 de diciembre.
Acuerdo para enviar copia de la carta del 20 á los embajadores. 97
Sesion del 1.º de enero.
Carta, quejándose de nueva falta de noticias. . 98
Sesion del 2 de enero.
Carta de los embajadores, esplicando la nueva entrevista de Zaragoza, con el Príncipe y el Rey. 99
Convocatoria á los estamentos de Cataluña, para

deliberar acerca de la detencion del Príncipe, por no poder obrar las córtes á causa de la prorogacion. 111

Sesion del 3 de enero.

Carta de los embajadores sobre la entrevista con la Reina y proyectos de llevarse al Príncipe á Morella 112

Contestacion sobre el estado de conmocion del pais y lo que conviene hacer 115

Pasquin de la plaza de S. Jaime 119

Sesion del 4 de enero.

Convocacion de letrados, para reclamar por la via judicial la libertad del Príncipe.

Sesion del dia 5 de enero.

Acuerdo, con objeto de que el Príncipe sea devuelto á Lérida, y votos particulares 120

Sesiones del 6 y 7 de enero.

Interesante carta de los embajadores á los diputados sobre la nueva entrevista con el Rey. . . 124

Circular acompañando la carta anterior . . . 133

Contestacion á los embajadores. . . . . »

Instrucciones inclusas en la contestacion anterior. 142

Carta á algunos diputados locales sobre correos. 145

Sesion del 9 de enero.

Circular á algunas universidades, encargándoles la union y que envien un representante. . . . 146

Sesion del 10 de enero.

Carta al promovedor del brazo eclesiástico, encargando la vigilancia para el dia de la prorogacion. 150

Sesion del 11 de enero.

Carta de los embajadores, esplicando la nueva

entrevista en Zaragoza 151
Declaracion del Rey insiguiendo la voluntad de la corte general. 157
Documento alegado, ó sea convenio entre Jaime 1.º y su hijo 159
Contestacion á Perpiñan y Vich, sobre nombramiento de representante 161
Id. acusando el recibo de cartas. 163
Id. de Manresa y Vich, sobre nombramiento de síndico. . . . . »
Id. del abad de Poblet, ofreciéndose 165
Id. del cabildo y municipalidad de Lérida, nombrando síndico . . . . . »
Carta del diputado local de Lérida , sobre la libertad de un preso. 168
Sesion del 12 de enero.
Id. de los jurados de Gerona , sobre nombramiento de síndico 169
Id. de los paeres de Cervera, participando que deben pasar unos comisionados del Rey . . . 170
Presentacion, ante los diputados, del comisionado del Rey , y credencial del mismo. . . . 171
Discurso del enviado por el Rey. 172
Carta del cabildo de Tarragona , sobre nombramiento de síndico. 174
Id. del vizconde de Illa , ofreciéndose. . . . 175
Sesion del 13 de enero.
Contestacion al comisionado del Rey. . . . »
Carta á los jurados de Gerona , participando la entrevista con el comisionado. 176

Id. á los embajadores, con igual objeto. . . 178
Id. de Berenguer Dolius, ofreciéndose . . . 181
Id. del estamento militar del Rosellon, sobre eleccion de quince representantes 182
Varias cartas sobre nombramientos de síndicos y substitutos. 184
Id. de un Infante, ofreciéndose 191
Id. de los cónsules de Perpiñan, participando el nombramiento de tres representantes 192

Sesion del 14 de enero.

Actas sobre la contestacion del abad de Monserrat al comisionado del Rey 194
Carta de los embajadores, esplicando su insistencia y la oposicion del Rey en llevar al Príncipe á Lérida, y avisando la aproximacion de los castellanos á las fronteras . . . . . »
Id. del abad de Santes Creus, disculpando su comparecencia por falta de salud 201
Id. del cabildo de Elna, sobre envio de representante 202
Id. del canónigo Torres, desvaneciendo ciertos temores respecto de la comision de las córtes. 203
Acta de la municipalidad del Arbós, sobre nombramiento de representantes. 204
Carta del substituto del obispo de Elna, nombrando en su lugar á un canónigo de Barcelona . 206

Sesiones del 15 y 18 de enero.

Acta aprobando la contestacion á los embajadores. 207
Carta á los embajadores, esplicándoles el estado del pais, y la regla de conducta que deben seguir,

con otros pormenores muy notables . . . . . »
Instrucciones inclusas en la carta anterior . . 222
Disculpa de los embajadores, y entrevista con el Consejo Real. 225

Sesion del 17 de enero.

Acta resolviendo el nombramiento de examinadores de ciertos asuntos, y lista de los elegidos . 228
Contestacion de los cónsules de Perpiñan, prometiendo resolverse cuanto antes. 229
Id. del cabildo de Gerona, nombrando represent.e 231
Id. de la municipalidad de Lérida, agradeciendo el traslado de la carta de los embajadores . . . . »
Id. de id. sobre diversos asuntos. 232
Carta del canónigo Comes de Vich, participando la prorogacion de las córtes, el disentimiento del síndico de Barcelona y las intenciones del Rey. . . 233

Sesion del 18 de enero.

Juramento de los nuevamente elegidos . . 234
Carta á los embajadores, remitiéndoles la lista de los nuevamente elegidos, y marcándoles lo que deben hacer en caso de llevarse el Rey al Príncipe . 235
Id. á los diputados locales de Lérida y Cervera ra que avisen si pasa por allí el Rey 237
Id. de los cónsules de Perpiñan, participando los nombres de sus elegidos 238
Id. del estamento militar de Perpiñan, agradeciendo la buena acojida que se hizo á sus enviados, y lamentándose del estado político del pais . 239
Id. de la municipalidad de Vich, manifestando sus buenos deseos en favor del Príncipe. . . . 241

Id. al obispo de Urgel, para que haga enviar á los representantes de su diócesis. . . 242
Id. á los cónsules de Perpiñan, sobre envio de una copia. 243
Id. al estamento militar del Rosellon, participando la contestacion dada al comisionado del Rey. . . 244
Sesion del 19 de enero.
Acta sobre traslacion de domicilio de los diputad.s 245
Carta de los cónsules de Vilafranca de Conflent, sobre nombramiento de síndico 246
Id. á la municipalidad de Prats del Rey, relativa al que debia representarla en la Diputacion. »
Sesion de 20 de enero.
Carta á los diputados de Valencia, preguntándoles su modo de pensar en el asunto del Príncipe . 247
Id. de los embajadores, esplicando la duda en que están sobre la marcha del Príncipe, y su propósito de insistir suplicando 255
Sesion de 21 de enero.
Acta sobre el envio de nueva embajada . . . 258
Carta á los embajadores participándoles la nueva embajada, lo que deben hacer si el Príncipe sale de Fraga y otros varios asuntos . . . »
Sesion del 22 de enero.
Carta del Rey al Príncipe, paraque vaya á Lérida. 264
Id. id. id., remitiéndole unas que habia recibido para él 265
Id. de los embajadores, anunciando la marcha del Rey á Fraga . . . . . »
Id. id. id. desaprobando la idea de encerrar

al Príncipe en Morella ó Miravet, y disculpándose de su comportamiento. 267
Sesion del 24 de enero.
Carta al obispo de Urgel, instándole paraque acuda á la Diputacion 271
Id. á la municipalidad de Lérida, para que cumpla lo que les proponga su síndico. . . 272
Id. á Perpiñan, para que sus representantes se encuentren en Lérida el dia 13 de febrero . . . 273
Id. al estamento militar del Rosellon, rogándole envie sus representantes á la Diputacion . . 275
Carta del estamento militar del Rosellon, manifestando su conformidad con los de Barcelona. . 277
Id. de los procuradores de Tortosa, con igual objeto, y participando ciertas noticias 279
Sesion del 25 de enero.
Acta sobre la eleccion de los 45 embajadores que debian agregarse á los 15 primeros. . . . 282
Varias cartas sobre eleccion y comparecencia de representantes y otros asuntos secundarios. . »
Sesion del 26 de enero.
Carta del Rey, prometiendo que solo se guiará por leyes de Cataluña. 290
Id. de los elegidos por el estamento militar del Rosellon, sobre un asunto secundario. . . . 292
Sesion del 27 de enero.
Acta sobre el juramento de los nuevos elegidos. 293
Carta de los jurados de Mallorca, conformándose. 294
Sesion del 28 de enero.
Credencial del representante de Besalú . . . 295

Carta de los procuradores de Tortosa, consultando si deberán enviar á Lérida un representante suyo que el Rey les pide. 296
Id. de los embajadores sobre la ida del Rey á Lérida y del Príncipe á Fraga. 297
Id. á los embajadores, aprobando su conducta y esplicando el objeto de la nueva agregacion. . 301
Contestacion á los jurados de Mallorca, esplicando la marcha de los sucesos. 303
Sesion del 29 de enero.
Carta de los cónsules de Perpiñan, participando haberles escrito el Rey, y la marcha de su representante á Lérida 306
Id. de los elegidos del estamento militar del Rosellon, sobre envio de representante . . . 307
Id. de los jurados de Villafranca del Panadés, con igual objeto 308
Sesion del 30 de enero.
Credencial de los enviados de Lérida. . . . 310
Contestacion á la municipalidad de Lérida, refiriéndose á lo que les dirá verbalmente su enviado. »
Carta á los embajadores, recomendando á un promovedor de las córtes 311
Id. á los jurados de Villafranca del Panadés, para que acuda su representante. 312
Id. á los embajadores, incluyendo las instrucciones para los nuevamente elegidos. 313
Nuevas instrucciones á los mismos. 326
Memorial ó apuntacion, separadamente de las instrucciones, hecho por los diputados . . . 339

Memorial secreto sobre lo que ha de practicar micer Juan Andreu en nombre de los diputados. 344

Sesion del 31 de enero.

Comparecencia de síndicos y lectura de cartas.

Carta de los diputados del reino de Valencia, manifestando el peligro en que están por la aproximacion del ejército castellano, y su buena disposicion en favor de la causa del Príncipe. . 350

Id. á los embajadores, avisando la marcha de los agregados, y el dia en que deben reunirse con ellos en Lérida. 354

Id. de los elegidos por el estamento militar del Rosellon, avisando una próxima consulta de su representante. 355

Sesion del 1.º de febrero.

Contestacion de los jurados de Besalú, avisando el nombramiento de síndicos. 356

Carta á los embajadores, sobre substituciones de los agregados. 357

Id. al síndico de Besalú, sobre ciertas cantidades para la embajada . . . . . »

Id. de los embajadores, esplicando la entrevista con el Príncipe y luego con el Rey, así como la entrada de este en Lérida 358

Manifestacion á los diputados del reino de Aragon. 362

Contestacion de los diputados de Aragon. . . 364

Réplica de los embajadores á los diputados de Aragon. 367

Sesion del 2 de febrero.

Carta del cabildo de Tortosa, avisando el nom-

bramiento de representante 369
Id. á los embajadores, participando el nombramiento anterior. . . . . »
Id. al arcediano mayor de Tortosa, sobre lo que debe hacer el representante del cabildo . . . 370
Sesion del 3 de febrero.
Carta á los elegidos por el estamento militar del Rosellon, felicitándoles por haber apaciguado ciertas disidencias del pais 371
Sesion del 4 de febrero.
Juramento de Bernardo de Cruilles.
Carta de los embajadores, esplicando su entrevista con el Rey en Lérida, y lo que se proponen hacer . 372
Sesion del 5 de febrero.
Acta sobre acuerdo con los concelleres.
Carta á los embajadores, manifestando su opinion acerca de lo que les habia dicho el Príncipe y esplicando el estado del pais 375
Id. á id. encargándoles que para hacer lectura de cierta carta del Rey, vayan todos y procedan en todo unánimes. 380
Varias cartas á algunos de los embajadores, haciéndoles diferentes encargos 381
Id. del obispo de Urgel, participando el nombramiento de representante suyo. . . . . »
Sesion del 6 de febrero.
Acta sobre la embajada á Valencia.
Carta al diputado local de Tortosa, para que se deje pasar á los embajadores que van á Valencia, sin exigirles derecho alguno 384

Sesion del 7 de febrero.

Presentacion de embajadores del Rey, solicitando que el Principado retire las embajadas.

Credencial de los embajadores del Rey . . 387

Contestacion dada á los embajadores del Rey. 388

Acuerdo acerca de lo propuesto por los mismos. 389

Carta de los jurados de Villafranca de Panadés sobre atribuciones de su síndico . . . 391

Id. de los embajadores, manifestando la resolucion de libertar al Príncipe y lo que debe hacer el Principado 392

Id. á la municipalidad de Cervera, para que envie refuerzo á la hueste que va á Lérida . . . 396

Id. á los embajadores, sobre ciertos ofrecimientos hechos por un aragonés 397

Id. á la municipalidad de Lérida, participando la salida de la hueste para Fraga y aconsejando lo que aquella debe hacer. 398

Id. al diputado local de Cervera, para que inste á la municipalidad sobre lo que debe cumplir. . 400

Id. los cónsules de Perpiñan y diputado de Gerona, para que se dispongan, y levanten gente. 401

Id. á uno de los embajadores, asegurándo que serán grandes las fuerzas que se envien . . . »

Sesion del 8 de febrero.

Acuerdos sobre los preparativos de guerra. . 403

Enarbolamiento de banderas y solemnidad para la construccion de galeras.

Cartas á la municipalidad de Lérida y á la de Cervera y á los embajadores, participando los ac-

tos y solemnidad antedichos 406
Sesion del 9 de febrero.
Bando para llamar a las armas . . . . . »
Nombramiento de una comision para el enganche, distribucion de fondos y nombramiento de capitanes 410
Orden para que se quitasen ciertos pasquines contra el Rey.
Carta de los embajadores á los capitanes sobre lo acontecido desde su salida de Lérida. . . . 412
Id. de id. participando lo sucedido á uno de sus representantes, con el Rey, en Fraga. . . . 413
Id. á los embajadores, avisándoles la marcha del ejército con las banderas 414
Id. al diputado local de Lérida, incluyéndole un pregon 415
Requirimiento para el Gobernador Requesens. 416
Pregon incluso en la carta de los diputados. . 417
Credencial de un representante de la Diputacion, para los bailes y municipalidades. . . . »
Carta á la municipalidad de Cervera, sobre aviso de gente armada 418
Id. al diputado local de Tarragona, avisándole el número de gente que corresponde á su distrito para la hueste . . . . . »
Id. al procurador del arzobispo de Tarragona, nombrándole gefe de la gente que de allí se envie. . . 420
Sesion del 10 de febrero.
Juramento del conde de Módica como capitan general.
Instrucciones al conde de Módica 422
Acuerdo sobre la organizacion del ejército . 426

Carta de la municipalidad de Lérida, participando la salida de su gente y bandera . . . . »
Id. id. id. consultando sobre nombramiento de veguer 427
Id. de la de Cervera, sobre el privilegio de la villa tocante á oficiales reales 428
Requirimiento hecho en Villafranca al Gobernador Requesens, y relacion de lo acontecido al notificarle. 429
Carta de la municipalidad de Lérida, participando que el Rey y la familia Real se fortifican en Fraga y los peligros que pueden ocurrir . . 433
Id. del diputado local de Villafranca, dando noticias del Gobernador y de la gente armada . . 434
Contestacion á la municipalidad de Lérida, sobre el asunto del veguer. 436
Id. á la municipalidad de Cervera, sobre el asunto del veguer y otros oficiales 437
Carta al diputado local de Cervera, para que los oficiales ayuden á los paeres . . . . . »
Id. al id. de Tortosa, para que envie ciertas embarcaciones. 438
Al mismo, para que le ayuden los oficiales de su distrito. 439
Circular á los oficiales de todo el Principado, para la detencion de embarcaciones . . . 440
Id. á los oficiales reales, para que ayuden á cierto enviado de la Diputacion 441
Carta á los cónsules de Perpiñan, para que suspendan el envio de gente. . . . . »

Id. á la municipalidad de Gerona, para que envie su gente 443
Id. al diputado local de Perpiñan, sobre el sueldo de la gente armada . . . . . »
Varias cartas con igual objeto 444
Id. á los embajadores, esplicando lo que debe hacer la hueste, y lo que debe contestarse á la Infanta. 446

Sesion del 11 de febrero.

Pregon publicado por el subveguer, sobre enganche . . . . . , ... 449
Carta de los concelleres de Vich, consultando lo que deben hacer con el Gobernador, si hace requirimiento 450
Id. de id. de Igualada, sobre refuerzo . . . 451
Id. á los jurados de Gerona, remitiéndoles el pregon 452
Id. al diputado local de id. con igual objeto . . 453

Sesion del 12 de febrero.

Acta sobre envio de mensajeros á Sicilia y Cerdeña.
Bando sobre lo que deben hacer los enganchados. 455
Contestacion á los concelleres de Vich, sobre el asunto del Gobernador . . . . . »
Carta al diputado local de Vich, encargándole el cumplimienlo del pregon 457
Id. á los jurados de Besalú, sobre el envio de gente y dinero 459
Id. al diputado local de Cervera, para que reviste á cierta partida. 460
Id. al capitan general, conde de Módica, encargándole no se moleste á los enviados por el Rey. . . »
Id. á los jurados de Gerona, sobre envio de

gente y dinero 461
Id. á los embajadores, lamentándose de lo acontecido en Lérida, y sobre el ejército. . . 462
Id. á los procuradores de Tortosa, para que no envien gente. . , ... 464
Id. al capitan general y gefes, sobre envio de fondos. »
Id. al receptor de la Seo, sobre acecho . . . 465
Id. de los jurados de Prats del Rey, prometiendo el envio de gente. 486
Id. de los embajadores sobre la contestacion á la Reina, y detencion del ejército. 467
Instrucciones para el enviado por la Reina á los embajadores. 469
Contestacion de los embajadores. 471
Sesion del 13 de febrero.
Pregon sobre conduccion de víveres. . . . 472
Carta de los embajadores, sobre la mediacion de la Infanta. 473
Respuesta á la proposicion de la infanta . . 475
Credencial de los embajadores para los que disintieron en Zaragoza 476
Contestacion, licenciando la embajada. . . 477
Carta al capitan general, remitiéndole instrucci.ª 479
Credencial del enviado de Lérida 480
Instrucciones para el mismo . . . . . »
Cartas de varias municipalidades sobre envio de gente 483
Circular á los oficiales reales y diputados locales, sobre la prohibicion de conducir víveres. 490
Contestacion á Cervera y Lérida, sobre sus

enviados 491
Id á los jurados de Mallorca, dándoles cuenta de todo lo acontecido en favor del Príncipe. 493

TOMO XV.

Sesion del 14 de febrero.

Acta sobre el nombramiento de una comision para apaciguar los bandos.
Carta de los embajadores, dando cuenta de lo que hicieron en Fraga. 5
Id. de Perpiñan, sobre envio de gente. . . 8
Credencial del enviado de Lérida 9
Varias cartas sobre envio de gente. 10
Id. de varios embajadores, quejándose de que no se les consulte. 12
Id. al diputado local de Perpiñan, para que no requiera al Gobernador. 13
Id. á los 15 elegidos por el brazo militar del Rosellon, para que suspendan en envio de gente . . 14
Id. al diputado local de Perpiñan, repitiendo la última carta que le fué dirigida 15
Id. al general, incluyéndole la lista de los capitanes nombrados. 16
Cartas á Perpiñan sobre sueldo y envio de gente »
Credencial del enviado á Lérida. 19

Sesion del 15 de febrero.

Carta del lugarteniente de diputado en Vich,

dando cuenta de haber publicado el pregon. . 20
Id. de un tal Traginer de Perpiñan, sobre pago de sueldos. 21
Id. del diputado local de Perpiñan, sobre los acuerdos de la villa 22
Id. del mismo, sobre cumplimiento de los encargos que se le hicieron. dando noticias del conde de Foix, y aconsejando que se ponga guarnicion en los castillos 23
Id. de un jurado de Gerona, esplicando la mala situacion del pais y aconsejando se ponga Cataluña en contacto con Aragon y Valencia. . . 25
Cartas á diferentes autoridades sobre envío de gente 29
Pregon para evitar que los del ejercito molesten á los paisanos. 31
Id. de Francisco Darill. pidiendo sueldo para cincuenta peones. 32

Sesion del 16 de febrero.

Carta del capitan general solicitando fondos por haber concluido los propios. 34
Id. del diputado local de Tortosa, dando cuenta de haber cumplido en el asunto de las embarcaciones. 35
Cartas sobre envio de gente, sueldos y espias y para que marchen acordes las autoridades . . . 36
Id. al receptor de entradas, para que se apoderen en Lérida de los rocines y arneses de los que no fueren con la hueste, prometiendo abonar su valor. 43
Id. llamando al veguer de Gerona 44
Id. al diputado local de Gerona, para que entregue

cierta carta al veguer, levantando acta de ello. . »
Id. al receptor general de entradas, para que pague el sueldo á los consejeros del capitan general, mande pasar revista de la hueste, tomando razon de todo, y participe lo que sa sepa de Aragon. . . 45
Contestacion á la municipalidad de Cervera, sobre el asunto del castellano. 46
Carta al Gobernador Requesens, fijándole como residencia el lugar de Altafulla. 47
Sesion del 17 de febrero.
Contestacion de los embajadores, sobre su retirada 48
Id. de los concelleres de Vich, designando los capitanes para la gente que envien 50
Id. del lugarteniente del diputado local de Vich, relativamente al pregon, que publicó, y al juramento de los oficiales. 51
Carta del comisionado por la Diputacion desde Cervera, sobre las exigencias de la municipalidad, é indicando el nuevo partido movido por la Reina . 52
Id. á los elegidos por el estamento militar del Rosellon, aplazando contestarles al regreso de los embajadores. 54
Id. al diputado local de Lérida, para que envie espías á Aragon 55
Id. al arzobispo de Tarragona, para que acuda. 56
Id. al conde de Prades, con igual objeto . »
Id. al receptor de generalidades, para que se ponga en contacto con el diputado local de Lérida . . 57
Id. al general, para que se dirija á Lérida . 58
Id. á los cónsules de Perpiñan, para que hagan

desistir al gobernador y otros oficiales del Rosellon, que han dado muestras de contrariar al Principado. 59
Id. al diputado local de Perpiñan, con igual objeto 60
Contestacion á los embajadores, para que regresen 61
Carta al arzobispo de Tarragona, instándole de nuevo para que acuda 63
Contestacion á la municipalidad de Lérida, refiriéndose á la respuesta dada á su comisionado. . 64

Sesion del 18 de febrero.

Contestacion de los embajadores, incluyendo copia de diferentes cartas. 65
Ótra, sin firma, con igual objeto 66
Carta de dos embajadores, dando cuenta de la entrevista con la Infanta en Bujaraloz y Alfajarin . . »
Id. de la Reina, esplicando su entrevista con la Infanta 68
Id. sin firma, (acaso de la Infanta) manifestando la confianza de un pronto arreglo 69
Contestacion á los embajadores, manifestando desconfianza del Rey, é instándoles su pronto regreso 70
Id. á los concelleres de Berga, sobre envio de gente. 74
Carta al receptor Ferrer, enviándole fondos. . »
Id. á los embajadores, para que vuelvan directamente 75
Id. al receptor Ferrer, sobre distribucion de fondos. 76
Cartas á diferentes autoridades sobre ciertos asuntos secundarios 77
Credencial del síndico de Lérida, para los diputad.s 80
Carta del capitan general, pidiendo mas fuerzas. »
Id. de id. para evitar que alguien se apodere

de Tárrega 81
Contestaciones de diversas autoridades, sobre envio de gente, y dando noticias del Rey . . . 82
Id. de los concelleres de Manresa, esplicando las cuestiones entre el veguer y los de Sellent. . . 87
Carta de los cónsules de Puigcerdá, sobre envio de gente, y ofreciéndose para todo 88
Id. á los diputados del reino de Aragon, esplicándoles todo lo acontecido desde el principio, y consultándoles sobre la entrada de la hueste en su pais. 90
Acuerdos sobre construccion de galeras y las consideraciones que se deban guardar á los valencianos. 101
Sesion de 19 de febrero.
Prohibicion de contrariar á las deliberaciones de los diputados, so pena de confiscacion de bienes. »
Carta al diputado local de Lérida, incluyéndole el pregon. 104
Salvoconducto para el sobrecolector del General. 105
Carta á los procuradores de Tortosa, aprobando la guarnicion del castillo de Amposta . . . . . »
Id. al capitan general, para que no dilate su entrada en Lérida, y mande aprestar provisiones. . 106
Id. á la municipalidad de Lérida, acusando el recibo de las copias que envió 107
Id. al receptor Ferrer, sobre envio de fondos . 109
Id. sin direccion, manifestando la desconfianza qus se tiene de los malos consejeros del Rey y el estado general de los negocios. . . . . »
Id. de los embajadores, sobre la suspension de su regreso por causa de la ida de la Infanta á Lérida. . 113

Id. de la Infanta, esplicando su entrevista con la Reina, y avisando el próximo viage de esta hácia Barcelona 115
Id. de dos embajadores, avisando la pronta entrega del Príncipe, bajo ciertas seguridades . . . 116
Id. del Gobernador Requesens, admirándose del requirimiento contra su persona, y manifestando su buena disposicion á favor del Principado. . »
Id. del obispo de Urgel, disculpándose de no haber acudido por su falta de salud, ofreciéndose á favor del Principado y dando noticias del de Foix . 119
Id. del conde de Pallars, ofreciéndose. . . . 122
Id. del diputado local de Tortosa; participando que el Príncipe se encuentra en el castilo de Morella. 124
Id. del mismo, confirmando la noticia . . . 125
Id. de Bernardo Juan de Cabrera, recomendando á un enviado suyo 127
Id. de la municipalidad de Lérida, incluyendo una carta de la Infanta y otra del maestre Fernando. . 128
Id. de los jurados de Besalú, sobre envio de gente. 129

Sesion del 20 de febrero.

Carta del maestre de Montesa, dando noticias del Príncipe, y aconsejando que no se entre en Aragon. 130
Id. á los embajadores, mandándoles que regresen 131
Id. del obispo de Tortosa, disculpándose de haber enviado su substituto al Rey, y protestando de su amor al pais. 132
Id. al castellano de Amposta, para que acuda sin tardanza . . . . . »
Id. á los embajadores, para que no dilaten mas su

regreso, pues está en gran peligro el Principado. . 142
Id. al comendador de Horta, que prevenga sus fuerzas, por si hay gente que intentare oponerse á la libertad del Príncipe. 144
Id. al comendador de Ulldecona, sobre nombramiento de comisionados para el enganche. . 145
Id. al diputado local de Tortosa, para que averigue si se ha hecho en Alcañiz un pregon contra los catalanes. 147
Id. al mismo, para que tenga espias constantemente en Morella. . . . . , . . »
Id. á los procuradores de Tortosa, para que estén prevenidos con sus fuerzas. 148
Circular á los oficiales de la veguería de Tortosa, para que guarden el salvoconducto de un tal Benet. 150
Sesion del 21 de febrero.
Acta sobre acopios de Trigo, levantamiento de un empréstito y negacion de obediencia al Rey, sino precede la libertad del Príncipe.
Carta del Rey de Castilla, esplicando las causas de la prision del Príncipe y felicitando á Cataluña por sus actos 151
Sesion del 22 de febrero.
Proposicion para que el ejército, que está en Lérida, pase á apoderarse de Fraga.
Carta del Maestre de Montesa, aconsejando no se envien embajadas fuera de Cataluña 153
Id. del mismo, sobre el apuntamiento de la Reina, que no estaba resuelto. 154
Id. del capitan general, congratulándose de los

consejeros que le han dado, y pidiendo fondos. . 155
Id. del mismo, lamentándose de la situacion del ejército, pidiendo fondos y municiones y participando algunos rumores sobre castellanos que habian de entrar en Balaguer 157
Id. de Damiata de Luna, sobrina del capitan general, diciendo á este, que no por estar su marido con el Rey, deba hacer daño en sus bienes de Algerri la gente del Principado . . . 159
Contestacion á la anterior, diciendo que obrando bien no hay que temer 161
Carta del vizconde de Rocaberti, sobre diversos asuntos de la guerra, y quejándose de la Infanta. 162
Id. al receptor Ferrer, para que envie provisiones á Fraga 163
Recomendaciones 164
Contestacion al de Rocaberti. . . . . »
Carta al capitan general, sobre lo que debe ejecutar en Fraga 166
Fórmula del requirimiento del veguèr para entrar en la villa de Fraga 168
Instrucciones al capitan general, para entenderse con el veguer 169
Carta del diputado local de Cervera, remitiendo una cédula del secretario de la Aljama, en que se relata el peligro en que se encuentran los judios . . 171
Id. de la municipalidad de Lérida, para que sus ballesteros lleven capitanes de la misma villa . . 174
Contestacion del diputado local de Cervera, refiriéndose á las quejas de los judios y á otros asuntos. 175

Id. del receptor Ferrer, dando cuenta de varios pagos y de lo sucedido en Algerri . . . 177
Id. del diputado local de Tortosa, dando noticias de lo que acontecia en Morella, de la enfermedad del Príncipe y de la gente que va y vuelve de aquel punto 179
Id. del mismo, sobre haber enviado un espia á Zaragoza 185
Id. de los elegidos por el estamento militar del Rosellon, manifestando su inmutable propósito de ayudar al bien comun 186
Sesion del 23 de febrero.
Id. al capitan general, sobre ocupacion de diferentes castillos. 187
Id. al señor de Ixar, manifestando la confianza que se tiene en sus buenos consejos. . . 189
Id. á don Felipe de Castro, solicitándole que se interese á favor del Principado 190
Id. del receptor Ferrer, sobre entrega de fondos al capitan general. 191
Id. al diputado local de Cervera, para que evite los desórdenes contra judios 192
Id. al id. de Gerona, incluyéndole unas comunicaciones 193
Llamamientos. 194
Sesion del 24 de febrero.
Regreso de los embajadores y nombramiento de una comision de veinte y ocho personas.
Contestacion del diputado local de Lérida, dando otros pormenores sobre la prision del Príncipe . 195
Carta de los procuradores de Berga, lamen-

tándose de haber el Rey nombrado veguer á un remensa de baja condicion. 197
Cartas relativas á guarniciones de castillos y otros asuntos secundarios 198
Pregon dando salvo conducto á los que favorecieren la causa del Príncipe 207
Carta al capitan general , para que reciba juramento de uno de sus consejeros. . . . 208
Id. al diputado local de Castellon de Ampurias, para que prenda á cierto gascon fugitivo del ejército. 209
Sesion del 25 de febrero.
Nombramiento de consultores para la comision, discusion acalorada y prision de dos abades.
Bula de S.S. para que el obispo de Barcelona intervenga en el arreglo de los negocios públicos . . 210
Cartas sobre pagos, y arreglo del ejército, . . 211
Id. Al baile de Villanueva, sobre ciertos presos. 214
Contestacion á la carta del rey de Castilla . . 215
Sesion del 26 de febrero.
Juramento de los diputados y sus consejeros. . 217
Acuerdos tomados sobre la gente armada . . 218
Carta de los jurados de Valencia, manifestando no ser de opinion de que se hagan embajadas, y no poder ellos hacer nada sin preceder convocacion de córtes. 219
Varias cartas relativas á la entrada del ejército en Fraga, ... 223
Duplicado de la contestacion enviada por los jurados de Valencia . . . . . »
Carta de los diputados de Aragon al C. general de de Cataluña , recomendándole un enviado suyo . 235

Id. del diputado local de Tortosa, sobre la seguridad del castillo de Amposta y de otros varios, y haberse marchado el Rey de Morella, dejando preso el Príncipe . . . . . »

Sesion del 27 de febrero.

Acuerdos relativos al ejército, y á otros asuntos. 239

Carta á los jurados de Gerona, sobre la noticia de la pronta traslacion del Príncipe á Barcelona . 240

Id. al diputado local de Gerona, para que guarde ciertos fondos 241

Id. al receptor Ferrer, para que no haga alistamientos, ni emplee fondos en municiones . . . 242

Id. á la municipalidad de Lérida, incluyendo ciertas comunicaciones relativas al Príncipe. . . »

Id. del diputado local de Tortosa, esplicando lo que hizo el Rey en Morella, sin ver al Príncipe. 243

Sesion del 28 de febrero.

Id. del C. general, esplicando lo que hizo en Fraga, su proyecto de enviar fuerza á Peñalba é incluyendo una carta de los jurados de Valencia. . 245

Carta de los jurados de Valencia al capitan general, participándole el envio de embajadas al Rey y en favor del Príncipe 247

Id. del capitan general, esplicando lo acontecido en el castillo de Fraga y ciertas dificultades que ofrecen algunas poblaciones. 251

Id. del señor de Ixar, participando su marcha hácia Estatro, y la ida de la Reina y del arzobispo á Morella, sin duda para librar al Príncipe . . . 255

Id. del vizconde de Rocaberti, refiriéndose á una

correspondencia que se intereeptó de la Infanta. . 257
Id. del obispo y cabildo de Tortosa, dando noticia de la órden del gobernador de Valencia, para que los castillos se declaren en favor del Rey, y lamentándose de su compromiso por razon del distrito de Miravet . . . . . »
Id. del receptor Ferrer, esponiendo la indisciplina del ejército, y su opinion acerca del Príncipe. 259
Id. de la Reina, participando haber accedido el Rey á sus súplicas, la libertad del Príncipe y la próxima llegada de esta á Cataluña 261
Id. del maestre de Montesa, dando la misma noticia y aconsejando la tranquilidad. 262
Id. al capitan general, felicitándole por lo de Fraga 263
Cartas á Rocaberti y al de Ixar, para que no pasen adelante hasta que delibere el Consejo . . 267
Contestacion al obispo de Tortosa, para que obre imitando á sus antecesores. 269
Carta al receptor Ferrer, para que sobresea en todo, hasta nueva deliberacion. 271
Deliberacion sobre arreglo y armamento de galeras 272
Salvoconducto para una embarcacion de Colibre. 273
Sesion del 1.º de marzo.
Acta sobre anticipo de sueldo.
Carta del señor de Ixar, incluyendo otra que le dirigió el Rey, y doliendose de la indisciplina . 274
Id. del capitan general, incluyendo otras y manifestando la escasez de fondos del ejército . . 276
Id. del mismo, incluyendo otra, muy satisfac-

toria, de los diputados de Aragon. . . . . , . 277
Id. al capitan general, para que no pase adelante, en atencion á lo que se espera. . . . 278
Contestacion del C. general al maestre de Montesa y Virey de Sicilia, manifestando gran gozo por la libertad del Príncipe, y su buena disposicion á la paz, sin faltar por esto á su compromiso con el Principado. 279
Carta del Rey al señor de Ixar, haciéndole saber la libertad del Príncipe, y la resuelta marcha de este con la Reina á Barcelona 281
Id. de los diputados de Aragon con igual objeto y rogándole no se haga novedad alguna. . . . 282
Id. del conde de Rocaberti, insistiendo en que nada se suspenda, hasta ver libre al Príncipe . . 283
Postdata del de Ixar, refiriéndose á las noticias que dará cierto particular. 284
Cartas sobre la necesidad de vigilancia, y varias noticias. . . . . »
Nombramiento de capitanes 291
Contestacion al de Ixar, aprobando sus consejos. »
Carta á Pedro Ramon de Vilanova, sobre apaciguamiento de ciertos bandos de Gerona. . 295
Sesion del 2 de marzo.
Carta del C. general, participando su entrevista con los diputados y jurados de Aragon, la noticia de la marcha del Príncipe á Cataluña, y la contestacion satisfactoria dada á aquellos 296
Id. del receptor Ferrer, sobre al mal estado del ejército, la próxima llegada de un consejero Real, y la quema de las barcas del Ebro. . 298

Id. de F. de Bolea, manifestando la buena disposicion del pueblo de Zaragoza en favor del Príncipe. 300
Id. de la municipalidad de Lérida, manifestando desconfiar de la ida de la Reina con el Príncipe, é indicando el local que se les señala para alojamiento. 301
Id. de id. recomendando á un particular. . . 303
Id. de la municipalidad de Cervera, sobre apaciguamiento de bandos. . . . . »
Id. del diputado local de Tortosa, sobre lo que deba hacer el veguer, y otros asuntos 305
Id. del comendador de Tortosa, ofreciéndose. 306
Cartas sobre preparativos de guerra y otros asuntos. . . . . »
Id. al receptor Ferrer, para que se pase adelante en la provision del castillo de Fraga, y remitiéndole fondos. 310
Id. al C. general, para que siga quieto en Fraga. 312
Id. á la municipalidad de Lérida, previniendo lo que debe hacer si van allí la Reina y el Príncipe . 313
Id. al comendador de Ulldecona, para que no abandone sus preparativos, hasta verse confirmada la libertad del Príncipe 314
Id. al diputado local de Lérida, incluyendole un pregon en que se concede guiage á los catalanes . 115

Sesion del 3 de marzo.

Carta del capitan general, relativa á ciertas cuestiones entre Ixar y Rebolledo y á la consulta con las autoridades de Zaragoza. 317
Id. del receptor Ferrer, dando noticia de los preparativos que se hacian en Gascuña, y de fondos

enviados al Rey por la Generalidad de Aragon. . 321
Id. del mismo, esplicando lo mal que seria que la gente de D. Juan de Ixar penetrara en Aragon. . 323
Ofrecimientos y recomendaciones. . . . 325
Id. del diputado de Tortosa esplicando del modo que partió el Príncipe, de Morella . . . 331
Contestacion de los jurados de Valencia, participando el envio de una embajada al Rey, para lograr la concordia con el Principado 332
Remision de una carta del maestre de Montesa en que esplica las intenciones de la Reina. . . 335
Cartas sobre envio de gente, y sueldos. . . 337
Carta de D. J. de Ixar, participando el rompimiento de barcas en el Ebro, mandado hacer por el Rey. 340
Cartas sobre fondos y guarda de castillos . . 341
Id. al receptor Montornés, para que pague á los que han trabajado en el secuestro de embarcaciones. 346
Id. al diputado local de Tortosa, refiriéndose á la que antecede, y pidiéndole noticias sobe Morella. 347
Sesion del 4 de marzo.
Carta del Príncipe, participando su libertad . 348
Varias cartas sobre la gente que ha de acompañar al Príncipe. 349
Carta á D. M. de Moncada, admirándose de que este, con carta al capitan general, haya reprobado el envio de gente para acompañar al Príncipe. . 351
Id. al C. general, sobre levantamiento de gentes en Aragon, y facultando al señor de Ixar para que vaya con su gente, con otras noticias interesantes. 352
Id. á los jurados de Cambrils, para que se re-

gistre á los que vengan de Valencia y se detenga á los que llevaren cartas sospechosas 355
Id. al receptor Ferrer, sobre envio de fondos . 356
Id. á los procuradores de Tortosa, para que se registre á todos los que pasen por el puente. . »
Id. á la municipalidad de Lérida, incluyendoles lo carta del Príncipe 357
Id al baile de Colibre, para que permita el paso á las embarcaciones, con tal que los patrones presten juramento . . . . . »
Id á D. J. de Ixar, refiriéndose á la escrita al capitan general, y prometiéndole favor . . . 358
Id. á los jurados de Gerona, prometiendo pagar á su gente. 359
Id. á los concelleres de Manresa, asegurándoles el buen comportamiento de su síndico en la embajada. 360

Sesion del 5 de marzo.

Carta del C. general, manifestando su satisfaccion por el buen estado de los negocios, y la opinion de los jurados de Zaragoza sobre el comportamiento del Rey 361
Id. del Rey á X. Gordo, para que haga saber á los de Barcelona la seguridad de la ida del Príncipe. 367
Id. del maestre de Montesa, esplicando el acto de libertar la Reina al Príncipe. . . . . »
Id. de la Reina, avisando la libertad del Príncipe y su pronta marcha 369
Id. del Príncipe, participando su libertad . . 371
Carta sobre la falta de fondos y mal estado del ejército. . . . . »
Id. de Francisco de Santmenat, incluyendo

otras del Príncipe 381
Id. de id. participando la llegada de la Reina y del Príncipe á Traiguera y su próxima marcha á Tortosa. 382
Varias cartas celebrando la buena marcha de los negocios 383
Id. de id. de Tortosa, participando la entrada de la Reina y del Príncipe en dicha ciudad . . . 387
Id. de los disidentes de la quincena de Perpiñan, alegrándose de las buenas noticias, y rogando á la Diputacion que delibere acerca de sus actos . . 389
Id. del C. G., incluyendo una carta que de propio puño le escribió el Príncipe, y participando el nombramiento de D. J. de Ixar para recibir á este . . 390
Id. sin firma, desde Perpiñan, dando noticia del condado de Foix y de la gente alistada, y consultando sobre diversos asuntos 392

Sesion del 6 de marzo.

Acta sobre el envio de una embajada á la Reina.
Credencial é instrucciones de los embajadores enviados á la Reina 395
Carta de la Reina, participando su próxima salida de Tortosa para Barcelona 399
Id. del Príncipe, desde Traiguera con igual objeto. 400
Id. de id. desde Tortosa, con igual objeto . . 401
Id. de id. al C. G., participándole su libertad y lo que confia en la buena marcha de los negocios. »
Id. del maestre de Montesa, esplicande las jornadas que iran siguiendo la Reina y el Príncipe. . 402
Id. del receptor Ferrer, avisando que el Rey reune gente, y aconsejando lo que, en tal caso, debiera

hacer el C. G., con otras noticias sospechosas . 403
Id. del capitan general, confirmando las anteriores noticias. 406
Requirimiento al veguer de Barcelona, para que deje la villa de Fraga en manos del Rey. . . 407
Contestacion al receptor Ferrer, sobre lo que deba hacer, y la inconveniencia de que el ejército se mueva todavía de Fraga 409
Carta al vizconde de Rocaberti, prometiéndole tener por recomendeda á su esposa, y refiriéndose á la libertad del Príncipe y demás noticias corrientes . 411
Id. al capitan general, para que castigue los hurtos, incluyéndole un pregon.. . , ... 412
Protesta al requirimiento hecho al veguer en Fraga. 415

Sesion del 7 de marzo.

Carta del Príncipe, avisando su próxima salida de Tortosa, y manifestando deseos de consultar con los diputados sobre la pretension de la Reina de acompañarle . . , ... 417
Recomendaciones y noticias sobre fuerzas estrangeras, sueldos y demás . . . . . »
Carta de los jurados de Zaragoza, participando a alegría de Aragon por la libertad del Príncipe . 422
» Id. del señor de Ixar, fijando el dia en que el Príncipe estará en Tarragona 424
Id. de la municipalidad de Lérida, participando los grandes acopios de guerra que hace el Rey . 425
Id. al Señor de Ixar, para que cumpla ciertos encargos 426

Id. á los embajadores enviados á la Reina, para que acompañe al Príncipe, en su entrada, el castellano de Amposta 427
Id. al C. G., para que siga quieto en Fraga. . 428
Id. á Lérida, para que se enteren de los ajustes de Aragon, y envien espía donde está el Rey . 429
Id. al receptor Ferrer, refiriéndose á los ajustes de Aragon, y para que el ejército esté prevenido. . 431
Id. al diputado de Lérida, para que envie espías donde convenga 433
Id. al id. de Gerona, sobre cierta cuestion entre los jurados, relativamente al título del Primogenito. 434
Cartas sobre preparativos de guerra . . . »

Sesion del 8 de marzo.

Credencial de un mensajero que estuvo en Morella 436
Id. del receptor Ferrer, sobre envio de provisiones, y manifestando cierto temor de un nuevo movimiento á favor del Rey . . , . . 437
Id. del Príncipe, para que se abone el sueldo á dos particulares que le acompañan 439
Id. del capitan general, confirmando la noticia de los ajustes de Aragon, y dando cuenta de lo acontecido con los jurados de Zaragoza . . . 440
. Id. de la municipalidad de Lérida al capitan general, avisándole lo que sucede en Ribagorza y vaticinando la ida del Rey contra Fraga . . . 446
Id. de Rocaberti, confirmando, en parte, las noticias anteriores . . . . . »
Id. de la municipalidad de Cervera, consultan-

do lo que deban hacer, en caso de que la Reina acceda á volverse sin el Príncipe 447
Id. de Guillermo de La Bruna, esplicando el viaje del Príncipe y el entusiasmo de los catalanes al verle. 448
Id. á la municipalidad de Caller, con igual objeto. 450
Sesion del 9 de marzo.
Carta del Príncipe, recomendando á Geraldo de Cruilles, su mensajero 452
Id. de la Reina, con igual objeto respecto de L. de Vich. 453
Id. de Guillermo de la Bruna, participando la entrada del Príncipe en Tarragona . . . . . »
Id. de los últimos embajadores, esplicando la resolucion de la Reina, al suplicarle que se volviese. 455
Credencial de un mensajero de los diputados, para la municipalidad de Caller 458
Carta al capitan general, para que haga regresar cierto familiar del Príncipe. 459
Id. á la municipalidad de Cervera, para que reciba honorificamente á la Reina. . . . . »
Contestacion al Príncipe y á la Reina, refiriéndose á lo que les dirán los embajadores. . . . 460
Id. á los embajadores, encargándoles lo que deben decir á la Reina y al Príncipe . . . . »
Sesion del 10 de marzo.
Carta á los embajadores, para que supliquen al Príncipe se sirva pasar cuanto antes á Barcelona. 466
Cartas del Príncipe, participando su entrada en Tarragona y el dia que lo verificará en Barcelona . 467
Id. de los embajadores, sobre el plan de que-

darse el Príncipe en San Boy, y ponderando las virtudes de la Reina 468
Id. del capitan generl, consultando sobre lo que deba hacer, é incluyendo varias cartas del Rey 471
Nuevo requirimiento de los diputados de Aragon al C. G. y veguer, para que desocupen Fraga . 473
Carta del Rey al capitan general y vizconde de Rocaberti, para que le ayuden á resistir á los castellanos y navarros. 476
Id. de un particular al Rey, participándole el número de castellanos armados . . . . . »
Id. del Rey á los mensajeros de Zaragoza, esplicando el motivo de los ajustes en Ribagorza . 477
Id. al capitan general, de los diputados de Aragon, recomendando á sus mensajeros . . . 478
Id. del Rey á los mensageros de Zaragoza, para que cesen los ajustes en Ribagorza. . . . 479
Id. del diputado local de Vich, manifestando su buena disposicion en favor del Príncipe . . 480
Id. de id. dando cuenta de haberse publicado cierto pregon, y de otros asuntns 481
Credencial de la municipalidad de Lérida, para sus síndicos. 482
Carta á los embajadores, aconsejándoles que la Reina no pase de Villafranca 483

Sesion del 11 de marzo.

Deliberacion, contra los que perjudicaren al bien público. 485
Carta del Príncipe, llamando á su lado á Fernando de Bolea . . . . . »

Id. de id. recomendando á un tal Benedit . . 486
Id. del capitan general, participando la entrada del condestable de Navarra con fuerzas. . . . 487
Id. del mismo, incluyendo unas cartas interceptadas del Rey. 489
Id. de los embajadores, manifestando la buena disposicion de la Reina 490
Id. del diputado local de Gerona, prometiendo el cumplimiento de cierto negocio. 491
Requirimiento al baile para que prenda al Gobernador Requesens en Molins de Reig . . . 492
Apuntacion de nuevos requirimientos.
Carta al embajador Vilademany, para que regrese. 494
Circular á los capitanes y condestables, para que sigan al baile de Barcelona 495
Carta al C. G., recomendándo al caballero Sort. »
Id. á los capitanes que se encuentran en San Boy, para que sigan al baile. 496
Id. á la Infanta doña Beatriz, pidiéndole no pase de Villafranca . . . . . »
Id. á los embajadores, paraque hagan responsables á la Reina y á los que la acompañan, de lo que pudiera suceder, si se empeñan en pasar de Villafranca . 497
Id. al C. G., incluyéndole la contestacion dada al requirimiento hecho por los jurados de Zaragoza . 498
Contestacion al requirimiento de Zaragoza. . 499
Carta á los elegidos por el brazo militar del Rosellon, para que olviden competencias y solo se alegren por la libertad del Príncipe 500
Id. al receptor Ferrer, sobre pago de cierta can-

tidad al veguer de Barcelona 502
Id. al baile de Barcelona, dándole noticias para que no se le escape el Gobernador . . . . . »

TOMO XVI.

Sesion del 12 de marzo.
Entrada del Príncipe en Barcelona.
Circular á los gefes del ejército, para que estén á las órdenes de Guillermo de La Bruna . . . 5
Sesion del 13 de marzo.
Entrada de fuerzas castellanas.
Carta de la Reina, refiriéndose á lo que dirán sus mensageros 6
Apuntacion sobre lo que hizo el Príncipe en este dia.
Carta firmada por la triste Infanta, accediendo á la peticion de que no pasará de Villafranca. . . 8
Id. de la municipalidad de Cervera, esplicando ciertas desavenencias de labradores . . . . . »
Id. de A. R. de Eril manifestando el temor de que el Rey le perjudique, por haber trabajado en favor del Príncipe. 10
Traslado de la carta del Rey al de Eril, pidiéndole que acuda á Zaragoza, donde hace preparativos contra Fraga 11
Carta al capitan general, sobre substituciones. 12
Id. al obispo de Urgel, refiriéndose á su men-

sagero 13
Id. al conde de Prades, con igual objeto . . 14
Sesion del 14 de marzo.
Entrega de la contestacion dada á los embajadores de la Reina, con aprobacion de los concelleres.
Credencial del mensajero del valle de Aran . 16
Carta al veguer y al diputado de Cervera, para que castiguen á los revoltosos 17
Gartas sobre licencias y equipos 18
Sesion del 15 de marzo.
Apuntacion sobre lo que hizo y dijo el Príncipe »
Carta de Lérida, sobre un asunto secundario . 21
Sesion del 16 de marzo.
Nombramiento de consultores y pago de cantidades . . . . . »
Sesion del 17 de marzo.
Acta de este dia.
Carta de la Reina, esplicando lo sucedido en Navarra y otros puntos, y la opinion del Rey sobre quedarse ó volverse. 22
Id. de los procuradores de Tortosa, lamentándose de la falta de sueldos, y dando noticia de los planes del Rey 25
Cartas sobre guarda y ocupacion de castillos . 27
Circular á los oficiales reales y demás, para que obedezcan al señor de Rocabruna, delegado para apaciguar bandos y desavenencias . . . 29
Cartas sobre asuntos secundarios. . . . 30
Nota sobre informaciones, para ver si hay plan de conmover á los pueblos.

Carta á la municipalidad del Valle de Aran, agradeciéndole su buen deseo y avisos . . . 31
Credenciales é instrucciones de los enviados á Sicilia. 32
Sesion del 18 de marzo.
Nota sobre los capítulos que se habian de enviar á la Reina.
Carta del diputado local de Cervera, sobre cuestiones con el veguer 47
Id. al receptor Ferrer, para que satisfaga cierta cantidad al capitan general 48
Credencial de un enviado al obispo de Urgel . 49
Id. á la Reina, rogándole dispense la tardanza en el despacho de ciertos asuntos 50
Sesion del 19 de marzo.
Acuerdo sobre envio de fuerzas á Lérida.
Cartas del capitan general, y de otros dando noticia de las operaciones y planes del Rey . . 51
Id. de los procuradores y diputado de Tortosa, por desconfiar del baile. 59
Cartas sobre pagos, licencias y guardas de castillos 63
Id. al veguer y cónsules de Puigcerdá, para que apacigüen ciertas desavenencias. . . . 65
Id. al duque de Borgoña, participándole la libertad del Príncipe 66
Sesion del 20 de marzo.
Acta sobre ciertas cartas de la Reina transcribiendo otra del Rey, en que este se admiraba de la resolucion del Principado, y le ordenaba que

pasase á San Boy, á tratar con el Príncipe; y nombramiento de embajada con tal motivo , . 67
Carta de la Reina, á que se refiere el acta. . 68
Credencial de los enviados de la Reina. . . 70
Id. é instrucciones de los enviados á la Reina . »
Cartas sobre planes de guerra 74
Sesion del 21 de marzo.
Lectura de apuntamientos, relativos al Príncipe.
Carta al duque de Borgoña, para que se interese en el logro de la paz 79
Sesion de 22 de marzo.
Carta de la Reina desde Villafranca, esplicando su contestacion á los embajadores 81
Id. del capitan general sobre licencias . . . 82
Id. sin firma, y sobre envio de embajador á Castilla, por parte del Rey 83
Cartas de los embajadores, esplicando el estado del negocio con la Reina y su entrevista . . 84
Id. al receptor Ferrer, sobre pago de cantidades y nuevos acontecimientos 90
Id. de los jurados de Tamarit á los de Zaragoza, consultándoles sobre lo que deben hacer. . 92
Circular de los jurados de Zaragoza á las municipalidades y oficiales, para que acudan fuerzas en servicio del Rey contra Fraga . . . 93
Contestacion del Rey, á igual objeto . . . 95
Contestacion á los embajadores, diciéndoles cuales han de ser sus nuevas prsposiciones . . . 96
Carta á la Reina, para que atienda nuevas súplicas 98

Id. á los embajadores, para que la Reina no envie mensageros 99

Sesion del 23 de marzo.

Acta sobre cumplimiento de plazo de algunos enganchados y lo que se les debia exigir . . . 101

Carta al diputado local de Gerona, para que haga prender á un tal Matella 102

Sesion del 24 de marzo.

Lectura de capítulos, visita del Príncipe á la Diputacion y relacion de los embajadores.

Cartas de Tortosa, quejándose de la falta de sueldos, y aconsejando el licenciamiento. . . . 103

Carta del receptor Ferrer, rogando que se le avise con tiempo sobre lo que se deba hacer, y dando noticias 105

Id. del capitan general, quejándose de que se le hayan limitado las facultades para castigar. . . 108

Cartas sobre los capitanes de Tortosa . . . 111

Id. de los embajadores, refiriéndose á unas cartas del Rey, enseñadas por la Reina. . . 114

Id. al veguer y oficiales de Cervera, para que prendan á dos sujetos 116

Id. al mismo, recomendándole el sobrecolector. 117

Sesion del 25 de marzo.

Lectura de capítulos.

Sesion del 27 de marzo.

Visita del Príncipe á la Diputacion, con objeto de enseñarles varias cartas de Castilla.

Carta de los cónsules y mercaderes catalanes de Siracusa, esplicando lo que hizo á una galera cata-

lana otra que mandaba el hijo de Requesens. . . 118
Id. del regente el consulado en Palermo, con igual obteto 121
Id. al diputado local de Perpiñá, dando cuenta de ciertos rumores contrarios al Principado. . »
Id. al capitan general, sobre licencias. . . . 122
Credencial del obispo de Elna, expedida por el Papa 123
Manifestacion del mismo en nombre de S. S. »
Credencial del embajador del Rey de Castilla, y su relato. 124
Deliberacion, para que retiren las fuerzas . . 127
Carta del obispo de Urgel, disculpando su falta de asistencia . . . . . »
Id. al capitan general, manifestando su buena esperanza y el buen comportamiento de sus consejeros 129
Cartas sobre el estado del ejército y alojamientos. 132
Contestacion á Rocaberti, rogándole que vaya á Barcelona . . . . . »
Cartas al capitan general y á Ferrer, para que aquel retire de Fraga 134

Sesion del 29 de marzo.

Proposiciones hechas personalmente por el Príncipe en la Diputacion 138
Carta del obispo de Tortosa, esplicando los servicios prestados por los eclesiásticos. , . . . 139

Sesion del 30 de marzo.

Nuevas proposiciones del Príncipe en la Diputacion y respuesta de los diputados.
Carta de los cónsules de Perpiñan, refiriéndo-

se á lo esplicado por su embajador 142
Cartas sobre licencias 143
Sesion del 31 de marzo.
Aprobacion de los capítulos para la Reina y nombramiento de embajadores para entregarlos.
Credencial é instrucciones de los embajadores. 145
Carta al obispo de Urgel, sobre las cuestiones que este tenia con el conde de Prades . . . 149
Id. á los diputados de Aragon, participándoles la retirada del ejército. 150
Sesion del 1.º de abril.
Aprobacion difinitiva de los capítulos.
Credencial de un mensajero de Felipe de Castro. 153
Carta de la municipalidad de Cervera, consultando sobre cierta infraccion de constituciones. . 154
Contestacion á Castro, sobre lo que debe responder al Rey, que le invita 155
Cartas sobre el nombramiento de Castro para gefe de las fuerzas, y regreso del capitan general. 157
Sesion del 2 de abril.
Coloquio y deliberacion, para que se entreguen diez mil florines al Príncipe 161
Carta de los embajadores, instando el envio de los capítulos, y dando noticias de Castilla. . . »
Sesion del 3 de abril.
Manifestacion hecha por el Príncipe á los diputados, de una carta del Rey, en que se conforma con que se proclame al Primogénito con este título, ofreciendo retirar las fuerzas estrangeras. . . . 162
Carta de los embajadores, participando la lectu-

ra de los capítulos á la Reina, y lo que se espera . 163
Cartas sobre fuerzas y licencias 166
Sesion del dia 7 de abril.
Dificultades sobre los capítulos, esplicadas por el secretario de la embajada 174
Credencial del secretario 175
Contestacion á los embajadores, para que supliquen á la Reina se sirva responder por escrito . 176
Nota sobre la contestacion que se habia de dar al embajador de Castilla, y sobre otros asuntos.
Carta del capitan general, esplicando la marcha del ejército y demás acontecido en Fraga . . 177
Cartas sobre licencias y otros asuntos secundarios 181
Carta á la municipalidad de Lérida, sobre regreso de mensageros 190
Contestacion de los diputados de Aragon, celebrando la retirada del ejército 191
Id. á la municipalidad de Lérida, rogándoles eviten la variacion continua de mensageros, . . 192
Sesion del 9 de abril.
Entrega de la contestación (que sigue) al embajador de Castilla. 193
Sesion del 10 de abril.
Presentacion de la esposa del gobernador Requesens.
Carta del Rey, quejándose de la prision del gobernador 196
Acta sobre envio de copias de los capítulos remitidos al Rey, á las universidades 197

Carta de los embajadores sobre el pronto envio de la contestacion de la Reina á los capítulos. . 198
Id. del diputado local de Perpiñan, dando noticias de Foix 199
Contestacion de Ferrer, sobre licenciamiento y sueldos 201
Sesion del 11 de abril.
Acta y cartas sobre licenciamiento y otros asuntos secundarios 204
Contestacion á los de Figueras, prometiendo complacerles 208
Sesion del 13 de abril.
Presentacion, por el secretario de la embajada, de los capítulos con la respuesta de la Reina.
Credencial del secretario 209
Nombramiento de una comision para recompensar 210
Carta del capitan general, sobre indemnizaciones en Fraga, y otros asuntos . . . . . »
Id. del id. sobre licencias 214
Id. del vizconde de Evol, sobre una cuestion con sus vasallos. 215
Id. del diputado local de Tortosa, sobre la guarda del castillo de Amposta 216
Carta á los cónsules de Figueras, sobre libertad á unos prisioneros. 218
Sesion del 14 de abril.
Manifestacion verbal y credencial de los mensageros de la Reina. 220
Carta de los embajadores, pidiendo se envie un mensagero para darle noticias verbales . . . 221

Cartas sobre espias, fuerzas, licencias y otros asuntos secundarios 222

Sesion de 15 de abril.

Lectura de los capítulos, apuntamientos, y consulta al Primogénito. 230

Contestacion de la municipalidad de Lérida, sobre la variacion de mensageros. 231

Carta de id. sobre distribucion de fuerzas . . 232

Circular al veguer de Gerona y otros oficiales, sobre la prision de Matella. 234

Presentacion de los eclesiásticos, quejándose del nuevo impuesto ordenado por el Papa . , . 235

Carta del obispo de Elna, nombrado por el Papa para la exaccion del tributo, ofreciéndose . »

Breve del Papa. 237

Acta para que se conteste al Rey sobre el despacho de los capítulos, y al Papa, sobre la noportunidad de la exaccion 239

Carta al C. G., desaprobando la idea de retirar. »

Cartas sobre falta de fondos, licencias y otros asuntos secundarios 241

Id. al cabildo de Zaragoza, recomendando un mensajero. 247

Id. credencial é instrucciones de los enviados al duque de Borgona, y al Delfin de Francia á quienes han de esplicar lo ocurrido con el Príncipe.. 248

Sesion del 17 de abril.

Presentacion de una carta del Rey de Castilla, hecha por el Príncipe.

Estracto de la carta del Rey de Castilla. . . 254

Nombramiento de agregados á la embajada enviada á la Reina, para remitir nuevas habilitaciones en los capítulos 255
Carta de los embajadores, esplicando la congoja del Rey, por la aproximacion de tropas castellanas. 256
Id. del C. G., sobre su separacion del ejército. 257
Id. del veguer, acerca de su mando en Lérida . 258
Id. del diputado de Gerona, sobre desórdenes. 259
Llamamiento al capitan general. 261
Nombramientos y guiages . . . . . »
Carta al veguer para que se aconseje en cosas de guerra. 262
Cartas participando á los embajadores el envio de otros, y credencial de estos para la Reina . . 263
Modificaciones hechas por la Reina en los capítulos del Principado 266
Réplicas de los diputados á las modificaciones . 281
Carta al obispo de Elna, reprobando la convocacion de eclesiásticos en Lérida 286
Sesion del 19 de abril.
Acuerdo para que el Príncipe no vaya á Villafranca 290
Sesion del 20 de abril.
Proposicion del Príncipe, negada por contraria á la ley . . . . . »
Carta al veguer sobre ciertos prisioneros . . 291
Recibimiento de los embajadores.
Cartas del veguer y del receptor, sobre distribucion de sueldos y varias noticias importantes . . 292
Remision de fondos al receptor 300

Carta á los paeres de Cervera, refiriéndose á lo que les diga su comisionado . . . . . »
Cartas sobre varios asuntos secundarios . . 302
Carta al receptor Ferrer, aprobando todos sus actos 305
Carta á J. Bonet, sobre su recomendacion al veguer 307

Sesion de 22 de abril.

Nombramiento de comisionados para tratar del impuesto á los eclesiásticos.
Carta de la Reina, para que envien mensajeros al Rey 308
Id. al vicario general de Gerona, para que no se lleve á efecto la visita al clero, que se proyectaba. 309
Carta de los cónsules de Puigcerdá, sobre ciertas desavenencias.. 511

Sesion del 24 de abril.

Cuestion de los remensas, á cargo de los diputados y presentacion á los mismos del conde de Módica.
Emplazamiento del veguer de Gerona, y acompañatoria 313
Credencial del enviado al obispo de Elna . . 315
Recomendociones é instrucciones para el mismo. »

Sesion del 26 de abril.

Contestacion á los capítulos ó credencial del embajador del Rey de Castilla 321
Carta del diputado de Perpiñan, dando noticias de Foix 328
Contestacion de Meca sobre su asunto . . . 329
Carta del receptor, sobre licencias, pagas y otros asuntos. 330
Id. al vicario general de Gerona, sobre la visita . 333

Cartas sobre licencias, pagos, defensas y otros asuntos secundarios 334
Carta de Zaragoza, dando noticia de los planes del Rey 347

Sesion del 29 de abril.

Deliberacion sobre la respuesta á la Reina y las instrucciones del R. de Castilla para el Primogénito. 348
Circular y cartas para prender á unos criminales. 349
Cartas á los cónsules y diputado de Perpiñan, para que hagan cumplir las deliberaciones . . . 354
Credencial para un encargado de apaciguar los bandos 356

Sesion del 30 de abril.

Cartas del enviado al obispo de Elna y del receptor Ferrer, sobre el subsidio impuesto al clero. 358
Carta del diputado de Perpiñan, incluyendo otras del tesorero de Francia y un memorial de noticias . 366
Id. á la Reina, dejando en sus manos el negocio del Príncipe, y encargándole el pronto despacho . . 370

Sesion del 2 de mayo.

Deliberacion sobre nombramiento de un enviado á Francia y el medio de arreglar la concordia con los remensas 373
Credenciales del cardenal de Foix y de unos enviados de Cervera y Manresa 374
Contestacion á la consulta del enviado á Elna, sobre el impuesto al clero 376
Carta al diputado de Gerona, sobre informes de los remensas 379
Id. al receptor Ferrer, refiriéndose á la contes-

tacion que antecede 380
Cartas á los cónsules y diputado de Perpiñan, sobre ciertas prisiones . . . . . , ... 381
Carta al receptor, encargándole la vigilancia por si pasa un perpiñanés que va á Zaragoza con malas intenciones 383
Nombramiento de comisionados para tratar con los remensas.
Carta de los paeres de Lérida, sobre su cooperacion en el asunto del impuesto 384
Id. incluyendo una del enviado á Elna, y el acta en que se muda el punto de convocacion. . . 386
Sesion del 4 de mayo.
Nombramiento de un comisionado para apaciguar ciertas disensiones y luchas.
Carta de la Reina, prometiendo cumplir con prontitud 391
Contestacion á los paeres de Cervera, refiriéndose á su representante. 393
Credencial, instrucciones y recomendacion para el encargado de apaciguar los bandos 394
Cartas á los procuradores y cabildo de Tortosa, sobre defensa de la ciudad por el clero 402
Sesion del 7 de mayo.
Nombramiento de un comisionado para contestar á la Reina.
Carta del receptor, dando cuenta de nuevos acontecimientos 405
Credencial de un enviado del obispo de Elna . 407
Carta de la Reina, dando nuevas esperanzas y

seguridades 408

Sesion del 8 de mayo.

Despedida del encargado de apaciguar, y recibimiento de embajador de Castilla.
Credencial del embajador de Castilla y esplicacio.s 410
Carta del diputado de Tortosa, sobre sospechas y preparativos. 413
Id. de los procuradores de id., sobre prisiones y preparativos del Rey 416
Cartas del receptor, incluyendo otras del Rey, y dando interesantes noticias del mismo . . . 418
Credencial de un enviado á Villafranca . . . 421
Carta á las autoridades de id. refiriéndose al enviado . . . . . »
Contestacion á los procuradores de Tortosa, sobre prisiones y demás. 422
Carta al receptor Montornés, sobre pago de sueldos 423
Id. al diputado de Tortosa, sobre cierto preso y otros asuntos 424

Sesion del 9 de mayo.

Instancia personal del Príncipe, para que se dé pronto cima á los negocios, y presentacion de la embajada de Valencia, con su credencial . . . 425
Ofrecimiento verbal de los valencianos en favor de Cataluña 426
Llamamiento á don Hugo de Cardona 427
Credencial de un enviado á Perpiñan, y acompañatoria á los cónsules 428
Carta al veguer y al receptor, prometiendo cumplir sus encargos. 429

Cartas á la Reina, quejándose de la tardanza en resolver 430
Memorial para el que debia entregar las cartas á la Reina 432
Carta al receptor, sobre pagos 433
Sesion del 11 de mayo.
Deliberacion sobre el asunto del impuesto del clero 434
Cartas sobre los remensas y el mal estado del pais 435
Sesion del 14 de mayo.
Deliberacion sobre contestar á la Reina y á los de Valencia, y concesion de guiage al representante de los remensas 444
Carta de la Reina, disculpando la tardanza del Rey en contestar 445
Id. á un tal Torá, dando interesantes noticias del Rey. 446
Id. del diputado de Gerona, sobre remensas . 450
Id. del receptor, sobre sueldos y licencias . . 451
Sesion del 15 de mayo.
Acuerdo sobre la contestacion entre el síndico y veguer de Gérona, y otros asuntos ya tratados.
Carta al veguer, sobre nombramiento de abanderado 453
Cartas sobre los sucesos del Rosellon . . . 455
Carta del Rey, para que le ayuden contra el de Castilla 458
Id. del secretario de la embajada, dando cuenta de su visita á la Reina y de las contestaciones de esta 460
Id. de los enviados á Sicilia, dando cuenta de su

viage y de la disposicion del pais 465
Id. al diputado de Perpiñan sobre prisiones . 474
Id. al de Gerona, remitiéndole un pregon . . »
Instrucciones á los embajadores, con nueva carta para la Reina.
Sesion del 18 de mayo.
Despedida de los embajadores valencianos . . 482
Carta sin firma, sobre ciertos desórdenes en San Juan de las Abadesas 483
Id. del clero de Zaragoza, sobre la cuestion del impuesto 488
Id. del cabildo de Tortosa, sobre exenciones del clero. 489
Recepcion del conde de Armanyach.
Cartas sobre pagos y licencias. 491
Nuevas çartas á Torá, dando noticias del Rey . 493
Sesion del 20 de mayo.
Lectura del breve del S. Padre y contestacion. . 499
Carta de los embajadores, dando noticias del Rey. 501
Id. del diputado de Tortosa, sobre guarda del castillo de Amposta. 503
Id. á los embajadores, para que avisen á la Reina si resuelve venir 505
Credencial del enviado á los remensas. . . . 506

TOMO XVII.

Sesion del 21 de mayo.
Lectura, con asistencia del Príncipe, de una

carta de la Reina, sobre su ida á Villafranca y la contestacion del Rey 5
Contestacion del diputado de Perpiñan, sobre ciertas prisiones. 7
Id. á la Reina, suplicando se interese por el Principado 8
Id. de los embajadores con instrucciones sobre la ida de la Reina á Villafranca 9
Sesiones del 22 de mayo.
Asistencia de los representantes de la Reina y de los embajadores, para tratar de si aquella debia entrar ó no en Barcelona, deliberacion de los diputados y resolucion de otros varios asuntos.
Credenciales de los antedichos representantes . 14
Carta anónima, dando noticias de la Reina . . 16
Id. del enviado al Rosellon, esplicando lo que allí sucedia 17
Credencial e instrucciones para los nuevamente enviados á la Reina. 24
Carta á los embajadores, refiriéndose á lo que les digan los últimos 26
Id. al diputado de Perpiñan, para que se opongan al embarque de personas. 27
Sesion del 23 de mayo.
Deliberacion sobre maderámen para las galeras. 28
Cartas de la Reina, participando su llegada á Martorell, y próxima traslacion á San Cucufate . 29
Cartas de los embajadores, sobre su entrevista con la Reina en Martorell 31
Carta de Roma, incluyendo otras de Sicilia. . 36

Cartas de las autoridades de Lérida, sobre sueldos, defensa y otros asuntos . . . . . »
Carta del veguer, refiriéndose á lo que dirá el receptor. . . . . »
Id. de los embajadores, para que la Diputacion pase á Martorell 40
Cartas á la Reina y á los embajadores, para que aquella se detenga en Martorell. 42
Credencial ó instrucciones para el encargado de la cuestion de los remensas. 44
Carta á la Reina, insistiendo en que no pase de Martorell 48
Contestacion al obispo de Elna, sobre el impuesto. 49

Sesion del 24 de mayo.

Carta de los embajadores, esplicando la enfermedad, el descontento y la ambigüedad de la Reina. 61
Carta del enviado al Rosellon, sobre lo que allí acontecia 65
Cartas de un tal Serroli á varios oficiales reales y al Rey, esplicando sus tratos con los remensas . . 69
Carta del Rey á unos consejeros suyos, para que vean como se puedan defender los reinos, sin ayuda estrangera 73
Id. de un particular, sobre lo que sucede en Navarra. , ... 74
Provision Real al general de las galeras, Vilamarí, para que se convenga con el Papa, y circular en su favor . . . . . , . 75
Carta de Serroli al Rey sobre la buena disposicion de los remensas 79

Id. del veguer, remitiendo varias de las cartas que anteceden, tomadas á un correo 81

Cartas á los concelleres de Vich y á los embajadores, para que la Reina vaya á Caldes, y lo que deben hacer 83

Carta al enviado á Rosellon, sobre ciertos presos. 85

Sesion del 25 de mayo.

Empeño del Primogénito en que la Reina conteste á los capítulos, enviándose á este objeto nueva embajada.

Sesion del 26 de mayo.

Nombramiento de la nueva embajada.

Carta de los embajadores, sobre lo acontecido en Tarrasa con la Reina 86

Aviso para que se hospede á los enviados, y credencial de los mismos para la Reina. 88

Llamamiento á un condestable del ejército . . 89

Sesion del 27 de mayo.

Marcha de los nuevos embajadores á Caldes.

Cartas á la municipalidad de Vich y Manresa, sobre el modo como han de recibir á la Reina, si fuese á dicha ciudad 90

Cartas al veguer y municipalidad de Lérida, para que suspendan la marcha de la gente. . . 92

Sesion del 28 de mayo.

Deliberacion sobre el maderámen para las galeras. 93

Presentacion de los embajadores de Valencia . 94

Cartas de los embajadores, sobre la esperanza que les da la Reina y avisando su regreso . . . 95

Carta al diputado de Lérida, sobre cierta infor-

macion 97

Sesion del 29 de mayo.

Recepcion de los últimos embajadores y conferencia con los valencianos.

Carta de la Reina, prometiendo ir á Barcelona y firmar allí lo que le aconsejaren los diputados . . 98

Llamamiento á los embajadores que habia en Caldes. 100

Sesion del 30 de mayo.

Nueva marcha de los embajadores para ver á la Reina.

Carta de la Reina, con igual objeto que su última 101

Id. de los embajadores, consultando si la Reina irá á Villafranca. 103

Id. á las autoridades de Valencia, agradeciendo sus ofrecimientos. 105

Id. á los embajadores, incluyéndoles la de la Reina 107

Contestacion á la carta de la Reina. 110

Carta del veguer, sobre sueldos, y dando noticias del Rey. 111

Id. del vicecanciller, sobre actos y planes del Rey 113

Id. de los embajadores, prometiendo seguir á la Reina 115

Id. del enviado al Rosellon, sobre el estado de su negocio 116

Quejas de varias síndicos de Gerona 117

Sesion del 2 de junio.

Licenciamiento de parte del ejército.

Carta de los embajadores, sobre nuevas contestaciones de la Reina 119

Id. á los mismos, doliéndose de la tardanza en contestar. 122
Cartas sobre pagos, arreglo del ejército y otros asuntos 123
Sesion del 5 de junio.
Regreso de los embajadores, carta avisatoria y exámen de las modificaciones en los capítulos. . 128
Carta de un tal Bayona, disculpándose sobre el envio de unas cartas 129
Id. de los paeres de Lérida, sobre el mal estado de la ciudad. 131
Id. de un preso de Perpiñan, quejándose del diputado 133
Sesion del 6 de junio.
Lectura de las modificaciones de los capítulos, y proposicion sobre el asunto del Gobernador. . 135
Carta del arzobispo de Tarragona, disculpando al Rey. 137
Sesion del 7 de junio.
Nueva lectura de modificaciones, en contestacion á la Reina. 139
Cartas sobre el licenciamiento del ejército en Lérida y quejas de los licenciados 140
Contestacion al arzobispo de Tarragona . . . 146
Carta á los embajadores, para que den las gracias á la Reina. 147
Circular y carta, remitiendo un pregon. . . 149
Carta al veguer, refiriéndose á lo que le diga el receptor 150
Sesiones del 9 y 10 de junio.

Pretensiones del Primogénito, rechazadas, y envio de las modificaciones . . . . . »
Carta de los embajadores, dando confianza de arreglo 151
Cartas sobre los acontecimientos del Rosellon. 152
Avisatoria á los embajadores y á la Reina de la partida de los demás, é instrucciones 155
Sesion del 12 de junio.
Carta del cabildo de Tortosa, sobre la guarnicion y defensa 159
Id. del procurador de Gerona, sobre remensas. 161
Id. á los embajadores, dándolos prisa. . . . 162
Sesion del 13 de junio.
Acuerdo para hacer nueva instancia á los embajadores. . . . . »
Carta del veguer y del receptor en Tortosa, sobre pagos y guarda de castillos. 163
Id. á los embajadores, instando nuevamente . 165
Id. á uno de los mismos, para que vigile á cierto particular. 167
Cartas de los embajadores, sobre lo acontecido con la Reina. 168
Id. de un particular, sobre las intenciones de la Reina 172
Sesion del 15 de jonio
Acuerdo para que regresen los embajadores, y nombramiento de una comision para el caso de guerra con el Rey.
Carta de Gerona, sobre remensas 175
Orden á los embajadores para que regresen . »

Id. para que se paguen los gastos que ocurran. 176

Sesion del 16 de junio.

Deliberacion y cartas, para que regrese la embajada y se envie otra. 177

Carta de los embajadores, avisando el regreso. 179

Credencial de un mensajero de los mismos. . 180

Carta del receptor, sobre sueldos. 181

Credencial de un enviado á Gerona. . . . »

Sesion del 18 de junio.

Lectura de las modificaciones y otros escritos á la Diputacion y al Príncipe, y proposicion de este para que se le jure Primogénito 182

Carta á la Reina, para que no dé oidos á ciertos rumores 183

Sesion del 19 de junio.

Nombramiento de una comision para contestar sobre la fórmula del juramento del Rey, instrucciones y cartas á la Reina, esplicándole lo que merece Catalúña y como deben ser considerados sus actos por el Rey 185

Llamamiento, en nombre del Príncipe, al arzobispo de Tarragona. 205

Credencial de los enviados á la Reina. . . »

Carta del enviado al Rosellon, avisando su regreso 207

Id. del receptor, sobre pagos, y dando noticias . »

Llamamiento al conde de Prades. 209

Carta á los paeres de Lérida, participándoles que el Príncipe será jurado Primogénito. . . . »

Sesion del 21 de junio.

Lectura de la concordia firmada por la Reina, y

fiesta en la ciudad con tal motivo. Carta de aquella, participando la noticia 211
Carta de los paeres de Lérida, remitiendo unas copias 213
Carta á la Reina, para que envie comisionados que vean firmar al Primogénito . . . . . »
Id. á los paeres de Lérida, participándoles la firma de la concordia. 214
Id. á los embajadores, remitiéndoles una nota para un caso de rompimiento 215
Fiesta en la catedral por la firma de la concordia y contestacion de la Reina sobre envio de comisionados 216
Sesion del 23 de junio.
Acuerdos para que firme el Primogénito, y se retiren el ejército y las guarniciones de castillos. 217
Carta de los concelleres de Manresa, para que su síndico se adhiera á cuanto se haga 218
Id. de los de Vich, adheriéndose 219
Credencial de unos enviados de la Reina. . . 220
Acto solemne de la firma de la concordia por el Primogénito, capítulos de la misma, y carta á la Reina con tal motivo 221
Cartas sobre regreso del ejército y retirada de guarniciones 264
Juramento del Príncipe en la catedral, y cédulas de la Diputacion y Concejo 268
Sesion de 25 de junio.
Embajada al Rey de Castilla y carta del arzobispo de Tarragona disculpándose de ciertas imputaciones 272
Nombramiento de síndico del cabildo de Tortosa 275

Carta de los jurados de Valencia, congratulándose del estado de los negocios . . . . . »
Id. del conde de Prades, dando la razon de haberse retirado 277
Id. de los paeres de Lérida, ofreciéndose cuando venga el caso 279
Id. de los de Cervera, pidiendo traslado de los capítulos 280

Sesion del 26 de junio.

Acuerdo sobre una solicitud de los frailes de Jesus, y remuneracion á los diputados. 281
Carta del receptor y contestacion, sobre sueldos y otros asuntos del ejército. 282
Carta al estamento militar de Perpiñan, sobre la imposibilidad de remunerarles. 284

Sesion del 27 de junio.

Deliberaciones sobre observancia de la concordia. 286
Varias cartas, celebrando la firma de la concordia y que el Príncipe jure como Primogénito . . . 287
Carta á la Reina, para qne nombre regente la gobernacion 291
Cartas á los cónsules y diputados de Perpiñan, sobre prisiones. 292
Cartas del clero, de la Diputacion y del Concejo de Zaragoza, relativamente al impuesto. . . . 294
Carta á la Reina, para el nombramiento de oficiales del Primogénito 299

Sesion del 30 de junio.

Nombramiento de comisiones para verse con los embajadores y tratar de la admision de oficiales

nombrados por el Rey 300
Queja de los concelleres de Berga porque se les omite. 301
Sesion del 1.º de julio.
Lectura de una carta de la Reina, sobre nombramiento de oficiales, y credencial de un enviado suyo con igual objeto 302
Proposiciones sobre recompensa á la Reina, redencion de cástillos del infante D. Fernando y juramento de la concordia por varios personages . . 304
Carta á la Reina, para que provea ciertos oficios 305
Sesion del 2 de julio.
El Primogénito esplica su derecho al reino de Navarra.
Carta de la Reina, sobre nombramiento del portant-veus de Gobernador 307
Cartas del veguer y del diputado de Lérida sobre el buen comportamiento del ejército. . . . 309
Carta á la Reina, sobre el nombramiento del portant-veus 311
Sesion del 3 de julio.
Credencial de un enviado de Figueras . . . 312
Sesion del 4 de julio.
Nombramiento de embajadores á Castilla . . 313
Cartas de la Reina, sobre la necesidad de venir á Barcelona y nombramiento de oficiales. . . 314
Carta á la Reina, quejándose de ciertas innovaciones. 318
Sesiones del 5 y 6 de julio.
Publicacion de los nombres de los embajadores,

dificultades sobre la admision de ciertos oficiales, y nombramiento de comisiones para el asunto de Don Fernando y otros 320
Carta de los procuradores de Tortosa, sobre desocupo del castillo de Amposta 321
Id. á la Reina, sobre el nombramiento del portant-veus 322
Id. al maestre de Montesa, con igual objeto. . 323
Sesion del 7 de julio.
Acuerdo sobre la marcha de la embajada.
Carta á la Reina, recomendando á algunos oficiales 325
Sesion del 8 de julio.
Lectura de las instrucciones para los embajadores á Castilla.
Carta de los diputados de Valencia, sobre el asunto del clero 327
Id. á los paeres de Cervera, para que hagan nuevo poder á su síndico. 328
Sesion del 9 de julio.
Juramento de los embajadores á Castilla, finiquito á los oidores de cuentas, y comision de remuneraciones. 329
Carta al veguer de Lérida, sobre cierto preso . 330
Sesion del 10 de julio.
Proposiciones del Primogénito en favor de los navarros que le acompañaban y para que no se omitiera en las instrucciones de los embajadores lo relativo al matrimonio tratado entre él y la Infanta de Castilla 331
Carta de la Reina, sobre apaciguamiento de bandos

Sesion del 11 de julio.

Acuerdo sobre facilitar copias de las instrucciones al Primogénito, sin intervencion de gente estraña, remensas y otros asuntos 333
Listas de oficiales y ministros que han de ser nombrados. . . . . »

Sesion del 13 de julio.

Acuerdo sobre el asunto de los oficiales reales, y dilacion de la marcha de los embajadores. . 335
Carta al Rey de Castilla, para que se consolide la paz 336
Id. al guarda de la Atarazana, sobre maderámen de galeras 338

Sesion del 3 de julio.

Acuerdo sobre la entrega de 10000 flo.s á la Reina 341
Carta del Primogénito desde Villafranca, para que retarden la embajada hasta su regreso. . . »
Contestacion, recordándole la observancia de los privilegios 342
Id. á la Reina, sobre los bandos y entrega de los diez mil florines 343
Salvoconducto de un enviado á la Reina . . 344

Sesion del 15 de julio.

Juramento de varios personages. Asunto de las remuneraciones 345
Carta á los paeres de Lérida, para que remitan la aprobacion de la concordia. 346

Sesion del 16 de julio.

Carta de los jurados de Amposta, para que se pague á los que guardaron el castillo. . . . 347

Id. al receptor en Tortosa, sobre pagos . . 349
Sesion del 17 de julio.
Deliberaciones sobre la lectura de las instrucciones al Primogénito y otros asuntos. 351
Carta del subveguer de Gerona, sobre remensas 352
Sesion del 18 de julio.
Acta sobre remuneraciones y salarios. . . . 353
Sesion del 20 de julio.
Proposicion del Primogénito, sobre facilitar copias de las instrucciones á los navarros, acuerdo sobre la marcha de la embajada, y otros asuntos. . 354
Cartas dando noticias del Rey, de la Reina y del Gobernador. 355
Carta del diputado de Camprodon, sobre remensas 361
Id. del Rey, recomendando á un particular para cierto cargo . . . . . »
Id. de los concelleres de Manresa, sobre aprobacion de la concordia 362
Id. del abad de Poblet, nombrando substituto. 364
Sesion del 24 de julio.
Nombramiento de diputados y juramento de los embajadores
Cartas de los cónsules de Puigcerdá y Perpiñan sobre aprobacion de la concordia . . . 365
Sesion del 57 de julio.
Comision para contestar al Rey, y cartas de este sobre convocacion para jurar al Primogénito, é instando para que se envie la embajada á Castilla. . 368
Credencial de un enviado de Perpiñan . . . 373
Carta de los paeres de Cervera, sobre cum-

plimiento de cierto encargo 374
Id. del lugarteniente del veguer en Lérida, con igual objeto 375
Sesion del 28 de julio.
Acuerdo sobre juramento de substitutos . . 376
Carta de los procuradores de Tortosa, sobre aprobacion de la concordia. 377
Sesion del 29 de julio.
Acuerdo para que marche la embajada á Castilla y se compren municiones y armas.
Credencial de un enviado de Gerona . , . 378
Acuerdo para contestar al Rey, sobre la jura del Primogénito. 379
Sesion del 30 de julio.
Acuerdo, para que el Primogénito jure en poder del notario 380
Carta de los jurados de Gerona, sobre bandos. »
Id. de id. de Cervera, ó credencial de su enviado. 381
Sesiones del 1 y 2 de agosto.
Carta al Rey, sobre el juramento del Primogénito. 383
Sesiones del 4 y 5 de agosto
Carta de los jurados de Besalú sobre una cuestion del monasterio de San Lorenzo del Munt . 385
Sesion del 7 de agosto.
Proposiciones del Primogénito sobre provision de oficiales, y para que se llevara á cabo el juramento.
Nombramiento Real de alguacil del Primogénito 388
Sesion del 8 de agosto.
Lectura de cartas, y acuerdo sobre admision de

oficiales. 389

Carta de los jurados de Gerona sobre las cuestiones del síndico y del baile.. 390

Id. á los embajadores para que insten al Rey sobre el nombramiento de oficiales 292

Sesiones del 12 y 13 de agosto.

Acuerdo sobre remuneraciones, y proposiciones del Primogénito , ... 394

Sesion del 14 de agosto.

Acuerdos para que se inste al Rey sobre varios asuntos.

Carta de los embajadores, pidiendo las instrucciones 396

Credencial de un enviado de los mismos. . . 397

Carta á los embajadores, instando nuevamente 398

Sesion del 16 de agosto.

Acuerdos para que se pida al Rey que se ponga en libertad á la Princesa, y se escriba á Aragon sobre el asunto de Castro 399

Sesion del 17 de agosto.

Noticia al Concejo de la ciudad, sobre las deliberaciones anteriores.

Sesion del 18 de agosto.

Proposicion del Primogénito de que se enviara á Francia un comisionado que desvaneciera la mala idea que allí se tenia de Cataluña, desechada por los diputados 401

Carta de los embajadores, esplicando su entrevista con el Rey. 402

Sesion del 22 de agosto.

Suspension de la embajada para libertar á la Princesa. 407

Sesion del 27 de agosto.

Carta de los embajadores, esplicando las modificaciones que intentaba hacer el Rey en las instrucciones á los embajadores.

Credencial de un enviado de estos 408

Cartas sobre los daños hechos á D. Jofre de Castro 409

Sesion del 29 de agosto.

Carta del Rey, sobre modificar las instrucciones, y credencial de su enviado. 415

Documentos sobre la cuestion del síndico de Gerona 417

Sesion del 30 de agosto.

Comision para exámen de las modificaciones . 425

Carta del obispo de Elna, sincerándose de ciertas inculpaciones 426

Sesion de 1.º de setiembre.

Acuerdo para que se acepten las modificaciones.

Carta de los embajadores, esplicando los motivos de tardanza en resolver 429

Sesion del 2 de setiembre.

Cartas del Rey y de los embajadores, sobre el asunto de la Princesa, y otros varios . . . 432

Carta de los paeres de Lérida, revocando á su síndico 441

Id. del vizconde de Evol, sobre desórdenes en Urgel . . . . . »

Nota sobre garantía á los embajadores . . . 443

Credencial de un enviado del Rey 444

Cartas de los embajadores, sobre el asunto de Castilla y la entrevista con el Rey, y promesa de avisar cuanto ocurra. 445

Sesion del 9 de setiembre.

Acuerdos sobre remuneraciones, y contestacion al Rey.

Carta del diputado de Villafranca, sobre entrega de otras 453

Carta de los embajadores, sobre las quejas expuestas por el Rey en la entrevista y las contestaciones que se le dieron 454

Id. al Rey, sobre destitucion de empleados. . 462

Acuerdo para que se examinen los escritos de los embajadores 463

Carta de los embajadores, sobre destituciones hechas por el Primogénito. 465

Carta de los jurados de Gerona al Primogénito, sobre dificultades en la admision del veguer. . . 469

Id. al Rey, refiriéndose á lo que le dirán los embajadores 471

Cartas á los embajadores, para que el Rey escriba sus contestaciones y sobre diversos asuntos pendientes 472

Sesion del 15 de setiembre.

Acuerdo sobre contestaciones, y peticion de una cantidad por el Primogénito, no atendida.

Carta de los jurados de Fraga, sobre enmienda de daños 484

Sesion del 16 de setiembre.

Nueva conferencia sebre la peticion del Príncipe

recepcion ó contestacion á las instrucciones, y
spuesta verbal de los embajadores á Sicilia, con
rias cartas traidas por los mismos 487

TOMO XVIII.

Sesiones del 17 y 18 de setiembre.
Peticion de socorro, hecha por el Primogénito,
a resolver.
Carta del Rey, quejándose de ciertas infracciones, 7
Id. á los embajadores, para que el Rey provea
ertos oficios 9
Id. á id. disculpándose de las infracciones á que
Rey alude. 10
Sesion del 19 de setiembre.
Nueva peticion del Primogénito, sin resolver.
Carta al Rey, sobre las infracciones.. . . . 16
Sesion del 21 de setiembre.
Deliberaciones tomadas en vista de la enferme-
d del Primogénito. 18
Carta del Rey, con nuevas quejas 19
Id. de Vich, sobre la aprobacion de la con-
rdia por sus concelleres 21
Id. de los paeres de Lérida, esplicando el es-
lo del pais. 22
Cartas de los lugartenientes del veguer y del
putado de Lérida, sobre cumplimiento de encargos 23
Carta de los embajadores, negando ser infraccio-

nes los actos á que el Rey alude, y esplicacion de su entrevista con el monarca 27
Nota inclusa, sobre la opinion del Rey de que no se envie embajada á Castilla 34
Carta al Rey, participándole la enfermedad del Primogénito 35
Circular para que se hagan rogativas. . . . 36
Carta á los concelleres de Vich, sobre admision de veguer 37

Sesiones del 22 y 23 de setiembre.

Muerte del Primogénito de Aragon y Sicilia.
Deliberaciones, para que los oficiales de la casa del infante D. Fernando sean propuestos por los diputados, y nombramiento de una comision para tratar de cuanto tenga relacion con el difunto Príncipe. . 38
Varias cartas, haciendo saber la muerte del Príncipe 39

Sesiones del 25 y 25 de setiembre.

Credencial de un enviado á los embajadores . 44
Carta de los concelleres de Vich, preguntando como se regirán en adelante 46
Id. de los jurados de Gerona, quejandose de ciertas ilegalidades. 47
Contesta ion de los paeres do Cervera sobre la muerte del Príncipe 49

Sesion del 28 de setiembre.

Carta del Rey, suplicando cuiden del Primogénito y le avisen de cuanto ocurra. 50
Id. de los embajadores, esplicando el sentimiento del Rey. 52

Id. de Igualada, sobre la muerte del Príncipe . 53
Id al Rey, acusando el recibo de su última . 54
Id á los embajadores, esplicándoles los milagros que obra el cuerpo del Príncipe 55
Id. á D. Felipe de Castro, refiriéndole la súplica hecha al Rey para que sobresea 56
Id. á los embajadores, manifestando gran sentimiento por la muerte del Príncipe, é indicando lo que deben pedir al Rey. 57
Sesion del 29 de setiembre.
Comision para contestar al Rey y á los embajadores.
Cartas de uno y otros, espresando gran dolor por la muerte del Príncipe, y sobre el envio del infante D. Fernando á Cataluña. 62
Sesion del 30 de setiembre.
Lectura de las contestaciones.
Carta de los paeres de Lérida, con igual objeto que las precedentes. 67
Contestaciones al Rey y á los embajadores . . 69
Sesion del 1.° de octubre.
Acuerdo sobre compensacion de daños a D. Jofre de Castro. 74
Varias cartas, deplorando la muerte del Príncipe 75
Sesion del 3 de octubre.
Carta del Rey, sobre el sufragio por el alma del Príncipe y la idea de jurar Primogénito á D. Fernando 79
Carta á los jurados de Gerona, consultando sobre la pretension del Rey 81
Nombramiento de una comision para pasar á la

Príncipe de Gerona y la disposicion del Principado. 123
Carta de los paeres de Cervera, ofreciéndose en todo 130
Id. de los procuradores de Tortosa, con igual objeto 132
Cartas de los jurados de Gerona, desaprobando la idea de dar el título de Príncipe de su ciudad al Infante, y sobre ilegalidades del lugarteniente del baile. 134
Credencial de un mensagero de Vich. . . 137
Carta del Rey, sobre esperanzas de paz y la próxima ida de Don Fernando á Cataluña . . . 139
Id. de los embajadores, sobre varios asuntos y esplicando su entrevista con el Rey 140
Sesion del 19 de octubre.
Acuerdo y carta para que regrese la embajada . 148
Carta de D. J. de Castro, sobre los perjuicios que sufre 150
Id. de los embajadores, sobre intercesion á favor de un desgraciado. 152
Id. de los paeres de Lérida, sobre nombramiento de síndico. 153
Carta de los embajadores del Rey, sobre el envio del infante á Cataluña y los asuntos de Castro, Rebolledo y otros. . . . . »
Cartas á las autoridades de Vich, sobre un asunto particular.
Carta de la municipalidad de Corçá, espresando su sentimiento por la muerte del Príncipe.. . . 166
Varias cartas y acuerdos sobre el asunto de D.

Jofre de Castro. 167
Cartas de los cónsules de Tarragona, consultando sobre el derecho de coronacion que intentaba exigir el Rey 171
Id. de los procuradores de Tortosa, sobre un asunto particular 172
Credencial de un enviado de Perpiñan . . . 173
Carta de D. Felipe de Castro, para que le ayuden contra Rebolledo. 174
Credencial de un enviado del Rey de Francia. 175
Sesiones del 23 y 24 de octubre.
Reclamacion de justicia por los representantes de Tortosa sobre cierto impuesto en las lanas, y otros asuntos secundarios . . . . . »
Carta al Rey de Francia, sobre lo acontecido con el Príncipe. 176
Id. de los representantes de Aragon, sobre el asunto de Castro 178
Credencial de un enviado de los concelleres de Cáller 181
Sesion del 26 de octubre.
Aprobacion de instrucciones y cartas para el encargado del asunto de D. Jofre. . . . . »
Carta de los embajadores, fijando el dia de su regreso 182
Id. de los jurados de Gerona, sobre inconveniencia del título de Príncipe al infante 184
Credencial de un enviado del vizconde de Rocaberti. 185
Instrucciones y cartas para el encargado del

sunto de D. Jofre 186
Cartas del Rey y de los embajadores, sobre el envio del infante 194
Sesion del 30 de octubre
Visita y credencial del embajador de Castilla . 204
Sesion del 31 de octubre.
Nombramiento de una camision para ir á Tortosa 205
Sesion del 3 de noviembre.
Recibimiento y credencial de los embajadores de Francia. 206
Varias cartas relativas á Juan Ferrer, encargado del asunto de Castro 209
Conferencia sobre el mismo asunto y las contestaciones á Castilla.
Carta de los concelleres de Vich, sobre una cuestion particular 214
Sesion del 5 de noviembre.
Contestacion á Castilla y sobre el asunto de Castro.
Sesiones del 6 y 7 de noviembre.
Acuerdo sobre diferentes contestaciones. . . 221
Cartas sobre la entrada de la Reina y del Infante en Lérida y otros asuntos 222
Carta al Rey de Francia, sobre la muerte del Príncipe y el pretendido derecho al reino de Navarra . 226
Id. á los paeres de Lérida, sobre el modo como deben recibir al Primogénito 228
Id. al receptor y al Rey, enviando copia de las proposiciones de los embajadores de Francia y Castilla. 229
Sesion del 8 de noviembre.
Proposicion del embajador de Francia de hacer

una confederacion entre su Rey y el Principado, rechazada por los diputados 231
Carta de la Reina, sobre el asunto de Castro . 232
Sesion de 9 de noviembre.
Deliberaciones sobre las lanas de Tortosa.
Cartas de la Reina y los embajadores, sobre la entrada del Primogénito en Lérida 235
Id. á la Reina y al Infante, para que avisen antes de entrar en Barcelona 240
Sesion del 11 de noviembre.
Comisiones para la entrada del Primogénito.
Carta de los paeres de Lérida, remitiendo copias del juramento y protestas que tuvieron lugar al entrar la Reina 242
Cartas sobre prestacion de un censal. . . . 244
Sesion del 13 de noviembre.
Apuntaciones para la entrada del Primogénito. 247
Cartas del Infante y de la Reina, avisando su entrada 249
Carta del receptor, sobre lo que le dijeron los jurados de Zaragoza 250
Contestacion á la Reina y al Infante 251
Sesion del 15 de noviembre.
Deliberacion, sobre si la Reina podia, como tutora, administrar justicia en el Principado . . . 253
Sesion del 17 de noviembre.
Votos de los jurisperitos y deliberacion sobre la facultad de dar tutor el Rey 254
Carta del receptor, esplicando la entrevista con el Rey sobre el asunto de Castro. 255

Id. del id. y de los embajadores, sobre lo mismo 260

Sesion del 20 de noviembre.

Deliberaciones sobre la entrada del Primogénito. 267

Credencial de un enviado de Perpiñan . . . 268

Disentimiento de algunos jurados de Gerona, sobre una carta que se envió . . . . . »

Sesion del 24 de noviembre.

Credencial de unos enviados del maestre del Hospital á quien habia agraviado el veguer de Tortosa. 270

Carta del Rey, sobre nombramientos de ciertos oficiales 271

Id. de id. al veguer de Tortosa, para que se apodere de las encomiendas de Miravet y de Ascó. . 273

Id. de id. y copia de otra del procurador de Ribagorza, sobre el asunto de Castro 275

Sesion del 25 de noviembre.

Deliberacion, sobre si los nombramientos hechos por el Príncipe Cárlos valdrian en la lugartenencia de don Fernando 283

Cartas y requirimiento al veguer de Tortosa, sobre el asunto de las encomiendas. 284

Credencial y relato de uno de los enviados del Maestre del Hospital 290

Carta del receptor sobre planes del Rey . . 295

Cartas del diputado de Villafranca de Conflent, incluyendo una deposicion sobre ciertos interrogatorios 298

Carta del receptor, sobre el asunto de Castro 302

Sesiones del 9 y 10 de diciembre.

Debate sobre el asunto de Castro; recepcion

del embajador de Francia, y luego de la Reina, y proposicion verbal de esta señora. 305
Nota sobre el discurso del Infante, y las apuntaciones convenientes para contestar ó deliberar. 310
Credencial y relato del embajador de Francia . »
Sesion del 11 de diciembre.
Continúa el asunto de Castro. Votos particulares sobre la venida del Rey, que solicitó el Infante . 314
Nombramiento de una comision, grata á los disidentes, para rogar que asistiesen, y otra para contestar al Rey de Francia.
Sesion del 15 de diciembre.
Aprobacion de la contestacion al Rey de Francia, y propuesta, por los embajadores, de la Reina, de los oficiales de justicia del Principado y consejeros del Primogénito 320
Contestacion al Rey de Francia 324
Sesion del 17 de diciembre.
Designacion de oficiales reales por la Reina. 326
Carta del Rey, sobre el asunto de las encomiendas. 327
Cartas al Rey y á un embajador, refiriéndose á la carta del Rey de Francia. 329
Carta del mismo embajador, sobre los asuntos de las encomiendas y de Castro 331
Sesion del 30 de diciembre.
Proposion de la Reina, sobre el asunto de Castro. 332
Acuerdo para examinar la proposicion y deliberar 333
Carta de los embajadores en Roma, sobre la entrevista con el Santo Padre . . . . . »
Lista de los oficiales reales creados en Catalu-

ña, presentada de parte de la Reina. . . . 335

Año 1462.

Sesion del 2 de enero.

Comision para clasificar á los individuos que formaban el consejo de la Diputacion.

Sesiones del 7 y 9 de enero.

Proposiciones de unos enviados de la Reina sobre nombramiento de oficiales y levantamiento do fuerzas para jurar al Primogénito; y votacion secreta para admision de algunos designados.

Garta á un señor de Navarra, sobre detencion de un catalan 343

Scsiones del 11, 13, 14 y 15 de enero.

Siguen las votaciones, lectura de una minuta de convocatoria, enviada por la Reina, y comision del asunto de Castro al conde de Pallars . . . 346

Carta del receptor, dando noticias del Rey . 348

Sesiones del 16, 18, 19 y 20 de enero.

Deliberacion sobre el salario solicitado por los embajadores á Castilla, y otros asuntos secundarios.

Carta de los paeres de Lérida, sobre substitucion de síndico 350

Sesiones del 21, 27 y 28 de enero.

Siguen las votaciones y nombramiento de comisiones para ocuparse de los remensas, de contestar

á la Reina sobre la cantidad que se le prometió en la concordia, y del asunto de Castro. Votos particulares 352

Sesiones del 30 de enero y 1.º de febrero.

Trabajos de las mismas comisiones y deliberaciones sobre los remensas. 365

Nombramiento de las personas que debian formar las comisiones acordadas.

Credencial de unos enviados y carta del justicia de Fraga, sobre reparo de ciertos daños . . 366

Sesiones del 3, 4 y 10 de febrero.

Siguen los trábajos de las comisiones, y aprobacion por la ciudad de las deliberaciones del Consejo 369

Sesion del 16 de febrero.

Carta de los estamentos eclesiástico y militar de Gerona sobre remensas, y votos particulares sobre la súplica á la Reina para que dé libertad á mosen Copons, deliberacion y nombramiendo de nuevas comisiones 370

Sesiones del 17 y 18 de febrero.

Sigue el asunto de mosen Copons; aprobacion de la ciudad, y entrega de una cédula de la Reina pidiendo la cantidad prometida. 384

Sesiones del 19 y 20 de febrero.

Los mismos asuntos. Carta de los estamentos de Gerona, y apuntes de la comision sobre remensas. 387

Súplica del de Pallars sobre el asunto de las lanas 390

Id. y carta sobre remensas 391

Sesion del 25 de febrero.

Alboroto en la ciudad, y nombramiento de una

comision para que calcule lo que se pueda hacer . 393
Cartas del receptor, dando importantes noticias. 395
Noticia de la organizacion de los remensas, y provision de oficiales por la Reina ; votos particulares, deliberacion y notas 398
Sesiones del 6 y 8 de marzo.
Los mismos asuntos; deliberacion; lista de los oficiales clasificados por la ciudad y nombramiento de una comision para manifestar á la Reina la necesidad de combatir á los remensas . . . 411
Sesion del 10 de marzo.
Carta de los jurados de Gerona sobre remensas. 414
Deliberacion sobre remensas y salario de embajadores 416
Sesion del 11 de marzo.
Dase cuenta de haber desaprobado la Reina el envio de fuerzas contra los remensas. Cartas y relatos sobre los mismos 417
Noticia dada por los enviados de la Reina, de marchar esta Sra. al Ampurdan para apaciguar á los remensas; deliberacion sobre si debian acompañarla los diputados , y escrito justificando las anteriores súplicas 423
Sesiones del 12 y 13 de marzo.
Carta del receptor, sobre una enfermedad del Rey 427
Varias cartas sobre remensas 429
Carta de los cónsules de Colibre , sobre la miseria que pasan 434
Sesion del 15 de marzo.
Siguen los mismos asuntos. Carta de los cónsu-

les de Puigcerdá, sobre substitucion de síndicos . 435
Sesion del 17 de marzo.
Deliberacion para sacar la bandera del General contra los remensas. Carta de Gerona, esplicando la llegada de la Reina á aquella ciudad . . . 436
Id. de la Reina, sobre la esperanza de que se disuelvan los remensas 437
Id. de id. sobre prision del embajador de Francia. 439
Bula del Papa, cartas de cardenales y acompañatoria del embajador, sobre lo que se pidió á S. S. 441
Súplica y carta de los paeres de Cervera, sobre derechos de ciertos vasallos reales 446
Acuerdos sobre el asunto de Cervera, el de las doscientas mil libras, la canonizacion del Primogénito y la ostentacion de la bandera. 450
Queja de unos caballeros de San Juun, y carta de la Reina en que llamaba á la órden en ayuda del Rey con una súplica acompañatoria . . . 452
Credencial y relato del embajador de Francia, sobre la cuestion de marcas. 458
Cartas de la Reina y de los jurados de Gerona avisando la disolucion de los remensas 459
Carta á los mismos, y circulares e instrucciones del encargado de entregar aquella á la Reina, esplicando los motivos que hubo para sacar las banderas 461
Sesion del 22 de marzo.
Cartas de la Reina y de los jurados de Gerona adivinando los motivos alegados por los diputados en su anterior 469

Credencial de unos enviados de la Reina y manifestacion del objeto á que venian 472
Id. id. de unos enviados de Gerona. . . . 475
Cartas sobre la canonizacion del Príncipe. . 478
Dictámen sobre informacion contra los enemigos de la concordia 482
Id. sobre el motivo de querer sacar las banderas 483
Eleccion de un consultor para la comision de informes y remision á los embajadores de las cartas que anteceden 487
Carta del cabildo de Vich, sobre insultos de los remensas 488

Sesion del 25 de marzo.

Deliberacion sobre las contestaciones pendientes 489
Cartas al Rey de Francia, sobre nombramiento de una comision mixta para arreglo de ciertas cuestiones, y otros asuntos 490
Carta á la Reina, recomendándole la cuestion con Francia 494

Sesion del 26 de marzo.

Acuerdo sobre la remision de las cartas que anteceden á la Reina 495

Sesiones del 27 y 29 de marzo.

Nombramiento del encargado de entregar las cartas, recepcion del enviado de la Reina, y carta de la misma, quejándose de algunas inconsideraciones »
Cédula sobre el asunto de mosen Copons, credencial del que debia presentarla é instrucciones . 499

TOMO XIX.

Sesion del 2 de abril.

Carta de la Reina, sobre la próxima entrevista del Rey con el de Francia y la próroga del convenio con el de Castilla. 5

Deliberacion sobre contestaciones. . . . 7

Sesion del 3 de abril.

Entrega, por los embajadores de la Reina, de varios escritos y de una carta en que manda desistan de levantar ejército contra los remensas, y no inquieran contra ciertos consejeros reales . . 8

Acuerdo para contestar.

Sesion del 7 de abril.

Varias cartas sobre el asunto de D. J. de Castro. 21

Sesion del 10 de abril.

Envio de un comisionado al valle de Aran, para entender en la cuestion da las lanas.

Carta de los paeres de Lérida, celebrando la resolucion de salir con las banderas para hacer cumplir la concordia 29

Contestaciones, de acuerdo con la ciudad, á las últimas cartas de la Reina 31

Carta de Perpiñan, sobre un asunto insignificante 40

Señalamiento de sueldo al enviado á la Reina . 41

Carta de los representantes de Gerona en el asunto de los remensas, sobre las fechorias de estos »

Carta de la Reina, refiriendose á otras inclusas. 44
Acompañatoria á la Reina , sobre asuntos secundarios 46

Sesion de 17 de abril.

Credencial y relacion de unos enviados de Gerona para el asunto de los remensas, y deliberacion para contestar 47

Sesion del 19 de abril.

Acuerdo sobre requirimientos contra los que se oponian á la concordia, y copia del que se dirigió al veguer por haber negado el salvoconducto á mossen Copons, con otros papeles relativos al mismo asunto. . . . . , . . . 50

Sesion del 22 de abril.

Propuesta de una comision para inquirir contra los enemigos de la concordia, y circulares con este objeto. Deliberaciones y votos 55

Sesion del 24 de abril.

Varias cartas de Vich, y algunas notas y votos sobre remensas. 57
Acuerdo para hacer alistamiento de 300 hombres 63
Nombramiento de los que han de inquirir, é instrucciones y cartas diferentes para universidades, con la deliberacion de los diputados 66

Sesion del 25 de abril.

Proposicion sobre cierto escándalo acontecido en la cárcel y notas y votos sobre la prision del veguer que lo ocasionó 79
Votacion para la fábrica de diez galeras . . 84

Sesion del 27 de abril.

Sigue el asunto del veguer . . . . . »
Votaciones sobre el asunto de las lanas y de las galeras . . . . . »

Sesion de 28 de abril.

Entrega de una carta de la Reina, quejándose de la prision del veguer 85
Deliberacion á consecuencia de la carta de la Reina 87
Acuerdos para levantamiento de gente, y requirimiento por el asunto del veguer 88
Carta de los cónsules de Perpiñan, sobre substitucion de síndicos 89

Sesion del 29 de abril.

Aprobacion de deliberaciones por la ciudad y otros asuntos secundarios 90

Sesion del 30 de abril.

Comision para el arreglo de los preparativos de las galeras y publicacion de pregones para el alistamiento »
Lectura y votacion de la respuesta á la carta, é instrucciones dadas por la Reina á sus enviados. 92
Credencial de unos enviados de Perpiñan . . 99

Sesion de 1.º de mayo.

Deliberaciones para que se inquiera contra los malos consejeros de la Reiña, y sobre otros asuntos 100
Carta de los jurados de Besalú, pidiendo armas para defenderse de los remensas; é instrucciones á su mensagero 101

Sesion del 2 de mayo.

Deliberacion y circulares á los diputados locales sobre un pregon de la Reina, que prohibia el alistamiento 104

Cartas de Beatriz de Cruilles, sobre insultos de los remensas. 106
Id. de Verntallat, gefe de los remensas, á una señora, sobre devolucion de prendas 108
Deliberacion para que se confisquen los bienes de los enemigos de la concordia, y votos particulares »
Carta de los procuradones de Tortosa, sobre las lanas 110
Id. de un enviado á Manresa, sobre la buena disposicion de la ciudad y dando noticias de los remensas 112
Id. del cabildo de Vich, con igual objeto . . . 115
Carta de la Reina á algunas universidades, censurando á los diputados, y circular de estos en contestacion 118
Carta á B. G. de Cruilles, para que acuda con fuerzas. 135

Sesion del 5 de mayo.

Circular á los diputados locales y pregon para que se confisquen los bienes de ciertos consejeros del Rey. 136
Carta á los congregados en Peralada, para que acosen á los remensas 138
Carta de Vich, refiriéndose al envio de otras . 140
Id. de los concelleres de Vich, conformándose con lo que haga Barcelona . . . . . »
Id. del estamento militar del Rosellon, sobre remensas 142
Id. del diputado de Manresa, sobre cumplimiento de encargos 144
Id. de Vich, sobre remensas y ciertos actos de

la Reina 146
Cartas á las autoridades do Tortosa, sobre requirimientos 149
Id. de Gerona y Besalú, sobre remensas. . . 150
Cartas de los diputados de Manresa y de Solsona sobre el pregon de la Reina 153
Deliberacion, para embargar los depósitos de ciertos juristas 156
Nombramiento de consejero del capitan general. 157
Contestacion á un particular, sobre cierto encargo »
Credencial de un enviado de los concelleres de Manresa 158
Varias cartas sobre remensas. 159
Convocatoria á los gefes y capitanes del ejército. 163
Carta del diputado de Villafranca del Panadés, sobre el pregon del alistamiento; pregon revocatorio y requirimiento del diputado 164
Cartas á los cónsules y diputado de Tarragona, preguntando si se proyectan algunas empresas en su campo. 175
Carta del diputado de Villafranca del Panadés, sobre cumplimiento del pregon 176
Carta del conde de Módica, salvándose de ciertos compromisos respecto de la concordia . . . 177
Cartas y requirimiento, sobre el pregon revocatorio 179

Sesion del 11 de mayo.

Deliberaciones sobre alistamiento de quinientos hombres, y otros asuntos. 184
Carta de las municipalidades de Tortosa y Vich,

aprobando todos los actos de los diputados, y ofreciéndose. 185
Id. de un particular, sebre el pregon revocatorio y los remensas. 189
Id. del diputado de Tortosa, sobre el pregon revocatorio 191
Documentos inclusos en la anterior 195
Credencial de un enviado de San Pedor , . 199
Sesion del 12 de mayo.
Acuerdos sobre contestaciones y remensas . . 201
Carta á los concelleres de Vich, sobre unas instrucciones de los jurados de Gerona, incluyendo otra de los primeros 203
Credencial de un enviado de Lérida . , . 206
Varias cartas, conteniendo nombramientos de síndicos y ofrecimientos al Principado 207
Carta al conde de Módica, conminándole de proceder contra él si insiste en desaprobar lo que hace el Principado. 222
Carta á los jurados de S. Celoni, sobre remensas. 223
Id. á los elegidos por las universidades de Gerona, para que den buena acojida al ejército .. . 224
Credencial de un enviado á los jurados de Hostalrich. 226
Carta del veguer de Ripoll, sobre el pregon revocatorio 227
Carta de B. Margarit, sobre la imposibilidad de ser consejero del capitan general 228
Carta al baile de Granollers, para que envie cierto preso 230

Carta de los concellercs de Vich, sobre remensas. 267

Sesion del 17 de mayo.

Deliberacion, para que valgan los acuerdos aun cuando los asistentes no lleguen á treinta y dos . 269

Sesion del 18 de mayo.

Lectura de procesos é inquisiciones y sentencia contra un conceller, por enemigo de la concordia. »

Contestacion á los concelleres de Vich . . . 271

Al procurador de la Diputacion, sobre remensas »

Del diputado de Tarragona, sobre haberse negado á publicar el pregon revocatorio. 272

Cartas de los diputados de Momblanch y Camprodon, sobre haberlo publicado 274

Contestacion del conde de Módica, sobre las inculpaciones que se le hacian 277

Credencial de un enviado de D. J. de Ixar . . 278

Carta del diputado de Tarragona, sobre haberse publicado el pregon . . . . . »

Sesion del 19 de mayo.

Deliberacion sobre castigo de los presos en Barcelona. 279

Carta á los concelleres de Berga, asegurándoles el socorro 281

Id. de los jurados de la Selva, negando que se hayan hecho alistamientos en la poblacion. . . . 282

Id. de los de Cambrils, dando noticias de guerra. 283

Id. del diputado de Perpiñan, sobre unos pregones publicados de órden de la Reina. . . . 284

Sesion del 20 de mayo.

Acuerdos sobre socorros, armamentos y otros

asuntos 288
Carta á D. J. de Ixar, invitándole á que acuda con fuerzas 289
Id. á los cónsules de Mer, avisándoles la ida del ejército 290
Id. al diputado de Perpiñan, para que envie espías á Francia 291
Id. de los paeres de Cervera, sobre los pregones de la Reina 292
Id. de los procuradores de Tortosa, dando noticias del Rey 293
Credencial de un enviado de Cervera . . . 296
Carta sobre remensas 297
Id. del diputado de Puigcerdá, esperando órdenes »
Credenciales de unos enviados de Gerona, y de Urgel. 298
Carta del diputado de Tortosa, participando la toma del castillo y dando noticias del Rey. . . . 301
Cartas de Urgel, sobre los pregones de la Reina, y dando noticias del Rey 303
Credenciales y relatos de los enviados de Gerona, y su contestacion 306

Sesion del 21 de mayo.

Nombramiento de una comision para impedir la entrada de la Reina en Manresa 314
Carta á los jurados de Gerona, dándoles cuenta de todo lo actuado y celebrando se haya desvanecido cierta conspiracion . . . . . »
Id. al conde de Módica, pidiéndole paso por sus tierras para el ejército 320

Credenciales de un enviado á Hostalrich . . »
Circular á algunos pueblos del conde de Módica, para que se defiendan 321
Carta de los jurados de Reus, sobre empréstitos. 323
Id. del diputado de Manresa, sobre los pregones de la Reina . . . . . »
Id. de San Celoni, sobre la actitud de los de Hostalrich 325
Id. de los concelleres de Vich, acompañando una de la Reina en que les llama en su defensa . . 326
Id. de P. Belloch, sobre la indecision de Hostalrich. 328
Id. del del diputado de Vich, esplicando varios acontecimientos. . . . . »

Sesion del 22 de mayo.

Carta á los paeres de Cervera, para que no se publiquen los pregones de la Reina 330
Contestaciones á las municipalidades de Manresa y de Cervera, sobre la ida de la Reina. . . 331
Circulares para que se apruebe la concordia con los remensas 333
Carta de de S. Celoni, sobre Hostalrich y los remensas 335
Credenciales de enviados de varios puntos . . 336
Carta del diputado de Lérida y requirimiento sobre los pregones 339
Pregon de la Reina, convocando en Gerona . 341
Carta del diputado de Tarragona, sobre el mismo pregon 342

Sesion del 23 de mayo.

Prision del conde de Módica. Acuerdo sobre el

nombramiento de comisiones para inquirir contra los desafectos 344
Cartas de Belloch, sobre En Verntallat y los remensas . . . . . »
Cartas de Tortosa, sobre ciertas prisiones mandadas hacer por la Reina, y el castillo de Amposta . . . 348
Varias cartas sobre guarda de castillos, inquisiciones y otros asuntos secundarios 356
Pregon del C. G., convocando á todos los caballeros 363
Credenciales de diferentes enviados 364
Sesion del 25 de mayo.
Acuerdos sobre la prision del conde de Módica, galeras, armamentos y otros asuntos.
Credenciales de un enviado á Perpiñan . . 367
Carta á Belloch, encargándole el envio del conde. 369
Id. al diputado de Tortosa, haciéndole diversos encargos 370
Pregon, para que se denuncien los bienes de los presos 371
Instrucciones para el enviado á Perpiñan . . 372
Credencial de un enviado de Villafranca . . 376
Carta de Belloch, dando noticias de los remensas y de la Reina 377
Sesion del 26 de mayo.
Deliberaciones sobre la Princesa de Navarra, la prision del conde y la casa de la Encomienda en Tortosa 379
Carta á la municipalidad de Balaguer, animándo á la defensa 380
Id. á la de Gerona, sobre los males que amena-

zan al pais 381
Credencial de un enviado de Perpiñan . 384
Cartas sobre envio de municiones á Gerona, y remensas 385
Carta del veguer de Tortosa, incluyendo un pregon y apercibimiento de la Reina . . . 388
Varios pregones y carta de la Reina, para desvanecer la mala fama que se atribuye al Rey, y convocando 390
Carta é instrucciones á los procuradores de Tortosa, sobre lo que deben cumplir . . . 397
Credencial de un enviado de Prats . . . 401
Carta á Don Hugo de Cardona, indicándole que cuentan con su apoyo 402
Id. á varias municipalidades, contando con su ayuda 403
Pregon sobre denuncia de bienes de particulares 404
Carta á los jurados de Zaragoza, relatándoles extensamente todo lo sucedido en el Principado . 405

Sesion del 29 de mayo.

Juramento prestado por el capitan general en la capilla de San Jorge. 420
Carta á los jurados de Monzon, para que ayuden al Principado 421
Pregon del capitan general, convocando á los caballeros 422
Carta de los cónsules de Tarragona, asegurando no habersa hecho alistamiento contra el Principado. 423

Sesion de 30 de mayo.

Acuerdos sobre municiones y otros asuntos de

guerra 424
Cartas alentando las poblaciones. . . . 426
Nombramiento á Belloch de consejero del C. G. 427
Carta del C. general, sobre compensacion á un abanderado 428
Credencial de unos enviados de Perpiñan . 429
Carta de los concelleres de Vich, admirándose del empeño del Rosellon por el Rey . . »
Varias cartas, dando noticias de Francia, de los remensas, de lo ocurrido con los pregoncs de la Reina, y de otros asuntos. 432
Credenciales de unos enviados de Villafranca y Figueras 448
Carta de T. de Rexach, ofreciendo transportar lo que conviniere 449
Llamamiento á unos particulares de Vich. . 450
Varias contestaciones, alentando á los pueblos. 451
Instrucciones para el pagador del ejército. . 454
Contestacion á los cónsules de Puigcerdá, sobre las noticias de Francia. 455
Id. al G. avisándole la próxima salida del refuerzo. 457
Varias cartas, alentando á los pueblos . . 458
Pregon, para que se denuncien los bienes de ciertos presos 462
Credencial de un enviado de los cónsules de Colibre.

Sesion del 2 de junio.

Deliberacion sobre socorro al capitan general . 464
Carta al diputado de Puigcerda, sobre el castillo de Livia . . . . . »
Id. al capitan general, avisándole el refuerzo . 465

Id. al castellano de Livia, recomendándole la defensa 466
Id. al capitan general, enviándole municiones. 467
Pregon convocando á los alistados. 468
Carta del C. G., dando noticias de la guerra . . 469
Carta del diputado de Puigcerdá, sobre la defensa de Livia 471
Id. de Belloch, aceptando el nombramiento de consejero. 473
Credencial de un enviado del diputado de Lérida 474
Carta del diputado de Castelló, sobre los pregones de la Reina . . . . . »
Id. de id de Puigcerdá, pidiendo consejos para obrar 476
Id. del colector de Urgel, sobre el estado del pais. 477
Id. de los concelleres de Manresa, pidiendo facultades para reunir á los habitantes foráneos para la defensa 479
Proposiciones sobre asuntos de guerra . . . 482
Carta de D. J. de Ixar, sobre la imposibilidad de acudir. 483
Id. de los paeres de Lérida, sobre la entrada del arzobispo, y pidiendo socorro para Balaguer . . 484
Id. de A. R. Eril, sobre un asunto particular . 466
Cartas de D. F. de Castro á Eril y á su madre, esplicándoles la próxima entrada del Rey en Cataluña. 487
Carta de los paeres de Lérida, dando noticias de la entrada del arzobispo y de otros sucesos del pais. 490
Id. al diputado de Castelló, recomendándole á los de Colibre 492

Id. al veguer de Tortosa, sobre la encomienda de San Juan 493
Credencial de un enviado al diputado de Urgel. 494
Contestacion á Eril, para que cumpla lo que le indiquen los paeres de Lérida 495
Carta al castellano de Colibre, recomendándole el castillo . . . . . »
Contestacion á los paeres de Lérida, sobre los acontecientos de Aragon y la defensa de Balaguer. 496
Carta á los paeres de Cervera, recomendándoles el refuerzo que Barcelona envia á Balaguer. . . 497

TOMO XX.

Acompañatoria al diputado de Perpiñan, y pregon declarando enemigos del pais á los que se opusieren á la formacion de ejército. 5
Carta al gobernador del Rosellon, sobre no haver participado la aproximac ion de gente estrangera. 7
Id. á dos caballeros, felicitándoles porque acaudillan gente 8
Cartas al C. general, sobre asuntos de guerra. 9
Carta á Don Juan de Ixar, invitándole por si su gente quiere tomar sueldo del Principado . . . 11
Carta del capitan general, con noticias de la Reina y de los remensas 12
Id. del cabildo de Vich, sobre la aproximacion del de Foix. 14

Id. de los procuradores de Tortosa, sobre asuntos particulares, pidiendo gente y dando noticias del Rey 15
Credencial de los enviados de Vich 19
Contestacion de los jurados de Hoslalrich, celebrando los actos de los diputados 20
Cartas de un colector, y de los cónsules de Puigcerdá, lamentándose de falta de seguridad . . . 21
Credencial de un enviado de S. J. de las Abadesas 24
Carta del capitan general, sobre remensas. . . 25
Credencial de un enviado de Perpiñan. . . 26
Carta de la Bisbal, sobre remensas 27
Id. de un enviado al Rosellon, sobre los acontecimientos de aquel pais 30
Credencial de unos enviados de Perpiñan . . 33
Carta de los concelleres de Corçá, lamentándose de los actos del Rey y del empeño del Rosellon á Francia. 34
Id. de los paeres de Cervera, sobre preparativos de guerra 35
Id. del enviado á Perpiñan, sobre aproximacion de gente estrangera, y otros asuntos de su cargo . . 37
Id. de los paeres de Lérida, avisando las intenciones del Rey respecto á Balaguer 40
Varias cartas sobre este acontecimiento . . . 42
Carta á los prohombres de S. Juan de las Abadesas, para que no siga su gente al Rey contra el Principado 45
Id. á los jurados y al lugarteniente real de Mallorca, para que se opongan á la prohibicion de lle-

var víveres á Barcelona 46
Carta á los capitanes del ejército para que pasen á Anglesola 49
Sesion del 6 de junio.
Deliberaciones sobre socorro á Perpiñan y Puigcerdá, y para que se requiera al de Foix sobre el asunto de la Princesa 50
Varias cartas sobre necesidad de socorro y armamentos. , ... , . . . , . . »
Carta á los paeres de Lérida , para que en toda ocasion se remitan á los diputados 56
Sesion del 7 de junio.
Remision de una carta al capitan general, en que se le felicita por su victoria , mandándole prenda á los consejeros de la Reina y diga á esta señora se abstenga de la tutela y salga del Principado. . . . 57
Carta á los jurados de Sanahuja sobre remensas 61
Id. á id. de Besalú, para que vigilen 62
Cartas sobre lo que debe hacerse en Lérida, si va allí el Rey. 63
Cartas del C. G., esplicando su entrada en Gerona 67
Carta de los jurados de Besalú, pidiendo refuerzo 73
Sesion del 8 de junio.
Acuerdo aprobando el pregon ordenado por la comision de banderas.
Varias cartas, conteniendo diversas noticias de la guerra, del estado del pais, de la buena disposicion de los pueblos y de la entrada del Rey en Balaguer 76
Id. de los jurados de Prats del Rey, avisando que

el conde de Prades está en acecho cerca de Artesa. 93
Id. de los concelleres de Vich, sobre lo que se hace con los remensas para que no firmen la concordia 94
Llamamiento al síndico de Lérida 96
Carta á los paeres de Cervera, para que se detenga allí el refuerzo 97
Carta á M. Vives, sobre la defensa del castillo de Hostalrich. . . . . »
Id. á los cónsules de la Seo, para que defiendan la ciudad. 98
Contestacion á los paeres de Lérida, animándoles y hablandoles de la aparicion del Príncipe en una batalla 99
Carta al capitan general, aprobando sus actos. 100
Id. á los cónsules de Perpiñan, esplicándoles los acontecimientos del pais, é incitándoles á que se armen 102
Pregon, declarando al Rey y á los suyos enemigos del pais. 106

Sesion del 9 de junio.

Deliberacion para pagar á los remensas, y carta á los mismos con igual objeto 109
Id. para aumento de las fuerzas, y para quitar la tutela á la Reina 111
Carta al pagador, para que lleve dinero al C. G. »
Envio de municiones á Hostalrich. 112
Llamamiento al señor de la Roca y otros . . »
Carta á los concelleres de Vich, sobre envio de gefes 113

Id. á los jurados de Prats, animándoles . . . 114
Id. á los concelleres de Igualada, incluyéndoles un pregon 115
Id. al cabildo de Tortosa, sobre indemnizacion de rentas. 116
Id. al capitan general, avisándole la probabilidad de que el Rey vaya hácia Gerona 117
Id. del mismo, esplicando lo que sucede en Gerona, y pidiendo municiones y armas . . . 119
Cartas de J. Agulló, sobre lo sucedido en Balaguer y la direccion que sigue el Rey 122
Carta de los concelleres de Igualada, avisando la llegada del Rey á Tárrega. 129
Id. de los paeres de Lérida, sobre lo que hace el Rey en Balaguer, y pidiendo socorro . . . 130
Cartas interceptadas del Rey para la Reina, para Verntallat y los síndicos de los remensas, altos personages, universidades y otras varias personas, refiriéndose á lo que les diga un mensagero suyo, disculpándose de ciertas calumnias que se habian inventado, y sobre el camino que intenta seguir. 133
Id. id. de T. Burgués y otros varios á la Reina y otros personages, sobre la buena esperanza que se tiene en el triunfo y lo que sucede en el pais. . 145

Sesion del 10 de junio.

Deliberacion aprobando un pregon en que se detallan las faltas de la Reina y se la trata de enemiga de las libertades y disipadora de los bienes públicos . 154
Id. sobre castigo de unes secuaces de En Verntallat 157
Carta de los procuradores de Tortosa, refiriéndo-

se á un enviado del Rey, que les ha manifestado la concordia de este con Francia y Castilla, y la contestacion que le han dado . . . . . »
Instrucciones del enviado por el Rey á Tortosa. 161
Carta de los concelleres de Vich, pidiendo un gefe por si va allí el Rey 164
Credencial ó instrucciones de un enviado por los jurados de Prats 165
Carta de Agulló, dando importantes noticias y consejos. 169
Id. á los concelleres de San Pedor, remitiéndoles un pregon. 173
Id. al veguer de Montblanch, sobre un asunto particular 174
Contestacion á Agulló, prescribiéndole lo que ha de hacer 175
Id. á los paeres de Lérida, dándoles cuenta de lo que sucede en el pais. 176
Carta á Castellví, sobre remensas y galeras. . 178
Id. á los jurados de Prats, para que se defiendan del Rey. . . . . , ... »
Id. á id. de S. Feliu, sobre remision de artillería. 179
Id. al capitan general, dándole cuenta de varios asuntos, y refiriéndose á la anterior. 181
Sesion del 11 de junio.
Deliberacion sobre pagos y otros asuntos . . 183
Carta del C. G., pidiendo municiones y un verdugo 184
Id. de los paeres de Lérida, dando importantes noticias del Rey. . . . . , . . . 185
Id. de id. de Cervera, sobre la buena disposi-

cion del pais. 187
Id. del capitan general relativamente á Gerona. 191
Cartas de los concelleres de Manresa, avisando que han interceptado unas cartas para el Rey, y dando varias noticias 193
Carta de los síndicos de Blanes, dando noticia de las galeras de Vilamarí 197
Id. de Agulló, remitiendo una de Tárrega, y esplicando el repartimiento de fuerzas 198
Id. al capitan de Hostalrich, sobre arreglo de fortificaciones 202
Cartas á los paeres de Cervera y Lérida, incluyendo un pregon 203
Carta á los jurados de Hostalrich, refiriéndose á lo qne se escribió al capitan. 204
Id. á los procuradores de Tortosa, sobre el pregon 207
Id. á Agulló, dándole instrucciones. 208
Id. al procurador de Martorell, para que vigilen á los sospechosos 209
Carta al capitan general, recomendándole ciertas personas, en caso que se entreguen . . . . »
Id. á los jurados de Hostalrich, aconsejándoles . 210
Id. á los cónsules de Puigcerdá, sobre cierta prohibicion de víveres 211
Id. á los de Villafranca de Conflent, animándoles. 212
Id. á los concelleres de Manresa, sobre detencion de sospechosos 213
Id. á los jurados de S. Pedor, dándoles varias noticias, y avisándoles la vuelta del Rey á Tárrega . . 214
Contestacion á los síndicos de Blanes, relativa-

mente á las galeras 216
Carta á los paeres de Lérida, remitiéndoles un pregon . . . . . »
Entrega de unas cartas interceptadas, del Rey á la Reina, y de otras al príncipe y á dicha señora, sobre planes de guerra 217
Credencial de un enviado de J. de Guardia . . 220
Carta del C. G., sobre remensas y planes del Rey. 221
Id. de los paeres de Lérida, dando noticias de guerra. 223
Id. del diputado de Vich, sobre el pregon y desórdenes 225
Varias cartas sobre provision de castillos, remensas, envio de refuerzos, publicacion de pregones y otros asuntos de guerra y secundarios . . 228
Carta á los paeres de Lérida, sobre entrada del de Foix y tumulto en Barcelona 233
Id. al capitan general, sobre la fuga de Verntallat, y aprobando sus actos. 234
Id. á Agulló, para que envie refuerzo á Tárrega . 236
Id. á un particular, aprobando su conducta . . 237
Id. de los jurados de San Feliu, sobre el pregon, y envio de municiones al general 238
Id. de los cónsules dt Puigcerdá, sobre la próxima entrada de estrangeros 239
Credencial de un enviado del abad de Poblet . 241
Id. del id. de los paeres de Cervera . . . . »
Carta de los jurados de San Feliu, relativamente á una nave real que tenian en su puerto. . . 242
Id. de los concelleres de Manresa, remitiendo

unas noticias dadas por unos detenidos 243
Id. de Agulló á la comision de banderas, dando noticias de Tárrega 244
Id. del diputado de Montblanch, sobre ciertas pretensiones del Rey en dicha villa 246
Id. de los cónsules de Guisona, ofreciéndose . 248
Id. de Agulló, dando noticias de Tárrega, Balaguer y Lérida 250
Id del Rey á Agramunt, amenazándoles si protegen á sus enemigos 252
Cartas de municipalidades á Agulló, sobre sospechas del ejército y noticias de guerra 254
Id. á los cónsules y al conde de Cardona, y concelleres de Montblanch, remitiéndoles el pregon . 259
Carta al diputado de Puigcerdá, sobre la prision de un tal Vesach 262
Id. á los cónsules de Puigcerdá, sobre espías . 263
Cartas á los cónsules de Guisona y de Sanahuja, remitiéndoles el pregon 264
Carta al doncel Planella, sobre envio de gente á los pasos. 266
Id. á los concelleres de Vich y á un particular con igual objeto, por si el Rey va á Gerona. . . 267
Credencial de un enviado á Manresa 269
Contestacion á San Feliu, sobre la nave real. . 270
Carta al diputados de Montblanch, remitiéndole el pregon. 271

Sesion del 14 de junio.

Deliberacion sobre castigos, secuestros y empleo de fondos para gastos de guerra 272

Cartas del prior y procurador de Ripoll, sobre la custodia del monasterio. 273
Id. de los paeres de Cervera, revelando temores por ciertas poblaciones y dando noticias de guerra. 275
Carta de los procuradores de Tortosa, sobre actos y planes del Rey 279
Id. de los paeres de Lérida, esplicando ciertos acontecimientos de guerra y lo dispuestos que están á defenderse 282
Id. á los prohombres de Granyena, sobre la guarda del castillo. 285
Id á los cónsules de Sanahuja, animándoles . 286
Id al diputado de Tortosa, sobre pago de sueldos. 287
Salvoconducto para un castellano que llevaba cartas para el Rey de Castilla y el marques de Villena. 288
Carta de los paeres de Tárrega, sobre envio de refuerzo . . . . . »
Id. á Agulló, para que avise cuando salga el Rey de Balaguer. 289
Id. de los concelleres de Berga, esplicándoles lo que hizo Tárrega con el ejército real. . . . 291
Id. á los cónsules de Puigcerdá, para que la villa de Berga se provea de trigo. 293
Id. al caballero Tort, recomendándole Tárrega . »
Id. al prior de Ripoll, para que avise en caso de acercarse los remensas 294
Id. á los paeres de Cervera, sobre planes de persecucion, en caso de pasar el ejército real . . 296
Id. á los jurados de Moyá, con igual objeto . 297
Id. á los paeres de Cervera, para que vayan

acordes con el comendador de Granyena. . . 298
Cartas de los de Lérida, manifestando el gran peligro en que se encuentran por la ida del Rey. . 299
Carta de los paeres de Tárrega, con igual objeto, y pidiendo socorro. 307
Id. de Agulló, esplicando lo que acontece en Urgel, incluyendo otra en que da noticia de lo qne hace el ejército real 310
Pregon para evitar tumultos y disenciones. . 315
Circular á los gefes del ejército para que no se insulte al señor de Jorba 317
Credenciales de un enviado á los concelleres de Igualada . . . . . »
Carta á los paeres de Lérida, avisando el envio de nuevo refuerzo . . . . . , . . 318
Cartas á los jurados y castellano de Hostalrich, relativa al capitan de su gente y provision del castillo. 319
Carta al abad de San Juan de las Abadesas para que inquiera contra los enemigos de la concordia. 321
Id. al capitan de Hostalrich, dándole extensas facultades 322
Cartas á diferentes municipalidades, animándolas 324
Carta á Agulló, manifestándole el buen éxito que se espera de Gerona 327
Id. al diputado de Tárrega, incluyéndole el pregon en que se declara á la Reina enemiga del pais . . 329
Id. á los jurados de Montbuy, para que puedan recojerse en Igualada, y avisatoria á los de esta villa. 330
Llamamiento á Mateo Soler. 331
Carta del C. G., dando importantes noticias so-

bre el Rey y los acontecimientos públicos. . . »
Cartas de Rocaberti y otros varios ofreciéndose desde Gerona. 334
Carta de los jurados de S. Feliu, sobre municiones 336
Id. de los concelleres de Manresa, con noticias de Francia. 337
Id. de los jurados de San Feliu, avisando el alistamiento y disposicion de su gente 339
Id. al capitan general, aprobando sus actos . . 341
Varias cartas sobre remensas, animando á los pueblos y sobre otros asuntos secundarios . . . 343
Remision de una cantidad al pagador Vives . 350
Carta á Rocaberti, estimando sus ofrecimientos. »
Nueva remision de fondos al pagador Vives. . 351
Pregon dando guiage á los que sigan la bandera »
Sesion del 17 de junio.
Deliberacion aprobando la carta dirigida al C. G. 352
Carta de los concelleres de Manresa, dando noticias de personages que seguirán al Rey. . . . 353
Id. de la municipalidad de Pallars, dando noticias de Francia y pidiendo auxilio 354
Id. de los concelleres de Igualada, recomendando la posesion del castillo de Claramunt. . . . 355
Id. al capitan general, para que haga detener la Reina en Gerona 358
Circular á los capitanes para que no se moleste á los habitantes de Pobla de Claramunt . . . »
Carta al conde de Cardona, sobre un asunto particular. 359
Id. á los cónsules de Perpiñan, sobre guarda

del castillo 360

Sesion del 18 de junio.

Deliberaciones para que se dé libertad á unos remensas, y sobre otros asuntos secundarios . . 361
Carta del C. general, esplicando los esfuerzos hechos para asaltar la fortaleza antigua de Gerona. 362
Credencial de un enviado de los concelleres de Igualada. 363
Carta al arcediano de Toledo, sobre un recomendado de Castilla 364
Id. á los cónsules de Tarragona, enviándoles refuerzo y encargándoles la vigilancia 365
Id. á los de Manresa, sobre la salida del refuerzo. 366
Id. á cabildo de Tarragona, dándole seguridad. 367
Id. á los concelleres de Igualada, sobre libertad de un preso 368
Id. á las municipalidades de Pallars, para que auxilien al capitan general 369
Cartas de Gerona, dando detalles de lo que acontecia. 370
Carta de los paeres de Cervera, manifestando la gran necesidad que tiene de víveres y municiones el ejército 378
Credenciales de unos enviados de Montblanch, de Villafranca y de Ribes 381
Carta de Agulló, esplicando sus apuros y aconsejando lo que se deberia hacer 383
Id. á los paeres de Cervera, para que el ejército esté á sus órdenes 387
Cartas al diputado y cónsules de Montblanch so-

bre publicacion del pregon 388
Carta á los cónsules de Perpiñan, sobre nombramiento de oficiales. 389
Cartas á Tarragona, sobre énvio de refuerzo. . 391
Carta al C. G., celebrando el esfuerzo de la gente. 393
Cartas sobre envio de refuerzo bajo el mando de Agulló 394

Sesion del 20 de junio.

Deliberaciones sobre envio de circulares á los gefes y de un embajador á Castilla; para que se tengan por enemigos del pais el arzobispo de Tarragona y el maestre de Montesa, y para que la Diputacion se apodere de ciertos castillos. 396
Credencial de unos enviados de Lérida . . . 397
Carta de los paeres de Tárrega, indicando lo que convendria hacer. 398
Id. de los cónsules de Perpiñan, con noticias del Rey y de Francia, y remitiendo una carta que aquel les dirige 400
Id. de los paeres de Tárrega, pidiendo refuerzo. 404
Id. de los jurados del Arbós, dando noticias del Rey 406
Contestacion á los paeres de Tárrega, aprobando sus actos 407
Carta á los concelleres de Igualada, psra que no obliguen á los hombres de Claramunt á tomar las armas . . . . . »
Id. á varias universidades, animándolas . . . 408
Salvoconducto de un recomendado al C. general. 409
Carta á los concelleres de Vich, sobre remensas é inquisicioues. . . . . »

Contestacion á los jurados del Arbós, sobre noticias de Barberá . . . . . , . . 410
Carta á los paeres de Lérida, sobre el refuerzo de Tárrega 411

Sesion del 21 de junio.

Deliberaciones , para que se refuerze el castillo de Perpiñan, se envie artillería al ejército y se responda á la embajada de Nápoles. 413
Carta del Rey de Sicilia, pidiendo cierto subsidio, y recomendacion del duque de Milan . . . »
Id. del C. general, sobre refuerzo á Perpiñan . 416
Credenciales de los embajadores de Sicilia. . 418
Carta del castellano de Colibre , sobre defensa del castillo 420
Id. de C. Dolius , manifestando el compromiso en que se encuentra de tener el castillo de Perpiñan por el Primogénito 421
Cartas del diputado de Perpiñan, dando noticias de Francia, y memorial curioso sobre lo que alli conviene hacer 424
Duplicado de la última carta del capitan general 428
Carta de Agulló sobre la ida del Rey á Tárrega . 430
Credencial de un enviado de Cambrils . . 431
Carta de los procuradores de Tortosa, sobre el alistamiento de gente y el asunto de las lanas. . 433
Cartas de unos capitanes y de los paeres de Tárrega, esplicando los desmanes del ejército real . 435
Cartas sobre necesidad de socorro , guarda de castillos, alistamientos y otros objetos secundarios. 439
Carta á los cónsules de Puigcerdá, sobre apaci-

guamiento de bandos 451
Id. del capitan general, para que se cumpla cierto memorial que remitió 453
Id. de los paeres de Tárrega, sobre el peligro en que se encuentran . . . . . »
Credencial de un enviado de Cervera . . . 455
Carta de los paeres de Cervera al gefe de las fuerzas de Barcelona, avisándole la salida de cierta partida de á caballo que va de Balaguer á Gerona. . . . . »
Id. del síndico de Cervera, dando noticia de un emboscada y del sitio de Tárrega 456
Id. de los concelleres de Vich, sobre el comportamiento de su gente y el refuerzo que necesitan 457
Id. de Agulló, esplicando el saqueo del Call de Cervera. 459
Id. de P. de San Climent, sobre falta de sueldos en Tárrega. 460
Id. de los paeres de Tárrega, con igual motivo, y aconsejando lo que debiera hacerse si sale el Rey de Balaguer. 462
Id. de los cónsules de Villafranca de Conflent, incluyendo una carta del Rey y pidiendo socorro. 464
Varias cartas, doliéndose del contratiempo de Tárrega, y avisando que Agulló va allí con los 500. 467
Carta a los cónsules de Castellon de Ampurias, sobre el pregon y para que se prevengan. . . 471
Id. á los de Tarragona, sobre la contestacion que deben dar al Rey y al arzobispo 472
Instrucciones á los gefes de los peones . . »

Carta al C. G., para que se eviten escándalos . 474
Pregon declarando enemigos á varios personages 475
Circular á los capitanes, para que reconozcan á los gefes 477
Carta á los paeres de Lérida, sobre envio de nuevo refuerzo para que puedan marchar seguros los quinientos 478

Sesion del 23 de junio.

Deliberaciones para que se envie un gefe á Puigcerdá, se conceda salvoconducto para ciertos géneros y se satisfaga el sueldo á un tal Soler enviado á Perpiñan.
Carta de D. J. de Ixar, protestando de su fidelidad. 480
Id. del castellano de Cambrils, dando cuenta de haber preso á J. de Palou. 481
Id. del abad de Poblet, para que le devuelvan unas armas que quitaron al monasterio. . . . 482
Id. de los paeres de Cervera, sobre envio de gefe. 484
Credencial de unos enviados á Tarragona. . . 485
Cartas á los jurados de Cambrils y un capitan de Tarragona, para que Palou sea entregado á los enviados. 486
Carta á la condesa de Módica, sobre el ejercicio de su jurisdiccion. 487
Id. al mismo capitan de Tarragona, para que vaya á Cambrils con fuerza para guardar á Palou . 488
Id. al capitan general, participándole el nombramiento de mosen Copons para consejero suyo . . »
Id. á los jurados de Tarragona, sobre el pregon y para que se armen y prevengan. 489

Id. al castellano de Hostalrich, sobre cierto preso 490
Id. al de Cambrils, para que guarde á Palou. . 491
Id. á los cónsules de Perpiñan, sobre entrega de castillos al Principado . . . . . »
Id. al capitan de Hostalrich, sobre cierto preso. 493
Id. al pagador Vives, quejándose porque no hizo la debida entrega de municiones . . . . . »
Id. al cabildo de Tarragona, manifestándole que los pregones no podrán ser en perjuicio de su jurisdiccion 494
Id. á los concelleres de Manresa, pidiendo una mula 495
Id. al veguer de Berga, para que se recojan en el castillo los habitantes de Casserres . . . . »

TOMO XXI.

Carta de los concelleres de Sanahuja, consultantando si deben ó no trasladarse á Cervera. . . . 5
Id. del capitan general, sobre la utilidad de apoderarse de la fortaleza antigua de Gerona . . . 7
Id. de los paeres de Tárrega, sobre ciertos desordenes contra judíos 8
Id. de la municipalidad de Cervera á la de Sanahuja, para que se traslade á su poblacion . . . 11
Id. de Agulló, indicando el plan que debe seguir la gente que vaya á Balaguer, y los nombres de los que siguen al Rey. 12

Id. del capitan general, sobre remensas . . . 14
Cartas á D. H. de Cardona y á los paeres de Tárrega para evitar insultos á los judíos. . . . 15
Carta á los cónsules de Perameya, prometiéndoles socorro. 17
Id. del abad y prohombres de S. Juan de las Abadesas, dando noticia de sus preparativos y de los remensas 18
Id. de los procuradores de Tortosa, pidiendo socorro y dando noticia de las fuerzas marítimas. . 23
Id. á los jurados de Valencia, para que se evite que sufran detencion los géneros enviados allí. . 26
Id. á los paeres de Lérida, avisándoles nuevo refuerzo. 28
Id. á los cónsules de la Seo de Urgel, sobre la cuestion de censales 29
Id. á los paeres de Cervera, sobre la guarda de la villa. 30
Id. á los jurados de San Mateu, para que sigan la causa del Principado, no obstante la prision del maestre de Montesa. 31
Id. á los procuradores de Tortosa, sobre las lanas y otros asuntos 32
Id. al abad y prohombres de S. Juan de las Abadesas, sobre el plan de apoderarse del gefe de los remensas 33
Id. á los cónsules de Sanahuja, para que envien gente al ejército que va á Urgel 34
Id. á M. Cardona, nombrándole capitan de Cerdaña 35
Id. á los cónsules de Villafranca de Conflent, so-

bre la imposibilidad de enviarles socorro . . . 37
Id. á los de Puigcerdá, avisándoles el nombramiento de Cardona 38
Sesion del 26 de junio.
Deliberacion sobre envio de fuerzas y guarda de castillos 39
Contestacion de los jurados de Valencia, doliéndose de lo que sucede y quejándose de que ciertos oficios sean solo para catalanes. 40
Varias cartas con noticias de Verntallat y los remensas, del Rey, del saqueo de Valls y otros asuntos secundarios 46
Carta á los labradores de Puigcerdá, participándoles el nombramiento de Cardona. 57
Id. á los paeres de Pons, para aplacar ciertos disturbios 58
Id. á los jurados de Valls, recomendándoles la defensa. 59
Id. á los paeres de Lérida, avisando la marcha del nuevo ejército hácia Balaguer. 60
Id. al cabildo de Tortosa, para que envie representante. 61
Id. de los jurados de Valls, dando noticias del Campo. 62
Id. del diputado de Villafranca, sobre el pregon y embargo de bienes de un preso 64
Credencial de un enviado por los encargados de inquirir . . . . . »
Carta á los jurados de Prats, para que auxilien á la bandera y levanten gente. 66

Id. á los cónsules de Montblanch, sobre envio de refuerzo 67

Id. á los jurados de la Lacuna y de varios castillos, para que se defiendan 68

Id. á los de Mallorca, participándoles la declaracion contra el Rey 69

Id. á los concelleres de Vich, sobre nombramiento de capitanes, y desvaneciendo ciertas noticias falsas. 70

Acompañatoria de la carta que precede, al diputado de Vich 71

Carta á unos capitanes, para que devuelvan cierto ganado de que se apoderaron 72

Id. á los paeres de Tárrega, para que se enteren de quienes sean los que hicieron una correría en su territorio 73

Sesion del 28 de junio.

Deliberaciones para que se defiendan los pasos del Pirineo, se embarguen los bienes de los emigrados, sean expelidos del consejo los que no aprobaren sus acuerdos, se levante gente en Urgel, y se detengan ciertas galeras en la playa.

Carta del diputado de Tortosa, sobre detencion de géneros de catalanes, que bajan por el rio. . 75

Id. de los jurados de la Bisbal, sobre la buena disposicion del Ampurdan en favor del Principado. 77

Cartas de los de Ulldecona y la Cenia, sobre la entrada del ejército Real en el Maestrazgo . . . »

Carta de los procuradores de Tortosa, pidiendo refuerzo por los peligros que amenazan á aquella comarca. 79

Id. de los jurados de Horta, sobre guarda de su castillo 82
Id. al conde de Cardona, para que levante gente en su condado 84
Id. á los paeres de Cervera, para que alivien á cierto preso. 86
Id. á L. de Villafranca, dándole facultades . . 87
Id. á los cónsules de Cardona, para que levante gente 88
Id. á los jurados de Moyá, sobre eleccion de capit.s 89
Id. al C. G., para que envie gente á los pasos del Pirineo 90
Id. al caballero Ivorra, sobre un asunto particular. 93
Id del C. general, participando algunos sucesos. »
Id. de Rocaberti, para que se le dé alguna subvencion 96
Id. de los jurados de Robió, pidiendo socorro. 97
Contestacion á los mismos, proveyendo . . 99
Credenciales de un enviado al capitan general y al castellano del Portús 100
Carta á los cónsules de Bellver, para que vigilen. 101
Id. á los prohombres de Prats, para que se encargen del castillo de Robió 102
Pregon, para que se alisten los que posean caballerias 103

Sesion del 30 de junio.

Voto confirmando las deliberaciones del Consejo. 104
Deliberaciones sobre envio de fuerzas y procedimientos contra desafectos. 105
Cartas de los paeres de Tárrega, pidiendo ar-

mas y gefes 106
Credencial de un enviado de los cónsules de Camprodon. 109
Carta del C. de Hostalrich, sobre disgusto del pais 110
Id. á los jurados de Guisona, para que levanten gente 113
Pregon, sobre el juramento del veguer y del baile. 114
Carta á los jurados de Hostalrich, para que no desconfien. 115
Id. al abad y prohombres de S. Juan de las Abadesas, para que se hagan alistamientos en su territorio. 117
Id. sin direccion, reprobando la publicacion de cartas del Rey 118

Sesion del 1.º de julio.

Deliberaciones sobre dar salvoconducto á los embajadores de Aragon , y otros asuntos. . . 120
Credenciales de unos enviados de los jurados de Gerona y de Perpiñan. 121
Carta de los concelleres de Vich , sobre nombramiento de subveguer 123
Id. de los cónsules de Puigcerdá , protestando de su lealtad. 124
Credencial de los embajadores de Aragon . . 126
Carta del capitan general , dando importantes noticias de Gerona 128
Id. del Rey al tesorero del de Francia , conviniéndose para dirigirse á un mismo tiempo contra Gerona 132
Id. del abad de S. Juan, sobre fortificacion. . 133
Credencial de un enviado de los paeres de Cervera 135

Carta del cabildo de Tarragona, para que no se castigue á un particular que acompañó al arzobispo á Balaguer 137
Id. al capitan general, aprobando sus actos . 139
Cartas sobre preparativos, guardas, fortificacion, remision de fondos y castigo de insubordinados . 142
Credencial de unos enviados al baile de Molins de Rey 148
Carta á los jurados de Valencia, sobre proteccion de mercaderias catalanas 150
Id. de los paeres de Cervera, sobre el saqueo del Call judaico 151
Id. del capitan general, pidiendo municiones. 152
Id. de los paeres de Lérida, sobre los daños causados por el ejército Real, é inutilidad de haberse detenido el del Principado 153
Cartas de los estamentos del Rosellon, dando noticias de Francia y del Rey 157
Carta de los cónsules de Puigcerdá, sobre la entrada del de Foix 162
Id. del capitan de Hostalrich, sobre remensas . 163
Id. de los cónsules de Urgel, remitiendo una del Rey 165
Id. de los paeres de Cervera, avisando la marcha del ejército para Tárrega 166
Id. de Hostalrich, sobre cierto preso y la falta de artillería en el castillo 168
Id. de los jurados de Villafranca, sobre eleccion de oficiales 170
Id. de Urgel, incluyéndo unas cartas de un tal

Burgués, en que se encarga á varias municipalidades que no sigan á Perpiñan. 172
Varias cartas sobre los preparativos del de Foix. 175

Sesion del 2 de julio.

Acuerdo sobre castigo de ladrones y envio de socorros.
Carta al capitan general, sobre remensas . . 179
Id. á id. con instrucciones para los encargados de llevar al ejército á los pasos del Pirineo . . 181
Cartas sobre alistamientos, refuerzos y actos de los remensas 184
Salvoconducto de un enviado de Urgel . . 192
Llamamientos á varios 193
Salvoconducto de un enviado á Hostalrich . 194
Carta á los cónsules de Perpiñan, sobre prision de desafectos . . . . . »
Credencial de un enviado al capitan general . 195
Carta al abad de Camprodon, para que manifieste á los remensas la necesidad de adherirse á la concordia. 196
Id. á los concelleres de Berga, sobre restituciones á los de Caserras 198
Id. al C. G., participándole el llamamiento que se ha hecho para aumentar el ejército de Urgel . . 200
Id. de los cónsules de Puigcerdá, con noticias del de Foix. 201
Id. del castellano de Colibre, ofreciéndose . . 203
Contestacion de id. á los cónsules de Perpiñan, sobre la seguridad de su castillo 205
Carta del C. de Tarragona, con noticias del pais. 206
Id. de los cónsules de Montblanch, incluyendo otras 208

Id. del capitan de Hostalrich, sobre el peligro de su castillo y del de Monsoriu. 209
Id. del diputado de Puigcerdá, con noticias del de Foix. 211
Id. á los jurados de Gerona, sobre castigos de robos 213
Credenciales é instrucciones de un enviado al capitan general y á los jurados de Gerona . . 214
Carta á Cruilles, para que evite el rigor con sus vasallos 217
Id. al pagador Vives, sobre envio de fondos. 218
Id. á los jurados de Hostalrich, sobre un asunto particular 219
Credencial de un enviado al diputado de Castellon »
Carta á los jurados de San Pedor, sobre nombramiento de baile 220
Deliberacion sobre asuntos de guerra . . . »
Cartas del C G., con noticias del Rey de Francia y del sitio de Gerona, para el que pide municiones. 222
Carta del prior de Caserras, acusando al concejo de Vich 225
Id. de los estamentos del Rosellon, con noticias de Francia y pidiendo refuerzo 226
Id. de los concelleres de Vich, sobre nombramiento de oficiales. 228
Id. de los cónsules de Figueras, participando haber pasado revista de su gente 231
Id. del diputado de Vich, sobre eleccion de oficiales 233
Id. á los diputados de Aragon, estrañando que pidan salvoconducto para sus embajadores. . . 235

Salvoconducto de los embajadores de Aragon . 236
Carta al C. G., para que suelte á unos presos . 237
Id. al diputado de Tarragona, para que tome fondos 238
Id. á Cruilles para que suelte á unos presos. . 239
Id. á los cónsules de Montblanch, sobre bajas del ejército 240
Circular para que se hagan nuevos alistamientos 241
Deliberacion para contestar á los embajadores de Nápoles. 244
Carta de los paeres de Lérida, avisando que el Rey está delante de la ciudad. . . . . »
Cartas del pagador Vives, sobre pagos y otros asuntos. 246
Carta al convento de Poblet, sobre guarda de castillos 252
Id. á los paeres de Lérida, sobre envio de gente. 254
Id. á los conductores del ejército, para que vayan á Lérida 255
Id. al castellano de Colibre, para que guarde su castillo. 256
Declaracion de enemigos y confiscacion de sus bienes 257
Credencial de un enviado del Prior de Ripoll . 259
Cartas del pagador Vives, sobre pagos y otros asuntos 260
Carta del C. G., sobre seguridad de ciertos castillos 267
Id. de id. comunicando sus planes y dando noticias »
Id. de los jurados de Cubelles, sobre nombramiento de baile 272
Id. de B. de Montpalau, ofreciéndose. . . . 273

Id. de algunos capitanes, para que no les disminuyan el sueldo 274
Id. á un caballero de Perpiñan, para que entregue unas torres á los cónsules. 275
Id. á los concelleres de Igualada, sobre el castillo de Claramunt. 276
Instrucciones para el enviado á Igualada . . 277
Cartas, sobre nombramiento de capitan y veguer de Ripoll 278
Carta á un carnicero, sobre compra de ganado confiscado 284
Id. al capitan de Hostalrich, sobre uso de la jurisdiccion . . . . . , . 285
Id. al diputado de Perpiñan, sobre compra de salpetra . . . . . »
Id. al baile de Molins de Rey, sobre cierto pregon. 286
Cartas sobre entrega de unas torres á los cónsules de Perpiñan 287
Pregon en que son declarados como enemigas varias personas 291
Cartas de los procuradores de Tortosa, dando noticias del pais y del destino de ciertas embarcaciones 294
Credencial de un enviado de Fray Juan D. B. . 299
Carta de los procuradores de Tortosa, sobre remocion de oficiales 300
Id. de los jurados de Prats, participando haber tomado el castillo de Robió y las existencias que en él habia 301
Id. del pagador Vives, sobre pagos, y dando noticias 307
Id. de los jurados de Cambrils, sobre la prision

de Palou. 309
Id. al capitan general, dándole instrucciones y avisándole el envio de municiones. . . . 310
Contestacion á los capitanes sobre la reduccion de sueldo. 314
Carta al veguer de Ripoll, para que inquiera contra su antecesor 315
Id. á los concelleres de id. para que reconozcan al capitan nuevamente nombrado. . . . »
Id. á A. Folques, para que haga restituir lo robado á los judíos en Cervera. 316
Pregon y carta con igual objeto. 318
Pregon para que los criminales que tenian guiage se alisten cuanto antes 320
Carta á los diputados de Aragon, sobre un cargamento de lanas de Cataluña, que fué detenido. 321
Deliberacion para que se envie un comisionado á las islas 323
Carta de los paeres de Lérida, esplicando el sitio que el Rey prepara, el mal comportamiento de Agulló, y otros sucesos. . . . . »
Credenciales de unos enviados de Cervera y Solsona 327
Carta á unos particulares de Perpiñan, sobre cierto pregon 328
Id. al procurador de Ampurias, sobre el mismo asunto 329
Contestacion á los paeres de Lérida, prometiéndoles ayuda. 330
Carta al receptor de id. sobre cierto pago . . 332

Nombramiento de veguer de Villafranca. . »
Carta al capitan general, sobre la retirada del ejército Real 333
Id. á los cónsules de Puigcerdá, prometiéndoles socorro 335
Id. á los procuradores de Tortosa, sobre el veguer 336
Id. á los jurados de Prats, sobre guarda de castillos 337
Id. al diputado de Tortosa, haciéndole varios encargos 338
Id. al Sr. de Vallmoll, agradeciendo su oferta . »
Id. á los jurados de Mallorca, dándoles noticia de los acontecimientos del Principado. . . . 339
Pregon para que se denuncien los bienes de los desafectos. 343
Acuerdo sobre contestacion á una carta del de Foix 345
Carta del C. general, sobre pago de sueldos 346
Id. del capitan de Puigcerdá, agradeciendo su nombramiento 347
Credencial de un enviado de San Lorenzo de Morunys 348
Cartas al capitan general y á Cruilles, para que se libre á unos remensas 349
Carta á los jurados de Menorca, con igual motivo que la enviada á Mallorca. 351
Cartas de la comunidad de Poblet, sobre ciertas desavenencias y para que les envien refuerzo. . 352
Carta de un capitan del Rosellon, ofreciéndose á romper los pasos por donde han de entrar los frances.s 357
Id. de los cónsules de Tarragona, esplicando

el peligro que amenaza á la ciudad 358
Id. de H. de Passanant, esplicando la derrota de Agulló 360
Id. de los cónsules de Perpiñan, incluyendo unas del de Foix y del Rey de Francia, para que obedezcan al Rey. 362
Carta de Vich, pidiendo municiones, so pena de no poder batir á los remensas 370
Id. de un capitan de Tárrega, remitiendo unos presos. 372
Id. del de Tarragona, noticiando lo que hace el bastardo de Cardona, por la parte de Prades. . 374
Id. del prior de Caserres, sobre arreglo con los remensas. 376
Notable carta de En Verntallat, exponiendo la justicia de sus reclamaciones 378
Carta de los paeres de Tárrega, remitiendo listas de desafectos, y dando noticia de varios sucesos . 380
Id. del pagador Vives, sobre pagos y otros asuntos 382
Id. á unos comisionados en Perpiñan, para que alisten gente 385
Id. al pagador Vives, dándole aviso de una comision que tiene el cargo de embargar los bienes de los desafectos. . . . . »
Id. al diputado de Tarragona, sobre pagos. . 386
Id. á los paeres de Tárrega, sobre pago de pensiones 387
Circular á las veguerias, para que sigan el somaten de Cervera . . . . . »
Carta á los cónsules de Perpiñan, agradeciéndoles el envio de las cartas del de Foix, y con-

testacion de los estamentos 389
Id. al capitan general del Rosellon, felicitándole por su nombramiento 395
Id. á los conductores del ejército de Urgel, para que socorran á los sitiados en Castelldasens. . 396
Id. al pagador Vives, sobre inversion de fondos. 397
Id. al cabildo de Tarragona, sobre eleccion de veguer 398
Id. al pagador Vives, para que se apodere de los bienes de los desafectos. . . . . »
Id. al capitan general, para que se haga alistamiento en Pallars, y dándole algunas instrucciones. 400
Id. de los cónsules de Guisona, manifestando la imposibilidad de alistar gente 402
Id. de los de Castellon, manifestando su disposicion á defender los pasos, y pidiendo socorro . 403
Id. de los paeres de Lérida, encareciendo el pronto socorro para librar á los de Castelldasens . 405
Id. del castellano de Colibre, quejándose de las vejaciones que hace á los suyos la municipalidad . 407
Id. al capitan Pasanant, para que socorra á Castelldasens. 409
Id. á los cónsules de Puigcerdá, sobre guarda y régimen de su villa 410
Id. al convento de Poblet, agradeciendo los esfuerzos hechos en ayuda del Principado . . . 411
Id. de los cónsules de Colibre, quejándose del castellano 413
Id. del pagador Vives, sobre pagos y dando noticias de Gerona 414

Id. de los diputados de Aragon, defendiendo la peticion de salvoconducto para sus embajadores. 417
Id. á los paeres de Lérida, aconsejándoles lo que deben hacer y avisándoles nuevo refuerzo. . . 420
Id. á los conductores del ejército, reconociendo la traicion de Agulló, y avisándoles nuevo refuerzo. 421
Cartas sobre la necesidad de que el Principado tenga el castillo de Colibre. 423
Carta á los comisionados en Perpiñan, para que paguen á los de Salses 426
Id. al diputado de Lérida, para que haga nuevo alistamiento 427
Deliberacions para que se tomen á préstamo cien mil libras, se provea de servidores á los ejércitos de Gerona y se envien nuevos refuerzos. . 428
Carta de J. de Castro, avisando su regreso á Tárrega 429
Id. del mismo y de Cardona, pidiendo armas y fuerzas 430
Id. de B. de Senesterra con igual objeto . . 432
Id. de los cónsules de Figueras, esplicando el estado del pais 433
Id. al capitan general, dándole instrucciones, y doliéndose de la traicion de Agulló 436
Id. á los cónsules de Perpiñan, animándoles contra los franceses 438
Id. de los de Castellon, con igual objeto, y para que se recojan allí los habitantes circumvecinos . 440
Id. á los de Figueras, con igual objeto.. . . 441
Id. del C. G., esplicando el desaliento del ejército. 443
Id. á id. del vizconde de Illa, participándole la

entrada de los franceses 445
Id. de los jurados de Valencia, interesándose para que el ejército del Principado no avance por allí donde está el Rey 446
Circular para que se siga el somaten hácia los pasos del Pirineo, é instrucciones al que lo dirige . 449
Carta á los diputados de Aragon, probándoles la innecesidad de guiage para sus embajadores . . 451
Cartas á los procuradores del maestre de Rodas, manifestándoles la resolucion del Principado, y rogándoles que iuquieran contra los desafectos . 453
Pregon, para hacer alistamiento de diez mil hombres contra los franceses 456
Deliberacion para que se haga el alistamiento y se envien refuerzos y municiones á los ejércitos del Principado 457
Carta de los concelleres de Manresa, esplicando ciertos alborotos contra desafectos, y otros asuntos. 458
Id. del vizconde de Illa, esplicando la entrada de los franceses por Salses y pidiendo socorro . . 460
Varias cartas con igual objeto 462
Carta de los concelleres de Igualada, sobre facultad del subveguer 465
Id. á los paeres de Lérida, esplicándoles los sucesos de la parte de Francia, y la buena disposicion del pais. 466
Id. al diputado de Lérida, para que embargue los bienes que fueron del traidor Agulló 468
Id. á A. Folques, sobre pagos 469
Id. á los conductores del ejército, facultándoles para apoderarse de castillos y castigar á delincuentes 470

Id. á los cónsules de Villafranca de Conflent, para que se reuna la gente de los pueblos en lugares seguros 471
Deliberacion para emplear el producto del botin que se recoja de los franceses 473
Carta del capitan general, participanda los ofrecimientos de los franceses, y el peligro en que se encuentra si no se le socorre 474
Cartas del vicario de Poblet, dando cuenta de algunos encargos y sucesos y ofreciéndose . . . 477
Carta al capitan general, dándole instrucciones y aprobando sus actos 480
Id. á los jurados de San Feliu, sobre embargo de una nave de franceses 481
Id. al diputado de Cervera, sobre embargos á los desafectos 482
Deliberacion para qne se pague al ejército y se dé libertad á un preso 483
Acompañatoria del capitan general y cartas de los cónsules de Thoyr y del conde de Foix, en que constan las intenciones de este 484
Credencial de unos enviados de los cónsules de Torroella 488
Carta del diputado de Tortosa, participando la detencion de unas barcas en el Ebro, y otros varios asuntos de su cargo 490
Id. á Rocaberti, aprobando la defensa de los pasos, sin detenerse en el Voló 493
Contestacion á los cónsules de Torroella, encargándoles la toma de la torre de las Medas . . 494

Id. á los estamentos del Rosellon, aprobando su proceder para que Francia no tenga dominio en Cataluña 495
Id. á los paeres de Lérida, animándoles con el ejemplo de los del Rosellon 496
Id. al diputado de Lérida, sobre un asunto insignificante 499
Id. al pagador Vives, sobre pago de sueldos . »
Id. al capitan general, para que exceptue del guiage dado á los remensas á ciertos criminales . 500
Id. al convento de Poblet, para que alisten cierto número de hombres, á costas de la Diputacion. 501
Id. á Erill, para que mande las nuevas fuerzas de Lérida 502
Id. á los cónsules de la Seo de Urgel, dándoles instrucciones para la defensa y régimen del pais . »
Id. á los concelleres de Vich, sobre el refuerzo enviado al canónigo Planella. 504
Id. á los de Manresa, para que declaren enemigos públicamente á los Pegueras, y vigilen . . 505

TOMO XXII.

Varias cartas sobre guarda de castillos y lo que acontece en Gerona, en el Rosellon, en Tárrega y en otros puntos de la corona 5
Credencial de los enviados por los estamentos de Valencia para tranquilidad del Principado . . 18

Id. de un enviado por los paeres de Cervera. . 19
Carta de los estamentos del Rosellon, sobre la entrada del de Foix, y la disposicion del pais á atacarle. 20
Credencial del enviado de los jurados de Prades 21
Carta de los cónsules del Valle de Ribas, disculpándose de no enviar á su gente mas allá de la frontera 22
Id. de A. Folquers, dando cuenta de sus encargos en Cervera 24
Id. de los concelleres de Vich, sobre envio de fuerzas y solicitando que sean pagadas por la Diputacion 26
Id. de los jurados de Falcet, Mora y Tiviza, escusándose de enviar refuerzo 27
Id. de los concelleres de Igualada, interesandose por los poblados en varios castillos del conde de Cardona 29
Carta del pagador Vives, dando noticia de una escaramuza contra franceses y de lo que acontece en Gerona 32
Id. de los cónsules de Perpiñan Rocaberti, sobre lo que les exige el de Foix y la disposicion del pais. 35
Contestacion á los paeres de Lérida, sobre el arreglo de la fuerza, y pintándoles la impotencia de los franceses 37
Cartas á los cónsules y diputados de Perpiñan, remitiéndoles municiones 39
Carta á los estamentos del Rosellon, comunicándoles ciertos planes y noticias, y animándoles contra Francia. 40

Id. del capitan general, pidiendo dinero, municiones y cirujano para los heridos. 42
Id. de los jurados de Mallorca, ofreciendo su intermediacion con el Rey para conseguir la paz . 44
Id. á los procuradores de Tortosa, doliéndose de las violencias del enemigo y de las traiciones, y animándoles. 45
Id. á los jurados de Mora, para que no toleren las villanías del bastardo de Cardona. 47
Id. al diputado de Perpiñan, sobre entrega de municiones 48
Id. á los jurados de la Torre den Barra, previniéndoles. 49
Id. á los capitanes del castillo y villa de Hostalrich, para que obren acordes 50
Recomendacion á un valenciano para servir en el ejército. 51
Deliberacion para que se refuerze el castillo de Puigvert y se destine una cantidad paca correos y espías . . . . . , ... 52
Carta del vizconde de Illa, vaticinando un mal resultado para el Rosellon 53
Id. de los jurados de Palamós, sobre el peligro que corren, y construccion de un altar al Príncipe de Viana 54
Id. de los de S. Feliu, remitiendo cartas y papeles 56
Instrucciones á un enviado á las islas. . . . 57
Carta al Papa, esplicándole los acontecimientos del Principado 63
Id. al conde de Cardona, sobre guarda del cas-

tillo de Odena 72
Cartas á los cónsules y diputado de Puigcerdá, para que alisten cien hombres á sueldo de la Diputacion . . . . . »
Id. á los concelleres de Manresa, sobre provisiones 74
Id. á los jurados de Tiviza, para que envien refuerzo al ejército de Urgel 75
Deliberacion para que continúe preso el de Módica, se ejecuten los bienes de ciertos desafectos, y se conteste á los embajadores de Valencia haciendo constar los motivos del levantamiento del Principado 76
Carta del capitan general, lamentándose de la falta de socorro, y dando noticias de los franceses . . 78
Id. de los paeres de Cervera, esplicando ciertos actos del ejército Real en su territorio . . . 81
Contestacion al capitan general, sobre envio de fuerzas y municiones para ir á Panisars 83
Credencial de un enviado á Vilamarí é instrucciones 84
Carta al doncel Planella, para que siga el somaten de Gerona 86
Id. á las municipalidades de Vich y Tarragona para que envien refuerzo á los ejércitos . . . . »
Deliberaciones sobre el sueldo de los del somaten y para que se envie un comisionado á Vilamarí. 88
Cartas del capitan general, participando su retirada á Hostalrich y la entrada de los franceses en Gerona 89
Carta de los concelleres de Vich, sobre union de sus comarcanos 92

Cartas al capitan general, avisándole la salida del somaten, y aconsejándole lo que debe hacer. . . 95
Carta al cabildo de Tarragona, sobre eleccion de oficiales por las universidades 98
Circular, para que todo el mnndo se arme contra los franceses. 99
Instrucciones á los pagadores del somaten . . 100
Carta á los conductores del ejército participándoles la salida del somaten. 101
Cartas de los cónsules de Puigcerdá, pidiendo socorro, y esplicando los desastres cometidos por los franceses. 103
Salvoconducto para que el capitan general guie á los embajadores de Valencia que van á ver á la Reina. 106
Pregon, para que todo el mundo se arme contra los franceses 107
Poder al caballero Vilademany, para pagar, mandar y hacer lo que le parezca, yendo con el ejército . »
Carta á los encargados del enganche en Gerona, sobre pago de sueldos. 103
Deliberaciones sobre contestacion á los Valencianos y para que vaya con el ejército el estandarte del Príncipe de Viana. 109

Sesion del 25 de julio.

Deliberaciones, para que se arme caballería, se hagan provisiones, y se cambie de habitacion á un preso enfermo 110
Carta de los capitanes y paeres de Cervera, participando la llegada del Rey en su territorio . . 111
Id. de los procuradores de Tortosa, dando noticias

del Rey, sobre el peligro de ciertos castillos . . 112
Id. de los jurados de San Feliu, pidiendo consejo, por los peligros que corren 115
Id del diputado de Tortosa, con igual objeto que la de los procuradores . . . . . »
Carta de un particular á los mismos, ofreciéndoles su valimiento con el Rey. 118
Id. de los concelleres de Igualada, sobre rentas y castillos 119
Credencial de unos enviados de Vich. . . . 122
Id. de un enviado de G. A. de Cervelló . . . »
Carta de G. de Cuilles, ofreciendo sus bienes á la Diputacion. 123
Id. al capitan general, indicándole la marcha que debe seguir desde Hostalrich 124
Id. al capitan del somaten, sobre la accion de Rabinat 125
Id. á los concelleres de Manresa, para que se prevengan. , ... 126
Id. á J. Fivaller, para que aguarde con los suyos en Igualada 127
Id. á los concelleres de Igualada, refiriéndose á la anterior 128
Circular á los pueblos, para que sus repectivas fuerzas se coloquen donde les señalare el portador de aquella 129
Carta á los cónsules de Castellon, para que envien su fuerza á los pasos del Pirineo 130
Sesion del 26 de julio.
Deliberaciones sobre galeras, guarnicion de

castillos y nombramiento de gefes militares en varios puntos 131
Carta de los concelleres de Igualada, aceptando las disposiciones de los diputados tocante al arreglo del pais. 132
Id del capitan Civeller, prometiendo ayudar á los de Igualada. 133
Id. á los paeres de Cervera, para que recojan á todos los habitantes de los pueblos vecinos y alisten gente. 134
Id. á A. Folquers, con referencia á lo que antecede 135
Id. al receptor de Tortosa, para que envie municiones 136
Credencial de un enviado al gobernador de Menorca »
Carta al diputado de Tortosa, sobre guarnicion de castillos 137
Id. del capitan general, sobre el estado del pais y pidiendo refuerzo 138
Id. del diputado de Vich, sobre cumplimiento de encargo y dando noticias del Rey 140
Id. de los capitanes y paeres de Cervera, con noticias del Rey y de algunos fugitivos . . . 142
Id. de los cónsules de Urgel, sobre varios sucesos 144
Cartas de los cónsules de Mora, sobre la cuestion de las lanas y algunos actos del bastardo de Cardona. 146
Carta al capitan general, sobre nombramiento de capitanes de clase baja 149
Id. al capitan de Tarragona, para que no se fie el castillo á franceses y sean expelidos los sospechosos. 151
Remision de fondos á Hostalrich 152

Carta al obispo y cabildo de Tortosa, aconsejándoles para su seguridad 153
Instrucciones al enviado á Menorca . . . 154
Carta del capitan general, participando el rompimiento de los pasos y otras disposiciones tomadas. 159
Id. de J. Fiveller, esplicando el peligro que corre Igualada 160
Contestacion de los diputados aragoneses, sobre el guiage 161
Carta á los estamentos del Rosellon, avisándoles los preparativos de Hostalrich, y animándoles contra los franceses 164
Id. á los prohombres de la Roca, para que se recojan en el castillo 165
Id. á los diputados de Aragon, protestando de su fraternal afecto 166

Sesion del 29 de julio.

Deliberaciones sobre pagos y otros asuntos . 169
Carta del capitan Marimon, sobre la imposibilidad de permanecer con el ejército en Tárrega . 170
Id. de Vich, sobre cierto preso y las vejaciones de los remensas. 173
Id. del C. general, pidiendo municiones y armas 174
Credencial de un enviado de los procuradores de Tortosa 175
Carta de Fivaller, dando noticia de una accion . 176
Id. del cabildo de Vich, sobre remensas y franceses 177
Id. de los jurados de Prats, sobre lo mismo, ofreciendo sostenerse hasta el último trance . . 178
Id. de los prohombres de Robió, sobre guarni-

cion de su castillo 179
Id. al C. Marimon, para que se guarde Tárrega . 182
Id. á los paeres de Tárrega, refiriéndose á la anterior 183
Id. á los jurados de Besalú, sobre remensas y franceses, de quienes finge ser enemiga la Reina. 184
Id. al capitan general, para que se asesore, comunicándole al mismo tiempo varias órdenes. . 186
Id. á los jurados de Prats, sobre el abandono del castillo de Robió 187
Id. á los de S. Feliu, sobre cierto rescate . . 189
Cartas á los cónsules y receptor de Urgel, avisándoles nuevo refuerzo á sueldo de la Diputacion . 190
Carta á los de Sosol, para que destruyan cierta torre que construyeron los gascones . . . 192
Id. á los prohombres de Robió, sobre guarda del castillo . . . . . »

Sesion del 30 de julio.

Deliberacion para que se envien guarniciones á Cadaqués y Tortosa 194
Carta de los cónsules de Cadaqués, pidiendo galeras . . . . . »
Id. de J. de Pau, invitando á los de Cadaqués á que se recojan en su castillo, é incluyendo un reconocimiento al Rey 195
Id. del capitan general, dando noticia de acciones y planes de guerra 198
Id. de Vich, comunicando el nombramiento de capitanes para realizar cierto plan de defensa. . 200
Id. del capitan general, esplicando ciertos actos

de los franceses en Gerona y otros puntos. . . 202
Id. de los jurados de Prats, para que no se revoque el nombramiento de su capitan. 203
Id. de los paeres de Cervera, sobre el abandono de Tárrega 205
Id. de los diputados de Aragon, sobre el guiage 207
Correspondencia entre Perpiñan, el de Foix y el rey de Francia, sobre sujecion de aquella villa. 211
Nombramiento de capitan para el Ampurdan . 214
Carta al C general, para que suspenda la ejecucion de Cruilles y remita los franceses prisioneros. 215
Id. al capitan Marimon, prometiéndole refuerzo, y mandándole ponga guarnicion en varios puntos. 216
Id. al conde de Cardona, rogándole que no deje pasar á los enemigos por sus tierras. 217
Id. al C. general, recomendándole á un capitan y refiriéndose á unas cartas de cifras y otros asuntos. 218
Id. sin direccion, para que se envie fuerza á Tárrega 219
Id. á los concelleres de Vich, sobre eleccion de capitan 220
Credencial para los encargados de arreglar el somaten 221
Carta al capitan de Osona, enterándole de las facultades que le corresponden á él y al capitan de Vich 222
Id. á los cónsules de Cadaqués, cediéndoles el quinto del botin de franceses 223
Id. á los prohombres de Sellent, para que sus comarcanos se recojan en Sellent ó Arters . . 224
Id. al capitan de Osona, enviándole fondos. . 225
Id. al veguer de Barcelona, para que guarde los

bienes de la familia Fluviá, hasta nueva órden . 226
Id. á los jurados de S. Feliu, para que no crean á ciertos comisionados de la Reina, que engañan á los pueblos . . . . . »
Instrucciones á unos enviados al ejército . . 229
Sesion del 31 de julio.
Deliberaciones sobre defensa del Principado . 232
Carta del C. G., sobre castigos en el ejército . 233
Id. de J. Civeller y de los concelleres de Igualada, consultando sobre varios asuntos secundarios. . 234
Id. de los jurados de S. Feliu, comunicando las instancias que les hacen para que se entreguen á la Reina 236
Id. á los diputados de Aragon, sobre el asunto del guiage y de las lanas 240
Id. á los paeres de Lérida, animándoles . . 242
Cartas á los cónsules de Perpiñan, con igual objeto, dándoles buenas noticias 243
Id. á los oficios de Perpiñan, para que no crean ciertas noticias en mal del pais 246
Id. á los prohombres de Cardona, para que se opongan al paso de los enemigos. 247
Contestacion á J. Fiveller y concelleres de Igualada, para que recojan las provisiones de Claramunt en la villa 249
Carta al capitan Planella, para que tome los pasos. 250
Cartas á J. Pellicer, para que pague á cierta fuerza »
Carta á los concelleres de Vich, refiriéndose á la anterior 252
Id. á los jurados de San Feliu, animándoles . 253
Id. á los cónsules de Puigcerdá, para que los cas-

tillos inmediatos se rijan en nombre del Principado. 254
Sesiones del 1.º de agosto.
Deliberacions sobre defensa del pais y peticion de refuerzo al Rey de Castilla 256
Cartas del capitan general, dando cuenta de sus actos y planes. 257
Id. de los jurados de Villafranca, sobre la manera de pagar á su gente 260
Id. del capitan Planella, consultando si debe ir ó no á Hostalrich 261
Id. de los concelleres de Vich, suplicando que Planella no se mueva de la ciudad . . . 262
Carta de los concelleres de Berga, acerca de la manifestacion de Perpiñan á favor de la Reina y credencial de su enviado 264
Id. de los concelleres de Vich, sobre nombramientos de capitan y veguer. 267
Id. á los jurados de Villafranca, sin interés alguno. 269
Circular á algunas bailías, para que se obedezca á los procuradores de Tortosa, que han levantado fuerzas contra el bastardo de Cardona . . 270
Carta á los paeres de Cervera, para que envien un capitan al castillo de la Guarda 271
Id. á G. A. de Cervelló, para que aconseje al C. G. 272
Id. á los concelleres de Igualada, sobre guarda de la casa de Vilanova 273
Id. á los jurados de Villafranca, señalandoles los puntos donde debe distribuirse su gente . . »
Circular, para que se levante somaten, con que pueda guardarse Montserrat y sus cercanias . . 274

Carta del capitan general, paraque le envien un mariscal y otros oficiales que necesita . . . 275
Id. de los concelleres de Vich, sobre eleccion de C. 276
Credencial de un enviado de los cónsules de Montblanch 277
Carta de los jurados de Prats, esplicando la buena disposicion de algunes pueblos vecinos . . 278
Id. de un procurador del vizconde de Illa, esplicando los actos de los remensas en Olot y otros puntos 280
Id. á los procuradores de Tortosa , para que levanten gente contra el bastardo de Cardona . . 281
Id. al capitan general, para que procure rescatar á R. de Rosanes 283
Pregon concediendo guiage á los criminales que quisiesen servir en las galeras 284
Cartas á los concelleres de Manresa, para que no se obligue al monasterio de Bages ni á sus vasallos á recojerse en la ciudad. 285
Id. á J. Pellicer, para que pague á la gente de Villafranca, que ha de ir á Igualada 286
Circular ó credencial de unos enviados á las autoridades. . . . . »
Carta á los concelleres de Igualada , para que no obliguen á los de Odena á recojerse . . . 287
Id. del capitan Marimon, dando cuenta de todo lo acontecido en Tárrega, Cervera y sus alrededores 288
Id. de L. de Vilafranca, participando la entrega de Tárrega y dando noticias del Rey. . . . 293
Contestacion de los jurados de S. Feliu , sobre informacion de cierto sujeto de quien se tenian

sospechas. 295
Carta de Vich, sobre la llegada de Verntallat á San Juan de las Abadesas 298
Id. de Villafranca, sobre distribucion de fuerzas. 300
Id. del capitan Planella, refiriéndose á Verntallat. 301
Cartas de Villafranca, sobre sospechas de algunos 302
Id. de Vich, sobre la aproximacion de Verntallat y los suyos 306
Carta al diputado de Montblach, para que se vendan los bienes del castellano de la villa. . . 310
Id. á M. Calabuig, sobre pagos. 311
Credencial de un enviado á Calaf 312
Carta al capitan Planella, sobre nombramiento de otros. 313
Id. á P. L. de Vilafranca, comunicándole órdenes y noticias 314
Id. al capitan de Villafranca, sobre envio de municiones y encargándole se castigue á los que faltaren. 315
Id. á los cónsules de Montblanch, encargándoles que vigilen y se defiendan 316
Credencial de un capitan que va á Prats del Rey 317
Pregon, para que no se retiren los cumplidos del ejército, sin licencia del capitan general. . . . 318
Sesion del 4 de agosto.
Deliberaciones sobre socorros, embargos y otros asuntos secundarios 319
Carta del capitan general, dando cuenta de sus operaciones y pidiendo artillería 320
Id. del capitan del Ampurdan, esplicando la situacion del pais que gobierna 322

Id. del capitan general, para que envien refuerzo á Pallars contra los gascones 324
Credencial de un enviado del convento de Poblet. 326
Carta de los cónsules de Colibre, dando malas noticias de los pueblos del Rosellon 327
Id. de los jurados de S. Feliu, remitiendo despojos de prisioneros 329
Varias cartas, sobre Verntallat y los remensas . 330
Carta de G. Cardona, desde Villafranca, consultando sobre varios asuntos y pidiendo armas . . 337
Id. del diputado de Perpiñan, dando noticias del pais, de Francia y de la Reina. 338
Id. á los paeres de Camarasa, accediendo á algunas peticiones que habian hecho 342
Id. á los cónsules de Colibre, avisándoles el envio de gente por mar. 343
Instrucciones al capitan conductor del refuerzo á Colibre 344
Carta al capitan de Tarragona, para que envie gente á Poblet y otros puntos 345
Poder á P. de Serinyá, de Colibre, para que ponga el castillo en disposicion de resistir á los franceses. 346
Nombramiento de otro capitan en Tarragona . 347
Carta á los concelleres de Tarragona, refiriéndose á los anteriores. . . . . »
Poder á un tal San Cristofol, para admitir á los remensas criminales 348
Carta al capitan Marimon, paraque socorre á Verdú 349
Id. á los jurados de San Feliu, para que sigan

como capitanes en su comarca . . . . . »
Remision de fondos á unos particulares . . . 350
Carta del capitan general, dando cuenta de algunos sucesos de Pallars 351
Id. de Hostalrich, sobre la carestía que sufren. 353
Id. de B. Tarragó, esplicando la rendicion del castillo de Pallafolls 354
Contestacion al C. general, dándole instrucciones y avisándole la salida de las galeras con provision. 356
Felicitacion al C. Tarragó por la toma de Palafolls. 359
Carta al C. G. avisándole la salida del refuerzo . »
Credenciales de un enviado á Perpiñan . . . 360
Remision de fondos á L. de Vilafranca . . . 362
Carta al C. Marimon, dándole aviso de ciertos tratos contra su persona, y para que prenda á los sospechosos »
Id. á los paeres de Lérida, sobre la imposibilidad de satisfacerles los adelantos que hicieron y otros asuntos. 363
Id. á M. Calabuig, sobre pagos. 365
Id. al capitan del Panadés, para que proceda contra los sospechosos . . . . . »
Id. del C. G., quejándose de la poca consideracion que le tienen, y comunicando varias noticias. . . 367
Id. de P. de Abellas, ofreciéndose con sus parientes y amigos. 369
Id. de B. Tarragó, participando lo que ha hecho en Hostalrich, y la entrega por la Reina de la fortaleza de Gerona á los remensas. 370
Id. de Molinsderey, relativamente á cierto preso. 372
Id. del lugarteniente del capitan de Tarragona,

avisando la llegada de Vilamarí á Salou, para llevar el Rey á Gerona . . . . . »
Id. de B. de Senesterra, disculpándose de haber ido á Gerona, y comunicando varias noticias . . . 374
Deliberaciones para resolver sobre el embargo de bienes de catalanes en Sicilia, para el arreglo de los censales de Aragon, para que se envien fondos al ejército y se proceda contra sospechosos . . . 377
Sesion del 7 de agosto.
Deliberacion para que se tomen á sueldo del Principado dos mil rocines de Castilla 378
Id. para que los embajadores de Valencia intervengan para que los franceses y otros enemigos salgan del Principado, y solo resida en él el Primogénito 379
Contestacion á Senesterra sobre su ida á Gerona. 380
Id. á Abellas, agradeciéndole sus ofertas . . . 381
Id. á los cónsules de Castellon, para que se defiendan 382
Id. al pagador Vives, remitiéndele víveres para el ejército 383
Id. al capitan general, dándole satisfaccion, y comunicándole varias órdenes y noticias. . . . »
Id. á los jurados de Villafranca, para que se habilite el castillo de Olerdula, á fin de que se recojan en él sus vecinos 386
Id. del C. G., para que le envien un cirujano. . 387
Id. de los prohombres de Peralada, prometiendo defenderse 388
Id. de L. de Vilafranca, remitiendo socorro de armas y dinero. 390

Id. del cabildo de Tortosa, sobre ciertas prisiones hechas por el comendador de la Freneda . . 392
Id. de los jurados de Reus, sobre la buena disposicion de la villa, y para que no se dé crédito á ciertas noticias 393
Id. al baron de Cruilles, avisándole el envio de fondos. 394
Cartas á los prohombres de Ripoll y de S. Juan de las Abadesas, celebrando lo que han hecho contra los remensas 395
Carta al capitan de Tarragona, sobre distribucion de sus fuerzas, y otros asuntos 397
Id. á los cónsules de Peralada, para que envien un consejero á su capitan para ir contra los franceses. 399
Id. al capitan de Tarragona, sobre envio de dinero y municiones 400
Id. al conde de Cardona, sobre homenages prestados por el castellano de Odena . . . . . »
Id. á J. Ferrer, encargándole la guarda de cierta villa 402
Id. del C. Marimon, sobre ciertos tratos contra su persona y previendo el abandono de la bandera . »
Sentencias contra unos delincuentes 404
Carta á los jurados de Sarreal, para que acojan al capitan Fivaller que va á Santa Coloma . . . 405
Id. al señor de Santa Coloma, para que se encargue de la guarda de la villa 406
Cartas á M. Calabuig y A. Folquers, sobre pagos 407
Carta al C. de Hostalrich, encargado de la villa y castillo para que avise cualquier novedad que ocurra 409

Id. á los cónsules de Tarragona, sobre pago de sueldos y participando la ida de los franceses al Ampurdan . . . . . »
Instruccion á J. Fivaller 410
Carta al capitan de Tarrragona, sobre pago de sueldos. 411
Sesiones del 9 de agosto
Deliberaciones sobre empleo de una cantidad para pago de espías, correos y demás 413
Carta al C. G., esplicando varios sucesos, y animándole por las noticias que se sabrán cuanto antes. 414
Id. á los jurados de Prats, sobre envio de refuerzo y otros varios asuntos, ... 415
Id. al capitan de Santa Coloma, para que se detenga la gente del campo de Tarragona 416
Id. al capitan de Tarragona, enviándole dinero . 417
Id. al de Villafranca, para que recoja á los foráneos y haga reparar las fortificaciones. . . . . »
Contestacion del gobernador de Menorca, manifestando que se ha ofrecido en todo al Rey . . . 418
Súplica de los guardas de la cárcel, para que se les paguen tres meses atrasados 419
Contestacion de los jurados de Menorca, refiriéndose á lo que dirá el mensajero de los diputados . 420
Carta esplicatoria del enviado á Menorca, sobre todo lo ocurrido durante su mensage 421
Id. de L. de Vilafranca, esplicando los apuros en que se encuentra para pagar á la gente, y maldiciendo la hora en que salió de Tarragona . . . 428
Requirimiento á los capitanes, incluso en la

anterior 429
Carta de los cónsules de Villafranca de Conflent, pidiendo socorro, por dominar los enemigos todo Rosellon. 430
Id. á los mismos, en que los de Perpiñan les esplican como se han entregado al Rey 431
Id. de los de Villafranca, dando extensas noticias del pais. 434
Id: de Hostalrich, sobre lo que se necesita para poner en estado de defensa el castillo y la villa . 437
Id. del capitan de id. sobre los trabajos que se hacen en la fortificacion, y dando noticia de una accion contra franceses. 438
Contestacion al mismo, enviándole municiones . 440
Carta al capitan de Osona, sobre remensas . . 441
Id. á los concelleres de Manresa, sobre el cumplimiento de ciertos encargos á su síndico . . . 442
Circular á los gefes militares y poblaciones para que ayuden á Aguilar que va á conquistar el vizcondado de Castelló 443

Sesion del 11 de agosto.

Deliberacion para que sea proclamado Rey de Aragon el de Castilla. 445
Carta á los paeres de Lérida, participando la deliberacion anterior. 446
Id á los cónsules de Villafranca de Conflent, para que hagan nuévo alistamiento á sueldo de la Diputacion 447
Id. al diputado de Villafranca del Panadés, con igual objeto. 449

Id. al de Perpiñan, para que los empleados ejerzan sus oficios sin haver innovacion. 450
Id. á los cónsules de id. pidiendo aclaraciones sobre la entrada del ejército francés en la villa. . . 451
Id. á Monserrat de Tarragona, para que la gente de la ciudad se detenga, avisando el envio de fuerza y dinero. 452
Id. á M. Dalp de Perpiñan, para que pague á la gente de la villa con los fondos de la Diputacion . . 453
Carta del capitan general, dando noticias de los franceses, y esplicando el requirimiento de la Reina para que le entregase Torroella 454
Id. á id. comunicándole órdenes y planes, y participándole la aclamacion del nuevo rey 456
Salvoconducto á las embarcaciones que trajeren víveres á Barcelona y Valencia 458
Carta al patron de la galiota del C. G., avisándole el envio de dos balleneros con armas y víveres . »
Poder al C. de Urgel, dándole amplias facultades. 459
Carta de Torroella, dando varias noticias . . 461
Id. del diputado de Lérida, sobre embargo de los bienes de Agulló 463
Id. al capitan general, refiriéndose al envio de los balleneros y dando órdenes. 466
Contestacion á los concelleres de Igualada, sobre varios asuntos que consultaron 467
Carta á los jurados de Barbará, avisándoles que serán visitados por los capitanes de Igualada y Santa Coloma 468
Id. de Rosas, sobre medios de procurarse provi-

siones 469
Id. de Colibre, sobre ciertas desavenencias en Roses y haberse declarado Ampurias por el Rey. 470
Id. al baron de Cruilles, sobre ciertas proposiciones de un pariente suyo en nombre del Rey . . 471
Id. á los cónsules de Montblanch, sobre el órden que deben seguir para la guarda y defensa de la villa 473
Carta al colector de Jorba, para que pague á la gente que guarnecé el castillo, de las rentas del mismo 474
Id. al C. G., avisándole la salida de las galeras de Vilamarí y esplicándole el retardo de los balleneros. »
Id. al C. de Tarragona, sobre libertad de un preso. 475
Id. á los concelleres de Igualada, para que su gente esté á las órdenes de Fivaller 476
Id. á uno de los capitanes de Camarasa, indicándole el modo de llevar allí ciertos fondos. . . . »
Id. al capitan de Osona, avisándole la salida de fuerzas con las cuales se ha de convenir . . . 477
Id. á los concelleres de Vich, sobre nombramiento de fiscal 478
Id. al C. de Hostalrich, avisándole la marcha de un comisionado para arreglar los asuntos del castillo . 479
Id. á los capitanes de la misma villa, sobre un asunto particular . . . . . »
Id. al pagador Vives, sobre varios asuntos de su cargo . . . . . »
Cartas á los jurados y C. de Villafranca del Panadés, sobre diversas prisiones que se debian verificar. 480

Carta al capitan de Osona, sobre la ida de Verntallat á Castellet de Rupit 482
Id. del capitan general, dando noticia de una accion con los franceses, y pidiendo municiones . 483
Id. de Caldas de Malavella, sobre los apuros de los franceses en Torroella de Mongrí. 484
Instrucciones á los capitanes de los balleneros. »
Carta de los concelleres de Manresa, avisando la entrada del conde de Prades en Calaf y su probable ida á Cardona 487
Id. desde Santa Coloma, esplicando el mal estado de varios pueblos de aquella comarca . . . 488
Id. á uno de los capitanes de Camarasa, sobre el modo de pagar á ciertas fuerzas que se le envian . 489
Id. á los cónsules de Perpiñan, encargándoles que no desmayen, á pesar de la traicion de los del castillo 490
Id. al C. G., manifestándole el plan de persecucion que debe emplear con los franceses . . . 491
Id. á un C. de las galeras de la Diputacion, avisandole la salida de las otras galeras y balleneros . . 492
Id. de J. G. de Pinós, desde Bagá, sobre convenio de algunas universidades para evitar insultos de enemigos 494
Id. del capitan de Osona, sobre ciertos robos y toma de castillos por los remensas 496
Id. de un receptor de Perpiñan, sobre los apuros en que se encuentra, causados, segun cree, por influencia del Rey. 498
Id. á los concelleres de Berga, para que eviten

que el conde de Prades tome el castillo 499
Id. á los paeres de Cervera, refiriéndose á una carta que les será enseñada, y para que se defiendan . 500
Id. al diputado de Puigcerdá, sobre seguridad del castillo de Puigvaledors. 501
Id. al capitan de Villafranca del Panadés para que se obligue á los pueblos á recojerse, y se inutilice cuanto pueda servir al enemigo 502
Id. á G. de Queral para que, junto con Fivaller y otros, dispongan lo mas conveniente para seguridad de la comarca. 503
Id. al capitan de Tarragona, para que averigue quienes sean los autores de ciertos pasquines, y prenda á varios sujetos. 504

TOMO XXIII.

Sesion del 18 de agosto.

Deliberaciones sobre canges y nombramiento de comisiones 5
Cartas del capitan general, sobre pérdidas y retirada de franceses, y cange de prisioneros. . . 6
Carta de B. Tarragó, avisando la toma de Corçá. 8
Id. de los jurados de S. Celoni, manifestando su buena disposicion á defenderse 10
Id. al C. G., para que evite, en el paso de Hostalrich, que se lleven víveres á Gerona. 12
Credenciales é instrucciones de un enviado á

Villafranca 13
Carta al capitan de Palafolls, avisándole el envio de un comisionado para apaciguar las disensiones de los labradores. 16
Id. á los cónsules de Sanahuja, sobre nombramiento de capitan y de comisionados para inquirir contra sospechosos . . . . . , 17
Id. al Rey de Sicilia, esplicándole todos los acontecimientos del Principado 18
Id. del monasterio de Santas Creus, sobre la ida del Rey á Tárrega 20
Cartas del capitan general , dando cuenta de la que hicieron los franceses en Gerona, y de otros asuntos . . . . . »
Carta de un juez y capitan de Tarragona, sobre la noticia de haber sido derrotada la gente del Campo. 24
Id. de los jurados de Conesa , manifestando los grandes apuros en que se encuentran. . . . 26
Id. al pagador Vives, sobre pagos. 28
Id. á los Sres. Olivella y Coll, refiriéndose á la anterior 29
Id. del capitan general, comunicándole los planes del Rey, en vista de unas cartas que se interceptaron. »
Id. de los concelleres de Berga, admirandose de su silencio y dándole ciertas noticias importantes. 32
Id. de id. sobre la guarda del palacio de la villa, y pidiendo refuerzo, con una postdata sobre Verntallat 34
Id. de J. Fivaller, sobre desórdenes en Igualada. 36
Id. de G. de Queralt, participando el peligro que corre Sta. Coloma, por estar rodeada de enemigos. 38

Id. de los jurados y capitan de Prats, sobre los apuros en que se encuentran, y dando noticias de Verntallat y otros. 39

Id. de los jurados de Boxadors á los de Prats, pidiéndoles socorros, por haberles intimado la entrega en nombre del Rey 41

Id. del receptor de Perpiñan, sobre desórden en la administracion 42

Carta de la Reina á dos colectores de Perpiñan, para que se entiendan, en la rendicion de cuentas, con el castellano 45

Id. de los concelleres de Berga, pidiendo gente para guarda de su palacio, y dando noticias del conde de Prades 46

Id. á los jurados de Tarragona, avisando la ida de un comisionado para cobrar las rentas del arzobispo. 48

Instrucciones y recomendacion del comisionado á Tarragona 49

Carta al regente la vegueria de Puigcerdá, sobre dificultades en el juramento de los cónsules y concejo 52

Id. á los concelleres de Igualada, para que contenten á los vecinos, y avisándoles el socorro que se espera de Castilla. 53

Id. al capitan Monterols, para que vaya á Santa Coloma . . . . . »

Cartas al id. de Osona y otros, para que se opongan á Verntallat que ha de ir á Cardona . . 54

Id. al id. de Montserrat, para que obre segun las instrucciones del enviado á Tarragona . . . 55

Id. del capitan general, dando interesantes noticias del Rosellon 56
Id. del convento da Poblet, esplicando las vejaciones que se experimentan en su comarca . . 58
Credencial del síndico del cabildo de Lérida . 59
Id. de los jurados de Jorba, pidiendo socorro y dando cuenta de lo que por allí sucede . . . 60
Id. del capitan Monserrat, trasladando una de Reus en que se avisa donde paran el arzobispo de Tarragona y el conde. 63
Id del de Cardona, pidiendo refuerzo para el castillo de Cabrera 64
Id. á los concelleres de Berga, sobre castigo de un traidor y avisando la ida de Planella con su gente. 65
Id. á los capitanes de las galeras, fijándoles el órden que deben seguir para alternar en el mando . 66
Id. á los jurados de Sarreal, para que levanten gente y la paguen de sus rentas. 67
Id. á los cónsules de Puigcerdá, relativamente á ciertos ganados de que se apoderaron . . . 68
Id. del C. general, sobre los planes de sus operaciones, y dando noticias de Vilamarí y de Francia . 69
Id. de F. G. de Pinós, reconociendo la inutilidad de que el ejército vaya á Hostalrich 72
Id. de G. de Queralt, dando cuento de los daños sufridos en una jornada que se verificó sin su consentimiento 74
Circular para que los castillos y pueblos vecinos á Hostalrich reconozcan á unos enviados para impedir el paso al enemigo. 76

Deliberaciones para que se reciban homenages de varios pueblos, se pongan en secuestro los bienes del virey de Cerdeña y otros habitantes de esta isla, y continúe mosen Palou preso del mismo modo. 77

Carta del veguer de Barcelona, prometiendo cumplir su cometido como consejero en los asuntos de franceses y castellanos. 78

Id. de los paeres de Lérida, participando las noticias que corren en Aragon sobre la venida del Rey de Castilla 79

Id. del capitan general, dando noticia de Castro, que va á Gerona, y pidiendo fondos . . . 81

Contestacion al mismo, aprobando sus actos y comunicándole nuevas órdenes y noticias . . 82

Id. á los procuradores de Tortosa, dándoles noticias de la venida de Beaumont y rogándoles que le ayuden 85

Recomendacion del capitan general para que se nombre capitan á un tal Castelló. 88

Carta de los paeres de Lérida, comunicando noticias de Aragon y de Castilla . . . . . »

Id. de unos patrones de la armada, avisando su llegada á Palamós y lo que hicieron, segun instrucciones del capitan general 90

Id. del capitan general, sobre lo que intenta hacer en caso de que entren los franceses . . . 92

Id. sin direccion, comunicando todo lo que acontece en diversos puntos del Principado. . . 94

Id. al concejo de Tarragona, para que el arzobispo sea tratado como enemigo, y respondiendo á va-

rias consultas 96
Id. de los concelleres de Vich, sobre ciertas dificultades en algunos nombramientos . . . 98
Id. del cabildo de Tarragona, quejándose de que se les obligue á prestar homenage . . . 100
Id. al capitan general, para que envie gente á Castelló sitiada por los franceses 101
Id. á un caballero de la Bisbal, participándole la venida de Beaumont con dos mil caballos. . 103
Deliberaciones relativas á la armada . . . 104
Id. para que se libren ciertos presos, se dé licencia al capitan general con motivo de su enfermedad, y para que se recojan en Barcelona cuantos víveres se encuentren 105

Sesion del 28 de agosto.

Deliberaciones para que se pongan á salvo las halajas de las iglesias, se procure tener á servicio de los diputados las galeras de Vilamari, se reparen las cárceles y presten homenage los colectores de regir sus oficios por el Principado 106
Acuerdo, sin los eclesiásticos, para que se confisquen los bienes de los que estaban en Gerona . 107
Carta á los cabos del ejército, aprobando que el ejército haya pasado á Hostalrich 109
Id. al capitan general, aprobando la ida de la caballería á Hostalrich, y fijándole lo que deben hacer los peones. 110
Carta de los jurados de Martorell, manifestando el temor que sienten y la necesidad de ayuda . 112
Id. del capitan general, para que se renueve el

contrato que se hizo con un ballenero . . . 113
Id. de los cónsules de Berga, disculpándose de ciertas calumnias que les levantaron. . . . 114
Id. al capitan de Tarragona, avisándole la ida de otro gefe 115
Id. al veguer de Barcelona y otros personages, comunicándoles varias órdenes sobre el modo de defenderse. 116
Id. del capitan general, sobre lo que deben hacer las galeras si el ejército va á Hostalrich . . 117
Postdata á la misma sobre el estado de su salud. 119
Carta á los gremios de Perpiñan, aprobando el nombramiento del capitan que han elegido . . 120
Id. de J. de Marimon, doliéndose de la pérdida de Fivaller, y dando varias noticias de Aragon, Tárrega y Balaguer 122
Id. del capitan general, dando cuenta de sus planes. 124
Id. al capitan Planella, para que siga á los franceses que van á Hostalrich y luego al Vallés . . 126
Id. al veguer y otros consejeros, para que hagan lo mas conveniente si pasan los franceses al Vallés. 127
Id. al capitan general, aprobando sus actos y ordenando que los peones pasen á Hostalrich . . 129

Sesion del 2 de setiembre.

Deliberacion sobre la castellanía de Castellciutat. 131
Declaracion de enemigos y lista de las personas que estaban en la fortaleza antigua de Gerona . . 132

Sesion del 12 de setiembre.

Deliberacion para que sea aclamado conde de

Barcelona el rey de Castilla, y se paguen ciertos sueldos 133

Sesion del 25 de setiembre.

Deliberacion nombrando gefe de la armada á Pinós 134

Sesion dell 11 de octubre.

Deliberaciones sobre consultas, pagas y otros asuntos 135

Id. sobre los que se refugiaron en Gerona . . 136

Sesion del 16 de octubre.

Deliberaciones sobre nombramiento de procurador real y de la novena de las banderas, y para que no se destruya el castillo de Cervelló. . . . 138

Sesion del 17 de octubre.

Substitucion de los individuos considerados como enemigos 139

Sesion del 18 de octubre.

Deliberaciones sobre alistamientos, y para nombrar vigilantes que eviten los robos en las iglesias. 140

Sesion del 20 de octubre.

Lectura de apuntaciones sobre asuntos de guerra, deliberaciones y nombramiento de comisiones. 141

Sesionl de 21 de octubre.

Deliberaciones sobre un préstamo de 100,000 libras y para que no se suelte preso alguno hasta la llegada de Beaumont 147

Sesion del 22 de octubre.

Deliberacion sobre libertad de unos presos . 148

Sesion de 26 de octubre.

Presentacion de D. Juan de Beaumont y otro enviado de Castilla 149

Sesion del 1.º de noviembre.

Deliberaciones sobre socorros, remuneraciones, nombramientos y reparacion de injusticias . . 150

Sesion del 3 de noviembre.

Deliberaciones sobre castillos importantes . . 153

Sesion del 4 de noviembre.

Id. para que los del consejo no compren bienes de enemigos, se nombren vendedores, etc. y sean de caballeria los nuevos alistados . . . . . »

Sesion del 5 de noviembre.

Id. sobre facultades de los capitanes y patrones de las galeras. 155

Sesion del 7 de noviembre.

Id. sobre cange de prisioneros y socorro á Perpiñan 156

Sesion del 9 de noviembre.

Id. sobre nueva declaracion de enemigos . . 158

Sesion del 10 de noviembre.

Id. para que se firme el convenio con Castilla. 160

Sesion del 11 de noviembre.

Id. declarando enemigo al de Foix y confiscándole los bienes . . . . . »

Sesion del 12 de noviembre.

Acta sobre substituciones. 161

Fórmula del juramento prestadero al Rey de Castilla 162

Sesion del 13 de noviembre.

Deliberaciones, para que se consulte acerca de algunos capítulos del convenio con el rey de Castilla. 163

Sesion del 16 de noviembre.

Deliberaciones sobre desarme de las galeras, libertad á un preso y averiguacion y venta de bienes de los enemigos 164

Sesion del 17 de noviembre.

Id. sobre adelantos al procurador del Rey, desarme de galeras y fundicion de halajas para moneda. 166

Sesion del 18 de noviembre.

Deliberaciones sobre galeras y redencion de censales 167

Sesion del 19 de noviembre.

Deliberacion sobre nombramiento de oficiales . 168

Sesion del 20 de noviembre.

Dictámen y acuerdo sobre declaracion de enemigos, y comision para ver si Beaumont se encargará de administrar justicia 169

Sesion del 22 de noviembre.

Deliberaciones sobre fondos, guiages, recompensas, solemne embajada al Rey de Castilla , y otros asuntos secundarios. 172

Sesion del 25 de noviembre.

Id. para que el canonigo Dusay sea remitido á su ordinario, y sobre otros asuntos secundarios . . 174

Sesion del 26 de noriembre.

Deliberaciones sobre administracion de justicia, formacion de escrituras, remensas &. . . . 175

Sesion del 30 de noviembre.

Dictámen nombrando lugarteniente á Beaumont 176

Acta del 29, en que se esplica la visita hecha á Beaumont para comunicarle el dictámen. . . 177

Sesion del 2 de diciembre.

Acuerdos sobre cesion al de Pallars de los bienes confiscados al de Foix, y distribucion ds cantidades. 1

Sesion del 3 de diciembre.

Deliberacion sobre venta de censales . . . 1

Sesion del 5 de diciembre.

Id. sobre escrutinio para clasificar á los nuevos oficiales que se nombren. 18

Sesion del 6 de diciembre.

Nombramiento de comisionados para ver al nuevo Rey y de consejeros para el lugarteniente . . 18

Sesion del 7 de diciembre.

Deliberacion para que el lugarteniente no haga derogaciones del Consejo, hasta San Juan . . 18

Sesion del 10 de diciembre.

Id. sobre nombramiento de vicecanciller y remuneraciones 18

Sesion del 13 de diciembre.

Id. para que se suplique al lugarteniente que apacigüe los bandos y sobre construccion de galeras 18

Sesion del 18 de diciembre.

Id. sobre el plan que ha de seguir la gente armada 18

Sesion del 19 de diciembre.

Id. sobre nuevo alistamiento para ir contra remensas 18

Sesion del 21 de diciembre.

Id. sobre pagos de sueldos y remuneraciones, y derechos que han de satisfacer las sedas y lanas. 19

Sesion del 24 de diciembre.

Id. sobre pagos de sueldos y provisiones. . 19

Sesion del 25 de diciembre.

Id. sobre id. id 194

Sesion del 26 de diciembre.

Id. sobre canges, remuneraciones y desarme de galeras. 196

Sesion del 29 de diciembre.

Id. sobre desarme de galeras 197

Año 1463.

Sesion del 2 de enero.

Id. sobre socorro al Ampurdan y cange de prisioneros. 198

Sesion del 7 de enero.

Id. para que se consulte sobre la pertenencia de los bienes confiscados á los enemigos, se envie socorro á Perpiñan y se llamen ciertas fuerzas para servicio del nuevo Rey 199

Sesion del 10 de enero.

Id. sobre distribucion de fuerzas y pagos . . 201

Sesion del 11 de enero.

Id. facultando á seis individuos del Consejo para que dirijan en todos los asuntos de guerra y dispongan de los fondos. 202

Sesion dol 13 de enero.

Id. para que se envie un mensajero al nuevo Rey. 203

Sesion del 15 de enero.

Id. para que el arcediano Çariera sea el que vaya al Rey. 204

Sesion del 17 de enero.

Id. sobre nombramiento de una comision que busque fondos 205

Sesion del 20 de enero.

Id. id. id. que se ocupe de las reclamaciones de sueldos 206

Sesion del 22 de enero.

Id. id. id. sobre pago de sueldos . . . . . »

Sesion del 23 de enero.

Id. id. id. id.. 207

Sesion del 25 de enero.

Dictámenes sobre las fuerzas que han de cobrar sueldo 208

Sesion del 27 de enero.

Acuerdos sobre compra dc pólvora, y recomendaciones para el Papa 211

Sesion del 28 de enero.

Id. sobre valores entregados al lugarteniente y á otros, para que se entregue á este el castillo de Hostalrich, y para que el gobernador del Rosellon indique lo que conviene hacer en Cerdaña . . »

Sesion del 31 de enero.

Id. sobre el dictámen de la comision de fondos, impuestos, salarios, ventas de censales y otros asuntos secundarios 213

Sesion del 2 de febrero.

Id. sobre pagos, instrucciones para el enviado á Castilla, y revision de cuentas. 216

Sesion del 4 de febrero.

Proposicion sobre reclamaciones de sueldo de

gefes castellanos, y acuerdo para que se dé cuenta de los sucesos del Principado, ante el lugarteniente y el protonotario del Papa. 217

Sesion del 5 de febrero.

Deliberaciones sobre pago de derechos y nuevos impuestos 218

Escritura de indemnizacion por los nuevos impuestos 224

Sesion del 7 de febrero.

Id. nombrando una comision para tratar de los bienes confiscados, con el lugarteniente . . . 228

Sesion del 8 de febrero.

Id. sobre pagos y galeras, y para que se participe á las universidades lo manifestado por el embajador del Rey. . . . . »

Sesion del 10 de febrero.

Id. para que se recomiende la Princesa de Navarra al Rey en su entrevista con el de Francia, se modifiquen las instrucciones del embajador á Castilla, mencionandose la confederacion propuesta por los genoveses, y se lleven á cabo otros negocios pendientes 229

Sesion del 14 de febrero.

Deliberacion para que se consulte si la compañia de Mendoza saldrá ó no de Tortosa, y de qué modo será pagada 230

Sesion del 18 de febrero.

Id sobre recobro de prisioneros 231

Sesion del 21 de febrero.

Id. destinando una galera para guarda de la costa . 232

Sesion del 23 de febrero.

Id. sobre reparticion de fuerzas y bienes confisca.s

Sesion del 25 de febrero.

Id. sobre la protesta que se ha de presentar á los capitanes del Rey, galeras y facultades á los embajadores en Roma. 2

Sesion del 26 de febrero.

Id. para que se entregue Hostalrich á un representante del lugarteniente 2

Sesion del 28 de febrero.

Id. sobre el sueldo de los capitanes castellanos, y paraque se recojan las rentas del arcedianato de la mar 23

Sesion del 3 de marzo.

Id. sobre guarda de Cadaqués, y restitucion de una galera 23

Sesion del 7 de marzo.

Id. sobre préstamo de una bombarda á Igualada, y venta de remos 237

Id. sobre armamentos en Rosellon y Cerdaña . 1

Sesion del 9 de marzo.

Id. para que se costeen los gastos de un enviado á Génova. 23

Sesion del 12 de marzo.

Id. sobre remensas y otros asuntos secundarios. 23

Sesiones del 14 de marzo.

Id. para que se aprueben los capítulos sobre los bienes confiscados 1

Id. sobre indemnizacion á los que han sido robados 24

Sesion del 16 de marzo.

Id. sobre canges y otros asuntos 1

Sesion del 17 de marzo.

Id. sobre adjudicacion de los bienes confiscados 242

Sesion del 18 de marzo.

Id. sobre el cange del baron de Morolino, y remensas 243

Sesion del 20 de marzo.

Id. sobre sueldo de la compañia de Torres, y para que Castellon de Ampurias se entregue al Rey. . 244

Sesion del 21 de marzo.

Id. sobre naves y galeras, y eleccion del representante de Poblet 245

Sesion del 22 de marzo.

Id. sobre el modo como han de ser distribuidas las rentas de M. G. de Cruilles, y construccion de bombardas 246

Sesion del 23 de marzo.

Id. sobre varios asuntos de escaso interés . . 247

Dictámen sobre los bienes de los enemigos. . 249

Sesion del 26 de marzo.

Id. sobre pago de sueldos, y otros asuntos secundarios 251

Sesion del 28 de marzo.

Id. sobre envio de fuerzas al Panadés, y la manera de pagarse el sueldo de la que se destinó á Poblet . 253

Concordia entre los diputados y el patron de cierta nave 254

Sesion del 31 de marzo.

Id sobre construccion de bombardas, y pagos de sueldos. 256

Sesion del 1.º de abril.

Id. sobre descarga de géneros estrangeros, para que se envie trigo á Tortosa, se consulte acerca de la paga adelantada que exije el lugarteniente, y se recomiende el asunto de las bombardas 257

Sesion del 4 de abril.

Id. sobre sueldos y rescates 259

Sesion del 6 de abrli.

Id. sobre entrega de fondos al lugarteniente, y socorro á la gente del campo de Tarragona . . . 261

Sesion de 8 de abril.

Id sobre construccion de remos, para que se tengan en cuenta los acontecimientos de Tortosa, se socorra á Puigcerdá y se procure tomar el castillo de la Roca. 262

Sesion del 13 de abril.

Id. sobre un nuevo impuesto, y construccion de bombardas 263

Dictámen sobre el nuevo impuesto. 265

Sesion del 15 de abril.

Deliberacion para que se envie socorro á diversos puntos. 266

Sesion del 19 de abril.

Id. para que se dé dictámen sobre la pretension del lugarteniente 269

Id. sobre galeras de enemigos, y envio de otras . 271

Sesion del 28 de abril.

Id. sobre envio de una bombarda á la montaña . 274

Id. sobre entrega de fondos al lugarteniente, y envio de naves 275

Sesion del 5 de mayo.

Id. para que se aumente la cantidad entregada al lugarteniente, y se atienda á una solicitud del C. G. 276

Sesion del 9 de mayo.

Id. sobre envio de fuerzas al Rosellon, pago de sueldos y otros asuntos secundarios, ... 278

Sesion del 11 de mayo.

Id. sobre galeras y bombardas 282

Sesion del 13 de mayo.

Id. sobre envio de embajadores á Roma. . . 283

Sesion del 17 de mayo.

Id. sobre la retirada de unas fuerzas del sitio de Gerona, fondos entregados al lugarteniente y otros asuntos secundarios 284

Credencial de un embajador del Rey de Castilla, y esplicacion sobre el objeto de su venida . . 286

Sesion del 18 de mayo.

Deliberacion sobre galeras y sueldos 289

Sesion del 19 de mayo.

Id. sobre la gente de armas de Torres y su sueldo 290

Sesion del 25 de mayo.

Id. para que se celebren misas implorando la proteccion divina en beneficio del Principado, para que se tengan en consideracion las respuestas y noticias de Castilla, se envien municiones á Ribas, y sobre otros asuntos secundarios 291

Sesion del 26 de mayo.

Id. para que se envien comisionados á los pueblos, se escriba á Castilla, se socorra á mosen Copons, se dé salvoconducto á los embajadores de Francia, suspenda el cumplimiento de sus encar-

gos el enviado al Papa, y se envie caballería al Ampurdan. 295

Sesion del 27 de mayo.

Id. para que se socorra el castillo de Vilademayer y se destruya el de Claramunt, se consulte acerca de una nave apresada y se comuniquen al lugarteniente los capítulos sobre la cuestion del Ampurdan. 298

Sesion del 2 de junio.

Deliberaciones para que se compren rocines, y los que posean alguno den noticia de ello . . . 300

Sesion del 3 de junio.

Id. sobre eleccion de capitan en Gerona, concordia con los remensas, pagos y otros asuntos secundarios 302

Sosiones de 4 y 5 de junio.

Substituciones. — Deliberaciones para que se envie una pieza de artillería á Poblet y se verifiquen ciertos pagos. 304

Sesion del 6 de junio.

Deliberacion para que se envien fuerzas al Ampurdan, é instrucciones para el capitan elegido . 306

Deliberaciones sobre nombramiento de capitan para el castillo de Pons, regalo al rey de armas de Francia, pregon sobre comercio con este reino, y otros asuntos. 311

Sesion del 9 de junio.

Id. para que se envie un comisionado con fuerzas al Ampurdan y se mantenga el castillo de Albi bajo el dominio de Poblet 315

Sesiou del 10 de junio.

Id. para que los embajadores de Francia, espli-

quen el objeto de su embajada. 316
Sesion de 11 de junio.
Proposiciones para que se publique un pregon contra los que hagan tratos en favor del Rey D. Juan. 317
Sesion del 12 de junio.
Deliberaciones sobre envio de fuerzas al Panadés, y eleccion de capitanes 318
Sesion del 13 de junio.
Credencial de los embajadores de Castilla y relato de estos, en que se aconseja la obediencia al Rey Don Juan 319
Deliberaciones para que se prorogue el armisticio, se exija á los embajadores de Castilla su relato por escrito, se envie una embajada á Francia y se recojan rocines 322
Sesion del 14 de junio.
Id. sobre socorros, y la embajada de Francia . 324
Sesion del 15 de junio,
Id. sobre id. id, y cierta presa marítima . . . 326
Sesion del 17 de junio.
Id. sobre el pregon y envio de pólvora á Poblet. 328
Sesion del 18 de junio.
Id. sobre la embajada de Francia, y el sueldo de los galeotas 329
Sesion del 21 de junio.
Id. sobre la embajada y confiscaciones de bienes 331
Sesion del 23 de junio.
Id. para que se hagan saber al Rey de Castilla las justas causas porque se ha declarado enemigo al Rey Don Juan 332

Sesion de 24 de junio.

Id. sobre el pregon, y acta de lo acontecido para aprobar la contestacion al Rey de Castilla. . . 334

Pregon para que se denuncien las caballerias . 336

Sesion del 26 de junio.

Deliberacion sobre envio de fuerzas á Urgel, y salvoconductos 338

Sesion del 27 de junio.

Id. sobre salvoconducto á genoveses y pago de trabajos 339

Sesion del 28 de junio.

Id. sobre provisiones para Besalú, y el salvoconducto de los embajadores de Francia 341

Sesion del 29 de junio.

Id. sobre ciertos rocines franceses y el homenage que se negaba á prestar un capitan de la Bisbal . 342

Sesion del 2 de julin.

Id. sobre restitucion de cantidades adelantadas . 343

Sesion del 5 de julio.

Id. para evitar que los labradores rebeldes recojan las mieses, se envien socorros y se destruya el castillo de Claramunt 344

Sesion del 6 de julio.

Id. para el lugarteniente se conforme al parecer de los diputados 346

Sesion del 8 de julio.

Id. para que no se revelen las instrucciones dadas al enviado á Castilla, se dé noticia al Rey de Francia de lo que hicieron los franceses en Bagá, y se prolongue el armisticio. 347

Sesion del 9 de julio

Id. sobre la forma de la tregua y redencion de unos presos 348

Sesion del 12 de julio.

Id. para que se den defensores á ciertos reos . . 350

Sesion del 13 de julio.

Id. para que se nombre el embajador que ha de ir á Castilla, se destruya el castillo de San Forés, y vaya el conde de Pallars á Vich 353

Sesion del 14 de julio.

Id. para que el arcediano Çariera, enviado á Castilla, se lleve nn agregado. 355

Sesion del 15 de julio.

Id. para que se envien municiones á Bagá . . »

Sesion del 17 de julio.

Id. nombrando diversas comisiones para que se encarguen de resolver varios asuntos pendientes . 356

Sesion del 19 de julio.

Id. para que el de Pallars vaya á Urgel ó al Panadés. 358

Sesion del 20 de julio.

Id. sobre recompensas solicitadas por el Ampurdan, para sosten de la caballería, pretension del concejo de Castellon, destruccion de ciertos castillos y marcha del de Pallars 359

Sesion del 22 de julio.

Id. sobre pago de un rocin 362

Sesion del 26 de julio.

Id. aprobando las ordenaciones para sosten de las fuerzas que guardan la provincia de Gerona . 363

Sacramento y homenage del conde de Pallars . 370

Sesion del 28 de julio.

Id. para que se envien municiones y fuerzas á Villafranca del Panadés y Manresa. . . . . »

Sesion del 29 de julio.

Id. nombrando capitan de Manresa, y para que los particulares envien sus rocines al lugarteniente . 371

Sesion del 30 de julio.

Idem para que se atienda una peticion del capitan Pinós y otra sobre unos géneros tomados por la galera de Juliá. 372

Sesion del 1.º de agosto.

Id. para que se entregue una galera nueva á Juliá y se envien municiones al castillo de Arters y fuerzas al conde de Pallars. 374

Sesion del 5 de agosto.

Id. sobre los nuevos impuestos 376

Sesion del 11 de agosto.

Id. sobre la sentencia que se habia de dar en el asunto de los remensas, para que se adquieran ó fortifiquen varios castillos. 377

Sesion del 16 de agosto.

Id. sobre adquisicion del castillo de Hostalrich. 379

Sesion del 20 de agosto.

Id. sobre envio de municiones á Santa Creus, cuestion de Menorca, y nombramiento de capitan para Hostalrich 381

Sesiones del 22 de agosto.

Id. sobre un asunto particular de un tal Peres . 383

Sesion del 23 de agosto.

Id. sobre los acontecimientos de Bagá, y continuacion del proceso instruido por causa de la libertad del Príncipe Cárlos 384

Sesion del 24 de agosto.

Id. sobre guarda del castillo de Montsoriu. . . 386

Sesion del 26 de agosto.

Id. sobre venta de censales en Barcelona . . 387

Sesion del 27 de agosto.

Id. sobre nueva adquisicion de rocines . . . 388

Sesion del 28 de agosto.

Id. nombrando comisiones que examinen el asunto del baile y activen el de Menorca. . . . 389

Sesion del 29 de agosto.

Id. id. para que se apunte lo que esplique el enviado del rey de Francia 390

Sesion del 1.º de setiembre.

Id. para que se envie cierta nave á Menorca. . 391

Sesion del 2 de setiembre.

Id. para que sean satisfechos ciertos trabajos. . 392

Sesion del 3 de setiembre.

Id. para que se envien municiones á las tropas de Çariera. 394

Sesion del 5 de setiembre.

Id. para que lo expuesto en nombre del Rey de Francia sea participado al lugarteniente, se pague al patron que ha de llevarse los embajadores, y se armen naves para Menorca. 395

Sesion del 7 de setiembra.

Id. sobre envio de socorro á Vich, y reparacion del castillo de Centellas 396

Sesien del 8 de setiembre.

Id. para que el castillo de Anglés sea socorrido . 397

Sesion del 11 de setiembre.

Id. para que se socorra á las fuerzas de Osona y se envien municiones á Cruilles 398

Sesion del 13 de setiembre.

Id. sobre lo que debe hacer Pinós, capitan de las naves, en Menorca 399

Sesion del 14 de setiembre.

Id. aprobando el tratado de comercio con el rey de Sicilia, y para que se contraten doscientos rocines estrangeros 400

Sesion del 15 de setiembre.

Id. sobre la nueva imposicion, remuneracion al baile, envio de armas á Villafranca y aprobacion del tratado con el Rey de Sicilia. 402

Sesion del 16 de setiembre.

Id. para que se pague al enviado á Sicilia, se socorra á los sitiados de Alcover, se eviten comunicaciones entre los enemigos y se ocupen de otros varios asuntos de interés secundario. 404

Sesion del 16 (17 ?) de setiembre.

Id. sobre la contestacion que haya de darse al embajador de Portugal, y las noticias traidas de Gerona por el enviado 406

Sesion del 18 de setiembre.

Id. sobre adquisicion de bombardas 407

Sesion del 19 de setiembre.

Id. para que se averigüe la gente necesaria para el somaten, y dure el nuevo impuesto cinco años . 408

Sesion del 21 de setiem3re.

Id. sobre envio de municiones á Igualada, nueva adquisicion de rocines, y compra de artillería y municiones para Espluga. 409

Sesion del 22 áe setiembre.

Id. para que se envien municiones á los castillos de Jorba y Callar, pase á castellon el baron de Cruilles y se evite la pérdida de varias fortalezas . 411

Sesion del 23 de setiembré.

Id. sobre varios acontecimientos de Castellon y de Gerona, y para que sea revocada cierta comision dada por el lugarteniente, sobre bienes del enemigo, por contraria á las constituciones 412

Sesion del 19 de setiembre.

Id. sobre infraccion de constituciones por el vicecanciller 413

Sesion del 25 de setiembre.

Id. para que se nombre una comision que averigüe el estado del Ampurdan y se paguen treinta rocines á Poblet 414

Sesion del 27 de setiembre.

Id. para que el castillo de Bellaguarda sea entregado 416

Sesion del 28 de setiembre.

Id. sobre lo que debe hacer Juliá con su galera, envio de un bergantin á Menorca, y entrega de un traslado de la contestacion al rey de Castilla , para el de Portugal 417

Sesion del 29 de setiembre.

Id. para que se publique el tratado de comercio

con Provenza, se averigüe lo que solicitan las ciudades de Vich, Cervera y Tortosa, y algunos labradores del Ampurdan. 418

Sesion del 1.º de octubre.

Id. sobre los deberes y obligaciones de las veinte y cuatro personas que componen la comision llamada del *pensament* 421

Sesion del 3 de octubre.

Id. sobre el despacho de un negocio particular, para que se atienda á ciertas pretensiones de algunos remensas, se solicite el favor del lugarteniente para las fuerzas que sostienen los habitantes del Panadés y Llobregat, se envien municiones á Vich, y apunten los comisionados lo que les refiera un enviado de Castellon 423

Sesion del 5 de octubre.

Id. sobre el sueldo de un enviado para arreglar el somaten en el Vallés 426

Sesion del 9 de ociubre.

Id. sobre remision de fondos á Cervera . . . 427

Sesion del 12 de octubre.

Id. para que se tome á préstamo una cantidad en socorro de Cruilles, para que sean atendidas las súplicas de los que han ido á Menorca, y se recojan las rentas de Gerona. 428

Sesion del 14 de octubre.

Id. sobre cierta correccion en la sentencia de los remensas, y restauracion de la villa y monasterio de Ripoll. 430

Sesion del 16 de octubre.

Id. sobre venta de una de las nuevas galeras, y nombramiento de un nuevo patron ó capitan . . 432

Sesion del 21 de octubre.

Id. sobre el desarme de tres naves, y peticiones de Lérida y Cervera y de los prisioneros de Mallorca y Menorca 434

Sesion del 22 de octubre.

Id. sobre venta de unos sacos de trigo . . . 435

Sesion del 23 de octubre.

Id. sobre venta de un censal y socorros al capitan de Villafranca del Panadés y Berga 437

Sesion del 26 de octubre.

Pregon del lugarteniente para órden y seguridad del Principado 439

Sesion del 28 de octubre,

Deliberacion para que en la expedicion de los asuntos se vaya acorde con el Concejo de la ciudad y para que se celebren misas diarias en la Diputacion, para que Dios proteja el Principado . . . 442

Sesion del 31 de octubre.

Id. sobre recobro de Hostalrich, guarda de Solsona, y otros asuntos secundarios, y para que á la universidad de Verdú se la absuelva de lo que debiere á los enemigos 443

Sesion de 5 de noviembre.

Id. sobre socorro á Berga y al castillo de Pontons, y remuneracion á unos que llegaron de Menorca . 446

Sesion del 6 de noviembre.

Id. para que se acompañe al lugarteniente en el Ampurdan, se entregue Hostalrich al capitan Tor-

res, se absuelva á Alcover de lo que deba á enemigos y se examine la cuestion que existe entre los de Palamós y Vilaroca 447

Sesion del 9 de noviembre.

Id. sobre venta ó administracion de bienes de enemigos, socorros, pagos, disolucion de fuerzas y habilitacion de fondos. 449

Sesion del 12 de noviembre.

Id. para que se socorra el Ampurdan, se pague el sueldo á un ballenero y sea admitido el nuevo capitan de Hostalrich 451

Sesion del 19 de noviembre.

Id. sobre entrega de fondos al enviado al Ampurdan, envio de fondos ó municiones á los castillos de Montsoriu y Bellaguarda, y otros asuntos de escaso interés. 453

Sesion del 21 de noviembre

Id. sobre el reparto de los socorros en Ampurdan, facultades para entenderse con las universidades y otros asuntos secundarios ó ya tratados . . 455

Sesion del 22 de noviembre.

Id. para que se envien municiones al castillo de Jorba, y una misma persona represente á la Diputacion y la ciudad 456

Sesion del 23 de noviembre.

Id. para que se escriba á Roma en beneficio del Principado, y sea licenciada parte de la embajada á Francia 457

Sesion del 24 de noviembre.

Id. sobre envio de un bergantin á Mahon y de so-

corro á Lérida. 459
Sesion del 26 de noviembre.
Id. sobre envio de un carreton de bombarda á Vich y de víveres á Cervera, y otros asuntos secundarios . . . . . »
Sesion del 29 de noviembre.
Id. sobre presa de unas caravelas por la armada, y para que Hostalrich preste los homenages como antes de venir el lugarteniente 461
Sesion del 1.º de diciembre.
Id. sobre socorro de dinero ó provisiones á Cervera, San Juan de las Abadesas y al C. del Panadés. 462
Sesion del 3 de diciembre.
Id. para que se pague el sueldo á cierto capitan y se atiendan las peticiones de otros particulares . 464
Sesion del 6 de diciembre.
Id. sobre pago de cantidades al castillo de Montsoriu y á la villa de Cambrils, rendicion de cuentas del tesorero del lugarteniente, y asistencia á las sesiones 465
Sesion del 8 de dieiembre.
Id. sobre envio de municiones á Cambrils, bombardas á S. Boy y otros asuntos de poco interés . 467
Sesion del 9 de diciembre.
Id. para que se remunere al veguer de Barcelona por su ida á Vich, sea Berga socorrida y se guarde cierto preso. 468
Sesion del 12 de diciembre.
Id. sobre pago de sueldo á la gente del Panadés y á unas naves de San Feliu, nombramiento de con-

sejeros para la hermandad del Panadés, y empleo de ciertos fondos para pagar los sueldos. . . . 469

Sesion del 15 de diciembre.

Id. sobre venta de un censal para sostener á la hermandad del Panadés y remuneracion á J. de Bortegui 471

Sesion del 17 de diciembre.

Id. sobre habilitacion de fondos para socorro de Cervera, pagos y remuneraciones á particulares y pueblos y envio de artillerías 473

Sesion del 30 de diciembre.

Id. sobre adjudicacion de bienes de enemigos, envio de armas á Cervelló y á San Cugat y compra de una casa 476

AÑO 1464.

Sesion del 2 de enero.

Id. para que pasen á la veintecuatrena las contestaciones al Rey de Francia, se envien socorros á Cervera, se faculte á tres personas para que hagan ofrecimientos, en su caso, á quien convenga y á otros para que tengan en consideracion el asunto de P. Juliá 477

Sesion del 5 de enero.

Id. para que se socorra á Ripoll, se pague cierta cantidad á Fivaller, y se informen de ciertas quejas contra el capitan de Hostalrich 479

Sesion del 7 de enero.

Id. para que se socorra á Vilarodona, Palamós y á la hermandad del Panadés, se informen de las quejas de algunos capitanes, se destine una cantidad para pago de correos, y se atienda la peticion de la viuda de J. Trestoll, que murió en servicio del pais. 480

Sesion del 9 de enero.

Id. sobre cierto capitan preso, y envio de municiones á San Boy 482

Sesion del 11 de enero.

Id. sobre el mando de una galiota, y para que sea devuelto cierto préstamo que hizo un canónigo de Urgel 484

Sesion del 13 de enere.

Id. sobre el impuesto de la sal y el socorro á Cervera. 486

Sesion del 14 de enero.

Id. sobre compensacion de trabajos hechos en el Panadés, y para que Cruilles y su gente puedan ir á Blanes ú Hostalrich 488

Sesion del 15 de enero.

Id. sobre compra de pólvora, envio de municiones á Palafolls y el socorro á Cervera . . . . »

Sesion del 16 de enero.

Id. sobre el socorro á Cervera, entrega de fondos al lugarteniente, guiage al mismo y á su familia y la venida del Rey 490

Sesion del 18 de enero.

Id. sobre cange de prisioneros, intervencion en los arreglos de cuentas y socorro á Cervera . . 492

Sesion del 19 de enero.

Id. sobre envio de provisiones á Cervera y pago de cantidades 493

Sesion del 20 de enero.

Id. sobre unas naves de S. Felio, facultad á los corredores para que busquen fondos para la Diputacion y pagos de cantidades 495

Sesion del 24 de enero.

Id. sobre devolucion de un préstamo al veguer de Ampurias, pagos de diferentes cantidades y subvencion que se haya de dar al nuevo Rey por su defensa del Principado. 496

Sesion del 28 de enero.

Id. sobre el nuevo impuesto de la sal. . . . 498

Sesion del 30 de enero.

Id. sobre lo que debe abonarse á las galeras que trajeron al nuevo Rey (Pedro de Portugal) y entrega al mismo de sesenta mil libras. 499

TOMO XXIV.

Sesion del 31 de enero.

Id. nombrando una comision para que examine la respuesta dada por el Rey de Francia . . . 5

Sesion del 5 de febrero.

Id. para que se presten la artillería y municiones al nuevo Rey, se busquen garantías para los que han hecho gastos ó adelantos y se envien socorros

á distintos puntos 6

Sesion del 7 de febrero.

Id. sobre la peticion ó asunto de Juliá . . . 8

Sesion del 8 de febrero.

Entrega de una súplica por Rafael Juliá y deliberacion acerca del contenido de la misma . . . 9

Sesion del 19 de marzo.

Deliberaciones para que se presten al nuevo Rey dos galeras de la Diputacion, para que se contente á algunos particulares que han trabajado en Cervera, para que los diputados tengan facultad de hacer nuevos impuestos, y sobre otros asuntos secundarios 14

Sesion del 4 de abril.

Id. sobre cierta presa ilegal de trigos, comision que dé cuenta de lo entregado al lugarteniente, súplicas de embajadores y empleados, informe al Rey tocante á los bienes de los enemigos, entrega indispensable de Hostalrich y Montsoriu al nuevo Rey, y otros asuntos secundarios 17

Sesion del 15 de mayo.

Id. sobre traslado de posesion de los bienes de los enemigos al nuevo Rey, quedando para la Diputacion los censales, comisiones para ocuparse de las peticiones del lugarteniente y de las súplicas de algunos particulares, y rehabilitacion de la capitanía del conde de Pallars. 20

Sesion del 22 de mayo.

Deliberacion sobre el pago de la cantidad debida al lugarteniente, y remision de varias súplicas á los diputados 25

Sesion del 16 de junio.

Id. sobre el mismo asunto 28

Sesion del 23 de julio.

Id. para que se imponga una contribucion general, y sobre galeras, súplicas y otros asuntos secundarios. 29

Sesion del 2 de agosto.

Id. sobre la cantidad pagadera al lugarteniente . 31

Sesion del 3 de agosto.

Id. para que la Diputacion y la ciudad, separadamente una de la otra, den su dictámen sobre si debe continuar ó no la subvencion 33

Sesion del 7 de agosto.

Dictámen de la municipalidad sobre la subvencion »

Sesion del 14 de agosto.

Nombramiento de una comision mixta para el arreglo de la subvencion. 35

Sesion del 17 de agosto.

Deliberacion señalando sueldo á los encargados de arreglar la subvencion 36

Sesion del 24 de octubre.

Id. tomada por las dos corporaciones unidas, para el reparto de la nueva contribucion, expresando lo correspondiente á cada localidad . . . . . »

Sesion del 19 de octubre.

Id. sobre substituciones, y para que se entregue al nuevo Rey la cantidad que se acordó entregar al lugarteniente Beaumont, por haber sido este traidor, poniendo Villafranca en poder del enemigo 41

Sesiones del 25 y 26 de octubre.

Deliberacion y acta de la comision mixta sobre el nuevo impuesto y manera de llevarlo á cabo . 43

Sesion del 30 de noviembre (octubre?)

Id. sobre el mismo asunto 46

Sesion de 1.º de noviembre.

Id. para que se tomen á préstamo tres mil libras para pago de sueldos, y sobre la manera de distribuirlas 47

Sesion del 7 de noviembre.

Id. sobre el mismo asunto, y la manera de pagar los sueldos, en contra de lo que pretendia el nuevo Rey. 49

Sesion del 11 de noviembre.

Id. sobre el mismo asunto de los sueldos . . 50

Sesion del 15 de noviembre.

Id. sobre rehabilitacion del consejo de la Diputacion, por concurrir ciertas personas á las cuales no correspondia 53

Sesion del 16 de noviembre

Id. para que se suplique al nuevo Rey que dé libertad al abad de Montserrat, individuo de la Diputacion 55

Sesion del 19 de noviembre.

Id. sobre el asunto del pago del sueldo, y para que se dé á un nuevo oidor de cuentas el que le corresponde 56

Sesion del 21 de noviembre.

Id. para que se recomiende al nuevo Rey el rescate de Cervera, para que se observen los usages y constituciones, y sobre otros asuntos secundarios . 58

Sesion del 28 de noviembre.

Id. para que se pague el sueldo á los que pasaron revista en Barcelona 61

Sesion del 3 de diciembre.

Id. sobre construccion de naves, pagos que se deben cumplir con parte del producto de los bienes confiscados á Beaumont, y resolucion de varias súplicas. . . . . »

Sesion del 18 de diciembre.

Id. fijando los puntos donde debe recaudarse el nuevo impuesto 64

Sesion del 19 de diciembre.

Id. para que se tomen á préstamo mil libras mas, que se agregarán á las tres mil tomadas. . 65

Sesion del 29 de diciembre.

Id. para que se adelante, de los fondos del préstamo, el sueldo á un capitan borgoñon que vino á servir con su compañía 66

AÑO DE 1465.

Sesion del 3 de enero.

Id. para que se pague el sueldo á un capitan y un protonotario del nuevo Rey 67

Sesion del 5 de enero.

Id. id. á otro capitan. 68

Sesion del 9 de enero.

Id. id. id. . . . . »

Sesion del 10 de enero.

Id. sobre arreglo de naves 69

Sesion del 11 de enero

Id. para que se compela á los de diferentes comarcas que no habian satisfecho el impuesto . . 70

Sesion del 14 de enero.

Id. sobre la aplicacion de ciertas cantidades consignadas, al socorro de Cervera. 72

Memorial de un enviado al nuevo Rey, que estaba en Martorell. . . . . »

Sesion del 17 de enero.

Id. sobre el asunto de las naves 74

Sesion del 19 de enero.

Id. sobre aplicacion de cantidades al socorro de Cervera 75

Sesion del 22 de enero.

Id. sobre el mismo asunto, pago de sueldos, y envio de una comision al nuevo Rey, que estaba en el castillo de la Guerida, e instrucciones á la misma . 76

Sesion del 30 de enero.

Id. sobre distribucion de fondos y socorro á Cervera. 79

Sesion del 4 de febrero.

Id. sobre una cantidad votada para arreglo de naves, y aumento de derechos de generalidades . 80

Sesion del 17 de febrero.

Id. sobre un nuevo préstamo, y envio de fondos á Manresa para la gente que ha de ir á Cervera . 83

Sesion del 30 de abril.

Id. para que se socorra á Lérida, que está en

gran peligro 84

Sesion del 3 de mayo.

Id. para que se busquen á préstamo hasta sesenta mil libras, y sé haga apuntacion para el nuevo Rey 85

Sesion del 28 de mayo.

Lista de comisionados para deliberar en adelante en nombre de la Diputacion y de la ciudad. Deliberaciones sobre ciertas bombardas que se contrataron, y otros asuntos secundarios 87

Sesion del 4 de junio.

Deliberaciones para que no se abonen ciertos gastos que habia hecho el abad de Montserrat, embajador, y sobre pago de diferentes cantidades. . 89

Sesion del 6 de junio.

Id. para que se abonen los adelantos hechos á su compañia por el capitan Cerdá. 90

Sesion del 7 de junio.

Id. sobre embargo de géneros . . . . . , 91

Sesion del 20 de junio.

Id. sobre adelanto de sueldo á un enviado á Sicilia. 93

Sesion del 22 de junio.

Id. sobre pago de sueldo al capitan de las naves. . . . . , . 94

Sesion del 12 de julio.

Id. sobre los sueldos debidos al enviado á Nápoles y al encargado de despachar los correos . . 96

AÑO DE 1465. (?)

Sesion del 2 de marzo.
Id. sobre el sueldo de F. Salelles y otros pagos . 98

COLECCION DE CARTAS CORRESPONDIENTES AL AÑO DE 1463.
Advertencia. 101
Carta de los diputados al Rey de Portugal, esplicándole los acontecimientos del Principado, del que le suplican no sea enemigo 105
Id. á los paeres de Cervera, refiriéndose á unos informes dados al de Pallars en favor de la villa . 111
Id. al capitan general, avisándole el envio de socorro á Lérida y otras universidades 112
Id. al capitan Cruilles, sobre remocion del veguer de Ampurias 113
Id. sin direccion, sobre guarda del castillo de Bellaguarda 115
Id. al capitan Guell, con igual motivo. . . . »
Id. al baron de Cruilles, para que se restituya una bombarda á Torroella de Montgrí 116
Id. á los procuradores de Tortosa, para que cierta gente de armas pase de allí á Alcover . . . 117
Credencial de un enviado al procurador del obispado de Gerona 118
Carta al capitan de Alcover, dándole instrucciones por si se acerca el enemigo á aquel pueblo . »
Id. al abad de S. J. de las Abadesas, esplicándole lo que se ha dispuesto para socorro de aque-

lla comarca. 120
Id. á la señora del castillo de Argençola, sobre el rescate de B. de Queralt. 122
Id. al capitan del Panadés, para que no deje su cargo como habia dispuesto el lugarteniente . . »
Id. al veguer de Barcelona, para que no regrese con el somaten 123
Id. al capitan general, para que se devuelvan á un particular de Cervera ciertos géneros embargados indebidamente 124
Instrucciones á los enviados para arreglo del Ampurdan 126
Carta al capitan y cónsules de Castellon de Ampurias, refiriéndose á lo que les diga de palabra cierto comisionado 130
Credencial de un enviado á los concelleres de Vich. »
Carta á los embajadores en Castilla, celebrando el buen desempeño de los encargos que les hicieron 132
Id. á Artal de Claramunt, sobre la noticia de haber acuerdo entre el nuevo Rey y D. Juan . . . 133
Credencial de un enviado al capitan Cruilles . 134
Carta á los jurados de Vilarodona, facultándoles para que vendan los bienes de los enemigos. . . 135
Salvoconducto para el navarro Xiverxa . . . 136
Carta al capitan de Tarragona, sobre cange de un prisionero . . . . . »
Id. á los procuradores de Tortosa, para que nombren capitan de Amposta á Andrés Dueca. . 137
Id. al capitan general, para que no se retire del punto donde se encuentra 138

Id. al capitan Armendariz, para que haga acompañar por su gente al diputado Gralla 139
Id. al capitan Cruilles, quejándose de que se haya apoderado de fondos de la Diputacion. . . . 140
Id. á los paeres de Lérida, sobre el rompimiento del rey de Castilla con Don Juan, y avisándoles el envio de socorro á Cervera 141
Id. á los de Cervera, con igual objeto 142
Id. á J. Tallada de Cervera, refiriéndose á la anterior 143
Id. al capitan de Cervera, aprobando sus actos é indicándole la pronta curacion de todos los males que afligen el pais . . . . . »
Id. al capitan de Ponts, con igual objeto, y para que permita al capitan de Cervera y á su gente que entren en su castillo siempre que conviniere. 145
Id. á un banquero de Aviñon, sobre el tratado de comercio con el rey Renato. 146
Id. al capitan y baile de Montferrer, sobre la guarda del castillo. . . . . »
Id. á los cónsules de Solsona, para que puedan comerciar con los del vizcondado de Castellbó. . 147
Id. al rey de Sicilia, dándole las gracias por el tratado de comercio que ha hecho con el Principado, 148
Id. al capitan de Vilarodona, para que se dé salvoconducto á cierto preso. . . . . »
Id. á J. Loreta de Hostalrich, para que el castillo esté en poder del Principado 149
Id. á los jurados de S. Felio, para que se continuè exijiendo el impuesto 150

Id. al capitan Cruilles, para que persuada á los que están quejosos de la consideracion que merece el pais. 151

Id. á los caballeros y demás gente de armas del Ampurdan, con el objeto expresado en la anterior. 152

Id. al capitan y jurado de Besalú, con igual objeto y animándoles 154

Id. al veguer, juez y procurador del monasterio y concelleres de Ripoll, avisándoles el envio de socorro y esplicándoles como se arreglan en otras poblaciones del Principado 155

Id. al capitan general, rogándole que sean enviadas á la esposa e hijos de D. Hugo de Cardona, desde Verdú, las joyas que allí tiene, para que de su producto puedan subvenirse. 156

Id. á los jurados de Barbará, para que inviertan el producto de los bienes confiscados en la compra de armas. 157

Id. al capitan y concelleres de Vich, á fin de que nombren un gefe para la gente que ha de guardar á Ripoll 158

Id. á los jurados de Sarreal, celebrando su comportamiento y animándoles con la esperanza de una favorable noticia. 159

Id. al embajador Colom, sobre envio de fondos para socorro del Ampurdan y coleccion del impuesto 160

Poderes al mismo y á J. de Bellafia, para la coleccion del impuesto 162

Carta al veguer de Barcelona, facultándole para dirigir el ejército 164

Id. á los paeres de Cervera, pidiéndoles que favorezcan á un enviado para el pago de sueldos . . 165
Id. al capitan general, con igual objeto. . . 166
Id. á los jurados de Verdú, lamentándose de ciertos escándalos y animándoles con la esperanza de una favorable noticia 167
Memorial ó poder al enviado á Cervera . . »
Carta á los encargados de confiscar los bienes de los enemigos, para que se entiendan con el nuevo enviado 170
Id. al capitan Cruilles, para que mande quemar los víveres que pudieran servir al enemigo, y avisándole el próximo refuerzo prometido por el rey de Castilla 172
Id. al capitan de la Bisbal, sobre ciertos fondos que se habian de entregar al capitan de Anglés . 174
Id. á los jurados de la Bisbal, con igual objeto, y para que acudan al enviado, si algo necesitan. . 175
Id. á N. de Claramunt, para que se recojan los víveres en las fortalezas, por si pasa el enemigo. . 176
Id. al capitan Barberá, para que guarde el castillo de Foix, y dándole noticias del enemigo. . 178
Id. á los cónsules de Solsona, celebrando que hubiesen rechazado al conde de Prades . . . 179
Id. al capitan y concelleres de Manresa, aconsejándoles la union entre todos 180
Id. al lugarteniente del Rey de Francia en Rosellon sobre la posesion de la preceptoria de Baioles »
Id. á los embajadores de Francia, con igual objeto 182
Id. al capitan de Hostalrich, recomendándole el

arcediano de Gerona, que va allí para tratar del castillo. . . . . »
Id. al capitan general, recomendándole el castillo de Concabella 183
Id. al veguer de Barcelona, rogándole favorezca á los enviados para la venta de bienes de enemigos »
Id. á los paeres de Lérida, avisándoles ciertos tratos con el lugarteniente para socorro de Lérida y Cervera. 185
Id. al capitan general, con igual objeto. . . 186
Id. al capitan Cruilles, para que, de acuerdo con el lugarteniente, impida el paso al enemigo . . 188
Id. al embajador Colom ó al capitan de Castellon para que ciertas personas sean expelidas de la villa 189
Id. al capitan de Vilarodona, para que recoja ciertas rentas y castigue á los criminales. . . . 190
Id. á L. dez Far, para que guarde el castillo de Balsereny 191
Id. á los concelleres de Vich, para que el producto de las confiscaciones se entregue á unos comisionados. . . . . »
Id. á los procuradores de Tortosa, para que lleven á cabo, en su distrito, la coleccion del impuesto 192
Id. al abad de Fontfreda, sobre cierta provision relativa al monasterio de Poblet. 194
Id. á los jurados de San Felio, sobre una nave que se debia arbolar . . . . . »
Id. al mayordomo de la Cartuja, sobre una cuestion entre el conde de Prades y un religioso de Scala Dei 195

Id. á los embajadores de Francia, refiriéndose á otras cartas anteriores. 196

Id. á A de Claramunt, para que cumpla inmediatamente los encargos que se le han hecho. . . 197

Id. al capitan Cruilles, recomendándole á un particular 198

Id. al baile de Cardedeu y Vilamajor, sobre cierto embargo hecho á A. de Peguera . . . »

Id. al capitan general, dándole aviso de unos castellanos que quieren entregar el castillo de Segur al rey Don Juan. 199

Id. á les procuradores de Tortosa, sobre nombramiento de capitan para el castillo de Horta . »

Id. al capitan Cruilles, para que impida por todos los medios la entrada de enemigos en Gerona . 200

Circular á los bailes de San Vicente del Horts y de Molins de Rey, para que envien sus fuerzas al somaten 201

Nombramiento de capitan del castillo del Callar. 202

Carta al capitan de Vilarodona, para que se anulen los procedimientos que se hicieron contra T. de Vilardida 203

Id. á los concelleres de Berga, para que recojan todos los víveres y manden quemar los que no puedan ser recojidos 204

Poderes al prior de San Salvador de Breda y al capitan de Montsoriu, para pedir cuentas al enfermero de dicho monasterio 206

Cartas al comun y dux de Génova y duque de Milan, sobre el tratado de paz y amistad con el

Principado. 207
Carta de cortesía al capitan genovés que condujo al embajador 210
Id. al baile y juez de Hostalrich, para que sobresean en cierta ejecucion 211
Id. al lugarteniente del Rey de Francia, sobre envio de doscientos caballos franceses . . . »
Id. al capitan Cruilles, para que permita sembrar en Gerona, pero nó introducir víveres en la ciudad 213
Instrucciones y credencial para el enviado al duque de Borgoña. 214
Id. id. para el enviado al Rey de Portugal, y carta á D. Pedro, invitándole á que se embarque y venga á tomar posesion del reino 217
Carta al embajador Colom, para que haga salir de Castelló á varios sospechosos, y dándole instrucciones. 224
Id. á J. Çariera, para que vigile el territorio de Gerona, impidiendo el paso al enemigo 226
Id. al capitan Cruilles, con referencia á la anterior y dándole instrucciones. . . . . »
Id. al capitan de Vilaredona, dándole órdenes para seguridad de la poblacion 228
Id. al baile y juez de Hostalrich, sobre un asunto particular 229
Id. al capitan Cruilles, interesándose por la familia de uno que murió en servicio del Principado . »
Id. á id. recordándole la órden que se le dió de que impidiera el paso del enemigo á Gerona . . 230

Salvoconducto para un mercader de Verdú. . 231
Carta al capitan Çariera, mándandole que si no se le agrega Cruilles, ponga en seguridad á su gente 232
Id. á los jurados de Verdú, celebrando su decision, y disculpándose acerca de la franqueza de impuestos que pedian 233
Cartas á Cruilles y otros capitanes, avisándoles la salida del lugarteniente con el ejército, y ordenando que se agreguen al mismo. 234
Carta al capitan del castillo de Jorba, para que se defienda y no fie de estrangeros 237
Id. á la condesa de Módica, para que influya en la tranquilidad de la villa de Blanes 238
Id. á los paeres de Lérida, animándoles con la esperanza de un próximo y favorable suceso. , . 239
Id. á los concelleres de Igualada con igual objeto. 240
Id. al capitan general, prometiéndole contestacion sobre varias cosas que habia consultado . . . 241
Id. á los jurados de Palamós, sobre arreglo de una nave 242
Recomendacion al gefe de la caballeria que iba á Perpiñan . . . . . »
Carta al capitan de Montsoriu, avisándole la salida del lugarteniente, que se dirige á Hostalrich . 243
Id. al vizconde de Rocaberti, para que permita publicar en sus dominios el pregon sobre el impuesto . . . . . »
Cartas á A. de Claramunt y á los concelleres de Vich, avisándoles la salida del lugarteniente . . 245
Carta al embajador Colom, dándole instruccio-

nes acerca de lo que debe hacer en Castelló y todo el pais vecino. 246
Id. al baile de S. Vicente dels Orts, sobre ciertos censales. 248
Id. al embajador Colom, para que se restituyan ciertos bienes al abad de Rosas 249
Id. á los jurados del castillo de Calonge, recomendándoles la defensa del mismo 250
Id. al conde de Armanyach, para que asegure la confianza que se tiene de que enviará refuerzo . »
Id. al clero y prohombres de Solsona, aconsejándoles lo que deben hacer en los apuros en que se encuentran. 252
Id. al capitan de Manresa, haciéndole saber que el castillo de Hostalrich está en poder del Principado y dándole otras noticias favorables 254
Salvoconducto de un enviado á Francia . . 255
Carta al lugarteniente, avisándole la toma de Cubelles por el enemigo. . . . . »
Id. al capitan Cruilles, para que se ponga á las órdenes del lugarteniente. 256
Id. al lugarteniente, felicitándole por la toma de Hostalrich, y avisándole la agregacion de varios capitanes . . . . . »
Id. al diputado Belloch, circunstanciándole la toma de Hostalrich, y ordenándole que se agregue al lugarteniente 257
Id. á los paeres de Lérida, avisándoles la toma de Hostalrich y la agregacion de varios nobles ampurdaneses. 269

Id. al lugarteniente, incluyéndole otras y rogándole se envie refuerzo á Ulldecona. 262
Id. á la condesa de Módica, dándole lás gracias por lo que ha influido en el recobro de Hostalrich. »
Id. á P. de Belloch, sobre envio de una nave desde San Feliu, y socorro á Cervera. 264
Id. al mismo, para que aconseje al lugarteniente que no regrese, como se temia . . . . . »
Id. al lugarteniente, refiriéndose á la anterior . 265
Id. á los jurados de Vilarodona, para que admitan al capitan nuevamente nombrado. 266
Id. al capitan general, sobre la prision indebida de una muger . . . . . »
Id. á G. de Berbará, dándole noticias de Hostalrich y prometiéndole socorro, cuando de allí regrese el lugarteniente 267
Id. á los embajadores en Francia, dándoles circunstanciadas noticias del pais en general . . . 269
Id. al procurador de Llagostera, para que defiendan el castillo , y esperen un próximo y feliz desenlace. 271
Id. al prior y convento de Breda , para que se recojan en el castillo de Montsoriu 273
Id. á B. dez Balbs, para que sea capitan de la villa y castillo de Blanes, y dándole instrucciones . »
Id. á la condesa de Módica , avisándole el nombramiento de capitanes para algunos castillos de su propiedad 276
Id. á los jurados de Ulldecona, para que no hagan caso de las demostraciones del maestre de

Montesa y dándoles noticias del pais y esperanzas. 277
Id. del capitan Cruilles, avisándole el envio de unos comisionados que animen el pais, desalentado con la derrota de Çariera. 280
Id. á los jurados de S. Feliu, procurando desvanecerles el temor de la vuelta del rey Don Juan. . 282
Id. á los de Palamós, con un objeto análogo . 284
Id. al capitan Barberá, para que no abandone el punto que tiene confiado . . . . . »
Id. al capitan y prohombres de Madramanya, para que no desalienten e insistan en su defensa . 285
Id. al convento de Bages, recomendándoles á un religioso para el caso de tener que elegir abad. . 287
Id. al embajador Colom, avisándole la marcha de unos comisionados para visitar y socorrer el pais. 288
Cartas á los cónsules de Castelló y jurados de S. Feliu con igual objeto que la anterior, y alentándoles 289
Id. á los jurados de Alcover perdonándoles las deudas que tuvieren á cristianos ó judíos enemigos 291
Id. á J. de Dous, encargándoles la castellanía de Lloret 292
Carta á varios cardenales y al Padre Santo, pidiendo el obispado de Barcelona para el obispo de Vich. 293
Carta al capitan de Vilaredona, para que le sea entregado el castillo 297
Id. al abad y prohombres de S. Juan de las Abadesas, para que no abandonen la villa y no desalienten por el descalabro de mosen Çariera . . . 298

Id. al capitan de San Pedor, sobre sujecion de su gente á los concelleres 300
Id. al baile de Palau Tordera, para que entregue el castillo de Montsoriu á J. Moner . . . . . »
Id. al baile y prohombres de Vall de Gualba, para que entregue al nuevo capitan de Montsoriu la prestacion anual que hacia antes al castillo. . . 301
Circular para que se paguen al mismo todas las prestaciones, deudas y demás que correspondan al castillo . . . . . »
Carta al baile de Arbucias, para que envie al mismo el número suficiente de hombres para la guardia 302
Id. al capitan Cruilles, avisándole el envio de los comisionados . . . . . »
Id. a la condesa de Módica, recomendándole los comisionados. 303
Id. á J. Çariera, para que de las rentas del obispado pague cierta pension 305
Poderes y recomendacion á los comisionados que la Diputacion enviaba al obispado de Gerona. . . »
Carta á los paeres de Verdú, remitiéndoles cierta deliberacion 310
Id. á los cónsules de Castelló, avisándoles la ida de los comisionadss 311
Id. al capitan general, para que no desampare á Cervera, y alentándole con la esperanza de una bnena noticia 312
Memoriales ó instrucciones para uno de los comisionados 313

Carta al comendador de Granyena, sobre guarda del castillo de Montornés 315
Id. al capitan de Berga, sobre la fuga de un preso 316
Id. al embajador Colom, avisándole la ida de los comisionados 317
Id. al capitan y jurados de la Bisbal, designando la persona qne ha de tener la guarda del castillo . »
Id. al veguer y concelleres de Vich , para que manden descuartizar á dos prisioneros 319
Id. á los paeres de Lérida , dándoles noticias del pais en general, y alentándoles con la esperanza de un próximo acontecimiento. 320
Id. al diputado Belloch , para que mande pagar de las rentas del obispado cierta cantidad que se debia á un presbitero de Gerona 322
Id. al veguer y concelleres de Manresa, S. Pedor y Balsereny, sobre devolucion de un rebaño á sus dueños 323
Id. al asesor Molgosa, para que mande pagar al valor de dos esclavos negros vendidos al abad de Monserrat por un particular á quien se habian confiscado los bienes. 324
Id. al diputado Belloch, para que haga componer unas naves cuando esté en S. Feliu 325
Id. al mismo, sobre restitucion de bienes confiscados . . . . . »
Id. á los concelleres de Berga, para que se recojan los derechos de la Generalidad, como se hace en otros puntos 326
Id. al capitan Çariera, nombrándole capitan de

Hostalrich 328
Id. al capitan y prohombres de Brunyola, para que tengan el castillo por el Principado. . . . 329
Id. á los procuradores de Tortosa, suplicándoles el plan de la distribucion de fuerzas.. 331
Id. á los paeres de Lérida, avisándoles la ida de un comisionado que les enterará de cuanto ocurre. 332
Id. á los embajadores en Francia, para que regresen, quedando uno solo 333
Id. al canónigo Salvat, nombrándole capitan del castillo de Muntferrer. 334
Id. al encargado del castillo de Hostalrich, para que lo entregue á F. Torres 335
Id. á los presbiteros y oficialidad de Berga, para que no paguen cierta cantidad, antes la envien á la Diputacion 336
Credencial de un enviado á los paeres de Cervera »
Carta al diputado Belloch, para que ponga en paz al baile del castillo de Calonge y á A. Closells. . 337
Credencial de un enviado á Cervera, Igualada y otras poblaciones 338
Carta á los concelleres de Vich, sobre envio de una bombarda 339
Id. al subveguer, capitan y concelleres de Berga, encareciendo la guarda de ciertos presos . . . »
Id. al obispo y cabildo de Tortosa, para que accedan á las instancias del diputado local . . . 341
Id. al diputado de Tortosa, con relacion á la carta anterior . . . . . »
Id. al capitan de Mahon, para que lo sea del cas-

tillo y de la villa en nombre del Principado . . 342
Credencial de un enviado al ejército . . . 343
Id. de id. á los concelleres de Berga . . . 344
Carta á los mismos sobre cuestion de unos créditos de un tal Rosinyol 345
Id. á los síndicos y procuradores de Mahon, con referencia á la que escribieron al capitan. . . 346
Id. al capitan y concelleres de Vich, para que sean ejecutados En Vilasetru y En Colomer . . 347
Mandato al baile de Hostalrich, para que la condesa de Módica ejerza allí la jurisdiccion que le compete. . . . . »
Carta al mismo, para que se sobresea cierta causa 350
Id. al capitan de Hostalrich, para que reciba los homenages de la municipalidad y particulares. . »
Id. al subveguer, capitan y concelleres de Berga, para que trasladen á unos presos á Manresa . . 351
Id. al abad de S. Juan de las Abadesas, llamándole para comunicarle ciertos asuntos . . . 352
Id. al capitan de id. relativamente á los presos de Berga 353
Id. á los concelleres de Vich, refiriéndose á los asuntos de que se trata en las tres cartas anteriores 354
Id. á los jurados de Hostalrich, sobre la toma de los homenages por el capitan. 356
Id. á los prohombres de Caldes de Malavella, para que no se atrevan á venir, pues serán tratados como traidores. . . . . »
Id. al capitan de Loret, para que recoja toda la sal del término, y solo entregue la necesaria á los

que no sean enemigos 357
Id. al capitan y jurados de Sarreal, para que no vendan los depósitos que guardaban de los habitantes de Rocafort. 358
Id. al capitan y paeres de los castillos y villa de Pons, para que sigan constantes y no imiten á otras universidades que halagan á los dos bandos 359
Id. á los concelleres de Manresa, sobre ciertas dificultades en la coleccion de los impuestos. . 360
Circular para que en las fortalezas y otros lugares seguros se recojan los víveres, géneros y demás 362
Carta á los concelleres de Vich, para que se dé cierta recompensa á los que prendieron á En Vilasetrú 363
Id. al diputado Belloch, sobre destruccion del castillo de Vilaromá y otros asuntos. . . . . »
Id. al capitan y concelleres de Vich, sobre canges de unos prisioneros 365
Circular á las parroquias de la Hermandad del Llobregat, para que sean recojidos en las fortalezas los víveres, géneros y demás . . . . . »
Pregones del lugarteniente, para que sean denunciados todos los rocines y caballos. . . . 367
Carta al veguer y juez de Ripoll, para que no den crédito á las malas noticias que corren, y se provean . . . . . »
Id. al señor del castillo de Araprunyá, para que provea el castillo, por si pasan allí ciertas fuerzas del campo de Tarragona. 369
Llamamiento al doncel B. de Gassius . . . 370

Carta al capitan del castillo de Vidreres, para que compre municiones. . . . . »
Id. al capitan y jurados de la Bisbal, para que den libertad al padre é hijo Barrot 371
Id. á los paeres de Lérida, para que recojan víveres por si pasa el enemigo 373
Id. al capitan de Hostalrich, para que restituya cierta cantidad á un particular. 374
Id. al capitan y concelleres de Vich, para que lleven á cabo la ejecucion de Vilasetrú . . . . »
Id. á los mismos, para que se recompense á los que prendieron á En Vilasetrú. 375
Id. al capitan Ferrer, dándole noticias y consejos para la persecucion del enemigo 376
Id. á los prohombres de S. Juan de las Abadesas, para que destinen cierta cantidad para la gente que guarda la villa 377
Id. al capitan de id. sobre el mismo asunto de la anterior. 378
Id. á los capitanes del ejército, sobre cange de prisioneros. 379
Id. al baile de la pabordía de Loret, para que no se desprenda de los fondos de la misma, sino á tenor de lo que le diga el diputado Belloch . . . 380
Id. al diputado Belloch, aprobando su comportamiento en el arreglo del Ampurdan, y comunicándole noticias útiles 381
Credenciales de un enviado al capitan y jurados de Hostalrich 383
Nuevas cartas al Santo Padre y á los cardenales,

recomendando la eleccion del obispo de Vich para la silla de Barcelona. 384
Cartas al rey y la reina de Sicilia, pidiéndoles que den libertad á un antiguo secretario del rey Don Alfonso 388
Carta á los jurados de Cambrils, avisándoles el nombramiento de capitanes y pidiéndoles que envien los géneros confiscados á los enemigos . . 390
Id. á G. Romero, con referencia á la anterior . 391
Id. al diputado Belloch, para que mande pagar al abad de Rosas la renta de las salinas de Castelló. 392
Id. al capitan Ferrer, felicitándole por cierta escaramuza con el enemigo, y dándole nuevas órdenes. 393
Id. al diputado Belloch, para que las rentas del castillo de Brunyola sirvan para guarda del mismo 394
Id. al capitan de San Feliu de Guixols, para que despache cuanto antes unas naves 395
Id. al diputado Belloch, recomendándole la administracion de justicia y dándole noticias del pais. 396
Id. á los concelleres de Berga, para que aguarden la ejecucion de unos criminales hasta mas adelante, y aclarándoles la verdad de algunas noticias . 399
Credencial de un enviado al procurador del Hospital de Cervelló 401
Carta al capitan Ferrer, para que dé curso á ciertas cartas 402
Id. á los procuradores de Tortosa, sobre la guarda de algunos pueblos, y dándoles noticias del pais . »
Recomendacion al enviado á Cervelló, para el señor del castillo de Corbera 404

Carta al capitan de Barberá, para que dé libertad al baile y jurados de Apiera 405
Id. al capitan de Colibre, para que facilite noticias sobre presas de ganados . . . . . »
Recomendacion del capitan que iba al castillo de Montsoriu, para diferentes bailes. 407
Carta á los jurados de Hostalrich, refiriéndose á lo que les dirá su enviado . . . . . »
Id. al lugarteniente del rey de Francia en Rosellon, para que no sean detenidas las naves del Principado 408
Id. á los cónsules de Castellá, no accediendo á la súplica de que se den licencias temporales. . 409
Id. al baile de Hostalrich, para que ponga en lugar seguro ciertas piezas de artillería . . . 410
Id. á los concelleres de Manresa, sobre ciertas dificultades en el pago del impuesto de la sal . . 411
Id. al capitan de S. Feliu de Guixols, para que permita que vuelva á la poblacion uno que habia sido expulsado 413
Id. al diputado Belloch, sobre la detencion de una nave por gente de Tortosa 414
Id. al capitan Ferrer, para que facilite un rocin á Fivaller, que ha de acompañar al capitan general 415
Id. al diputado de Tortosa, sobre las rentas que han de servir para sosten de los castillos de Amposta, Ulldecona y demás 416
Id. al capitan Ferrer, indicándole los medios que debe emplear para que llegue á Cambrils el socorro de gente, armas y demás 417

Id. á un asesor de la Diputacion, relativamente al asunto del impuesto. 418

Id. al capitan y concelleres de Berga, para que los víveres, géneros y demás que sacaron del monasterio de Serrateix se guarde en lugar seguro . 419

Id. al capitan Ferrer, sobre la conducta que debe guardar con ciertos ginetes y su capitan . . . 420

Id. á los procuradores de Tortosa, sobre las rentas ó fondos que deben emplearse para sosten de ciertos castillos 421

Id. al capitan y jurados de Cambrils, asegurándoles pronto socorro. 422

Circular á varios capitanes, para que dejen pasar libremente á unos que se dirigen á la Selva y á Bas 423

Carta al veguer y baile de Manresa, para que levante la ejecucion que hicieron de los bienes de unos particulares 424

Id. á un alguacil de la Hermandad del Panadés, para que devuelva ciertos objetos que se habian ejecutado indebidamente. 425

Id. al procurador de Montserrat, sobre devolucion de una carga de corambre. 426

Circular á los capitanes, para que favorezcan á un comisionado que va con el cargo de comprar ganado 427

Carta al baile y jurados de Argensola, sobre devolucion de trigos y harina 428

Credencial de un enviado al lugarteniente del rey de Francia . . . . . »

Carta al capitan Ferrer, sobre entrega de una cantidad de trigo, y dándole noticias del pais. . 429
Id. al capitan y concelleres de Berga, para que anulen ciertos procedimientos 430
Id. al lugarteniente del rey de Francia en Rosellon, sobre detencion de personas y bienes . . 431
Advertencia final. . . . . »

TOMO XXV.

Registro de mosen Çaportella.
Advertencias preliminares 5

Año 1463.

Mes de enero.
Relato en el que Çaportella justifica los motivos que tuvo para permanecer en Barcelona y luego pasarse al partido del Rey 10
Id. en que el mismo da cuenta de haber escrito al Rey, cuya contestacion inserta 16
Mes de febrero.
Id. en que el mismo, unido con el arzobispo de Tarragona y otros personages, resuelve escribir al Rey de Castilla para esplicarle los acontecimientos del Principado, en que aquel tomó parte como di-

putado Sigue la carta 19

Id. con igual objeto, dirigiéndose á los diputados del reino de Aragon. 28

Id. consultando al Rey sobre el contenido de las anteriores cartas, y contestacion de este. . . 33

Id. haciendo constar la resolucion de escribir á las municipalidades de Mallorca y Valencia . . . 35

Mes de marzo.

Id. con igual objeto que las anteriores, é insercion de una carta dirigida al Rey de Portugal . »

1.º de abril.

Pregon en Tarragona, para que los que hayan introducido géneros sin pagar los derechos de generalidad, los paguen al colector 42

20 de abril.

Prestacion de juramento y homenage por el baile y colector de Reus al diputado de Tarragona . 43

22 de abril.

Lectura de una cédula, en presencia del Rey y de varios magnates, en que Çaportella se declara único representante legítimo de la Diputacion en Cataluña, y destitucion del racional de este cuerpo »

6 de mayo.

Nombramiento de nuevo colector en Tarragona. 47

26 de julio.

Carta del rey Don Juan á Çaportella, dándole facultad para representar á la Diputacion . . 49

28 de julio.

Id. de id. refiriéndose al nombramiento de nuevos empleados, é indicando el empleo que se ha de

dar á los fondos que se recojan 51
30 de julio.
Confirmacion, por Çaportella, del cargo de diputado local de Tárrega, Balaguer y otros puntos . 53
10 de agosto.
Provision, nombrando colector de Cambrils . 56
29 de agosto.
Nombramientos de guarda de mar de Barcelona y de ayudante del racional 58
2 de setiembre.
Id. de sobreguarda de Villafranca . . . »
25 de octubre.
Id. de bollador y colector de Margalef. . . 59
7 de noviembre.
Carta al baile de Sta. Coloma de Queralt, para que reciba juramento y homenage del nuevo colector de los derechos del azafran, y nombramiento de este 61
16 de noriembre.
Provision Real, emanada del parlamento celebrado en Tarragona, para que se preste auxilio y favor á Çaportella y otros ministros. . . . 63
17 de noviembre.
Nombramiento de colector de derechos antiguos y nuevos en Villafranca del Panadés. . . . 66
Pregon para que se paguen los nuevos impuestos, que deben servir para sostener la caballería ofrecida por el parlamento al Rey, con expresion de los géneros que están afectos á los mismos . 69
19 de noviembre.

Nombramiento de diputado de Sta. Coloma de Queralt 73
Instrucciones al nuevo diputado de Sta. Coloma 75
Nombramiento de collector en id. 76
Recomendacion á los ministros encargados de recojer los impuestos en Santa Coloma, para los señores de la villa 78
Juramento de varios empleados nuevos en Tarragona. 79

20 de noviembre.

Nombramiento de colector de Agramunt . . »
Instrucciones al mismo. 82
Carta al diputado de Santa Coloma, previniéndole que los derechos deben exigirse así de seglares como de eclesiásticos. 83
Provision a J. Fariça, para que pueda remover y privar, en nombre del Rey, á cualquier colector ó guarda de la Diputacion, é instrucciones al mismo. »
Nombramiento de diputado local de Lérida. . 91
Carta al mismo para que preste homenage . 92
Capítulos remitidos al mismo, por los cuales debia recibir juramento de los capitanes y gente de armas. 93
Carta al diputado de Tárrega, avisándole la comision de Fariça, y con inclusion de los anteriores capítulos. 96
Id. á J. Terré de Tárrega, participándole haber sido nombrado individuo de la comision que ha de poner en práctica los capítulos remitidos. . . 97
Id. á los paeres de Balaguer, encareciendo su

favor y ayuda á los comisionados que han de realizar el aumento de derechos 99
Id. al diputado de Balaguer, recomendándole el comisionado Fariça 100
Nombramiento de colectores en Falcet. . . 101
Id. de id. en Prades, baronía de Entenza y Cartuja. 103
Carta á un particular, para que se ponga de acuerdo con el nuevo colector de Falcet. 104
22 de noviembre.
Nombramientos de diputado, colector y otros oficios para Montblanch y Lérida 105
Carta al procurador del conde de Foix, manifestándole que el nuevo impuesto comprenderá tambien las tierras de su principal 114
Id. al conde de Foix, con igual objeto . . . 115
Id. á los colectores de Falcet, para que obren unidos 117
Nombramiento de investigador, para que se cumpla el impuesto 118
Id. de colectores ó subcolectores en Cardona y Prades, y remocion del defensor de las generalidades. 122
Id. de id. en el campo de Tarragona . . . 126
Carta al diputado y colector de Montblanch, aprobando sus actos y dándoles nuevas órdenes. . 128
Id. al mismo colector, fijándole el dia desde el cual debe exigir el impuesto, y avisándole ciertos fraudes. 130
Id. á los colectores de Falcet, con la idea de evitar fraudes 131

Id. al de Lérida, con igual idea 132
Nombramiento de diputado de Villafranca . . 134
Carta al diputado de Santa Coloma, para que deje el asunto del azafran á cargo del colector. , 135
Id. á este, con la idea de evitar fraudes . . . 136
Id. á los prohombres de Prades, para que empiecen á pagar el impuesto 137
Id. á F. de Eril, para que haga pagar el impuesto en sus tierras 138

3 de diciembre

Id. á los colectores de Falcet, sobre nombramiento de un pesador 140
Id. á Ponces de Tárrega, para que entregue los fondos de derechos al nuevo colector . . . 141

4 de diciembre.

Prestacion de juramento y de fianzas del colector general 142

7 de diciembre.

Constitucion de fianzas para el mismo. . . 144

19 de diciembre.

Sigue el mismo asunto 145

5 de diciembre.

Carta al colector de Balaguer, dándole instrucciones para la exaccion del impuesto . . . . . »
Nombramiento de asesor del diputado de Balaguer 147

6 de diciembre.

Contestacion á los paeres de Balaguer, refiriéndose á lo que les dirá el diputado. 148
Carta á los colectores de Pradell y lugares de

Escornalbou, para que el molino de Masanés no pueda moler sin boletin de los mismos. 149

10 de diciembre.

Id. al colector de Lérida, indicándole cuales son los géneros sugetos al impuesto 151

Cartas al diputado y colector de id. sobre ciertas dificultades promovidas por los capitanes. . 153

Id. al conde de Prades, para que haga pagar el impuesto á sus hombres de Arbeca, Juneda y Borges. 156

Id. al rector y universidad del Estudio de Lérida, para que den ejemplo en su distrito pagando el impuesto. 157

17 de diciembre.

Cartas á los diputados de Villafranca del Panadés, quejándose de ellos, por no haber escrito . 158

Carta al sobrecolector del condado de Prades, para que active el cobro de los nuevos derechos . 160

18 de diciembre.

Cartas al colector y diputado de Balaguer, para que ponga presos á los que impidan el cobro de los nuevos derechos. 161

Llamamiento á G. de Esplugues, para que dé cuenta de su comision 163

20 de diciembre.

Carta al diputado de Santa Coloma, contestándole sobre varios asuntos acerca de los cuales habia consultado . . . . . »

Circular á los colectores y guardas de derechos sobre ciertas diferencias entre los pelaires, por ra-

zon de los derechos 165
Carta al diputado de Villafranca del Panadés, celebrando su comportamiento en el cobro de los derechos 166
Nombramiento de investigador, y cartas avisándolo 167
Llamamiento al baile de la Torre, para que dé cuenta de los derechos recogidos por él. . . 170

AÑO 1465.

26 de diciembre.

Carta al diputado de Tárrega, remitiéndole un pliego y varias cartas 171
Id. al colector de Balaguer, con igual objeto . »
Id. al monasterio de Scala Dei, para que no se resista á pagar los nuevos derechos 172
Id. al colector del condado de Prades, para que entregue una carta del Rey á los de la Cartuja, y active el cobro de los derechos . . . . . »

28 de diciembre.

Id. á G. Fraga de Lérida, dándole instrucciones para hacer mas expedito el cobro de los derechos. 174

29 de diciembre.

Deliberacion para que fuesen pagados ciertos sueldos y trabajos 176

1.º de enero.

Cartas al colector de Tárrega, para que pague cierta cantidad al conde de Prades 177

5 de enero.

Carta al colector de Prades, dándole instrucciones para lograr mas facilmente el cobro de los derechos. 179

Id. al diputado de Santa Coloma, para que vayan fuerzas á Biure, á fin de obligarles á pagar 181

Id. al monasterio de Poblet, poniéndole á salvo de ciertas vejaciones que se cometian contra él 182

Id. al diputado de Tárrega, para que destituya temporalmente á un colector 183

Nombramiento de colector en el paso de Vella en el Valle de Aran 184

Carta al colector de Tárrega, para que dé cuenta de ciertas cantidades. 186

13 de enero.

Id. cediendo á un guarda de los derechos una parte de los fraudes y multas 187

Id al colector de Tárrega, para que entregue cierta cantidad al conde Prades. 189

Id. al diputado de Montblanch, sobre los castigos que se han de dar por razon de fraudes . »

Nombramiento de un colector en Altafulla y la Nou 190

Carta dando nuevas facultades al colector general 192

Id. al colector de Balaguer, para que entregue

cierta cantidad al procurador del conde de Foix. 194
Id. á G. de Cervelló, para que pague al mismo la cantidad espresada, en caso de no verificarlo el colector 195
Nombramiento de cobrador de créditos de la Diputacion 196
Carta al cardenal de Lérida, para que mande pagar los derechos á los hombres del valle de Barraves. 199
Id. al baron de Eril, con igual objeto respecto de los hombres de su baronia. 200
Id. al colector general, para que en los pueblos se hagan arrendamientos de los derechos. . 201
Id. al baile de la Selva, para que obligue á pagar á cierto molinero. . . . . , 202
Id. dando facultades al colector general para arrendar la harina, el vino y el aceite 203
Id. al colector de la Selva, fijándole ciertas diferencias que debia observar en el cobro de las harinas y trigos. 204
Albaran ó seguridad á un particular, que pagó los derechos en Tarragona, para que no se le exijan en otros puntos. 205
Carta al colector de Tárrega, para que entregue cierta cantidad al conde de Prades. . . . 206
Nombramiento de colector en Orta 207
Carta á los colectores de Falcet, sobre un suceso particular, que no esplica 210
Id. al colector de Villafranca del Panadés, sobre la manera de verificar ciertos pagos. . . . »

Nombramiento de diputado del Valle de Aran. 211
Carta al diputado de Monblanch, contestando á varias consultas que habia hecho. 213
Id. al colector del valle de Aran, para que solo se exijan los derechos de entrada y salida aumentados. 214
Nombramiento de un segundo colector del Valle de Aran 216
Id. de diputado en Pallars. 218
Carta al colector general, para que se hagan arrendamientos en Pallars 220
Id á las autoridades de Valencia, sobre los derechos de una nave comprada por Vilamarí. . 221
Id. al diputado de Tarragona, para que pague los nuevos derechos 223
Id. al colector de Villafranca, sobre cierta cantidad que habia de entregar al baron de la Lacuna 224
Credencial de un enviado para recoger todos los fondos existentes en Villafranca 225
Carta al diputado de Momblanch, sobre cierto fraude de un judío. . . . . »
30 de abril.
Id. á P. Tegell de Cambrils, para que entregue al nuevo colector los libros y demás de su colecta 226
Id. al colector de Momblanch, para que obre con mayor cordura en la exigencia de los derechos 227
Id. al mismo fijándole el sueldo que debe cobrar 228

Id. al colector de Lérida, para que exija los derechos á la cartuja de Scala Dei 229
Id. á los jurados de la Selva, increpándoles por haber preso á un colector 230
Nombramiento de colector interino en la Seo de Urgel, y comunicacion del mismo al diputado . 231

AÑO 1466.

Requirimiento general para que paguen los que han dejado de hacerlo en el primer plazo ya transcurrido 235
Carta al colector de Balaguer, indicándole ciertos géneros que deben pagar los nuevos derechos. 237
Id. al diputado de la Seo de Urgel, para que señale un plazo á cierto acreedor que reclama una cantidad. 238
Id. al colector de Solsona, para que no exija nuevos derechos de ciertos géneros que ya pagaron. 239
Nombramiento de diputado en Momblanch. . 240
Carta á G. R. Çaplana, limitándole cierta cantidad que habia de cobrar 242
Id. al colector de Solsona, refiriéndose á la anterior que le fué escrita. 243

AÑO 1467.

Circular convocando en Tarragona á todos los colectores para dar cuenta de los fondos que tuvieren. . . . . »
Id. a los colectores de Villafranca, para que entreguen los fondos á un comisionado. . . 244
Carta al diputado de Tortosa, mandándole que exija los nuevos derechos de ciertos géneros, que detalla 245
Nombramientos de diputados ó colectores en Tortosa, Lérida y Cervera. . . . . , . . 248
Carta á los colectores de Lérida y Balaguer, para que respondan de los fondos que tuvieren á cierto comisionado 252
Nombramiento de diputado de Villafranca . 253
Carta al sobrecolector del condado de Prades, para que le remita todos los fondos que tenga en su poder 254
Id. al diputado de Lérida, remitiéndole un pregon »
Id. á los colectores de Momblanch, para qne dentro cierto plazo entreguen las cantidades que tengan en su poder 256
Id. al diputado de id. pera que castigue á los que hicieren fraudes. . . . . »
Id. á los colectores de Orta y otros lugares, para que entreguen los fondos que tuvieren al se-

cretario del arzobispo de Tarragona. . . . 257
Id. al diputado de Tortosa, para que haga cumplir cierto contrato de arrendamiento con un tal Capell 258
Nombramientos de diputados en Tarragona y Tortosa y de portero de la Diputacion. . . . 260
Circular á los colectores de las veguerias de Tarragona y de Balaguer, para que den cuenta de los fondos que tengan á un comisionado . 264
Carta al colector de Solsona, para que entregue los fondos que tenga á un canónigo de Urgel 266
Id. á los procuradores de Tortosa, para que busquen personas que puedan prestar á censal muerto á fin de tener recursos para poder resistir al duque Juan 267
Cartas dando facultades al arzobispo de Tarragona y á otros personages, para llevar á cabo lo acordado en el parlamento de Tarragona . 268
6 de julio.
Nombramientos de colectores en Agramunt y Pallars 271
Circular sobre el pago de la primera tercia del impuesto 274
Id. para que cada pueblo dé noticia del número de habitantes ú hogares que contiene . . 276
Carta á las autoridades de la Seo, para que paguen ciertas cantidades al colector Cardona . 277
Id. del veguer de Urgel, consultando sobre el derecho que deben pagar ciertas mercancias . . 280

Id. al diputado de Urgel, para que reconozca como escribano de la Diputacion local á un tal Letux 281
Id. á los paeres de Agramunt, para que entreguen ciertos fondos al colector 283
Id. al colector de Agramunt, refiriéndose á la que antecede 284
Circular á los colectores del condado de Pallars, para que entreguen los fondos existentes á un comisionado 285
Carta al diputado de Tortosa, para que no se exijan derechos a una nave que ya los pagó en Tarragona. 287

AÑO 1468.

Carta á las autoridades de Mallorca, para que ejecuten los bienes de un mallorquin que dejó de pagar aquí los derechos correspondientes. . . . 288
Nombramiento de diputado en la vegueria de Tortosa. 290
Circular á los diputados y colectores, para que no exijan derecho alguno á cierto mercader de azafran 292
Nombramiento de diputado en Pallars . . 293
Carta al subveguer de Tremp, para que reciba juramento y homenage del nuevo diputado de Pallars 295

Nombramientos de sobreguarda y de diputado de Urgel. . . . . »
Circular á las autoridades y particulares de Lérida sobre el pago del impuesto 298
Cartas para que se pague la mitad del derecho de fogage 300
Inhibitoria á los cónsules de mar de Tortosa, sobre una cuestion de fianzas de un particular. 304
Carta al diputado de Tortosa, sobre el mismo asunto 307
Id. al caballero Villafranca, facultándole para que se encargue de todas las rentas y emolumentos de Ivars 308
Id. al procurador general de Amposta, para que no exija derecho alguno en Miravet y otros puntos. 309
Id. al colector de la Seo, para que pague el sueldo á un gefe de cavallos. 311
Cartas á los pueblos de la vegueria de Agramunt sobre el pago del fogage 312

AÑO 1469.

Carta á F. de Eril, para que pague cierta cantidad al colector. 314
Id. al diputado de Pallars, para que arregle cierta cuestion entre los jurados de varios pue-

blos y F. de Eril 315
Id. al señor de Conques y Figerola, con referencia á las cartas que anteceden 317
Id. á un capitan del Marquesado, para que obligue á pagar el impuesto á los habitantes del mismo 318
Id. á los jurados de Santa Coloma, para que paguen ciertas cantidades al colector . . . 320
Id. al señor del castillo de Jorba, para que obligue á sus vasallos á pagar el impuesto . . 321
Id al colector de Lérida, para que pague cierta cantidad al embajador enviado por el parlamento á Zaragoza. 322
Id. al colector de Tarragona, con igual objeto. 323
Nombramiento de diputados de Tortosa, Tarragona y Villafranca, y de colector de Tarragona. 324
Carta al colector de Lérida, para que pague cierta cantidad á los embajadores enviados por el parlamento de Cervera á Zaragoza 330
Id. al colector de la Seo de Urgel, para que nadie entregue fondos hasta que se le avise. . »
Id. al diputado de Lérida, para que envíe ciertas cartas, así como varias acémilas á Arbeca para cargar de harina. 332
Nombramiento de asesor del diputado de Tortosa y de diputado de Momblanch 333
Carta al arrendador de Pallars, para que haga prestar juramento y homenage al veguer y demás oficiales 336
Circular á los habitantes de Pallars, de Munt-

sech arriba, para que reconozcan al arrendador de los derechos. 337
Carta al baron Vilanova, para que haga reconocer al arrendador por los de su baronía. . 338
Id. á los jurados de Puigvert, para que paguen la mitad del fogage al arrendador. . . 339
Varias cartas á diversas municipalidades con igual objeto. 340
Nombramiento de colector de Momblanch y de asesor del diputado de Tortosa 343
Carta al colector de Agramunt, para que exija el pago de derechos 346
Id. á los colectores del puente de Svert y otros puntos para que dejen pasar á los guardadores de ganado, bajo ciertas condiciones. . . . 348
Id. á la universidad de Agramunt, avisando el envio de un alguacil para ejecutar los bienes de los que no han pagado el impuesto. . . 349

AÑO 1470.

Nombramiento de guarda en Tortosa y de diputado en Tárrega. 351
Renuncia de escribano mayor de la Diputacion. 354
Nombramiento de nuevo escribano mayor de id. 357
Id. de molinero de Falcet 361
Varios nombramientos de guardas, adjunto del racional, síndico de la casa, racional, notario de

ápocas, escribano de registro, escribano de diputacion local, contador, escribiente de partidas, registrador del racional, portero, colectores de Lérida, Amposta, Ulldecona, Tortosa, Valls, Tarragona, Prats del Rey, Verdú, Manresa, San Feliu, Vich, Gerona, La Fatarella, Palamós, Barcelona, Tarrasa, Cervera, Castelló de Farfanya, Aytona y Granollers, y de diputados locales de Lérida, Pallars, Agramunt, Manresa, Gerona y Vich. 364
Nota final del colector. 441

TOMOS PUBLICADOS.

		PRECIO. Por suscripcion.	Suelto.
1, 2 y 3	Compromiso de Caspe . . .	rs. vn. 80	100
4	Union del Condado de Barcelona con el Reino de Aragon . . .	25	30
5	Ordenaciones de la Casa Real de Aragon promulgadas por D. Pedro *el Ceremonioso*.	15	20
6 y 7	Ordenaciones de diferentes monarcas tocantes al gobierno y Casa Real de Aragon	35	44
8	Municipalidades y cartas-pueblas.	25	32
9 y 10	Historia de los Condes de Urgel por Diego Monfar y Sors . . .	60	75
11	Repartimiento de los reinos de Mallorca, Valencia y Cerdeña. .	40	50
12	Censo de Cataluña ordenado por D. Pedro *el Ceremonioso* . . .	20	25
13	Documentos literarios en antigua lengua catalana (siglos XIV y XV.)	30	38
	Levantamiento y guerra de Cataluña en tiempo de D. Juan II. , doce tomos	288	348

EN PRENSA.

Levantamiento y guerra de Cataluña, en tiempo de D. Juan II. tom. 13 *apéndice*, que comprende varios documentos relativos al príncipe de Viana.

CONDICIONES DE LA SUSCRIPCION.

Esta Coleccion se publica por tomos de 500 páginas de impresion aproximadamente, á 24 rs. vn. pagaderos por adelantado, y fuera de suscripcion se venderán con un 20 p. c. de recargo. Se admiten suscripciones: EN BARCELONA: En la portería del mismo Archivo. EN LOS DEMAS PUNTOS DE ESPAÑA: mediante carta franca al Director de esta Coleccion, acompañando el importe de la suscripcion en una libranza sobre correos. EN EL EXTRANJERO: en todos los consulados españoles.

DO NOT CIRCULATE

BOUND

AUG 19 1954

UNIV. OF MICH.
LIBRARY

3 9015 03595 0719